BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
13
2 L
39

13 — 1. a. 65.

Digitized by Google

Digitized by Google

OFFICIALIS

CURIÆ

REGULARIS.

Digitized by Google

OFFICIALIS
CURIÆ REGULARIS

Ad optimè defendenda ſuæ Religionis jura in Curia ventilanda, ſatis inſtructus,

OPUS APPRIME REGULARIBUS NECESSARIUM.

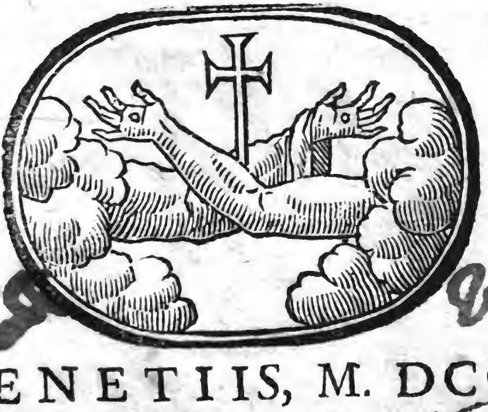
ELABORATUM

A P.F. AUGUSTINO
MATTHÆUCCI
LUCENSE,

Provinciȩ Obſervantis Romanȩ, S. Theologiȩ Lectore Jubilato, & Romanæ Curiȩ Ord. Minor. Secretario Generali &c.

CUM DUPLICI INDICE.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

VENETIIS, M. DCCI.

Apud Antonium Bortoli.

Superiorum Permiſſu, ac Privilegio.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Reverendiſsime Pater.

D*E mandato P. V. Reverendiſſimæ diligenter luſtravi Opuſculum, cujus titulus eſt* -- Officialis Curię Regularis, ad ſuæ Religionis jura optimè defendenda ſatis inſtructus -- *concinnatum ab Admodum R. P. Auguſtino Lucenſe, Ordinis noſtri Lectore Jubilato, noſtræque Romanæ Provinciæ Ex Diffinitore, & in hac Alma Curia Romana Secretario Generali, ac reperi non modò nihil cenſurabile continere, verùm etiam uberrimè præſtare in medulla, quod promittit in cortice. Siquidem, ut ſcriba doctus, ſimilis eſt Patriſfamilias, qui profert de Theſauro ſuo nova, & vetera, cùm tam antiquiora, quàm recentiora monumenta ex decretis Sacrarum Congregationum fideliter exhibeat, quibus hujuſmodi Miniſtri commodè erudiantur. Quare, ſalvo meliori judicio, ac ſervatis ſervandis, fieri poſſe publici juris, cenſeo. Romæ ex Aracæli die 6. Aprilis Anno Jubilei Univerſalis 1700.*

Ego frater Jo: Antonius de Panormo Sacr. Theologiæ Lector Jubilatus, ibidem ſtudiorum Præfectus, Scriptor Ordinis, Sac Congregationis Indicis Conſultor, necnon S. R. & Univerſalis Inquiſitionis Qualificator &c.

OPus inſcriptum -- *Officialis Curiæ Regularis ad ſuæ Religionis jura optimè defendenda ſatis inſtructus* -- ab Ad. R.P.F. Auguſtino Lucenſe, Ordinis noſtri Lectore Jubilato, hujus meæ Provinciæ Ex Diffinitore, & in hac Alma Curia Romana Secretario Generali, non ſine uberrima animi voluptate, ac utilitate perlegi, ac de mandato Reverendiſſimi P.N. Matthæi à S. Stephano, Miniſtri Generalis, ſtudiosè admodùm, atque accuratè perlegi. Authorem ſuum liber omninò redolet copioſiſſimam Sacrorum Decretorum notitiam, ſanam doctrinam, indefeſſo labore, ac ſedula officii, quod gerit, opera comporatam, opportunè ingerens. Nihil in eo Catholicæ Pietati, puritati Fidei, morumque Sanctitati repugnans, comperi; adeoque prælo dignum judico, ad omnium Regularium, eorumque præcipuè, quibus Curialia Ordinum negotia commiſſa fuerint, utilem inſtructionem; In quorum fidem &c. Dat. Romæ ex Almo Conventu Sanctæ Mariæ de Aracæli hac die 6. Aprilis, Anno Jubilei 1700.

Ita cenſeo, ſalvo meliori judicio *Ego Frater Michael Angelus de Candia SS. Congregationum Indicis, & Rituum Conſultor, & Viſitationis Apoſtolicæ Votans: Apoſtolicus, & Cæſareus Concionator, & Diſcretus perpetuus Ordinis, & actualis Miniſter Provincialis &c.*

Fr.

FR. MATTHÆUS A' S. STEPHANO

Sacræ Theologiæ Lector Jubilatus, ac totius Ordinis S. P. N. Franciſci Miniſter Generalis, & ſervus.

CUm Librum, cui Titulus eſt -- *Officialis Curiæ Regularis, ad ſuæ Religionis jura optimè defendenda ſatis inſtructus* - à R. P F. Auguſtino Lucenſe, Ordinis noſtri Lectore Jubilato, hujus Romanæ Prov. de Obſervantia Ex-Diffinitore, & in hac Alma Curia Romana Secretario Generali elaboratum, duo ejuſdem Ordinis noſtri Theologi de mandato noſtro reviderint. Nobiſque ſcripto retulerint prælo dignum eſse, utpotè nihil Catholicæ Fidei, morumque Sanctitati repugnantem, imò ſanam doctrinam redolentem, omnibuſque Regularibus, apprimè verò, quibus Curialia Ordinum Negocia fuerint commiſsa, utilem, ac neceſsarium omninò eſse; Ideò ut imprimi poſſit, ſi iis, ad quos ſpectat, ita videbitur, quantum noſtra intereſt, concedimus, & indulgemus. In quorum fidem Præſentes propria manu ſubſcriptas, ac ſigillo majori Ordinis munitas dedimus. Romæ ex Aracæli die 6. Aprilis 1700.

Fr. Matthæus à S. Stephano Miniſter Gener. &c.

Loco ✝ Sigilli.

De Mandato S. Reverendiſs. Paternitatis Fr. Sebaſtianus à Benevento, Secr. generalis Ord.

INDEX TITULORUM

CAPUT I.

Officialis quoad Abbatiſſæ electionem.

CAP. II.

Officialis quoad Abſolutionem à reſervatis Epiſcopo.

CAP. III.

Officialis quoad approbationem ab Ordinario pro Secularium Confeſſionibus.

CAP. IV.

Officialis quoad Benedictionem.

CAP. V.

Officialis quoad Bona mobilia, & immobilia.

CAP. VI.

Officialis quoad Celebrationem Miſſarum.

CAP. VII.

Officialis quoad Clauſuram Monialium.

CA-

CAP. VIII.

Officialis quo ad Conciones.

CAP. IX.

Officialis quo ad Confeſſarium Monialium.

CAP. X.

Officialis quo ad Confraternitates.

CAP. XI.

Officialis quoad Conſervatores.

CAP. XII.

Officialis quo ad Conventus.

CAP. XIII.

Officialis quo ad Delicta.

CAP. XIV.

Officialis quo ad Diæceſanam legem.

CAP. XV.

Officialis quo ad electionem Prælatorum.

CAP. XVI.

Officialis quoad Exemptionem ab Ordinarii Juriſdictione.

CAP. XVII.

Officialis quoad Exequias.

CAP. XVIII.

Officialis quoad Feſtos dies.

CAP. XIX.

Officialis quoad Indulgentias.

CAP. XX.

Officialis quoad Interdictum.

CAP. XXI.

Officialis quoad Legata.

CAP. XXII.

Officialis quoad literas S. Pęnitentiariæ.

CAP. XXIII.

Officialis quoad Ordines Sacros.

CAP. XXIV.

Officialis quoad pęnas Eccleſiaſticas.

CAP. XXV.

Officialis quoad Privilegia.

CAP.

CAP. XXVI.

Officialis quoad Proceſſiones.

CAP. XXVII.

Officialis quoad Profeſſionem.

CAP. XXVIII.

Officialis quoad Quartam funeralem.

CAP. XXIX.

Officialis quoad Sacramẽtorũ adminiſtrationẽ.

CAP. XXX.

Officialis quoad Sepulturas.

CAP. XXXI.

Officialis quoad Syndicum Apoſtolicum.

CAP. ULTIMUM.

Officialis quoad Tertiarios.

NOI REFORMATORI

Dello Studio di Padoa.

HAvendo veduto per atteſtato del Segretario noſtro nel libro Stampato in Roma nell'anno 1700. intitolato *Officialis Curiæ Regularis* del P. Agoſtino Matteucci, non eſſerui cos'alcuna contro Principi, e buoni coſtumi concediamo licenza à Antonio Bortoli, che poſſi eſſer ſtampato oſſervando gli ordini in materia di Stampe, e preſentando le ſolite copie alle publiche librarie di Venetia, e di Padoa.

Data li 9. Aprile 1700.

(*Ferigo Marcello Proc. Ref.*
(*Gierolamo Venier K. Proc. Ref.*

Agoſtino Gadaldini Segr.

O F.

OFFICIALIS CVRIÆ REGVLARIS.

CAPUT PRIMUM.

Officialis quoad Abbatiſſæ Electionem.

SUMMARIUM.

1 *Abbatiſſa eligitur per vota ſecreta.*
2 *Secreto non officit aſſiſtentia adnotantium ſuffragia.*
3 *Nulla eſt Electio, ſi unius ſuffragium non ſecretò reddatur.*
4 *Clauſula Decreti irritantis actum contra eius tenorem factum annullat.*
5 *Decretum irritans, etiam ignorantes, ligat.*
6 *Electio non ſecreta per ignorantiam non ſuſtinetur.*
7 *Annus quadrageſimus debet eſſe completus.*
8 *Eligi poteſt trigenaria.*
9 *Poteſt fieri per ſchedulas, & oretenus.*
10 *Major pars Capituli ſufficit.*
11 *Supra medietatem ſat eſt quilibet exceſſus; & erit ſanior.*
12 *Electa triennium officii non poteſt excedere, & triennio debet vacare.* Vide *num.* 24.
13 *Superior non ſuffragatur in electione.*

14 *Voce*

14 *Voce activa caret Tertia Soror, & quoad Converſas conſuetudo ſervatur.*
15 *Cum Prælato Regulari poteſt Ordinarius intereſſe.*
16 *Vota recipiuntur à Superiore Regulari.*
17 *Non adnotantur nec ab Epiſcopo, Notario, vel Cancellario.*
18 *Non competit Ordinario jus confirmandi Abbatiſſam.*
19 *Nec poteſt publicare electionem.*
20 *Confirmationibus annualibus non intervenit.*
21 *Illegitima eſt ineligibilis: Tertia Soror, pœnitentiata, & Vidua.*
22 *In eligenda profeſſio tacita non ſufficit.*
23 *Quibus profeſſio tacita probetur.*
24 . . . . . .

IN Abbatiſſarum electione, ſicut, & cæterorum Superiorum, ea in praxi ſunt obſervanda, quæ Tridentin. *ſeſſ.25. cap. 6. de Regul.* expreſsè, ut infrà diſponit: -- In electione ſuperiorum quorumcumque &c. & Abbatiſſarum, ac aliarum Præpoſitarum, quo omnia rectè, & ſine ulla fraude fiant, in primis Sancta Synodus diſtrictè
1 præcipit omnes ſupradictos eligi debere per vota ſecreta; ita ut ſingulorum eligentium nomina nunquam publicentur: -- Et infrà: -- Si verò contra hujus Decreti conſtitutionem aliquis electus fuerit, electio irrita ſit. -- Ex quibus liquet Concilium ea ſtatuere, quæ ad id conducunt, ut electiones ſint liberæ. Quippè liberiùs quiſque profert, quod in Conſcientia ſentit, ſi de ſecreto non dubitet: & faciliùs

vitantur incommoda, quæ è publicatione poſſent in Monaſteriis, propter neceſſitatem ſimul vivendi, oriri, ex obſervatis ab Engel. *Colleg. univerſi Juris Canon. lib.*1. *tit. de Elect. num.*35.

Nec ſecreto Electionis officit aſſumere duos probatos, prudenteſque viros, qui
2 eligentium ſuffragia audiant, & notent: quia præterquam quod id non facit, quin electio ſit ipſis Monialibus ſecreta, prout notat etiam Pellizarius *de Monialibus cap.* 10. *ſeſſ* 2. *ſub ſect.* 1. *quæſt.*10. *num.*99. iiſdem inhibetur eligentium nomina publicare. Et ſunt neceſſariò adhibendi, ut de electionis validitate ſint teſtes, & ſine fraude, & dolo contigiſſe ſciant.

3 Officeret tamen ſi una ex ſuffragantibus voce intelligibili, & alta ſuffragium redderet Præſidi ſic, ut quæ magis eſſent propinquæ, cui eſſet datum, audirent; Etenim in caſu ſecreta, nec diceretur, nec eſſet; benè verò nulla. Quod, attento Decreto irritanti ibidem appoſito, dubium non eſt. Cum clauſula Decre-
4 ti irritantis ipſo jure actum contra ipſius tenorem geſtum annullet ex Gloſſa in Clementina. *Cum ei de conceſſ. præben. lib.*3. *tit* 3. *Verbo præſupponendum*. Et firmant Doctores apud Sperell. *deciſ.* 161. addentes nec vigore conſuetudinis ſubſtineri electionem aliter factam, quia, ut ipſe notavit, Decretum irritans omnem tollit conſuetudinem in contrarium, etiam futuram. *Vide cap. Offic. quoad electionem Prælat. num.*19.

Imò eodem ex aliis ſuſtinet formam ſubſtan-

ſtantialem induci : hinc notandum eſt, quod licèt ex omiſſione eorum, quæ ſunt de ſolemnitate non ſubſtantiali, electio ipſo jure non irritetur, ſed annullanda reddatur: oppoſitum ſequitur in eorum defectu, quæ ſunt de ipſius ſubſtantia.

Nec favet electioni, quod Monialis ex errore, & Juris ignorantia (quæ per DD. tàm in Muliere, quàm in minori præſupponitur) votum reddiderit, quia *ex cap. quodam de præbend. in 6. lib. 3. tit. 4.* & ibi gloſſa, *& cap. quia Cunctis de Conceſſ. præ-*
5 *bend. Item in 6. eodem lib. tit. 7.* Decretum irritans etiam ignorantes ligat. Et patet ex Clauſula, quæ ſæpè in Pontificiis Conſtitutionibus apponitur, ut ſequitur: -- Irritum, & inane ſi ſecus ſuper his à quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Et in terminis decrevit S. Congregatio Concilii apud Spe-
6 rell *loc. cit. n. 34.* ut infrà: -- Electio Abbatiſſæ facta per vota non ſecreta per ignorantiam hujus Decreti, (*nempè cap. 6. ſeſſ. 25. de Regul.*) -- Non valet, nec Epiſcopus poteſt diſpenſare, ut valeat: Sanctiſſimus tamen diſpenſat conſideratis circumſtantiis.

Eligendarum qualitates, & ætas, habentur eiuſdem *ſeſſ. cap. 7.* -- Abbatiſſa, & Priorifſa, & quocumque alio nomine Præfecta, vel Præpoſita appelletur, eligatur non minor annis quadraginta, & quæ octo annis poſt profeſſionem laudabiliter vixerit.

7 Annus quadrageſimus debet eſſe completus, ut firmat S. C. Conc. in una *Neapolitana*

litana ſub die 24. Septembris 1678. lib. 30. Decret. fol. Rationem affert Pignatell. *tom. 10. conſult. 11. n. 50* Etenim per Concil. non debet eſſe minor quadraginta annis, eſſet autem minor, niſi annum quadrageſimum expleviſſet; nam ille eſt major quadraginta annis, qui quadrageſimum annum complevit; eſſe enim majorem tali anno, dicit eſſe ſupra eundem, ipſumque excedere: & qui non excedit, nec major eſt; Et cum Major opponatur Minori, certè ille minor erit, qui annum quadrageſimum non compleverit; Et ideò, ne ſit minor, debet eſſe major annis quadraginta. Verùm in hoc attenduntur ſententiæ, non conſequentiæ.

8 Si verò non ſit in Monaſterio quadragenaria: -- Ex iis, *ſubdit Concil.* quæ in eodem Monaſterio annum trigeſimum exceſſerint, & quinque ſaltem annis poſt profeſſionem rectè vixerint, Epiſcopo, vel alio Superiore conſentiente eligatur: -- Quòd ſi nec etiam hujus ætatis reperiretur, poſtulanda eſſet a Sede Apoſtolica.

In loco patenti, & extra Clauſuram fiat, *ex eodem cap.* -- is verò, qui Electioni præeſt, Epiſcopus, ſivè alius Superior, Clauſuram Monaſterii non ingrediatur, ſed ante Cancellorum Feneſtellam Vota

9 ſingularum audiat, vel accipiat. -- Per disjunctivam *Audiat*, vel *Accipiat*, datur libertas, ut electio fiat, vel per ſchedulas, quæ continentur in verbo *Accipiat*; vel oretenus, quod continetur in verbo *Audiat*.

-- In Reliquis, *& caput concludit*, ſerven-

ventur ſingulorum Ordinum, vel Monaſteriorum Conſtitutiones: -- Conſtitutiones autem Minorum de Obſervantia *capit.* 11. § 9. deſumptæ ex Vallis 1593. *tit. de Monaſterii Præfecta*, plura ad caſum ſpectantia præſcribunt: -- Ut quod electiones non fiant per Schedulas, ſed oretenus, & quod illa cenſeatur ritè, & canonicè electa, cui major pars Capituli Monialium acceſſerit. (Et alia.) Quod in terminis Electionis Abbatiſſarum Ordin. S. Claræ Nicolaus V. *9. Martii* 1447. *apud Confectium collect. pri-*
10 *vileg Mendicantium Conſt. digna reddimur:* diſpoſuit, ut infrà: -- quæ Abbatiſſarum Electiones, ſi à majori parte earum numero dumtaxat factæ fuerint, canonicæ cenſeantur. -- Ità quod ſi Moniales ſint viginti, undecim debeant concurrere in perſonam Monialis electæ.

11 Supra medietatem ſufficit quilibet exceſſus, etiam medii voti: ita ut ſi ſint undecim, ſex ſint ſatis per Santoro *ſuper ſtat. S. Franciſci cap.* 8. *ſtatut.* 2 *pag. mihi* 555. quippè medietas cum illo exceſſu, verè diceretur pars major: imò & ſanior, cum ex Pellizar. *num.* 100. ſemper major pars præſumatur ſanior, ſi perſona electa non ſit indigna: adeoque juſtior, & majori juſtitiæ, & æquitati innixa.

Triennium Præfecturæ non debent excedere, ad tenorem Conſtit. Gregor. XIII. apud *Confectium ibidem*, *die* 1. *Januarii* 1583 Incipit *expoſcit debitum &c.* & infrà: -- Abbatiſſæ, aut aliæ Præfectæ non ampliùs perpetuæ, ſeu ad vitam, ſed triennales tantùm, à Conventu, cujuſcumque Mona-

Monaſterii juxta decreta Sac. Concil. Trid. & Regularium ſuorum Ordinum inſtituta, eligantur, & præficiantur; quæ poſtmodum, elapſo triennio, ſuis officiis perfunctæ, præeſſe deſinant, omnique prorsùs careant auctoritate, ac à Regimine, & administratione Monaſterii per triennium, à die finitæ adminiſtrationis inchoandum, abſtineant: quo elapſo, ſervata eadem forma Concil. Trident. iterum, & pluries eligi poſſint.

Quod inviolabiliter, & perpetuò in futurum obſervari præcepit, (& iterum ſtatuit) Sixtus V. Conſtit. *Et Communis cura:* Apud Roderico *Collect. privileg. pagin.* 494. *& regeſtum* 2. *Ciſmont. ab anno* 1587. *ad* 1607. *pag.* 12. ab iis curæ Fratrum Minorum de Obſervant. commiſſis, ut ſequitur: -- Abbatiſſæ, vel aliæ Præfectæ quorumcumque Monaſteriorum Monialium ipſorum Fratrum curæ commiſſarum, ad ſummum triennales ſint, & ſuis officiis, elapſo triennio, perfunctæ &c Sed ſaltem per integrum triennium à die finiti ſui officii adminiſtrationis numerandum; nullum Abbatiſſatus, ſeu præfecturæ Monaſteriorum, aut aliud officium, neque aliquam poteſtatem, vel auctoritatem in eis obtinere, vel exercere poſſint, aut debeant.

13 Sic Monialibus in hujuſmodi Electionibus competit ſuffragari, ut ipſarum Superiores ad id jus non habeant, ex Sac. Cong. Conc. 23. *Maii* 1621. Lantuſ. *verb. Abbatis num* 4.

14 Voce electiva caret tertia ſoror germa-

na ex S.C. Ep 26. *Auguſt*. 1616. Lant. *verb. Monialis*; Et ubi eſt conſuetudo, quod Converſæ ad vocem activam, vel paſſivam non admittantur, eſt ſervanda, Nicol. Floſ. *verb. Converſus* ex Sac. Cong. *n* 20.

15 Cum Prælato Regulari poteſt electioni Abbatiſſæ Monaſterii exempti intereſſe Ordinarius per ſe, vel per alium, non alios, juxtà diſpoſitionem celebris Conſtit. Gregor. XV. *Inſcrutabili Bull. Cherub. to.* 3. *pag* 402. ubi: - Ac ſimiliter poſſit Epiſcopus unà cum Superioribus Regularibus quarumcunquè Abbatiſſarum, Prioriſſarum, Præfectarum, vel Præpoſitarum eorundem Monaſteriorum, quocumque nomine appellentur, electionibus per ſe, vel per alium intereſſe, & præſidere. - Ideo eſt Ordinario dies electionis ſignificandus, ipſeque expectandus, ſi ipſe expreſsè declaraverit, vel per ſe, vel per alium, velle intereſſe; adeout poſſit in regulares animadvertere, ſi ante tempus ſignificatum ad electionem procedant ex S Congr. Conc. ad dubia ſuper alleg Conſtit. eidem propoſita, ut in Bull. *loco cit.* Et eo nolente accedere, facta, ſubſtinetur, ut valida, quia in Conſtitutione Gregorii non apponitur decretum irritans. Pignatell *tom.* 8. *Conſul.* 120. Paſqual. *ad Laur. de Franchis par.* 1. *ſub num.* 33.

Cæterùm illud *præſidere* Ordinario non confert juriſdictionem aliquam, & ſuperioritatem in electionem, vel Moniales exemptas eligentes. Quia ex eo non habet
16 poſſe exquirere, aut vota Monialium recipere, ſed exquirenda, & recipienda eſſe à ſupe-

ſuperiori regulari privativè quoad Epiſcopum, eodem tamen ſciente, & audiente firmat S. C. C. 10. *Septembr.* 1650. *apud eundem* Lant *num.* 2.

17 Neque adnotare vota juxta Sacr. Congr. Ep. & Reg declarationem, tenoris, qui ſequitur -- Sac. Congr. inhærendo declarationi aliàs die 18. *Martii* factæ, iterum cenſuit, & declaravit in electionibus Abbatiſſarum in Monaſteriis Regularibus ſubjectis, adnotationem ſuffragiorum, non pertinere neque ad Epiſcopum, neque ad ejus Vicarium, prout neque ad Cancellarium 19. Junii 1671.

18 Nec minus habet jus electas Abbatiſſas confirmandi ex S. C. C. apud Fagn. *de Privileg. cap. cum Capella pag.* 63. *ad dubium* 5. eidem, occaſione Bullæ Greg. propoſitum: quo quærebatur; -- an per eamdem Conſtitutionem in illis verbis poſſit Epiſcopus unà cum Superioribus Regularibus quarumcunque Abbatiſſarum &c. Electionibus per ſe, vel per alium intereſſe, ac præſidere, jus Abbatiſſas confirmandi Epiſcopis attributum cenſeatur; *Reſpondit* jus confirmandi Abbatiſſas minimè fuiſſe Epiſcopis per Conſtitutionem attributum. -- Et, ſicut cum aliis notat Layman *qq. Canon. cap. ultim. quæſt.* 234. confirmanda eſt à ſuperiore Regulari, utpotè Prælato immediato; & ex eo poteſt inferri ad eundem Ordinarium non ſpectare electionem publicare, verum eſt ſervanda conſuetudo.

20 Quoad verò confirmationes exemptarum Abbatiſſarum, quæ quolibet anno à Superiore

riore Regulari, vel ejus Delegato fiunt, quoad intereſſentiam Ordinarii, debet obſervari ſolitum, ut diſponit S. C Epiſc. & Reg. *ſub die* 15. *Maii* 1671. *in uno Brixien.* Lantuſ. *ſupplem. verb. Elect. Abbatiſs. n.* 3.

Præſidere igitur in caſu præter nudam præſentiam, & intereſſentiam, infert ordinationem, & directionem, ut electio quietè, & ſine ſtrepitu concludatur, & abſque ulla violentia, vel defectu contingat, ut ex aliis notavit Sanctor. *loc. cit. pag. mihi* 841.

21 Eſt in Abbatiſſam ineligibilis illegitima; ejuſque electio, ſi abſque Apoſtolico indulto contingat, nulla à Sac. Congr. Conc. declaratur in una *Nullius* 27. *Aprilis* 1630. *lib.* 14. *Decr. fol* 278. -- Circumſcriptis Privilegiis Apoſtolicis, ſi quæ fuerint Religioni conceſſa, cenſuit electionem Monialis illegitimæ in Abbatiſſam abſque diſpenſatione Apoſtolica eſſe irritam. Item tertia ſoror germana: Sac. Cong. apud Lantuſ. *ver. Monialis num.* 4. & publicè pęnitentiata, *S. Congr.* 3. *Octobr.* 1636. *Floſc. Nicol. verb. Abbatiſſa num.* 8. niſi pęnitentia fuerit ſalutaris; ubi *num.* 5. *ex S. Congr.* 26. *April.* 1652. refert obſervandum eſſe ſtatutum, ſi alicubi haberetur, quod ſoror non poſſit ſuccedere ſorori in officio Abbatiſſatus; & Vidua, præterquam inter convertitas, Sac. Congr. 28. *Februar.* 1614. *idem verb. vidua n.* 6.

Ad poſſe activè eligere non requiritur
22 expreſſa profeſſio, prout eſt neceſſaria in eligenda, ſed tacita ſufficit, ut expreſsè habetur *cap. indemnitatibus de electione in* 6. *lib.* 1. *tit.* 6.

Tacita

Tacita autem profeſſio concludenter probatur ex iis; Primò, ut actus, per quos
23 ſit inducenda, fiant auctoritate, & conſenſu Superioris, qui Monialem ad profeſſionem poteſt admittere: Secundò, ut ſpontanea, & libera voluntate fiant. Tertio, ut ſcientèr fiant ſic, ut ipſa ſciat, dictos actus ſolis Profeſſis convenire. Quartò, ut iis actibus utens verum propoſitum profitendi habeat. Ultimo, ut annum ſextum decimum exceſſerit; ut tradit Sperèllus *ibid. num.* 42. ex Miranda *Manual. Prælat. tom.* 1. *queſt.* 24. *art.* 7. *concluſ.* 2.

24 In caſu, quo duæ ſint in votis æquales, nova erit electio inſtituenda; & tunc donec nova Abbatiſſa eligatur, poterit altetera, quæ triennium abſolverit, ſub titulo Præſidentis, vel alio, Monaſterium regere; ex Peliz. *cap.* 8 *queſt.* 43 *num* 59 & Mirand *de Monial. q.* 7 *art.* 9. *concl.* 2. exponente Gregorium, & Sixtum; quorum intentio fuit perpetuitatem excludere, & ambitioſas corrigere, & ideò firmarunt nullam poſse in Monaſterio abſoluto officio Prælaturæ aliud Officium ad triennium obtinere, niſi interſtitio triennii interpoſito. Videatur Santor. *cap.* 11. *ſtat.* 7. *pag. mihi* 843.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

CA-

CAPUT II.

Officialis quoad Abſolutionem à reſervatis Epiſcopo.

SUMMARIUM.

1 *Quid ſit caſus reſervare.*
2 *Actus reſervationis eſt localis.*
3 *Poſſunt Regulares abſolvere ſeculares à reſervatis in alia Diœceſi.*
4 *Non verò à Cenſura in ea reſervata.*
5 *Ex vi ſuorum Privilegiorum non poſſunt abſolvere à caſibus reſervatis Epiſcopo Diœceſano, ſine ejus licentia.*
6 *Neque id poſſunt poſt confirmationes ſuorum Privilegiorum.*
7 *Non poſſunt abſolvere ſeculares à caſibus Bullæ Cænę, & Sedi Apoſtolicæ reſervatis.*
8 *Numerantur caſus reſervati, comprehenſi in Decreto Sacræ Congregationis edito* 1602.
9 *Ligantur Regulares etiam extra Italiam.*
10 *In articulo mortis nulla eſt reſervatio.*
11 *Quilibet Sacerdos poteſt in articulo mortis à reſervatis abſolvere.*
12 *Abſolutus in mortis articulo à cenſura reſervata, ſi evadat periculum, tenetur comparere coram Superiore, qui eam tulit.*

1 RESERVARE caſus aliud non eſt, quàm juriſdictionem inferiorum Sacerdotum reſtringere, ſeù limitare. Accipitur utique in Sacerdotali Ordinatione poteſtas, ſeu juriſdictio abſolvendi à peccatis, at ſolùm in habitu, ſeu actu primo; quia

quia non dat ordinatio ſubditos, in quos poſſit collata poteſtas exerceri; & ſolum illius executio, vel juriſdictio, in actu ſecundo obtinetur, cùm Eccleſia per ſuos Prælatos conſignat Sacerdoti ſubditos, in quos judiciariam exerceat poteſtatem;& id fit,vel per collationem Parochialis beneficii,vel per approbationem ad cõfeſſiones audiendas quę approbatio nil eſt aliud, quàm ad miſſio, ſeu ſignificatio conſenſus Prælâti,ut Sacerdos in foro pænitentiali abſolvat,& quidẽ plenariè, niſi aliquos caſus excipiat & ſuo judicio reſervet. Unde quibus prohibetur abſolvere à caſibus reſervatis, id fit non ex defectu poteſtatis Ordinis, ſed ex ordinatione canonica exercitium juriſdictionis reſtringente.

2 Cum reſervationis actus ſit localis, & reſtrictus ad ſuam cujuſcunque Epiſcopi Diœceſim, ex Trident. ſeſſ. 14 cap.7. de *caſuum reſervatione*, non afficit Regulares, ad audiendas ſecularium confeſſiones, approbatos, exiſtentes extra Diæceſim Epiſcopi reſervantis; & ideo poſſe in ea Pænitentem abſolvere à caſibus, in alia Diæceſi dumtaxat reſervatis, non eſt dubium: imo certum, ex Conſt. ſuperna Clem. X. *ſub Kal. Julii 1670.* Decernentis expreſsè: -- Poſſe autem Regularem Confeſſorem in ea Diæceſi, in qua eſt approbatus, confluentes ex alia Diæceſi, à peccatis in ipſa reſervatis, non autem in illa, ubi idem Confeſ-

3 ſor eſt approbatus,abſolvere, niſi eoſdem pænitentes noverit in fraudem reſervationis ad alienam Diæceſim pro abſolutione obtinenda migraſſe. -- Propter rationem,quod nullus Epiſcopus,etiam quoad ſuos ſubditos,po-

B teſt

teſt limitare juriſdictionem Sacerdotis ſibi non ſubditi.

4 Non eſt tamen par ratio de caſu reſervato, & excommunicatione reſervata; ab illo poteſt Confeſſarius Regularis abſolvere, quia reſervatio, nec fertur in pœnitentem, nec afficit Regulares Confeſſarios in alia, ab ejuſdem Epiſcopi reſervantis, Diæceſi exiſtentes; conſequenter, quoad abſolutionem à reſervatis in ea Diæceſi, eorumdem nequit limitare juriſdictionem; excommunicatio verò fertur in perſonam v. g. laicam, ejuſque Animam ligat, quæ in aliena Diæceſi (nec etiam ab hujus Epiſcopo) tolli poteſt; non ob defectum juriſdictionis in Confeſſore Regulari in ea approbato, ſed ob impedimentum in perſona excomunicati repertum, quod reddit illam incapacem abſolutionis à cenſura ab omni alio, quàm ab Epiſcopo, qui ſententiam tulit. Fagn. *cap. Omnis de Pœnit. & Remiſſ. pag.* 33. *num.* 80. & 81.

5 Verùm nequeunt Regulares in aliqua Diæceſi ad Confeſſiones perſonarum ſecularium audiendas approbati, virtute ſuorum Privilegiorum, & non obtenta ad id ab Epiſcopo facultate, abſolvere Pænitentes à caſibus, Epiſcopo illius Diæceſis reſervatis; ut liquet ex reſponſione Sacræ Congr. facta Divo Carolo Borromæo *ſud die* 10. *Septembris* 1577. hujus tenoris: -- Cum à S. C. Cardinalium, qui propoſiti ſunt Decretis Tridentini Concil. interpretandis, Illuſtriſ. Amp. tua quæſiverit, an Regulares ex privilegio à Sede Apoſtolica impetrato, præſertim

au-

autem ex eo, quod nominant Mare magnum, poſſint in caſibus, quos ſibi Epiſcopus reſervaverit, abſolvere confitentes? Hac de re ubi Congregatio accuratè egiſſet, deinde ad SS. D. N. retuliſſet, Sanctitas Sua, etiam de ſententia Congregationis, cenſuit, ex facultatibus per hoc Mare magnum, aliave privilegia Regularibus conceſſa, factam eis non eſſe poteſtatem abſolvendi in caſibus, ſibi ab Epiſcopo reſervatis.

Succeſſit deinde Decretum Alex. VII. damnantis *ſub die* 24. *Septembris* 1665. iſtam Propoſitionem: -- Mendicantes poſſunt abſolvere à caſibus Epiſcopo reſervatis, non obtenta ad id Epiſcoporum facultate. -- *Et poſtea Conſtitutio citata Clem.X.* Ex facultatibus per Mare magnum, aliave privilegia Regularibus cujuſcunque Ordinis, Inſtituti, aut Societatis, etiam Jeſu, conceſſis, factam eis non eſſe poteſtatem abſolvendi in caſibus, ab Epiſcopo ſibi reſervatis; & quod hęc ipſis non ſuffragari jam acceptorum Privilegiorum confirmationes, per hęc verba teſtatur. -- Et per confirmationes dictorum Privilegiorum, quas Regulares, à Sede Apoſtolica poſt Sac. Conc. Trid.
6 obtinuerunt, nequaquam revixiſſe Privilegia prius ab eodem Concilio, aut deinde, Apoſtolicis etiam Decretis, ſublata, atque extincta, ſi quæ habebant, abſolvendi à caſibus Epiſcopo reſervatis.

7 Præter caſus Epiſcopo reſervatos, inhibetur Regularibus abſolvere ſeculares à caſibus Bullæ Cænæ, & Sedi Apoſtolicæ reſervatis.

Et ut clarius appareret, quorum caſuum, vigore Decreti à S. Congr. Epiſc. & Reg. editi 9. *Januar.* 1601. eſſet abſolutio, tùm Secularibus, tùm Regularibus Confeſſariis prohibita, in alio Decreto emanato 26. *Novembris* 1602 eadem S. C. de mandato Clem. VIII. declaravit -- ſub ea prohibitione, vigore illius Decreti, illos tantùm impoſterum comprehendi caſus, qui in Bulla, die Cænæ Domini legi conſueta, continentur; ac præterea violationis Immunitatis Eccleſiaſticæ, in terminis Conſtitutionis *Gregorii XIII.*: Inicientium violentas manus in Clericos, juxta Canonem *ſi quis ſuadente:* Simoniæ realis ſcienter contractæ, atque confidentiæ beneficialis: Violationis clauſuræ Monialium ad malum finem: Provocantium, & pugnantium in duello: & caſus omnes, quos Ordinarii locorum ſibi reſervaverunt, vel impoſterum reſervabunt. -- Videas *Piaſecum Prax. Epiſ. part. 2. cap. 1. art. 3. de caſ. reſ. num.* 1. per extenſum ea Decreta referentem. *Et Donat. tom. 2. prax. Reg. tract. 11. quæſt.* 17.

Et licèt ea Decreta ad ſolos Italos, exiſtentes extra Urbem, videantur reſtricta, ut ex primo conſtare poteſt; non deſunt tamen jura Regulares omnes, ubique locorum exiſtentes, ligantia. Pro reſervatis Epiſcopo ſufficiant adducta ſu-
9 perius; & pro aliis Bullæ Cænæ, additur etiam ejuſdem tenor: *Nullus per alium, quàm per Rom. Pontificem, niſi in articulo mortis conſtitutus, abſolvi poſſit.* Appoſitis clauſulis, *non obſtantibus &c.*

qui-

quibus excludere intendit, omnes præter Pontificem.

Omnes item, ab impendenda extra articulum mortis abſolutione à reſervatis, tùm Sanctæ Sedi, tum Epiſcopis, Trid. *loc. cit. de reſervatione in fine capitis* excludit: -- extra quem articulum, ait, Sacerdotes cum nihil poſſint in caſibus reſervatis, id unum pænitentibus perſuadere nitantur, ut ad Superiores, & legitimos Judices pro beneficio abſolutionis acce-
10 dant. -- *Et ſicut ipſo eodem capite ſtatuit:* In Eccleſia Dei cuſtoditum ſemper fuiſſe, ut nulla ſit reſervatio in articulo mortis, at-
11 que ideo omnes Sacerdotes quoslibet Pænitentes à quibuſvis peccatis, & cenſuris abſolvere poſſunt; -- Sic extra illum articulum non omnes poſsunt ab omnibus: ſed à reſervatis illi dumtaxat, quibus à Sede Apoſtolica, vel Ordinariis locorum reſpectivè, eſt conceſſa facultas.

Verum de eo in mortis articulo à reſervatis, quibus eſſet annexa cenſura reſervatæ excomunicationis, & à cenſura ipſa, abſoluto, dicendum eſt cum Engell. *lib.5. titul.39. §. 4. num.* 115. *colleg. univ. Jur. can. & ſumm.* Leand. *verb. caſus reſer. numer.*43. quod ſi periculum evadat, teneatur coram Superiore cenſuram ferente comparere, ut
12 pro cenſura, & culpa patrata ſatisfactionem præſtet, & ab eo, etiam in foro externo, abſolutionem impetret; nam illa abſolutio, à privato Sacerdote obtenta, valet ſolùm pro foro animę, & non poteſt juri Epiſcopi, & foro externo præjudicare; alioquin, ſi ceſſante periculo, Epiſco-

po, vel Papæ, ſe non præſentaret, ubi commodè poſset, in cenſuram ipſo jure reincideret.

Quid autem, quoad Sedi Apoſtolicæ reſervata, poſſint Regularium Superiores in proprios ſubditos, alibi dicendum.

CAPUT III.

Officialis quoad approbationem ab Ordinario pro Secularium Confeſſionibus.

SUMMARIUM.

1 *Eſt neceſſaria per Trid. Regularibus pro ſecularium Confeſſionibus approbatio Ordinarii.*

2 *Quod & plures Summi Pontifices decreverunt.*

3 *Etiam Lectores, & Magiſtri in Theologia debent approbari.*

4 *Non ſufficit ſe preſentare Epiſcopo.*

5 *Qui regulari iniuſtè reprobato confitetur, non ſatisfacit precepto annue confeſſionis.*

6 *Approbatus in una Diœceſi debet in alia approbari.*

7 *Exiſtens in una Diæceſi nequit Confeſſiones audire illorum, qui ſunt ſubditi Epiſcopo alterius Diœceſis, à quo approbationem accepit, niſi in ea approbetur.*

8 *In Diœceſi, in qua Regulares ſunt approbati, poſſunt omnium ad illam confluentium Confeſſiones audire.*

9 *Regulares habent juriſdictionem à Papa.*

10 *Generaliter idonei reperti debent ſine limitatione temporis, & perſonarum, approbari.*

11 Li-

11 *Licentię generaliter conceſſæ ab eodem Epiſcopo quomodo revocari non poſſint?*
12 *Et quid, ſi eas conceſſerint Epiſcopi anteceſſores, & Vicarii generales.*
13 *Ex cauſa revocari poſſunt.*
14 *Non tamen ab omnibus Regularibus unius Conventus ſine Sanctę Sedis aſſenſu.*
15 *Succeſſor Epiſcopus poteſt examinare approbatos ab anteceſſore.*
16 *Debent ſaltim approbari à Vicario generali.*
17 *Sententia, quod facultates Regularibus conceſſę non poſſint à Capitulo revocari.*
18 *Probabilius eſt, quod poſſint.*
19 *Sine approbatione Ordinarii non poſſunt Regulares audire confeſſiones eorum, qui de tertio Ordine dicuntur.*
20 *Benè verò eorum, qui dicuntur eorum Commenſales.*
21 *Non autem illorum, qui ſolùm Monaſterio inſerviunt.*
22 *Qui dicantur Regularium Commenſales?*
23 *Venialia non poſſunt à Regulari non approbato in Confeſſione audiri.*
24 *An Regularis extra ordinem confiteri poſſit? Et cui?*

1 QUamvis, ut ſtatuit Trid. *ſeſſ.* 23 *cap.* 15. *de reform.* -- Presbyteri in ſua ordinatione à peccatis abſovendi poteſtatem accipiant; decernit tamen ſancta Synodus, nullum, etiam Regularem, poſſe Confeſſiones ſecularium, etiam Sacerdotum, audire, nec ad id idoneum reputari, niſi, aut Parochiale beneficium, aut ab Epiſcopis per examen, ſi illis videbitur eſſe neceſſarium, aut aliàs idoneus judi-

cetur, & approbationem, quæ gratis detur, obtineat; privilegiis, & conſuetudine quacunque, etiam immemorabili, non obſtantibus. -- Qua clauſula expreſsè derogatur Privilegiis Regularium, quibus eis eſſet conceſsum, poſſe abſque prævia approbatione Epiſcopi ſecularium confeſſiones audire.

2 Quod ante Trid firmavit Leo X. *ſub die 9. Decembris* 1516. Conſt. *Dum intra mentis*, edita in Conc. Later. Confect. *Collect. Privil. Regul. Ord.* Mend. & poſt Gregorius XV. *Conſt. Inſcrutabili*. Urbanus autem VIII. *ſub die* 12. *Septembris* 1628. *Conſt. Cum ſicut accepimus*, revocat quaſcunque facultates ad audiendas ſecularium confeſſiones Regularibus conceſsas, ita, ut nullis, ſive Superioribus, ſive ſubditis, etiam Societatis Jeſu, ad id ſuffragari poſſint Piaſec. *prax. Epiſcop. par.* 2 *cap.* 1. *artic.* 2. & Bull. Cherubin. *tomo* 4. Deinde anno 1648. *ſub die* 14. *Maii conſtit. Cum ſicut* Innocen. X. confirmavit Decretum Sacr. Congr. cui committebatur examen ſuper ortis controverſiis inter Epiſcopum Angelopolitanum, & PP. Societatis Provinciæ Mexicanæ, quæ cenſuit: -- Prædictos Religioſos, nequaquam poſse in Civitate Angelopolitana confeſſiones ſecularium audire ſine approbatione Epiſcopi Diœceſani Bull. Cher. *pag* 284.

3 Hujuſmodi ab Ordinario approbationem eſse neceſsariam, etiam in Sacræ Theologiæ Magiſtris, & Lectoribus, ſanxit apud *Confect. cit. Pius V. ſub* 8. *Idus Auguſti* 1571. *Conſt. Romani Pontificis*, in qua poſt alia hæc ſubdit: -- Nos ſuper his

his pro debito Paſtoralis officii, prout tenemur, ſalubriter providere volentes, tenore præſentium, hac noſtra Conſtitutione perpetua ſancimus, decernimus, & declaramus, Decretum Concilii Tridentini de approbatione Regularium, audiendis Confeſſionibus Secularium, præpoſitorum, ab Epiſcopis facienda, obſervari debere, etiam in omnibus Regularibus quorumcunque Ordinum, etiam Mendicantium, etiam ſub Regulari diſciplina viventibus, etiam ſi ſint Lectores, aut in Theologia, etiam de Superiorum ſuorum licentia, graduati, vel promoti, vel à ſuis Magiſtris Generalibus, vel Provincialibus Miniſtris Secularium Confeſſionibus audiendis expoſiti --. Et cùm hæc Conſtitutio ſit poſterior ea, quam idem in ampliſſimum Mendicantium favorem edidit anno 1567. eidem certè derogat, ſicut poſteriores leges prioribus, quibus opponuntur, derogare ſolent, eaſque antiquare Cabaſſ. *prax. Jur. Can. lib.* 1. *cap.* 11. *num.* 3.

4 Nec ſufficit ſe præſentare Epiſcopo, verùm etiam debet quis ab ipſo approbari, & approbationem obtinere, ut in terminis Trid.; idque adeò neceſſario, ut de eo, qui Regulari Epiſcopo præſentato, & ab eo non approbato, confitetur, ſit certum præcepto annuæ confeſſionis non ſatisfacere, ut decrevit *Alex. VII.* 14. *Septembris* 1665. hanc
5 damnans Propoſitionem: -- Satisfacit præcepto annuæ confeſſionis, qui confitetur Regulari, Epiſcopo præſentato, ſed ab eo iniuſtè reprobato. --

6 Nequit Regularis in una Dięceſi approbatus ex vi illius approbationis, Secularium confeſsiones in alia Dięceſi audire, ut habet citata Conſtitutio *Innoc. X.* --- ad quæſitum verò, utrum Regulares quicunque, etiam Societatis Jeſu, poſſint adminiſtrare Secularibus Sacramentum pęnitentiæ abſque licentia Epiſcopi Dięceſani, etiam ſi ipſi Regulares in aliena Dięceſi approbati ſint? Reſpondit Sacr. Congr. Regulares, etiam Societatis Jeſu, in una Dięceſi ab Epiſcopo approbatos ad ſecularium Confeſsiones audiendas, nequaquam poſſe in alia Dięceſi ejuſmodi confeſsiones audire ſine approbatione Epiſcopi Dięceſani.

7 Etiam ſi Pęnitentes eſſent ſubditi illius Epiſcopi, à quo fuerunt Regulares approbati, quod *Clemens X. 2. Kal. Julii* 1670. *Conſt. ſuperna Patris familias ſic decrevit* --- ad hæc Religioſos ab Epiſcopo ad confeſsiones ſecularium in ſua Dięceſi audiendas approbatos, non poſſe in alia Dięceſi eas abſque Epiſcopi Dięceſani approbatione audire, quamvis pęnitentes ſubditi ſint ejus Epiſcopi, à quo ipſi Religioſi jam fuerant approbati.

8 Verùm in Dięceſi, in qua ſunt approbati, poſſunt omnium ex aliis Dięceſibus ad eam confluentium ſecularium confeſsiones audire; & eſſe à Sacr. Congreg. Conc. determinatum, teſtatur Fagnan. *cap. Omnis de pęnitentia, & remiſſione:* cum, ut ipſe ſcribit, Regulares habeant ex Clementina *dudum de ſepulturis*, ex annotatione Gloſſæ, juriſdictionem à

9 Papa;

9 Papa; cujus juriſdictio ad alicujus Territorii limites non reſtringitur *capite cum multa per mundum*, ſed univerſus Orbis eſt ſua Diœceſis. Eorumque juriſdictio, cum antecedenter ad approbationem ſit per Tridentinum ſuſpenſa, approbatione accedente, & ejuſdem juriſdictionis poteſtas relaxatur: & ita, ut ſi Epiſcopus idoneum ſimpliciter Regularem invenerit, illum ſimpliciter, abſque ulla temporis, loci, ſeu perſonarum limitatione indiſtinctè approbare, & admittere debeat. *Confect. Sum. Mat. Privileg. Ord. Mend. tit.* 17. *cap.* 4. Addens, quod ſic admiſſus poſſit, etiam ſecularium aliarum Diœceſum, in Diœceſi, in qua eſt approbatus, confeſſiones audire; ad quod facit *Decretum S. C. Regul. editum ſub die* 2. *Julii* 1587. apud
10 ipſum: --- Regulares, qui ad confeſsiones audiendas idonei generaliter ab Ordinariis, eorumve Examinatoribus, reperti, & probati fuerint, generaliter quoque, & indiſtinctè abſque aliqua limitatione temporis, certorumve locorum, aut generis perſonarum, admittantur in Diœceſi propria; de cæteris verò, qui non adeò idonei reperientur, ſi petierint ſe admitti, arbitrio Ordinariorum relinquitur, ipſos cum limitata facultate, prout eiſdem Ordinariis magis expedire videbitur, probare, & admittere. -- Quod jam decreverat *Leo X. Conſt. Dum intra*, *citata*, *hac phraſi*: -- Ipſique Fratres (ſcilicet ab Epiſcopo approbati) etiam Forenſium confeſſiones audire valeant; Quibus id etiam competit poſt Bullam *Greg. XV. Inſcrutabili*,

 ut

ut Sac. Cong. Conc. ad ſecundum Dubium, occaſione illius inter alia propoſitum, prout ſequitur, reſpondit: -- Hac in parte Conſtitutionem nihil novi juris induxiſſe, nec ullam novam authoritatem Epiſcopis in Regulares attribuiſſe; ideoque in vim ipſius Conſtitutionis non poſſe Epiſcopos Regularibus præſcribere, ut certis tantùm in locis, ac temporibus, aut certarum perſonarum confeſſiones audiant, vel aliàs illorum Privilegia in Sacramentis adminiſtrandis reſtringere, aut moderari. -- *Bull. Cherub. verb. Greg. XV.* Fagnan. *cap. cum Cappella pag. mihi* 64. *& lib.* 12. *Decr. fol.* 130.

Et noviſſimè in ſæpe laudata *Conſt. Superna Clemens X. ſanxit :* -- Illos autem Religioſos, qui ad confeſſiones audiendas idonei generaliter reperti fuerint, ab Epiſcopis, generaliter quoque, & indiſtinctè abſque aliqua limitatione temporis, certorumve locorum, aut generis Perſonarum, in Diœceſi propria admittendos; quoad cæteros verò, qui non adeò idonei reperientur, ſi petierint ſe admitti, arbitrio Ordinarii relinqui ipſos cum limitata facultate, prout iiſdem Ordinariis magis expedire videbitur, probare, & admittere. -- .

11 Licentias ſic generaliter, & abſque temporis limitatione conceſſas, nequit Epiſcopus, qui eas dedit, ſine cauſa revocare; benè verò ſi eas conceſſerint, aut ipſius Vica-
22 rius, aut Prædeceſſores Epiſcopi, prout in eadem ipſe Pontifex: -- Regulares verò ad ejuſmodi confeſſiones audiendas prævio examine, ſimpliciter, & abſque ulla temporis præfinitione ab ipſomet Epiſcopo, ſecus

cus autem ab ejus Vicario, aut Anteceſſoribus Epiſcopis, approbatos, non poſſe ab eodem, qui ſic approbavit, iterum examinari, aut ab eiſdem confeſſionibus audiendis, ſuſpendi ſeu licentias illis conceſſas revocari, niſi nova ſuperveniente cauſa, quæ ipſas confeſſiones concernat. De qua tamen haud neceſſarium eſſe, ut in actis conſtet; Nec eam teneri Epiſcopum ipſis Regularibus ſignificare, ſed Sedi Apoſtolicæ dumtaxat, ubi eam ſibi aperiri poſtulaverit. --

13 Ex diſpoſitione tamen ejuſdem Pontificis, accedente rationabili cauſa, poteſt; *porrò*, ait, -- ſi Regulares cum ſcandalo, aut aliàs inhoneſtè vivant, vel aliquod delictum committant, per quod rationabili Epiſcopi judicio videantur à confeſſionibus ſuſpendendi &c. Utique eam cauſam ad confeſſionis miniſterium pertinere, ac proinde nihil obſtare, quominus ob eam poſſit Epiſcopus Regulares à ſemetipſo approbatos ſuſpendere, aut repellere à confeſſionibus audiendis. --

14 Et abſque Sanctæ Sedis judicio, ipſius Ordinariis non conceditur poſſe omnes ſimul unius Conventus confeſſarios, audiendi ſecularium confeſſiones, facultate privare, ut idem Clemens ibidem firmavit: -- attamen confeſſiones audiendi facultatem omnibus ſimul unius Conventus Regularibus confeſſoribus adimi ab Epiſcopo, inconſulta Sede Apoſtolica, nullatenus poſſe. --

15 Succeſſor Epiſcopus poteſt Regulares in Diœceſi ab Anteceſſore approbatos, iterum examinare, & à confeſſionum auditione removere, per *Pium V. apud Confeſſ. Conſt.* Ro-

Romani Pontificis : -- ab Epiſcopo autem ſucceſſore, *ſtatuit*, pro majori conſcientiæ ſuæ quiete examinari de novo poterunt : & ſi minus idonei reperti fuerint , reprobari . -- Prout deinde ſanxit *Urbanus VIII. die* 20. *Auguſti* 1629. *Cabaſut : prax. Jur. Can. lib.*1 *cap.* 11. *num.* 3. quia fruſtra jus haberet examinandi, ſi non poſſet Prædeceſſoris ſui conceſſiones revocare.

16 Cùm verò difficilis eſſet ad Epiſcopum acceſſus, ejuſdem Vicario generali, ut approbetur, debet Regularis præſentari ; ut in terminis *Leo X. in citata Conſtitutione*. -- Dum intra; nec non Superiores eorumdem Fratrum (ſunt verba Bullæ) Fratres, quos ad audiendas confeſſiones ſubditorum eorumdem Prælatorum (Epiſcoporum ſcilicet) pro tempore elegerint, eiſdem Prælatis perſonaliter exhibere, ac præſentare (ſi eos ſibi exhiberi, & præſentari poterint) alioquin eorum Vicariis. --

17 Dictas tamen facultates nequeunt poſt Epiſcopi approbantis mortem , revocare , aut Capitulum, aut Vicarius Capitularis, ut reſolvit Antonel. *de Regim. Eccl. lib.* 4. *cap. ultimo num.* 79. Mirand. *Manua. Præl. tom.* 1. *quæſt.* 45. *art.* 7. *in fine*. Ex Privilegio *Clem. IV. apud Confect.* conceſſio Prædicatorum Ordini, Conſtitutione Exigentibus veſtræ, cujus tenor eſt : -- Ex parte ſiquidem veſtra fuit propoſitum coram Nobis, quod licèt vobis à nonnullis Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & aliis Eccleſiarum Prælatis, audiendi confeſſiones Subditorum ſuorum &c. licentia ſit conceſſa; quia tamen, ipſis Prælatis decedentibus, uti licentia

tia hujuſmodi, Eccleſiis ſic vacantibus, dubitatis &c. veſtris igitur ſupplicationibus inclinati, præſentium vobis auctoritate concedimus, ut in hujuſmodi caſu poſſitis uti tandiu liberè prædicta licentia (nota) donec viduatis Eccleſiis proviſum fuerit de Paſtore. -- Quo Pivilegio uti præſertim poſſunt Fratres Minores ex diſpoſitione *Sixti IV. Conſt. Regimini*, *Mare magnum nuncupata*, ubi §. *Poſtremo*, decernit, --- poſſe Fratres Minores Privilegiis Prædicatorum Ordini, & Prædicatores illis Minoribus, conceſſis, ſine ulla differentia potiri, & gaudere, perinde ac, ſi quæ uni ex Ordinibus prædictis ſunt conceſſa, utrique ſimul nominatim conceſſa fuiſſent, aut concederentur impoſterum -- *Bull. Cbr. verba Sixtus IV. & ex altera Clem. VII. dum fructus uberes*, communicantis Fratribus Min. de Obſ. omnia, & ſingula Privilegia aliis Mendicantium, & non Mendicantium Ordinibus conceſſa. *Confect. coll. Priv. Regul.* Mend. *par.* 1. *pag. mibi* 150.

18 Ex juſta nihilominus cauſa cenſeo poſſe eaſdem revocare; ut etiam notat Donat. *prax. Reg. tom.* 3. *tract.* 4. *quæſt.* 28. Ne dum; quia per Doctores Capitulum ſuccedit in iis omnibus, quæ ad ordinariam Epiſcopi juriſdictionem ſpectant, niſi expreſsè prohibita reperiantur, Antonel. *loc. cit.* §. 2. *num.* 11. Id autem ei prohibitum non reperitur: ſed ulterius, quia dictum Privilegium Clementis cenſetur revocatum per *Trid. ſeſſ.* 23. *cap.* 15. exigens in Regularibus neceſſariam approbationem ab Ordinario: propter clauſulas *non obſtantibus Privilegiis*

legiis &c. & per Donatum, Capitulum Sede vacante venit nomine Ordinarii; imo etiam, quia ex tenore conceſſionis conſtat, Pontificem voluiſſe ſolùm ſatisfacere petitioni, & reſpondere dubio, ac reſolvere, quòd ad Epiſcopi mortem, adhuc conſiſtit facultas audiendi ſecularium confeſſiones ab eodem, prævia approbatione, obtenta; qua, etiam vacante Sede, ex vi illius approbationis uti poſſunt: præſertim, ſi non fuerit pro tempore determinato, eamque Epiſcopus non dederit ad tempus vitæ ſuæ, quia tunc certè morte extingueretur.

19 Requiritur in Regularibus pariter, ut ab Ordinario approbentur, ut eorum, qui de tertio Ordine vocantur, poſſint confeſſiones audire, ut *Sacr. Congr. Epiſc. & Regul. ſub die* 20. *Decembris* 1616. ſub iſtis terminis reſolvit. *Sac. Cong. &c.* -- ſtatuit juxta multas ejuſdem Congregationis reſponſiones non poſſe Sacerdotes Regulares audire confeſſiones Sacramentales Mulierum Tertii Ordinis, quæ de Pœnitentia dicuntur, niſi ab Ordinario approbati fuerint ad confeſſiones ſecularium audiendas -- Peyr. *de Priv. Regul. tom.* 1. *ad Conſt.* 4. *Sixti IV.* §. 7. *num.* 39.

20 Non verò, ut illorum confeſſiones audiant, qui, licèt ſint ſeculares, dicuntur tamen verè de familia, & eorumdem Regularium Commenſales Pignatel. *tom.* 10. *conſul.* 30. *num.* 35. Peyr *loc. cit. ad Conſt.* 1. *Julii II.* §. 15. *num.* 12 referens Sac. Cong. Decretum *de anno* 1568. 14. *Auguſti* hujus tenoris: -- Prælati Regulares, ſeu alii Religioſi confeſſores, non poſſunt audire confeſſio-

feſſiones ſecularium, qui deſerviunt ipſorum Monaſteriis, abſque approbatione, vel licentia Epiſcopi, ſecus autem, ſi illi ſeculares ſint verè de familia, & continui Commenſales. -- Quod noviſſimè confirmavit *Clem X. in cit. Conſt. ſuperna per hæc verba*: -- Cæterùm in Monaſteriis & etiam Collegiis, ubi juxta Regularia Inſtituta vivitur, poſſe, tam Prælatos Regulares, quàm Confeſſores Regularium eorumdem Monaſteriorum, ſeù Collegiorum, audire confeſſiones illorum ſecularium (intellige abſque prævia Epiſcopi approbatione) qui inibi ſunt verè de familia, & continui Commenſales; non autem illorum, qui tantùm ipſis deſerviunt. -- Pro iſtis enim decrevit neceſſariam ab Ordinario approbationem.

22 Verè de familia, & continui Commenſales dicuntur Oblati, ſeù Donati S. Dominici, & Tertiarii S. Franciſci, qui intra Monaſteriorum ſepta habitant, vivunt, ac dormiunt: propterea in eis contraxerunt Domicilium: habitu ejuſdem coloris cum eo, quo utuntur Profeſſi, veſtiuntur: & manent ſub Prælatorum obedientia: non modo religioſo, & ratione voti, ſed modo ſervili, & ratione muneris ſerviendi Monaſterio; & obinde gaudent etiam per *Trid. ſeſſ. 24. cap. 11. de Reform* Privilegiis omnibus Religioſorum, quibus actu inſerviunt, & numerantur inter ſeculares verè familiares; ad differentiam eorum, qui inſerviunt Monaſteriis, ſed in eis non ſunt de familia, nec domicilium contraxerunt, ſed ſunt ibi ad tempus, ſoloque ſtipendio, & ſalario eiſdem inſerviunt, & cum cæteris ſecularibus

exte-

exteris, extra ſepta Monaſteriorum viventibus, numerantur: pro quorum confeſsionibus audiendis eſt per *Trid.* neceſſaria approbatio ab Ordinario. Donat. *Prax.Reg.tom.3. tract.4.q.7.num.3.*

23 Sine approbatione denique non poſſunt Regulares in confeſsione audire ſecularium venialia, prout ex commiſsione *Innocentii XI. ſub die* 12. *Februarii* 1679. Sacr. Congr. Concil. diſpoſuit ut infra: -- Non permittant, ut venialium confeſsio fiat ſimplici Sacerdoti, non approbato ab Epiſcopo, aut Ordinario: ſi Parochi, & confeſſarii, etiam Regulares, aut quicunque alii Sacerdotes, ſecus egerint, ſciant D.O.M. rationem reddituros eſſe, neque defuturam Epiſcoporum, & Ordinariorum juſtam, ac rigoroſam animadverſionem in contrafacientes, etiam Regulares, etiam Societatis Jeſu, facultate ipſis Epiſcopis, & Ordinariis per hoc Decretum per Sedem Apoſtolicam ſpecialiter attributa.

Et quatenus abſolvant, invalida eſt abſolutio; cum abſolutio ſit ſententia, & actus judicii ex *Trident.can.9.ſeſſ.*14. *de Sac. Pœn.* ſententia autem, in non ſubditum lata, nulla eſt, per diſpoſita ibid. *cap.* 7. dum ſtatuit nullius momenti eſſe abſolutionem, *quam Sacerdos in eum profert, in quem ordinariam, aut ſubdelegatam non habet juriſdictionem.* Quis autem non approbato juriſdictionem confert? Quis ſubditos? Accipit Regularis à Papa juriſdictionem, ſeù poteſtatem ferendi ſententiam in ſubditum, ſed ſuppoſita approbatione Epiſcopi, quæ in caſu abeſt; Nec ei in ordinatione confertur, neque per ordinatio-

nem

nem Judex legitimus conſtituitur; aliàs nec Eccleſia poterit efficere, ut abſolutio ab ipſo prolata non ſit valida, ſicuti impedire nequit, quin validè Sacerdos conſecret, ſi cum debita intentione ſupra debitam materiam, formam neceſſariam proferat. Nec ab Eccleſia ei datur, ut vult Bonacina; aliàs nullus Prælatus, inferior Papa, poſſet illam ſuſpendere; & quilibet Sacerdos, etiam invitis Epiſcopis, poſſet hujuſmodi confeſſiones audire: & en gubernium Eccleſiæ confuſione turbatum. Quilici. *Confeſſ. manuduct. qu.* 1. *art.* 2. *nu.* 2. *Felix Panorm. Exam. Confeſſ. tom.* 2. *diſp.* 4. *cap.* 5. *de miniſtro Sacr. Pœnit. nu.* 1019. Quæ concludunt de mortalibus jam confeſsis.

24 Peccat, ex Mirand. *tom.* 1. *q.* 45. *art.* 11. contra Superioris voluntatem Regularis ab Epiſcopo approbatus, ſi (excipio mortis articulum) ſecularium confeſsiones ſine ipſius Superioris licentia, audiat. Cui ſolùm de ejuſdem conſenſu (ſaltem tacito) conceditur extra ordinem poſſe Sacerdoti, ſive Regulari, ſive ſeculari, confiteri, aliàs abſolutionem, utpote in non ſubditum, nullam eſſe idem notavit *tom.* 2. *q.* 33. *art.* 6. & Sacerdotem debere eſſe approbatum ab Epiſcopo, tradit Vaſquez *cum aliis apud* Tho. Tambur. *lib.* 5. *de pœn. cap.* 4. §. 2 *num.* 17. quod certè eſt tutius; & idoneum debere eligi, diſpoſuit *Innocentius VII. Conſt. Provenit apud Confect. Collect. Priv. Mendic.* Idoneus autem per *Trid. ſeſſ.* 23. *cap.* 15. *de Refor.* in caſu, vel parochiali Beneficio, vel Epiſcopi examine, probatur. Et quo ad Sacerdotem ſecularem dubitari non debet.

CA-

CAPUT IV.

Officialis quoad Benedictionem.

SUMMARIUM.

1 *Generales, Provinciales, & Guardiani Ord. Min. poſſunt benedicere Eccleſias, & Cæmeteria.*

2 *Et Eccleſiaſtica ornamenta pro uſu ſuarum Eccleſiarum, in quibus Chriſma non intervenit.*

3 *Et etiam pro uſu Eccleſiarum Monialium, ſub eorumdem regimine exiſtentium.*

4 *Poſſunt pariter reconciliare Eccleſias pollutas, aqua ab Epiſcopo, vel etiam per ipſos, in aliquo caſu benedicta.*

5 *In quibus unctio Sacri Chriſmatis interveniat?*

6 *Quid contineat aqua, quæ adhibetur in reconciliatione Eccleſiæ?*

7 *Dieta continet 20. milliaria.*

8 *Nomine Vicarii veniunt Præſidentes.*

9 *Indultum eſt commune Regularibus habentibus Privilegium communicationis.*

10 *Pro quibus rebus ſit in uſu.*

11 *Reſtringitur uſus Privilegii.*

12 *In iis, in quibus requiritur unctio Chriſmatis eſt neceſſarium ſpeciale Privilegium.*

13 *Quod fuit conceſſum Abbatibus Ciſtercienſibus.*

14 *In aliqua caſu, & loco poſſunt Jeſuitæ Calices benedicere.*

15 *Pixides poſſunt ſinguli, quibus eſt conceſſum*

poſſe

poſſe Ornamenta Eccleſiæ benedicere.
16 *In Ord. Min. de Obſ. Guardiani benedicere poſſunt Corporalia.*
17 *Et ſimplices Sacerdotes ejuſdem Ordinis, ſi à Cap. Gen. fuerint deputati.*
18 *Hebdomada Sancta non poſſunt Regulares Domos benedicere.*
19 *Circa Ovorum benedictionem videtur affirmandum.*
20 *Ad benedicenda Monialium Monaſteria non eſt licitus ingreſſus in Clauſuram.*

1 EX ampliſsimo Sedis Apoſtolicæ Privilegio poſſunt Prælati Ordinis Min. de Obſ., Generales, Provinciales, & Guardiani, Eccleſias, Cæmeteria, ac Paramenta, & Ornamenta, & alia quæcunque ad Divinum cultum, & ad ſuos uſus, neceſſaria, in quibus Chriſma non intervenit, benedicere; & reconciliare Eccleſias, & Cęmeteria, quovis modo polluta, prout *ſub die* 3. *Febru.* 1514. *apud Confect. collect. Priv. Med. & Piaſecum prax Epiſ. part.* 1. *cap.* 1. *art.* 4. *num.* 10., *Conſtitutione, Religionis ſuadet*, *iiſdem conceſſit Leo* X. hac forma: -- Nos igitur, qui Religioſarum Perſonarum vota, per quæ eorum diſpendiis obviatur, ac commodis, & profectibus providetur, ſtudio charitatis libenter proſequimur, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati &c. ac veſtri Ordinis Generalibus, Provincialibus, Vicariis, & Cuſtodibus, ac Guardianis, pro tempore exiſtentibus præfatis, ut omnia, & ſingula ejuſdem Ordinis, & Obſervantiæ Eccleſias, Cæmiteria, & Capitula, & Oratoria, ubicunque exiſtentia, receptas, & recepta, reci-

recipiendas, ſeu recipienda: ac Paramenta, & ornamenta, ac alia quæcunque ad Divinum cultum, & uſum veſtrum neceſſaria,
2 in quibus Chriſma non intervenit, pro veſtro uſu tantùm (Miranda *Man. Præf. tom.* 2.*q*.40.*art*.1. *concl*.2. extendit ad uſum etiam
3 pro Eccleſiis Monialium ejuſdem Ordinis regimini ſubiectarum) -- ſolemni benedictione, ac etiam per Vicarium, ſeu Guardianos, aut alios ad hoc, à vobis in veſtris Capitulis Generalibus providè deputandos, benedicere: ac illos, ſeu illa, & eorum qualibet ſanguinis, ſeu ſeminis effuſione, ſeu aliàs quomodolibet pollutas, ſeu polluta, quoties opus fuerit, aqua per vos (præſertim in locis remotis, ubi Epiſcopum aquam benedicentem per duas Dietas adire non poteritis) benedicta, reconciliare liberè, & licitè valeatis, authoritate Apoſtolica tenore præſentium concedimus non obſtant, &c. Dat. *Romæ &c.* --
5 Sacrum Chriſma intervenit, ex Pontificali Romano, juſſu Clem. VIII. edito, in Conſecratione Eccleſiæ, Altaris, Calicis, Patenæ, & Campanarum.
6 Ex eodem Aqua neceſſaria pro Eccleſiæ reconciliatione continet Aquam cum Sale, Cinere, & Vino.
7 Quælibet Dieta, ex Enriquez apud Mirandam *tom cit. q*.39 *art*. 8. *concl* 3. continet viginti milliaria. Ex quibus conſtat, quorum benedictio, & in quibus circumſtantiis, ſit Prælatis ejuſdem ordinis prohibita.
8 Nomine Vicarii in terminis Conſtitutionis veniunt ex eodem *q*. 40. *ar*. 2. qui in præfatorum Ordine Præſidentes appellantur, & Con-

Conventus ipſos in Guardianorum abſentia gubernant. Simplici Sacerdoti à ſolo Capitulo generali præfata committuntur, *ut num.* 17.

9 Eo indulto Regulares omnes, quibus præfati Ord. Min. de Obſer. ſunt communicata Privilegia, uti poſſunt. Et eſſe in uſu, ſuumque retinere vigorem, quòad recon-
10 ciliationem Eccleſiæ pollutæ, & Paramentorum Eccleſiæ benedictionem, teſtatur *Piaſecus prax. Epiſc. parte prima, cap.* 3. *art.* 4. *num.* 10. Quoad verò Oratoriorum benedictionem, ſubſtinet Privilegium eſſe revocatum à *Tridentino ſeſſ.* 22. *in Dec. de obſervandis in celebratione Miſſæ*, ubi ſtatuitur Oratoria eſſe *deſignanda*, *&* *viſitanda* ab Ordinariis, & ſub Decreto comprehendi, etiam Regulares, conſtat ex *textu Concilii*. Et de hoc alibi.

11 Reſtringitur tamen uſus ipſius per S. C. Decretum apud Lezz. *ſumm. Quæſt. Regul. tom* 3 *verbo* Altare, *nu.* 3. *&* *verbo* Benedictio *nu.* 8. ſub iſtis terminis. -- Abbates, Priores, Guardiani, & alii Religionum Prælati, etiam ex Societate Jeſu, habentes Privilegia benedicendi Veſtes Sacras, Cæmeteria, & ſimilia, dicto Privilegio uti non poſſunt, niſi in rebus, in quibus Sacra unctio non adhibetur, & pro ſervitio dumtaxat Monaſteriorum, & Eccleſiarum propriarum. --

12 Pro benedictione eorum, in quibus adhibetur Sacri Chriſmatis unctio, ſpeciale requiritur Privilegium, ut ſub die 6. Decembris 1631. Decrevit S C. apud Lezzana *cit. verb.* Calix *nu.* 3. -- Abbas, nec etiam in locis ſibi pleno jure ſubjectis, aut de jure Patrona-

cleſiaſtica benedicendi, gaudent ſimplices Sacerdotes, ſi tamen ad id per Cap. gen. fuerint deputati.

18 Domos non poſſe Regulares, quibus cura Animarum non ineſt Hebdomada Sancta benedicere, declaravit *Sac. Cong. Conc. ſub die* 2. *Julii* 1620. reſpondendo Dubiis eidem à Parochis Civit., Bonon. lingua vernacula, propoſitis: & ultimo quærebant: *Se poſſano* (i Regolari) *benedir le Caſe nella Dioceſi la Settimana Santa, eſſendo queſto ufficio del Curato, come ſi legge nel Rit. Romano?* Reſp. *Negativè*; ad nonum autem, quo quærebatur: *Se poſſino ricevere nelle loro Chieſe le Donne alla Purificazione dopo il Porto?* Reſp. -- Regulares non prohiberi in earum Eccleſiis Mulieres poſt Partum ad Purificationem admittere. -- *In lib.* 12. *Dec ejuſdem Cong. fol* 45. *& apud* Peyrin. *de Privil. ad Conſt.* 7. *Pii V. poſt* §. 10. *nu.* 11.

19 Quantum verò ad Ovorum benedictionem, affirmativè videtur reſolvendum Paſquali. *addict. ad quæſt.* 69. *par.* 2. *contr. ad* Laur. de Franchis *nu.* 6. *pag. mihi* 521. Sicut enim Regulares liberè ad Purificationem recipiunt Mulieres, ſtatutiſque temporibus, Candelas, Cineres, & Palmas benedicunt, liberèque ab eiſdem Populus recipit; ſic pariter prohiberi non debent, ut Ova benedicant; ex eiſque inferendum, iſtud non eſſe de reſervatis Parocho, ſed actum merè facultativum, ad quem non cogitur Populus: & eſſe propterea in facultate ipſius talem benedictionem recipere, à quo voluerit, vel à Parocho, vel à Regulari; & præſertim, quia ad unum compellens, non adeſt lex: verùm habenda eſt ratio conſue-

13 *Quare ſit ex D. Bonaventura Proteſtatio neceſſaria.*
14 *Quando fuerint publicata Decreta?*
15 *Formula Proteſtationis.*
16 *Non poſſunt inſtitui Hæredes.*
17 *Ex hæreditatibus, etiam per Syndicum, non poſſunt recipere valorem in fraudem Paupertatis.*
18 *Etiam ſi Inſtitutio eſſet ſub conditione.*
19 *Ad quid Hæres teneatur?*
20 *Fratres debent vitare litigia.*
21 *Ipſorum, etiam Eccleſiæ, ſunt hæreditatum incapaces.*
22 *Non poſſunt eſſe executores Teſtamentorum.*
23 *Eſt ipſis prohibita adminiſtratio omnium bonorum, quorumcumque ſint.*
24 *Non poſſunt eſſe adminiſtratores bonorum Monaſteriorum Monialium.*
25 *Regulares nequeunt Bona Monaſterii ſine ſolemnitate alienare.*
26 *Etiam quoad dominium utile.*
27 *Nec per viam Tranſactionis.*
28 *Limitatio ex capite Terrullas.*
29 *Numerantur mobilia pretioſa.*
30 *Refertur S.C.C. Decretum.*
31 *Decretum non comprehendit Theatinos, & Minores de Obſervantia.*
32 *Fratribus vendere eſt prohibitum.*
33 *Per Syndicum debent alienari.*
34 *Quid dicendum de Capellis, & Sepulturis.*

1 MOnaſteria omnia, quibus, *cap. 3. ſeſſ. 25. Conc. Trid. de Regul. & Monial.* non prohibetur, poſſunt Bona immobilia poſſidere; quæ autem ea ſint, ex eodem conſtat, cum ſtatuat: -- Concedit Sancta Synodus omnibus Monaſteriis, &

Domibus, tam Virorum, quàm Mulierum, & Mendicantium, exceptis Domibus Fratrum S. Franciſci Capuccinorum, & eorum, qui de Obſervantia vocantur, & etiam quibus, aut ex Conſtitutionibus ſuis erat prohibitum, aut ex Privilegio Apoſtolico non erat conceſſum, ut deinceps bona immobilia poſſidere liceat. --

2 Et quia ipſi Fratres de Corpore Obſervantiæ, ſive Obſervantes, ſive Reformati, ſive Diſcalceati, ſive Recollecti dicãtur, in pluribus Capitulis generalibus, ex teſtimonio etiã Innoc. XI. Conſt. *Sollicitudo Paſtoralis ſub die* 20. *Novembris* 1979 Orb. Seraph. *to.* 4. *pag. mihi* 223. proteſtantur, & declarant, ipſum Obſervantiæ Corpus ullam unquam admiſiſſe, vel admittere diſpenſationem in Regula, ſed potius velle pro viribus, Divino favente auxilio, illam purè obſervare, juxta Summorum Pontificum declarationes, ideò nec conſuetudine induci poteſt, ut eis liceat bona temporalia in particulari, vel in commu-
3 ni poſſidere; cum eiſdem, & per Regulam, ac Pontificum declarationes, ſit expreſsè prohibitum; tanta enim eſt eorumdem Fratrum paupertas, ut ſemper alieno utantur, non ſuo: alieno vivant, non ſuo, & in alieno habitent, Marchant. *in cap.* 4. *Reg. S. Franciſci tit.* 1. *q.* 2. *in fine*.

4 Abuſibus proinde, aliàs contra prædicta introductis, olim providit S C., à S. M. Urb. VIII. Fratrum Min. de Obſerv. S. Franciſci Ciſmontanæ Familiæ conſultationibus prępoſita, dum ſub 14. *Junii* 1628. cenſuit, non eſſe eiſdem permittendum, ut Novitios ad habitum, & Profeſſionem recipiant, niſi prius conſtiterit ex ipſorum Conventibus

eos

eos ſubſtuliſſe abuſus omnes, qui Regulæ S.
Franciſci Obſervantiæ adverſantur.
-- Ac primùm (*ſunt verba Decreti*) abdi-
cent à ſe, & eorum Conventibus, non ſolùm
priſtina, ac bona immobilia, quæ alicubi con-
tra Regulæ puritatẽ, & declarationes fel. rec.
Nicolai III, & Clementis V., extra, vel intra
ſepta Monaſteriorum detinent, ſed etiam Cẽ-
ſus perpetuos, & Legata annua, ſuper quibus
5 S.C. præcipit obſervari Decretum Cong. Ge-
neralis Romę habitę die 17. Maii 1603. (*Orb.
Seraph. to. 3. pag. 587.*) cujus tenor talis eſt. --
6 §. 1. -- Cùm annuos redditus, ſicut cæ-
tera bona immobilia, habere non liceat, ideò
renovantes alia generalia ſtatuta, decerni-
mus, quod Frater non inducat Perſonam
aliquam ad eleemoſynam perpetuam Ordini
noſtro exhibendam, nec exhibitam à quo-
piam vivente ſuſcipiat; & ſi aliqua talis no-
bis fuerit relicta, nullo modo in judicio exi-
gatur: declarantes, quod ad perpetua Le-
gata petenda, non poſſunt Fratres recurrere,
niſi humiliter, & per modum eleemoſynæ,
abſque allegatione alicujus debiti. --
7 §. 2. -- Decernitur præterea, ac præcipi-
tur per Sanctam Obedientiam, quod quoties
relinqui cõtingat aliqua Legata perpetua ali-
quibus perſonis, & Hoſpitalibus, vel alicui
Reipublicæ, & aliis Domibus, ea lege, quod
teneantur Fratribus præſtare ſingulis annis
certam eleemoſynam, omninò gratis; ſive, ut
ipſi Fratres dicant certa Officia, & Miſſas;
quod Guardianus faciat proteſtationem ei,
qui Teſtatoris voluntati adimplere tenetur;
quod, cum ad illas eleemoſynas nullum jus
habeant ex vi Legati, non poſſunt obligari ad
illa Officia, & Miſſas. --

8 §. 3. -- Si tamen, facta iſta proteſtatione Hæres, ex ſua libera voluntate voluerit dare eleemoſynas illas, & committere Fratribus dicta Officia, & Miſſas; tunc Fratres tuta conſcientia poſſunt eleemoſynas hujuſmodi recipere. --

9 §. 4. -- Quod totum, & multò fortius in relictis Legatis ſingularibus Fratribus ſimili modo faciendum eſſe decernimus. -- Quòad hæc praxis eſſe debet, ut non niſi in neceſſitatibus, & cum licentia Prælatorum ea acceptent, & ad ea recurrant; à quibus, ut notat Roderico *reſol.* 88. *num.* 10. *in fine*, non eſt permittendum practicari, niſi rarò, cum maxima cautela, & à paucis, nè inde ſcandalum Secularibus præbeatur, & aditus relaxationi aperiatur; & ita, ut ſciant, quod -- quævis contrectatio pecu-
10 niæ, *ex cit. Inn. XI. Conſt.*, ſeu denariorum, quæ non ſit purè naturalis, ſeu quæ ſit quovis modo politica, cujuſcunque Domini ſint denarii, ſeu pecunia, Fratribus Min. Obſervantibus, ſeu de Obſervantia, eſt omninò prohibita. --

11 §. 5. -- Inhibemus autem, ne Syndicus in ſua perſona hujuſmodi annuos redditus recipiat, diſtribuendos ipſis Fratribus. --

12 §. 6. -- Item ſtatuitur, ut deinceps nulla inſtrumenta publica fiant à Fratribus capitulariter congregatis, nec quocunque alio modo ſe habentibus, in quibus transferatur dominium, & proprietas alicujus Capellæ, ſive ſepulturæ, cum hoc omninò ſit contra Regulam, & noſtro repugnet inſtituto; nam quomodo aliquis dat, quod non habet? Si tamen occaſio ſe obtulerit, in qua oporteat ſatisfacere devotæ fidelium volun-

tat

tati, id fiat per modos noſtræ Regulæ, & Inſtituto congruentes. --

13 §. 7. -- Eſt autem proteſtatio neceſſaria, ne, ut ait D. Bonaventura, ab ignorantibus noſtrum Inſtitutum Regulæ noſtræ tranſgreſſores judicentur. --

14 Lecta, & publicata fuere præfata Decreta die 15. Junii 1628. in Cong. Generali Fratrum Min. de Obſ. (celebrata 10. ejuſdem menſis) in præſentia Eminentiſsimi Cardinalis Gipſii, Præſidentis ejuſdem Congregationis. Ex quibus aliqua hìc in paragraphos diſtincta tranſcripſi; cæterum per extenſum videri poſſunt in *Reg.* 8. *Curiæ Ciſm. ab anno* 1627. *ad* 1631. *Bull. Cherub. tom.* 4. *pag.* 100. Fagna. *cap. nimis prava pag.* 106. *Orb.* Seraph. *pag.* 12. *tom.* 4. in quo ex errore notatur, Congregationem illam celebratam eſſe anno 1629., cum ex regeſto aliter ſit.

FORMULA PROTESTATIONIS.

15 -- Nos Frater N., Guardianus Conventus N., & diſcreti ejuſdem, dicimus ad noſtram notitiam perveniſſe, quod N. certam eleemoſynam huic Conventui diſtribuendam, perpetuò gratis, vel forſan pro aliquibus Miſsis, & officiis celebrandis, legaſſe; cumque legata hujuſmodi, niſi per ſimplicem eleemoſynam, ex noſtra Regula nobis acceptare non liceat, per præſentes proteſtamur in Domino, quod legatum prædictum, tamquam incapaces, ex vi legati recipere nolumus, nec intendimus: ſi tamen hæres, aut executor teſtamentarius dictam quantitatem, per viam ſimplicis eleemoſynæ, omni obligatione, dominio, & pro-

prietate, penitus ceſſantibus, Nobis liberè conferre voluerit, illam ſimpliciter accipiemus, & piæ teſtatoris voluntati, quantùm in Nobis fuerit, plenè, & fideliter ſatisfaciemus &c. -- Quæ, à Guardiano, & Diſcretis, ac ſigillo Conventus firmata, eſt adnotanda in libris ejuſdem Conventus, & danda deinde executori Teſtamenti.

16 Sicut eiſdem bona poſsidere non licet, ſic nec permittere debent ſe hæredes inſtitui, cum hæreditas ex Marcant. *cit. in cap. 6. teſt. 2. tit. unico, quæſt. 1. dub.* 1. Jus quoddam dicat; & ulterius, quia ad id ex Regulæ inſtituto ſunt incapaces ex Clementina. *Exivi §. Cupientes*, ubi expreſsè legitur: -- Quia igitur in ſucceſsionibus tranſit non ſolùm uſus rei, ſed & dominium ſuo tempore in hæredes, Fratres autem præfati nihil ſibi in ſpeciali acquirere, vel eorum Ordini, poſſunt, etiam in communi: declarando, dicimus quod ſucceſſionum hujuſmodi, quæ etiam ex ſui natura indifferenter ad pecuniam, & etiam ad alia mobilia ſe extendunt (conſiderata ſui puritate voti) nullatenus ſunt capaces: --.

17 Nec valent recipere ex hæreditatibus valorem, vel etiam per Syndicum, eam pecuniarum ſummam, quæ mendicitati repugnat & altiſſimæ paupertati adverſatur, *eadem* his verbis: -- Nec licet eis valorem hæreditatum talium, vel tantam earum partem, quod præſumi poſſet hoc in fraudem fieri, quaſi ſub modo, & forma legati dimitti ſibi facere, vel ſic dimiſſa recipere, quin potius iſta ſic fieri ab ipſis ſimpliciter prohibemus.

18 Etiam ſi inſtituerentur hæredes ſub conditione, ut bona ſcilicet hæreditatis venderent,

rent,& pretium erogarent in uſum Fabricæ, vel Sacriſtiæ, eorumque neceſſitates; quia licèt inſtitutio ad effectum vendendi, fortè non repugnet Regulæ in his,quæ ſpectant ad rerum dominium, & poſſeſsionem: tamen conſiderandum eſt,Fratres ſic inſtitutos,nunquam deſinere eſſe hæredes, & in eos tranſire jura, actioneſque activè, & paſsivè; quia hæres tenetur de facto, de contractu, & delicto Defuncti: poteſt conveniri actione per-
19 ſonali, quatenus non poſsideat: conſcientiamque tenetur exonerare Defuncti, & ad plura alia,per Fagnanum *capite nimis prava de exceſſ.Prælat.pag. mihi* 22.*n.*38. Fratribus autem ipſis hujuſmodi ſe implicare litigiis repugnat,ut ipſa Clementina habet: -- Nullo modo debent hujuſmodi voti, & Regulæ Profeſſores, ſe talibus curiis, & litigioſis
20 actibus immiſcere; & ut teſtimonium habeant ab his,qui foris ſunt,& puritati ſatisfa-
21 ciant voti ſui, ac evitent per hoc ſcandalum Proximorum. -- Quæ etiam pro ipſorum Eccleſiis,videntur incapacitatem cõcludere.

22 Eoſdem deputari non poſſe Executores teſtamentorum, firmat ipſa Clementina §. *Verum*, his verbis: -- Quin potius (conſiderata ſui puritate ſtatus) debent ſibi ſcire interdictum, quod hujuſmodi executionibus, & diſpoſitionibus ſe exponant; cum hæc igitur ſæpius abſque litigio, & contrectatione, vel adminiſtratione pecuniæ nequeant expediri. --

23 Quibus pariter eſt adminiſtratio bonorum, cujuſcunque ſint, prohibita, prout in citata Conſtitutione per hæc Innocent. XI. ſtatuit: -- Demum, ut omnis occaſio tranſgrediendi præceptum de non contractandis

denariis, ſeu pecuniis, auferatur, omnibus, & ſingulis dicti Ordinis Prælatis, ſive Superioribus, in virtute Sanctæ Obedientiæ, ac ſub pęna privationis ſuorum officiorum, injungimus, ut nulli Religioſo ejuſdem Ordinis permittant adminiſtrationem fundorum, redditutum, aut quarumcumque aliarum rerum, & bonorum mobilium, vel im-
24 mobilium, cujuſcumque Domini illa ſint; & ſignanter, ut nulli Religioſorum Ordinis hujuſmodi permittatur adminiſtratio bonorum temporalium alicujus Monaſterii Monialium ſub quovis prætextu, aut nomine, nempè Adminiſtratoris, Syndici, Factoris, Coloni, Superintendentis, Villici, aut alio quovis imaginabili.

Alia vide C. Offic. quòad Legata.

25 Etiam Regularibus, ſine Sedis Apoſtolicæ aſſenſu, eſt per *Extravag. Pauli II. Ambitioſè* (quæ habetur & in *Bull. Cherub. tom. 1. pag.* 400.) interdictum, Eccleſiæ, & Monaſteriorum bona immobilia, & mobilia pretioſa alienare. Ideò, ut alienatio ſubſiſtat, & excommunicationis pęnam, aliaſque contravenientibus impoſitas non incurrant, debent ea alienare duobus copulativè obſervatis; cum juſta nimirum cauſa, pia, neceſſaria, vel ad diſtrahendum utili: & juris ſolemnitate; de conſenſu ſcilicet Superioris, & majoris partis Capituli, ac Apoſtolicæ Sedis; cujus in caſu eſt principalior, & maximè neceſſaria ſolemnitas, ut notavit Piaſecus *prax. Epiſ. parte 2. cap 5. art. ult. num.* 16. adeout, nullus ſit alienationis contractus ſi abſque Apoſtolico beneplacito celebretur. Sperell. *deciſ.* 155. *num.* 5. & facit caput *dudum de rebus Eccleſiæ non alienan.*

nan. in 6. lib. 3. tit. 9. §. quia etiam.

26 Et non ſolum directum dominium ex Piaſeco *num.* 6. alienari prohibetur, & ſic donare, vendere, permutare, & hujuſmodi alia, per quæ transfertur dominium; ſed etiam utile; ideò eis bona Eccleſiæ pignorare non licet, ut tradit Engel. *Colleg. Univer. Juris Canon. lib.* 3. *tit.* 13. *nu.* 11. Et facit Clementina *prima de rebus Eccleſiæ non alienan.*

27 Etiam per viam tranſactionis, præſertim ſi Eccleſia eſſet in poſſeſſione rei litigioſæ, ut idem obſervat *num.* 10. *& lib* 1. *tit.* 36. *nu.* 6.

28 Limitatur apud Fagnanum *cap. nulli de rebus Eccleſiæ non alienan. nu* 25. ſi res immobilis ſit exigui valoris: *ex cap. Terrulas cauſa* 12. *quæſt.* 2. *pag. mihi* 324. ubi datur licentia Epiſcopo, ut Terrulas, & vineolas, minus Eccleſiæ utiles, ſine Capituli conſenſu diſtrahat.

Et in dubio, an per Conſtitut. Pauli præfato fuerit derogatum? refert Sacr. Congr. Decretum tenoris, qui ſequitur *Sac. Cong. &c. die* 11. *Januarii* 1596 *cenſuit neque Conſt. Pauli, neque Concilii Trident. decretum, derogaſſe diſpoſitioni dicti cap. Terrulas* 12. *quæſt.* 2.

Verùm ad id tria copulativè debent concurrere, ut patet ex Textu.

Primo, ut res ſint exigui valoris: Secundò, ut Eccleſiæ ſint minus utiles: Tertiò, ut adſit alienandi neceſſitas.

Et die 14. Decemb. 1613. eadem Sac. Cong reſpondens Archiep. Meſſanen. petenti, declarari, ad quam uſque quantitatem ſibi liceret parva legata abſque beneplacito Apoſtolico alienare: *Cenſuit C. Terrulas* 12,

*quæſt.*2.*non fuiſſe ſublatum per Extravag. Pauli II. quæ incipit ambitioſè. Cæterùm, ad quam uſque quantitatem liceat Epiſcopo alienare, petendum eſſe à Jure communi:* quod ibidem Fagnan. notat, adhuc jus commune non definiſſe, quæ Terrulæ, & Vineolæ exigui dicantur valoris. Et gloſ. *in allegato cap. Terrulas, verbo exiguas,* dicit Textum *fortè res exiguas vocare non valentes ultrà viginti ſolidos;* Qui apud Donat. *praxis regul. tom.* 1. *par.* 2. *quæſt.* 37. conſtituunt ſummam ſcutorum viginti ſeptem monetæ Romanæ.

Cæterùm, quia gloſſa per appoſitionem dictionis *fortè*, dubitativè loquitur, id eſſe Judicis arbitrio remittendum, ſcribit Fagnan. *num.* 26., qui juxta conditionem Eccleſiæ, temporum, locorum, & rerum qualitates judicare debebit.

Inter bona Eccleſiæ, & Monaſterii numerantur, etiam cenſus perpetui, redditus, jura, actiones, ſylvæ, præſepia armentorum, & hujuſmodi alia, reſpectivè videnda apud Piaſec. *nu.* 9. Donat. *quæſt.* 57. Antonell. *de regim. Eccleſ. lib.* 1. *cap.* 4. *num.* 3.

29 Et inter mobilia pretioſa apud Engel. *allegato lib.* 3. *tit.* 13. *num.* 5. ſunt ea, quæ ad theſaurum Eccleſiæ ſpectant: Sacræ Reliquiæ, Calices, Vaſa, veſtes pretioſæ, gemmæ, picturæ &c. quæ ad decorem, & ſplendorem Eccleſiæ, vel ob antiquitatem, artem, & ſingularitatem conducunt. Et quamvis mobilia, quia tamen ſervando ſervantur, quoad alienationem, rebus immobilibus per Piaſec. *num.* 10. æquiparantur; & ideò, ſolemnitatibus ommiſſis, alienari non poſſunt.

Poſſunt tamen res, quæ non durant triennio,

nio, nec ſervando commodè ſervantur, vel uſu conſumuntur (& ideò mobiles dictæ) ut vinum, frumentum, animalia gregis ſuperflua, veſtes attritæ, non pretioſæ, & cætera alia, quæ ſine detrimento ſervari non poſſunt.

Etiam, cum ſufficienti cauſa, per ſolum Prælatum ſine conſenſu Conventus; niſi per regulam, & Ordinis ſtatuta aliud reperiatur perſcriptum ex *annorat. à* Peyrin. *de privileg. tom 1. ad Conſt. 9. Julii II. num.* 10. *&* Engel. *num. 6.* ampliat ex locorum conſuetudine ad veteres Calices, & ornamenta, non æquè utilia, eo fine, ut loco ipſorum nova, & æquè bona ad Eccleſiæ ſervitium acquirantur; ubi etiam inſpiciendæ ſunt leges municipales Religioſorum.

30 Refert Piaſecus *num. 37.* nec Monaſteria incapacia retinendi, & poſſidendi bona ſtabilia, etiam in communi, poſſe ea ſine ſolemnitate alienare; &, ſi quæ ad id habuerint privilegia, modo eſſe revocata nemo ex ſequentibus dubitat.

-- Sac. Congr. *Card. Conc. Trident. Interpretum rerum experimento* edocta, quantum Religiones accipiant detrimenti ex bonorum immobilium, & pretioſorum mobilium diſtractionibus, quas crebrò faciunt Regulares, Apoſtolicis privilegiis innixi, ac proindè operæ pretium putans, illorum facilitatem aliqua ratione compeſcere: ſpeciali S. D. N. juſſu, Generalibus, & Provincialibus Capitulis, vel Congregationibus, Abbatibus, Generalibus, & quibuſcumque aliis Superioribus Regularibus cujuſvis Ordinis, Cong. Societatis, vel Inſtituti, intra fines Europæ exiſtentibus, omnium rerum, & bonorum immobilium, ac

D

pretioſorum mobilium alienationem, omneque pactum, per quod ipſorum dominium transfertur, cenſus perpetuos, ſeu vitalitios, hypotecam, locationem, & conductionem ultrà triennium, conceſſionem in fæudum, vel emphyteuſim, præterquam in caſibus à jure permiſſis, fieri perpetuò prohibet, atque interdicit, abſque ipſius Congreg. Concilii expreſſa licentia in ſcriptis, & gratis concedenda, ſub pœna privationis omnium officiorum, quæ tunc obtinebunt, vociſque activæ, & paſsivæ, ac perpetuæ inhabilitatis ad illa impoſterùm obtinenda, quam ipſo facto abſque alia declaratione incurrant; ſublata etiam Generali, & Protectori illam moderandi, aut relaxandi facultate, pęnis nihilominus Apoſtolicarum Conſtitutionum, & præſertim fel.record. Pauli II., quæ incipit *Ambitioſæ*, in ſuo robore permanſuris. Alienationes verò, pacta, cenſus, hypotecas, locationes, conductiones, & conceſſiones quaſcumque contra hujuſmodi prohibitionem faciendas, Sanct. Suæ auctoritate ipſo jure nullas, atque irritas decernit.

Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis in favorem quarumcumque perſonarum, atque Ordinum, tam Mendicantium, quam non Mendicantium, Militarium, etiam Sancti Joannis Hieroſolymit., Congregationum, Societatum, ac cujuſuis alterius Inſtituti, etiam neceſſariò, & in individuo exprimendi, Monaſteriorum, Conventuum, Collegiorum, domorum, ac locorum Regularium quorumcumque, nec non illorum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia,

robo-

roboratis, ſtatutis, vel conſuetudinibus, etiam immemorabilibus, exemptionibus quoque, indultis, & privilegiis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, & cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis; nec non irritantibus decretis, etiam motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, aut aliàs quomodolibet, etiam per viam communicationis, ſeù extenſionis conceſsis, & iteratis vicibus approbatis, & innovatis, etiam ſi, pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, ac formis, ſpecialis, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeù quævis alia expreſſio habenda, & aliqua alia exquiſita forma ſervanda eſſet: tenores hujuſmodi præſentibus pro expreſsis habentes, quibus quoad ea, quæ præſenti decreto, ac prohibitioni adverſantur, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, ſpecialiter, & expreſsè Sanctitatis Suæ auctoritate derogat; Cæteriſque contrariis quibuſcumque. Datum *Romæ die* 7. *Septembris* 1624 --

Verum, diſpoſita per decretum ad præfata Monaſteria non ampliari, obſervant Donat. *quæſt.* 62. *Nicolio lucubrationes lib.* 2. *tit.*1.*de alienan.bon.Eccleſiæ ſub.num.* 20. & in favorem Theatinorum referunt ejuſdem Sac. Cong. decretum; prout ſequitur; *Sac.*
31 *Congr. Concilii cenſuit religionem Clericorum regularium Theatinorum, quamdiù inſtitutum ſuperiùs propoſitum retineat* (nempe non poſsidendi immobilia, neque illa accipiendi, niſi ad finem quantò citiùs vendendi quo-
cumque

cumque pretio) *quoad bona immobilia non comprehendi in prohibitione, nuper edita, de rebus Regularium non alienandis.*

A quo item decreto per adnotata ab eodem Nicolio ipſa Sac. Cong receſſit ſub *die 12. Aprilis 1625. dum cenſuit Fratres Minorum de Obſervantia non comprehendi ſub prohibitione alienandi immobilia, cenſus, & annuos redditus.*

Et aliàs, apud Fagnan. *num.* 28. reſpondit: valere legatum immobilium Fratribus Minoribus ſub modo licito, nempe, ut vendant, & pretium convertant in uſum Fabricæ, vel Sacriſtiæ, & idem ſi factum fuit ſimpliciter, quia ſub modo licito factum intelligitur, ut *cap. exiit, qui ſeminat §. ad hæc quia Fratribus, de verborum ſignificatione in* 6. Hinc concludit ibidem, in alienatione immobilium opus non eſſe ſolemnitate, dum fit ex præſcripto Regulæ, ut in Ordine Minorum de Obſervantia. Quod item obſervat Antonellus *loco allegato §. 3. num. 6.*

32 Non debent tamen Fratres hujuſmodi Regulæ ea per ſe ipſos alienare, utpotè incapaces vendendi ex Marcanth. *in Regulam S. Franciſci cap. 6. tit. 3. quæſt. 1.* prout vendere ſignificat contractum, quo rerum dominium, accepto pecuniarum pretio, in alium transfertur; Etenim contractus inſtituere nequeunt; ut dominia alteri cedant, eſt impoſſibile; (quia nemo dat, quod non habet;) eiſque negatur contrectare pecunias, quatenus ſunt quædam metalla auctoritate Principum inſtituta, ut ſint formale inſtrumentum emptionis (quod non eſt ipſas contre-
33 ctare purè materialiter, & naturaliter,) ſed alienatio facienda eſt à Syndico Apoſtoli-

co,

co, non nomine Fratrum, ſed Romanæ Eccleſiæ, ad quam res ipſis Fratribus relictæ, ſpectant.

Sed dubitatur, an Regulares poſſint alienare Capellas, & Sepulturas ſine aſſenſu Apoſtolico?

34 Et reſolvitur negativè cum Donato *q.*68. præſertim quoad Laicos, utpotè incapaces poſſidendi jura ſpiritualia; adeoque ipſis ſunt invendibilia loca Religioſa, ſacra, & pia; Ideò *quæſt.* 79. *num.* 11. docet jus ſepulturæ alienari non poſſe, niſi ſervata forma. *Extravagant; & decreti;* maximè ſi venditio habeat adjunctam privativam de aliis ibi non ſepeliendis; quia ſic, ſine juſta cauſa, Eccleſiæ ſervitus imponitur, ejuſque libertas reſtringitur, & jura alienantur, quod ſine Papæ conſenſu non licet.

Concedere tamen poſſunt, ſine ullo venditionis titulo, propriæ Eccleſiæ Capellam Benefactori ad uſum ſepulturæ pro illo, & ſuis, & ut eam ſumptibus ampliet, augeat, & ornet; cum hoc ſit potius Eccleſiæ acquirere, quam alienare.

Addit Engel. *lib.* 3. *tit.* 28. *ſub num.* 16. quod cum honor, & præeminentia ſpecialis ſepulturæ (dummodo illa præeminentia ſit propter reſpectum aliquem temporalem, vel quia eſt in loco ſublimiori, & magis patente) ſit pretio æſtimabilis, poſſit in caſu pro eo accipi pecunia.

C A.

CAPUT VI.

Officialis quoad celebrationem Miſſarum.

SUMMARIUM.

1 *Poſſunt Regulares Miſſas celebrare, tempore etiam, quo celebratur in parochiali.*
2 *Die Sabbati Sancti nequeunt Campanas pulſare, priuſquam pulſaverint illæ Matricis.*
3 *Celebrare poſſunt priuſquam Parochus.*
4 *Fideles ſatisfaciunt Præcepto audiendi Miſſas apud eos.*
5 *Non poteſt quis cogi ad audiendam Miſſam in Parochiali.*
6 *Sacerdos non poteſt anticipatè celebrare pro eo, qui primò ſtipendium dederit.*
7 *Ponuntur pęnæ contra non promotos celebrantes.*
8 *Presbyteri ſeculares benignè à Regularibus recipiendi, & plura quoad exteros, & alia &c.*
9 *Conſtitutio de Celebr. Miſſarum edita ab Innoc. XII.*
10 *Reductio Miſſarum fit per Sedem Apoſtolicam.*
11 *Miſſæ celebrandæ ad proportionem ſtipendii recepti.*
12 *Retineri non poteſt pars ſtipendii, committendo alteri Miſſam celebrandam.*
13 *Interdicitur Regularibus, ne ſine Superiorum licentia onera Miſſarum recipiant.*
14 *Recognoſcenda bona, cenſus, redditus &c. Conventuum.*
15 *Numerus familiarum non augendus.*

16 *Conventus non recipiantur, niſi duodecim Religioſi valeant ſubſtentari.*

17 *Proponuntur Sac. Congr. Concil. dubia.*

18 *Dubiis reſpondetur.*

19 *Praeſcribitur clauſula apponenda in literis reductionis Miſſarum.*

20 *Eleemoſynæ, Miſſæ, & adimplementa ipſarum annotanda.*

21 *Eleemoſynæ Miſſarum reponantur in capſa ſub duabus clavibus.*

22 *Pœnæ in tranſgreſſores.*

23 *Decreta legantur bis in anno.*

24 *Præcipitur decretorum executio.*

25 *Jurata atteſtatio de adimplementa Miſſarum exhibeatur à Superioribus localibus.*

26 *Voce activa, & paſſiva carent Provinciales, & alii, & qua ratione?*

27 *Privilegia celebrandi in Altari portatili revocantur à Tridentino,*

28 *Etiamſi ſint clauſa in corpore juris.*

29 *Jeſuitis uſus illius datur à Gregorio XIII.*

30 *Regulares, nec in Clauſtro, in eo poſſunt celebrare.*

31 *Benè verò in fixo,*

NEqueunt Regulares impediri, quin Miſſas in propriis, & alienis Eccleſiis celebrent, Pius V. Conſt. *Et ſi Mendicantium* 17 *Kal. Junii* 1567, *Bull. Cherub tom* 2. *pag* 227.

§. 8. -- Volumus, quod Fratribus Mendicantibus hujuſmodi non ſolùm prohiberi non poſſit, ne Miſſas, & alia Divina Officia faciant in eorum Eccleſiis, verùm etiam in quibuſcunque aliis, ubi celebrari Miſſas ſolitum eſt, etiam ipſis non vocatis, ſeù ad id requiſitis, celebrare valeant -- hoc ulti

mum

mum intelligas de Rectorum, & eorum, ad quos ſpectat, aſſenſu.

Etiam tempore, quo Parochi ipſi in ſuis Eccleſiis celebrant, ut ipſe §.22. -- Prohibemus inſuper eiſdem Ordinariis, ac aliis quibuſcunque perſonis, ne impediant ipſos Fratres, quando eis placuerit, tàm in diebus Dominicis, ſeù feſtivis, aut aliis totius anni temporibus, Campanas pulſare, & etiam tempore, quo ipſi celebraverint, Miſſas celebrare. --

Quòad Campanarum pulſationem obſervandum eſt, quod ſtatuit Leo X. *Conſtit. Dum intra Bull. Cherub.tom.* 1.*pag* 586. § 14. -- Et, ut debitus honor Matrici Eccleſiæ reddatur, tam ipſi Fratres, quàm alii Cle-
2 rici Seculares, etiam ſuper hoc Apoſtolicæ Sedis Privilegio muniti, die Sabbati Majoris Hebdomadæ, antequam Campana Cathedralis, vel Matricis Eccleſiæ pulſaverit, Campanam in Eccleſiis ſuis pulſare minimè poſſint; -- & poſt indultum Pii adeſt Decretum S.C. Regul. 10. *Octobris* 1586., ſtatuentis: -- Ordinarii non impediant Fratres pulſare Campanas ad Matutinum, ad Horas, & ad Miſſam antequam pulſetur Campana majoris Eccleſiæ, præterquam in die Sabbati Sancti. -- *Confect. Coll. Priv.* Mend. *part.* 1. *pag.*225.

Imò priuſquam Parochi celebrent, ex eodem §.8. Pii: -- necnon Miſſas, *ait*, & Divina Officia hujuſmodi, etiam in diebus
3 Dominicis, vel feſtivis, etiam antequam Rector Parochialis Eccleſiæ celebraverit, celebrare, & facere, quando eis videtur; -- quod, cum die 20. *Julii* 1620. fuiſſet à Parochis Bononienſibus ſub iſtis terminis Sa-

cræ

cræ Cong. Conc propoſitum: *Se poſſano celebrar la prima Meſſa nella loro Chieſa, avanti quella del Curato:* -- Sac Cong ad V. reſp. Prohiberi non poſſe, quominus Miſſa in Eccleſiis Regularium celebretur ante Miſſam Parochialis Eccleſiæ. --

Nec ſunt impediendi Fideles, quin diebus Dominicis, & feſtivis ad Regularium Eccleſias, Divinorum Officiorum temporum, atque ad audiendas in eis Miſſas, accedant. Neque dicendum, de Miſſis diebus audiendis, præcepto eoſdem non ſatisfacere; oppoſitum enim idem Pius citato §. exprimit ſic: -- Ac etiam quicumque utriuſque ſexus Chriſti Fideles totius Anni tempore illas, & illa in Eccleſiis Fratrum hujuſmodi audire poſſint. Ipſi Chriſti Fideles ullatenus deſuper moleſtari, aut impediri per Locorum Ordinarios, ſeu Rectores Parochialium Eccleſiarum, aut alios quoſcunque ullo pacto, cauſa,
4 vel occaſione, non valeant, ſeu debeant, ſed præfati Chriſti Fideles audiendo Miſſas, & alia Divina Officia in Eccleſia Fratrum hujuſmodi diebus Dominicis, aut feſtivis, præcepto Eccleſiæ de illis audiendis ſatisfeciſſe cenſeantur. -- Cujus Conſt. non eſt revocata quo ad hoc à Greg. XIII. *ut cap. Officialis quoad 4. fun.*

Hoc ultimum ſub 13. *Novembris* 1517. ſanxit Leo X Conſt. tenoris, qui ſequitur: -- Intelleximus, quoſdam in dubium revocare, & perinde timoratis conſcientiis ſcrupulum iniicere, ſi Chriſti Fideles, qui Dominicis, & feſtis diebus extra Eccleſias ſuas Parochiales, Miſſas audiunt in Eccleſiis Fratrum Ordinum Mendicantium, Eccleſiæ præcepto de Miſſa audienda ſatisfaciant.

Nos enim ambiguitatem hujuſmodi penitùs tollere volentes, ut cum ſinceriori conſcientia Fideles quique Deo, Creatori ſuo ſerviant, authoritate Apoſtolicâ, tenore præſentium notum facimus, omnes Chriſti Fideles utriuſque ſexus, qui (non contempto proprio Sacerdote Parochiali) in Eccleſiis Fratrum Ordinum Mendicantium, Dominicis, & Feſtis diebus, Miſſas audiant, ſatisfacere præcepto Eccleſiæ de Miſſa audienda, nec in aliquam labem mortalis peccat, pœnamvè incurrere. In contrarium facientibus non obſtantibus quibuſcunque. -- *Confeſſ. cit. pag.* 125.

Quod obſervavit Piaſec. *prax. Epiſ. par.* 2.
cap. 5. *art.* 3. *num.* 21. notans obligari Paro-
chum ex *Trid. ſeſſ.* 22. *in Decr. de Obſer. & evi-
tan. in celeb. Miſſ.* ad monendum Populum,
5 ipſumque de præcepto audiendæ Miſſæ die-
bus feſtivis ſub peccato mortali inſtruendum:
cogere tamen non poſſe quempiam ad eam
in Parochiali Eccleſia audiendam, quia
Conc. loc. cit. verb. Dumtaxat *moneant*, & non
alio, utitur.

Omnibus, & ſingulis Sacerdotibus, tam
Secularibus, quàm Regularibus prohibitum
eſt, Miſſas anticipatè celebrare pro eo, qui
primo ſtipendium dederit, & Deus videt da-
6 turum; vel ſub conditione in futurum con-
tingente, v. g. -- intendo celebrare pro eo,
qui proximè mihi eleemoſynam largitus fue-
rit -- Sum Leand. *verb. Miſſæ ſtipend. nu.* 39.
Layman. *Theo. mor. de Sacrificio Miſſæ lib.* 5.
tract. 5. *cap.* 21. *nu.* 13., & reperitur tanquam
periculoſum, & ſcandaloſum juſſu Clem.
VIII., & per Pauli V. Decretum, prohibi-
tum à S. C. C. quod per extenſum referunt

Barboſa 2. *part. de Offic. & poteſt. Epiſcopi alleg.* 24. *num.* 12., & Lezzana *Summ Quæſt. Regul. tom.* 4. *verb. Miſſa num.* 51.; quod eveniſſe *ſub die* 15. *Novembris* 1605., teſtantur.

Prohibitionis ratio eſſe potuit, vel quia hujuſmodi turpis anticipatio lucri quamdam, quovis titulo Sacerdotibus indignam, rerum Sacrarum mercaturam importet; vel etiam, quia ex eo homines ab eleemoſynis in futurum tradendis pro Miſſarum celebratione retrahi potuiſſent; ſi enim Sacerdos offerenti eleemoſynam reſponderet: -- applico tibi Miſſas, quas diebus præteritis celebravi: -- ſuſpicari ſemper poſſent, quod tradendo ſtipendia Miſſas non ſint celebraturi, & dumtaxat applicaturi celebratas, quaſi in eorum eſſet poteſtate fructus Sacrificii pro ſuo libito ſuſpendere.

Sacrilega aliquorum ad Sacrum Presbyteratus Ordinem non promotorum in celebrandis Miſſis audacia, Sancta Sedes ſæpius repreſſit, & poſt Gregorium XIII., & Sixtum V., Clemens VIII. Conſt. *Et ſi alias*
7 *Bull. Cherub. tom.* 3. *pag.* 125, contra eoſdem ſtatuit: -- Ut quicumque non promotus ad Sacrum Presbyteratus Ordinem, repertus fuerit Miſſarum celebrationem uſurpare, vel Sacramentalem Confeſſionem audiviſſe, à Judicibus S. Inquiſitionis, vel locorum Ordinariis, tamquam Eccleſiæ miſericordia indignus, à Foro Eccleſiaſtico abjiciatur, & ab Ordinibus Eccleſiaſticis, ſi quos habuerit, ritè degradatus, ſtatim Curiæ Seculari tradatur, per Judices Seculares debitis pęnis plectendus.

Quia verò plures, ſpretis Apoſtolicis Conſtitutionibus, ſtatutis pęnis, beneficio minoris

brare volentes, libenter recipere debent.

Exteri autem, & peregrini à Regularibus admitti non debent ad celebrandum in propriis Eccleſis, niſi ſervata forma ſequentis Decreti. -- Die 11. Auguſti 1649. in Congregatione Sancti Officii Eminentiſſimi RR. Cardinales Inquiſitores mandarunt intimari Superioribus Religionum, quod mandent ſuis ſubditis Monaſteriorum, & Conventuum Superioribus; ne admittant ad celebrandum in eorum Eccleſiis, eorum, vel alterius Religionis, exteros, vagos, ſeu peregrinos, niſi examinatis diligenter literis obedientiæ, ſeu aſſignationis eorum Superiorum, & teſtimonialibus promotionis ad Sacerdotium; quo verò ad Sacerdotes Seculares, niſi viſis literis teſtimonialibus ſubſcriptis à Vicario Generali, ſeu Foraneo Epiſcopi loci &c. -- Ut refert *Nicolio praxis totius Juris Can. lib.* 3. *tit.* 31. *de Regularibus nu.* 15. Et ſæpè id decreviſſe circa Sacerdotes Seculares Sacram Epiſcop. & Regul. Cong. teſtatur.

Ubi tradit Regulares teneri ad conſenſum dandum, & commodum, Presbytero Seculari, qui aliquo titulo tenetur ad celebrandum certis diebus in ipſorum Eccleſiis, per diſpoſita à Sacra Congregatione *ſexto Septembris* 1625. cum onere tamen, ut Presbyter celebraturus ſibi ſuis ſumptibus de ſuppelectilibus, cera, cæteroque apparatu Eccleſiaſtico ad id neceſſario, provideat.

Cum ex diſpoſitione Teſtatoris deberent in Eccleſiis v. g. Fratrum Minorum, celebrari Miſſæ à Presbyteris ſive Secularibus, ſive Regularibus ad Hæredum arbitrium, & Fratres Minores nollent conſentire; S. C.C. cenſuit; -- dum Regulares non conſentiunt

Miſſas à Teſtatore relictas, per Seculares in Regularium Eccleſia celebrandas, ibidem celebrari, poſſe alibi celebrari de licentia Ordinarii, ut in una Venetiarum 24. *Septemqris* 1639. idem loc. cit.

Et cum Teſtator non exprimat Miſſas à ſe relictas in Eccleſiis præfatis, etiam per ſeculares Presbyteros, debere celebrari, interdicitur hæredibus poſſe pro ſuo libito pro hujuſmodi celebratione deputare Sacerdotes Seculares, vel alios Regulares; prout ſequitur; Sacr. Congr. &c. attentis narratis --- cenſuit præfatos hæredes non poſſe pro ſuo libito Oratoribus invitis deputare pro prædicta celebratione Miſſarum in eorum Eccleſia Sacerdotes Seculares, ſeù alios cujuſcumque Ordinis Regulares; ſed omnibus præferendos eſſe eoſdem Oratores, quatenus ipſi præmiſſis ſatisfacere non recuſent, quibuſcunque non obſtantibus 16. *Novembris* 1657. *Domenicani*, *Nicolio loco citato*.

Alia ad Miſſarum celebrationem neceſſaria apud Summiſtas poſſunt videri, & interim quæ Sacr. Congr. Concilii diſpoſuit, & à SS. D. N. Innocentio XII. Auctoritate Apoſtolica ſunt confirmata, obſerventur, ut ſequitur.

I N-

INNOCENTIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

9 NUper à Congregatione Venerabilium Fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum prodierunt Decreta tenoris infraſcripti, videlicet.

Aliàs ſuper celebratione Miſſarum, ac prohibitione illas moderandi, ſeu reducendi abſque Sedis Apoſtolicæ licentia, nec non ſuper earundem oneribus perpetuis ſuſcipiendis, & Religioſorum numero, ultra redditus, & conſuetas eleemoſynas locorum Regularium, non habendo, emanarunt ab hac Sac. Congregatione S R.E. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum, auctoritate per fel rec. Urbanum Papam VIII. illi ſpecialiter attributa, quamplura Decreta tenoris ſequentis.

Cùm ſæpe contingat in quibuſdam Eccleſiis tam magnum Miſſarum celebrandarum numerum, ex variis Defunctorum relictis, aut piorum eleemoſynis impoſitum eſſe, ut illis pro ſingulis diebus præſcriptis nequeat ſatisfieri, & tamen nova onera Miſſarum in dies ſuſcipiantur: indeque fiat, ut depereant piæ Teſtantium voluntates, obſtricta Benefactoribus fides violetur, Defunctorum animæ ſuffragiis priventur, Eccleſiis debitus ſubtrahatur cultus, ac Chriſtifideles gravi ſcandalo affecti, plerumque à ſimilibus charitatis operibus retrahantur: Cùmque his

malis maximum inter cætera ſomentum præbeat, ut quod ii, qui Miſſas ſupra vires celebrandas ſuſcipiunt, ſperent illas brevi ad pauciorem numerum à Superioribus reductum iri: aut quòd Eccleſijs, ſorte pecuniarum abſumpta, plerumque nuda remaneant onera Miſſarum, abſque ullo emolumento, aut quòd eleemoſyna pro illis celebrandis ſit adeò tenuis, ut non facilè inveniantur, qui velint huic ſe muneri ſubiicere, & redditus Eccleſiæ, aut Monaſterii adeò exigui, ut Sacerdos pro neceſſaria ſua ſuſtentatione novis ſe oneribus obſtringere compellatur. Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum animadvertens facturam ſe rem Deo gratiſſimam, charitatique, ac juſtitiæ maximè conſentaneam, ſi pro viribus ſatagant, hunc teterrimum abuſum è Chriſtiana Republica convellere atque eradicare. Sanctiſſimi D. N. Urbani Divina providentia Papæ VIII. auctoritate ſibi ſpecialiter attributa, infraſcripta Decreta edidit.

10 Ac primò diſtrictè prohibet, atque interdicit, ne Epiſcopi in Diæceſana Synodo, aut Generales in Capitulis generalibus, vel aliàs quoquomodo reducant onera ulla Miſſarum celebrandarum, aut poſt idem Concilium impoſita, aut in limine fundationis, ſed pro his omnibus reducendis, aut moderandis, vel commutandis ad Apoſtolicam Sedem recurratur, quæ, re diligenter perſpecta, id ſtatuet, quod magis in Domino expediri arbitrabitur: alioquin reductiones, moderationes, & commutationes hujuſmodi, ſi quas contra hujus prohibitionis formam fieri contigerit, omninò nullas, atque inanes decernit.

De-

Deinde ubi pro pluribus Miſſis, etiam
ejuſdem qualitatis celebrandis, ſtipendia,
quantumcumque incongrua, & exigua, ſi-
ve ab una, ſive à pluribus perſonis collata
fuerunt, aut conferentur in futurum Sacer-
dotibus, Eccleſiis, Capitulis, Collegiis, Hoſ-
pitalibus, Societatibus, Monaſteriis, Conven-
tibus, Congregationibus, Domibus, ac Locis
Piis quibuſcumque, tam Secularibus, quàm
Regularibus: Sacra Congregatio ſub obte-
ſtatione Divini Judicii mandat, ac præci-
11 pit, ut abſolutè tot Miſſę celebrentur, quot
ad rationem attributæ eleemoſynæ præſcri-
ptæ fuerint, itaut alioquin ii, ad quos per-
tinet, ſuæ obligationi non ſatisfaciant: qui-
nimmo graviter peccent, & ad reſtitutio-
nem teneantur.

Id verò, ut deinceps obſervetur exactiùs, Sac. Congregatio eadem auctoritate, revocat Privilegia, & indulta omnia quibuſvis perſonis, Eccleſiis, ac Locis Piis, tam Secularibus, quàm Regularibus cujuſcumque Ordinis, Congregationis, & Inſtituti, quamcumque ob cauſam conceſſa, quibus indulgetur, ut certarum Miſſarum, vel Anniverſariorum celebratione, aut aliquibus Collectis, ſeu Orationibus plurium Miſſarum oneribus in futurum ſuſcipiendis ſatisfiat.

Ac ſimiliter omne damnabile lucrum
ab Eccleſia removere volens, prohi-
bet Sacerdoti, qui Miſſam ſuſcepit ce-
lebrandam cum certa eleemoſyna, ne
eamdem Miſſam alteri parte ejuſdem
12 eleemoſynæ ſibi retenta, celebrandam
committat.

Prætereà, ne in Eccleſiis, in quibus one-

ra Miſſarum in perpetuum impoſita ſunt, Sacerdotes in eis, ut par eſt, adimplendis eò tepidiores, ac ſegniores reddantur, quòd onera hujuſmodi cum nulla, aut parva ſint utilitate conjuncta: ſtatuit, atque decernit, ut pecuniæ, ac bona mobilia Eccleſiis, Capitulis, Collegiis, Hoſpitalibus, Societatibus, Congregationibus, Monaſteriis, Conventibus, ac Locis omnibus, tam Secularibus, quàm Regularibus, atque illorum perſonis in futurum ſimpliciter acquirenda, cum onere perpetuo Miſſarum celebrandarum ab iis, ad quos pertinet, ſub pæna interdicti ab ingreſſu Eccleſiæ ipſo facto incurrenda à die realis acquiſitionis, ſtatim deponi debeant penes Ædem Sacram, vel perſonam fide, & facultatibus idoneam, ad effectum illa, ſeu illorum pretium quàm primùm inveſtiendi in bonis immobilibus fructiferis cum expreſſa, & individua mentione oneris, quod illis annexum reperitur.

Ac ſi eadem bona immobilia auctoritate Apoſtolica deinceps alienari contigerit, eorumdem pretium, ſub eadem pæna, ut ſupra, deponi, atque in aliis bonis ſtabilibus itidem fructiferis cum ejuſdem oneris repetitione, atque annexione converti debeat.

Ad hæc Sac. Congregatio quibuſvis Capitulis, Collegiis, Societatibus, & Congregationibus, necnon omnibus, & ſingulis Eccleſiarum, ac piorum Locorum, tam Secularium, quàm Regularium Superioribus, vel aliis, ad quos pertinet, diſtrictè prohibet, ne impoſterum onera perpetua ſuſcipiant Miſſarum celebrandarum, Seculares, quidem ſine Epiſcopi, vel ejus Generalis Vicarii, Regulares verò ſine Generalis, vel Provincialis

con-

conſenſu, & licentia in ſcriptis, & gratis concedenda: alioquin Secularis, qui hujus
13 prohibitionis tranſgreſſor extiterit, ab ingreſſu Eccleſiæ interdictus ſit eo ipſo: Regularis verò pęnam privationis omnium Officiorum, quæ tunc obtinebit, ac perpetuæ inhabilitatis ad alia de cætero obtinenda, vociſquæ activæ, ac paſſivæ, abſque alia declaratione incurrat.

Eleemoſynas verò manuales, & quotidianas pro Miſſis celebrandis ita demum iidem accipere poſſint, ſi oneribus antea impoſitis ita ſatisfecerint, ut nova quoque onera ſuſcipere valeant: alioquin omninò abſtineant ab hujuſmodi eleemoſynis, etiam ſpontè oblatis, in futurum recipiendis, & capſulas auferant ab Eccleſiis cum inſcriptione illa: *Eleemoſyna pro Miſſis*, vel alia ſimili, ſub jiſdem pęnis ipſo facto incurrendis, ne Fideles hac ratione fruſtrentur.

Epiſcopus verò, ſeu ejus Vicarius, aut Generalis, vel Provincialis, ubi de licentia pro perpetuis oneribus fuerint requiſiti, in ſingulis caſibus diligenter inquirant, de ſingulis Miſſarum celebrandarum obligationibus, cuique Eccleſiæ, Monaſterio, aut Loco pio incumbentibus: nec antea aſſenſum hujuſmodi, aut licentiam præbeant, quàm eis legitimè conſtiterit, illius Sacerdotes, tam novo oneri ſuſcipiendo, quàm antiquis jam ſuſceptis ſatisfacere poſſe, præcipuamque rationem habeant, ut redditus, qui Eccleſiis, & Locis piis relinquuntur, omninò reſpondeant oneribus adjunctis ſecundùm morem cujuſque Civitatis, vel Provinciæ, intelligantque, ſi in re tanti momenti deſides, aut negligentes fuerint, in noviſſimo

die ſe hujus prætermiſſi muneris rationem eſſe reddituros.

Poſtremò Illuſtriſſimi Patres non ſine gravi animi dolore intelligentes, mala ferè omnia, quæ Regularem diſciplinam evertunt, ac præcipuè nimiam hanc facilitatem fovent, in oneribus Miſſarum ſupra vires ſuſcipiendis, veluti ex infecta radice, pullulare ex majori Regularium numero, quàm ferant redditus, & eleemoſynæ cujuſque Monaſterii: inhærentes Summorum Pontificum, ac Sacri Tridentini Concilii Decretis, hac de re editis, Sanctiſſimi Domini Noſtri auctoritate, præcipiunt, ac mandant omnibus, & ſingulis Generalibus, Provincialibus, Commiſſariis, Miniſtris, Præſidentibus, Abbatibus, Prioribus, Præpoſitis, Guardianis, Vicariis, & quibuſcumque aliis ſuperioribus Monaſteriorum, Conventuum, ac Domorum Regularium, bona immobilia poſſidentium, vel non poſſidentium, cujuſcumque Ord. Congr. & inſtituti, exiſtentium intra fines Italiæ, & Inſularum adjacentium, ut ſinguli, ad quos pertinet in qualibet Provincia, adhibitis duobus, aut tribus Regularibus ſui Ordinis, vel Congregationis probatioribus, &
14 rerum uſu peritioribus, bona immobilia, cenſus, redditus, & proventus omnes, conſuetas item eleemoſynas, & obventiones, tam communes Monaſteriorum, Conventuum, & Domorum ejuſdem Provinciæ, quàm etiam ſingularibus perſonis Religioſis aſſignatas, ſeu permiſſas, in communem uſum deinceps conferendas, decem annorum immediatè præcedentium habita ratione, diligenter & maturè recognoſcant, iis omnibus de-

detractis, quæ reparationes, præſtationes, grandines, ſterilitates, aliave cujuslibet generis onera conſueverunt abſorbere.

Eaque omnia ſcripto fideliter exarata, idē Superior, cujus intereſt, in proximo Capitulo, ſeu Congregatione generali, vel Provinciali coram tribus Judicibus ab ipſomet Capitulo, ſeu Congregatione deligendis proponat, qui computatis hujuſmodi redditibus, eleemoſynis, & obventionibus univerſis, & oneribus, ut ſupra detractis ſedulò examinent, quot Religioſi homines, connumeratis etiam laicis, aliiſque neceſſariis ſervientibus, in unoquoque Monaſterio, Conventu, & Domo Regulari juxtà regionis, & proprii Inſtituti morem, victum, & veſtitum, & medicinalia in communi habentes, competenter valeant ſuſtentari. Tum eorumdem bonorum, reddituum, eleemoſynarum, & onerum præciſam notam ipſimet Capitulo, ſeu Congregationi exhibeant, ut in illo diligenter omnibus diſcuſſis, cujuſque Familiæ Monaſterii, Conventus, ac Domus Regularis in ſingula quaque Provincia certus earum tantùm perſonarum numerus, Patrum capitularium voto præfigatur, quæ redditibus, eleemoſynis, & obventionibus, ut ſuperiùs, ſufficienter ali poſſint.

Ne verò Superiores, qui id præſtare debent, ſerius, aut remiſſiùs, quàm par eſt, ſuo muneri ſatisfaciant: mandat Sacra Congregatio, ut infra annum, poſt proximum Capitulum Generale, vel Provinciale computandum, omnia hoc de genere capitulariter geſta, in authenticam formam redacta, ad Sacram ipſam Congregationem Concilii ſinguli mittant.

Numerumque familiæ, ſingulorumque Conventuum, Monaſteriorum, & Domo-
15 rum hujuſmodi Regularium, Capituli, ſeù Congregationis generalis, vel Provincialis ſententia, & auctoritate præfinitum, iidem Superiores, tam Generales, & Provinciales omnes, quàm Locales perpetuò ſervare omninò teneantur, nec poſſint illum quoquomodo augere, etiam prætextu augmenti reddituum abſque Sacræ ipſius Congregationis licentia: Superiores autem hujuſmodi, qui prædicta omnia in præfixo termino non præſtiterint, vel numerum, ut ſupra præſcriptum, quovis modo augere præſumpſerint, privationis omnium Officiorum, quæ tunc temporis obtinebant, vociſque activæ, ac paſſivæ, & ad omnia ſuæ Religionis Officia, & gradus, inhabilitatis perpetuam pænam eo ipſo incurrere, atque aliis, etiam gravioribus, à Sede Apoſtolica infligendis pęnis Sacra Congregatio ſubjacere voluit, & declaravit.

Deinceps verò Monaſterium, Conventus, Domus, Congregatio, vel Societas Religioſorum, ſeu Regularium nullibi recipiatur, niſi præter alia ad id requiſita: in ſingulis hujuſmodi locis duodecim ſaltem Fratres, aut Monaci, ſeu Religioſi degere, & ex redditibus, & conſuetis, eleemoſynis detractis omnibus, ut ſupra detrahendis, competenter ſuſtentari valeant, ad præſcriptum decreti felicis recordationis Gregorii
16 XV. hac de re editi: Alioquin Monaſteria, & loca hujuſmodi poſthac recipienda, in quibus duodecim Religioſi, ut ſupra ſuſtentari, atque inhabitare non poterunt, & actu non inhabitaverint, Ordinarii loci viſitationi,

corre-

correctioni, atque omnimodæ Juriſdictioni ſubjecta eſſe intelligantur.

Porrò, ne ullo unquam tempore hæc in oblivionem, ſeu deſuetudinem abeant, Superiores locales cujuſque Monaſterii, Conventus, ac Domus Regularis curare, atque efficere teneantur, ſub pęna privationis Officii, vociſque activæ, & paſſivæ ipſo facto incurrenda, ut in perpetuum, ſexto quoque menſe, ideſt feria ſecunda poſt primam Dominicam Adventus, & feria ſexta poſt Octavam Corporis Chriſti, præſentes ordinationes in publica Menſa perlegantur.

Omnibus tam Eccleſiaſticis perſonis cujuſcumque ſint Ordinis, conditionis, & gradus, quàm Laicis quocumque honore, & poteſtate præditis, præſentia Decreta declarandi, vel interpretandi facultate penitùs interdicta.

Non obſtantibus, quoad ſupraſcripta omnia, & ſingula in præſentibus decretis contenta, *Conſtitutionibus*, & Ordinationibus Apoſtolicis in favorem quarumcumque perſonarum, atque Ordinum tam Mendicantium, quàm non Mendicantium, Militiarum etiam Sancti Joannis Hieroſolymitani, Congregationum, Societatum, ac cujuslibet alterius Inſtituti, etiam neceſſariò, & individuo exprimendi, Eccleſiarum, Monaſteriorum, Conventuum, Collegiorum, Capitulorum, Hoſpitalium, Confraternitatum, & aliorum quorumcumque tam Secularium, quàm Regularium Locorum, necnon illorum, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam immemorabilibus, Privilegiis quoque, Indultis,

& literis Apoſtolicis, etiam Mari magno, ſeu Bulla aurea, aut aliàs nuncupatis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus decretis, etiam motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, aut aliàs quomodolibet, etiam per viam communicationis, ſeu extenſionis conceſſis, & iteratis vicibus approbatis, & innovatis, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, & formis ſpecialis, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ſervanda eſſet, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitùs omiſſo, & forma in illis tradita obſervata, inſerti forent, præſentibus pro expreſſis habens, quibus quoad ea, quæ præſentibus adverſantur, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, Sacra Congregatio Sanctitatis Suæ auctoritate ſpecialiter, & expreſsè derogat, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Et ne præmiſſorum ignorantia à quoquam prætendi poſſit, voluit eadem Sacra Congregatio, ut præſentes ordinationes in Valvis Baſilicarum S. Joannis Lateranenſis, & Principis Apoſtolorum de Urbe, ac in Acie Campi Floræ, ut moris eſt, affixæ omnes, ad quos pertinet, ita arctent, & afficiant, ac ſi unicuique perſonaliter intimatæ fuiſſent.

Utque earumdem præſentium tranſumptis, etiam impreſſis manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in Dignita-

gnitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorsùs fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ die 21. Junii 1625.

Coſmus Card. de Torres.

Proſper Fagnanus S. Congreg. Secr.

Excitatis autem ſuper præmiſſorum decretorum intelligentia, ſeu interpretatione infraſcriptis dubiis, prodierunt à memorata Congregatione ſimili auctoritate illi à præfato Urbano Papa Octavo ſpecialiter attributa reſponſiones, ſeu declarationes inferiùs apponendæ.

Super primo Sacræ Congregationis decreto, de celebratione Miſſarum, quo prohibetur, ne Epiſcopi in Diæceſana Synodo, aut Generales in Capitulis Generalibus, vel aliàs quoquomodo, reducant onera ulla Miſſarum celebrandarum, aut poſt idem Concilium impoſita, aut in limine fundationis.

17 Quæritur, quid ſi legatum ſit ita tenue, ut non ſit, qui velit onus illi injunctum ſubire, etſi recurrendum ſit ad Sedem Apoſtolicam pro moderatione oneris, totum, aut ferè totum inſumendum ſit pro expenſis ad id neceſſariis?

Et quid, ſi permittatur Epiſcopo in fundatione, ut poſſit hujuſmodi onera moderari?

Secundò, ſuper ſecundo ejuſdem Congregationis decreto, quo cavetur, ut celebrentur tot Miſſæ, quot ad rationem tributæ eleemoſynæ præſcriptæ fuerint.

Quæ-

Quæritur, an verba illa (præſcriptæ fuerint) intelligenda ſint de præſcriptione facta ab Offerente, vel ab Ordinario?

Tertiò, an cum Ordinarius præſcripſerit eleemoſynam congruam juxta qualitatem loci, perſonarum, ac temporum, Sacerdotes accipientes ſtipendium minus congruo, teneantur Miſſas illis ab Offerente præſcriptas celebrare?

Quartò, an Sacerdotes, qui tenentur Miſſas celebrare ratione Beneficii, ſeu Capellæ, legati, aut ſalarii, poſſint etiam manualem eleemoſynam, pro Miſſis votivis, aut Defunctorum recipere, & unico Miſſæ Sacrificio utrique oneri ſatisfacere?

Quintò, poſito, quòd Teſtator relinquat, ut celebrentur pro ejus Anima centum Miſſæ, abſque ulla præſcriptione eleemoſynæ.

Quæritur, an liberum ſit hæredibus eleemoſynam ſibi benè viſam præſcribere, an verò eadem eleemoſyna præſcribenda ſit ab Ordinario.

Sextò, ſuper tertio Congregationis decreto, in quo eadem Congregatio revocat privilegia, quibus indulgetur, ut certarum Miſſarum, vel Anniverſariorum celebratione, aut aliquibus collectis, ſeu Orationibus, plurium Miſſarum oneribus in futurum ſuſcipiendis ſatisfiat.

Quæritur, an verba (in futurum ſuſcipiendis) intelligenda ſint de oneribus ſuſcipiendis poſt Privilegium?

Septimò, ſuper quarto ejuſdem in Congregationis Decreto, qui prohibetur Sacerdoti, qui ſuſcepit Miſſam celebrandam cum certa eleemoſyna, ne eamdem Miſſam alteri, parte ejuſdem eleemoſynæ ſibi retenta,

tenta, celebrandam committat.

Quæritur, an permittendum ſit adminiſtratoribus Eccleſiarum, ut retineant aliquam eleemoſynarum portionem, pro expenſis manutentionis Eccleſiæ, Altarium, Inſervientium, paramentorum, luminum, Vini, Hoſtiæ, & ſimilium?

Octavò, an hoc decretum habeat locum in beneficiis, quæ conferuntur in titulum, ideſt an Rector Beneficii, qui poteſt per alium celebrare, teneatur Sacerdoti celebranti dare ſtipendium, ad rationem redditum Beneficii?

Decimò, an Sacerdotes, quibus aliquando offertur eleemoſyna, major ſolita, pro celebratione Miſſæ, debeant dare eamdem integram eleemoſynam iis, quibus Miſſas celebrandas committunt; An verò ſatis ſit, ut dent celebrantibus eleemoſynam conſuetam?

Undecimò, ſuper quinto ejuſdem Congregationis decreto, qui inter cætera ſtatuitur in hæc verba (eleemoſynas verò manuales, & quotidianas pro Miſſis celebrandis) ita demum iidem accipere poſſint, ſi oneribus antea impoſitis ita ſatisfecerint, ut nova quoque onera obire valeant: Alioquin omninò abſtineant ab hujuſmodi eleemoſynis, etiam ſpontè oblatis in futurum recipiendis, & capſulas auferant, &c.

Quæritur, an hoc decretum prohibeat abſolutè, quo minùs accipiant novas eleemoſynas ii, qui acceptis non ſatisfecerunt, & quid, ſi congruo tempore poſſint omnibus ſatisfacere?

Duodecimò, quid, ſi offerens eleemoſynas, audito impedimento conſentiat, ut

Sa-

Sacerdos Miſſam celebret, cum primum poterit?

Decimotertiò: an pœna interdicti, & aliæ appoſitæ in eodem decreto afficiant tam eos, qui accipiunt eleemoſynas contra formam ibi præſcriptam, quàm eos, qui non auferunt capſulas ab Eccleſiis, ut ibidem præcipitur?

Decimoquartò, an in hoc Decreto comprehendantur illæ capſulæ, quæ apponi ſolent Eccleſiis, in die commemorationis omnium Sanctorum, & vulgò dicuntur (*Caſſe de Morti?*)

Decimoquintò, an Adminiſtratores Eccleſiæ, magnæ devotionis, & concurſus, poſſint eleemoſynas pro Miſſis celebrandis accipere, ſi iiſdem Miſſis, non niſi poſt longum tempus ſatisfacere valent, ne aliàs cultus Eccleſiæ, & devotio, ac concurſus Fidelium, ut ajunt, minuantur?

Decimoſextò, quia prohibitio dicti decreti videtur aliquibus directa ſolis Capitulis, Collegiis, Societatibus, Congregationibus, nec non omnibus, & ſingulis Eccleſiarum, & piorum Locorum, tam Secularium, quàm Regularium Superioribus, de quibus fit expreſſa mentio, non autem privatis Sacerdotibus, qui tamen comprehendi videntur ſub clauſula generali (*& aliis ad quos pertinet*) ſupplicatur pro opportuna declaratione?

Decimoſeptimò, ſuper ſeptimo, ejuſdem Sacræ Congregationis decreto, quo cavetur, ut in ſingulis Monaſteriis Religioſorum præfigatur numerus, qui ex conſuetis redditibus, aut eleemoſynis commodè poſſit ſuſtentari.

Quæritur, an ubi hæc præfixio facta jam fuit

fuit in vim ſimilis decreti ſanctæ memoriæ Pauli V. abſque tamen computatione redditum, cujuſque Religioſi, ſit denuò facienda, nec nè?

Decimo octavò, an Novitii, ad habitum regularem admiſſi, poſſint admitti ad profeſſionem in Monaſteriis, in quibus habita, ut ſuprà, præfixione numeri, commodè ali non poſſunt?

Decimo nonò, ſuper ultimo, quo cavetur, ut nullibi recipiantur Conventus Regularium, niſi præter alia ad id requiſita, duodecim ſaltem Fratres in eis degere, & competenter ſuſtentari valeant, ita ut alioquin ſubſint juriſdictioni ordinariæ.

Quæritur, an hoc decretum, quod videtur editum in ordine ad celebrationem Miſſarum, comprehendat eas Religiones, quæ non conſueverunt onera Miſſarum recipere, ut ſunt Religiones Capuccinorum, ac Societatis Jeſu.

Ultimò, an idem decretum, ubi diſponit, ut nullibi recipiantur Monaſteria, niſi &c. habeat locum in Italia, dumtaxat ad quam eſt reſtrictum decretum proximè antecedens, an verò etiam extrà Italiam.

Declarationes, ſeu Reſponſiones ad ſupradicta Dubia.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum, auctoritate ſibi à Sanctiſſimo Domino Noſtro attributa, ad ſingula Dubia ſuperius propoſita, ad hunc modum reſpondit, videlicèt.

18 Ad primum, etſi legatum ſit adeò tenue, nihilominus pro reductione oneris, ut

ſuprà

ſuprà impoſiti, ab iis, ad quos pertinet, Sedem Apoſtolicam eſſe adeundam, quæ abſque ulla impenſa id ſtatuet, quod magis in Domino è re eſſe judicaverit: Verumtamen ſi in ipſa Beneficii erectione expreſsè cautum fuerit, ut liceat Epiſcopo injunctum onus reducere, ac moderari legem hanc fundationis, quàm decreta hac de re edita non ſuſtulerunt, eſſe validam, & obſervandam.

Ad ſecundum, eſſe intelligenda de præſcriptione facta ab eo, qui eleemoſynam tribuit, non autem ab Ordinario: Quòd ſi tribuens eleemoſynam numerum Miſſarum celebrandarum non præſcripſerit, tunc tot Miſſas celebrari debere, quot præſcripſerit Ordinarius ſecundùm morem Civitatis, vel Provinciæ.

Ad tertium teneri.

Ad quartum Sacerdotes, quibus diebus tenentur Miſſas celebrare ratione Beneficii, ſeù Cappellæ, Legati, aut Salarii, ſi eleemoſynas pro aliis etiam Miſſis celebrandis ſuſceperint, non poſſe eadem Miſſa utrique obligationi ſatisfacere.

Ad quintum cenſuit, ubi nullam certam eleemoſynam teſtator reliquit, eſſe ab Epiſcopo præſcribendam eleemoſynam congruam, quæ reſpondeat oneribus Miſſarum celebrandarum, ſecundùm morem Civitatis, vel Provinciæ.

Ad ſextum, ita eſſe intelligenda.

Ad ſeptimum reſpondit, permittendum non eſſe, ut Eccleſiæ, ac loca pia, ſeu illorum Adminiſtratores, ex eleemoſynis Miſſarum celebrandarum ullam, utcumque minimam portionem retineant ratione expenſarum, quas ſubeunt in Miſſarum celebra-

tione,

tione, niſi cùm Eccleſiæ, & Loca pia alios non habent redditus, quos in uſum earundem expenſarum erogare licitè poſſint, & tunc quam portionem retinebunt, nullatenùs debere excedere valorem expenſarum, quæ prò ipſomet tantùm Miſſæ Sacrificio neceſſariò ſunt ſubeundæ, & nihilominus eo etiam caſu curandum eſſe, ut ex pecuniis, quæ ſuperſunt, expenſis, ut ſuprà deductis, abſolutè tot Miſſæ celebrentur, quot præſcriptæ fuerint ab offerentibus eleemoſynas.

Ad octavum, non habere locum, ſed ſatis eſſe, ut Rector Beneficii, qui poteſt Miſſam per alium celebrare, tribuat Sacerdoti celebranti eleemoſynam congruam, ſecundùm morem Civitatis, vel Provinciæ, niſi in fundatione ipſius Beneficii aliud cautum fuerit.

Ad decimum, debere abſolutè integram eleemoſynam tribuere Sacerdoti celebranti, nec ullam illius partem ſibi retinere poſſe.

Ad undecimum, reſpondit, non prohibere abſolutè: Ac proptereà, etſi oneribus jam ſuſceptis non ſatisfecerint, poſſe tamen nova etiam onera ſuſcipere Miſſarum celebrandarum, dummodò infrà modicum tempus poſſint omnibus ſatisfacere.

Ad duodecimum, quamvis onera ſuſcepta infrà modicum tempus adimpleri nequeant, ſi tamen tribuens eleemoſynam pro aliarum Miſſarum celebratione id ſciat, & conſentiat, ut illæ tunc demum celebrentur, cum ſuſceptis oneribus ſatisfactum fuerit, decretum non prohibere, quò minus eo caſu eleemoſyna accipiatur pro iiſdem Miſſis juxtà

Be-

Benefactoris conſenſum celebrandis.

Ad decimum tertium, has pęnas non habere locum, niſi in ſuſcepturis onera perpetua Miſſarum celebrandarum ſine licentia Epiſcopi, vel ejus Generalis Vicarii, aut Generalis, vel Provincialis.

Ad decimum quartum, comprehendi.

Ad decimum quintum. Non poſſe, niſi de cõſenſu eorum qui eleemoſynas tribuunt, ut ſuprà in reſponſione ad duodecimum.

Ad decimum ſextum, comprehendi etiam privatos Sacerdotes.

Ad decimum ſeptimum, numeri præfixionem eſſe iterum faciendam, ſervata forma ultimi decreti hac de re editi.

Ad decimum octavum, eſſe admittendos ad profeſſionem, ſi aliàs habiles exiſtant, ac deinde in aliquo alio Monaſterio ejuſdem Religionis eſſe collocandos, ubi commodè ali poſſint.

Ad decimum nonum, cenſuit comprehendere.

Ad ultimum, habere locum extra Italiam.

Coſmus Card. de Torres.

Proſper Fagnanus S. Cong. Secretarius.

Cum autem ſuper præmiſsis diverſi irrepſerint abuſus, illorumque occaſione, quàmplures querelæ, & recurſus ad Apoſtolicam Sedem pervenerint: Cupiens eadem Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum hujuſmodi deteſtabiles abuſus è Chriſtiana Republica pro viribus evellere, ac opportunè providere, ut ſublatis fraudibus, ac emendata negligentia piæ diſponentium,

tium,

tium, ſeu benefactorum voluntati fides illibata ſervetur, Defunctorum animabus integra, & prompta præſtentur ſuffragia, itidemque Deo major gloria, & Eccleſiis præſtantior cultus reddatur, prævia auctoritate per SS D. N. Innocentium Divina Providentia Papæ XII. ei ſpecialiter attributa infraſcripta decreta, prius in particulari nonnullorum ex præfatis Cardinalibus per Sanctitatem Suam deputata, & poſteà in generali hujuſmodi Cardinalium Congregatione maturè, & accuratè diſcuſſa, recognita, & examinata edidit.

In primis, præinſerta decreta cum præmiſsis illorum declarationibus pleniſſimè, & ampliſſimè approbat, confirmat, & innovat, omniaque, & ſingula ibidem contenta, & expreſſa iterum omni meliori modo decernit, ſtatuit, ac ab omnibus, & ſingulis etiam ſpeciali, & individuali nota, ſeu expreſſione dignis penitùs obſervari, & omnimodæ executioni demandari decernit, ſancit, & præcipit.

Inſuper, ut in re tanti momenti conſultiùs, ac majori, ut par eſt, circumſpectione procedatur: Si qui forſan fuerint, vel ſint, qui ſuis pravis, & erroneis intentionibus, ſeu opinionibus blandiri volentes Miſſarum celebrationem omittunt ſub malitioſa, vel irrationabili ſpe earumdem condonationem, vel reductionem à Sede Apoſtolica, vel compoſitionem à Reverenda Fabrica Sancti Petri de Urbe obtinendi: Congregatio præfata tum eoſdem, tum quoſcumque alios, qui poſthac in adeò deteſtabiles abuſus auſi fuerint oſtendere, certiores fieri, & monitos, eſſe voluit, præfatas condonationes, & reductiones ab eadem Sede, non niſi ex rationabili

cauſa, ſeu æqua commiſeratione, compoſitiones verò à dicta Fabrica utente ſuis facultatibus, & privilegiis, non niſi ex cauſa pariter rationabili, & cum clauſulis oppor-
19 tunis, & præſertim cum illa: *dummodo malitioſè non omiſerint animo habendi compoſitionem, aliàs gratia nullo modo ſuffragetur*, admitti conſueviſſe, & ſolere: quapropter ut locus omnis impoſterum hiſce prætextibus præcludatur, memorata Congregatio tales intentiones, opiniones, ſeu ſpes, ac eleemoſynarum, ſive in toto, ſive in parte verſiones in alium, quàm præfatarum Miſſarum uſum, ſeu ſatisfactionem, & quaſcumque alias directas, vel indirectas, immediatas, vel mediatas contraventiones, ſeu circumventiones declarat prorſus irrationabiles, injuſtas, & illicitas, illaſque omninò reprobat, damnat, & interdicit.

Cumque hujuſmodi abſurda ex eo plerumque proveniat, quod onera Miſſarum ſupra vires ſuſcipiantur: caveant omnes, & ſinguli Rectores, Superiores, & Miniſtri quarumcumque tum ſecularium, tùm Regularium Eccleſiarum, ſeu illarum Capitula, ne onera, ſeu Miſſas tùm perpetuas, tùm temporales, tùm etiam manuales, quarum ſatiſfactioni impares fuerint, quoquomodo ſuſcipiant, utque id ipſum quoad fieri poterit, pateat, teneantur iidem conficere, ſemperque in loco magis patenti, & obvio retinere Tabellam onerum perpetuorum, & temporalium literis perſpicuis, & intelligibilibus deſcriptorum, quorum impedimento, ſi moraliter, & intra præſcriptum, ſeu breve tempus ſatisfacere non poſſe, ſeu illa dumtaxat, & non ulteriora adimplere poſſe crede-

diderint, ſeu credere debuerint, alias Miſſas, ſive perpetuas, ſive temporales; ſive manuales, per ſe, vel per interpoſitas perſonas quoquomodo recipere, ſeu acceptare omninò deſiſtant, ſeu abſtineant, & ulteriùs tali caſu in eadem Tabella ſimiliter exprimant ſeſe, propterea aliis miſſis acceptandis, & celebrandis impares eſſe.

Iidemque teneantur pariter in Sacrario duos libros retinere, ac in eorum altero ſin-
20 gula onera perpetua, & temporalia: in altero autem Miſſas manuales, & tam illorum, quàm iſtarum adimplementum, & eleemoſynas diſtinctè diligenter annotare, & annotandas, ſeù annotanda curare ſingulisque annis de ſupradictis adimplementis, eleemoſynis, & oneribus pariter exactam rationem ſuis Superioribus reddere, ac omnes, & ſingulas rationes hujuſmodi in præfatis reſpectivè libris ſimili diſtinctione, & diligentia, tam præfati, à quibus rationes debent reddi, quàm *Superiores*, quibus reddendæ erunt, deſcribere, ſeu annotare, ſive deſcribendas, vel annotandas reſpectivè curare.

Quibus ſemper ſalvis, debeant ulterius Regulares prædicti, omnes, & qualcumque eleemoſynas tùm manualium, tùm perpetuarum, & temporalium Miſſarum reponere in capſa particulari ſub duabus clavibus; quarum una penes Superiorem localem, alte-
21 ra verò penes alium à Capitulo Conventuali deputandum retineatur, ac de iiſdem eleemoſynis, & celebratione Miſſarum coram Patribus Diſcretis, ſeù Conſiliariis, vel alio ſimili modo nuncupatis ſingulis menſibus diſtrictam rationem exigere, & reſpectivè reddere.

Quòd

Quòd ſi prædicti, ad quos cura Tabellæ capſæ, & librorum præfatorum reſpectivè pertinet, ſeu pertinere debet, ſuam operam præmiſſis, ut præfertur, minimè navaverint, & Superiores, tùm Secularium, tùm Regularium Eccleſiarum rationem prædictam non exegerint, ſeu non invigilaverint, quòd præfati, qui in curam Tabellarum, & librorum incumbunt ſuo muneri, ut præfer-
20 tur, ſatisfaciant, in ſingulis reſpectivè caſibus, Seculares pœnam ſuſpenſionis incurrant: Regulares verò voce activa, & paſſiva, ac gradibus, & officiis, quæ obtinent ipſo facto, & abſque alia declaratione privati ſint, & intelligantur, necnon ad hujuſmodi gradus, & officia obtinenda ſimiliter inhabilitentur, & inhabilitati ſint, & intelligantur.

Porrò, ne ullo unquam tempore omnia, & ſingula decreta prædicta in oblivionem, ſeu deſuetudinem abeant, Rectores, Superiores, ſeu Capitula Eccleſiarum Secularium
23 illa retineant publicè expoſita in eorum Sacrario: Superiores verò locales cujuſcumque Monaſterii, Conventus, ac domus Regularis curare, & efficere teneantur ſub pœna privationis officiorum, quæ obtinent, vociſque activæ, & paſſivæ ipſo facto incurrenda, ut in perpetuum ſexto quoque menſe, ideſt feria ſecunda poſt primam Dominicam Adventus, & feria ſexta poſt octavam Corporis Chriſti omnes, & ſingulæ præmiſſæ tum inſertæ, ſeu confirmatæ, tùm in præſens factę Ordinationes unà cum dictis declarationibus in publica Menſa perlegantur.

Meminerint igitur, & ſatagant Ordinarii, ut à perſonis, & in Eccleſiis quomodo etiam

etiam in vim decretorum Concilii Tridentini ſibi ſubjectis, miſſæ ea, qua par eſt fide, & diligentia celebrentur, & cuncta, & ſingula decreta hujuſmodi omnimodæ executioni demandentur, nedum juſtitiam recurrentibus, ſeu inſtantibus reddentes, ſed ex officio tùm in Viſitationibus, tùm in aliis actibus, & modis, quos expedire, & convenire toties, quoties iudicaverint inquirentes, ne aliquid committatur, pervertatur, differatur, vel ommittatur, quod his omnibus, & ſingulis decretis adverſetur.

Caveant etiam reſpectivè omnes Regulares, tùm Subditi, tùm Superiores quicumque, nedum Locales, ſed etiam Provinciales, & Generales, ne miſſarum celebratio, & omnium decretorum præmiſſorum executio, cum pernicie propriarum animarum, cum præjudicio illarum, quibus miſſæ ſunt applicandæ, & cum magno Chriſti fidelium ſcandalo quoquomodo ommittantur, differantur, negligantur, ſeu pervertantur, aliquin ultrà propriæ conſcientiæ onerationem, pęnam privationis vocis activæ, & paſſivæ, ac graduum, & officiorum, quæ obtinent, necnon inhabilitationis ad hujuſmodi gradus, & officia obtinenda, prorſus incurrant.

Curent propterea præfati Superiores Regulares in omnes, & ſingulos contravenientes debitis pœnis diligenter, & promptè etiam per inquiſitionem animadvertere, & inſuper teneantur omnes, & ſinguli Superiores Locales in Provincialibus Capitulis, ſeu Congregationibus exhibere atteſtatio-
25 nem, ſeu fidem ab omnibus Sacerdotibus Conventus, Monaſterii, ſeu cujuſcumque

domus Regularis ſubſcriptam, & juratam, quòd omnibus, & ſingulis, tùm perpetuis, tùm manualibus Miſſarum oneribus, ſeu obligationibus ad limites, & tenorem præſentium decretorum tempore eorum regiminis fuerit omninò, & integraliter ſatiſfactum, vel deficiente aliqua modica ſatiſfactione, poſſit, etiam hujuſmodi reſiduarii implemento Miſſarum diſtinctè referendarum, intra breve tempus moraliter ſatisfieri, ea adjecta, & omninò adimplenda conditione, quòd antè præfatæ atteſtationis exhibitionem quicumque Superiores Locales prædicti vocem activam, ſeu paſsivam in memoratis Capitulis, ſeu Congregationibus omninò habere non valeant.

Prætereà Provinciales, Vicarii, & Viſitatores Provinciarum, ſeu Congregationum debebunt in fine eorum regiminis Superioribus generalibus in forma probante oſtendere, quòd executioni præſentium decretorum ſeduló invigilaverint, & ad eorum tenorem in omnibus, & ſingulis Conventi-
26 bus, ſeu Monaſteriis, vel domibus Regularibus Provinciæ, ſeu Congregationis, de omnibus, & ſingulis oneribus, & obligationibus, ac inſimul ſatisfactionibus Miſſarum exactam, & diligentem rationem exegerint, ac contra delinquentes ad declarationem, & executionem reſpectivè pęnarum in decretis contentarum proceſſerint, & de adimplemento circa ea, quæ in præmiſſis ad ipſos ſpectant legitimè docuerint, aliàs ad vocem activam, & paſsivam in Capitulis Generalibus nullatenus admittuntur.

Cæterum, quia etiam ad quamplures Archi-

Archiconfraternitates, Confraternitates, Societates, Congregationes, Hoſpitalia, Altaria, Capellas, Oratoria, & Eccleſias, ac alia loca, & opera pia, quomodolibet nuncupata, quæ cuicumque curæ, ſeu regimini, aut adminiſtrationi, vel directioni laicorum cujuslibet gradus, ſtatus, conditionis, & præeminentiæ, etiam ſpeciali, & individuali nota dignorum dumtaxat, vel quorumcumque Eccleſiaſticorum, & Laicorum hujuſmodi mixtim commendata, annexa, ſeù quomodocumque commiſſa, vel attributa ſunt, onus, ſeu cura celebrationis Miſſarum, ſive manualium, ſive ad tempus, vel in perpetuum pertinet: Hinc ſalvis ſemper iis, quæ in præinſertis decretis continentur omnes, & quicumque hujuſmodi Archiconfraternitatum, Societatum, Congregationum, Hoſpitalium, Altarium, Capellarum, & Oratoriorum, & Eccleſiarum, ac aliorum locorum, & operum piorum *Rectores*, ſeu Adminiſtratores, vel Directores, & alii hujuſmodi Officiales, necnon ii, ad quos Cura Tabellæ, & librorum in præmiſſis ſpectat, Tabellam, libros, & hæc decreta reſpectivè juxtà modos ſuperius expreſſos, ſimiliter retinere, nec non de oneribus, ac celebrationibus, & eleemoſynis dictarum Miſſarum ſingulis annis rationem exigere, & reſpectivè iis, ad quos pertinet, reddere ſub pænis arbitrio: & in ſubſidium excommunicationis teneantur.

Poſtremò omnibus, & quibuſcumque, tam Eccleſiaſticis perſonis cujuſcumque Ordinis, Status, gradus, regulæ, Congregationis, Societatis, conditionis, & dignitatis

exiſtant, quàm Laicis quccumqne honore, ac poteſtate prædictis omnia, & ſingula præmiſſa decreta interpretandi, nec non Eccleſiaſticis prædictis pęnas in hujuſmodi decretis relaxandi, ſub quoquo modo circà præmiſſa diſpenſandi, omnis, & quæcumque facultas ſit penitus interdicta.

Non obſtantibus quoad ſupraſcripta omnia, & ſingula in hujuſmodi decretis contenta, Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis in favorem quarumcumque perſonarum, atque Ordinum tam Mendicantium, quàm non Mendicantium, Militiarum, etiam S. Joannis Hieroſolymitani, Congregationum, Societatum, ac cujuslibet alterius Inſtituti, etiam neceſſario, & in individuo exprimendi, Eccleſiarum, Monaſteriorum, Conventuum, Collegiorum, Capitulorum, Hoſpitalium, Confraternitatum, & aliorum quorumcumque, tam Secularium, quàm Regularium locorum, nec non illorum etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam immemorabilibus privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, etiam Mari magno, ſeu bulla aurea, aut aliàs nuncupatis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiã derogatoriis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſq; efficacioribus, & inſolitis clauſulis, nec non irritantibus decretis, etiã Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, aut alias quomodolibet etiam per viam communicationis, ſeu extenſionis conceſſis, & iteratis vicibus approbatls, & innovatis, etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis,

eo-

eorumque totis tenoribus, & formis ſpecialis, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ſervanda eſſet, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata, inſerti forent, præſentibus pro expreſſis habens, quibus quoad ea, quæ præſentibus averſantur illis aliàs in ſuo robore permanſuris, Sacr. Congregatio Sanctitatis Suæ auctoritate ſpecialiter, & expreſsè derogat, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Datum Romæ die 23. Novembris 1697.

Joſeph Card. Sacripantes Præfectus.

Ferdinandus Nuptius S. Cong. Secr.

Quocircà, cum Dilectus Filius noſter Joſeph tituli Sanctæ Mariæ Tranſpontinæ S. R. E. Presbyter Cardinalis Sacripantes, memoratæ Congregationis Præfectus, præfata decreta Nobis retulerit, Nos conſiderantes eadem omnia, & ſingula decreta, ea quæ decet maturitate digeſta, & examinata, ac in vim Apoſtolicæ auctoritatis, eidem Congregationi ſpecialiter, ut præfertur, attributæ peracta, perutilia fore cenſentes, illaque propterea perpetuò, & inviolabiliter obſervari, nec non conſtitutionis noſtræ munimine roborare volentes, Motu proprio, non ad cujuſdam Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex certa ſcientia, & matura deliberatione, deque

Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine præinſerta decreta, omniaque, & ſingula in eis contenta tenore præſentium auctoritate Apoſtolica confirmamus, & approbamus, illiſque inviolabilis, & irrefragabilis Apoſtolicæ firmitatis robur, & efficaciam adiicimus, quinimò motu, ſcientia, deliberatione, ac poteſtatis plenitudine ſimilibus, omnia, & ſingùla in ſupradictis decretis contenta, de novo ſtatuimus, decernimus, & ordinamus, ac ab omnibus, & quibuſcumque, etiam ſpeciali, & individua nota dignis, omninò exactè, & perpetuo ſervari volumus, ſancimus, & mandamus.

Decernentes præſentes literas, cum omnibus, & ſingulis inibi contentis ſemper firmas, validas, & efficaces exiſtere, & fore, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere debere: & ab omnibus, ad quos ſpectat, & pro tempore quandocumque, & quomodocumque ſpectabit in omnibus, & per omnia pleniſſimè, & inviolabiliter obſervari, ſicque, & non aliter per quoſcumque Judices Ordinarios, & Delegatos, quavis auctoritate præeminentia, aut poteſtate fungentes, & functuros, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac ejuſdem S.R.E. Cardinales, etiam de latere Legatos, & Sedis Apoſtolicæ Nuncios ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate judicari, & definiri debere: Ac irritum, & inane, ſi ſecùs ſuper his à quoquam, quavis authoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Non obſtantibus omnibus, & ſingulis, quæ præfata Congregatio, auctoritate per ejuſdem

dem recordationis Urbanum Papam VIII. & reſpectivè per Nos illi ſpecialiter attributa, decrevit non obſtare, quæ pariter, & iterum Nos tenore præſentium non obſtare decernimus, & mandamus, quibus omnibus quoad ea, quæ præſentibus adverſantur, illis, aliàs in ſuo robore permanſuris, etiam harum ſerie pleniſſimè, ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Volumus autem, ut præſentes literæ in valuis Eccleſiæ Lateranenſis, ac Baſilicæ Principis Apoſtolorum, necnon Cancellariæ Apoſtolicæ, Curiæque generalis in Monte Citorio, ac in acie Campi Floræ de Urbe, ut moris eſt, publicentur, & affigantur, ſicque publicatæ, & affixæ, omnes, & ſingulos, quos illæ concernunt perinde arctent, & afficiant, ac ſi unicuique eorum perſonaliter intimatæ fuiſſent.

Pariterque, ut earumdem præſentium *tranſumptis impreſſis*, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Nulli ergo omninò hominum liceat, paginam hanc noſtrarum Confirmationis, Approbationis, Statuti, Decretorum, Ordinationis, Voluntatis, Sanctionis, Mandatorum, & Derogationis, infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo nonageſimo ſeptimo. Decimo Kal Januar. Pontificatus Noſtri Anno ſeptimo.

B. Cardinalis Prodat.

I. F. Card. Albanus.

Viſa de Curia I. Ciampinus.

I. Catallus.

Regiſtrata in Secretaria Brevium.

Anno à Nativitate Domini Noſtri JESU *Chriſti milleſimo ſexcenteſimo nonageſimo octavo Indictione ſexta, die verò tertia Januarii, Pontificatus autem Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & Domini Noſtri, Domini* INNOCENTII *Divina Providentia Papæ Duodecimi, Anno Septimo; Supradicta Conſtitutio affixa, & publicata fuit ad valvas Eccleſiæ S. Joannis Lateranenſis, Baſilicæ Principis Apoſtolorum, Curiæ Innocentianæ, Cancellariæ Apoſtolicæ, in acie Campi Floræ, & in aliis locis ſolitis, & conſuetis Urbis, per me Joannem Baptiſtam de Cappellis ejuſdem Sanctiſſimi Domini Noſtri Papæ Curſorem.*

Franciſcus Antonius Simoncellus
Mag. Curſ.

27 Privilegia celebrandi in Altari portatili, Viatico, ſeù mobili (quod ad hunc effectum transfertur in itinere de uno ad alium locum) Ordinibus Prædicatorum, & Minorum olim con-

conceſſa, eſſe revocata à *Trid. ſeſſ.* 22. *in Decreto de Obſervandis*, & *Evitandis in celebratione Miſſæ*; Tradit Miranda *Manual. Prælat. q.* 40. *art.* 9. *concluſ.* 4. Confectius *Summar. privil. Ord. Medic. tit.* 19 *cap.* 2. Piaſec. *prax. Epiſc. p.* 2. *cap.* 3. *art.* 3. Fagnan. *cap. in his de privileg.* Et facit expreſsè Textus Concilii: -- Nevè patiantur (*ſcilicet Epiſcopi*) privatis in domibus, atque omninò extra Eccleſiam, & ad Divinum tantùm cultum dedicata Oratoria, ab iiſdem Ordinariis deſignanda, & viſitanda Sanctum hoc Sacrificium à ſecularibus, & Regularibus quibuſcumque peragi; *Et inferiùs:* ipſi pro data ſibi à Sacroſancta Synodo poteſtate, ac etiam ut delegati Sedis Apoſtolicæ, prohibeant, mandent, corrigant, ſtatuant, atque ad ea inviolatè ſervanda cenſuris Eccleſiaſticis, aliiſque pęnis, quæ illorum arbitrio conſtituuntur, Fidelem Populum compellant: non obſtantibus privilegiis, exemptionibus, appellationibus, ac conſuetudinibus quibuſcumque. -- Quibus certè ſuſtulit privilegia celebrandi extra Eccleſiam; adeoque in Altari portatili.

28 Etiam ſi ſint clauſa in corpore Juris, prout continetur illud præfatis Ordinibus ab Honorio III. *cap. in his*, datum, cum ex adnotatis à Fagnan. *num.* 12. quotieſcumque Trident. privilegia revocat, derogatio ad inſerta, etiam in corpore Juris, ampliatur: tametſi illa non nominet; Etenim cum Concilium generaliter derogat privilegiis, hujuſmodi inſertionis expreſsionem tacet: ſic *ſeſſ.* 5. *cap.* 2., & *cap.* 15. *ſeſſ.* 23. ſuſtulit indulta Regularium, inſerta in *Clement. Dudum de Sepul.*, & exigit ad concionandum neceſſariam benedictionem, ſeù licen-

centiam Epiſcopi; ejuſdemque approbationem, ut ſecularium confeſſiones excipiant.

29 Et habetur expreſsè ex narrativis *Conſt. Gregorii XIII. Bullarum Cherub. tom. 2.* indulgentis PP. Jeſuitis uſum Altaris portatilis in locis Miſſionum, ubi: -- Uſum Altaris Viatici Societati Veſtræ à fel. recor. Paulo Papa III. conceſſum, deinde à Concilio Trident. universè ſublatum (*Nota*) Vobis &c. -- Et inde ſubſiſtere non videtur dictum Roderici *tom. 1. qq. Regul. q. 43. art. 5.* aſſerentis, poſſe Regulares celebrare in Altari portatili, ſi Epiſcopi non contradixerint: Etenim aſſerit Concilium privilegia eis data non abrogare; ſed ſolum Epiſcopis præcipere, ut non obſtantibus privilegiis, non patiantur Regulares id exequi; Nam ex allegato Gregorio conſtat, id eſſe falſum; adeoque præcipere Epiſcopis, ut id non permittant, quia privilegia ſunt revocata.

30 Nec in Clauſtro Monaſterii poſſunt in Altari portatili celebrare; nec ad id Epiſcopi licentiam tribuere; Etenim *Concil. §. Neve patiantur:* Primò prohibet, ne Epiſcopi permittant, ut Miſſa celebretur in privatis domibus; Secundò, ne id fieri permittant in locis, quæ ſunt omninò extra Oratoria ad Divinum tantùm cultum dedicata; Tertiò præcipit, ut Oratoria priùs deſignentur, & viſitentur ab Ordinario. Et licèt Clauſtrum non ſit domus privata, quia tamen verè non eſt in Eccleſia, & Altare portatile Oratorium ad Divinum cultum dedicatum appellari non poſſit, cadit ſub prohibitione de non celebrando in locis extra Eccleſiam, & extra Oratoria ad Divinum cultum dedicata.

31 Ve-

31 Verum, cum in Clauſtro, non ſuper Altari portatili, ſed fixo, in Oratorio, Divino cultui dedicato, celebrare voluerint, id eis poterit ab Ordinariis concedi, dummodo locum priùs viſitarint, ac ad id aptum, & decentem eſſe noverint, quod certè eſt ad formam Concilii. Quidquid alii ſentiant.

CAPUT VII.

Officialis quoad Clauſuram Monialium.

SUMMARIUM.

1 *Moniales omnes in concernentibus Clauſuram Ordinariis ſubduntur.*

2 *Superioribus Regularium, cauſa ſolùm viſitationis localis, permittitur ingreſſus in Clauſuram.*

3 *Debent unica die viſitationem Clauſuræ abſolvere.*

4 *Refectionem in Monaſterio ſumere nequeunt.*

5 *Generalis poteſt ſecùm duos Socios aſſumere: cæteri ipſo inferiores unicum.*

6 *Viſitatio perſonalis fit ad Crates.*

7 *Poteſt Epiſcopus viſitare Moniales ſine interventu Regularium: & quando?*

8 *Et ejuſdem Vicarius.*

9 *Sententia Roderici, reprobata à S. C. C.*

10 *Sine mandato Epiſcopi non conceditur ipſius Vicario licentias dare pro ingreſſu in Clauſuram.*

11 *Dubia S. C C. propoſita.*

12 *Dubiis Reſpondetur.*

13 *Caſus, & quomodo Monialium Confeſſariis permittatur ingreſſus in Clauſuram.*

14 *Quæ dicatur Ætas matura.*
15 *Sine licentia nullus poteſt Clauſuram ingredi.*
16 *Facultas eas concedendi non competit Regularibus privativè quoad Epiſcopum.*
17 *Pœna licentiis abutentium, & ingredientium extra caſus permiſſos.*
18 *Locus eſorcizandi Energumenam.*
19 *Quid Clauſura contineat.*
20 *Quando Monialis Clauſuram violet.*
21 *Ex quo in caſu parvitas materiæ deſumatur.*
22 *Tectum ſub Clauſura continetur.*

QUoad Clauſuram omnes Moniales indifferenter ſubiiciuntur Epiſcopo, etiam illæ, quæ à Regularibus reguntur prout *Conc. Trid ſeſſ.* 25 *de Regul.*, &
1 *Monial. cap.* 5. ſtatuit Bonifacii VIII. Conſt. quæ incipit Periculoſo renovans Sancta Synodus univerſis Epiſcopis ſub obteſtatione Divini Judicii, & interminatione maledictionis æternæ, præcipit, ut in omnibus Monaſteriis, ſibi ſubjectis, ordinaria, in aliis verò Sedis Apoſtolicæ authoritate, Clauſuram Sanctimonialium, ubi violata fuerit, diligenter reſtitui: & ubi inviolata eſt, conſervari maximè procurent.

Verùm juriſdictio circa Clauſuram Monaſteriorum Regularibus ſubjectorum competit Epiſcopo cumulativè quoad Superiores Regulares, non autem privativè: adeò ut, quæ ad eam ſpectant, poſſint Regularium Prælati, quæ opportuna judicaverint, decernere, ex *Sacr. Congr. Conc.* 1608., *ut in lib.* 11. *Dec. fol.* 31. Et in una *Foſſanen.* 31. *Auguſti* 1658. *ad ſextum* Nicol. Floſc. *verb. Clauſura num.* 12 Ad id exequi debent in terminis à S. Sede eiſdem præfixis, & non aliter; quia

quia eſt certum, quoad eam Regularium Superiorum juriſdictionem per Decreta Apoſtolica reſtringi, & limitari, modumque in locali Monaſteriorum, & Monialium perſonali viſitatione obſervandum præſcribi; prout Conſt. fel. Alexan. VII. 10. *Kal. Novembris* 1664. *ex Arce Gandulfi apud* Pignat. *tom. primo conſ.* 162. ſtatuitur, ut infra.

§. 1. -- Præſentibus perpetuò valituris ſancimus, ut impoſterum infra fines Italiæ, & Inſularum adjacentium Generalibus, Provincialibus, Abbatibus, & quibuſcunque aliis Superioribus Regularibus, quibus alioqui cura, & regimen Monaſteriorum Sanctimonialium quovis modo incumbit, in-
2 tra ſepta eorumdem Monaſteriorum, nullatenus ingredi liceat, niſi ex cauſa viſitationis localis, & hoc ſemel tantùm in Anno; itaut in eo Anno, in quo unus ex memoratis Superioribus viſitaverit, alius Superior à viſitatione hujuſmodi ſe omninò abſtineat. --

§ 2. -- Quod ſi ob Clauſuram, quæ à Sacra Trid. Synodo, etiam in Monaſteriis exemptis, curæ, & vigilantiæ Epiſcopi in primis committitur, aut ob aliam urgengentem, ac neceſſariam cauſam oportuerit Superiorem Regularem eodem Anno pluries ingredi ſepta Monaſterii, tunc non aliter ingrediatur, quàm cum præſentia Epiſcopi Diœceſani, vel alterius perſonæ Eccleſiaſticæ ſecularis, boni exempli, ac maturæ ætatis, ab ipſo Epiſcopo ad hoc ſpecialiter deputatæ. --

§. 3. -- Viſitet autem Superior Regul. in-
3 teriorem Clauſuram per ſe ipſum, non autem per alium, etiam ſi fuerit legitimè impeditus,

quo caſu differatur viſitatio in aliud tempus, quo ceſſaverit impedimentum, & viſitationem celeriter, & unica die, debita tamen cum diligentia, abſolvat, nec ante ortum Solis, eam incipiat, nec poſt occaſum protrahat. --

4 §. 4. -- Neque ipſe Viſitator, neque ejus Socii ullam ſumant in Monaſterio refectionem. --

§. 5. -- Porrò ſi viſitet Generalis, poſſit ſecum habere duos Socios ſui Ordinis: ſi alius
15 à Generali, unum tantùm, excluſis omnibus aliis, etiam ratione officii. --

§. 6. -- Qui quidem Socii aſſumantur exemplares, & maturæ ætatis, & in actu viſitationis à Viſitatore nunquam ſeparentur, ſed eum aſpicere, & ab ipſo aſpici ſemper poſsint. --

Statuto deinde modo obſervando à Monialibus, viſitatione durante, ſubdit -- viſitatio verò perſonalis fiat ad Crates, & omninò
6 extra Clauſuram Monaſterii, & per ipſummet Superiorem dumtaxat, ut ſuprà dictum eſt de viſitatione interiori Clauſuræ. --

In fine Conſtitutionis apponuntur contra Tranſgreſſores pœnæ ſub iſtis terminis. -- Si quis verò prædictorum Regularium aliquid contra præſentium tenorem facere, vel moliri præſumpſerit, aut adimplere neglexerit, ipſo facto pœnam excommunicationis, & privationis omnium officiorum, quæ obtinet, ac perpetuæ inhabilitatis ad illa, vel alia impoſterum obtinenda, vociſque activæ, & paſsivæ abſque alia declaratione incurrat; & nihilominus nullis Privilegiis, & exemptionibus tueri ſe poſsit, quo minus ab Epiſcopo loci, tamquam ad hoc Sedis Apoſtolicæ delegato,

legato, quoties, & quando opus fuerit, corrigi, & puniri valeat. --

Quia Epiſcopis ex tenore Conſtitutionis, &
7 per Tridentinum eſt in primis commiſſum, ut procurent in ſingulis Monialium Monaſteriis, etiam exemptis, inviolatè Clauſuram ſervari, ideò S.C.C. cenſuit *die 24. Septembris 1622.* -- licere Epiſcopo viſitare Monaſteria Monialium Regularibus ſubjectarum, & ſingulas Moniales abſque interventu Regularium alloqui in concernentibus Clauſuram -- *lib.12.Dec.fol.*111 Et aliàs in una *Recinen.* 1638 *lib.11.Dec.fol.*31. *ad ſeptimam cenſuit*. -- Poſſe Epiſcopum ingredi Clauſuram ſaltem duobus honeſtis, & gravibus Viris comitatum. -- Et in una *Viterbien. die 26. Junii 1627. cenſuit* -- Epiſcopum ad Clauſuram cuſtodiendam, etiam in Monaſteriis Regularibus ſubjectis, poſſe excommunicationis latæ ſententiæ pęnam ſibi reſervatæ imponere circa aperitionem Oſtii Clauſuræ extra caſus indigentiæ, nec non circa acceſſus, & colloquia cum Monialibus: ac dictam excommunicationem ligare, nedum Regulares accedentes, verum etiam Moniales, ſi de ipſis mentio fiat: adeout Superior Regularis ab eadem excommunicatione abſolvere nequeat. -- Nicol. Lumbrat. *lib. 3. tit.1.nu.3.*

Et nedum per ſe ipſum, ſed etiam per ſuum Vicarium, poteſt, imò debet, in reſpicientibus Clauſuram eadem viſitare, ut notat Sperel. *deciſ.* 98. præſertim cum ad id habet Vicarius ſpeciale mandatum; ubi *nu.* 27 teſtatur ſe ſuper hoc favorabilem obtinuiſſe à S.C.C. reſolutionem tenoris, qui ſequi-
8 tur: -- S.C. Cardinalium Concilii Triden-

tini

tini Interpretum ad utrunque dubium reſpondit, non ſolùm Epiſcopo, ſed etiam generali eius Vicario, ad hoc ſpeciale mandatum habenti, licere pro Clauſuræ viſitatione ingredi ſepta Monaſteriorum Monialium Regularibus ſubjectorum, tametſi nulla rationabilis violatæ Clauſuræ ſuſpicio irrepſerit, & acriter reprehendit Rodericum, quod hac de re tam audacter loquutus fuerit.

Sententia Roderici *qq. Reg to.* 1 *q.* 47. *ar.* 10. eſt, -- Tridentinum eo decreto quinto ſeſſionis 25 non concedere Epiſcopis licentiam ingrediendi Monaſteria Monialium ſubjecta
9 etiam Regularibus, ut videant, ſi Clauſura eſt inviolata, ſed tantùm concedere, ut poſtquam ſciverint eſſe violatam, procurent juxta terminos Juris ipſam reſtitui, & reſtaurari, monendo Prælatos dictorum Monaſteriorum, ut Clauſura reſtauretur: quod ſi admoniti intra ſex menſes, hoc emendare neglexerint, tum iidem Epiſcopi, etiam, ut Legati Sedis Apoſtolicæ, eorum defectum auctoritate Apoſtolica poſſunt ſupplere. -- Hæc ille ibidem, ſed nimis laxo calamo, ideò à Congregatione reprehenditur.

Tale mandatum eſt in Vicario neceſſa-
10 rium, ut licentias ingrediendi Monaſteria concedere valeat, prout in una *Mediolanen. lib.* 2. *Dec. fol.* 174. eadem S. C firmavit.

Cæterum in viſitatione Monialium Re-
11 gularibus ſubjectarum ſunt ab Ordinariis obſervandæ Reſponſiones Sacræ Congreg. Conc. ad dubia, eidem ſuper ea re propoſita à P. Franciſco de Monelia Min. de Obſerv. Procuratore Generali.

I. An Epiſcopus viſitaturus Clauſuram Monialium Regularibus ſubjectarum teneatur

tur ante acceſſum, ejuſdem Monialibus præfinire diem, & horam viſitationis?

II. An in Eccleſiis earumdem Monialium, non curatis, viſitare poſſit Sanctiſſimum Sacramentum, Oleum Infirmorum, Confeſſionalia, Sepulturas, ac Reliquias inibi exiſtentes, & quatenus affirmativè?

III. An in caſu reſiſtentiæ Monialium poſſit Fores Eccleſiæ frangere, Tabernaculum violenter aperire, Eccleſiam interdicere, & Euchariſtiæ Sacramentum ad aliam Eccleſiam transferre?

IV. An Epiſcopo Monaſteriorum Clauſuram viſitare volenti, dictæ Moniales teneantur erigere in Eccleſia exteriori, vel interiori Sedem cum Baldacchino, vel ſolummodò ſufficiat illi ſtratum præparare in utraque Eccleſia?

V. An Epiſcopus dictam Clauſuram viſitaturus præterquam Conviſitatores, poſſit pro ſuo libito ſecum ducere intus Monaſterium *alias* perſonas, ſive Eccleſiaſticas, ſive Seculares, indeterminatè, vel incertè, & præfixo numero?

VI. An Epiſcopum dictorum Monaſteriorum Clauſuram viſitaturum teneantur Moniales omnes excipere perſonaliter cum Cruce, & Cantico Benedictus?

VII. An dictæ Moniales teneantur in ipſo Clauſuræ ingreſſu adornare ſtratum, ibique genuflectenti Epiſcopo, Monialis aliqua porrigere debeat Crucem deoſculandam?

VIII. An Epiſcopus Clauſuram ingreſsus poſſit pro ſuo libito convocare dictas Moniales omnes in Choro interiori, aut in alio loco, & ad eas ſermonem habere?

IX. An

IX. An abſolutè, & indifferenter viſitare poſſit Cellas dictarum Monialium, etiam quòad non pertinentia ad Clauſuram.

2 Ad quæ die 19. Januarii 1686. Sacra Cong. S.R.E. Card. Conc. Trid. Interpretum reſpondit.

Ad I. Negativè.

Ad II. Cenſuit dandum eſſe Decretum in Florentina Juris viſitandi tenoris infraſcripti -- An Archiepiſcopus, ſeù de ejus mandato, Vicarius generalis, poſſit viſitare Sanctiſſimum Sacramentum, Olea Sacra, Confeſſionalia, & Sepulturas in Eccleſiis Monialium Regularibus ſubjectarum? -- die 29. Julii 1684. S.C.C. Reſp. negativè, niſi in his, quæ concernunt obſervantiam Clauſuræ, & quatenus non adſit legitima conſuetudo in contrarium.

Ad III. Negativè, niſi in caſibus ſpecialibus ad Clauſuram.

Ad IV. Sufficere præparationem ſtrati.

Ad V. Servandas eſſe Conſtitut. Apoſtolicas -- Greg. XIII. Dubiis, quæ emergunt -- Nos omnem heſitationis materiam tollere, & viam ſcandali præcidere, ac Sanctimonialium quieti conſulere volentes, harum tenore auctoritate Apoſtolica declaramus, Prælatos omnes, tam ſeculares, quàm Regulares, quibus cura, & regimen Monaſteriorum Monialium quovis modo incumbit, facultate ſibi ex officio attributa ingrediendi Monaſteria prædicta, ita demum uti poſſe, ſi id faciant in caſibus neceſſariis, & à paucis, iiſque ſenioribus, ac Religioſis perſonis, comitati.

Ad VI. Negativè.

Ad VII. Itidem negativè.

Ad

Ad VIII. Poſſe.

Ad IX Negativè.

Non eſt in poteſtate Confeſſarii Monialium Clauſuram, quoties ſibi placuerit, ingredi, ſed ſolùm in caſibus, pro quibus ei permittitur. *Alex. VII. Conſtit. ſuperiùs cit. his*
13 *verbis:* -- Ad hæc Confeſſor Sanctimonialium, tam ordinarius, quàm extraordinarius minimè ingrediatur ſepta Monaſterii, niſi ad Sacramenta Pœnitentiæ, Euchariſtiæ, & Extremæ Unctionis miniſtranda Monialibus, vel aliis perſonis infirmis, ibi degentibus, nec non ad commendandam Animam Agonizantium; nec unquam ingrediatur, niſi cum Socio, qui ſit probatæ vitæ, & maturæ ætatis, & ſemper maneat in ea parte Monaſterii, qua Confeſſorem videre, & ab ipſo videri poſſit. --

Semper tamen debet cum Cotta, & Stola ingredi *S.C. 29. Januarii* 1627. Nicol. Flaſc. *verb. Clauſura num.* 30. Non poteſt ingredi ad celebrandam Miſſam, eadem 2. *Januar.* 1601. *ibid. n.* 38. in quo corrigendus Lantuſca *verb. Clauſura num.* 8., neque ad benedicenda Sabbato Sancto, vel alio tempore, Monaſterium, & Monialium Cellas *S.C.* 4. *Septembris* 1596. *ibid nu.* 26.

Colligitur, Socium Confeſſarii, alioſque aſſumendos à Superioribus Regularibus, tempore viſitationis Clauſuræ, debere eſſe æta-
14 tis quadraginta annorum, quia hujuſmodi præſumitur ætas matura in ſenſu Conſtitutionis; ſicut aliàs S. C. ſuper ſtatu Regularium (licet ad alium effectum) declaravit id intelligi per ætatem maturam Lantuſc. *verb. Conventus ſub nu.* 14. *ad* 21.; & pro Sociis Confeſſariorum Monialium Ordini Min.

de

de Obſ. ſubjectarum ſtatuunt Conſtitutiones generales Sambuc. *cap.* 11. *§.*17. *n.*2.

Pro facultate concedendi licentias ingrediendi Clauſuram Monialium Trid. utitur disjunctiva *vel* : -- Ingredi autem intra ſe-
15 pta Monaſterii nemini liceat cujuſcunque generis ſexus, vel ætatis fuerit ſine Epiſcopi, vel Superioris licentia, in ſcriptis obtenta, ſub excommunicationis pœna ipſo facto incurrenda. -- Ex quibus inferri poteſt ad licitum ingreſſum ſufficere obtinuiſſe illam, vel ab Epiſcopo, vel à Superiore Regulari.

Verùm, ubi conſuetudine legitimè præſcripta introductum eſſet, quod à ſolo Epiſcopo concederentur, vel conjunctim ab Epiſcopo, & Superiore Regulari, eſſe conſuetudinem ſervandam, cenſuit S. C. 7. *Julii* 1557. *Theatr. Reg. verb. Clauſura num.* 13., & non eſſe à Superioribus Regularibus petendas in locis, in quibus adeſt conſuetudo, ut ab Epiſcopis tantum concedantur, refert Pignat. *tom. & conſul. cit. num.*3. *ſub die* 21. *Maii* 1630. Urbanum VIII. id declaraſſe, ac revocanda dubia, quæ oriri potuiſſent occaſione Decreti ab eadem Sac. Congreg. *ſub die* 13. *Novembr.* 1610. editi, quo decreverat, -- ut deinceps intra hujuſmodi ſepta nemini ingredi, nec alloqui liceat, niſi licentiæ concedendæ in caſibus neceſſariis, quæ Moniales reſpiciant, nedùm à Superioribus Regularibus dictorum Monaſteriorum, ſed etiam à locorum Ordinariis obtentæ fuerint.

Ex quibus liquet facultatem ipſas concedendi non competere Regularibus privativè quoad Epiſcopum; inſpectis etiam privilegiis iiſdem, quoad hæc, aliàs conceſſis,

cum

cum eodem Decreto revocentur per clauſulam *non obſtantibus*, *&c.*

Qui autem ab Epiſcopo, vel alio Supe-
17 riore licentiam ingrediendi in caſibus neceſſariis obtinuerint, ſi præter ipſos, vel quando neceſſitas ceſſaverit, ingrediantur, & licentiis abutantur, in excommunicationem Papæ reſervatam incurrunt, ex Conſtitutione *Ubi gratiæ Gregor. XIII. ſub Idibus Junii* 1575. *Bull Cherub. tom.2. pag.* 393. ubi: -- Quin etiam ſub eiſdem pœnis (excommunicationis ſcilicet Papæ reſervatæ Beneficiorum, & Officiorum ſuorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia, de quibus ſuperiùs) ipſo facto incurrendis prohibemus, atque interdicimus omnibus, & quibuſcunque perſonis Eccleſiaſticis, & ſecularibus, ac etiam Ordinum quorumcunque, etiam Mendicantium, Regularibus, ne prætextu licentiarum ab Epiſcopis, vel Superioribus, quibus illas concedendi in caſibus neceſſariis tantùm ex Decr. Concil. Trident. tribuitur, nè Monaſteria ipſa Monialium pro libito, ſed neceſſitatibus urgentibus dumtaxat, ingredi, neve Moniales ſub eiſdem pœnis illos aliter admittere præſumant.

Ad quæ notat Fagnanus *cap. nuper de ſent. excomm. pag* 168. *num.*17. *& aliis*, ingredientes ſepta Monaſteriorum, & non ſub prætextu licentiarum, ſed propria auctoritate, non incurrere in excommunicationem, ex vi Conſtitutionis prædictæ, Sedi Apoſtolicæ reſervatam; & ita eſſe ab eodem Gregorio declaratum teſtatur, *num. trigeſimoſexto*.

Tamen, ſi ingreſſus propria auctoritate factus

factus ſit ad malum finem, caſus erit Sanctæ Sedi reſervatus juxtà decretum Sac. Congr. Epiſc. Clem. VIII. juſſu editum ſuper abſolutione à caſibus reſervatis ſub *die* 26. *Novembris* 1602. de quo ſuperiùs *cap. offic. quoad reſervata*.

Si verò non ad malum finem, habet locum pœna excommunicationis per Trid. *loc.cit.*

Etiam Prælatis, aliiſque Monaſteriorum Monialium curam habentibus, extra caſus neceſſarios, idem Gregorius *Conſt. dubiis, quæ emergunt* 23. *Septembris* 1581. *Bull Cherub. tom.*2. *pag.*393. prohibet ingreſſum, ſtatuens contra ingredientes, non ſervata forma in Conſtitutione præſcripta, pœnas prout ſequitur: -- quòd ſi contrafecerint &c.decernimus, qui Pontificalis Dignitatis fuerint, eos pro prima vice, qua contrafecerint, ab ingreſſu Eccleſiæ interdictos, pro ſecunda à munere Pontificali, & à divinis ſuſpenſos, ac deinceps ipſo facto abſque ulla declaratione excommunicatos exiſtere: Regulares verò omni officio, ac miniſterio privatos excommunicationi ſimiliter ſubjacere: -- nec ex verbis Conſtitutionis conſtat eam Sanctæ Sedi reſervaſſe, ut ibidem *num.*39. idem notat Fagnanus.

Reſervatur tamen Sedi Apoſtolicæ excommunicatio, quam Moniales,exeuntes extra caſus permiſſos è Monaſteriis, omneſque alii concedentes licentiam, comitantes, & recipientes, incurrunt ex Conſtitut. Pii V. *Decori Kal.*|*Septembris* 1569. *Confectus Coll. Privil. Mend. pag.*192.

Super quo notetur Decretum Sac. Congr. apud Lezzana. *Summ. qq. Reg. tom.*3.*v.Clauſura num.*13. -- Monialibus licentiam conce-

cedere exeundi à Clauſura, non licet Ordinariis in aliis, quántumvis gravibus, caſibus in Conſtitut. Pii V. non contentis, niſi in caſu lepræ, magni incendii, & epidemiæ. -- In aliis propterea eſt ad Apoſtolicam Sedem recurrendum.

De Moniali Energumena, ſic apud eumdem *num.* 28. Sac. Congreg. diſponit: -- Monialis nulla energumena infra Monaſterii ſepta à quocunque Presbytero Sæculari, vel
18 Regulari, etiam Confeſſario, exorcizetur, ſed ad Eccleſiam exteriorem ejuſdem Monaſterii, obtenta priùs à Sac. Congreg. licentia, ea de cauſa deducatur, vel transferatur.

In caſu per Clauſuram venit illud ſpatium,
19 quod intra januam Monaſterii continetur, ad quod ſecularibus eſt prohibitus ingreſſus, & extra quod Moniales non poſſunt egredi, quin leges clauſuræ tranſgrediantur, quod Gregor. XIII. *Conſt. Deo ſacris* apud *Bull. Cherub. tom* 2. *pag.* 368. §. 6. declaravit his verbis: -- Declaramus prætereà nullis Monialibus, etiam Tertiariis, licere habere oſtium, per quod ex Monaſterio introiri poſſit ipſam Monialium Eccleſiam exteriorem, in quam ſecularibus ad Miſſas, & Divina Officia patere ſolet acceſſus, ſed omninò muro obſtruendum, neque itidem licere Monialibus, etiam Tertiariis, egredi à janua Monaſterii, quæ eſt pro Clauſura ipſius Monaſterii, etiam ad claudendam aliam ulteriorem januam, qua parte ſolet aditus ſecularibus venientibus, vel ad Rotam, vel ad crates, ſeu loca colloquiis deſtinata, quæ vulgò Parlatoria vocantur, vel ad pulſandum ipſam januam Clauſuræ: quæ loca, cùm ſaltem pro cauſis prædictis, patere ſoleant ſecularibus, ex-

tra Clauſuram cenſeri debent, etiam quo tempore clauſa ſunt.

Ex quibus ſequitur toties Clauſuram vio-
20 lari, quoties ex Monialibus aliqua toto corpore ſe ponit extra Clauſuræ terminum, quia de ipſa verificatur, quod ſit egreſſa contra diſpoſitionem Gregorii, qui utitur verbis: *Nullis liceat egredi*, etiam ſi egrediatur ad breve tempus, quod per Trident. *ſeſſ*. 25. *de Reg. & Mon. cap*. 5. expreſsè interdicitur.

In quo parvitas materiæ, quæ excuſet à peccato violatæ Clauſuræ, conſideratur per Donatum *Prax. Regul. tom*. 4. *tract*. 4. *q*. 25.
21 ex parte actus Monialis, perfecti vel imperfecti. Et quia reſpectu perſonæ non eſt actus completus, & perfectus, ſed incompletus, extenſio brachii, vel pedis extra Clauſuram, ideò eo caſu Clauſura non violatur; ſicut violatur, cum Monialis toto corpore extra terminum illius ſe ponat, licet in Rota, ſi per eam ad partem exteriorem, ad quam eſt ſecularibus liber acceſſus, ſe transferat, quamquam ex ipſa non deſcendat.

An verò Tectum ſub Clauſura contineatur? affirmativè reſolvitur cum Sac. Congr. 1609. *die* 18. *Septembr. Floſ. Nicol. verb. Monialis num*. 35. quæ abſolvi commiſit quaſdam Moniales, quæ ſupra Tectum bona fide aſcenderunt, cum ſpeciali prohibitione illuc ultrà aſcendendi, propter quamcunque cauſam.

C A-

CAPUT VIII.

Officialis quoad Conciones.

SUMMARIUM.

1 *Approbatio, & licentia Superioris eſt neceſſaria in Regularibus ad concionandum.*
2 *Peti debet benedictio ab Ordinario.*
3 *Si Epiſcopus contradicat, nec in propriis Eccleſiis prædicare poſſunt.*
4 *Omnes unius Conventus ſuſpendere nequit.*
5 *Neceſſitas benedictionis petendæ, quos caſus, & loca comprehendat?*
6 *Cum Epiſcopus prædicat, Regulares taceant, ſi ipſe velit.*
7 *Poſſunt prohiberi, ne prædicent, cum prædicatur in Parochiali.*
8 *Ad prædicandum in Eccleſiis, non ſuorum Ordinum, egent etiam licentia Epiſcopi.*
9 *Poteſt Epiſcopus examinare Regulares prædicaturos in Eccleſiis alienis.*
10 *Ex privilegio Provincialis Minorum poſſunt concionatores approbare.*
11 *Stipendia cõcionatoribus debẽtur, & à quibus?*
12 *Regulares non ſibi, ſed Monaſterio, ea acquirunt.*
13 *Fratres de corpore Obſervantiæ pecunias concionum recipere nequeunt.*
14 *Collatio ſtipendii pro concionibus non eſt ſimoniaca.*
16 *Diſpoſita ab Alexandro VII. pro concionatoribus Monialium, præſertim Urbis.*

NUlli Regularium concionari, etiam in ſui Ordinis Eccleſiis conceditur, quin prius per ejuſdem Superiores, prævio

F mo-

morum, & ſcientiæ examine, ad exequendum munus approbetur, & licentiam obtineant, prout in terminis decrevit Trid. *ſeſſ.* 5.
1 *cap.2. de ref.* -- Regulares verò cujuſcumque Ordinis, niſi à ſuis Superioribus de vita, moribus, & ſcientia examinati, & approbati fuerint, ac de eorum licentia, etiam in Eccleſiis ſuorum Ordinum, prædicare non poſſint. --

At, id non ſufficere, ſed ulterius Ordinarii benedictionem eſſe petendam, ſubdit, -- cum qua licentia perſonaliter ſe coram Epiſcopis
2 præſentare, & ab eis benedictionem petere teneantur, antequam prædicare incipiant. --

Quod ſub anno 1622. *nonis Februarii Conſt. Inſcrutabili Bull. Cherub. tom.* 3. Gregorius XV. & deinde Clem. X. 10. *Julii* 1670 *Conſt. Superna magni*, confirmarunt.

Neque eſt neceſſe quod petens eam obtineat, ut per hæc ipſe Clemens decrevit: -- Regulares, qui in Eccleſiis ſui Ordinis prædicare voluerint teneri ab Epiſcopo Diœceſano benedictionem petere, prædicare tamen poſſe, quamvis illam non obtinuerit.

Intelligitur tamen, ſi Epiſcopus non prohibuerit; quia in caſu Pontifex ibidem (ſed prius Trid. *ſeſſ.* 24 *cap.* 4.) clarè exprimit non licere; -- quod ſi Epiſcopus benedictionem,
3 nedum conceſſerit, ſed etiam contradixerit, nec in prædictis quidem Eccleſiis licere Regularibus prædicare. Et ſtatim ſubdit: Epiſcopum tamen abſque juſta, & rationabili cauſa contradicere non debere. --

Quam non teneri Regularibus ſignificare, cùm aliis teſtatur Antonellus *de regim. Eccleſ. lib.* 7. *cap.* 13. *ſub num* 6.

Et videtur eſſe juxta tenorem Conſtitutionis,

nis, in qua §. *& eos*, ſtatuitur Epiſcopum non teneri ſignificare Regularibus cauſas, ob quas, Confeſſarios à ſe ſimpliciter approbatos ad Confeſſiones ſecularium, ab iiſdem audiendis ſuſpendat.

-- Non poſſe tamen Epiſcopum generatim prohibere Regularibus, quin in Eccleſiis ſuorum Ordinum prædicent: Idem Clemens
4 ſubjungit. Propterea ad tempus poteſt in eiſdem officium prædicationis, per aliquos Religioſos exercendum, interdicere, at non pro ſemper, & cum ſingulorum excluſione.

Neceſſitatem benedictionis petendæ ibidem extendit Pontifex, etiam ad alios caſus, & loca his verbis: -- Et hujuſmodi benedictionem teneri, etiam Regulares petere, ſi in quibuſcumque Oratoriis ſui Ordinis ſermonem coram populo, vel in Eccle-
5 ſiis, aut ad crates Monaſteriorum ſanctimonialium eorum juriſdictioni ſubjectarum, *licèt clauſis januis*, & nullus ſecularis ibi interſit, habere voluerint. --

Unde apparet Pontificem loqui, tam de prædicatione, quæ habeat tractum ſucceſſivum, in qua ſcilicet poſſit aſſignari principium, medium, & finis; ut poteſt in ea ad longum tempus, Quadrageſimæ ſcilicet, Adventus, & per annum; quam de illa, quæ unico abſolvitur actu; ut evenit in Sanctorum feſtis, in quibus ab uno, vel altero habetur ſermo ad populum. Ut in una Vercellen. reſoluit S. Cong. Conc. 31. *Martii* 1643. Pignatel. *tom.* 1. *Conſul.* 268.

Verùm non eſt neceſſe, quod pro ſingulis concionibus quadrageſimæ, & ad aliud longum tempus continuatis, ſingulis diebus peta-

tur benedictio, ſed ſat eſt petere in principio, & obtinere. Quod certè eſt juxta mentem *Trid.ſeſſ.5.cap.2.* in illis, *antequam prædicare incipiant*.

Hora, qua, vel ipſe Epiſcopus prædicare, vel ab alio ſolemniter, & non privatè, concionem audire velit, debent Regulares à concionibus in Eccleſiis propriis ceſſare; ſi ſic ipſe diſpoſuerit, & clarè habetur in Clementina *Dudum de ſepult. in 6. lib. 3. tit. 7. §. nos autem &c.* -- Ordinamus, ut dictorum Ordinum (Prædicatorum, ſcilicet, & Minorum) Fratres in Eccleſiis, & locis eorum, ac in plateis communibus, liberè valeant Clero, & Populo prædicare, ac proponere Verbum Dei: hora illa dumtaxat excepta, in qua locorum Prælati prædicare voluerint, vel coram ſe facere ſolemniter prædicari. --

Imò prohibere poteſt, nè in ſuis prædicent tempore, quo in Eccleſia Parochiali prædicatur: & hunc eſſe ſenſum *Trid. ſeſſ.24.cap. 4.* conſtat ex textu: -- Moneat (Epiſcopus) populum diligenter teneri unumquemque Parochiæ ſuæ intereſſe, ubi commodè id fie-
7 ri poteſt, ad audiendum Verbum Dei; nullus autem Secularis, ſive Regularis (eo tempore) etiam in Eccleſiis ſuorum Ordinum, contradicente Epiſcopo, prædicare præſumat. --

-- In Eccleſiis verò (ſequitur Trid. *cap. 2. cit.*) quæ ſuorum Ordinum non ſunt, ultrà licentiam ſuorum Superiorum, etiam Epiſcopi licentiam habere teneantur; ſine qua in ipſis Eccleſiis non ſuorum Ordinum, nullo modo prædicare poſſint; ipſam autem licentiam gratis Epiſcopi concedant. --

Quod

Quod confirmat Greg. X V. *Conſt. Inſcrutabili.*

Non ſolùm pro Eccleſiis non ſuis egent licentia, ſed etiam ſi in plateis, aliiſque locis prædicare velint, ut habetur in *Trid. ſeſſ. 5. cap. 2. & ſeſſ. 24. cap. 4.* ubi utitur adverbio *etiam*, quod ampliat præfata decreta ad ſenſum, ut nulli Regularium liceat prædicare in aliquo loco, quicumque ſit, ſine benedictione, vel licentia Epiſcopi, aut Epiſcopo contradicente; *etiam ſi* in Eccleſiis proprii Ordinis eſſet concionaturus. Donat. *Prax. Reg. tom. 3. tract. 6. quæſt. 19.*

Et quia non ſumus in iis, quæ ſpectent ad Ordinem, ſed ad juriſdictionem, nomine Epiſcopi venit quilibet Ordinarius, quamquam Epiſcopus non ſit.

Ab Epiſcopo facultatem concedente, item examinari poſſunt, Clem. X. ibidem: -- Poſſe autem Epiſcopum licentiam conceſſurum Regularibus, in Eccleſiis, quæ ſuorum Or-
9 dinum non ſunt, prædicare volentibus, illos quamvis ab Univerſitatibus, aut Magiſtratibus laicis nominatos, etiamſi Epiſcopi anteceſſores per tempus immemorabile hanc licentiam abſque examine concedere conſueverint, quoad doctrinam examinare: ſi ita ipſius arbitrio, quod moderatum, & diſcretum eſſe debet, viſum fuerit. Et licentiam prædicandi ſemel iiſdem conceſſam ob rationabiles cauſas, licèt occultas, prædicationem tamen concernentes, ſuſpendere.

In Ordine Fratrum Minorum ex vi Re-
10 gulæ ſolus Generalis poteſt Prædicatores approbare, ex Privilegio tamen Clementis IV. Conſt. *Virtute conſpicuos §. 6. Bulla,*

Cherub. tom. 1. conceditur Provincialibus, & Definitoribus in Capitulis Provincialibus congregatis; ſub quibus veniunt etiam Congregationes intermediæ, vim Capituli habentes Marcant. *in cap.* 9. *Regulæ S. Franciſci tit unico q.*1. *Concl.*2.

Quantum ad alimenta, & ſtipendia Concionatoribus debita *Trid. ſeſſ.* 24. *cap.* 4. per hęc modum præſcribit: -- In Eccleſia ſua mandat, ut ipſe (Epiſcopus) per ſe; in aliis au-
11 tem Eccleſiis per Parochos (ſcilicet prædicent) ſive iis impeditis, per alios ab Epiſcopo, impenſis eorum, qui eas præſtare, vel tenentur, vel ſolent, deputandos. --

Tenentur autem, qui Prædicatores nominant, & eligunt, aliique, qui quamquam eundem non eligant, conſueverunt tamen eidem ſtipendia præſtare. Si conſuetudo non adſit, obligari Parochum de redditibus Beneficii, firmat Sperellus *deciſ.* 70 *num.* 15.; & ſi non ſufficiant, cogendus eſt Populus in ſubſidium, niſi aliundè certi reperiantur redditus, ad id relicti.

Sibi tamen Concionatores, ſi ſint Regula-
12 res, tale ſtipendium non acquirunt, ſed immediatè Monaſterio Donat. *Prax. Regul. tom.* 1 *part.* 2. *tract.* 11. *quæſt.* 3. *num.* 1. & in terminis *cap. exiit in ſexto lib.* 5. *de verborum ſignificatione tit.* 12. *§. ne talium:* -- Monachus res ſibi oblatas, conceſſas, vel donatas Monaſterio acquirit. -- *Et Trid. ſeſſ.* 25 *de Regul. & Monial. cap.* 2. -- Nemini igitur Regularium, ait, tam virorum, quàm mulierum liceat bona immobilia, vel mobilia, cujuſcumque qualitatis fuerint, etiam quovis modo ab eis acquiſita, tamquam propria, aut etiam nomine Conventus poſſidere, vel tene-

tenere, ſed ſtatim ea Superiori tradantur, & Conventui incorporentur. -- *Vid. Conſt. Urb. VIII. Nullus Bull. Cherub. pag.* 61. *tom.* 4.

Pro illis de corpore Obſervantiæ, ſive ſint Obſervantes, ſive Reformati, Diſcalceati, & Recollecti (quibus ex Regula, & Conſtit. Nicolai III. Clem. V. & Innoc. XI. eſt prohibita quælibet civilis receptio, & contrectatio pecuniæ) Capit. Generale *Tolet.* 1633. *tit. de Prædicatoribus*, cujus ſtatuta olim confirmata fuere ab Urbano VIII. Orb. Seraph. *tom.* 4. *tit. de Prædicatoribus*, ſic ſtatuit: -- Prædicatores quicunque eleemoſynas Prædicationis prætextu oblatas penitùs non recipiant; nec de illis ſub quovis prætextu, vel quæſito colore, diſponere,
13 aut quomodolibet tractare præſumant, & audeant, ſed, ſi abſoluta Prædicatione, vel ante contigerit fieri à quovis genere Perſonarum, Prædicatoribus ipſis eleemoſynarum oblationem, reſpondeant; Syndicis Conventuum dumtaxat liberè, & integrè tranſmittendam, & conſignandam fore. Addit contra tranſgreſſores pęnas. Quod ſi conſtiterit quempiam Prædicatorum per ſe, aut per alios pecuniam recipere, vel recepiſſe, proprietatis pęna omninò puniatur, & actibus legitimis per ſexennium privetur: quam pęnam etiam Guardiani ſubeant, ſi eorum culpa, vel negligentia contrafieri contigerit. -- Quod totum in forma ſpecifica *Conſt. exponi nobis ſub die* 16. *Octobris* 1685. confirmavit Innocentius XI *Directorium Trium Ordinum Conſt.* 6. eamdem per extenſum referens.

Neque excuſatur quis ab onere præſtandi

Concionatori, præter alimenta, ſtipendium, ex capite, quod talis conſuetudo, vel pactio de mercede ſit nutritiva peccati, utpote ſimoniaca; quia eſſet verum, quando daretur pro ipſa concione, ut actio ſpiritualis eſt: pro qua certe merces minimè da-
14 tur; ſed confertur dumtaxat pro ſervitio, laboribus extrinſecis per accidens adjunctis, præviis, vel comitantibus ipſam actionem ſacram; ut eſt, ſe conferre de loco ad locum, locare ſuam libertatem, ac ea ſe privare, ſe obligando ad prædicandum in tali loco, & pro tanto tempore, Quadrageſimæ, Adventus, vel aliò: ad quæ gratis præſtanda quis non obligatur; quæ omnia ſunt quid temporale, & pretio extimabile, adeoque digna mercede, quæ ſine labe ſimoniaca conferri poteſt, ut cum aliis tenet Engell *Collect. Univ. Jur. Can. lib.* 5. *tit.* 3. §. 3. *num.* 15.

Ex quo plures volunt poſſe Concionatorem, quin ſimoniacus cenſeatur, quærere Concionem, in qua pinguiores colligantur eleemoſynæ; qui licèt in caſu ex dictis, à ſimonia, non tamen ab avaritia ſpirituali, excuſatur, cum potius quærenda ſint loca
15 ad Deo fructificandum aptiora, quàm ad ſibi temporalia lucranda Sperell. *deciſ.* 70. *num.* 14.

16 Pro Concionatoribus in Eccleſiis Monialium, præſertim Urbis Alex. VII. *Conſt. Sacroſancti ſub die* 20. *Februari* 1657. §. 4. decrevit, ut infra: -- Confeſſores quoque, & Concionatores nihil omninò quovis prætextu à Monialibus accipere poſſint ſub eiſdem pęnis (ibidem ſuperiùs enumeratis) pręter duos Julios monetæ prædictæ in pecu-

nia

nia enumerata, ſi per Inſtitutum regulare licuerit; pro quotidianis eorum alimentis ad tempus ſervitii præſtiti, & non ultrà, Procuratori Conventus reſpectivè ſolvendos; ſin minus equivalentem vini, frumentique portionem Syndicis conſignandam.

CAPUT IX.

Officialis quoad Confeſſarios Monialium.

SUMMARIUM.

1 *Moniales quolibet Menſe Confeſſionem faciant.*
2 *Confeſſarii, etiam Eſemptarum, ab Ordinario approbandi.*
3 *Non ſufficit eſſe approbatos ad Confeſſiones Secularium.*
4 *Approbatus pro uno Monaſterio, non cenſentur pro alio.*
5 *Approbatio Confeſſariis extraordinariis neceſſaria, & quoties.*
6 *Colloquia prohibita cum Monialibus, & Pœnæ.*
7 *Prohibitio commorandi propè Monialium Monaſteria.*
8 *Modus obſervandus ab Ordinariis in approbatione Confeſſorum Monialium.*
9 *Triennium præſcribitur Confeſſariis Ordinariis.*
10 *Quadrageſimus Annus eſt in eis neceſſarius.*
11 *Confeſſarii tempore Jubilei debent approbari ab Ordinario.*
12 *Nomine Prelati intelliguntur etiam Epiſcopi.*

DE rigore præcepti obligantis ſub mortali, (niſi per propria Monaſteriorum ſtatuta, aliter ſit proviſum,) non tenentur Moniales, niſi ad annuam confeſſionem, ſicut cæteri Fideles; nihilominus Sacrum Conc. Trid. ſaltem quolibet menſe, ſemel confiteri deſiderat, & ideò *ſeſſ.* 25. *Reg.*, *& Mon. cap.* 10. ſic diſponit: -- Attendant diligenter Epiſcopi, & cæteri
1 Superiores Monaſteriorum Sancti-Monialium, ut in Conſtitutionibus earum, admoneantur ſanctimoniales, ut ſaltem ſemel ſingulis menſibus, confeſſionem peccatorum faciant.

2 Quarum Confeſſarii debent eſſe ab Ordinario loci approbati, etiam pro illis, quæ Regularium gubernio ſubſunt: at pro iſtis eorumdem præſentatio, & deputatio à Superioribus Regularium fieri debet, ut conſtare poteſt ex Conſtitutione *Inſcrutabili* Gregorii XV.: -- Confeſſores verò, ſive Regulares, ſive Seculares quomodocumque exempti, tam Ordinarii, quàm extraordinarii ad confeſſiones Monialium, etiam Regularibus ſubiectarum, audiendas, nullatenus deputari (ſcilicet per Regulares) valeant, niſi prius ab Epiſcopo Diœceſano idonei judicentur, & approbationem, quæ gratis concedatur, obtineant. --

Quod ex Tridentino loc. cit. item liquet: -- Præter Ordinarium autem Confeſſorem, alius extraordinarius ab Epiſcopo, & aliis Superioribus bis, aut ter in anno offeratur.

3 Nec ſufficit eoſdem approbatos eſſe ad Secularium confeſſiones, ſed eſt neceſſaria ſpecifica approbatio pro Monialibus, in terminis

nis Conſtitutionis *Superna* Clem. X. *alibi cit.* -- Et generaliter (Religioſos ſcilicet) approbatos ab Epiſcopo ad perſonarum Secularium confeſſiones audiendas, nequaquam cenſeri approbatos ad audiendas confeſſiones Monialium, ſibi ſubjectarum, ſed egere quoadhoc ſpeciali Epiſcopi approbatione. --

Qua item eget approbatus pro uno, cum
4 non cenſeatur pro aliis approbatus, quia ſubdit, -- atque approbatos pro audiendis confeſſionibus Monialium unius Monaſterii, minimè poſſe audire confeſſiones Monialium alterius Monaſterii.

Ubi pro Confeſſoribus extraordinariis addit: -- itidemque Confeſſores extraordinarios ſemel deputatos, atque approbatos ab Epiſcopo ad Monialium confeſſiones pro una vice audiendas, haud poſſe, expleta deputa-
5 tione, in vim approbationis hujuſmodi illarum confeſſiones audire; ſed toties ab Epiſcopo eſſe approbandos, quoties caſus deputationis contigerit. --

Utrique extra actum confeſſionis ſub non levibus pęnis interdicuntur cum Monialibus colloquia, ab Alex. VII. Conſtitutione *Sa-*
6 *croſancti* 20. *Februarii* 1657., in qua §. 2. ex verbis narrativis conſtat, aliàs id per Sanctam Sedem fuiſſe decretum; quod & ipſe §. 3. innovat, & confirmat, (& præſertim pro Monialibus Urbis) & §. 4. addit: -- Prætereà interdicimus omnibus, & ſingulis prędictis ſub eiſdem pariter pęnis, colloquia quæcunque cum Sanctimonialibus prædictorum Monaſteriorum (comprehenſis etiam Abbatiſſis, Prioriſſis, & Officialibus) extra actum confeſſionum, Concionum, aut viſitationum hujuſmodi. --

Pæna autem, quam §.5. in Tranſgreſſores apponit, eſt illa privationis vocis activæ, & paſſivæ, ac officiorum: reintegratione ſibi, & Succeſſoribus Romanis Pontificibus, reſervata.

Et Conſtitutione *Felici* 13. *Kal. Novembris* 1664. plura pro iiſdem idem diſponit prout ſequitur: -- Inſuper diſtrictè præcipimus memoratis Superioribus Regularibus, ut infra terminum duorum menſium, à publicatione præſentis Conſtitutionis computandorum, revocent ad Clauſtra Confeſſores, eorumque Socios, Concionatores, & alios quoſcumque Regulares apud Monaſteria Sanctimonialium, vel aſſiduè, vel ad tempus
7 quocunque titulo pernoctare ſolitos, neve permittant eoſdem, ſeù alios Regulares intra, ſeù prope ſepta Monaſteriorum hujuſmodi habitare, vel commorari. -- Et inferiùs præſcribit modum obſervandum, quòad Monaſteria exiſtentia extra Civitates, vel Oppida.

Modus autem in Ordinariorum Confeſſorum approbatione ab Epiſcopis obſervandus ſequenti epiſtola Ordinario Catanen. à Sacr. Cong. Epiſcoporum, & Reg. *ſub die* 4. *Maii*
8 *1696.* directa, continetur, ut infra: *Referito in Sacra Congregatione dall'Eminentiſſimo d'Adda tutto ciò, che V. S. hà rappreſentato in ordine all'approvatione fatta da lei per un ſol anno del Confeſſore ordinario, deputato dal Provinciale della Provincia Oſſervante di Sicilia per le Monache del Monaſtero di Santa Chiara d'Adernò di coteſta Dioceſi, ſoggetto all'Ordine de' Minori Oſſervanti di San Franceſco, queſti Eminentiſſimi miei Signori ſono ſtati di ſenſo, ch'Ella, ò ammetta il Confeſſor deputa-*

to

to à compire il Triennio, ò aſſolutamente lo rigetti; e che in avvenire debba così oſſervarſi dal principio dell'approvazione di ſimili Confeſſori. Glielo ſignifico, & il Sig. Dio la proſperi.

Triennio dumtaxat à die obtentæ Patentis Confeſſarii ordinarii durant; eoque elapſo, ſub pęna ſuſpenſionis ab audiendis confeſſionibus non poſſe ampliùs in eodem Monaſterio per aliud triennium confeſſiones audire, pluries reperitur à Sac. Cong. diſpoſitum

9 Floſc. Nicol. *verb. Monialis num.* 43. *& verb. Confeſſarius num.* 36 & pro aſſumptis de Ordine Min. de Obſ. *Conſt. Sambucanæ cap.* 11. §. 17. *num.* 5. ſic diſponunt: -- Confeſſores, & Vicarii Monialium non poſſunt durare ultra triennium in eodem Conventu, nec denuò inſtitui poſſunt, niſi triennio vacaverint. -- Et exigunt quadrageſimum ætatis annum *numer.* 1. quod extendi etiam debet ad Confeſſores extra-

10 ordinarios; & pro Reformatis declaravit Sac. Cong. Concil. in una *Caſentina ſub die* 26. *Novembris* 1689. *lib.* 39. *Decr. fol.* 340. *à tergo.*

Vigore Jubilei nequeunt Moniales eligere in Confeſſorem Sacerdotem, ad illarum confeſſiones audiendas non approbatum, juxta textum Conſt. Gregorii, & Clementis; præ-

11 ſertim etiam, quia non approbatus in ſpecie pro Monialibus, idoneus ad illas non judicatur, ſicut approbatus reſtrictè pro viris, non cenſetur idoneus pro fęminis.

At dubium poteſt eſſe de approbato pro uno Monaſterio: an vigore Jubilei poſſit eligi à Monialibus Monaſterii diſtincti? Et reſolvendum eſt negativè ex verbis Clement.,

qui

qui abſolutè, & ſimpliciter ſtatuit, -- approbatos pro audiendis confeſſiones Monialium unius Monaſterii, minimè poſſe audire Confeſſiones Monialium alterius Monaſterii.

Et in aliis terminis, reperitur diſpoſitum ab Urbano VIII. *Conſt. In ſpecula* 19. *Junii* 1630. *Bull. Cherub. tom.* 4. *pag.* 165 declarante Bullam Cruciatæ, & cætera indulta Regularibus, & Monialibus non ſuffragari, quantum ad illum articulum eligendi Confeſſarium independenter à ſuis Superioribus Prælatis; Nomine autem Prælati in re ad Confeſſionem ſpectante, in caſu veniunt, & ipſimet Epiſcopi; ſine quorum licentia nul-
12 lus, etiam Confeſſarius, aliàs approbatus, excepto actualiter deputato, poteſt ad Monaſterium Monialium accedere. Quæ ſententia videtur ſecurior, & quoad praxim communior; adeout, qui ſine hujuſmodi Ordinarii deputatione id exequi non timeret, præter mortale peccatum, ob gravitatem materiæ, poſſet ab eodem, uti Sedis Apoſtolicæ Delegato, tamquam Apoſtolicarum Conſtitutionum tranſgreſſor, & Epiſcopalis juriſdictionis perturbator, puniri.

CAPUT X.

Officialis quoad Confraternitates.

SUMMARIUM.

1 *Quid Confraternitas?*
2 *Diſpoſita à Clemente VIII. ſuper Confraternitatum erectionibus.*

3 Non

3 *Non limitantur erectiones Confraternitatum SS. Sacramenti.*
4 *Poſſunt Epiſcopi viſitare Confraternitates erectas in Eccleſiis Regularium.*
5 *Super quibus?*
6 *Quibus Caſibus Altaria ipſarum?*
7 *Patres Conventuales poſſunt Confraternitates Cordigerorum ubique locorum erigere.*
8 *Ubi Conventuales non ſunt, Obſervantes.*
9 *Facultas eas erigendi præfatis convenit privativè quoad alios quoſcunque.*
10 *Diſtinctio Confraternitatis Cordigerorum à Tertio Ordine S. Franciſci.*
11 *Confraternitates Roſarii erigunt Superiores Generales Ordinis Prædicatorum.*
12 *Conſtitutio Innccentii XI. erectionibus favorabilis.*

DOmine Confraternitatum (deſumpta denominatione à Confratribus, hoc eſt, à quaſi Fratribus ſimul in
1 pace, & charitate, ſub certis legibus, reſpicientibus divinum cultum, unitis) veniunt Collegia Perſonarum liberè ad exercitia pietatis exequenda congregatarum.

Quarum, ut una eſſet apud omnes erectionis, & aggregationis forma, Clemens VIII. ſub die 24. *Decembris* 1604. Conſtitutionem edidit, incip. *Quæcunque à Sedę*, *Bull. Cheruḃ. tom. 3. pag* 160. in qua plura, quoad
2 hoc obſervanda præſcribit, quæ ſummariè hùc transfero.

I. Statuit unicam tantùm Confraternitatem ejuſdem Inſtituti, & generis poſſe in Eccleſiis locorum, & Regularium inſtitui, & aggregari.

II. Quod

II. Quod id fiat de conſenſu Ordinarii, & cum litteris teſtimonialibus ejuſmodi.

III. Quod Inſtituentes, vel Aggregantes Confraternitatem, eidem expreſsè, & in ſpecie communicent Privilegia, Indulgentias &c. Ordini inſtituenti, vel aggreganti nominatim conceſſa, non verò ea, quibus per Privilegium communicationis gaudet.

IV. Quod ſtatuta Confraternitatum examinentur, & approbentur ab Ordinario loci.

V. Quod in aggregandis, & inſtituendis Confraternitatibus ſervetur formula ab eodem Pontifice approbata.

VI. Quod Gratiæ, & Indulgentiæ Confraternitati communicatæ, prævia cognitione Ordinarii dumtaxat, promulgentur.

VII. Quod Confraternitas eleemoſynas, & alia charitatis ſubſidia excipiat juxta formam per Ordinarium præſcribendam.

VIII. Quod dictæ eleemoſynæ pro arbitrio Ordinarii in utilitatem Eccleſię, alioſque pios uſus erogentur.

IX. Quod Confeſſarii Confraternitatum ſint ab Ordinario approbati.

X. Quod, ſi ſint Regulares, à propriis etiam Prælatis, approbentur; & abſolvant Confratres juxta Privilegia eiſdem conceſſa, dummodo ſint in uſu, nec Conc. Trident., cæteriſque Pontificum Cōſtitutionibus adverſentur.

XI. Quod Confratres non poſſint abſolvi à caſibus.

1 Contentis in literis Bullæ Cænæ.

2 Violationis Immunitatis Eccleſiaſticæ.

3 Violationis Clauſuræ Monaſteriorum Monialium, ſi ingreſſus fuerit ſine urgenti cauſa, & abſque Superioris licentia, vel cum iſtius abuſu.

4 Inie-

4 Inieƈtionis manus violentæ in Clericum.

5 Singularis certaminis, ſeu Duelli.

6 Et ab aliis Sedi Apoſtolicæ, & Ordinario loci reſpeƈtivè reſervatis, & pro tempore reſervandis.

7 Nec non à quavis excommunicatione ab homine lata.

8 Neque ſuper irregularitatibus valeant diſpenſari.

XII. Quod literæ ereƈtionis, & aggregationis gratis dentur.

Ultimò apponit pęnas contra tranſgreſſores.

Et quamvis firmet unicam tantùm inſtitui debere: tamen, quantùm ad illam Sanƈtiſſimi Sacramenti, ſub die 7. Februarii 1607. cum approbatione Pauli V., S. Cong. Indulgentiarum declaravit, prout ſequitur. *Ma nell'iſtituire nuove Confraternità, vogliono le Signorie Illuſtriſſime, che una ſola ſe ne poſſa*
3 *fare in qualunque Città, Terre, ò luogo, eccettuando però la Compagnia del Santiſſimo Sacramento, quale concedono, anzi deſiderano, che ſia eretta in ogni Chieſa Parochiale, non oſtante, che ei ſi trovi eretta prima qualſivoglia altra Confraternità. -- Laurentius de Franchis Contr inter Epiſc. & Regul. 1.p. num. 231. Lantuſc. verb. Confraternitas n. 9.*

Diſponit Trid. *ſeſſ. 22. c. 8. de reform.* habere Epiſcopos, etiam tamquam Sedis Apoſtolicæ Delegatos, jus viſitandi Confraterni-
4 tes Laicorum, dummodò ſub immediata Regum proteƈtione non ſint: & cum exceptio firmet Regulam in contrarium, ſequitur eorundem viſitationi omnes alias exiſtentes etiam in Eccleſiis Regularium, ſubiici.

Ideò

Ideò poſſunt, etiam iſtas in iis, quæ ad bonorum, ac reddituum adminiſtrationem ſpectant viſitare; eaſque ad reddenda computa compellere; & ab iiſdem documenta exigere, quæ concludenter probent fuiſſe Miſſarum onera, (ſi quæ ſint) & alia pietatis opera, adimpleta. In quo Doctores conveniunt, & plura ſuper hoc edidit Sancta Sedes Decreta.

At dubitatur, an iiſdem liceat Capellas, & Altaria Confraternitatum in iiſdem Regularium Eccleſiis, & Clauſtris exiſtentium, viſitare?

Aliquibus reſolvendum videtur negativè, & inferunt ex ipſomet textu Concilii, tribuentis Ordinariis facultatem viſitandi Confraternitates; quæ ſecundum Doctores a Capellis, & Altaribus diſtinguuntur: & cum in odioſis non fiat extenſio: limitantur ex conſequenti ad ſolas Confraternitates. Præſertim etiam, quia Altaria, & Capellæ ſunt, ut ſupponitur, in locis exemptis, quæ integraliter conſtituunt; ideò ſi Eccleſia, & Clauſtra cenſentur exempta, idem dicendum de partibus.

Verùm, etſi hæc probent de Capellis, & Altaribus nudè ſumptis, aliter tamen de eiſdem ex adjunctis circumſtantiis eſt dicendum; Si enim à Fidelium pietate fuerint
6 Confraternitatibus relicta Legata ad effectum, ut annui redditus in ornamentum Capellæ, & Altaris, eorumque reparationem, & ſubſiſtentiam per Confratres erogentur, tunc certè iiſdem conceditur ea inviſere. Quod ex Bulla Clem. *cit.* §.8. eſt facilè inferre, & videtur expreſsè decretum à Sacr. Congr. Epiſc. & Reg. in Epiſtola *ſub die* 14. *Novembr.* 1698. directa Epiſcopo Giracen.,
prout

prout ſequitur: *Queſti Eminentiſſimi miei Signori m'hanno comandato di ſignificarle, che da queſta Sac. Congr. de' Veſcovi, e Regolari è ſtato più volte riſoluto, che gli Ordinarii poſſono viſitare le Confraternità de' Laici, erette nelle Chieſe de' Regolari, e d'altre perſone eſenti, non ſolo in quanto à gli beni, & entrate loro, con riveder i conti, mà anche le Cappelle ſteſſe in quanto à quello, che riſguarda l'amminiſtrazione, & altri oblighi perſonali, che ſpettano alla Compagnia, e Confraſcritti à quella, cioè in riconoſcere, ſe l'entrate, & elemoſine, che ſi danno per adornare, e mantenimento della Cappella, per accreſcer ivi il culto Divino, e devozione del Popolo, ſiano ſpeſe fedelmente, e con effetto ſi impiegano ad utilità, & in benefizio della ſteſſa Cappella, e non in altri uſi; non toccando però il reſtante, che ſpetta alla cura, e total amminiſtrazion de' Frati, e Regolari, che ſon padroni di tutto il Corpo della Chieſa, dove ſono dette Cappelle, e Confraternità, come gli Altari, Imagini, & altre coſe materiali affiſſe, & utenſili ſacri applicati à quelle, ſopra dei quali nè i Veſcovi, nè altri Ordinarii hanno da ingerirſi, nè uſar alcuna giuriſdizione ò ſopraintendenza; à ſegno tale, che non l'è permeſſo uſar alcun atto giuriſdizionale nelle ſudette Chieſe de' Regolari, fuora di quanto s'è detto di ſopra. Onde V. S. dovrà governarſi in queſta conformità, che tale è ſempre ſtato il ſenſo della S. Congregazione.*

Quomodo autem poteſt Ordinarius inſpicere, an fidelitate ſint erogatæ eleemoſynæ juxta Teſtatorum voluntatem, niſi ad ipſa loca accedat, id viſurus, & inſpecturus? A quibus ſi præſcindas annexis eiſdem non licere

licere; jam liquet: quod aliis verbis, ſed non ſenſu, ſignificat Lezzan. *Summ. qq. Regular. tom.2. cap.15. n.27.*

Confraternitatem Cordigerorum poſſunt ubique in propriis Eccleſiis erigere Patres Conventuales ex conceſſione Sixti V. Conſt. *Ex ſupernæ diſpoſitionis apud Confect.Coll. Pri-*
7 *vil. Mend. par.1.* Qui eorundem Archiconfraternitatem in Eccleſia S. P. Franciſci Aſſien. ipſe primò inſtituit: cui ex tunc omnes aliàs Cordigerorum Confraternitates impoſterum erigendas, aggregavit.

In locis verò, in quibus, Fratres Min. de Obſ., & non ipſi Conventuales, exiſtunt, ab eodem Sixto *Conſt. Divinæ Charitatis apud*
8 *eundem*, eaſdem, in ſuis tantùm Eccleſiis, illis erigere conceditur; quod etiam deinde acceperunt à Paulo V. *Conſt. Nuper Archiconfraternitati 25. Septembris* 1607. *Lantuſc. verb. Confraternitas num* 3. Poſtremò præfata confirmavit, nuper conceſſit, & ad partes etiam Indiarum Orientis, & Occidentis extendit Clem. X. *ſub die* 13. *Julii* 1673. *Conſtit. Dudum fœlicis*, in qua circa medium ſic habetur: -- Nos igitur ipſos Franciſcum Mariam Procuratorem Generalem, ac Miniſtrum, & Commiſſarium Generales ſpecialibus favoribus &c. hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, facultatem erigendi, & inſtituendi Confraternitates Cordigerorum Sancti Franciſci utriuſque ſexus in Eccleſiis Fratrum Minorum ejuſdem Sancti Franciſci de Obſervantia à memorato Paulo prædeceſſore conceſſam, ut præfertur, expeditaſque deſuper ipſius Pauli prædeceſſoris literas prædictas, cum omnibus, & ſingulis in eis contentis, auctoritate Apoſtolica,

teno-

tenorem præſentium perpetuò confirmamus, & approbamus, ac innovamus, illiſque inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur abiicimus, ac eiſdem; Miniſtro, & Commiſſario Generalibus, eorumve cuilibet, ejuſmodi Confraternitates Cordigerorum Sancti Franciſci in Eccleſiis eorum Ordinis tantùm, ubicunque, etiam in Indiis, tàm Orientalibus, quàm Occidentalibus, conſiſtentibus, in locis tamen, ubi non ſint Eccleſiæ, vel Conventus prædicti Ordinis Minorum S. Franciſci Conventualium, erigere, & inſtituere, illiſque omnes, & ſingulas Indulgentias, & peccatorum remiſſiones, & pœnitentiarum relaxationes, aliaſque gratias ſpirituales præfatas, ſervata tamen dictarum Conſtitutionum Sixti, & Clementis, ac literarum Pauli prædeceſſorum prædictorum forma, & diſpoſitione, communicare licuiſſe, & deinceps perpetuis futuris temporibus licere authoritate, & tenore præſentium, declaramus &c. Regeſtum 22. *Curiæ Ciſmontanæ Ordinis Min. de Obſerv. ab anno* 1670. *uſque ad* 1674.

Ex quibus poteſt conſtare facultatem ejuſdem erigendæ Confraternitatis Ordini Minorum competere privativè quoad
9 alios quoſcunque, quia idem Sixtus *Conſt. Ex ſupernæ* vult Cordam; quam Confratres gerunt, debere priùs eſſe à Superioribus Ordinis benedictam: imò & cinctam, ac ſuſceptam *Conſtit. Supernæ charitatis*. Quod per hæc confirmat Paulus V. *Conſt. cit.* -- Omnibus utriuſque ſexus Chriſti Fidelibus, qui in memoriam ejuſdem Sancti Franciſci Cordam benedictam ab ejuſdem Ordinis Superioribus ſuſcipientes prædictam

ctam Archiconfraternitatem de cætero ingredientur.

Formulam in erectione ſervandam refert *Lantuſca verb. Confraternitas.* Quæ ad Confratrum Sepulturam ſpectant, *Cap. Officialis quoad Sepulturas* videri poſſunt.

10 Cordigerorum Societatem à Tertio ejuſdem S. P. Franciſci Ordine, qui *de Pœnitentia* nuncupatur, diſtinguimus; nedum, quia iſte ab ipſomet S. P. Franciſco ſub ann. 1221. originem habuit *Orb. Seraph. tom. 2. lib. 12. c. 1. pag. mihi* 785. *num.* 2. illam verò, ejuſdem Seraphici Patris filius, Sixtus V. *ſub ann.* 1585. primò inſtituit *Confect. loc. cit.*; ſed etiam, quia Cordigeri fune, dumtaxat à Superioribus benedicta, cinguntur, & quibuſdam ſolis ſtatutis ab Ordinario, & non aliqua Regula ex illis à S. Sede approbatis, reguntur; cum ex oppoſito Tertiarii hujuſmodi Regula gubernentur; & præter Cordam (quam eis expreſsè concedunt ſtatuta *cap.* 3. à Paulo III. *Conſt. Ad fructus* 5. *Nonas Julii* 1547. confirmata *Direct. Trium Ord. pag.* 28. *num.* 16. & alia deſumpta ex *Speculo Seraphico*, *appoſita ad cap.* 3. *Regulæ Nicolai IV. ibid. pag.* 61. & approbata ab *Innoc. XI. Conſt. Eccleſiæ Catholicæ die* 28. *Junii* 1686 *loco cit. conſt.* 2. *pag.* 151. utantur etiam habitu diſtincto, vel ſaltem amplo ſcapulari juxta locorum conſuetudinem: & profeſſionem emittant, Lezzan. *loc. cit. par.* 2. *ver. Tertiarii cap.* 14. ad quam ſolummodò debent recipi per habentem à Miniſtro Gener. facultatem recipiendi ad hunc Tertium ſtatum; ut idem Paulus *c.* 2. de quo alibi plura.

11 Confraternitates Sanctiſſimi Roſarii erigunt, & inſtituunt Sacri Ordinis Prædicatorum

torum Magiſtri, vel Vicarii Generales, & per eos deputati Fratres, etiam in ſecularibus Eccleſiis prout Sixtus V. *Conſtitutione Dum ineffabilia ſub* 30. *Januarii* 1586. *Bull. Cherub. tom.* 2. *pag.* 520. ubi ipſe Pontifex confirmat, & innovat privilegia, & Indulgentias à Prædeceſſoribus Pontificibus, Confraternitatibus Roſarii conceſſa.

Cæterùm in erectione, & inſtitutione ſimilium Confraternitatum eſt ſervanda locorum diſtantia per Conſtitutiones Apoſtolicas taxata, & forma Clementis VIII., prout diſponit Innocentius XI. ut infra. -- Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Antoninus Cloché Magiſter Generalis Ordinis Prædicatorum, quod licèt multæ in dicti Ordinis, aliiſque Eccleſiis, ſeu Oratoriis, exiſtant Confraternitates utriuſque ſexus Chriſti Fidelium, ſub titulo Sanctiſſimi Roſarii, quæ ſuas functiones ad inſtar ſimilium Confraternitatum obeunt, multaque pietatis opera exercent, de aliquarum tamen ex illis canonica ab initio Inſtitutione, forma non conſtat &c. Nobis propterea dictus Antoninus humiliter ſupplicari fecit, ut de benignitate Apoſtolica indulgere dignaremur. Nos igitur &c. ipſum Antoninum ſpeciali favore gratiæ proſequi volentes, à quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis &c. omnes, & ſingulas Confraternitates prædictas ſub titulo SS. Roſarii, in quibuſvis locorum poſitas, & exiſtentes, tametſi de earum canonica ab initio Erectione, & Inſtitutione non appareat, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, confirmamus, & validamus, eaſque in ſtatu valido eſſe, & fore decernimus in omnibus &c. ac ſi illas canonicè erectas, & inſtitutas fuiſſe &c.

om-

omneſque, & ſingulos Juris & facti defectus, qui propter præmiſſa deſuper intervenerunt, ſupplemus, & ſanamus, & quatenus opus ſit ipſas Confraternitates omnes, & ſingulas, ſervata tamen cæteroquin Conſtitutionum & Decretorum hujus S. Sedis, præſertim circa diſtantiam Locorum in Erectione Confraternitatum ſimilis Inſtituti ſervandam, emanatorum forma, & diſpoſitione, de novo erigimus & inſtituimus. Cæterum in Erectione & Inſtitutione ſimilium Confraternitatum de cætero faciendis formam Clementis Prædeceſſoris adamuſſim ſervari volumus &c. alioquin Erectiones hujuſmodi nullius ſint roboris, & momenti, decernentes eaſdem præſentes literas ſemper firmas fore &c. Non obſtantibus quibuſvis Conſtitutionibus &c. Dat. Romæ apud S. Petrum die 15. Junii 1679. Pontificatus Noſtri anno 3. --

C A P U T XI.

Officialis quoad Conſervatores.

S U M M A R I U M.

1 *Conſervatores ſunt Judices à Summo Pontifice delegati.*
2 *Eligendi debent eſſe conſtituti in dignitate Eccleſiaſtica, & Judices Electi.*
3 *Differentia inter Delegatum Pontificis, & alterius.*
4 *Canonici Collegiatæ ſunt ineligibiles.*
5 *Et Regulares.*
6 *Pœnæ eligentium conſervatores non ſervatur forma Gregorii XV.*

7 Poſ.

7 *Poſſunt etiam eligi non Judices, & quando?*
8 *In Conſervatoribus eſt neceſſaria doctrina.*
9 *Electionis teſtimonium relinquendum penes acta Curiæ Epiſcopalis.*
10 *Quinquennio durant.*
11 *Juriſdictio Conſervatorum.*
12 *De manifeſtis injuriis judicant, & ab eis defendunt.*
13 *Manifeſta quæ ſint?*
14 *Quando poſſint Regulares Judicem à Secularibus Magiſtratibus petere?*

1 CONſervatores ſunt particulares Judices à Summo Pontifice delegati, ad quos ſpectat eos, quibus ſunt conceſſi, à moleſtiis, & injuriis ſibi illatis tueri, & in propriarum rerum, & jurium poſſeſſione conſervare. Qui, ut notat Pignatel. *to.*10 *conſ.* 96. *n.*8. Regularibus dantur (de quibus loquimur) ad tuendum eorum perſonas, bona, & jura: ſub quibus eorumdem continentur Privilegia, exemptiones, & immunitates; à quo munere *Conſervatores Privilegiorum* ſolent nuncupari.

Horum meminit Tridentin. *ſeſſ.*14. *cap.* 5. modumque in eorum electione ſervandum, & eligendorum qualitates tradit Gregorius XV. *Conſtit. Sanctiſſimus in Christo Pater Bull. Cherub. tom.*3. *pag.*391. Ex qua ad hæc neceſſaria hìc adnotantur.

I. Statuit, & decrevit, ut Judices Conſervatores hujuſmodi, ſive principales, ſive ſubrogati eligi, nominari, aut deputari non poſſint, niſi, non ſolùm habeant qualitates requiſitas, & reſcriptas in Conſtitutione ſimilis recordationis Bonifacii Papæ VIII. *etiam Prædeceſſoris ſui*, *quæ incipit* Statu-

 tum

tum (*cap.*11. *in ſexto de reſcriptis lib.*1. *tit.* 3.) itaut, vel dignitate Eccleſiaſtica præditi, vel perſonatum obtinentes, vel Eccleſiarum Cathedralium Canonici exiſtant, ſed etiam in Conciliis Provincialibus, aut Diœceſanis juxta Decretum Concilii prædicti (*ſcilicet Trid. ſeſſ.*25 *de Reform. c.*10.) Judices electi, ſeù deſignati ſint.

Unde colligitur notabilis differentia inter Delegatum Pontificis, & alterius: Pontifex enim, ut notat *Engell. Colleg.* 3. *jur. Can. lib.* 1. *tit* 29 *num.*11. non ſolet cauſas aliis perſonis delegare, quàm in Dignitate Eccleſiaſtica conſtitutis, & Eccleſiarum Cathedralium Canonicis. Et id per Sperellum *deciſ.* 167. *n.*16. ob Apoſtolicæ Sedis decus & dignitatem. Propterea Gregorius ea Conſtitutione vult in Conſervatores non poſſe eligi, niſi ex illis aliquem: adeò ut electio ſit ad eos reſtricta privativè quoad alios.

4 Etiam ſi eſſent Eccleſiæ Collegiatæ Canonici, & eximii Doctores, quia eiſdem ſemper deficerent qualitates neceſſariæ, juxta Conſtitutionem Bonifacii VIII. *cap. ſtatutum loco ſuperius cit.* ubi decernitur: -- quod nullis, niſi dignitate præditis, aut perſonatum obtinentibus, ſeù Eccleſiarum Cathedralium Canonicis, cauſæ, authoritate literarum Sedis Apoſtolicæ, vel Legatorum ejuſdem, de cætero committantur.

Et ad id non eſſe idoneos firmavit S. Congreg. Conc. apud Sperell. *cit. ſub n.*6 Et eſſe ineligibilem quemlibet Regularem, quamvis dignitate fulgentem, reſolvit in terminis S.C. Epiſ. & Reg.6. *Septembr.* 1617. Pignat. *tom. & conſt. cit. num.*9.

Additur, quod Innocentius X. Conſtitut.

Cum

Cum ſicut accepimus 14. *Maii* 1648. *Bull. Cherub. tom.*4. *pag.*284. *ad* 5. *n.*5. confirmavit Conſervatores eſſe eligendos ad præſcriptum Conſtitutionis Gregorii XV. non obſtantibus quibuſvis Privilegiis, utpotè reductis ad terminos ipſius Conſtitutionis.

II. -- Ut qui ſecus, quam juxta formam ſuperius præſcriptum Conſervatores hujuſmodi cum effectu eligere, nominare, ſeù
6 deputare, aut electis, nominatis, ſeù deputatis uti, auſi fuerint, Regulares quidem voce activa, & paſſiva ſint ipſo jure privati, adeò ut habilitationem à nemine, præterquam à Romano Pontifice conſequi valeant: & prædictorum omnium Conventus, Monaſteria, & loca hujuſmodi, eorumque perſonæ, ac bona careant Conſervatore ad annum, ita ut illorum cauſæ interea coram locorum Ordinariis dumtaxat cognoſci, ac definiri debeant. --

Verùm dicendum diſpoſitionem Pontificis valere in caſu, quo in Diœceſi ſint Iudices in Provinciali, aut Diœceſana Synodo deſignati: cum alias in eorum defectu poſſint, non Iudices, à Regularibus aſſumi, ut ſæpius cenſuit S. C. C. *Direct. trium Ord. pag* 4?0. *n.*50. & Cong. Epiſc. & Reg. *die* 4. *Decembr.* 1671. decrevit dandam eſſe infraſcriptam Declarationem, aliàs editam, tenoris qui ſequitur: nimirum S. C. *&c.* -- cenſuit Epiſcopos quamprimum Diæceſanam Synodum omninò celebrare teneri; & interim in Civitatibus, & Diæceſibus, in quibus nulli Iudices extant in Concilio Provinciali, aut Diæceſano deſignati, licere Regularibus, ſervata in reliquis forma Conſtitutionis fel. rec. Gregorii Papæ XV. hac

 de

de re editæ, Conſervatores nominare habentes qualitates à jure requiſitas; quorum tamen Conſervatorum facultas eo ipſo expiret, cum primum hujuſmodi Synodus celebrata, in eaque Judices deſignati, extiterint. --

Quam declarationem à Clemente X. Conſt. *Inter opera* 18. *Januarii* 1672. confirmari, ibidem legitur *num*.49.

III. -- Ut in Synodis Provincialibus, aut Diœceſanis quamplures perſonas ex habentibus qualitates in prædicta Conſtitutione ejuſdem Bonifacii Prædeceſſoris, contentas, & alioquin ad id aptas deſignari (ſcilicet Ordinarii procurent: & ſi aliquem interim ex deſignatis mori contigerit, ſubſtituat Ordinarius loci, cum Conſilio Capituli alium in ejus locum, uſque ad futuram Provincialem, aut Diæceſanam Synodum. -- Quod prius decreverat Trid *ſeſſ*.25.*c*.10 *de refor.*

Et obſervandum per ea verba, *& alioquin ad id aptas*, quæ ex Trident. cit. deſumuntur, ſignificari in judicibus Synodalibus præter qualitates ex capite *ſtatutum* neceſſarias, requiri etiam doctrinam, ut ſic cauſæ ex intentione Tridentini, committantur perſonis idoneis.

8

IV. -- Ut electionis, ſeu aſſumptionis documentum debeant penes acta Curiæ Ordinariorum exhibere, & dimittere teneantur, adeout, niſi infra præfinitum tempus exhibuerint, ac dimiſerint coram Ordinario loci debeant Regulares conveniri. Prout Sac. Congr. ab Innocentio X. deputata, loc. cit. videnda.

9

Et intelligendum, ad id ſub pœna nullitatis actuum teneri, Conſervatores à Regularibus

laribus nominatos,& electos,antè exercitium ſuæ juriſdictionis; prout ead.Congr.ad XIII. firmavit, & idem Innocentius approbavit.

V. Ut Conſervatores ſemel legitimè deputati, niſi ex legitima cauſa à Sede Apoſtolica, aut locorum Ordinariis, prout iiſdem Regularibus,aut aliis ſupradictis libuerit, approbanda, durante quinquennio à die deputationis, amoveri, aut mutari nullatenus poſſint, & valeant. Et ultra quinquennium non poſſe durare, decrevit Trident. *ſeſſ.14.c.5. de Reform.*

VI. -- Ut coram ipſis Conſervatoribus Regulares, ac Perſonæ ſupraſcriptæ conveniri quidem, aut trahi debeant, ſed alios convenire, aut trahere non poſſint; itaut memorati Conſervatores, in quibus Regulares, & alii, actores fuerint, prorſus nullam juriſdictionem habeant, ſed in iis tantùm, in quibus rei extiterint. --

Nec per hoc Conſervatores privantur, quin poſſint etiam à manifeſtis injuriis, & violentiis Regulares defendere,dum ſuis juribus uti,& bonis frui,impedirentur; ac contra eos procedere, qui eorum Privilegia infringunt, ut in terminis firmavit S. C. Conc. *Dum cenſuit*,illis verbis -- minimè ſublatam fuiſſe facultatem, quam habent Conſervatores defendendi Regulares à manifeſtis iniuriis, ac violentiis, dummodò obſervent formam præſcriptam in Conſtitutionibus Innocentii IV.& Bonifacii VIII.relatis -- *c.1. & finali de Offic.Deleg.in 6. Bull. Cherub. Calcem ad Conſt. Gregorii XV.*

Et tam Innocentius *cap. Statuimus I.* quàm Bonifacius, *cap. Hanc Conſtitutionem 15. tit.14. lib.1. in ſexto cit.* volunt, Conſer-

vatorum poteſtatem extendi ad defendendos eos, quibus dantur, à manifeſtis injuriis, & violentiis; & Innocentius addit: *nec ad alia, quæ Iudicialem indaginem exigunt ſuam extendere poſſunt poteſtatem*. Ubi ex annotatione Gloſſæ in caput *ſtatuimus*, ſi injuria non ſit manifeſta, ſed requirat plenam cauſæ cognitionem, Conſervatores ne-queunt procedere; niſi in Privilegiis eorum quibus ſunt dati, aliud diceretur, nimirum, quod poſſent cognoſcere de injuriis, & aliis cauſis, etiam ſi requirerent judicialem indaginem, quod obſervavit Confectius *Summar. Privileg. Mendic. cap.8. tit* 4. ex Clementina *ſæpè de verborum ſignificatione lib.5. tit.11. cap.2.*

13 De manifeſtis ergo ſolummodo poſſunt cognoſcere. Et per manifeſta veniunt ea, quæ notoria ſunt, & ita patentia, ut nulla probabili tergiverſatione celari poſſint. In caſu autem, quo offenſa notoria negetur, & ex negatione res ſub dubio exponatur, tunc poterit Conſervator, ex Gloſſa ibidem, probationes de notorietate facti recipere ad videndum, an ſuæ ſint juriſdictionis; & ubi repererit factum notorium, procedat; aliàs deſiſtat, quia non habet poteſtatem defendendi utcumque injuriam, ſed qualificatam notorietate, & in terminis notorietatis recuſari non poteſt Peyerin. *de Privileg. tom.2. ad Conſt.5. Greg.* 15. §.7. *n.*59. præſertim, ſi pęna fuerit ab jure impoſita. Et in caſu recuſationis, quid ſit agendum, tradit Sperell. *dec.*93. *n.*12. poſſe nimirum recuſatum compellere recuſantes ad eligendos arbitros, coram quibus cauſa recuſationis probetur, & decidatur v.C. *Offic. quoad pœnas Eccl. n.*12.

Tan-

Tandem, reſtricta Conſervatorum juriſdictione ad Civitates, & Diæceſes, in quibus fuerint deputati, & appoſita diſpoſitione quoad ea, quæ poſſent inter ipſos, & Ordinarios oriri ſuper competentia juriſdictionis; peniſque Conſervatoribus, qui quovis modo limites ſuæ juriſdictionis exceſſerint,
14 ſtatutis, ſubdit: -- Per hoc tamen non intendit Sanctitas Sua prohibere, quominus Regulares, & alii ſupradicti, in caſibus à jure permiſſis, petant Judicem non ſuſpectum à Principibus, ſeu Magiſtratibus ſecularibus, dum tamen hæc tria copulativè concurrant: videlicet, ut Regulares, & alii prædicti, ſint actores, non autem rei: utque agant contra Laicum, non autem contra Eccleſiaſticum, vel alias à Juriſdictione ſeculari exemptum: atque, ut cauſa, in qua Judex deputatur, fuerit profana, non autem Eccleſiaſtica; & in ea juxta Sacrorum Canonum diſpoſitionem, Laicus, ut præfertur, eligendus, Judex competens exiſtat.

An autem ad Syndicos Fratrum Minorum de Obſervantia Conſervatorum Juriſdictio extendatur? Reſolvendum affirmativè ex Clemente VII. de quo *cap. Officiali, quoad Syndicum.*

CAPUT XII.

Officialis quoad Conventus.

S U M M A R I U M.

1 *Monaſterium, Conventus, & Cœnobium idem ſignificant.*

2 In nova eorum erectione, obſervandæ Conſtitutiones Clementis VIII. Gregorii XV. Urbani VIII. & Innoc. X.

3 Conventus non recipiantur, niſi ſint capaces duodecim religioſorum.

4 Praxis Sacræ Congreg. Epiſcoporum in concedendis facultatibus pro erectione.

5 Audiendi ſemper ſunt Regulares præexiſtentes.

6 Ex actibus facultativis præjudicium poteſt inferri.

7 Quando vocandi diſtantes, pluſquam per quatuor milliaria?

8 Hoſpitia à Conventibus debent diſtingui.

9 Etiam in translatione Conventus, poteſt præjudicium inferri.

10 Quando Conventus formatus cenſeatur.

11 Excommunicantur fœminæ ingredientes Monaſteria Virorum.

12 Pœnæ in regulares eas admittentes.

13 Tempore Proceſſionum, poſſunt mulieres Clauſtra Conventuum ingredi.

14 Revocatio Oraculorum, de quibus intelligatur.

15 Praxis Urbis.

16 Pœnæ in Fratres Minores de Obſervantia admittentes Seculares ad pernoctandum in Conventibus.

17 Quos Clericos Seculares Decretum comprehendat.

18 Syndici Apoſtolici non comprehenduntur.

19 Septa à quo dicantur.

20 Quæ loca ſub Clauſura contineantur.

21 Sacriſtiæ quandò?

22 Et Grangiæ, Infirmariæ, & Oſpitia, & quæ?

23 Numerus Religioſorum alendorum in Conventibus non ſuppreſſis.

24 Gratia reſtitutionis Conventus ſuppreſſi, quando ſit nulla?

25 *An in reſtitutione ſuppreſſi requiratur conſenſus Cleri, & Regularium.*
26 *Declarationes ſuper ſubjectione aliquorum Conventuum.*
27 *Ordo quæſtuandi inter Conventus.*

1 QUamquam Monaſterium, Conventus, & Cœnobium, in nomine ſint diverſa, in re tamen ſignificata conveniunt: cùm ex eis quodlibet quędam loca, & ædificia ſignificet, in quibus ad Deo ſerviendum Religioſi congregantur, & convivunt.

In his de novo conſtruendis ſunt obſervandæ Conſtitutiones Clem. VIII. *Quoniam ad inſtit. Bull. Cherub. to. 3. pag.* 142. ſtatuentis, vocandos, & audiendos eſſe Regulares, alioſque intereſſe habentes, exiſtentes in locis, & Civitatibus, in quibus nova ſunt ædificanda Monaſteria, & Gregorii XV. *Conſt. cum alias eod pag.* 427. extendentis ad alios exiſtentes in locis per quatuor milliaria diſtantibus ad effectum, ut conſenſum præſtent, dum eis coni ſtiterit, ex nova Conventus erectione non eſſe reportaturos detrimentum: & aliam Urbani VIII. *Incipit Romanus Pontif. pag. 62. to. 4.*, prohibentis novorum Conventuum erectiones ſine expreſſa Ordinariorum licentia, & non ſervata forma, contenta in Conſt. Clem. & Greg. & alteram Innocentii X. *ibid. pag.* 281. *Incipit Inſtaurandæ*, innovantis Prædeceſſorum Pontificum literas ſuper erectione novorum Conventuum editas, eiſq; addentis, & prohibentis:- §. 5 ne deinceps aliquis Regularium Ordinis Mendicantium, vel non Mendicantium, Congregationis, Societatis, & cujuſvis alterius Inſtituti, etiam Societat.

Jeſu, in aliqua Civitate, Caſtro, Villa, ſeu loco, ad habitandum domos, vel loca, quæcunque de novo recipere, ſeu Monaſteria, Conventus, vel Collegia incipere, vel fundare præſumant, abſque Sedis Apoſtolicæ licentia ſpeciali, plenam, & expreſſam faciente de prohibitione hujuſmodi mentionem, in ſcriptis, & gratis concedenda, prævia examinatione Congregationis negotiis Epiſcoporum, & Regularium præpoſitæ; ſi ſecus egerint, eo ipſo incurrant pęnas privationis, & inhabilitatis, ut ſupra, inflictas: & nihilominus receptiones, fundationes, & erectiones ſint ipſo jure nullæ, & invalidæ: & domus, ac loca ipſa, & perſonæ in eis degentes omnimodæ juriſdictioni, viſitationi, & correctioni Ordinarii loci plenè in omnibus ſubjaceant.

Examen præfatæ Congregationis eo tendit, ut conſtet, ſi alii Regulares ex nova fundatione detrimentum recipiant: aut præjudicium juribus Parochialibus ex eo inferatur: & tandem, ut ſervetur Decretum S.C. Conc. alias auctoritate Urbani VIII. editum, tenoris qui ſequitur: -- Deinceps verò Monaſterium, Conventus, Domus, Congregatio, vel ſocietas Religioſorum, ſeu Regularium nullibi recipiatur, niſi præter alia ad id requiſita, in ſingulis hujuſmodi
3 locis duodecim ſaltem Fratres, aut Monaci, ſeu Religioſi, degere, & ex redditibus, & conſuetis eleemoſynis, detractis omnibus ut ſupra detrahendis, competenter ſuſtentari valeant, ad præſcriptum decreti fel. rec. Gregorii XV., hac de re editi; alioquin Monaſteria, & loca hujuſmodi poſthac recipienda, in quibus duodecim Religioſi,

gioſi, ut ſupra, ſuſtentari, atque inhabitare non poterunt, & actu non inhabitaverint, Ordinarii loci viſitationi, correctioni, atque omnimodè juriſdictioni ſubjecta eſſe intelligantur.

Quod noviſſimè cum aliis relatis *Capitul. Official. quoad celebrationem Miſſarum*, ab eadem emanatis, confirmavit, & approbavit, ac ab omnibus exactè, & perpetuò ſervari voluit, & mandavit Innocentius. XII. *Conſt. Nuper prout loc. cit.*

Præfatorum obſervantiam Sacra Congr. Epiſc. & Reg. ad praxim deducit, quippè erigendi novi Conventus unquam facultatem concedit, quin priùs Ordinario loci negotium committat, & ſenſum ipſius, tam,
4 quoad commodam ſuſtentationem Religioſorum de novo introducendorum in numero duodeno, abſque ullo cæterorum præexiſtentium Regularium præjudicio, quam quoad iſtorum conſenſum, ac jurium Parochialium indemnitatem, audiat.

5 Audiendi eſſent præexiſtentes Regulares, in caſu etiam, quo alii de novo introducendi, eſſent Clerici Regulares, quia Conſtitutiones comprehendunt quodcunque Inſtitutum; imò etiam ſi haberent congruam dotem pro victu, & veſtitu Religioſorum, in numero ab Apoſtolicis Conſtitutionibus præfixo; quia fortè, eo non obſtante, poſſent antiqui, & præſertim Mendicantes (quibus victum tribuit incerta mendicitas) præjudicium ex eo recipere; ſi nimirum poſt conſummatam Conventus fabricam adminiſtrent Sacramenta, ſtipendia pro celebrandis Miſſis recipiant, Defunctos Sepulturæ tradant, & ſimilia. Ex quibus cer-

tè minuitur ad præexiſtentium Regularium Eccleſias fidelium concurſus, & inde ad minus indirectè, ſequitur eleemoſynarum diminutio, & diviſio. Undè quia finis legis, antiquorum nimirum præjudicium, in caſu non abeſſet, etiam tunc, diſpoſitio legis de vocandis intereſſe habentibus ſervanda.

Nec obſtat dicere, quod enumerata ſpectent ad lineam actus facultativi, quatenus eſt in poteſtate cujuslibet pia opera facere, ſepulturam eligere, & pro Miſſis celebrandis eleemoſynas tradere, ubi, & quibus, velit; quippè ad ſummum concluditur ex no-
6 va erectione, in caſu, de quo agitur, non fore alios reportaturos præjudicium, conſideratum in ſenſu ſtricto, ut ſcilicet læſionem juſtitiæ importet; ſecus verò, ſi ſumatur pro quocunque damno, ſive qualibet alimentorum, & eleemoſynarum diminutione.

7 Poteſt etiam finis legis habere locum, etiamſi Conventus erigendus ſit in loco, pluſquam per quatuor milliaria diſtans ab eo, in quo alius prius ædificatus reperitur; maximè ſi huic, loca exiſtentia intra limites diſtantiæ per Gregorium neceſſariæ, non ſufficiant ad ſubminiſtranda victualia, quoad numerum Religioſorum per Apoſtolica decreta expreſſum. Tunc certè vocandi, & audiendi ſunt, exiſtentes, etiam extra allegatam diſtantiam, quia ea diſpoſitione legis, nil aliud ſignificare intenditur, quam occurrere damno, quo cæteri poſſent gravari: unde ſi in diſtantia majori allegata non eſſet præfato proviſum, præſumendum eſt in caſu, eam voluiſſe Pontificem ſub ſua diſpoſitione comprehendere.

Proinde S. Cong. Epiſc. & Reg. in terminis erectionis Conventus in Inſula Corſicæ, ob circumſtantiam inopiæ Regionis, majorem præfata, unius loci ab altero, per alios Religioſos acquirendo, diſtantiam exigit, prout ſequitur: -- S. Cong. &c. Decrevit &c. ac impoſterum in dictæ Corſicæ Inſula pro hujuſmodi fundationibus, tam ab Obſervantibus, quàm à Reformatis, & Capuccinis reſpectivè ſervandam eſſe dictam diſtantiam duodecim milliariorum, menſuræ illarũ partium. -- Quod Clemens X. Conſt. *Nuper ſub die* 20. *Maii* 1673. confirmavit; & refert *ſub anno* 1661 in provinciis Burgen., Granaten., & Aragoniæ ad quindecim extendiſſe. *Reg.* 22. *Ciſmontanum pag.* 101. *à tergo.*

8 Item ſub earumdem Conſtitutionum diſpoſitione, dubium non debet eſſe, ea loca venire, quæ aliàs ſolent dici *Hoſpitia*; Verum in nullo, præterquam in nomine, à Monaſteriis differunt; cùm ſicut iſta, Eccleſias cùm Campanis habeant, in eis Religioſi habitent, Miſſarum ſtipendia recipiant, eleemoſynas oſtiatim quærant, divina celebrent, & Sacramenta adminiſtrent. Ideò quo ad iſtorum erectionem ſubintrat cauſa finalis, in præfatis literis expreſſa, de evitando nimirum præjudicio præexiſtentium Regularium; conſequenter earumdem litterarum diſpoſitio: juxta ſatis commune, quod ubi eadem ratio militat legis, ibi ejuſdem legis debet diſpoſitio militare; adeòque præſcriptarum ſolemnitatum in hujuſmodi erectionibus obſervantia.

Secus dicendum de Hoſpitiis in ſenſu ſtricto, cauſa dumtaxat itinerantium, & quæſtuantium Religioſorum abſque alio præju-

dicio

dicio erectis Engell. *Colleg. univerſ jur. Can. lib. 3. tit. 36. ſub num* 4. & in quibus non adminiſtrantur Sacramenta, nec ibi continuò ſunt Religioſi permanentes, niſi infirmi, & eis inſervientes; nec habent ſepulturam, niſi expreſsè concedatur Nicol. Floſc. *verb. Hoſpitum num*. 1. ubi plura S C. decreta citat.

9 Non ſic de translatione, & mutatione Conventus de loco non ſano, ſeù minus commodo, ad ſaniorem, & magis commodum; nedum, quia ſæpe ex Conventuum vicinitate ſolent jurgia oriri, æmulationes, & rixæ; verùm etiam, quia in translatione Conventus militare poteſt ratio motiva Conſtitutionum, quæ ex dictis eſt providere, ne Regularibus præexiſtentibus præjudicium inferatur. Quod certè inferretur, quippè ad ipſorum Eccleſias Populi minueretur concurſus, & ad eas aliorum frequentius, vel ob amęnitatem, & commoditatem loci, aut aeris ſalubritatem, conflueret; ex quo utique major, & minor dependet eleemoſynarum collectio. Et ideò translatio adeò damnoſa, debet per Sedem Apoſtolicam examinari, de cujus licentia eſt facienda. Et colligi poteſt ex verbis Innocentii *de novo recipere, vel incipere, vel fundare*; ubi ponitur dictio, *vel*, quæ tamquam alternativa cadit inter diverſa, & caſus diſiungit, Pignatel. *tom*. 10. *Conſ* 32. *num*. 5 conſequenter diſpoſitionem Conſtitutionis extendit, tum ad loca, quæ recipiuntur in locis de novo, tùm ad Conventus, qui in locis de novo, ex capite translationis, debent fundari, & Privilegia, quo adhoc aliàs conceſſa, eſſe extincta affirmat Donatus *Prax. tom. 1. par. 2 tract. 1. q. 26. num*. 10. Ampliatio autem Conventus in eodem

dem loco facienda ſub diſpoſitione legis non venit per Engell. *ibid.*

Dum Conventus eſt in fieri, & ibi ſolùm aliqui Religioſi pro ſervitio, & cura fabricæ commorantur, in eum non reperitur Mulieribus interdictus ingreſſus, Antonell. *de Regim. Eccleſ. lib. 7. cap. 6. ſub num. 22.* benè verò, ſi Conventus ſit formatus, Floſ. Nicol. *verb. Clauſtrum nu. 2.* & formatus cenſetur, quoad
10 incurrendas pænas appoſitas, tam contra ingredientes Mulieres, quàm eas admittentes, ſi Religioſis, qui in eo ſunt de familia, præſit Superior, ut in terminis Sac. Cong. Epiſc. & Reg. 13. *Septemb.* 1583. decrevit apud Theat. *Reg. verb. Clauſura Conventuum ſub nu.* 1.

11 Excommunicationem Papæ reſervatam in fæminas ingredientes Virorum Monaſteria, ſub licentiarum prætextu, tulit *Pius V. Conſt. Regul. perſonarum Bull. Cher. tom. 2. pag.* 198. & *Greg. XIII. Conſt. ubi gratiæ ibid pag* 368., & hic extendit etiam ad Monaſteriorum Superiores, & Subditos, eiſdem hujuſmodi ingreſſum permittentes, & addit privationem officiorum, & inhabilitatem ad ea.

Quam pęnam excommunicationis incurrunt fęminæ ingredientes, etiam propria authoritate, & non licentiarum vigore, ut idem Pius. -- *Decet Romanum Pontificem* per hæc propriam mentem aperuit. Cum aliàs à Nobis emanaverint quædam literæ in ſimili forma Brevis, ſub die 24. Octobris 1566. &c. Apoſtolica auctoritate tenore pręſentium dicimus, & declaramus fuiſſe, & eſſe mentem, & intentionem noſtram, quod dictæ noſtræ literæ non ſolum comprehenderent, & comprehendant mulieres habentes, & habere prætendentes, facultatem,

&I1-

& Indulta ingrediendi Monaſteria, ſed etiam omnes, & quaſcumque mulieres alias, tam in genere, quàm in ſpecie. -- *Confect. collect. privileg. Mendicant. pag.* 182. *Bullar. Cherub. tom.* 2. *pag.* 198.

12. Et cùm Conſtitutio Pii *Regularium*, in Regulares admittentes eas, ſub licentiarum prætextu, pęnas appoſuerit, prout ſequitur: -- Prohibentes mulieribus quidem prędictas facultates, & licentias prætendentibus, ſub excommunicationis latæ ſententiæ pęna, à qua non poſſit, niſi à nobis, aut à Romano Pontifice, qui pro tempore fuerit, abſolvi, præterquam in mortis articulo, ne dictas Domos, & Monaſteria ingredi audeant. Ipſis verò Monaſteriorum, & Conventuum, Abbatibus, Præpoſitis, Prioribus, & aliis Præſidentibus, quocunque nomine vocentur, & eorum Monachis, Canonicis, & Fratribus ſive Mendicantibus, ſive non Mendicantibus, ſub privationis Officiorum, quæ in præſenti obtinent, & inhabilitatis impoſterum ad illa, & alia omnia, & ſuſpenſionis à Divinis, ipſo facto, ſine alia declaratione, incurrendis pęnis, ne eas introducere, & admittere præſumant; -- Infertur certè ex terminis ejuſdem declarationis, *Decet*, voluiſſe hujuſmodi pœnis ſubeſſe Regulares intra Monaſterium ſepta, & Clauſuræ limites, admittentes alias quaſcunque.

Et licèt ex tenore ipſarum Conſtitutionum Pii conſtet, pęnam excommunicationis in præfatos Regulares latam non eſſe, & & ſolùm ex vi Conſtitutionis Gregorii innodentur ii, qui eas ſub licentiarum prætextu ingredi permitterent (quod certè non obſervavit

vavit *Lantuſca verbo Clauſtrum num.* 1.) tamen ſub excommunicationis pęna Sedi Apoſtolicæ reſervatæ, eſſe Regularibus interdictum fęminas quaſcunque, etiam ſine licentiarum prætextu, in Monaſteria recipere, earumque permittere ingreſſum, patet ex Decreto S.Cong.Ep.& Reg.cit.*nu.*10. Cujus tenor fuit à Card Matthæjo Ord. Min. Protect. tranſmiſſus Com. Generali Min: de Obſer. & ei ſignificavit, *che i SS. Card. della Congreg. de' Veſcovi, e Regolari hanno deciſo, e determinato, che dove è il Guardiano, con la Famiglia, etiamdio, che il luogo non ſia affatto compito, nè circondato di muri, foſſi, ò ſiepe, ò che ſii aperto, ivi ſia Clauſura, ſicome hà deciſo la fel. mem. di Papa Pio., & entrandovi le Donne ſiano ſcommunicate, e li Frati, così Prelati, come ſudditi, introducendole, incorrano nella ſteſſa ſcommunica, riſervata al Papa, reſtando ipſo facto privi dell'officio loro, & inbabili* in futurum.

Quas pęnas, dicendum non incurri, nec à mulieribus ingredientibus, nec à Regularibus eas intra clauſtra, tempore proceſſionum, admittentibus; cum enim Pius V. allegata Conſtitutione: *Decet Romanum* declaraverit, & ſignificaverit ſe non intellexiſſe, quod mulieribus præcluderetur, aut præcludatur
13 aditus ad Monaſteria, & loca Regularia Congregationis Montis Virginis, ac eorum clauſtra, quando in eis proceſſiones fiunt, ſequitur, habentes communicationis privilegium eodem indulto gaudere.

Quo quidem gaudent Minores de Obſervantia, quibus Clemens VII. Conſt. *Dum fructus uberes* 30. *Maii* 1522. *Confect. Coll. Privil. Regul. pag.* 150. conceſſit -- poſſe om-

Miniſtros prædictos, quibus, aliàs ante emanatas prædictas Conſtitutiones, ex officiorum ſuorum auctoritate, & prærogativa de Oraculo, per eos à Romanis Pontificibus pro tempore exiſtentibus, habito, fides haberi ſolebat: quo ad ea, quæ ut præfertur; ad cujuslibet eorum officiorum, ſeu munus, quo funguntur, pertinent, in literis, etiam noſtris prædictis, ſuper revocatione Oraculorum hujuſmodi emanatis, minimè comprehenſos fuiſſe, nec eſſe, nec comprehendi debere declaramus, & decernimus; & ad abundantiorem cautelam eoſdem Officiales, ſeu Miniſtros adverſus eaſdem Conſtitutiones, quatenus opus ſit, reſtituimus, & plenariè reintegramus in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi, quoad illos, prædictæ Conſtitutiones non emanaſſent.

Cardinalis autem Alexander Cribellus erat tunc Officialis Domini Papæ; quod, quando aliundè non conſtaret, ſatis liquet ex clauſulis illis: -- Datum Romæ in Palatio Apoſtolico in Ædibus noſtræ ſolitæ reſidentiæ ſub anno à Nativitate Domini 1568., indictione 11. die verò 28. menſis Januarii, Pontificatus prælibati SS. D. N. Pii V. anno 3.

Unde inferendum decretum relatum à Lantuſca verb. *Clauſtrum num.* 2. exigens expreſſam licentiam Sedis Apoſtolicæ, quòd fœminæ licitè poſsint comitari proceſsiones per clauſtra Regularium, poſſe, tamquam ſubreptitium, nullius valoris cenſeri; quia petitio exhibita ab Epiſcopo Oriolen. Sacræ Congregationi Rituum nullum verbum facit, aut de declaratione Pii V. *Conſt. Decret.*, aut de nova conceſsione facta Mulieribus vivæ vocis Oraculo per præfatum Eminen-

nentiſſimum Cribellum relato.

15 Additur praxis communis, & præſertim Urbis, cui nullum adverſari conſtat Donat. *tom. 1. part. 2. tract. 4. quæſt.* 19. Quamvis ſit certum præfatum Privilegium, quoad ingreſſum Mulierum in clauſtra Regularium, non eſſe in uſu, niſi pro tempore, quo proceſſiones fiunt.

Secularibus non eſt ad eorum clauſtra aditus abſolutè interdictus: verùm quibuſdam eos recipere, & admittere in certis circumſtantiis, prohibetur. Et ſub *die* 1. *Decembris* 1679. *S. Cong. Ep. & Reg.* illis Minorum de Obſervantia injunxit, ejuſque diſpoſitio reperitur confirmata à ſan. mem. Innoc. XI. *die* 20. *Septembris* 1685. *Director. trium Ord. Conſt.* 8. *pag.* 249. prout ſequitur. -- Emanavit aliàs, & infra, decretum tenoris, qui ſequitur: Videlicet, S. Cong. &c. Religioſæ quieti, & tranquillitati Fratrum Minorum S. Franciſci de Obſervantia benignè conſulens, injungendum cenſuit, prout præſentis decreti tenore injungit omnibus, & ſingulis dicti Ordinis Superioribus, Provincialibus, Lo-
16 calibus, eorumque ſubditis, ſub pęna privationis officiorum Ordinis, immediatè incurrenda, nè ullo unquam tempore, quovis prætextu, vel quæſito colore, permittant, aut conſentiant ſeculares quoſcumque ingredi ſepta ſuorum Conventuum, deferendo per ſilvas, hortos, & prata ſclopos ad venandum, ſive alia armorum genera, vel illa apud Fratres, tam Superiores, quàm ſubditos deponere, pariterque ludere quomodolibet per clauſtra, aliaque loca publica, vel privata ipſorum Conventuum, & convivere, ac pernoctare in eis ultrà triduum, tantùm piæ hoſpi-

hoſpitalitatis titulo; & ſic ſervari mandat; non obſtantibus &c. Decernentes eaſdem præſentes literas ſemper firmas, validas, & efficaces exiſtere, & fore, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere, ac ab illis, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit inviolabiliter ſervari &c. Non obſtantibus &c.

17 Sub qua legis diſpoſitione comprehenduntur etiam Clerici, niſi ſint bonæ vitæ, ut *ſub die* 10. *Maii* 1680. eadem S. C in terminis firmavit, ut infra -- S.C. &c. Referente Eminentiſſimo Caſanate cenſuit ſupraſcriptam prohibitionem extendendam eſſe etiam ad Clericos, exceptis tamen Clericis, qui exemplarem vitam ducunt.

18 Non verò Syndici Apoſtolici Conventuum præfatorum Fratrum, ex ejuſdem ibidem S. Congregationis reſponſo ad dubium, eidem ſuper ea re per Patrem Fratrem Joannem Baptiſtam ab Atina, Procurat. Generalem Ordinis propoſitum, *An ſcilicet dicti Syndici comprehenderentur in Decreto emanato die* 1. *Decemb.* 1679.? quæ reſpondit infra. -- S.C. &c. audito Patre Miniſtro Generali Ordinis, & attentis narratis, cenſuit, ac declaravit præfatos Syndicos Apoſtolicos Conventuum ejuſdem Ordinis, non comprehendi in enunciato Decreto. Romæ 4. Decembris *1669.* -- G Card.Carpineus -- Joſeph Emygdius Ferrus Pro-Secretarius. --

19 Apponitur in Decreto ſubſtantivum *ſepta*, quod ex adnotatione Gloſſæ in Clementina *Ne in Agro v. ſepta de ſtatu Monachorum lib.* 3. *tit.* 10. *à ſepio ſepis* dicitur; & Clauſuram ſignificat, ut ſit certum Eminentiſſimos Patres ſub eo Decreto voluiſſe compre-

prehendere quicquid ad Clauſuram ſpectat.
20 Cujus nomine veniunt loca illa intra ſepta Monaſterii contenta, iiſdem muris cincta; ſive ſint Horti, Sylvæ, & Prata, vel alia Lezz. *Sum.q Reg.tom.3.verb Clauſura num.3.* ex quibus nulli, quin ut Apoſtata puniendus exiſtat, abſque Superioris licentia exire permittitur.

Quod ſatis conſtat ex Decreto Clementis VIII., edito ſuper caſuum reſervatione, ab omnibus Regularium Superioribus obſervando; quorum ſecundus eſt; -- Apoſtaſia à Religione, ſive habitu dimiſſo, ſive retento, quando eo pervenerit, ut extra ſepta Monaſterii, ſeu Conventus fiat egreſsio -- *Bull. Cherub. tom* 3.

21 Sub Clauſura continentur Sacriſtiæ, ad quas duplici porta, altera in Clauſtro, alia in Eccleſia, exiſtente, patet aditus: & cenſetur pars Monaſterii, ut notavit Bonacina *tom. 1. de Clauſura q.5 punct. 1. pag mihi 656. ſub num.* 4. Secus de illis Eccleſiæ conjunctis, unico ſolùm pariete diviſis, qui non ponitur ad eas ab Eccleſia ſeparandas, ſed adhibi repoſita cuſtodienda: & ad quas per Eccleſiam dumtaxat patet acceſſus; quia ſic cenſentur pars Eccleſiæ, & ejuſdem, & non Conventus officina. Donat. *tract.* 4. *tom.* 1. *q.* 12. Niſi aliter per Superiores Regulares diſponatur; ad quos, ut Judices ordinarios Religioſorum, ſpectat Clauſuræ terminos deſignare. *Ibid.* Lezzan. *Confect. Summ. Privil. Mendicant. tit.21.cap.8.*

22 Item Granciæ, Infirmariæ, & Hoſpitia, quamquam à Conventibus diſtantia; dummodo in eis ſit Eccleſia cum Campanis, & Divina celebrentur Officia; ſecus ſi ſint lo-

ca

ca purè ſecularia, & ad Divinum cultum non deſtinata; Donat. *ibid. tract.* 3 *q.* 8. Et domum, in qua unus, vel duo Regulares tantum commorantur, non gaudere privilegio Conventus firmavit *Inn.* X. *Conſt. Cum ſicut Bullar. Cherub. tom.* 4. *pag.* 285. *ad* 15.

23 Conventus non ſuppreſsi, in quibus ſex ſaltem Religioſi (quorum ad minus quatuor debent eſſe Sacerdotes maturæ ætatis) non aluntur, correctioni, viſitationi, & omnimodæ juriſdictioni Ordinarii loci ſubduntur ad formam Decreti Innocentii X. ut *in parvis apud* Lantuſc. *verb. Conventus nu.* 14.

24 Ubi, nulla item declaratur gratia reſtitutionis, & conceſsionis, ſi in prius ſuppreſſo, & nuper poſteà Religioni reſtituto, enunciatus Religioſorum numerus re ipſa non ſit.

25 Cum Conventus ſuppreſsi, iterùm reſtituuntur Religioni, cujus prius fuerant, non videtur neceſſarius novus conſenſus vel Cleri, vel Religioſorum, ſi qui in eodem loco ante ſuppreſsionem præexiſtebant, cum in prima eorum fundatione illum exhibuerint, & non ſimus in caſu acquirendi novum jus, ſed antiquum exercitè poſſidendi.

Limitarem, niſi Religioſi præexiſtentes concludenter ex reſtitutione probarent, ſibi præjudicium inferri; adeò ut nec in proprio, nec in Monaſterio reſtituto poſſet, aut ex redditibus, aut ex eleemoſynis numerus Religioſorum, per Conſtitutiones Apoſtolicas requiſitus, commodè ſuſtentari. In caſu enim ſubſiſterent motiva jam factæ ſuppreſsionis.

In conceſsione Conventus ſuppreſsi, diverſæ Religioni facienda, non eſt dubium

id exigi; & ſi præexiſtentes Regulares contradicant, eſſe denegandam, eſt certum, ut videri poteſt apud Supplem. *Lantuſ. verb. Hoſpitium ex S.C. Ep.& Reg.* 26. *Martii* 1677.

26 Declarationes editas à S.C. ſuper ſtatu Regularium, & ab Alex. VII. approbatas ſuper nonnullorum Conventuum ſubjectione juriſdictioni Ordinarii, refert Lant. *verb. Conventus num.* 15.

27 Ubi plures Religioſorum Conventus in eodem diſtrictu reperiuntur, in colligendis per quæſtuationes eleemoſynis, ordo antiquitatis, & fundationis ſervatur; & ubi in diverſis ſint, prohibetur ad quæſtuandum egredi ſuos diſtrictus: prout diſpoſuit *S.C. Epiſ. & Regul.* 22. *Junii* 1674. ad inſtantiam Miniſtri Provinciæ Obſervantis Corſicæ contra Capuccinos ejuſdem Inſulæ. S.C. &c. -- referente Eminentiſs. Sancta Crucio declaravit, atque decrevit, ne impoſterum præfatorum Ordinum Conventus proprios ſuos diſtrictus ad quæſtuandum egrediantur, ſed intra ſuos limites ſe contineant, ut ab his, quibus inſerviunt, ſuſtentari faciliùs poſsint. Nec non, ut ubi plures inveniuntur Conventus in eodem diſtrictu, inter eoſdem ratio antiquitatis, & fundationis rationabiliter habeatur. Sicque omninò ſervare mandavit.

C. A.

CAPUT XIII.

Officialis quoad delicta.

SUMMARIUM.

1 *Regularis degens, & delinquens in Monaſterio à Superiore Regulari punitur.*
2 *Conſtitutio Pauli V. quoad cauſas civiles.*
3 *Quando conveniendus coram Ordinario?*
4 *In caſu notorii delicti ſervatur Decretum Tridentini.*
5 *Conſtitutio Clementis VIII. plura præſcribentis.*
6 *Quando Regularis ad carceres Epiſcopales duci poſſit?*
7 *Epiſcopus de delicto informationem capit abſque mora.*
8 *Dictio ſtatim moraliter intelligenda.*
9 *Quid de Regulari intra Eccleſiam delinquente?*
10 *An de punitione ſit Epiſcopus docendus?*
11 *Quid de Regulari extra Clauſtra degente, & delinquente?*
12 *Licentia Superioris liberat ab Apoſtaſia.*
13 *Vagi ab Epiſcopo puniri poſſunt.*
14 *Quando Regularis Parochus?*
15 *Quando Novitii?*
16 *Regulares, in concernentibus Fidem Catholicam, ſubſunt Sancto Officio.*
17 *Contra prædicantes hereſes Ordinarii procedũt.*
18 *Alloquentes Moniales ſine licentia puniuntur.*

1 EXamen capitis eo tendit, ut de competenti Delinquentium Regularium Judice, & Foro, quid S. Sedes decre-

verit, & firment Doctores, conſtet:

I. Et ſciendum quoad Regularem in Clauſtris degentem, ſi intra Monaſterii ſepta deliquerit Innocentium IV. *Capite volentes de Priv. in 6. lib. 5. tit. 7. verb. Dummodo* ſtatuiſſe, non poſſe coram Ordinariis conveniri; adeoque neque ab iiſdem puniri, ſed ejuſdem punitio Superiori Monaſterii relinquitur Sperel. *dec.* 38. *nu.* 11.

2 In cauſis civilibus attendenda eſt *Conſtitutio Religioſorum Pauli V. Bull. Cherub. tom.* 3. *pag.* 222 quæ, cum ſit ad praxim Regularibus utilis, hic tranſcripta exhibetur: Religioſorum, & infra.

§. 1. -- Cum itaque nomine Dilecti filii Baſilii Procuratoris Generalis Ordinis Fratrum Carmelitarum in Cong. Ven. Fratrum noſtrorum S R. E. Cardinalium Conc. Trid. Interpretum expoſitum fuerit, in Hiſpaniarum Regnis quoſdam Ordinarios locorum contendere Religioſos intra Clauſtra degentes, coram ipſis Ordinariis conveniri debere in cauſis civilibus, *Capite volentes de Privilegiis in* 6. comprehenſis; propter illius innovationem à *Conc. Trid. factam ſeſſ.* 7. *cap.* 14., quo præfatos Religioſos, eorum Privilegiis abrogatis, defendunt comprehendi. --

§. 2. -- Prætereà eoſdem locorum Ordinarios pariter contendere eoſdem Religioſos intra Clauſtra degentes in prima inſtantia coram ipſis conveniri debere, -- ex Decreto ejuſdem *Conc. Trid. ſeſſ* 24. *cap.* 20. *de Refor.*

§. 3. -- Cum ab eodem Baſilio, Procuratore Generali in eadem Cong. ſupplicatum fuerit, ut ſuper utraque re reſponſa daret; ab eadem verò Congregatione fuerit reſponſum: Neque Conſtitutione in generali Concilio Lugdu-

Lugdunenſi edita, quæ incipit *volentes:* neque Decreta *Conc.Trid ſeſſ.* 14.*cap*.7. comprehendi Regulares; ideoque eos juxta eorum Privilegia coram ſuis Superioribus, vel Conſervatoribus eſſe conveniendos: --

§.4. -- Nec non Decretum ejuſdem *Conc. Trid. loco dicto cap.* 20. *ſeſſ.* 24. ad Regulares non pertinere, nec eorum Conſervatorias minuere, nec, quoad primam illarum inſtantiam, aliquid novi inducere; ipſeque Baſilius &c. --

§.5. -- Nos illius ſupplicationibus hujuſmodi inclinati, omnibus, & ſingulis locorum Ordinariis in virtute S Obedientiæ, per præſentes, diſtrictè præcipiendo, mandamus, ne Fratres, & Religioſos dicti Ordinis contra diſpoſitionem, & declarationem prædictarum perturbare, vel inquietare quoquomodo audeant, vel preſumant. Nõ obſtantibus &c. --

3 Unde in illis coram propriis Conſervatoribus ſunt conveniendi; dummodo ipſos juxta Conſtitutionum Apoſtolicarum præſcriptum nominaverint; aliàs coram Ordinariis: ut in terminis S. Congregatio ab Innocentio X. præpoſita controverſiis inter Epiſcopum Angelopolitanum, & PP. Societatis in reſponſione ad ſextum, quo præfatus Epiſcopus petiit -- an Regulares predicti gravati ere alieno, vel ad ratiocinia, vel teſtamentorum executores, poſſint conveniri coram Ordinario, ſi Conſervatores non nominaverint intra tempus habile ab Ordinario præſcriptum? *& Congregatio reſpondit:* Regulares in cauſis præfatis coram Ordinario loci eſſe conveniendos, ſi ad præſcriptum Conſtitutionis S.M. Gregor. XV. Conſervatores non elegerint: -- *vid. C. off. quoad Conſervatores.*

4 II. In caſu notorii delicti, à Regulari intra Clauſtra degente, extra Clauſtra verò commiſſi, obſervanda eſt diſpoſitio *Trid. ſeſſ. 25 cap. 14. de Regul.* ſtatuentis, ut infra: - Regularis non ſubditus Epiſcopo, qui intra Clauſtra Monaſterii degit, & extra ea ita notoriè deliquerit, ut Populo ſcandalo ſit, Epiſcopo inſtante à ſuo Superiore intra tempus ab Epiſcopo præfigendum, ſeverè puniatur, ac de punitione Epiſcopum certiorem faciat; ſin minùs à ſuo Superiore officio privetur, & delinquens ab Epiſcopo puniri poſſit. --

Ad cujus Decreti obſervantiam emanavit Conſtitutio Clem. VIII. incipit *Suſcepti muneris &c. Bull. Cherub. tom.* 3. in qua propè medium Pontifex ſubdit.

5 §. 1. -- Motu proprio, & ex certa ſcientia, noſtris, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, hac noſtra perpetuò valitura Conſtitutione, omnibus, & ſingulis cujuſcunque Ordinis, & Inſtituti Regularium, etiam Mendicantium, Superioribus, in virtute S. Obedientiæ, & ſub indignationis noſtræ, ac privationis dignitatum, & officiorum per eos obtentorum, eo ipſo incurrendis pœnis, præcipimus, & mandamus, ut juxta prædictum Decretum quilibet ipſorum, Regularem non ſubditum Epiſcopo, intra Clauſtru degentem, & extra ea ita notoriè delinquentem, ut Populo ſcandalo ſit, Epiſcopo inſtante infra tempus ab Epiſcopo præfigendũ, ſeverè puniat, ac deumpunitione Epiſcopum certiorem faciat, & aliàs Decretum ipſum in omnibus, & per omnia exequatur. --

§. 2. -- Cæterum, ſi Superior in Regularem

rem delinquentem non animadverterit, quinimo, ſi illum impunitum ad alia ſuorum Ordinum loca extra Diœceſim, ut præfertur, tranſmiſerit, volumus, & ſimili motu, atque authoritate decernimus, ut Superior, inſtante Epiſcopo, intra terminum ab Epiſcopo præfigendum, & ſub eiſdem indignationis noſtræ, ac privationis dignitatum, & officiorum obtentorum, necnon & ſub inhabilitatis ad illa, & alia impoſterum obtinenda; ac ulteriùs privationis activæ, & paſſivæ vocis, ad quas à nemine, præter quam à Nobis, & Romano Pontifice pro tempore exiſtenti reſtitui poſſit, ipſo facto ſimiliter incurrendis pœnis, ipſum Regularem delinquentem à loco, ad quem tranſmiſſus fuit, revocare, & in quo deliquit conſtituere, ſeu ſiſtere teneatur. --

§. 3. -- Quod ſi hoc etiam facere prætermiſerit, per præſentes ſimiliter ſtatuimus, ut Ordinarius loci, ad quem Regularis delinquens tranſmiſſus fuerit, ſuper præmiſſis ab *ipſo Ordinario loci*, in quo deliquit, ſimiliter requiſitus, vel aliàs de illius delicto informatus, ut præfertur, tamquam Sedis Apoſtolicæ Delegatus, prædictum Concilii Decretum omninò exequi, & in Regularem delinquentem ſeverè animadvertere poſſit, & debeat &c. Non obſtantibus &c.

6 Regularem in delicto comprehenſum, ubi timetur de fuga, poſſe ad carceres Epiſcopales duci, decrevit *Trid.ſeſſ.25 cap.6.de Refor.*; & de quolibet in caſibus ab jure permiſsis firmant *Doctores* Antonell *de Regimen. Eccleſ. lib. 7. cap. 18. num. 3.* Sperell. *deciſ.cit.nu.* 13. Piaſecus *Prax. Epiſ. part. 2. cap. 3. art. 6. ſub num.23.* Nec alia ratione, niſi, vel, ut Epiſco-

pus, qui ex Decreto Concilii poteſt, & ex Conſtitutione Clementis debet, in defectum Superiorum, delinquentem punire, de qualitate delicti, ſaltem Summariè, informetur, ut ſecundum jura in caſu animadverſionis, per ipſum in delinquentem exequendæ, procedere valeat: vel, ut eam ad Superiorem cum præfixione competentis termini ad puniendum, tranſmittat; ex diſpoſitione *S. Congr. per Barboſam relata, apud* Donat. *prax. Reg tom. 1 part. 2. tract. 13. q. 54. num. 11.*; quæ ad dubium: -- an Epiſcopus ſtatim habita notitia delictorum poſſit capere informationem, & illam ad Superiorem delinquentis remittere, ut nequeat de illo delicto ignorantiam præſumere? *Reſpondit* Poſſe. --

7 Informatio abſque mora eſt ſumenda, & quamprimùm detentus, in Monaſterio cuſtodiendus, etiam nemine inſtante, remitti debet Ex proviſione *S. C. apud* Donat. *num. 7.* dubium ſibi propoſitum, tenoris ſequentis: - Quando Regularis extra Clauſtra notoriè delinquit, an detinendus ſit in carceribus ab Epiſcopo, donec Proceſſus in Curia Epiſcopali conficiatur; eoque compilato inſtante Superiore, remittendus ſit ad Superiorem, unà cum his probationibus, quæ habentur? *Sacra Congregatio reſpondit*: Statim remittendum eſſe, etiam poſito, quod Superior nullam inſtantiam faceret. --

8 Ubi, dictio *ſtatim*, non eſt phyſicè, ſed moraliter intelligenda, quæ, ut obſervat Sperellus ibidem, cum refertur ad actum exequtivum; temporis intervallum ſignificat; propterea Piaſec. *loco allegato num. 24.* Tempus remiſſionis reſtringit ad viginti horas;

ras; & ipſe Sperellus cum communi Doctorum, ad duos dies limitat. Et diutiùs per Piaſecum, alioſque apud Antonell. *num.* 4. detinens Regularem, non ſuſpectum de fuga, vel in caſu à jure non permiſſo, in excommunicationem incidit, ex adnotatione *Gloſſæ in Clementina Frequens, de exceſſ. Prælat. verb. Capiunt lib. 5. tit. 6.*

9 Decretum Trid. *cap.* 14. *num.* 4. *cit.* locum habet etiam ſi Regularis in propria Eccleſia notoriè, & cum ſcandalo Populi deliquerit; cum tunc per Sperell. *num.* 5. cenſeatur extra Clauſtra delinquere, quod tenet Donat. *loc. cit. quæſt.* 56. *num.* 4. & Antonell. *num.* 7. *ex Decreto S. C. C. apud* Sperellum *ibidem*, quæ interrogata: -- An Regularis delinquens notoriè in Eccleſia, ſeu Monaſterio ſui Ordinis, in quo degit, itaut ſcandalo ſit, dicatur delinquere extra Clauſtra, ut locus ſit diſpoſitioni Concilii *cap.* 14. *ſeſſ.* 25. *Regul.*? *Congregatio cenſuit* delinquere extra Clauſtra, ſi in Eccleſia Monaſterii deliquit: niſi clauſis portis Eccleſiæ, & ſolis Regularibus in ea exiſtentibus, fuerit commiſſum delictum. Si verò intra Clauſtra Monaſterii, vel Eccleſiæ interioris delictum ſit commiſſum, ex verbis Concilii non videri procedere *d. cap.* 14., quod expreſsè dicit extra Clauſtra; tamen, ſi ſcandalum ſit notorium Populo, ex identitate rationis idem videtur. Ideò referendum Sanctiſſimo: Sanctitas Sua, dixit: Reſcribendum Epiſcopo, ut individuo exprimat caſum, prout contigit, ut ſciatur melius locus delicti commiſſi, & an Populo ſcandalum ob notorietatem generet.

10 Doceri debet Epiſcopus de punitione per

Regulares juxta tenorē reſponſi *S.Congregationis apud* Barboſ. *relat. à* Donat. *quaeſt.* 60. nimirum : -- Non ſufficere ut Superior Regularis ſententiam, aut etiam acta, ad Epiſcopum tranſmittat, ſed opus eſt, ut de punitione ipſa, & ſententiæ executione, Epiſcopum certiorem faciat --

11 III. Cùm autem Regularis delinquens extra Clauſtra degit, ex *textu Trid. ſeſſ* 6. *cap.* 3. *de Refor.* ſubditur Epiſcopo, à quo, uti Sedis Apoſtolicæ delegato, corrigi, & puniri poteſt ; -- Eccleſiarum Prælati, *textus habet*, ad corrigendum ſubditorum exceſſus prudenter, ac diligenter intendant : & nemo ſecularis Clericus, vel Regularis extra Monaſterium degens, etiam ſui Ordinis Privilegii prætextu, tutus cenſeatur, quominùs, ſi deliquerit, ab Ordinario loci, tamquam ſuper hoc à Sede Apoſtolica delegato, ſecundùm canonicas ſanctiones viſitari, puniri, & corrigi valeat.

Etiam ſi Regularis ſit extra Clauſtra ſtudiorum cauſa *Trid. ſeſſ.* 25. *cap.* 4. *de Regul.*, vel alio quovis modo, etiam ad erectionem Monaſterii, de ſui Superioris licentia, extra ſui Ordinis Monaſterium habitet, Piaſec. *cit. ſub num.* 15. *verb. eoſdem Regulares ;* cum licentia Superioris, ut notat Sperel. *num.* 19. operetur dumtaxat, ne committatur Apoſtaſia, non verò, quin ab Ordinario pro exceſſibus poſſit puniri, Pignatell. *tom.* 10. *Conſt.* 153. *num.* 6., ac ex Genuenſi refert Piaſec. ibid. fuiſſe à Sac. Congreg. declaratum his verbis : -- Regularis manens extra clauſtra de licentia Superioris, tam in domo deputata ad erectionem Monaſterii, niſi in dicta domo ſit Regularis obſervantia, ut ſaltem vivat

ſub

ſub Superiore conventualiter, poteſt puniri ab Ordinario.

13 Quod quidem à fortiori extenditur ad vagos Religioſos, qui cum abſque obedientialibus literis à propriis Conventibus recedant, poſſunt, tamquam ſui inſtituti deſertores, ab Ordinario puniri, prout eidem in terminis concedit Trid. allegato *cap.* 4. etiam per conjectionem in carceres, ſive habitum deferant, ſive non, Antonell. *cap.* 19. *nu.* 3.

14 Item ad Regularem degentem extra Monaſterium in domo Parochiæ Monaſterio unitæ, dummodo delictum ſit in concernentibus Animarum curam, & Sacramentorum adminiſtrationem, tunc enim ex diſpoſitione Greg. XV. *Conſt. Inſcrutabili* ad Epiſcopum eundem punire ſpectat. Peyrin. *de Privil. tom.* 1. *ad* 1 *Conſt. Sixti IV.* §. 11. *num* 27.

15 Et ad Novitios in caſu fugæ à Conventu; & poſſe Ordinarium ad eorumdem capturam per ſuos Miniſtros procedere, ob delictum in ſeculo patratum, cum præſumatur in fraudem Religionem intraſſe, tradit Roderico *tom.* 2. *quæſtionum Regul. quæſt.* 63. *art.* 7. & Donat. *cit. quæſt.* 62.; Non verò extra caſus ab jure permiſſos, aliàs excommunicationem Canonis non evaderent ex *cap. Religioſo, de ſententia excommunicationis in* 6. *lib.* 5. *tit.* 11. verb. *Quamvis*.

16 Regulares, quomodocumque privilegiati, comprehenduntur ſub diſpoſitione Conſtitutionum Apoſtolicarum in concernentibus fidem Catholicam, ejuſque propagationem, ac S. Inquiſitionis Officium, hactenus per Sedem Apoſtolicam editarum, & de cætero edendarum Urb. VIII. *Conſt.* *Cum*

*Cum ſicut accepimus Bull. Cheurb. tom. 4. pag.*180.

Quorum item, quomodolibet privilegiatorum, de hæreſi culpabilium, poſſe Inquiſitores hæreticæ pravitatis cauſas cognoſcere, eoſque punire, voluit Pius IV. *Conſt. Paſtoris idem Bull. tom. 2. pag* 65. & Paulus V. *Conſt. Romanus Pontifex tom.* 3. *pag.* 209. revocavit quaſcumque facultates Superioribus conceſſas cognoſcendi cauſas ſuorum ſubditorum ad Officium Inquiſitionis quoquomodo pertinentes.

17 Nec poſſunt ſe privilegiis tueri, quin in eos, ſi hæreſes prædicaverint valeant locorum Ordinarii, uti Sedis Apoſtolicæ Delegati, procedere. Trid. *ſeſſ.* 5. *cap.* 2. *de Refor.*

Cum etiam abſque licentia alloquũtur Moniales ex proviſione Sac. Conc. Conc. ad dubium: -- An Regularis abſque legitima licentia accedens ad Monaſteria Monialium Regularibus ſubjectarum, ibique in loco colloquiis deſtinato, cum Moniali colloquens, à Diæceſano Epiſcopo, tamquam à Sede Apoſtolica Delegato, coerceri, & puniri poſſit? -- & cenſuit: *Poſſe. Bull. Cher. tom.* 3. *pag.* 404. *ad Conſt. Inſcrutabili Gregorii XV.* Cui ab eadem Congr. ibidem in vim alleg. Conſt. conceditur poſſe punire Regulares procedentes ad Abbatiſſæ electionem, vel eidem non prænunciato electionis die, vel ante tempus ſignificatum. Ex dictis *cap. Offic. quoad Abbatiſſæ electionem.* Et in reſponſione ad tertium decimum ibidem declarat: *Conſtitutionem habere locum in omnibus delictis*, (à Regularibus, nimirum, commiſſis circà Clauſuram, aut perſonas intra ſepta Monaſterio-

rum

rum Monialium degentes) *non autem in notoriis tantùm, & cum Populi ſcandalo.*

Verùm, ſive ab Epiſcopo, ſive ab eorumdem Superiore, Regularium delinquentium corrigantur, & puniantur exceſſus, id prudenter, & diligenter juxta Tridentini monitum *cap.3. ſeſſ.6.* exequi debet; & in caſu ad praxim deduci, quæ *cap 1. de Refor ſeſſ.* 13. pro utili Animarum regimine tradit Superioribus neceſſaria; -- quos illud primùm admonendos cenſet, ut ſe Paſtores, non Percuſſores eſſe meminerint, atque ita præeſſe ſibi ſubditis oportere, ut non in eis dominentur, ſed illos tamquam filios, & Patres diligant; elaborentque, ut hortando, & monendo ab illicitis deterreant; ne ubi deliquerint, eos pęnis coercere cogantur; quos tamen ſi quid per humanam fragilitatem peccare contigerit, illa Apoſtoli eſt ab eis ſervanda præceptio: ut illos arguant, obſecrent, increpent in omni bonitate, in patientia; cum ſæpe plus erga corrigendos agat benevolentia, quam auſteritas: plus exhortatio, quam comminatio: plus charitas, quàm poteſtas.

-- Si autem ob delicti gravitatem virga opus fuerit, tunc cum manſuetudine rigor, cum miſericordia judicium, cum lenitate ſeveritas adhibenda eſt; ut ſine aſperitate diſciplina populis ſalutaris, ac neceſſaria conſervetur: & qui correcti fuerint, emendentur: aut ſi reſipiſcere noluerint, cæteri ſalubri in eos animadverſionis exemplo à vitiis deterreantur; cum ſit diligentis, & pii ſimul Paſtoris officium, morbis ovium lenia primùm adhibere fomenta: poſt, ubi morbi gravitas ita poſtulet, ad acriora, & graviora remedia deſcendere.

Vide Offic. *quoad exemptionem ab Ordinarii juriſdictione.*

CAPUT XIV.

Officialis quoad Diœceſanam legem.

SUMMARIUM.

1 *Concilia Diœceſana quolibet anno celebranda.*
2 *Ad ea tenentur accedere Regulares habentes curam Animarum.*
3 *Cauſa, cur debeant accedere?*
4 *Poſſunt per Eccleſiaſticas cenſuras compelli.*
5 *Cæteri Regulares non tenentur.*
6 *Quælibet lex ad bonum publicum ordinatur.*
7 *Lex extra Territorium ſtatuentis non ligat.*
8 *Conſtitutiones Synodales, an ligent Regulares?*
9 *Regulares tenentur ad jejunia ab illis inducta.*
10 *Obſervare debent feſta, & cenſuras Epiſcopales.*
11 *Synodus ſervanda quoad tempus humationis cadaverum.*
12 *Solos Regulares habentes curam Animarum poſſunt Epiſcopi cogere ad intereſſendum lectioni caſuum conſcientiæ.*
13 *Quid propriè importet ſuſpenſio lata in Synodo contra Confeſſarios Regulares non accedentes ad caſuum conſcientiæ conferentias.*
14 *Diviſio poteſtatis juriſdictionis.*
15 *Epiſcopus poteſtatem Ordinis exercet, in quos juriſdictionem habet.*
16 *Nulla eſt lex juriſdictionis Epiſc. propriè, quæ non ſit Diœceſana.*
17 *Ab utraque ſunt Regulares exempti.*
18 *Loca aliqua ſunt de Diœceſi, & in Diœceſi: & alia in Diœceſi, ſed non de Diœceſi.*

19 *Regulares non tenentur ad ſolvendum Synodaticum, nec Cathedraticum.*
20 *Nec ad charitativum ſubſidium.*
21 *Regulares tenentur ad ſolutionem decimarum pro bonis de novo acquiſitis.*
22 *Eas non ſolvunt non poſſidentes ſtabilia.*
23 *Etiam Moniales ad id ſunt adſtrictæ.*
24 *Quibus immunitas à ſolvendis decimis obtinetur?*
25 *Bona fides ad præſcribendum eſt neceſſaria.*

SIngulis annis ex diſpoſitione Trid *ſeſſ.* 24 & *cap.* 3. *de Reform.* ſunt per Epiſcopos celebranda Diæceſana Concilia, in quibus ea ſtatuantur, quæ ad moderandos mores, corrigendos exceſſus, & controverſias componendas conducant, quod obſervant
1 Pignatel. *tom.* 1. *Conſul.* 178. *num.* 7. & Engel. *Colleg. univer. jur. Canon. lib.* 1 *tit.* 33. § 4. *nu.* 47. Propterea leges, & Conſtitutiones ad præfatos effectus condere valent; eaque item ſancire, quæ pro recta adminiſtratione curæ animarum cenſent neceſſaria.

Ad quæ, vel Synodos, vocantur omnes, qui de jure intereſſe debent; & accedere tenentur etiam Regulares ad Animarum curam
2 deputati. Piaſec. *prax. Epiſc. part* 2. *cap.* 1. *art.* 1. *nu.* 3. & *cap.* 3. *art.* 6. *ſub num.* 36. § *iidem*, extendit etiam, ſi cura animarum ſit in ipſis Regularium Eccleſiis.

Quod his verbis Trid. loc. cit. ſtatuit: -- Synodi quoque Diæceſanæ quotannis celebrentur, ad quos exempti, etiam omnes, qui aliàs, ceſſante exemptione, intereſſe deberent, nec Capitulis generalibus ſubduntur, accedere teneantur. -- Et eſt certum, quod ſi Regulares curati non eſſent exempti, intereſſe

tene-

tenerentur, ratione curæ Parochialis, ut ex iis, quæ ibi ſubdit, liquet, -- ratione tamen Parochialium, aut aliarum ſecularium Eccleſiarum, etiam annexarum, debeant ii, qui illarum curam gerunt, quicumque illi ſint, Synodo intereſſe. --

Et id, ut per acceſſum ad Synodum, de iis, quæ fuerint in Synodo decreta, informentur, ut ea noſcant, quæ ſui muneris
3 ſunt, & poſſint rationem ſuæ adminiſtrationis Epiſcopo viſitaturo reddere. Cujus juriſdictioni, viſitationi, & correctioni in iis, quæ dictam curam, & Sacramentorum adminiſtrationem reſpiciunt, per Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 11. *de Reg.* & *Conſt. Greg XV. Inſcrutabili* ſubiiciuntur. Et poſſe Eccleſiaſticis cenſuris
4 per Epiſcopos ad acceſſum compelli, tradit Peyrin. *de Priv. ad Conſt. Julii II.* §.25 *n.*65.
5 Cæteri verò Regulares exempti, ſive Prælati, ſive ſubditi, non tenentur per Tridentinum ad Synodum accedere; quia *Capitulis generalibus ſubduntur*. Quod item notavit Piaſecus *eadem part.* 2 *cap.* 1 *art.* 1. *num.* 3. præſertim de exemptis Mendicantibus. Nec compelli ab Epiſcopo poſſunt, prout Julius II. *Conſt. Virtute conſpicuos apud* Peyr. *loc. cit. conceſſit Minimis*; & Clemens IV. *Conſt. Virtute conſpicuos Minoribus Bull. Cherub. tom.* 1. *pag.* 162. §. 25.

Poſſent aliqui opinari, Regulares legibus, & Conſtitutionibus Synodalibus ligari, eo quia ad obligationem legis in non ſubditum inducendum, ſufficiat publica utilitas; verùm id ad concludenter probandum, nec ſufficit, nec efficax cenſetur; aliàs, ut notat Sperell. *dec.* 188. *num.* 77. tota Eccleſiaſtica
6 exemptio ſubverteretur; cum quælibet lex

natura

natura ſua ad bonum publicum ordinari ſit neceſſe, nè inutilis ſit.

Nec tamen eſt abſolutè reſolvendum Synodalem Conſtitutionem omni vi carere ad obligandos exemptos; ex quo lex extra Territorium ſtatuentis non liget, ut idem *deciſ. 88.* tradit; & Regulares extra Territorium Synodi cenſentur, cum eorumdem Superior non ſit.

Sed diſtinguendum inter Conſtitutiones: Si ad Clericorum mores reformandos, & moderandos ſint inſtitutæ, his non ligari Regu-
8 lares, firmant; Peyrin. *loc.cit.nu.*77. Lezzan. *ſumm.quæſt.Reg.tom.*1.*cap.*11.*num.*13 Lantuſc. *verb. conſtitutio num.* 5. Hasbenſ. *ſum. ſelect. quæſt.verb.conſtitutio num.*111. aliique. Si verò, actiones communes, devotionem totius populi reſpiciant, & Regulari Obſervantiæ non adverſentur; inter quæ quædam numerantur jejunia, feſta, & alia, Religioſos quoque ligant; non quidem debito obedientiæ, ſed jure naturali; quia cum & illi ſint partes, & membra illius populi, toti corpori, per citatos ibidem, ſe conformare tenentur.

Verùm quicquid ſit, an jejuniis per Synodales, vel Epiſcopi leges inductis ex ſola decentia, & ad vitandum in populis ſcandalum adſtringantur, vult ut Hasbenſis, vel vi tantùm directiva, & ut ſe conforment cæteris,
9 ut Donatus *Prax. Regul.tom.*1.*part.*2 *tract.* 15. *quæſt.*25.*num.*4, id eſt certum, ſtricto obedientiæ debito iiſdem, quoad ea, quæ rectam Sacramentorum adminiſtrationem concernunt, aliaque in Conſtitutione *Inſcrutabili* Greg. XV. & *Superna* Clem. X. contenta, parere debere.

Et ad ſe conformandum ſecularibus in obſer-

obſervatione cenſurarum Epiſcopalium, & feſtorum Dięceſis, præcipit Trid. *ſeſſ.25 cap. 12.* prout ſequitur: -- Cenſuræ, & interdicta, nedum à Sede Apoſtolica emanata, ſed etiam ab Ordinariis promulgata, mandante Epiſcopo, à Regularibus in eorum Eccleſiis publicentur, atque ſerventur. Dies etiam feſti, quos in Diæceſi ſua ſervandos idem Epiſcopus præceperit, ab exemptis omnibus, etiam Regularibus ſerventur, -- quod notavit etiam Engell. *Colleg jur Can. lib. 2. tit. 9* §. 2. *num.* 8.

11 Eſt item ſervanda ſynodus quoad tempus humationis cadaverum, ex reſponſione S C. Rituum *in una Senogallien. ſub die 22. Junii 1675. ad Primum ſupplem. Theatr. Reg. verb. aſſociatio num. 5.*

Ad caſuum autem conſcientiæ intereſſendum lectioni nequeunt Regulares, niſi ſint Parochi, & curam animarum habeant, de jure, per leges ſynodales, & Epiſcopi cogi, ut tradit Pignatel. *tom. 1. conſult.* 418. & Donat. *Prax. Regul. tom. 1. tract. 13. quæſt. 25. nu. 5.* & in terminis firmavit ipſa S. C. C. *ſub die 3. Septembris* 1630. *in una Foroſempronien. lib. decr.* 19. *fol.* 76.

Adeo ut ſuſpenſio à confeſſione lata in Synodo contra Confeſſarios Regulares ad eam non accedentes, non ſit per Donatum *loc. cit. num.* 7. propriè ſuſpenſio, & cenſura; cùm

13 *cap. ut Animarum de Conſtit. in 6. lib. 1. tit. 2.* ſtatuta Epiſcopi non obligent, niſi ſubditos, eoſque dumtaxat cenſuris ligari valeant; Præfati verò Regulares propter exemptionis privilegium, Epiſcopo non ſubduntur; ſed eſt dumtaxat (ex cauſa rationabilis approbationis revocatio. Unde

de *loc. cit.* Donat. notat, quod quamquam contravenientes à munere audiendi Confeſſiones ob acceſſus omiſſionum ſuſpendantur, ſi eo non obſtante, adhuc adminiſtrent, irregulares non fiunt licet peccent, & invalidè abſolvant.

Sunt Regulares exempti à lege juriſdictionis Epiſcopalis, prout hæc eſt reſtricta ad ſignificanda ea, quæ ad poteſtatem juriſ-
14 dictionis referuntur ut ſunt citare, abſolvere, punire, &c. quia ſi ad legem juriſdictionis reducantur etiam, quæ ad Ordinis poteſtatem ſpectant, ut ſunt confirmare, dare Ordines, conſecrare, & hujuſmodi, ea parte, quæ iſta comprehenderet, eos lex juriſdictionis
15 ligaret, cum ex Engel. *de Privileg. monaſt. privileg.* 3. Epiſcopus poteſtatem Ordinis exercere non poſſit, niſi in quos juriſdictionem habet.

16 Et cum Pignatell. *tom.* 10. *Conſultat.* 105. *n.* 18. Nulla ſit lex juriſdictionis, accepto vocabulo propriè, quæ non ſit Diæceſana, nec lex Diæceſana detur, quæ non ſit juriſdictionis: ſive lex Diæceſana ſtatuat de iis, quæ ſunt conferenda Epiſcopo, & ab ipſo recipienda, uti ſunt quarta mortuariorum, & decimarum, & alia temporalia ſubſidia, quæ ipſi ratione ſui muneris debentur; ſive de aliis, quæ tangant mores Cleri, in caſibus, in quibus Monaſteria per Apoſtolicas literas à
17 Diæceſana eximuntur, ab ea item juriſdictione exempta eſſe cenſentur; cum hæc item ad loca extendatur, quæ ſunt in Diæceſi, & de Diæceſi verò ad ea, quæ licet in Diæceſi exiſtant, intra nimirum ipſius limites, tamen propter exemptionem de Diæ-
18 ceſi non ſunt: per ea, quæ tradit Fagnan. *cap.*

pa-

paſtoralis de his, quæ fiunt à Prælato nu. 34. & Engel. *lib.* 5. *tit.* 33. *§.* 4. *n.* 23.

Et ſic à Diæceſana ſunt exempti, ut ſi ab Epiſcopo aliqua exigantur, quæ ad eam pertineant, ad ea præſtanda non teneantur, niſi contrarium reperiatur expreſsè ſtatutum, propterea Piaſecus *praxis Epiſcopalis p.* 2 *c.* 2. *art* 2. *n.* 12. notat Regulares propter particulares exemptiones non teneri ad Synodaticum, ſeu cathedraticum ſolvendum Epiſ-
19 copo, dum à Clero ipſe exigit, quod in ſignum ſubjectionis, & honorem Cathedræ debet iſte præſtare.

20 Nec tenetur ad charitativum ſubſidium, quod Epiſcopi ab Eccleſiaſticis, juſta ex cauſa, & de conſenſu Cleri, & Capituli pro neceſſitate, vel utilitate Diæceſis petere poſſunt: Etenim Charitativum ſubſidium legi Diæceſanæ acceſentur, ut tradit Engel. *loc. cit. n.* 5. *de privil. Monaſterior.*

21 Tenentur ad ſolvendas Curatis decimas prædiales de bonis ab ipſis noviter acquiſitis, niſi obtinuerint à Sancta Sede ſpeciale privilegium eos expreſsè eximens, prout pluries firmavit Sac. Congr. &c. apud Nicolio *prax. Juris Can. lib.* 3. *tit.* 30. & ſpecificè in una Civitatis plebis 24. *Novembr.* 1657. & in una Camerinen. 15. *Novemb.* 1659. Ut ſequitur, Sac. C. C. cenſuit -- Bona; & prædia, quæ, dum à Laicis poſſidebantur, decimarum ſolutioni erant obnoxia, ad Regularium Monaſteria cum ſuo onere tranſiere, ac propterea Regulares teneri illas ſolvere, quemadmodum tenebantur Laici, priuſquam Bona ipſa in Monaſterium tranſtuliſſent, dictiſque Regularibus non ſuffragari allegata privilegia, ſed requiri ſpeciale privilegium

gium poſterius Sacro Conc. Trid. cum individua derogatione -- *C. Nuper* 34. de decimis. Ubi expreſsè diſponitur decimas eſſe ſolvendas de prædiis, bonis, & terris, quæ per religioſos de novo acquiruntur, & ea, vel propriis manibus, vel ſumptibus excolunt, dum antea erant decimis obſtricta, vide *Decretalem lib. 5. tit. 3. de Decimis*.

Ad quas, & Papales, ut idem refert, non tenentur Regulares non poſſidentes ſtabilia, qui de eleemoſynis vivunt, ut item S. Congr.
22 ſub die 27. *Octobr.* 1625 in ſpecie pro obſervantibus diſpoſuit.

23 Moniales verò tenentur prout eadem Sac. Congr. Conc. 1. *Septembr.* 1629. ejuſdem teſtimonio decrevit, ut infra Sacr Congr. cenſuit ea, quæ ſupra dicta ſunt de Regularibus, procedere etiam in Monialibus, ſcilicet, quod Moniales tenentur ad decimas prædiales, ratione prædiorum noviter acquiſitorum, quæ, dum à Laicis poſſidebantur, decimarum ſolutioni erant obnoxia, & ideò tranſierunt cum onere ſuo: nec poſſe Monialibus ſuffragari prætenſam, quaſi poſſeſſionem, niſi eſſet immemorabilis cum fama privilegii --

24 Immunitas à ſolvendis decimis obtinetur, ne dum privilegio ſpecificè exemptivo, ſed etiam conſuetudine, & præſcriptione, ut optimè obſervat Engel. *lib. 3. tit.* 30. § 3. *n.* 46. & *ſeqq.* & ad præſcribendum contra Eccleſiam Parochialem, tradit, cum titulo requiri ſpatium quadraginta annorum, & ſine titulo, ut temporis ſolutionis non exiſtat memoria, ex *cap. Epiſcopum de præſcriptionibus in 6. lib. 2. tit.* 13. in hac tamen, ſicut in quavis alia præſcriptione, eſt ſemper, ex *cap. 2. titulo*
25 *cit.* neceſſaria *bona fides*, ut ſcilicet quis

ſine

ſine contumacia , dolo , & fraude, ſed juſto errore fuerit in poſſeſſione non ſolvendi , aliàs mala fides cum præſcriptione ei non prodeſſet , prout notat Gloſſa *in alleg. cap. Epiſc. cit. verb. niſi iſtud*.

CAPUT XV.

Officialis quoad Electionem Prælatorum.

SUMMARIUM.

1 *Electio à collatione diſtinguitur.*
2 *Contemptus poteſt irritare Electionem.*
3 *Confirmantur Electiones legitimæ.*
4 *Tempus ad opponendum præfixum.*
5 *Etiam abſentes ſunt vocandi.*
6 *Dies certa Electionis ſignificanda.*
7 *Aſſignato termino , poſſunt cæteri ad Electionem procedere.*
8 *Abſentium vota per Procuratorem non ſupplentur.*
9 *Non inſtituuntur vocales Titulares.*
10 *Leges ſubrogandi ſubſiſtunt.*
11 *Vota alternativa, conditionata, & incerta, reprobantur.*
12 *Prælati eliguntur per vota ſecreta.*
13 *Clauſula Decreti irritantis actum ſecus geſtum annullat.*
14 *Publicatio unius voti electionem caſſat.*
15 *Etiam ſi fieret privatè.*
16 *Et ſi contingeret per errorem.*
17 *Ignorantia excuſat à pœna.*
18 *Quo tempore publicatio facta noceat?*
19 *Limitatur.*
20 *Electio per publicam acclamationem nõ valet.*

21 *An*

21 *An ſuffragia debeant dari in ſcriptis?*
22 *Immiſſio ſchedæ albæ in urnam electionem non irritat.*
23 *Sine libertate non ſtat electio.*
24 *Reſtricta ad tres, vel quatuor, eſt nulla.*
25 *Quid ſi reſtringitur ad Lectores, Magiſtros, &c.*
26 *Libertas quid importet?*
27 *Præſidi non creditur, ſi aliquem excludat.*
28 *Per ſubornationem libertas læditur.*
29 *Mutuo eligentium pacto libertas offenditur.*
30 *Pœnæ contra ſubornantes per Clementē VIII.*
31 *Aliæ per Pium V.*
32 *Facultas abſolvendi ab excommunicatione.*
33 *Tractatus conſultorii electionib. præmittātur.*
34 *Juramentum de eligendo magis dignum.*
35 *Cauſa jurandi, qualis?*
36 *Quis ſit dignior ad Prælaturam?*
37 *Non poſitivus, ſed comparativus eligendus.*
38 *Ineligibiles in Ordine Minorū de Obſervantia.*
39 *Conſtitutio declaratoria Innocentii XII.*
40 *An Prælaturæ Regulares dicantur beneficia Eccleſiaſtica?*
41 *Munus, vel à manu, à lingua, vel obſequio, ſimoniam inducit.*
42 *Simoniacè electus debet renunciare.*
43 *Etiamſi Simonia fuerit occulta.*
44 *Verba Extravagantis* : cum deteſtabile, *extenduntur.*
45 *Enumerātur aliqui caſus electionis ſimoniacæ.*
46 *Pactum de re ſpirituali Simoniam inducit.*
47 *Quid de Paciſcente de commodo electionis?*
48 *Vota reſpectu quorum debeant eſſe majora?*
49 *Ad* Electionem *canonicam ſufficit major pars* Ex *Clementina* Exivi.
50 *Majoritas numerum, & ſanitas zelum, reſpicit.*
51 *Electus ante cōfirmationem non adminiſtrat.*

52 *A qui-*

52 *A quibus electiones confirmentur.*
53 *Quando inhabilis vitiet electionem.*
54 *Præſes non privat aliquem voce activa, vel paſſiva.*
55 *Tempus electionis.*
56 *Regulæ quorundam eligendorum apud Minores de Obſervantia.*
57 *Votum deciſivum in paritate votorum habet aliquando Provincialis.*
58 *Procurator Generalis, & Commiſſarius Curiæ Ordinis Minorum de Obſervantia eliguntur de ſexennio in ſexennium.*
59 *In caſu vacantiæ recurritur ad Sedem Apoſtolicam.*
60 *Eorum Electiones fiunt per ballottationem.*
61 *Electio Procuratoris Generalis Reformatorum pari modo fit.*
62 *Miniſtri Generales Ordinis Minorum prærogativis fruuntur, etiam non expleto ſexennio.*
63 *Suffragia Monialium ægrotantium in Electione Abbatiſſæ, an recipienda.*
64 *In Electione Abbatiſſæ non poteſt intereſſe Notarius, & ſine eo facta, ſubſiſtit.*

1 Potiſſima vis electionis, ejuſque ratio, ut à collatione, inſtitutione, & deputatione ſecernitur, in votis Capitularium, ſeu Eligentium conſiſtit, ut tradit Engel *Colleg.univ.Jur.Can.lib.1.tit.5.* cui ſubſcribens *Ameno pract.crim. tit.2.*§.1. *n.32, pag.78. addit*: Electionem canonicam exigere eſſentialiter, quod ſit facta à Collegio, ſic, ut ſi ab uno dumtaxat habente facultatem eligendi, eamque confirmandi, ſit facta, creatio, & collatio, non verò electio, dicatur.

2 Ideò

2 Ideò ad electionem ſunt vocandi, quotquot habent de jure jus ſuffragandi, ut tenent Doctores communiter; ex *cap. Quia propter de Elect. lib.1. tit.6.* & ibi videnda *Gloſſa ver. qui debent*; adeòut, ſi vel unus, qui de jure, aut conſuetudine vocari debuiſſet, vocatus non ſit, poſſit agere de contemptu, & electionem irritare, ex notatis per Engel. *ibidem* §.1. *n*.11. niſi ob bonum pacis velit electioni conſentire, & non contradicere.

Propterea, ut habet Hasbenſis *Summ. qq. ſelect. verb. electio num*.174. dicendum, quod, licèt electio taliter facta non ſit ipſo jure nulla, eſt tamen annullanda, ſi opponat de contemptu; quamquam unius tantùm contemptus ſit, cum ex adnotatis à Pignatel. *tom*.10. *Conſul*.19. *n* 11., plus obſit contemptus unius, quàm contradictio multorum.

Etiam poſtquam fuerit confirmata, per Laym. *qq. Canon. de Præl elect, cap*.4. *q*.40. quia confirmantur electiones, non queçunq;,
3 ſed legitimè. Limitatur tamen ſi contemptus ante confirmationem, ſciens electionem factam, nihil opponat; cum in caſu cenſeatur tacitè approbare, & juri ſuo renunciare, ut poſteà non ſit audiendus. Imò contemptus ratam poteſt habere electionem, quæ non eſt caſſanda, ſi ipſe taceat, & ratam habeat, ut tradit Paſſerin. *de elect. cap*.11. *n*.119 & Sperell. *deciſ* 181. *n*.43. *addens, num*.47., modo electio, habito reſpectu ad contemptos, fuerit facta à majori parte, aliàs remaneret nulla.

4 Tempus ad opponendum per appellationem diſponitur capite *Concertationi de Appellationibus in* 6. *lib*.2 *tit*.15. ad decem dies. Et forma, ab jure ſtatuta, ſervanda ad opponen-

ponendum electioni, habetur, ut notavit Pignatell. ibi *conſ.*42. *n.*3. *c apite ut circa de electione in* 6.*lib.*1.*tit.*6. ubi in terminis: -- Appellantes in inſtrumento publico, ſeu literis ſuper appellatione confectis, omnia, & ſingula exprimant, quæ in forma intendunt obiicere, vel perſonas coram perſonis authenticis, aut perſona, quæ ſupra hoc teſtimonium perhibeant veritati, corporali præſtito juramento, quod credunt ea, quæ ſic exprimunt eſſe vera, & ſe poſſe probare.

Dici non poteſt contemptus, & nulla injuria irrogatur ei, qui manens in Conventu, ad effectum Capituli electo, ſi ad locum electionis cum aliis non acceſſerit, utpote, ſicut cæteri, & ipſe per ſonum Campanæ vocetur Pignatell. *num.*17.

5 Etiam abſentes eſſe citandos, niſi ſint valdè remoti, & poſſint commodè intereſſe, tradunt cum aliis Laym. *cit. q.*36. & Engel. *num.*11. *& cap.cit. quia propter*; exprimendo ad effectum electionis vocari, ut ſic vocati, vel greſſus accelerent, vel de impedimento doceant; cum præfixione temporis pro electione determinati, & ſufficientis, ex notatis à Pignatell. *Conſul.*58. *n.*4.

6 Aliàs ſi dies certa electionis in citatione ommitteretur, ſingula poſt eam geſta, vitio nullitatis ſubjacerent; cum talis ſint generis ea, quæ prævia citatione certam diem non continente, exequuntur. Et tempus non debet eſſe ita breve, ut impoſſibile ſit in eo comparere; alioquin pro non facta citatio cenſetur, ut tradit Bonifacius VIII. *extravagant. Rem non novam de dolo, & contumacia lib.*2. Et non ſolùm tribus diebus ſunt expectandi, ſed quot erunt pro itinere neceſ-

ſarii,

ſarii, niſi eſſet in doloſa mora, quia juxta regulam 26. in 6. *mora ſua cuilibet eſt nociva*, & notavit Sanctor *ſuper ſtatuta S. Franciſci c.8. ſtat. 36. pag. mihi* 641.

7 Aſſignato termino ad eligendum præfixo, & ad comparendum ſufficiente, poſſunt cæteri ad electionem procedere, quamquam alii non acceſſerint; cum propter eorum abſentiam ſuo jure non priventur. Imò ſi ideò eſſet electio retardanda, poſſet id ſæpè propter aliquorum malitiam in certum Religionis damnum contingere, ut ibidem *ſtat. 19. pag. mihi* 582. idem obſervavit Sanctoro: Et Hasbenſ. *num.* 176. extendens etiam ad caſum, quo aliqui in loco electionis, cum cæteris congregati, ex eo irrationabiliter exeunt. Tunc enim cum Electoribus amplius non computantur per Roderic. *reſolut. 58. verb. de Electione Prælatorum num.* 13. & remanentes jure ſuo uti poſſunt, & ad electionem procedere, quod præter ipſum docet Layman. *quæſt.* 36. apud quos; ex Engel. *num.* 12. totum jus eligendi reſidet; & univerſam Religionem repræſentant, Sanct *allegato, ſtat.* 19.

8 Abſentium vota per Procuratorem ſuppleri non poſſunt, ut cenſuit Sac. Cong. Concil. in una *Bulgariæ die* 3. *Decembr.* 1644 *ad cap. 6. ſeſſ. 25. de Regul.* apud Pignatell. *to.* 1. *Conſul.* 285. in terminis Regularis ob paupertatem impotentis ſe transferre ad locum Capituli; & eadem Sacr. Congr. *cenſuit cavendum, ne deinceps Titulares conſtituantur ad effectum electionis faciendæ, aut voces, & ſuffragia abſentium ſuppleantur. lib. 12. decret. fol.* 149.

9 Et cùm Trident. *ſeſſ. 25. cap. 6. de Reg.* id

etiam prohibeat, intelligendum eſt ex Pignatell. *to.*10.*Conſul.*77.*n.*16. id eſſe interdictum Præſidi Electionis, vel Capitulo, ſic, ut nequeant propria authoritate Vocales Titulares, alioſve ad effectum electionis inſtituere, & ſimili modo abſentium ſupplere vota, cum hujus generis electiones, nec ſecundum Deum ſint, & in Religionum perniciem ſæpius contingant.

10 Nec ſequitur tolli Conſtitutiones Ordinum de ſubrogatione (præſertim per Sedem Apoſtolicam approbatas) cum in caſu vota non ſuppleantur authoritate Præſidis, cui ſit voluntarium, aliquos ſibi benè viſos in fraudem electionis aſſumere, ſed neceſſitate legis, taxantis ſub rogandorum qualitates, & genus.

11 Vota alternativa, ut *eligo Petrum, vel Paulum:* & conditionata, ſi conditio ſit de futuro ſuſpendens actum, ut; *Eligo Petrum, ſi in eum major pars Capituli conſenſerit:* & incerta, *ut illum eligo quem Paulus eligit*, pro non datis habentur, & reprobantur capite *in Electionib. de Elect. in* 6. *lib* 1. *tit* 6. *& notat ibi Gloſſa*, ea eſſe ipſo jure nulla, ſic, ut tota poteſtas eligendi apud eos ſit, qui purè, & abſolutè elegerunt.

12 Prælatorum electiones per vota ſecreta debent fieri; & ſic, ut nomina eligentium nunquam publicentur, per diſpoſita; allegato *cap. Quia propter, & à Trid. loc. cit.* eo fine, *ut omnia rectè, & ſine ulla fraude fiant:* &, ut ſignificaret id ad formam ſubſtantialem electionis pertinere appoſuit, (ſed prius eo allegat capt.) clauſulam Decreti irritantis: irritam declarando quamcumque electionem aliter factam, prout notavit Sperell.

rell. *deciſ.*161.*n.*8. & 181. *n.*13. ibidem cum
13 aliis notans ejuſdem Decreti clauſulam ipſo jure actum ſecus geſtum annullare; addens *num.*15. omnem in contrarium tollere conſuetudinem, quia non datur locus conſuetudini contra Decretum irritum, Donat. *tom.*1.*tract.*1. *q.*11. *n.*3. Ne dum in præteritum, ſed etiam in futurum, prout Haſbenſis *loco cit.n* 184. & Rota *coram Rojas deciſ.*618. *num.*24. *tom.*2 .*p.*5. *deciſ. Recent.*

14 Quare, electio facta cum publicatione voti unius dumtaxat Electoris, ut certò inde ſciri poſſit, cui ſuffragium dederit, ſtatim corruit, & ipſo jure eſt nulla: ex non ſervata forma ejus ſubſtantiali in præfato voto, ut firmant Doctores, Sanct. *cit. capit. ſtat.*4. Pignatell. *Conſul.*77. Habens, ibidem Sperell. *deciſ.*161. *referens num.*21. Vaſquez rationem, quod res perfecta non eſt; ſi aliqua ex parte forma deſit, per quam conſtituitur, cum perfectum id ſit, quod omnibus ſuis partibus conſtat.

Quod intelligendum, ne dum, ſi totum Capitulum conſentiat, vel unicum votum permittat manifeſtari; ſed etiam, ſi quis
15 privatè, & ſine conſenſu Capituli, ſuam ſchedulam publicet; quia defectus formæ ſubſtantialis, ex Sperell. *n.*22., inficit abſolutè electionem, undecumque proveniat. Et utrumque videtur eſſe contra diſpoſitionem Conciliarem, non diſtinguentem publicè, vel privatim, & exigens vota debere eſſe ſecreta, & ſicut ex Gloſ. *in cap. Quia propter* non valet depoſitio teſtis, niſi ſecretò deponat; (& hoc exigitur, ut liberiùs veritatem dicat) ſic in caſu.

16 Etiamſi manifeſtatio contingat ignoran-

ter, & per errorem, quia Decretum irritans, etiam ignorantes ligat *cap. Dudum de præbendis in 6. §. Et quia Decretum lib. 3. tit. 4. & cap. Quodam ibidem*; & ex clauſula, quod apponi ſolet in *Conſtitut. Pontif.* prout ſequitur: -- ac irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam quavis authoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. -- Et apud Sperell. *num.* 31. *allegat. deciſ.* 161.

17 Ignorantia ad ſummum facit, quod publicans, pœnas ſtatutas non incurrat, ex Gloſſ. *ad Text. Clement. Nolentes de Hæreticis verb. ex nunc*.

18 Publicatio voti, ut concludat electionis nullitatem per notata à Pignatell. *num.* 15. & Hasbenſ. *n. cit.* debet eſſe, vel in ipſo electionis actu, vel priuſquam publicetur, aut incluſivè ante confirmationem. Unde ſi poſt iſtam contingat, electioni, per Sanctoro, non nocet, cum jam ſit canonicè facta, & in rem judicatam tranſierit. Noceret tamen, ſi in literis electionis nomina Eligentium exprimerentur, quamquam in ſcrutinio fuerint ſecreta. Pignatell. *num.* 13.

19 Limitatur ab iiſdem, & Sperell. *num.* 13. Roderic. *tom.* 2. *q.* 51. *art.* 9. in caſu, quo quis in fraudem electionis, & ad eam infringendam, ſuum votum publicat; etenim tunc electio ſubſtinetur, ne fraus, & dolus præfato patrocinetur, & in poteſtate cujuslibet ſit electiones, ad præſcriptum Canonum celebratas, propria malitia vitiare. Quod ſignificat Paſſerin. *de elect. Canon. c* 17. *de ſecreto elect. n.* 13.

Item dum quis, aut per errorem, aut malitiam alteri ſecretò ſuam ſchedulam oſtendit;

dit; dummodò hujuſmodi manifeſtatio, nec verè ſit, nec præſumatur cauſa, cur potiùs iſte, quam alter ſit electus ex Sperell. *n.*36.

20 Non ſuſtinetur tamen electio facta ab Electoribus ad ſcrutinium congregatis, per publicam acclamationem, ob defectum formæ ſubſtantialis non ſervatæ.

21 Ubi electiones fiunt per ſchedulas, non officit electionis ſecretò, quod quis ſuum votum ex ignorantia non ſcribat, & ad ſcrutatores accedens, ore, ſecretò tamen, & ſic, ut à cæteris de Capitulo non audiatur, dicat: *Eligo in Provincialem, &c.* ſicut ſecretæ, canonicæ & validæ apud omnes ſunt electiones per Moniales oretenus factæ. Ideò non eſt neceſſe, ut ſuffragia dentur in ſcriptis, ita obſignata, ut nec Scrutatoribus innoteſcat nomen Suffragatoris; niſi aliter ex notatis à Pignatell. *num.*13. *per Conſt.* vel Apoſtolicas, vel particulares Religionum, ſit diſpoſitum. Ut videtur eſſe apud Minores de Obſervantia ex *Conſt. Sixti V. incipit. Et comunis.cura editi* 29. *Julii* 1587. apud Roderico *Coll. Privil. Apoſt. pag. mihi* 494. præſcribentis electiones ſemper faciendas eſſe per ſchedulas obſignatas; cum appoſitione Decreti irritantis: Etenim notat Paſſerinus *loc. cit.* non eſſe contra ſecretum electionis, nec contra formam Tridentin., quod Scrutatores ſciant Eligentium nomina, cum in ſcrutinio auriculari Scrutatores nomina Eligentium ſciant; limitat tamen, ut non verificetur, ſi cum Decreto irritanti præcipiatur eligere per ſchedulas omninò obſignatas ſic, ut nec Scrutatoribus innoteſcat nomen Eligentium.

22 Non irritatur electio, ſi quis per errorem,

vel malitiam ſchedulam albam mittat in urnam, ut docet Lezz. *Sum. qq. Regul. tom.* 1. *cap.* 15. *de electionibus num.* 18 Rodeſ. *reſolut.* & *num. cit.* Hasbenſ. *num.* 186. quia cenſetur tunc ſuo juri renunciare, & nolle ea in electione vocem activam habere, ſicut nec eſſe de numero Electorum.

23 Irrita, & nulla eſt electio, cum ab Electoribus libertas ſuffragandi tollitur ex Cabaſut. Theor *juris Canon lib* 2. *cap.* 24. *num.* 7. nam in omnium ſententia, libertas eſt de eſſentia, & ſubſtantia electionis, ſine qua ſubſiſtere nequit; & expreſsè habetur, *cap. ubi Periculum de elect. in* 6. *lib* 1. *tit.* 6. §. *caeterum*, ubi: *Ceſſat electio, dum libertas adimitur eligendi.*

24 Ideò nulla eſt electio ſine authoritate Apoſtolica reſtricta, & limitata ad tres, vel quatuor, excluſis cæteris ex adnotatis à Roderico *reſol.* 58. Hasben. *num.* 185. Mirand. *Prælat. quæſt.* 10. *tom.* 2. *art.* 22. *concl.* 2. Pignatel. *conſ.* 77. *num.* 9. Cabazut. *ibid. num.* 9. Peyr. *tom.* 3. *de Privil. additam. ad Conſtit. Clem VIII cap* 9. *num.* 19 refert Sacræ Congregationis Concilii reſponſum ad Dubium: -- An ſtante libertate electionis liceat Prælato Regulari proponere duos, vel tres, ex quibus neceſſariò eligatur unus? S. C. cenſuit non licere. -- *lib.* 12. *Decr. fol.* 136.

25 Et quamquam per DD. & Roder. *ibi, cit.* non dicatur reſtricta, ſi limitetur ad aliquod genus perſonarum, ut ad Magiſtros, Lectores, &c. vel ad certam Nationem; & valeat ex Donat. *quæſt.* 10. ſicut illa Pontificis, qui de Collegio Cardinalium aſſumitur; intelligendum tamen per *Sanctor.*

ſtat.

*ſtat.*14. dum arctatio particulares perſonas non reſpicit; nam ſi ex Natione, unus dumtaxat eſſet dignus eligi, electio non eſſet aſſumptio unius ex pluribus, nec Electores dicerentur liberè eligere; cum libertas ſine in-
26 differentia non ſit; & hæc duo ad minus requirat, ut ad unum magis, quàm ad alterum determinetur per Pignatel. *tom.& conſul.cit.* Donat. *tom* 2. *p.*1 *tract* 1.*q.*9.

Ex quo ibidem notat Sanctor. Mortaliter Præſidem peccare, ſi electiones arctet; cui credendum non eſt, ſi aliquem, juris ordine
27 non ſervato, excludat, aſſerendo eſſe indignum Prælatura, prout tradit Ameno *pract. crim: tit.*12.*q.*5.*n.*29. ejuſdemque electio ex eodem *ibid.* & alterius à Præſide non nominati, ſi contingat, valet, ex Roderic. Non ſuſtinetur tamen illius à Præſide nominatio, ſi nominatio fuerit cauſa, cur ipſe ſit electus, ut *ſtat.*36 Sanct. notavit.

28 Læditur electionis libertas, cum aliqui per ſubornationem, toto conatu, & viribus, Suffragatores moraliter cogunt ad ferenda Suffragia pro uno determinato, aliis relictis, ut optimè notavit, aliis cumulatis, Pignatel. *n.*7. Sive id minis, & contumeliis obtineant, ſive promiſſis, & donis extorqueant, ſive importunis, & aſſiduis precibus, cæteriſque aptis ad quorumlibet conſtantes movendos animos, lucrentur: aut metu, etiam reverentiali, aliove modo interdicto aſſequentur; etenim non eſt dubium id per ſubornationem obtineri, conſequenter libertati adverſari, ut cum aliis docet Lezz. *cit: n.*21.

29 Item, cum quidam ante electionem mutuo paciſcuntur: *Elige me in Generalem, & ego eligam te in Provincialem*, quia in caſu ſuf-

ſragia, non liberè, ſed ex obligatione pacti, per Pignat. *cit. tom. conſ.* 44. *n.* 30. darentur.

Contra Subornatores, *Conſtit. Nullus omninò Bull. Cher. tom.* 3. *pag.* 79. pœnas Cle-
30 mens VIII. appoſuit, ut infra: -- Ut omnis officiorum ambitus occaſio præcludatur, caveant omnes à directa, vel indirecta vocum, ſeu ſuffragiorum procuratione, tam pro ſe ipſis, quàm pro aliis, tum in Capitulis locorum, tum in cæteris, præſertim generalibus Capitulis, aut Congregationibus, ſeu alibi. Quicumque ſecus fecerint, præter alias pœnas, & cenſuras, hactenus contra hujuſmodi ambientes inflictas, quas in ſuo robore permanere volumus, in pœnam privationis officiorum, quæ obtinent eo ipſo incidant, & ad futura quæcumque pariter inhabiles habeantur, ſuper quo cum eis diſpenſari à nemine poſſit, niſi à Nobis, vel Succeſſoribus Noſtris, & pro qualitate culparum, gravius etiam plectantur. Porrò ſupradictas omnes pęnas ad Complices, ac ſimpliciter ſcientes, & non revelantes extendimus.

Et Pius V. Subornatoribus, in Ordine Min. de Obſerv. alias addit, ut in *Conſtitut. Paſtoralis Bull. Cherub. tom.* 2. *pag* 338. vbi
31 §. 4. diſponitur. -- Qui verò in electionibus omnibus, vel ante eas per ſex menſes pro ſe, vel pro alio, ſubornaverit, excommunicationis ſententiam ipſo facto incurrat, à qua, niſi à Romano Pontifice, pro tempore exiſtente, præterquam in mortis articulo abſolvi non poſſit, ac voce activa, & paſſiva perpetuò careat; Subornatus, vel alius, etiam pro quo ſubornatio fiet, qui Subornantem non detulerit, eamdem

pœ-

pęnam incurrere cenſeatur.

Cui acceſſit Conſtitutio declaratoria Gregorii XIII. *Conſuevit Romanus Pontifex, ibid. pag.373.* tribuentis §.6. Miniſtro, & Commiſſario Generalibus facultatem abſolvendi ab ea excommunicatione, quando de ipſis non agitur; Et revocantis diſpoſitionem Pii, eam pęnam extendentis ad Subornatum, & alios, qui Subornantem non revelaverint.

33 Cæterum electionibus præire, & præmitti debent tractatus Conſultorii, in quibus diſcutiantur merita, partes, & qualitates Eligendorum, & ita neceſſariò, ut electio aliter facta, non valeat ex diſpoſitione *Cap. Cum in veteri de elect. lib.1. tit.6.* & ibi Gloſſa *verbo in tractatu*, ait: tractatus debere haberi ante electionem; &, ſi non præmittantur, electio caſſatur; & textus non dicit electionem eſſe ipſo facto nullam; *Sed electionis vitio duximus irritandam*. Et Trid. *ſeſſ.24. cap.1. de Reform.*, habentes jus in electionibus ſuffragandi, ſic hortatur, -- ut, in primis meminerint nihil ſe ad Dei gloriam, & Populorum ſalutem, utilius poſſe facere, quam ſi bonos Paſtores, & Eccleſiæ gubernandę idoneos promoveri ſtudeant; eoſque alienis peccatis communicantes, mortaliter peccare, niſi quos digniores, & Eccleſiæ magis utiles ipſi judicaverint: non quidem precibus, vel humano affectu, aut ambientium ſuggeſtionibus, ſed eorum exigẽtibus meritis, præfici diligẽter curaverint.

Ad quod reſpiciens Clemens VIII. *loc. cit.*

34 §.23., habet: -- Jurentque Electores, ſecundum veritatem cujuſque conſcientiæ probiores, & magis idoneos, ſe electuros.

Quod expreſsè injunctum reperitur Minoribus de Obſerv.per *StatutaCap gen.*1676 ſpecificè confirmata à S. M. Innocentio XI. *Conſt. Militantis Ord. Seraph. to.*4.*pag.*217. -- ut ſub pœna non ſuffragandi, antequam ad electionem Miniſtri,Cuſtodis,Diffinitorum, & Guardianorum, procedant, ſigillatim juramentum præſtent Coram Ven. Crucifixi Imagine præſente Præſide,ſe eum electuros, in quolibet prædictorum Officiorum reſpectivè, quem in conſcientia, & omnibus æqua lance libratis, digniorem judicabunt.

Abſque autem examine, & prævio Eligendorum ſcrutinio qualitatum, impoſſibile eſt, quempiam ſecundum propriam conſcientiam certò affirmare, unum alio Prælatura digniorem. Et ſi id juramento firmet, à gravi non liberatur peccato, propter gravem irreverentiam Deo irrogatam; qui non eſt temerè in teſtimonium adducendus, ſed cum juſtitia, veritate, & judicio per DD. *apud Summ. Leand. verb. Juramentum,*

35 *num* 4. Sic, ſcilicet, ut cauſa jurandi neceſſaria ſit, ſive utilis, ſive pia; & jurans advertat, ſeù bona fide putet, verum eſſe, quod jurejurando firmat, ut advertit Tambur. *explic. Decal. lib.*2. *cap.*1. *de Juramento* § 4. *pag.* 78. Nullus enim hucuſque dixerit de incognito juramentum licere; unde tractatu præciſo, electio non eſſet rationabilis, ſed caſualis, & Electores mortaliter peccarent. Sanctor. *de pænis par.* 2. *cap.*15. *pag. mihi* 156.

36 Dignior in ordine ad electionem, ex notatis ab Hasbenſi *num.*162. ille cenſetur,qui, cæteris conſideratis, & perpenſis, aptior ad regendum judicatur; Et quamquam alius

eo

eo doctior, & ſanctior reperiatur, tamen, quia in cæteris miniſterio erit ineptior, ideò relinquendus iſte, aſſumendus ille; cum in hoc non ſit abſolutè attendendum ad majores qualitates morum, & Doctrinæ, ſed ad illas, quæ præfato muneri magis proficuæ, & utiliores judicantur: Dummodo eligendus ſit aliàs idoneus, vita, moribus, & doctrina, juxta ſenſum Tridentini.

Nec ſubſiſtere cenſeo, aſſertum Hasbenſis *num.*161. poſſe aliquem pro bono pacis ſuffragari minus digno, ſi cæteri omnes illum eligere vellent, captivando intellectum proprium in obſequium ſingulorum, quod dignior ſit: ſi aliàs, ita non eſſe noverit; & id ex circumſtantia juramenti, de eo eligendo, qui ſit dignior, non aliorum judicio, ſed proprio. Ideò ſi Electores ſine culpa eſſe ve-
37 lint, non poſitivum, ſed comparativum eligant: non dignum, ſed digniorem.

In Ordine Minorum de Corpore Obſervantiæ ad Prælaturas Religionis ſunt ineligibiles, quotquot comprehenduntur ſub
38 diſpoſitione Innocent.XI. *Conſtit. Solicitudo. Orb. Seraph. tom.*4. *pag.*233., in qua in terminis electionis habet: -- Statuimus pariter neminem eligi poſſe in Prælatum, ſive Superiorem in Ordine prædicto, qui vitam communem obſervantiæ non ſequatur, hoc eſt, qui frequenter equitet, ſeu infirmitatem, qua ab obligatione pedibus incedendi excuſetur, habeat: qui induſiis, ſeu camiſiis, aut lineis utatur apud ſe, vel in lecto: qui calceatus incedat; qui jejunia Eccleſiæ, & Regulæ non obſervet: qui aliquando viſus ſit contrectare pecunias, niſi jam, per triennium ſaltem, emendatus ſit: qui nota-

biliter defectuoſus ſit in aſſiſtendo communitatibus Chori, Refectorii, & aliis, prout ſibi in Conſtitutionibus præſcribitur. Porrò electio illius, qui in omnibus præmiſſis vitam communem non ſequatur, irritanda ſit à Prælato, ſive Superiore Generali, capta informatione extra judiciali, pro ſua conſcientia, ſine ſtrepitu judicii, cum conſilio tamen, & aſſenſu trium Fratrum, qui Miniſtri Provinciales, vel ſaltem Diffinitores Provinciales ſint, vel fuerint; ipſorum autem conſcientias, nè, aut ille expellatur, qui vitam communem ſequatur, aut ille confirmetur, qui eam non obſervet, oneramus. --

39 Quibus acceſſit Conſtitutio declaratoria Innocentii XII. incipit: *Alias à fel. rec. Collectio Bull. Innoc. XII. pag. mihi* 188. declarantis -- Religioſos omnes præfati Ordinis, qui vitam communem obſervantiæ in præinſertis Innocentii, Prædeceſſoris literis præſcriptam, verè, & cum effectu ſequi non ſolent, etiam ſi, id ex infirmitate, ſeu alia quavis neceſſitate, & abſque ipſorum cauſa accidat, in Prælatos, ſeu Superiores ejuſdem Ordinis eligi non poſſe, eorumque electionem, ſi quando fiat, tametſi aliàs canonica foret, à Prælato, ſive Superiore Generali dicti Ordinis, ſervata quoad hoc earumdem literarum forma, irritandam eſſe: illos verò, qui in prædictis obſervantiæ communis exercitiis, ſeu in eorum aliquo culpabiliter deficere conſueverunt, non modo, ut ſupra ineligibiles eſſe; ſed inſuper pœnis Conſtitutionum ipſius Ordinis ſubjacere authoritate Apoſtolica, tenore præſentium declaramus, ac etiam & ordinamus. --

40 Re-

40 Regulares Prælaturæ, etſi ſtricta, & propria ſignificatione beneficia Eccleſiaſtica nuncupari non poſſint, ex non adjuncta utilitate reddituum Eccleſiaſticorum, tamen, non impropriè per Cabaſut. *Thor. Jur. Can. lib.* 1. *cap.* 8. inter ea Beneficia computantur; vel, ut obſervat Lezzan. *num.* 32. Hasbenſ. *num* 85. ſunt quaſi beneficia, & res ſpirituales, propter ſpiritualem juriſdictionem in ſubditos, & plures curam Animarum habentes annexam per Donat. *loc. cit q.* 27. *nu.* 2. Ideò ſimili modo diſcurrendum de illis, ac de Beneficiis, & conſiderandum poſſe in earum collatione itidem committi ſimoniam.

41 Idcircò Electores, gratis debent ſuffragari, adeò ut ſi illicio muneris, vel à manu, ut *pecuniæ*, aut rei pecunia vendibilis: vel ab oſſequio ut *ſervitii*, famulatus, cujuſcumque ſit generis: vel à lingua, ut *laudis*, *precum*, *vel vituperii*, moveantur (quodlibet enim ex illis ſimoniam inducit ex Gloſſa *in cap. Ordinat. cauſ.* 1. *quæſt.* 1. *pag mihi* 183.) electio ſit ſimoniaca, conſequenter nulla; & qui Prælaturas per ſimoniam ſit adeptus, ſub Animæ ſuæ periculo, adſtrictus ſit, ad eas dimittendas, ut uno ore tradunt Doctores; & diſponitur *cap. Cum deteſtabile lib.* 3. *Extravagant. com.* ubi: -- per electiones verò poſtulationes, confirmationes, proviſiones, ſeu quaſvis alias diſpoſitiones, quas ſimoniaca contigerit labe fieri, & quæ viribus omninò carent in Eccleſiis, Monaſteriis, Dignitatibus, Perſonatibus, Officiis Eccleſiaſticis, & quibuſvis Beneficiis, aut aliquo eorum, cuiquam nullatenus acquiratur: nec inde faciat aliquis fructus ſuos: ſed ad illorum omnium,

quæ percepit reſtitutionem, ſub Animæ ſuæ periculo ſit adſtrictus. -- Et ulterius ſtatuitur pęna excommunicationis Sedi Apoſtolicæ reſervata in omnes, -- qui quomodolibet dando, vel recipiendo ſimoniam commiſerit, aut quod illa fiat, mediatores extiterint, ſeu procuraverint.

Et ibi diſpoſita locum etiam habent, ſi ſimonia fuerit occulta, ut expreſsè textus:
43 -- Et eorum quemlibet, tam manifeſtum, vel occultum, quas ipſo facto eas incurrere volumus. --

Verba *Extravag. officiis Eccleſiaſticis* extendunt diſpoſitionem Conſtitutionis; unde tradit Lezz. *num.* 28. Simoniam committi
44 poſſe, nedùm in electione Abbatum, Generalium, Provincialium, Procuratorum Ordinis, Diffinitorum, Guardianorum &c. ſed etiam in concedendis facultatibus audiendi confeſſiones, prædicandi, recipiendi Ordines &c.

45 Si ab eligendo detur, vel promittatur pecunia, ſimoniacè eligitur, ex Can. *Presbyter cauſ. 1. queſt. 1. pag. mihi* 163. *à terg.* & Can. *Si quis prebendam, vel Prioratum eadem cauſa queſt.* 4. *pag.* 90. Et colligitur ex Lateranenſi 3 *cap* 7. *de ſimonia vitanda, apud* Bail *ſumm. Conc tom.* 1. *pag.* 406 *lit.* C.

Etiam ſi abſque illa eſſent Electores parati illum eligere: ſive eiſdem conferatur, ſive eorum amicis, & conſanguineis, ut docet Pyer. *tom.* 3. *additamentum ad Conſt. Clem. VIII. cap.* 9. *num.* 8.

Si verò pecuniam non ipſe, ſed alter, uni electorum amico conferat, diſtinguendum eſt: ſi erant Electores aliàs eum determinatè electuri, electio ſubſiſtit, quia inter eos, & ele-

& electum, nullum præceſſit pactum, & conventio, quæ, ut ſimoniam inducant, antecedere debent, ex Pignatel. *conſ.44.num.4.* Nec ipſa pecunia eſt in re medium, & pretium ad electionem. Licèt propter ſcandalum, & malam conſequentiam; & ne eo prætextu palliatis ſimoniis aditus pateat, nec id Electores, & eligendus, permittere debent.

Si autem illum electuri non erant, eſt certum, non valere, ut ibid.advertit. Peyr.

Sicut, nec ea ſuſtinetur, in qua unus ex Electoribus dumtaxat, aliàs ad unum determinatè aſſumendum promptus, labe non timeat fędari ſimoniæ, ut in terminis tradit Donat. *tom.2.tract. 1.q.22.nu.9.*

Neque illius, cujus amici, ipſo etiam ignorante, pecuniam Electoribus pollicentur; niſi concludenter probetur, & conſtet eam in fraudem electi promitti: vel eo contra proteſtante, ex Engel. *cit. lib.5.tit 3.§.1. nu.9* Et *Natali Alexandro tom.6.Theol.Dogm. & moral.lib.2.de ſimon. Regul.24.*

Corruit tamquam ſimoniaca electio, ſi invicem Electores conveniant, & paciſcantur: -- Elige tu illum, & ego eligam, quem tu mihi propoſueris: vel, concedas mihi tuum ſuffragium in hoc Capitulo, & ego tibi dabo meum in futuro; -- quia quodlibet pactum, quod eſt medium ad aſſequendam dignitatem, ſimoniam inducere notavit Piaſec. *prax. Epiſ. part.2.cap.5.art.3.n.57.*

46 Etiam ſi id fuerit de re ſpirituali pro ſpirituali; quandoquidem ſimonia, ex eodem Piaſec. *ibid.* concluditur, etiam ob rem ſpiritualem, ſi hæc reducatur in pactum, & gratis non detur, contra textum Evangelii

Mat-

Matthæi 10. *Gratis accepiſtis, gratis date*; ob id in ſpiritualibus pactiones ſunt interdictæ, & fugiendæ, ex Cabaſ. *lib. 5. cap. 4. num. 16.* Circa quæ teſtatur Pignatel. *num* 30. quodcumque, ut illicitum damnari pactum; & ex eo præcipuam eis irrogari injuriam, & irreligiosè tractari, dum ita vilia putentur, vel, ut poſſint venire in computationem rerum temporalium, vel, ut cenſeantur poſſe ſubeſſe humanis contractibus.

Et id Donat. *num.* 10. extendit etiam ſi Electores affirment, ſe non de ſubſtantia electionis paciſci, ſed commodo, quod certò
47 conſequi ſperant, ſi Petrum, v.g.; eligant; Quia, cum commodum ſit ex neceſſariò connexis cùm electione; & ita, ut ea præciſa, obtineri ſit impoſſibile, expreſsè paciſcentes de commodo, implicitè in pactum electionem deducunt; quæ, & ea parte, qua ex pacto præcedenti fieret, & qua pro commodo temporali venderetur, jure ſimoniaca reputatur, ut poſt ipſum firmavit Pignatel. *nu. 32.*

Item ſimoniacum eſt, ſi quis Electorum dicat: — Numquam fiet iſte Provincialis, niſi is, pro quo rogavi, fiat Diffinitor, -- quod trad. Donat. *num. 5. & Cabaſ. eodem cap. & num.* quia ſemper electio venit in contractū. Idem crimen incurrit ad Prælaturam eligens, aut eam recipiens cum conditione, vel obſequii præſtandi, etiam ſi videretur pium, ad quod tamen de jure, & electione præciſa, electus non teneretur; vel aſſumendi in Miniſtros hos, & non alios, ut in terminis de conferente, & recipiente beneficium cum reſtrictivis adductis reſolvit Piaſ. *num.* 58. Cætera videas, apud Auctores de ſimonia tractantes, & apud eruditiſſimum

Na-

Natalem Alexandro *loc. cit.*

Ubi de jure, vel conſuetudine electio (ex aliis titulis valida) cenſetur Canonica, ſi major pars Capituli conſenſerit, requirun-
48 tur majora vota reſpectu totius Capituli, & non ſufficiunt majora reſpectivè ad minora; adeo ut, ſi eligentes ſint viginti, undecim conſentire, ad minus debeant, in electum; aliàs à majori parte Capituli non eligeretur. Ex quo ſequitur, ut ſi tres eſſent electi, & vota diviſa, ſic, ut unus haberet *octo*, alius *ſeptem*, alter *quinque*, nullius electio ſubſiſteret, ut notavit Engel. *lib.* 1. *tit.* 6. Electus, licèt ſit vocalis, ſe ipſum eligere non poteſt.

Et in terminis electionis Provincialis in Ordine Minorum, diſponitur in Clementina *exivi* §. *Nos volentes*, ubi: -- Et ſiquidem ad
49 electionem hujuſmodi per formam ſcrutinii procedatur; votis in diverſa diviſis, electiones plures in diſcordia celebrare contingat: illa, quæ à majori parte Capituli numero (nulli zeli, vel meriti collatione, aut conſideratione habita) fuerit celebrata: exceptione, ſeu contradictione quacumque alterius partis non obſtante, per dictum Generalem Miniſtrum confirmetur. Quod etiam in cæteris per Statuta eſt apud Obſervantes in praxi.

Ubi verò, vel praxis exigit, vel lex præſcribit, ut copulativè requiratur major, & ſanior pars Capituli, valet electio facta à parte, quæ ſit duplo major: & ſic excedit eam, quæ opponit ad electionem, non zelo charitatis, ſed affectione carnali proceſſiſſe Electores,
50 ut expreſsè habet textus *cap. ſi quando de electione in 6. lib.* 1. *tit.* 6. & Gloſſa ibid. *referens majorietatem, numerum: & ſanitatem zelum eligentium, & merita Electorum reſpicere.* Si

verò

verò unus ſaniora, & alter majora, ſed non modo præmiſſo excedentia, habeat, neutrius electio tenet, per Engel. *num.* 40.

Canonicè electus confirmari debet ex *cap. Avaritiæ de electione in 6.* & ſic neceſſario, ut nec directè, neve indirectè, ſive titulo Eco-
51 nomi, ſive Procuratoris, ſimilivè prætextu, debeat ſe adminiſtrationi immiſcere; & ſi id, confirmatione non recepta, egerit, ſtatim ibidem Prælatura privatur. Electio enim eſt libertatis, & confirmatio neceſſitatis per Pignatel. *conſ* 38. *num.* 13. per quam juriſdictio confertur, ex Peliz. *de Monialibus cap.* 10. *ſect.* 2. *ſub* 6. *nu.* 110.

Limitatur in electione Guardianorum, apud Minores, quia eodem actu eliguntur,
52 & confirmantur, ut etiam notavit Hasbenſ. *num.* 193. Inter quos Provinciales, ex allegata Clementina *exivi*, à Generalibus confirmantur; & hi ſtatim electi ex privil. Clem. IV. *Conſt. virtute conſpicuos* §. 1. *Bull. Cherub. tom.* 1. *pag.* 162. à Sede Apoſtolica confirmationem recipiunt, ut tradunt Mirand. *tom.* 2. *quæſt.* 23. *art.* 32 *Sanctor. cap.* 8. *ſtat* 13. & Hasbenſ. *ibid.* ad omnes Ordinum Generales ex diverſis Pontificum Privilegiis extendit.

Si ex ſuffragatoribus ſinguli, uno excepto, ſint ad eligendum habiles, electio ſubſiſtit; nec illius inhabilitas officit, juxta Regulam juris: *utile per inutile non vitiatur*. Limita
53 niſi ab Electoribus fuerit voluntariè ad eligendum admiſſus. Quo caſu privantur jure eligendi, quotquot ſunt in culpa interdictæ admiſſionis; Gloſſa *ad textum cap ſi quando ſuper cit.* in terminis de voluntaria admiſſione excommunicati majori excommunicatione, Pignatell. *conſ.* 38. *nu.* 11. Hasbenſ. *nu* 157.

Nullus

Nullus activo, vel paſſivo ſuffragio poteſt per Præſidem privari, vel privatum declarari, niſi ſervata forma Decreti Urb. VIII. apud
54 Pignatel. *conſ.* 18. *num.* 10. tenoris, qui ſequitur: -- Privationis vocis activæ, & paſſivæ, ac inhabilitatis, decreta, ſententiæve ab eiſdem Superioribus Ordinis latæ, ne deinceps in ipſo electionis actu pronuncientur, promulgenturve, atque eæ promulgatæ, Vocales minimè afficiant, niſi per menſem ante fuerint intimatæ parti, Sanctitas ſua omninò vetuit. --

55 Electionis tempus ad unicum diem reſtringitur, in Clementina *exivi ſuperius allegata.* Dies illud ſpatium lucis ſignificat, quod interponitur inter Ortum, & Occaſum Solis, & quodvis aliud ſub noctis appellatione venit. Ideò ad illud ſpatium per *Sanctor. ſtat.* 9 Statuta Minorum, diem artificialem reſtringunt.

Et dicendum cum ipſo ſine urgenti neceſſitate non eſſe electioni per ſchedulas dandum initium, ut nequeat prius, ſed in nocte perfici debeat; & quatenus deberet, id cum ſufficienti candelarum numero deberet effici, ut ſine ulla fraude contingeret.

56 Apud Minores de Obſervantia electiones Pro-Miniſtrorum ad Capitula generalia mittendorum, Cuſtodum extra Capitula, & Guardianorum (iſtorum etiam in Capitulis) eligendorum, ex diſpoſitione Urbani VIII. *Conſt. Religioſos viros. Bull. Cherub. to.* 5. *pag.* 145. ſunt per Ballotationem faciendæ, prout ſequitur: -- Ut de cætero omnes, & ſingulæ electiones, tam Pro-Miniſtrorum, & Cuſtodum, quam Guardianorum dicti Ordinis per ſuffragia ſecreta, & ballottatio-

nes fiant; & in paritate ſuffragiorum, Præſidens electionibus hujuſmodi, votum, ſive ſuffragium deciſivum habeat &c. Decernentes &c. irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam, quavis authoritate, ſcienter, vel ignoranter, attentari contigerit &c. non obſtantibus &c. -- Ubi *pag.* 384. *Conſt. Creditæ Nobis* Alex. VII. ſub iiſdem terminis ad familiam Ultramontanam extendit. Et ibidem habetur Decretum quoad eos hujus tenoris: -- Sac. Cong Epiſc. & Reg. cenſuit injungendum, & præcipiendum, prout harum vigore injungit, & præcipit, ut deinceps in ſingulis præfatis electionibus in familia Ultramontana Ordinis hujuſmodi ſervetur omninò, modus, & forma præſcripta in Conſtit. Generalibus Familiæ Ciſmontanæ. Contrariis quibuſcunque non oſtantibus. Romæ 15. Martii 1663.

57 Deficiente Præſide in paritate votorum, votum deciſivum conceditur ab eadem Sac. Cong. Miniſtro Provinciali, ut ſequitur: -- S. Cong &c. ad evitandam paritatem ſuffragiorum, quæ ex numero pari ſex Vocalium, quibus Diffinitoria Provincialia conſtant, tam in electionibus faciendis quàm in negotiis decidendis, oriri poteſt; Miniſtris Provincialibus, deficiente Præſide, in hujuſmodi caſibus votum deciſivum conceſſit. Romæ 13. Martii 1653. -- *apud* Lantuſ. *verbo electio ſub num.* 6.

Et quamquam ea forma per ballottationem ab eiſdem Pontificibus ad taxatas electiones limitetur; & aliam per ſchedulas Sixtus V. Conſt. *Et communis cura apud* Roderic. *Coll. Privil. Apoſtol. Bulla.* 7 *pag. mihi* 494. Et in Regeſto 2. *Ciſmont. pag.* 12. ad omnes

nes

nes Superiorum, & Officialium electiones ampliet, & ſemper inviolabiliter, appoſita clauſula Decreti irritantis, obſervari præcipiat; tamen electiones Procuratoris, & Commiſſarii Generalium Curiæ, de ſexennio in ſexennium in Generalibus Capitulis eligendorum, ad tenorem Conſtitutionis Innocent. XII. (Collectio Bullarum ejuſdem Pontificis *pag.* 176. incipit *Sacroſancti*, & infra -- Motu proprio, & ex certa ſcientia, & matura deliberatione noſtris, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, quod de cætero perpetuis futuris temporibus Procurator generalis, ac Commiſſarius Generalis Curiæ præfatæ eorumdem Fratrum de Obſervantia, qui hactenus de triennio in triennium à memorato Miniſtro Generali, ſicut præmittitur, inſtitui, ſeù deputari conſueverunt, in Capitulo generali ejuſdem Ordinis de ſexennio in ſexennium eligantur, in
58 eorumque reſpectivè electione, votum, ſive ſuffragium Fratres Vocales illius Familiæ tantùm, Ciſmontanæ ſcilicet, ſeu Ultramontanæ, ex quo cæteroqui, juxta Regularia Ordinis prædicti inſtituta per Sedem Apoſtolicam approbata, Procurator Generalis, ſeu Commiſſarius Generalis Curiæ hujuſmodi reſpectivè aſſumendi erunt, unà cum eodem Miniſtro Generali ibidem ſimul congregati, habeant, & ferant, ac habere, & ferre liberè, & licitè poſſint, & valeant, tenore præſentium, ſtatuimus, & ordinamus. --
59 Quod ſi Procuratoris generalis, ac Commiſſarii generalis ſic electorũ officia, ſive eorum alterũ per ceſſum, vel deceſſum, illa, ſeu illud pro tẽpore obtinentium, vel obtinentis, ſeu aliàs quomodolibet vacare contigerit, ad
Nos,

Nos, ſeu pro tempore exiſtentem Romanum Pontificem, pro opportuna deſuper proviſione obtinenda, recurratur &c. Non obſtantibus &c. -- *die* 10 *Aprilis* 1694.) Non per ſchedulas, ſed per ballottationem ſunt faciendæ.

60 Ad formam proviſionis primò factæ in Cap. Gen. Victorien. de anno 1694. cujus arbitrio præfatus Innocentius, de, & ſuper qualitate formæ in eis ſervandæ, requiſitus, negocium remiſit, prout ſequitur: -- Sanctiſſimus Dominus Noſter præmiſſa omnia arbitrio Capituli Generalis, benignè commiſit, ut id ſuper cunctis decernat, quod ſibi magis expediens viſum fuerit, ſervata tamen Cõcilii Tridentini forma quoad ſuffragia ſecreta pro electionibus adhibenda; & obſervatis, quoad vota abſentium (ſuper quo fuit Pontifex pariter interpellatus) ſi Capitulo Generali ita videbitur, Conſtitutionibus ejuſdem Ordinis à S. Sede approbatis, quæ modum, & ordinem ea ſupplendi Miniſtro Generali præſcripſerint: quibuſcumque in contrarium facientibus non obſtantibus. Romæ 24. Aprilis 1694. -- Gaſpar Cardinalis Carpineus -- Antonius Altovitus Sec. Reg. 29. Ciſm. ab anno 1693. ad 1695. pag. 50. à tergo.

61 Electio item Procuratoris Generalis Reformatorum de ſexennio in ſexennium ea forma celebratur, ex Conſtit. ejuſdem *Cum Nos* in eadem collectione pag. 174.

62 Miniſtri Generales præfati Ordinis ex conceſſione Clementis X. fruuntur prærogativis per ſtatuta taxatis eis, qui ſexennio Generalatus miniſterium exercuerunt; tametſi tempus præfixum non attigerint, prout ſequitur:

tur: -- Exponi Nobis nuper fecerunt Dilecti Filii Procurator Generalis, & Commiſſarius Generalis Curiæ Ordinis Minorum S. Franciſci de Obſer. nuncupat., quod cum Conſtitutionis generales dicti Ordinis circà prærogativas Fratribus, qui munera exercuerunt, debitas, expreſsè diſponant, eoſdem Fratres prærogativis hujuſmodi frui non poſſe, niſi biennium in munerum ſuorum exercitio compleverint; ubi verò de illis, qui Miniſtri Generales ejuſdem Ordinis munere functi ſunt, loquuntur, nullum certum tempus præſcribant, ſed ſimpliciter diſponant, quod Miniſter Generalis ſuo functus officio ſit Pater, Definitor, & Diſcretus perpetuus totius Ordinis, & pro tali ab omnibus habeatur: ipſi exponentes ad tollendas dubietatum, quæ ſuboriri poſſent, occaſiones, de opportuna in præmiſſis declaratione à Nobis provideri plurimum deſiderant. --

-- Nos igitur &c. audita ſuper præmiſſis nonnullorum Romanæ Curiæ Prælatorum, qui juſſu noſtro, rem accuratè diſcuſſerunt, relatione, Miniſtrum Generalem Ordinis prædicti, functum officio, eſſe Patrem, Definitorem, & Diſcretum perpetuum totius Ordinis hujuſmodi, & pro tali ab omnibus habendum, cæteriſque prærogativis conceſſis per Conſtitutiones ejuſdem Ordinis Miniſtris Generalibus, ſuo officio functis, gaudere debere, licèt ſexennium, biennium, vel aliud quodcumque limitatum ſui officii tempus, non explęverit, authoritate Apoſtolica, tenore præſentium declaramus; decernentes &c. Non obſtantibus &c. Romæ die 23. Septemb. 1675. Regeſt. 24. Ciſmontanum pag. 211.

63. De elect. Abbatiſ. diximus cap. 1. & pro

reci-

recipiendis ſuffragiis Monialium ægrotantium eſſe ſervandam conſuetudinem Monaſteriorum, tradit Peliz. *de Monial. cap.* 10. *ſect.* 2 *ſubſect.* 1. *num.* 104.

64. Et notandum eam valere, & validam eſſe, tametſi cum Ordinario, (qui ſi velit, poteſt cum Superiore Regulari, per ſe, vel per alium intereſſe juxta diſpoſitionem Gregorii XV. *Conſt. Inſcrutabili*) vel Vicario, non aſſiſtat Notarius Epiſcopalis, prout in terminis firmavit Sac. Congr. Conc. *ſub* 4. *Maii* 1675. *lib.* 19 *decret. pag.* 65. *à tergo*, in una Neapolitana; quæ ab Archiepiſcopo Neapolitano occaſione ſimilis controverſiæ interrogata.

-- I. An in Electionibus Abbatiſſarum unà cum Vicario Generali intereſſe poſſit, etiam Notarius Archiepiſcopalis? --

-- II. An dicta electio facta abſque intereſſentia Vicarii, & Notarii, ſit contra Conſt. præfatam, an propterea nulla? ad utrumque reſpondit *negativè*. -- Secundum dubium propoſuit, ad videndum, an ſubſiſteret electio Abbatiſſæ facta à Superiore Regulari, qui noluit Notarium admittere, & ad electionem proceſſit, non obſtante, quod Vicarius Generalis proteſtationem præmiſerit de nullitate.

Et hinc inferas, quod ſicut non conceditur; quod cum Vicario electioni interſit Notarius, ſic videtur, quod nec jus aſſiſtat, neque ſit in poteſtate Ordinariorum aſſumere alios, qui cum ipſo interſint electionibus Abbatiſſarum Monaſteriorum Regularibus ſubjectorum. Et videtur eſſe ad tenorem allegatæ Conſt. quæ pluralitatem excludit, & in numero ſingulari diſpoſitionem concepit, *per ſe, vel per alium*. Verum ſi conſuetudine alicubi aliud fuiſſet inductum, religioſè obſervetur.

CA-

CAPUT XVI.

Officialis quoad exemptionem ab Ordinarii Juriſdictione.

SUMMARIUM.

1 *Deſcriptio exemptionis.*
2 *Formula, qua conceditur.*
3 *Quælibet Eccleſia naſcitur ſubjecta Eccleſiæ Romanæ.*
4 *An Regularis poſſit renunciare privilegio exemptionis?*
5 *Et an Clericus privilegio fori?*
6 *Centenaria quando requiratur?*
7 *Epiſcopis in exemptos ſæpe juriſdictione delegata, aliquando ordinaria conceditur.*
8 *Actus exerciti à Delegato non probant juriſdictionem.*
9 *Appellatio quoad devolutivum, nõ ſuſpenditur.*
10 *Aliqua exempla juriſdictionis datę Epiſcopis in exemptos.*
11 *Eis Regulares ſubduntur quoad venerationem decedentium cum fama ſanctitatis.*
12 *Et ſi aſſerant B. Virginem Conceptam cum Originali.*
13 *Etiam ſollicitantes ad turpia.*
14 *Et celebrantes, quamquam non promoti.*
15 *Punire poſſunt Regularem accedentem ad Monialium Monaſteria.*
16 *Et quãdo Superiorẽ in caſu electionis Abbatiſſę.*
17 *Et delinquentes circà perſonas exiſtentes intra Clauſuram.*
18 *Et turbantes eorum juriſdictionem.*
19 *Quando teneantur Regulares conſignare Epiſcopo confugientes ad ſuas Eccleſias.*

20 *Quæ*, *Clementina* Archiepiſcopus *concedat Ordinariis in Eccleſiis Regularium*.
21 *Etiam ſine Regularium licentia*.
22 *Juriſdictionem exercere non poſſunt*.
23 *Nec committere aliis, ut coram ſe cum Pontificalibus celebrent*.
24 *Regulares Epiſcopo erigere debent in ſuis Eccleſiis Baldachinum*.
25 *Tempus determinatur*.
26 *In eis* Ordinarii *nequeunt Proceſſiones convocare*.
27 *Licentia* Ordinarii *neceſſaria ad expoſitionem Sacramenti*.
28 *Quando Epiſcopi cenſurare poſſint Regulares*.
29 *Privilegium conceſſum* Ordinibus *Prædicatorum*, *& Minorum*.
30 *Quid diſponatur cap.* Volentes *in ſexto*, *& Tridentino*.
31 *Mens Tridentini*.
32 *Aliis pœnis poſſunt Regulares ab* Ordinariis *mulctari*.
33 *A quo debeant Regulares declarari excomunicati?*
34 *Epiſcopus poteſt eos denunciare ſuis ſubditis*.
35 *Quid diſponat*. *Clem.* Religioſi?
36 *Quando Regulares ligentur excommunicatione lata ab Epiſcopo &c.*
37 *Impediri nequeunt Regulares, ne mendicent*.
38 *Quando teneantur licentiam* Ordinario *oſtendere*.
39 *Poſſunt vinum, & alia quærere prius, quàm Parochus colligat primitias*.
40 *Poteſt* Epiſcopus *Regularibus interdicere immoderatas quæſtuationes*.
41 *Viſitare nequit* Eccleſias *Regularium*.
42 *Nec præcipere poteſt, ne propriis ritibus utatur*.
43 *Quando Regulares citati teneatur comparere*.

44 *Ex*

44 *Ex decentia ſemper.*
45 *In dubio ad Sedem Apoſtolicam recurritur.*
46 *Regulares ſub mortali debent Epiſcopos venerari.*
47 *Et Epiſcopi Jura Fratrum defendere.*
48 *Adhortatio Concilii Viennenſis exemptis, & non exemptis.*
49 *Quilibet ſuis juribus ſit contentus.*

1 EXemptionem deſcribunt DD. eſſe privilegium, -- quo perſona, aut locus (& en diſtinctio exemptionis localis, & perſonalis) ab juriſdictione Epiſcopi, vel Ordinarii, liberatur, & ſubtrahitur, ac Summo Pontifici immediatè ſubiicitur: quod ex *cap. ſi Papa de Privilegiis in 6.lib.5.tit 7.*, & notavit Engel. *Colleg.uni.jur. Canon.lib.5.tit.33.§.nu.28.* probatur, ſi in
2 literis conceſſionis Papa aſſerat: -- hæc Eccleſia eſt exempta: vel, ad jus Beati Petri, & proprietatem Romanæ Eccleſiæ, vel Romanum Pontificem ſpecialiter pertinet: vel, Epiſcopus non audeat in ea Cathedram collocare, vel aliquod imperium, & poteſtatem exercere; aut alio ſimili modo; -- videndo apud Aſcan. Tambur. *tom.1. de jure Abbat.diſp.15. qu[illegible]*; etenim ea eſt natura privilegii, ut ejus verba non ſint otioſa, & aliquid ſemper operentur; unde cum omnes mundi Eccleſiæ, ad jus Beati Petri, & Eccleſiæ Romanæ, omnium aliarum capitis, & magiſtræ, ſubjectæ naſcantur, ut appoſita in literis exemptivis aliquid pro ea Eccleſia ſpecificè operentur, & plus à privilegio recipiat, quàm acceperit à natura; infertur, Pontificem eidem voluiſſe concedere, ut, modo quodam diſtincto, Romanæ Eccle-

 ſiæ

ſiæ ſubiiceretur; eam nimirum ab Ordinariorum poteſtate, quibus prius ſuberat, eximendo; quæ cæteris locis piis applicantur.

4 Privilegio exemptionis Regularibus à Sancta Sede conceſſo nequeunt iidem renunciare, ut tradit Sperell. *deciſ.* 104. *num.* 87. & Pignatell. *tom.* 10. *conſ.* 107. *num.* 2. quia in eo, nedum favor exempti conſideratur, ſed etiam ipſius Papæ eximentis; qui eos, ab Ordinariis eximendo, ſuæ ſubjecit juriſdictioni: qua à nullo invitè privari, nec poteſt, nec debet; à
5 pari de Clerico, qui privilegio fori renunciare non poteſt, cum, non in ipſius dumtaxat, ſed in totius ordinis favorem, tributum fuerit. Engel. *tit.* 3. *nu.* 17. & puniendus graviter eſſet, ſi ſe laicali ſubiiceret juriſdictioni, Piaſec. *praxis Epiſc par.* 2. *cap.* 4. *art.* 3. *num.* 6. *v. offic. quoad privilegia num.* 23.

Notans ibidem *cap.* 3. *art. nu.* 73. *ex cap. cum perſonæ de Privileg. in* 6. valere præſcriptionem contra exemptiuum privilegium Regularium, quadraginta annorum decurſu pro-
6 batam; vel annorum centum, ſi ſit præſcriptio in præjudicium, vel contra Romanã Eccleſiam eximentem; præſertim ſi Ordinarius præſcribat, cui jus commune aſsiſtit, ei ſuper omnes de ſua Diœceſi juriſdictionem concedens; cui adhuc ſubderentur, niſi aliqui, ſpeciali Romanæ Sedis indulgentia, plenarie, uti Regulares, apud Tamb. *cit. quæſt.* 2. *ſub nu.* 5. & *quæſt.* 5. ab ejus juriſdictione fuiſſent exempti, ſuper quo videantur DD. & interim ad nos.

7 Notandum plenariam Regularium exemptionem, eſſe correptam, & Dominos Epiſcopos in certis caſibus juriſdictionem in exemptos habere: aliquando delegatam, ali-

quan-

quando ordinariam per notata ab Engel. *loc. cit. nu.* 31. Delegatam tunc habent, cum Canones, & jura diſponunt, ut contra exemptos, authoritate Apoſtolica, vel tanquam Sedis Apoſtolicæ delegati, procedant: Ordinariam verò, quando ei ſimpliciter conceditur juriſdictio, vel potius removentur ordinariæ juriſdictionis obſtacula, per appoſitionem clauſulæ, *non obſtantibus privilegiis, & exemptionibus quibuſcumque*.

8 Ex actibus, quos, ut delegati Sedis Apoſtolicæ, in exemptos exercent, non probari eorum in eos juriſdictionem, notavit Tamb. *cit. qu.* 9. *num.* 3. ſicut cum, ut delegati, procedunt, ab eis ad Summum Pontificem, tamquam delegantem; & cum, ut Ordinarii, ad Metropolitanum, poſſe appellari tradit Engel. *num.* 34. *& notavit* Pignat. *tom.* 10. *conſ.* 149. *num.* 15., quod ubi Concilium expreſsè ſuſtulit appellationem,

9 non intelligitur ſublata, quoad effectum devolutivum, ſed ſuſpenſivum tantùm; præſertim ſi diſpoſitio reſpiciat materiam correctionis morum.

10 Utriuſque juriſdictionis exempla in Tridentino ſunt obvia; in quo ſæpe Regularium privilegia expreſsè, vel tacitè revocantur, & hìc aliqua notantur, &c.

I. Subduntur Regulares Epiſcopis, quoad editionem librorum *ſeſſ.* 4. *in decreto de editione, & uſu ſacrorum librorum*.

II. Quoad lectionem Sacræ Scripturæ *ſeſſ.* 5. *cap.* 1. *de Reform.*

III. Quoad Prædicationem Verbi Dei, ibidem *cap.* 2. *& ſeſſ.* 24. *cap.* 14. *de ref. & Conſt. Superna Clementis X.* relata *cap. Offic. quoad Privil. vide cap. Offic. quoad Conciones*.

IV. Quoad cauſas fidei eodem *cap. ſeſſ. 5. & conſt. Pauli V. Romanus Pontifex. Bullar. Cherub. tom. 3. pag. 209.*, ipſis, & Inquiſitoribus, & *Gregorii XV. conſt. Univerſi Dominici §. 4. ibidem pag. 432.*

V. Quoad delicta commiſſa extra Monaſteria ibidem *ſeſſ. 6. cap. 3. de ref. & ſeſſ. 25. cap. 14. de Regularibus vide caput offic. quoad delicta.*

VI. Quoad viſitationem Monaſteriorum commendatorum *ſeſſ. 21. cap. 8. de ref.*

VII. Quoad publicationem Indulgentiarum ibidem *cap. 9.* ubi cum univerſaliter loquatur, etiam Regulares comprehendit. Sacr. Congr. Concil. in una *Januen. lib. 10. Decret.*

VIII. Quoad obſervanda, & vitanda in celebratione Miſſæ, *ſeſſ. 22. in decreto ejuſdem tituli; vide caput offic. quoad celebrationem Miſſarum.*

IX. Quoad Ordinum ſuſceptionem *ſeſſ. 23. cap. 8. 11. 12. & 14. de ref. & conſt. Leonis X. Dum intra, vide cap. offic. quoad privilegia: & cap. offic. quoad Ordines.*

X. Quoad confeſſiones ſecularium audiendas, ibidem *cap. 15., & conſt. Superna cit. vide caput offic. quoad approbationem &c. & quoad abſolutionem à reſervatis.*

XI. Quoad Parochos Regulares in ordine ad Synodum *ſeſſ. 24. cap. 2. de ref. vide cap. offic. quoad legem Diœceſanam.*

XII. Quoad venerationem imaginum, & reliquiarum *ſeſſ. 25. in decreto ſimilis tituli.*

XIII. Quoad Monaſteria erigenda *ſeſſ. 25. cap. 3. de Regularibus; vide cap. offic. quoad Conventus.*

XIV. Quoad Fratres, ſine Superiorum licen-

licentia itinerantes, ibidem *cap.* 4.

XV. Quoad Fratres miſſos ad ſtudia, ibidem.

XVI. Quoad Monialium clauſuram, ibidem *cap.* 5., *& conſt. Fel. Alex. VII. vide caput offic. quoad clauſuram Monialium.*

XVII. Quoad concernentia curam animarum ibidem *cap.* 11. *& conſt. Inſcrutabili Greg. XV. vide cap. offic. quoad privilegia.*

XVIII. Quoad dies feſtos, cenſuras, & interdicta, ibid. *cap.* 12. *vide cap. offic. quoad legem Diœceſanam.*

XIX. Quoad controverſias ſuper præcedentia in proceſſionibus, ibidem *cap.* 13.

XX. Quoad acceſſum ad publicas proceſſiones, ibidem, *vide cap. offic. quoad proceſſiones.*

XXI. Quoad renunciationes faciendas à Novitiis, ibid. *cap.* 16.

XXII. Quoad probandam nullitatem profeſsionis, ibid *cap.* 19.

Quæ hic ſummatim ponuntur, ſicut & alia, in quibus Ordinariis in Regulares, per Patres, in eo poteſtas conceditur, in ejuſdem textu poſſunt videri.

11 Poteſtatem habent Ordinarii erga exemptos in ſpectantibus ad venerationem eorum, qui cum Sanctitatis opinione, vel fama Martyrii ex hac vita migrarunt per diſpoſita ab Urbano VIII. *Conſt. Cæleſtis Hieruſalem Bullar. Cherub. tom.* 4. *pag.* 196.

12 Et facultate eis à Gregorio XIV. *Conſt. Sanctiſſimus Dominus Noſter Bullar. Cherub. tom.* 3. *pag.* 425. facta, procedere poſſunt, contra aſſerentes Beatam Virginem conceptam eſſe cum peccato originali; & contra Confeſſarios ſollicitantes pœnitentes ad turpia,

vel docentes eos non teneri ad denunciandos Confeſſores ſollicitantes, ex ejuſdem *Conſt. Univerſi Dominici*, ibid. *pag.*432.

14 Et contra eos, qui, tametſi ad ſacrum Presbyteratus ordinem non promoti, Miſſas celebrant, & Sacrament. Pęnitentiæ miniſtrant, ex diſpoſ. Clem. VIII. *Conſt. Et ſi aliàs Bullar. Cherub. tom.* 3. *pag.* 125., *& Urbani VIII. Conſt. Apoſtolatus*, *tom.*4. *pag.*137.

15 Animadvertere item poſſunt in Regularem ad Monialium Monaſteria accedentem, prout Sacr. Congr. Concil. interrogata, -- an Regularis abſque legitima licentia accedens ad Monaſterium Monialium Regularibus ſubiectarum, ibique in loco colloquiis deſtinato cum moniali colloquens, à Dięceſano Epiſcopo, tamquam Sedis Apoſtolicæ delegato, coerceri, & puniri poſſit? Cenſuit *poſſe*; quam Congregationis ſententiam Sanctiſſimus Dominus noſter Urbanus VIII. ad ſe relatam approbavit. -- Ad calcem *Conſt. Inſcrutabili Gregorii Bullar. Cherub. tom.* 3. *pag* 404.

16 Item, ſi ad electionem Abbatiſſæ procedant, vel electionis die Epiſcopo non prænunciata, vel eo non expectato, poſtque declaraverit ſe velle eidem intereſſe, prout eadem ibidem firmavit.

17 Item, ſi delinquant circa perſonas degentes intra ſepta Monaſteriorum Monialium, aut circa clauſuram, ibidem eadem Sacr. Cong. ad 13.

18 Item poſſunt punire exemptos, turbantes ſuam juriſdictionem, ſuper quo Pignatell. *tom.*10. *Conſt.*20. *num.* 14. refert reſponſum S. Congr. Concil. in una Panormitana ad dubium:

bium : -- an milites Hieroſolymitani offendentes perſonam Officialium Curiæ Archiepiſcopalis panormitanæ in actu exercendi ſuum officium, aut aliàs Archiepiſcopi jurisdictionem impedientes, ab eodem coerceri, & puniri poſſint ? quæ partibus auditis, dubioque accuratè diſcuſſo ; cenſuit, *poſſe ;* & obſervavit etiam. -- Donat. *prax. Regul. tom.* I. *tract.* 13. *part.* 2. *quæſt.* 28. *num.* 2.

19 Epiſcopo Regulares, quantumvis exempti, in eo ſunt ſubiecti, ut delinquentes, confugientes ad ipſorum Eccleſias, in caſibus, in quibus eis immunitas Eccleſiaſtica per diſpoſita à Gregor. XIV. *Conſt. cum aliàs Bullar. Cherub. tom.* 2. *pag* 707. non ſuffragatur, teneantur Epiſcopo extradere ; cujus eſt cognoſcere, & examinare, an delicta commiſſa ſint talis conditionis, propter quæ ſint Curiæ ſæculari conſignandi, ut expreſsè ibidem Gregorius : & notavit Piaſec. *Prax. Epiſc. par.* 2. *cap.* 3 *ſub num.* 70.

20 Ordinariis conceditur ex *Clement. Archiepiſcopo lib.* 5. *tit.* 7. poſſe ad Eccleſias Regularium cum Cruce accedere ; in eis, uti Pontificalibus ornamentis : cum eis Miſſam celebrare : populo ſolemniter benedicere per illa verba ex ibidem adnotatis à Gloſſa verbo *colligo : ſit nomen Domini benedictum :* officia divina privatim, vel publicè audire ; & ea exercere, quæ ſunt honoris, & præeminentiæ Epiſcopalis ex Pignatell. *conſ* 106. *num.* 3. adeoque *per* Donat. *tom.* III. *tract.* 6. *quæſt.* 36. *num.* 2. prædicare, quia actus honoris eſt.

21 Etiam ſine ipſorum Regularium licentia, propter diſpoſitioni, ibidem adjunctam clau-

ſulam, *quovis privilegio contrario non obſtante*; cui, cum ſit Concilii Generalis, ei nunquam derogatur, niſi expreſsè mentio Concilii fiat, apponendo in privilegio exemptivo: *non obſtante quavis conſtitutione*, *ſeu lege in Concilio Generali editis*, ut notavit Tamburin. *cit.qu.*15. *num.* 3., & niſi ſpecialiter derogetur, exemptio non ſuffragatur; ex quo diſpoſitio, utpotè Concilii Generalis, contineat per tradita à Pignatell. *conſ*. 28., clauſulam derogatoriam ad futuras diſpoſitiones.

22 Quibus uti debent, ſine juriſdictionis exercitio, ut clarè ibidem *textus*. -- Sic tamen quod prætextu conceſſionis hujuſmodi, in locis ipſis exemptis, *vel* circà hoc privilegiatis nullam aliam juriſdictionem, idem Archiepiſcopus, vel Epiſcopus exerceat: nec perſonis exemptis, vel privilegiatis moleſtiam inferant, vel gravamen, nullumque exemptioni, vel privilegiis eorumdem aliud præjudicium generetur: nec ipſis Archiepiſcopo, vel Epiſcopo jus aliud quomodolibet acquiratur. --

Ex quibus DD. notant, eos in illis ſine exemptorum aſſenſu ea exercere non poſſe, quæ ad juriſdictionem Epiſcopalem, & officium, & ordinem ſpectant, ut ſunt ordinare, degradare, Chriſmare, conſecrare virgines, ut ibidem *verb. Gloſſa ſequens*, Gloſſa ipſa notavit, & cum ea Lezana *qq. Regul. verb. baldachinum nu.*4. cæteraque mixturam habentia juriſdictionis, ſive contentioſæ,
23 ſive voluntariæ; ideò quia facere ſibi ab aliis cum Pontificalibus celebrare, eſt auctoritativè juriſdictionem exercere, ex Gloſ. *verb. celebrari*, & Pignatell. *conſ.*106.*n.*5. id eis ibidem prohibetur, & ſolũ ſine illis conceditur.

24 Te-

24 Tenentur Regulares in propriis Eccleſiis, volenti Epiſcopo, Pontificales functiones exercere, baldachinum erigere, ex diſpoſitione Sac. Cong. Epiſc *ſub die* 10. *Junii* 1603. ex expreſſo mandato Clementis VIII. apud Piaſec. *cit. ſub nu.* 69. Pignat. *cit. nu.* 30 Tambur. *cit. diſp.*, *& quæſt.* 15. *nu.* 17. Donat. *tom.* 1. *par.* 2. *tract.* 13. *quæſt.* 74. & pęnis, & cenſuris ad id, vel ſaltem ne impediant, quin Epiſcopus ipſe illud attollere faciat, compelli poſſunt.

25 Eo tamen -- dumtaxat tempore (ſunt verba decreti) quo Pontificales hujuſmodi functiones exercebunt, vel dum actus ipſe, cui in Pontificalibus aderunt, peragetur; -- per quæ ſignificatur Epiſcopos, nedum non poſſe ordinare exemptis, ut erectum baldachinum conſervent ad effectum, ut ſub eo impoſterum ſedeant; verum etiam, nec ipſos poſſe ſub eo ſedere pro tribunali, cathedram judicialem erigere, & aliquem juriſdictionis actum exercere, etenim non alio fine id Clemens VIII. per Congregationem præcepit, niſi ut honor, & debita reverentia Epiſcopis exhibeatur, quod ex narrativis Decreti liquet, ut ſequitur, -- decet Epiſcopis pro eo, quo in Eccleſia Dei excellunt dignitatis gradu, in quocumque ſuarum Diœceſum loco, quoties eos, ibi Pontificalia exercere, aut in Pontificalibus adeſſe, & aſſiſtere contingit, eam, quam par eſt, reverentiam, & honorem decoro cultu, & ornatu exhiberi. -- Quod illa priori erectione obtinent.

26 Ideò notat Lezana *Summa qq. Regul. tom.* III. *verb. Baldachinum, num.* 4., *& ex eo* Pignatell. *num.* 9. ex eo dici non poſſe, eſſe

facultatem Epiſcopis factam, inſtituendi in dictis Eccleſiis proceſſiones, & Indulgentias concedendi, utpote ad actum juriſdictionis, & non reverentiam Epiſcopalem, pertinentia; & privilegiatus in aliquo non poteſt extendere ſuum privilegium ad aliud; nec exemptis, & privilegiatis præjudicatur in ſuo privilegio, niſi quatenus in illo exprimitur.

27 Sine Ordinarii licentia nequeunt Sacramentum exponere, Sac. Cong Rituum 26. *Februarii* 1628., pro perſonis particularibus exponitur in Oſtiolo Tabernaculi, aut in pixide velata Sacr. Congr. Epiſc. 7. *Septembris* 1598.

28 Nequeunt Epiſcopi cenſuras in Regulares ferre, ut notavit Pignatell. *conſ.* 106. *num.* 12. niſi in caſibus expreſſis à Conſtitutionibus Apoſtolicis, & niſi eis per Sacros Canones ſpecificè concedatur, præſertim in eos, habentes à Sede Apoſtolica privilegia, quòd excommunicari non poſſint ex Piaſec. *cit. ſub num.* 77., quæ pluribus Sedes Apoſtolica dedit, ut refert Lezana, *tom.* 1. *cap.* 11. *num.* 14. & Minoribus impertiti ſunt *Clemens IV. conſ. Virtute conſpicuos*, *Bullar. Cherub. tom* 1. *pag.* 162., *& Sixtus item IV.*
29 *conſt. Regiminis*, *ubi* §. 9. *& ne prætextu*; & infra: -- diſtrictius inhibemus, ne quiſpiam abſque dictæ Sedis ſpeciali commiſſione, & auctoritate in perſonas, domos, & loca dicti Ordinis Fratrum Minorum, utpote, prorſus exempta, aliquam excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti ſententiam ſpecialiter, vel generaliter, quomodolibet promulgare, -- cum ampliſſimis derogatoriis additis

§. 19.

§.19. *ibid.pag.* 408. quod & Sacro Prædicatorum Ordini *conſ. Regimini loco allegato*, *pag.* 411. Idem Sixtus ſub iiſdem terminis conceſſit.

30 Quod patet ex *cap. Volentes de privilegiis in 6. lib.5. tit.7.* ubi conceſſa in exemptos in certis caſibus Epiſcopo juriſdictione, textus ſubdit; -- in eos autem, quibus nec interdici, ſuſpendi, vel excommunicari, à quoquam valeant, à Sede Apoſtolica eſt indultum (ſicut ſunt Religioſi quamplures) in quorum privilegiis continetur; ne quiſquam Epiſcopus, vel Archiepiſcopus Monaſteriorum ſuorum Monachos pro ulla cauſa, ullove loco interdicere, ſuſpendere, vel excommunicare præſumat, iidem Ordinarii juriſdictionem ſuam, quantum ad iſta, ubicumque illi fuerint, penitus exercere non poſſunt; -- quæ eſt diſpoſitio Concilii Generalis Lugdunenſis ſub Innocent. IV.

31 Et facit, quod Tridentin. taxat caſus, in quibus Regulares poteſtati Ordinariorum ſubmittit, & cum vult dare auctoritatem Epiſcopis, ut cenſuris adverſus eos procedant, id exprimit, ut *ſeſſ.22. in fine Decreti de obſervandis, & evitandis in celebratione Miſſæ, & ſeſſ.25. cap.5. de Regularibus* dum providere intendit Monialium Clauſuræ, & *cap.16. ejuſdem ſeſſionis* diſponens, ne aliquid ex bonis Novitii ante profeſſionem tribuatur Monaſterio, ne hac occaſione diſcedere nequeat.

32 Ideò cum id in aliis capitibus non exprimat; ſed dicat, vel *accedere compellantur*, ut *cap.13.* vel *puniri poſſit*, ut *cap.14. allegat. ſeſſionis*, ſequitur eam illis concedere noluiſſe; & contuliſſe dumtaxat poſſe eos aliis

cano-

canonicis pęnis plectere, ut depoſitione, collocatione in arctius Monaſterium, privatione officiorum, vocis activæ, & paſſivæ, ſimilibuſve, ex obſervatis ab Antonel. *de Reg. Eccleſ. lib. 7. cap. ult. ſub num* 1. cum quo videatur Donat. *cit. q. 23. 25. 78. 79.* Lezzana *cit. tom. 1. cap. 11. nu. 14 & tom. 3. verb. exemptio. num.* 10. Piaſec. *loco item allegat. nu.* 77. 78.

33 An autem in caſibus, in quibus nulla eſt Epiſcopo in Regulares conceſſa juriſdictio, poſſit eos excommunicatos declarare, ſi aliquod delictum committant, propter quod ipſo facto excommunicationem incurrant? Negativè cum Antonel. *loc cit.* reſpondetur; etiam ſi excommunicatio eſſet publica, & notoria, etenim hujuſmodi declaratio adjunctum habet actum juriſdictionis, cum debeat fieri cauſa judicialiter cognita, & citata parte, quæ, utpotè exempta, citari non poteſt; & citata de jure ad hunc effectum comparere non debet; ideò tunc à proprio Judice competenti debent declarari.

34 Poteſt tamen Epiſcopus Regularem excommunicatum, vel ob publicam percuſſionem Clerici, vel propter apoſtaſiam à ſuo Prælato, uti talem declaratum, ſuis ſubditis denunciare, ut eum vitent; quia id non eſt juriſdictionem in eum exercere, ſed monere ſuos ſubditos de obligatione, quam habent, non communicandi cum excommunicato.

5 Verum id limitatur in *Clement. Religioſi de privil. lib. 5. tit.* 7. ut ſequitur; -- Religioſi, qui Clericis, aut Laicis Sacramentum Unctionis extremæ, vel Euchariſtiæ miniſtrare; matrimoniave ſolemnizare; non habita ſuper his Parochialis Presbyteri licentia ſpeciali;

ciali; aut qui excommunicatos à Canone; præterquam in caſibus à jure expreſſis, vel per privilegia Sedis Apoſtolicæ conceſſis eiſdem: vel ſententiis per ſtatuta Provincialia, aut Synodalia promulgatis (ſeu ut verbis eorum utamur) à pena, & culpa abſolvere quemquam præſumpſerit, excommunicationis incurrant ſententiam, ipſo facto, per Sedem Apoſtolicam dumtaxat abſolvendam; quos etiam locorum Ordinarii (poſtquam de hoc eis conſtiterit) excommunicatos faciant publicè enunciari. --

36 Ligantur Regulares excommunicatione lata ab Epiſcopis contra accedentes ad Monialium Monaſteria, eaſdemque alloquentes, ſi de illis fiat mentio, ut in terminis reſpondit *S.C.C. die* 26 *Junii* 1627. *in una Viterbien. apud* Lant. *verbo Epiſcopus v. c. Offi. quoad Clauſuram Mon. nu.* 7.

Non poſſunt ab Epiſcopis Regulares impediri, ne oſtiatim mendicent, & eleemoſynas de licentia ſuorum Superiorum quærant per loca Diœceſis, in qua Conventus exiſtunt, per diſpoſita *S.C.C. ſub anno* 1621. *apud* Sperellum *deciſ.* 38. *nu.* 27., ut ſequitur. -- S.C.

37 &c. cenſuit, Fratres Ordinum Mendicantium nequaquam poſſe ab Epiſcopo prohiberi, quo minus per ſe ipſos in Diœceſibus, ubi

38 habent Conventus, eleemoſynas quærant; ſed tantum, ſi extra loca, ubi Monaſteria exiſtunt, quæritare voluerint, teneri ſuorum Superiorum licentiam Ordinario oſtendere. -- Similis tenoris Decretum refert Piaſec. *loc. cit. num.* 50. & Lant. *verb. Eleemoſy.* & apud Peyrin. *de Privileg. ad conſt.* 7. *Pii V. ſub* §. 10., habetur, *ſub die* 2. *Julii* 1620. S.C. item Concilii interrogatam, *Se poſſano*

39 *no i Regolari raccorre Vua, Grano, e Legna, e ſimili altre coſe, prima, che il Curato habbia raccolte le ſue primitie?* reſpondiſſe, *non eſſe id prohibitum Regularibus;* pænas adverſus impedientes latas, videas, in *Conſt. Sixti IV. S. Præd. & Min. Bulla aurea nuncupata* §. 8. *Bullar. Cherub. to.* 1. *pag.* 432. *& in Mari Magno Prædicatorum, & Minorum reſpectivè pag.* 408. aliàs contra moleſtantes Fratres, ne propriis liberè utantur privilegiis.

40 Limita, niſi eleemoſynarum collectio ſit immoderata; & in caſu quo Religioſi non indigentes, aliis egenis eleemoſynas ſubtrahunt, quia tunc poſſe Epiſcopum Regulares prohibere tradit Lezzan. *to.* 4. *verb. Quæſtuarii n.* 4. *v. cap. Off. quoad Convent. n.* 27.

41 Neque eis facultas datur à Tridentino viſitandi Regularium Eccleſias, & Conventus, ut *ſub die* 16. *Junii* 1605. ejuſdem S. Congr. diſpoſuit, prout infra. -- Cenſuit Epiſcopus, & aliorum locorum Ordinarios vigore cujuſvis Decreti Concilii nullam habere facultatem, quovis tempore, in Monaſteriis, Domibus, & Eccleſiis Regularium, viſitandi Sacriſtias, Paramenta, Vaſa Sacra, Altaria, & alia, aut etiam Tabernaculum, ſeu Pixidem, in qua ſervatur Sacramentum. -- *lib.* 10. *decretor. fol* 115.

Neve eam *ſub anno* 622. obtinuerunt vigore *Conſt. Gregorii XV. Inſcrutabili*, ut ibidem eadem S.C.C. firmavit, quæ ad dubium eidem, occaſione emanatæ Conſtitutionis, propoſitum. -- An liceat Epiſcopis viſitare Altaria Regularium Eccleſiarum, quibus cura Animarum perſonarum ſecularium non incumbit, aut loca, ubi in iiſdem Eccleſiis aſſervatur Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacra-

cramentum, vel ubi audiuntur confeſſiones perſonarum ſecularium! reſpondit: Epiſcopis non licere in vim ejuſdem Conſtitutionis viſitare Altaria Eccleſiarum Regularium, quibus non incumbit Animarum cura perſonarum ſecularium, nec loca, ubi in iiſdem Eccleſiis aſſervatur Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum, vel ubi confeſſiones perſonarum ſecularium audiuntur. -- *Bullar. Cherub. to. 3. pag 403. ad conſt. alleg. Greg. XV.*

42 Neque item præcipere valent Regularibus, ut ſicut debent dies Feſtos Diœceſis, ſic ejuſdem ritus, propriis relictis, teneantur ſervare, ad tenorem S. C. C. *lib. proximè cit.* decretorum prout ſequitur. -- S. C. cenſuit decretum, *c. 12. verſu dies Feſti ſeſſ. 25.*, de Regularibus ita eſſe intelligendum, ut Regularium ritus, illis diebus Feſtis ſemper permaneat, quoad Miſſas celebrandas, & cætera Divina Officia, tàm publicè, quam privatim, ab ipſis Regularibus in eorum Eccleſiis perſolvenda: nec circa hæc ab Epiſcopis quoquomodo in contrarium quidquam eiſdem Regularibus præcipi poſſe; quod ſi de facto præceperint, Regulares neutiquam ipſis Epiſcopis obedire teneri. Verum, quoad conciones, & lectiones, quas iidem Regulares ad populum habuerint, debere ſe conformare Evangeliis, & Epiſtolis, quibus Clerus ſecularis utitur illis diebus feſtis. -- Peyr. *ad Conſt. 27. Leonis X.*

43 Tametſi Regulares eximantur à lege juriſdictionis Epiſcopalis, & ſic non teneantur de jure comparere, dum ab Illuſtriſſimis Ordinariis citantur, utpote Judicibus non competentibus; cum tamen in citatione exprimitur cauſa, quæ fundet ſuper ipſos Ordinarii juriſdi-

jurisdictionem, ut V.G. ſi citent ad comparendum, ex quo ad proceſſiones non acceſſerint, quamquam ad eas vocatio præceſſerit, ab onere comparendi ex Peyrin. *de Privileg. ad conſt 2. Sixti IV.* §. 10. *nu.* 15. non liberantur, cum Epiſcopis aſſiſtat diſpoſitio Conciliaris, eiſdem tribuens jus compellendi ad proceſſiones Exemptos.

44 Verùm ſemper ex decentia, & reverentia Epiſcopis debita, comparere tenentur, vel ad allegandum privilegium, & exemptionis poſſeſsionem, adverſus incompetentiam Forì, vel etiam ad illud exhibendum, ſi exemptio non ſit notoria, ut notavit Piaſe. *cit. nu.* 72 Donat. *alleg. q.* 7., & habetur expreſsè *Cap Cum perſonæ de Privil. in 6. lib.* 5. *t.* 7. ubi Gloſ. *verb. in Diæceſi*, tradit, -- quod pendente lite ſuper exhibitione privilegiorum ſuorum, non poteſt Epiſcopus eos turbare in ſua poſſeſsione exemptionis, neque in eos poterit ſuam exercere juriſdictionem. -- Et in dubio, an juriſdictio pertineat ad Epiſcopum, non poteſt Epiſcopus de cauſa cogno-

45 ſcere per Peyr. *cit.* ne ſit Iudex in cauſa propria; ſed litis examen, & deciſio ad Sedem Apoſtolicam ex *Conſt. Superna Clementis X.* ſpectat.

46 Tandem in favorem Religioſæ humilitatis, dicendum, quod quamquam Regulares ſint exempti ab jure juriſdictionis Epiſcopalis, ab jure tamen reverentiali non eximuntur, ſed ſub mortali ad reverentiam Epiſcopis exhibendam teneri, tradit Peyr. § 24. *ad Conſt* 26. *Leonis X. incipit, Dum intra*, in qua §. 24. Pontifex ipſe ſic Regulares alloquitur, -- eoſdem inſuper Fratres in virtute Sanctæ Obedientiæ monemus (hoc

eſt

eſt præcipimus) ut eoſdem Epiſcopos loco Sanctorum Apoſtolorum ſubrogatos, pro debita, & noſtra, ac Apoſtolicæ Sedis reverentia congruo honore, & convenienti obſervantia venerentur. --

47 Et Epiſcopos monet; -- ipſos quoque Epiſcopos hortamur, ac per viſcera miſericordiæ Dei Noſtri requirimus, ut Fratres ipſos affectu benevolo proſequentes, charitativè tractent, ac benignè foveant, ſeque illis minimè difficiles, aut duros, vel moroſos, ſed potius faciles, mites, propitios, piaque munificentia liberales, exhibeant, ac in omnibus prædictis, tamquam in agro Dominico cooperatores, eorumque laborum participes, prompta benignitate recipiant, eorumque jura omni cum charitate cuſtodiant, atque defendant. --

Et Clement. *Frequens de exceſſibus Prælatorum*, enunciatis triginta gravaminibus illatis per Prælatos Religioſis, §. *verum*, Epiſcopos non hortatur, -- ſed eis præcipit, ut Religioſos charitativè tractent, & foveant, & ſua jura, & privilegia inviolabiliter ſervent. --

48 Quibus, ſive Epiſcopis, ſive exemptis, in mutuæ dilectionis ſubſidiū, ſenſum Concilii Generalis Viennen. per infraſcripta exhibeo.

-- Verum quia una eſt (*ſunt verba textus*) Regularium, & Secularium, Prælatorum, & ſubditorum, exemptorum, & non exemptorum univerſalis Eccleſia, extra quam nullus omninò ſalvatur, quorum omnium unus eſt Dominus, una Fides, & unum Baptiſma; decet, ut omnes, qui ejuſdem ſunt corporis, unius etiam ſint voluntatis: & ſicut Fratres ad invicem vinculo charitatis ſint adſtricti:

Decet

Decet igitur, ut & Prælati, & alii, tam exempti, quam non exempti, ſuis juribus
49 ſint contenti: & alter in alterius injuriam non proſiliat, ſeu jacturam. -- *Clement. alleg.*

CAPUT XVII.

Officialis quoad Exequias.

SUMMARIUM.

1 *Videantur Lantuſca, Peyrin, & Lezzana.*

2 *Parochus unius Diœceſis non poteſt exigere partem ceræ ab alio alterius Diœceſis, tranſeunte per eius Parochiam, occaſione aſſociandi cadavera.*

3 *Et poteſt tranſire cum Stola, & Cruce.*

4 *Cum Parocho non ſunt vocandi cæteri de Capitulo.*

5 *Non poteſt Parochus ingredi Eccleſias Regularium cum Stola, & Cruce, neque in eis officia peragere.*

6 *Nec ei licet exigere majorem eleemoſynam ab Exteris, quàm à Civibus, nec ab eis, qui ſepeliuntur in Eccleſiis Regularium, &c.*

7 *Regulares nequeunt proceſſionaliter per Civitatem deferre cadavera Religioſorum decedentium intra Clauſtra.*

8 *Parochis non licet majus emolumentum exigere à repentina morte decedentibus.*

9 *Eſt contra pietatem relinquere cadavera inhumata.*

1 Quia plura ad notitiam præſentis Capitis neceſſaria lato calamo refert Lantuſca *ver. cadaver, v. exequiæ*, & in ſupplemento, *ver. aſſociatio cadaveris* Peyrin. *de Privileg. in fine verb. decreta S. Cong.* de-

decr.9.& 10 & Lezz. *Summ. qq.Regul. tom.3. verb. defunctus*; ideò ad eos remiſſo Lectore, hìc pauca, at ſatis utilia adnotantur.

Et primò. Parocho unius Diecęſis non licere, nec poſſe aliquam partem ceræ, & pecuniarum ab hęredibus defuncti prętendere, dum occaſione deferendi cadavera ad Eccleſias Regularium alterius Dięceſis, neceſſariò ſit per ejus Parochiam tranſeundum, prout in terminis S.C. *Epiſ.& Reg.* decrevit, ut inf.

Sacra Congr &c. -- cenſuit dandas eſſe declarationes, aliàs factas, nempè Curatum unius Diæceſis (quæcumque ſit) in tranſitu Cadaveris, quod proceſſionaliter defertur ad Eccleſiam Regularium ab alia Dięceſi, tranſeundo per propriam Parochiam, & juriſdictionem, non poſſe aliquam partem ceræ, &
2 pecuniarum ab hæredibus Defuncti prætendere; Itidem proprium Parochum Defuncti tranſeundo per Parochiam unius Parochi, alterius cujuſcunque Dięceſis, ad effectum deferendi proceſſionaliter Cadaver ad Eccleſiam Regularium poſſe liberè, & licitè per
3 eandem, cum Stola, & Cruce, elevata, tranſire, etiam irrequiſito Parocho; quas quidem declarationes in caſu, de quo agitur, fideliter obſervari mandat, & præcipit eadem Sac. Congr. Romæ die 15. Novembr 1675.

Secundò, in aſſociatione cadaverum ad Eccleſias Regularium vocari non debere cum Parocho cæteros de Capitulo, ex recenti reſponſo S.C.Rit. in una Vaden. ad dubia eidẽ propoſita, ut ſequitur. -- Prætendentibus Parochis, ſeu Manſionariis Eccleſiæ Cathedralis Civit. Vaden. in aſſociatione Defunctorum, qui ſepulturam ſibi eligunt, ſive alio quovis modo in Eccleſia Regularium

ſunt tumulandi, ab eorumdem hæredibus, unà cum proprio Parocho defuncti, omnes eſſe invitandos; Eccleſias Regularium ingredi cum Stola, & Cruce; ibique functiones, & officium circà cadaver peragere; ac inſuper pinguiorem eleemoſynam pro aſſociandis, ſeù tumulandis Forentium, ſeù Exterorum Cadaveribus, in Eccleſiis prædictis Regularium, quam à Civibus poſſe exigere, ſi in ipſis Parochialibus ſepelirentur. Deducta coram Reverendiſſimo Epiſcopo Vaden. controverſia, & ab eo, poſt quamplurimas comparitiones, pro declaratione, ad Sacr. Rituum Congregationem remiſſa; Exinde Eminentiſſimo, & Reverendiſſimo Domino Cardinali de Noris commiſſa, & ab eodem propoſitis infraſcriptis dubiis, videlicet.

Primò. -- An in aſſociatione Cadaverum ad Eccleſias Regulares ſint vocandi omnes Manſionarii præter Parochum? --

Secundò. -- An Parochus ingredi poſſit Eccleſias Regularium cum Stola, & Cruce, ibique officium, & functiones peragere?

Tertiò. -- An liceat Parocho exigere majorem eleemoſynam ab exteris tumulandis in Eccleſiis Regularium, quàm à Civibus? --

4 -- Sac. eadem Rituum Congregatio utra-
5 que parte, tam in voce, quàm in ſcriptis prius
6 audita. Negativè in omnibus reſpondit. Et ita declaravit, & ſervari mandavit. Die 2. Auguſti 1698.

Et Parochis in aſſociatione, ſive occaſione aſſociationis Cadaverum non licere ingredi Eccleſias Regularium, ſed teneri dimittere eadem Cadavera ad januam Eccleſiarum, ibique ſolum poſt benedicere, & dicere ulti-

mum

mum vale, & officia, & alia munia à Regularibus, & non à Parochis, peragi debere, firmavit S. Cong. Epiſc. & Regul. die 27. Novemb. 1671. cujus diſpoſitio ſub die 18. Januar. 1672. confirmatur à Clemente X *Conſt. Nuper pro parte*, & ſub eadem die, & anno *Conſt. & aliàs* approbat ejuſdem Congregationis decretum, quo injungitur Parochis, aliiſque de Clero, ne majorem eleemoſynam exigant ab hæredibus Defunctorum, qui in Eccleſiis Regularium ſepeliuntur, quam exigere poſſent in Parochiali, vel alia Cleri Eccleſia ſepelirentur. *Bull. Cherub. to. 5. pag.* 566.

Non conceditur Regularibus Cadavera Religioſorum intra Clauſtra decedentium proceſſionaliter deferre per vicos, & plateas, quin prius obtinuerint à Parocho licentiam;
7 cum, ex dicendis *cap Officialis quoad proceſſiones*, (niſi eis aliàs privilegium aſſiſtat,) ut notavit Donat. *prax. regul. tom. 1. par 2. qu.* 81. nequeant proceſſiones extra Clauſtra Conventus facere, Epiſcopo irrequiſito, vel Parocho, ex ratione, quod extra Clauſtra Crucem erigere, & ſub ea proceſsiones facere, in pompa Eccleſiæ, actum contineat juriſdictionis, ita proprio adhęrentem territorio, ut in alieno exerceri non poſſit, niſi conſentiat loci Patronus, ad quod facit *cap. ut animarum de Conſt. in 6. lib. 1. tit. 2.*

Et ſub expreſsis terminis firmavit S. Cong. Conc. *ſub die 2. Julii* 1620. *apud* Peyrin. *cit. Conſt. 7. Pii V. ſub* § 10. dum interrogata; *quando muore alcun loro Superiore, ò Maeſtro, ò Teologo collegiale in Convento, ſe poſſono farlo portare per la Città per diverſe Parochie, e per le piazze con muſiche, e riti ſtraordinarii, e metterli ancora il Feviale, ſenza intervento del* Cu-

Curato ? ad undecimum, reſpondit, non poſſe.

8 Quæ *ſub die* 24. *Auguſti* 1669. cenſuit -- non licere Parochis pro aſſociandis Cadaveribus eorum, qui repentina, vel violenta morte decedunt, exigere majus emolumentum eo, quod exigi, ſeu præſtari ſolet ab eo, qui teſtamentum condidit, -- *lib.* 26. *Dec. Fol.* 283.

9 Omnes tandem ſciant, ex *cap. Abolendæ de ſepulturis lib.* 3. *tit* 28. nullo modo eſſe licitum, ſed contra Chriſtianæ pietatis officium, & per Ordinarios caſtigandum, quod propter exactionem pecuniarum, ſeu mortuaria non ſoluta, defunctorum cadavera inhumata relinquantur.

CAPUT XVIII.

Officialis quoad Feſtos dies.

SUMMARIUM.

1 *Dies feſti ab Epiſcopis indicti, à Regularibus ſervantur.*
2 *Poſſunt Regulares dies feſtos in ſuis Eccleſiis annunciare.*
3 *Et ad id poſſunt Ordinariis compelli.*
4 *Quid dies feſti ſignificent ?*
5 *Quæ per Regulares in eis poſſint exerceri ?*
6 *Decretum S. C. Rituum ſuper Celebratione Miſſæ, & Officii de Sanctis deſcriptis in Martyrologio.*
7 *Decretum ejuſdem ſuper translatione Feſti Sanctiſſimæ Annunciationis.*
8 *Alterum Decretum ſuper Feſto S. Joſeph occurrente feria v. majoris hebdomadæ.*

1 Dies

1 Dies feſtos, quos Epiſcopi in ſua Diœceſi ſervandos præceperint, debere, etiam à Regularibus obſervari, ſtatuit Trident. *ſeſſ.* 25. *c.* 2. *de Regularibus*, ubi dies etiam feſti, quos in Diœceſi ſua ſervandos, idem Epiſcopus præceperit, ab exemptis omnibus, etiam Regularibus, ſerventur, vide *cap. officialis, quoad exemptionem ab juris: Ordin. n.* 42. *decret. S.C. C.*

2 Poſſunt Regulares dies feſtos, & jejunia in ſuis Eccleſiis annunciare, prout in terminis firmavit S. C. C *ſub die* 2. *Iulii* 1620. apud Lezan. *ſum. q. Regul. tom.* 1. *cap.* 12. *num.* 41. quæ interrogata; -- An Regulares poſſent annunciare dies feſtos, & jejunia in ſuis Eccleſiis ad Altare in celebratione Miſſæ? Reſpondit: Regulares non prohiberi dies feſtos, & jejunia in ſuis Eccleſiis annunciare. --

3 Imò poſſe ad id ab Ordinariis obligari, ne feſtorum, & jejuniorum ignorantia fideles tranſgrediantur præcepta Eccleſiæ, tradit Roderic. *quæſt. Regul. tom.* 1. *quæſt.* 43. *art* 7. *in fine*.

4 Cum dies feſti, ſeu feſtivitates, aliud non dicant, quam cultum divinum inſtitutum in memoriam alicujus myſterii Eccleſiaſtici, vel martyrii, ſeu obitus &c. alicujus Sancti, cum ceſſatione ab operibus ſervilibus; hinc in illis, nec Regularibus, licèt in ſuis Monaſteriis, nec per ſe, nec per alios operarios ſeculares, operibus ſervilibus incumbere, ex Peyrin. *de Privil. Regul to.* 3. *ad ditam ad Conſtit. Leonis X. c.* 4. *n.* 54. Quibus itidem prohibetur proceſſus formare, cauſas cognoſcere, & ſententias proferre, ut notat Lez. *to.* 3. *v. feſti dies ſub n.* 13. exercere tamen poterunt

actus extra Judiciales, & qui fiunt ſine ſtrepitu judicii, & ſic Eccleſias, & Monaſteria, ipſoſque Religioſos, more religioſo, viſitare, & ſine ſtrepitu judiciali præcepta ſubditis imponere, etiam cum excommunicatione, eoſque à cenſuris abſolvere.

Miſſæ celebrantur, & officia recitantur de Sanctis in Martyrologio deſcriptis ad formam ſequentis Decreti.

6 Decretum Generale. -- Cum Sacr. Rituum Congregationi innotuerit quamplures abuſus irrepſiſſe circa recitationem officii, ſub prætextu decreti ab eadem Congregatione evulgati de anno 1630. & in Breviario Romano impreſſi, in quo permittitur poſſe in Eccleſia recitari officia, & Miſſas celebrari de illis Sanctis, quorum Corpora, aut Reliquiæ inſignes in ea aſſervantur: Eminentiſſimi Patres eidem Sac.Congr. Præpoſiti iiſdem abuſibus evellendis præcipuè intenti, inhærendo decretis, alias in ſimilibus editis, declararunt prædicta officia Sanctorum, ratione Corporis, ſeu inſignis Reliquiæ, recitanda, intelligi debere de Sanctis, dumtaxat in Martyrologio Romano deſcriptis, & dummodo conſtet de identitate corporis, ſeu Reliquiæ inſignis illiuſmet Sancti, qui reperitur in Martyrologio Romano deſcriptus: de cæteris autem Sanctis in prædicto Martyrologio non deſcriptis, aut quibus à Sancta Sede non fuerit ſpecialiter conceſſum, officia recitari, & Miſſas celebrari, vetuerunt, non obſtante, quod ipſorum Corpora, vel inſignes Reliquiæ in Eccleſiis aſſerventur. Quibus tamen ab Ordinariis locorum approbatis, debitam fidelium venerationem (prout hactenus ſervatum eſt) exhiben-

bendam eſſe cenſuerunt, ſed abſque officio, & Miſſa, ſub pęnis de non ſatisfaciendo præcepto recitandi officium, aliiſque in Conſtitut. Pi V. contentis. Die 11. Auguſti 1691.

-- Et facta de prædictis Sanctiſſimo per me Secretar. relatione, Sanctitas Sua hujuſmodi decretum approbavit, ac, ut debitæ exequutioni demandetur locorum Ordinariis injungendum eſſe præcepit. Die 19. Octobr. ejuſdem anni 1691.

Super translatione Feſti Annunciationis poſt octavam Paſchæ, eadem Sac. Congreg. diſpoſuit, ut infrà.

7 -- Etſi ſecundum regulas Breviarii Romani, cum plura feſta æqualia in ritu tranſferenda ſunt, unum ante aliud transferri debeat eo ordine, quo erant celebranda propriis diebus: attamen quia anno 1690. ab hac Sacrorum Rituum Congr. approbante, & mandante fel. rec. Alexandro Papa VIII. ſpecialis prærogativa conceſſa fuit translationi feſti Annunciationis B. Mariæ Virginis Matris Dei, incidentis in feriam ſextam Paraſceve, vel Sabbatum Sanctum: idcircò eadem Sac. Rituum Congregatio iſtiuſmodi novis decretis inhærens, ob ſpecialem reverentiam Dominicæ Incarnationis ſpeciali hoc privilegio decorandum, cenſuit idem feſtum Annunciationis; nimirum, ut quotieſcunque poſthac contigerit feſtum prædictum, etiam quoad ſolum officium, poſt octavas Paſchæ, transferri, in eodem cæteris ſemper feſtis æqualis ritus præponatur, licèt temporis ordine illis ſit in Kalendario poſterius; & ita ſervari mandavit die 14. Junii 1692.

Occurrente feſto S. Joſephi feria v. majoris hebdomadæ plures Miſſæ currentis officii ipſa die celebrantur, & ſolum quoad Chorum, ſeu officium, transfertur feſtum Sancti, non quoad ſacrum, ut itidem eadem firmavit.

8 -- Cum anno proximè venturo occurrat feſtum S. Joſephi in feria v. majoris hebdomadæ, exortum fuit dubium, attenta univerſali conſuetudine Eccleſiæ celebrandi eo die unam tantum Miſſam, an una cum officio ipſius Sancti Joſephi transferri debeat anno prædicto, etiam obligatio audiendi Miſſam, ac vacandi ab operibus ſervilibus? dubioque hujuſmodi in Sacrorum Rituum Congregatione propoſito, eadem Congregatio ad relationem Eminentiſs. & Reverendiſs. D. Card. Albani, re maturè diſcuſſa cenſuit officium transferendum eſſe ad aliam diem, juxta rubricas Breviarii Romani, & decreta ipſius Congregationis; cæterum præceptum audiendi Miſſam, & vacandi ab operibus prædictis non eſſe transferendum, ſed ſervandum eſſe prædicta feria v. majoris hebdomadæ: adeòque per Ordinarios locorum accuratè providendum, ut eo die aliquæ quidem Miſſæ privatæ ante celebrationem ſolitæ Miſſæ Conventualis celebrandæ pro præcepti adimplemento non deſint, ſed tamen propterea antiquus mos Communionis Cleri in Miſſa ſolemni ejus diei, quo Eccleſia SS. Euchariſtię Sacramenti inſtitutionem, & memoriam recolit, ſumma religione hactenus detentus, nullatenus omittatur, & ita declaravit, ac decretum hujuſmodi publicari, & imprimi mandavit. Die 13. Septembr. 1692.

CA-

CAPUT XIX.

Officialis quoad Indulgentias.

SUMMARIUM.

1 *Deſcribitur Indulgentia.*
2 *Eſt in Eccleſia poteſtas concedendi Indulgentias.*
3 *Indulgentiæ revocari poſſunt.*
4 *Conſtitutio Pauli V. revocatoria Indulgentiarum.*
5 *Aliæ conceduntur.*
6 *Damnatur Propoſitio ſuper revalidatione Indulgentiarum.*
7 *Diſtinctio, quod redierint per communicationem, non ſubſiſtit.*
8 *Decretum emanatum ſub Innoc. XI.*
9 *Indulgentiæ quando revalidentur!*
10 *Reſcriptorum intellectus, à quo deſumatur!*
11 *Non ſunt revocatæ, conceſſæ viſitantibus Eccleſias Regularium.*
12 *Declaratio S.C. Indulgentiarum.*
13 *Non revocantur Indulgentiæ conceſſæ, cum clauſula* Univerſis Chriſti fidelibus &c.
14 *Regulares ſunt fideles, non deterioris conditionis.*
15 *S. Franciſcus obtinet à Chriſto Indulgentiam Portiunculæ.*
16 *Indulgentia Portiunculæ applicabilis per modum ſuffragii.*
17 *Indulgentia Portiunculæ conceditur quotidiana.*
18 *Indulgentia recitantibus Officium Conceptionis in ejus feſto, & recitationi intereſſentibus.*

19 *Indulgentia recitantibus Officium Sanctiſſimi Nominis Jeſu; & quomodo intereſſentibus.*
20 *Indulgentia perpetua in Feſtis SS. Joannis à Capiſtrano, & Paſchalis Baylon.*
21 *Indulgentia quotidiana viſitantibus Eccleſiam S. P. Franciſci Civitatis Aſſiſii.*
22 *Indulgentiæ ſtationum Urbis, quomodo intelligantur Regularibus conceſſæ?*
23 *Indulgentia Plenaria ſemel tantùm in die acquiritur.*
24 *Indulgentia affixa diei non transfertur cum translatione Officii.*
25 *Si Feſtum transferatur quoad Chorum, & forum, eſt probabile transferri indulgentiam.*
26 *Attendenda eſt diſpoſitio literarum.*
27 *Si quoad forum, feſtum non transfertur, probabilius eſt, Indulgentiam non transferri.*
28 *Clauſula dummodò celebrentur quotidiè ſeptem Miſſæ, quæ ponitur in conceſſione Altaris Privilegiati.*
29 *Clauſula ad ſeptennium exponitur.*

1 EST Indulgentia, relaxatio, remiſſio, ſeu condonatio pœnæ temporalis debitæ pro peccatis actualibus, jam dimiſſis, à Prælato Eccleſiæ exiſtentibus in gratia, extra Sacramentum conceſſa per diſpenſationem, ſeu applicationem theſauri Eccleſiaſtici.

-- Indulgentiarum uſum Chriſtiano populo maximè ſacrorum Conciliorum auctoritate probatum retinendum eſſe, Tridentinum docet, & præcipit, eoſque ana-
2 themate damnat, qui, aut inutiles eſſe aſſerunt, vel eas concedendi in Eccleſia poteſtatem eſſe negant, *Seſſ.25. in decr. de Indulg.*

3 In-

3 Indulgentiæ per Doctores revocari poſſunt; & patet ex praxi Pauli V. qui eas, per ſuos prædeceſſores Regularibus conceſſas, revocavit, aliaſque ipſarum loco eiſdem eſt elargitus, ut ſequitur. Bull. Cherub. *tom. 3. pag.* 201.

4 -- Romanus Pontifex in Beati Petri ſede conſtitutus, cui inter alia cœleſtis Indulgentiarum theſauri diſpenſandi cura incumbit, ſolicitè proſpicere debet, ac ſolerter, ut hujuſmodi Indulgentiarum diſpenſatio, & uſus ad Dei gloriam, & animarum ſalutem præcipuè dirigatur, & ne illarum multiplicitate confuſio, aut inanis interpretatio exoriatur.

§. 1. Proinde cum fel. rec. Clemens Papa VIII. prædeceſſor noſter magna cum diligentia, & ſolicitudine procuraverit, abuſus, & corruptelas, tum in communicando Indulgentiarum theſauros, tum in modo illos recipiendi, irreptos tollere, & propterea ſua quadam conſtitutione formam aggregandi, inſtituendi, & rectè adminiſtrandi Societates, & Confraternitates præſcripſerit, licèt morte præventus hanc piam ejus voluntatem ad finalem executionem deducere, neque etiam ut cogitaverat, circa Indulgentias à pleriſque Romanis Pontificibus prædeceſſoribus, Religionibus, & Ordinibus Monaſticis, & Mendicantibus diverſis temporibus conceſſas, aliquid deliberare potuerit.

§. 2. Nos, qui nullis noſtris meritis, ſed ſola Dei benignitate ad ſummi Apoſtolatus officium vocati ſumus, ſuſceptum à tanto Pontifice pium hoc opus ad optimum finem perducere cupientes, ubi primum Catholicæ Eccleſiæ regimen ſuſcepimus, venerabilibus

Fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus ad hoc opus à dicto Clemente prædeceſſore deputatis, de quorum numero tempore ipſius Clementis prædeceſſoris eramus, injunximus, ut in illo opere ad ulteriora progrederentur, & Indulgentias Regularibus conceſſas recognoſcerent, iiſque recognitis rem nobiſcum communicarent.

§. 3. Cum itaque præfati Cardinales privilegia, conceſſiones, & gratias prædictis Religionibus, & Ordinibus conceſſas diligenter inſpexerint, & examinaverint, ac eorundem Ordinum Superiores, & Officiales pluries audiverint, ac circa eaſdem Indulgentias varia dubia, & incertitudines, & confuſiones adeſſe compererint, & ex judicio earumdem, etiam Regularium, vel aliquorum ex illis nobis propoſuerint valdè expedire, pro eorum majori ſecuritate, & beneficio, ut Indulgentias ipſis Regularibus, & Ordinibus ad inſtar, vel per communicationem, aut alio modo hactenus conceſſas, annullaremus, & revocaremus, ac alias particulares illis concederemus.

5 §. 4. Nos matura ſuper hoc conſultatione præhabita, cupientes perſonis Regularibus quibuſcumque quorumvis Ordinum, tam Monaſteriorum, quàm Mendicantium, ſpirituale ſolatium, & juvamen afferre, infraſcriptas Indulgentias, & gratias, quas perſonis Regularibus, intra clauſtra, aut extra, cum licentia tamen ſuorum Superiorum, legitima de cauſa, illis conceſſa, degentibus, tantummodò ſuffragari debere declaramus, concedendas duximus.

§. 6. Omnibus igitur Chriſti fidelibus, qui canonicè, & juxta ordines cujuslibet Religio-

gionis, & Conſtitutiones Apoſtolicas habitum Regularem à legitimis Superioribus cauſa profitendi in illo ſuſceperint, die primo eorum ingreſſus in ipſam Religionem, ſi verè pœnitentes, & confeſſi Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum ſumpſerint Plenariam.

§. 6. Ac cuilibet Novitio, qui pęnitens, & confeſſus, ac ſacra Communione refectus, poſt completum probationis annum, profeſſionem emiſerit, etiam plenariam.

§. 7. Nec non cuilibet Religioſo inter clauſtra ſui Monaſterii viventi, qui in feſto principali ſui Ordinis confeſſus, & ſacra Communione refectus fuerit, aut Miſſam recitans pro Chriſtianorum Principum concordia, hæreſum extirpatione, Romani Pontificis ſalute, ac Sanctæ Matris Eccleſiæ exaltatione pias ad Deum preces effuderint, etiam Plenariam.

§. 8. In cujuslibet verò mortis articulo, ſi pariter verè pęnitens, & confeſſus, ac ſacra Communione refectus, vel quatenus id facere nequierit, ſaltem contritus, nomen Jeſu ore, ſi potuerit, ſin autem corde, devotè invocaverit, etiam Plenariam.

§. 9. Qui verò ad Presbyteratus ordinem canonicè promotus, & confeſſus, primam Miſſam celebrabit, nec non etiam iis Religioſis, qui pariter confeſſi, ac ſacra Communione refecti eidem Miſſæ interfuerint, aut ipſo die Miſſam ſimiliter celebrabunt, etiam Plenariam.

§. 10 Iis verò, qui de ſuorum Superiorum licentia, à negotiis per decem dies alieni in cella commorabuntur, aut ab aliorum converſatione ſeparati, in piorum librorum, & aliarum rerum, ſpiritualium animos

ad devotionem, & ſpiritum inducentium lectionibus operam ſuam dederint, addendo ſæpè conſiderationes, & meditationes myſteriorum fidei Catholicæ, divinorum beneficiorum, quatuor Noviſſimorum, Paſſionis Domini Noſtri Jeſu Chriſti, & aliorum exercitiorum, orationum jaculatoriarum, aut vocalium, ſaltem per duas horas in diem, & noctem orationibus mentalibus, ſe exercendo, faciendo eodem tempore confeſſionem generalem, aut annualem, vel ordinariam, Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum ſumpſerint, aut Miſſam celebraverint, quoties pro quolibet prædictorum exercitiorum, Plenariam ſimiliter omnium peccatorum ſuorum Indulgentiam, & remiſſionem miſericorditer in Domino concedimus.

§. 11. Præterea iidem Religioſi intra Clauſtra viventes, qui ſuam Eccleſiam devotè viſitaverint, & ut præfertur oraverint, conſequantur eaſdem Indulgentias, quas viſitantes Eccleſias Urbis, & extra eam diebus Stationum conſequuntur, in omnibus diebus perinde, ac ſi ipſas Urbis Eccleſias perſonaliter viſitarent.

§. 12. Omnibus item Religioſis intra clauſtra, ut ſupra, viventibus, qui quinquies Orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam ante Altare eorum Eccleſiæ in quolibet die, quinque annos, & totidem quadragenas.

§. 13. Iis verò, qui de ſuorum ſuperiorum licentia in itinere exiſtentes, aut extra clauſtra degentes, tamquam Prædicatores, & Lectores, quinquies eandem Orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicā, ante quodlibet Altare ſimiliter dixerint,

etiam

etiã quinque annos, & totidem quadragenas.

§. 14. Nec non etiam eiſdem Religioſis, qui per menſem integrum ſingulis diebus, ſpatio mediæ horæ orationem mentalem fecerint, ac Confeſſi, & ſacra Communione, ultima Dominica menſis hujuſmodi refecti fuerint, ſexaginta annos, & totidem quadragenas.

§. 15. Qui verò contrito corde, & pęnitentes eorum culpas, & peccata, ac imperfectiones in Capitulis culparum accuſabunt, & ſpiritualiter communicabunt, & exercitium virtutum facient, tres annos, & totidem quadragenas.

§. 16. Quotieſcunque autem de licentia Summi Pontificis, aut ſuorum Superiorum in ditiones, & terras infidelium, aut Hæreticorum ad concionandum, aut Catholicos docendum, vel infideles, & Hæreticos ipſos ad fidem Catholicam convertendum, & Eccleſiæ gremio reducendum, miſſi fuerint, ſi pęnitentes, & confeſſi, ac Sanctiſſima Communione refecti fuerint, vel Miſſam celebraverint, ut melius ad hujuſmodi opus ſeſe parare valeant, pro duabus vicibus, videlicet, quando itineri ſe accingent, & quando in Provinciam, ubi prædicta opera eis exercenda erunt, ingreſſi fuerint, Plenariam omnium peccatorum ſuorum Indulgentiam, & remiſſionem miſericorditer in Domino pariter concedimus, & elargimur.

§. 17. Et inſuper cum Superiori in viſitationibus generalibus orationes quadraginta horarum pro bono viſitationis progreſſu collocare voluerit, ijs Religioſis, qui dictis orationibus, ſaltem ſpatio duarum horarum in diverſo tempore interfuerint, & ibi pro

Chriſtianorum Principum concordia, hæreſum extirpatione, Romani Pontificis ſalute, ac S. Matris Eccleſiæ exaltatione, necnon diſciplinæ, & obſervantiæ Regularis augmento, pias ad Deum preces, ut ſupra dictum eſt, effuderint, ſi confeſſi, & ſacra Communione refecti fuerint, aut Miſſam celebraverint, Plenariam ſimiliter omnium peccatorum Indulgentiam, & remiſſionem, ut præfertur, concedimus.

§. 18. Volumus autem, ut omnes ſupradictæ Indulgentiæ, & gratiæ Religioſis Regularibus cujuſvis Ordinis, tam Monaſtici, quàm Mendicantis dumtaxat, ut præfertur, conceſſæ, etiam omnibus Monialibus, cujuſvis Regulæ approbatæ, & intra clauſtra, cum tribus votis ſolemnibus viventibus, & perpetuam clauſuram ſervantibus, tam Ordinariis locorum, quam etiam Regularibus, cujuſcumque Ordinis, Regulæ, & Inſtituti, ſubjectis ſuffragentur. Præſentibus perpetuis futuris temporibus duraturis.

§. 19. Cæterùm omnes, & ſingulas Indulgentias quibuſcumque Ordinibus, & Inſtitutis Regularibus hujuſmodi, etiam Mendicantibus, & quibuslibet perſonis Regularibus, tam vigore privilegiorum, & litterarum Apoſtolicarum, quam vivæ vocis oraculo, aut alias quovis modo, per quoſcumque Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac Nos, & Apoſtolicam Sedem, hactenus conceſſas, confirmatas, approbatas, & innovatas, auctoritate, & tenore prædictis perpetuo revocamus, caſſamus, annullamus, & abrogamus, & ad præſentium noſtrarum literarum præſcriptum reducimus, & moderamur.

§. 20. Non

§. 20. Non obſtantibus quibuſvis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac eorum Ordinum, & Inſtitutorum Regularium, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quamvis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, etiam Mare magnum, & Bulla aurea nuncupata, eiſdem Ordinibus,& Inſtitutis, eorumque Monaſteriis, Conventibus,Collegiis, Domibus, Superioribus & perſonis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſsis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa; ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales, idem importantes, mentio, ſeù quævis alia expreſſio habenda foret, tenores hujuſmodi præſentibus pro expreſsis, & ad verbum inſertis, habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter,& expreſsè derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

§. 21. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis, etiam impreſsis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem fides habeatur ubique,quæ præſentibus ipſis originalibus literis haberetur.

Dat. Romæ apud S. Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die 23. Maii 1606. Pontificatus noſtri Anno 2.

Et cum plures aſſererent per confirmationes privilegiorum, ea revocatione poſteriores, eas fuiſſe priſtino valori reſtitutas.

Ala:

Alex. VII. *die* 18. *Martii* 1666. illis ſuper hoc
ſilentium indixit, hujuſmodi propoſitionem
damnans.

6 *Indulgentiæ conceſſæ Regularibus, & revo-*
catæ à Paulo V., hodie ſunt revalidatæ.

Nec datur locus diſtinctioni ſcribentium
ab Alex. damnari hanc dumtaxat propoſitio-
nem. -- Indulgentiæ revocatæ à Paulo V,
directè, & expreſsè ſunt revalidatæ; mini-
7 mè autem affirmantium eſſe revalidatas cum
modificatione; quatenus propter privilegio-
rum communicationem, redierint ad ſuos
priſtinos poſſeſſores, ſi Religio aliqua poſt re-
vocationem Pauli, obtinuerit, ab eo revo-
catas, per poſteriores Pontifices innovari, &
iterum concedi; -- id etenim cum decreto
Alex. non cohæret, cum ipſe abſolutè velit
non eſſe revalidatas; & adverſatur alteri à
Sacr. Cong. Indulgentiarum, & ab Innocen-
8 tio XI. approbato, edito 7. *Martii* 1676. vi-
dendo apud Lant. *ſupplement. verb. Indulgentiæ*
num. 8. & Gobat. *tom. 2. oper. mor. tract. 4. part.*
3. *cap.* 37 *ſub num.* 709 ubi, pluribus Indul-
gentiis, vel, ut apocriphis, aut fictis, ſeù in-
ventis, reprobatis, §. *ac demum*, quoad eas
perſonis Regularibus quarumcumque Reli-
gionum, & Ordinum, etiam Mendican-
tium, ante Breve Pauli V. ſuperius enun-
ciatum, conceſſas, diſponit, ut ſequitur:
-- niſi fuerint deinde Romani Pontificis au-
ctoritate innovatæ, aut confirmatæ, nul-
lius eſſe roboris & momenti pariter de-
clarat. --

9 Ideò numquam revalidari dicendum, niſi
per Sedem Apoſtolicam ſucceſſivè innoven-
tur, vel confirmentur; & cum intellectus
reſcripti, quoad clauſulas, involventes gra-

tiam,

tiam, ex notatis à Gobat. *loco cit. cap. 27. ſub num.* 549. petendus ſit ex mente, & proœ-
10 mio Principis reſcribentis, videndum eſt, ſi in literis confirmationis, Indulgentiæ cum aliis ab eodem nominentur, & exprimantur.

Cum Paulus §. 19. dicat à ſe revocari Indulgentias quibuſcumque -- Ordinibus, & Inſtitutis Regularibus, etiam Mendicantibus, & quibuslibet perſonis Regularibus; & decretum citet, & declaret nullius eſſe ro-
11 boris, conceſſas perſonis Regularibus quarumcumque Religionum, & Ordinum, etiam Mendicantium, -- ſequitur eas dumtaxat revocatas, & abrogatas eſſe, quæ directè, & principaliter conceſſæ erant ipſis Regularibus, non verò eas Eccleſiis Regularium viſitantibus conceſſas, ut notavit Lezana *tom.* 3 *pag* 364. *verb. Indul. num.* 8. & declaravit Sacr. Congr. Indulgentiarum ab eodem Paulo deputata, ipſeque approbavit apud Lant. *verb. Confrat. ſub num.* 11., & in ea decreta tranſmiſſa fuerunt Archiepiſcopo Bononienſi, ut ſequitur; *E perche molti dubitano, ſe per la Coſtitutione di Sua Beatitudine ſopra l'Indulgenze conceſſe ultimamente alle perſone Religioſe, con revocatione delle antiche,*
12 *venghino revocate anco l'Indulgenze conceſſe alle Chieſe Regolari, & à quei, che le viſitano, ancorche la Coſtitutione comprehendi chiaramente ſolo le perſone Regolari, ſenza eſtenderſi alle Chieſe loro, tuttavia la Sac. Congregatione per levar ogni dubio, dichiara, che l'Indulgenze conceſſe à quelli, che viſitano le Chieſe de Regolari, ſtanno nella loro forza, e vigore, ſinche la Santità Sua farà altra deliberatione; e però ſi poſſono laſciar publicare, quando non oſti altra*

coſa;

coſa; Alia vide. Nicol Floſ. *v. Indulg. nu.* 6. Nec revocantur conceſſæ perſonis de Tertio Ordine; nam propoſito dubio Sac. Congreg. Indulgentiarum, & in ea examinato; *An in generali revocatione Indulgentiarum, quæ in Brevi Romanas Pontifex Pauli V. habetur, comprehendantur Perſonæ, quæ ſubſtantialia Religionis vota non emittunt intra, vel extra Clauſtra degentes?* Ipſa reſpondit, *eas minimè comprehendi*. Et reſponſum confirmatur ab Innocentio X I. Conſtit. Aliàs 10. *Octobr.* 1686. *direct. Trium Ordin. art.* 5. *conſtit.* 1.

Nec revocari dicendum, ut notat Gobat. *cit. part.* 1. *cap.* 27. *ſub num.* 546. & *Haſbenſis Summa Select. qq. v. Indulgentia ſub num.* 222. Indulgentias promiſcue datas, Regularibus, & Secularibus, ut cum in literis conceſſionis à Pontifice apponitur Clauſula illimitata, -- Univerſis Chriſtifideli-
13 bus, vel omnibus utriuſque ſexus Chriſti fidelibus, qui devotè viſitaverint Eccleſiam, v. g. S. Mariæ de Aracæli in Feſto S. Franciſci, indulgentiam concedimus; -- quia hujuſmodi generis Indulgentiæ non ſunt datæ primo, & directè perſonis Regularibus, ſed omnibus Chriſti Fidelibus; ideò, & Regulares in ejuſdem S. Franciſci Feſto, devotè, & ut oportet, præfatam viſitantes Eccleſiam, eam, poſſunt lucrari, cum & ipſi, ſicut
14 cæteri, ſint fideles, & non deterioris conditionis.
15 Plenariam à Chriſto Domino ad preces Deiparæ pro omnibus fidelibus, qui Eccleſiam S. Mariæ Angelorum, ſeù Portiunculæ nuncupatam, in agro ſitam Aſſiſien. piè, & devotè viſitarent, obtinuit S. Franciſcus, quam

quam ad unicam diem reſtrinxit Honorius III., ad ſecundam ſcilicet Auguſti, in qua ejuſdem Eccleſiæ anniverſaria dedicationis memoria recurrit.

Et ſub revocatoria Indulgentiarum diſpoſitione, quæ Anno Sancto durante ſuſpenduntur, eam non comprehendi declararunt Innoc.X. 5. *Julii* 1650. Clemens 12 *Novembris* 1674. & occaſione præſentis, expreſſit Innocentius XII. prout ſequitur.

— Cum ob Sacri Iubilei celebrationem, à Vigilia Nativitatis Domini Noſtri Jeſu Chriſti proximè venturi anni inchoandam, & uſque ad finem ejuſdem anni duraturam; omnes, & ſingulas Indulgentias, & peccatorum remiſſiones quibuſvis Eccleſiis, Monaſteriis, Hoſpitalibus, & aliis locis piis ſecularibus, & quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium, Regularibus, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis, quomodolibet conceſſas, de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine ſuſpenderimus, ac ſuſpenſas eſſe declaraverimus, eaſque eodem anno durante nulli prodeſſe, aut ſuffragari debere decreverimus, prout in noſtris ſub Plumbo deſuper expeditis literis, quarum tenorem præſentibus pro expreſſis haberi volumus, plenius continetur: Nos cupientes, ut Eccleſia Sanctæ Mariæ Angelorum Domus Ordinis Fratrum Minorum S. Franciſci de Obſervantia propè, & extra muros Civitatis Aſſiſien., congruis frequentetur honoribus, ad eamque Chriſti Fideles libentiùs accedant, quo exinde ſpiritualibus gratiis ſe uberius refectos conſpexerint, tenore pręſentium declaramus, mentis, & intentionis Noſtræ

mini-

minime fuiſſe, nec eſſe ſub præfata Indulgentiarum ſuſpenſione, Indulgentiam utriuſque ſexus Chriſti Fidelibus, prædictam Eccleſiam die ſecunda Menſis Auguſti, à primis veſperis uſque ad occaſum ſolis diei hujuſmodi viſitantibus, & requiſita, pro eadem Indulgentia conſequenda, peragentibus, conceſſam, comprehendere, prout minimè comprehendimus, nec comprehenſam eſſe in verbo Romani Pontificis atteſtamur: In contrarium facientibus non obſtantibus quibuſcumque. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem ſub annulo Piſcatoris die xxi. Auguſti M. DC. XCIX. Pontificatus Noſtri Anno Nono.

Indulgentiam Portiunculæ applicari poſſe per modum Suffragii Animabus Defunctorum, indulxit Innocentius XI. ut infra.

16 Aliàs fel. rec. Greg. Papa XV. Prædeceſſor Noſter omnibus, & ſingulis utriuſque ſexus Chriſti Fidelibus, verè pęnitentibus, & confeſſis, ac Sac. Communione refectis, qui aliquam ex Eccleſiis Fratrum Ordinis Minorum S. Franciſci de Obſervantia, etiam Reformatorum, nuncupatorum, ubicumque exiſtentium, de ſecunda Menſis Auguſti à primis veſperis uſque ad occaſum ſolis diei hujuſmodi, annis ſingulis, devotè viſitaſſent, & ibi pro Chriſtianorum Principum concordia, Hæreſum extirpatione, ac S. Matris Eccleſiæ exaltatione, pias ad Deum preces effudiſſent, plenariam omnium peccatorum ſuorum Indulgentiam, & remiſſionem, miſericorditer in Domino conceſſit, & aliàs, prout in ipſius Gregorii prædeceſſoris literis, deſuper in ſimili forma Brevis die iv. Julii 1622. expeditis, quas perpetuis

petuis futuris temporibus valere voluit, uberius continetur. Cum autem dilectus Filius modernus Procurator Generalis dicti Ordinis, Nobis nuper exponi fecit Indulgentiam plenariam, & peccatorum remiſſionem, per dictum Gregorium prædeceſſorem, ut præfertur, conceſſam etiam Animabus Chriſti Fidelium Defunctorum, per modum Suffragii applicari poſſe, ſummopere deſideret: Nos piis ejuſdem Procuratoris Generalis hac in re, quantum cum Domino poſſumus, favorabiliter annuere volentes, auctoritate Nobis à Domino tradita, ac de Omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate confiſi, Indulgentiam plenariam, & peccatorum remiſſionem Chriſti Fidelibus præfatis, ſupradictas Eccleſias Fratrum Ordinis S. Franciſci de Obſervantia, & Reformatorum, dicta die ſecunda Menſis Auguſti, ut ſupra, viſitantibus, & præmiſſa peragentibus conceſſam, etiam Chriſti Fidelium Animabus, quæ, Deo in charitate conjunctæ, ab hac luce migraverint, per modum Suffragii applicari poſſe, etiam perpetuò concedimus, & indulgemus; in contrarium facientibus non obſtantibus quibuſcumque. Volumus &c. Dat. Romæ apud S. Mariam Majorem ſub annulo Piſcatoris die 22 Januarii 1687. Pontificatus Noſtri Anno Undecimo. --

17 Et idem Innocentius XII. Indulgentiam perpetuam, in quocumque die, præfatam Eccleſiam viſitantibus concedit. *Collet. Bullæ. Innocentii XII. pag.* 197.

-- Redemptoris, & Domini Noſtri Jeſu Chriſti vices, licèt immeriti, gerentes in terris, Cęleſtium munerum theſauros, quo-

rum

rum diſpenſationem humilitati noſtræ commiſit Deus, fideli, prudentique liberalitate libenter erogamus,ſicut pia ſublimium Principum, præclaris in Eccleſiam Dei meritis fulgentium, ac Religioſorum virorum, propriæ, alienæque ſaluti laudabiliter incumbentium, vota poſtulant, & Nos, ad augendam, fovendamque Fidelium pietatem profuturum in Domino arbitramur. Itaque ſpirituali Chriſti Fidelium ad Eccleſiam S. Mariæ Angelorum nuncupat., Domus Fratrum Ordinis Minorum S. Franciſci, de Obſervantia nuncupatorum, propè,& extra muros Civitatis Aſſiſien., aſſiduè (ut accepimus) ex univerſis Chriſtiani Orbis partibus, devotionis cauſa, confluentium, conſolationi, atque Animarum ſaluti, quantum cum Domino poſſumus, benignè conſulere, nec non dilecti Filii Bonaventuræ Poerii Miniſtri Generalis dicti Ordinis ſupplicationibus, etiam totius Ordinis prædicti nomine, Nobis ſuper hoc humiliter porrectis, quibus pie, atque enixè plurium Orthodoxorum Principum preces, in idipſum tendentes acceſſere, favorabilem aſſenſum præbere cupientes, ac de Omnipotentis Dei miſericordia, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate confiſi, omnibus utriuſque ſexus Chriſti Fidelibus ad Eccleſiam ſupradictam, ſicut præmittitur, confluentibus, qui illam verè pęnitentes, & confeſſi, ac Sacr. Communione refecti, in quocumque Anni die devotè viſitaverint, & ibi pro Chriſtianorum Principum concordia, Hæreſum extirpatione, ac Sanctæ Matris Eccleſiæ exaltatione, pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium pecca-

catorum ſuorum Indulgentiam, & remiſsionem miſericorditer in Domino concedimus. Præſentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus &c. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem ſub Annulo Piſcatoris die xviii. Auguſti. M. DC XCV. Pontificatus Noſtri Anno Quinto.

Sixti IV. diſpoſitione, apud *Confeſſ. Collet. Privil. Mend parte prima pag. mihi 92.*, recitantes in Feſto Conceptionis ejuſdem Officium, diſpoſitum per Leonardum de Nogarolis, vel intereſſentes recitationi, eaſdem Indulgentias, quas Chriſti Fideles in Solemnitate Corporis Chriſti, lucrantur.

18 — Sixtus Epiſcopus ſervus ſervorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Cum præcelſa meritorum inſignia, quibus Regina Cęlorum Virgo Dei Genitrix Glorioſa, ſedibus prælata ſydereis, quaſi Stella matutina perrutilans, devotè conſiderationis indagine perſcrutamur, & infra pectoris arcana revolvimus, quod ipſa, utpotè via miſericordiæ, Mater gratiæ, & pietatis, unica humani generis conſolatrix, pro ſalute Fidelium, qui delictorum onere prægravantur, ſedula oratrix, & pervigil ad Regem, quem genuit, intercedit dignum, quin potiùs debitum, reputamus univerſos Chriſti Fideles, ut Omnipotenti Deo, cujus providentia ejuſdem Virginis humilitatem ab æterno reſpiciens, pro reconcilianda Auctori humana natura, lapſu primi hominis æternæ morti obnoxia, eam ſui unigeniti habitaculum, Sancti Spiritus præparatione conſtituit, ex qua carnem noſtræ mortalitatis pro redemptione populi ſui aſſumeret, & Immaculata Virgo, poſt partum, nihilominus

minus remaneret, de ipſius Immaculatæ Virginis mira Conceptione gratias, & laudes referant, & inſtituta propterea in Dei Eccleſia Miſſas, & alia Divina Officia dixerint, & illis interfuerint, Indulgentiis, & peccatorum remiſſionibus invitare; ut exinde fiant ejuſdem Virginis meritis, & interceſſione, Divinæ gratiæ aptiores. Hac igitur conſideratione inducti, ejuſdem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate confiſi, hac in perpetuum valitura Conſtitutione, ſtatuimus, & ordinamus, quod omnes, & ſinguli Chriſti Fideles, utriuſque ſexus, qui Miſſam, & Officium Conceptionis ejuſdem Virginis Glorioſæ, juxta piam, devotam, & laudabilem ordinationem dilecti Filii Magiſtri Leonardi de Nogarolis Clerici Veronenſis Notarii Noſtri, & quod deſuper à Nobis emanavit, Miſſæ, & Officium, hujuſmodi inſtitutionem in die Feſtivitatis Conceptionem ejuſdem Virginis Mariæ, & per Octavas ejus devotè celebraverint, & dixerint, aut illis Horis canonicis intererint, quoties id fecerint, eandem prorſus Indulgentiam, & peccatorum remiſſionem, exinde conſequantur, quam juxta fęlicis recordationis Urbani Quarti, in Concilio Viennenſi approbatæ, ac Martini Quinti, & aliorum Romanorum Pontificum prædeceſſorum Noſtrorum Conſtitutiones, conſequuntur, illi, qui Miſſam, Officium, & Horas canonicas in Feſto Corporis, & Sanguinis Domini Noſtri Jeſu Chriſti à primis veſperis, & per illius Octavas, juxta Romanæ Eccleſiæ inſtitutionem, celebrant, dicunt, aut Miſſæ, Officio, & Horis hujuſmodi interſunt, præ-

ſentibus

ſentibus perpetuis futuris temporibus valituram. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Domini milleſimo quadringenteſimo ſeptuageſimo ſexto, tertio Kal. Martii Pontificatus Noſtri Anno Sexto. ..

Similes Indulgentias conceſſit Clemens VIII. apud Roderic. *Collet. Privileg. Bulla tertia pag.* 524, in Feſto SS. Nominis Jeſu *die* 14. *Januarii*.

19 .. Sacratiſſimi Nomini Jeſu, *& infra*. Nos igitur ipſius Sanctiſſimi Nominis Jeſu venerationem (ut par eſt) augere ſinceris deſideriis affectantes, hujuſmodi ſupplicationibus incliti, quod de cætero in toto Ordine Fratrum Minorum, & Sororum Sanctæ Claræ, ſingulis annis, die 14 menſis Januarii Feſtum, & Officium prædictum duplex majus, & ſolemne de ipſo Sanctiſſimo Nomine Jeſu celebrari debeat, & Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium, ſtatuimus, & ordinamus, & ut Chriſti Fideles, libentius ad dicti Officii celebrationem accedant, quo ex hoc ſe majora dona ſpiritualia adipiſci poſſe cognoverint, de ipſius D. N. Jeſu Chriſti miſericordia, ac BB. Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate confiſi, tam Officium ipſum celebrantibus, quam qui illius recitationi, & decantationi interfuerint, ac quinquies orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam, pro felicitate Romani Pontificis, & S. Romanæ Eccleſiæ, adverſus Maumethicam, & Lutheranam perfidiam, ac univerſalem Principum, & aliorum Fidelium pacem, devotè viſitaverint, ſimiles Indulgentias, & peccatorum remiſſiones, quæ prædictis Chriſti Fidelibus in Officio Feſti Corporis Chriſti, & per illius

Octavas

Octavas, in Eccleſiis, in quibus celebratur intereſſentibus conceſſæ ſunt, concedimus, & elargimur &c. die 2. Aprilis 1598. --

Indulgentia plenaria perpetua viſitantibus Eccleſias Fratrum Minorum de Obſervantia, & Reformatorum, ac Monialium, in Feſtis SS. Joannis de Capiſtrano, & Paſchalis Baylon ab Alex. VIII.

20 -- Redemptoris, & Domini Noſtri Jeſu Chriſti, qui glorioſos ſaluberrimorum, quos nobis reliquit, exemplorum ſectatores altis decoravit honoribus, & cęleſtis beatitudinis conſortes effecit, vices, licèt immeriti, gerentes in terris, ſpiritualium munerum theſauros, quorum nobis credita eſt diſpenſatio, libenter erogamus, ſicut ad excitandam, & fovendam erga eoſdem Beatos in Cęli incolas Fidelium devotionem ſalubriter expedire in Domino arbitramur. Cum itaque Nos nuper, ad honorem Sanctiſsimæ, & Individuæ Trinitatis, ad exaltationem Catholicæ Fidei, & Chriſtianæ Religionis incrementum, de Venerabilium Fratrum Noſtrorum S.R.E. Cardinalium, ac Patriarcharum, Archiepiſcoporum, & Epiſcoporum, in Alma Urbe Noſtra, tunc exiſtentium, conſilio, B. Joannem à Capiſtrano Ordinis Fratrum Minorum S. Franciſci, de Obſervantia nuncupatorum, & B. Paſchalem Baylon, Diſcalceatorum nuncupatorum, dicti Ordinis profeſſores, auctoritate Nobis à Domino tradita, Sanctos eſſe decreverimus, & definiverimus, illoſque Sanctorum Catalogo ſolemni ritu adſcripſerimus. Hinc eſt, quod Nos ad augendam Fidelium Religionem, & Animarum ſalutem Cęleſtibus Eccleſię theſauris pia charitate intenti, ac de Omnipo-

tentis

tentis Dei miſericordia, & BB. Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate confiſi, omnibus, & ſingulis utriuſque ſexus Chriſti Fidelibus, verè pœnitentibus, & confeſſis, ac Sacra Communione refectis, qui aliquam ex Eccleſiis Fratrum Minorum de Obſervantia, ac Reformatorum nuncupatorum; nec non Monialium dicti Ordinis, tam hactenus erectis, quam in poſterum, quandocumque erigendis, & ubicumque locorum exiſtentibus, diebus Feſtis eorundem Sanctorum Joannis à Capiſtrano, & Paſchalis Baylon, nempè, Sancti Joannis quidem die xxiii. Octobris, Sancti Paſchalis verò, die xvii. Maii, à primis veſperis uſque ad occaſum ſolis, Feſtorum hujuſmodi annis ſingulis devotè viſitaverint, & ibi pro Chriſtianorum Principum concordia, Hæreſum extirpatione, ac Sanctæ Matris Eccleſiæ exaltatione, pias ad Deum preces effuderint, quo die præfatorum id egerint, plenariam omnium peccatorum ſuorum Indulgentiam, & remiſſionem miſericorditer in Domino concedimus. Præſentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus &c. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem ſub annulo Piſcatoris die vii. Decembris M. DC. XC. Pontificatus Noſtri Anno Secundo.

Indulgentia plenaria perpetua viſitantibus in quocumque anni die Eccleſiam Sancti Franciſci Domus Fratrum Ordinis Minorum ejuſdem S. Franciſci, Conventualium nuncupatorum, Civitatis Aſſiſien. ab eodem Innocentio XII.

21 Commiſſæ Nobis à Domino Noſtro Jeſu Chriſto diſpenſationis ratio exigit, ut Cœleſtium munerum theſauros, ad augendam

in terris Sanctorum, in Cęlis regnantium, venerationem, fovendamque, & incitandam erga illos Fidelium devotionem, fideli prudentia, quantum Nobis ex alto conceditur, erogare ſtudeamus. Itaque eximia, omniſque humanæ laudis præconium longè ſupergreſſa, Sancti Franciſci Confeſſoris, qui terrenis omnibus deſpectis, Cęleſtis gratiæ benedictione repletus, innumeris mirabilium virtutum exemplis Sanctam Dei Eccleſiam illuſtravit, & hominum corda eo, quo ipſe ardentiſsimè flagrabat, charitatis igne ſuccendit, merita, pio, devotoque animi affectu recolentes, nec non ſpirituali Chriſti Fidelium ad Eccleſiam ipſius Sancti Franciſci, Domus Fratrum Ordinis Minorum ejuſdem Sancti Franciſci, Conventualium nuncupat., Civitatis Aſsiſien., in qua Sacrum ejus corpus requieſcit, aſsiduè (ut accepimus) ex univerſis Chriſtiani Orbis partibus, devotionis cauſa, confluentium conſolationi, atque animarum ſaluti, quantum cum Domino poſſumus, benignè conſulere cupientes, ac de Omnipotentis Dei miſericordia, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate confiſi, omnibus, & ſingulis utriuſq; ſexus Chriſti Fidelibus ad Eccleſiam ſupradictam, ſicut præmittitur, confluentibus, qui illam verè pęnitentes, & confeſsi, ac Sacra Communione refecti, in quocumque anni die devotè viſitaverint, & ibi pro Chriſtianorum Principum concordia, Hæreſum extirpatione, ac Sanctæ Matris Eccleſiæ exaltatione, pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum ſuorum Indulgentiam, & remiſsionem miſericorditer in Domino concedimus. Præſentibus perpetuis futuris tem-

temporibus valituris. Volumus autem, ut earundem præſentium literarum tranſumptis, ſeu exemplis, etiam impreſsis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in Eccleſiaſtica dignitate conſtitutæ munitis, eadem prorsùs fides ubique locorum habeatur, quæ ipſis præſentibus haberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem ſub annulo Piſcatoris die xviii. Auguſti M DC. XCV. Pontificatus Noſtri Anno Quinto.

Cum aliquibus locis, Ordinibus, & perſonis communicantur Indulgentiæ Stationum Urbis literæ communicationis intelligi debent ad formam Decreti enunciati *nu.* 8. ubi in fine expreſsè diſponitur.

22 Indulgentias verò Stationum Urbis, quæ à Romanis Pontificibus ſingulari quodam beneficio, vel communicatæ ſunt, vel communicabuntur interdum, aliquibus locis, Ordinibus, aut perſonis, diebus tantum Stationum in Miſſali Romano deſcriptis, ſuffragari poſſe declarat: ſemel autem dumtaxat in die plenariam Indulgen-
23 tiam, in certos dies, Eccleſiam viſitantibus conceſſam, vel aliud pium opus peragentibus, lucrifieri.

24 Indulgentia, quæ conceditur in feſto alicujus Sancti, obtinenda tamen, V. G. die ſecunda Auguſti, ſi contingat Feſtum, quoad Chorum, transferri, cum Feſti translatione, non transfertur Indulgentia; quia juxta commune dictum: *Indulgentiæ tantum valent, quantum ſonant:* ſonat autem illa, & exprimitur conceſſa pro tali die, ergo non valet pro alia, quam illa die; quæ cum ſit certo determinata, immobilis eſt; conſequen-

ter immota manet Indulgentia, ut notat Hasbenſis *Sum. qq. verb. Indulgentia:* Lezzana *Summ qq. tom. 3. verb. dies feſti nu.* 13 Gobat. *tom. 2. operum moralium tract. 4. part. 2. cap. 7. num.* 323.

25 Si verò Feſtum transferatur, conformiter ritui ab Eccleſia præſcripto, nedum quoad Chorum, ſed etiam quoad Forum, & cultum Divinum publicum, cui tam Clerus, quàm Populus adſtringatur, & ceſſare ab operibus ſervilibus debeat, & Indulgentia diei determinatè affixa non ſit, probabile eſt apud Gobat. *nu* 324. & Indulgentiam transferri.

26 Verum ex *cap ad Aures de reſcr. lib* 1. *tit.* 3. in omnibus diſpoſitionibus maximè ſpectanda eſt intentio, & finis legislatoris.

27 Si quoad forum non transfertur, probabilius eſt, nec Indulgentiam transferri; etenim, ut advertit Hasbenſis *loc. cit.* ſi Feſtum S. Joannis Baptiſtæ contingat in die Feſtivo Corporis Chriſti, cum Officio ejuſdem Sancti non transferuntur Indulgentiæ pro die Sancti Joannis datæ, ſed eo die Corporis Chriſti, & non alio, eas Fideles lucrari debent; ſic ſentiendum de Indulgentiis pro feſto ſancti Antonii de Padua, quando in die Pentecoſtes incidit; licèt enim tunc Fideles duplici titulo non teneantur ad audiendam Miſſam, ſicut per DD. obligantur, cum feſtum Sancti Joannis Baptiſtæ contingit in die Corporis Chriſti (etenim S. Antonius ſolo cultu Chori, & non fori, colitur) tamen cum ejuſdem Officio non tranſferuntur Indulgentiæ; utpotè datæ etiam in uſum Populi, qui nihil de tali translatione ſcit, & ſolùm memoriæ retinet diem tertium decimum menſis Junii.

28 Cum obtinetur Breve, quo Summus Pontifex concedit in una Eccleſia aliquod Altare Privilegiatum cum clauſula illa: *Dummodo in eo ſeptem Miſſæ quotidie celebrentur*; eſt ſenſus per Gobat. *exper. Theol. tract.* 3. *Alphabetic. ſacrifican. caſu* 19. *num.* 641. quod ſoleant celebrari; adeò ut conditio non deficiat, ſi aliquando caſu, & fortuito contingat non tot celebrari; præſertim, quia, ut etiam Hasbenſ. *num.* 229. notat: Dictio *quotidie*, *ſemper &c.* non ſumitur in ſenſu grammaticali, ſed moraliter, & civiliter; ita ut quotidie fieri dicatur, quod frequenter fit. Ideò Barboſa apud allegatum Hasbenſem dicit: *Civem, qui continuè tenetur habitare, implere ſi habitet etiam per tres menſes in Rure ſingulis annis*. Propterea ſi quandoque aliqua juſta cauſa, vel neceſſitate, aut infirmitate, vel ob Hoſtium incurſum, uno die, vel etiam menſe per Gobat., non celebrentur ſeptem Miſſæ, Indulgentia non corruit; dummodo tamen aliàs regulariter ſoleant celebrari.

29 Alia clauſula *ad ſeptennium tantùm*, innuit ordinarium terminum conceſſionis; verùm ſeptennium non incipit à die, quo Romę à Summo Pontifice gratia conceditur, ſed à die publicationis factæ per loci Ordinarium. Et anni debent eſſe continui, non interpollati: Eccleſiaſtici, non Solares, à die, ſcilicet publicationis ad diem correſpondentem in ſeptimo anno.

CAPUT XX.

Officialis quoad Interdictum.

SUMMARIUM.

1 *Interdicti deſcriptio.*
2 *Ejus diviſio.*
3 *Quæ, interdicta Eccleſia, interdicto ſubjaceant!*
4 *Perſonaliter interdicti nullibi poſſunt admitti ad Divina.*
5 *Quid de Peregrinis.*
6 *Etiam Innocentes generali interdicto ligantur.*
7 *Interdicto Populo, non intelligitur interdictus Clerus.*
8 *Quæ, & quibus Sacramenta tempore interdicti conferantur!*
9 *Quando relaxato interdicto, ſepulti extra Eccleſiam, ad Eccleſiam transferantur!*
10 *In quibus Feſtivitatibus ſuſpendatur Interdictum.*
11 *An tempore interdicti ſit abſolutè probibitus ſonitus Campanarum?*
12 *Regulares debent ſervare interdictum.*
13 *Decretum Tridentini.*
14 *An revocentur Privilegia Regularium.*
15 *Fratres Minores gaudent Privilegio ſuſpendendi Interdictum in aliquibus Feſtivitatibus Ordinis.*
16 *Feſtivitates includunt etiam Completorium.*
17 *Quid de Communione præſtanda in illis!*
18 *Privilegium Minorum non eſt commune aliis Regularibus.*
19 *Concilii Lateranenſis diſpoſitio ſuper admiſſione Tertiariorum ad Divina, tempore interdicti.*

20 *Fra-*

20 *Fratres Ord. Min. poſſunt Tertiarios eo tempore in ſuis Eccleſiis admittere, ſed cum modificatione.*

1 INterdictum Eccleſiaſticum ab interdicendo, ſeù prohibendo dictum. -- Eſt Cenſura Eccleſiaſtica in locum, vel perſonas lata, prohibens quorumdam Sacramentorum uſum, Divina Officia, & Sepulturam interdictis miniſtrari. --

2 Ejus diviſio eſt in locale, perſonale, & mixtum: Locali interdicitur locus, ne in eo prędicta exerceantur. Perſonali, Perſona, ne in eis ad præfata admittatur. Mixto, Perſonas, ſimul, & locus interdicuntur.

Locale aliquando eſt generale, totam Provinciam, vel Civitatem afficiens; aliquando particulare, quo interdicitur una, vel altera Eccleſia, ſed non omnes. Et ſciendum ex *Cap. Si Civitas de ſent. Excom. in 6. lib. 5. tit.* 11. §. *Ratione*, quod, interdicta Eccleſia, cenſentur etiam interdicto ſubmiſſa, Cæmeterium, & Capella, præſertim eidem contigua.

Perſonale item, aliquando eſt generale, quod directè fertur in omnes Caſtri, vel Civi-
4 tatis perſonas. Et ſic ſuppoſiti interdicto, nec in loco proprio, nec in diſtincto Territorio audire, & admitti poſſunt ad Divina, ſecus ſi, ut notat Engel. *Coll. Univer. Jur. Can. lib. 5. tit. 39. num.* 8., per mutationem Domicilii deſierint eſſe membra illius Communitatis.

5 Cùm interdictum eſt dumtaxat perſonale, poſſunt in Eccleſiis Populi interdicti ad Divina admitti Peregrini, & cæteri, qui non ſunt membra interdicti Collegii; quemadmodum, cum eſt ſolùm locale, poſſe perſonas illius loci, niſi cauſam dederint interdicto,

in alio Territorio, interdicto non ſuppoſito, participare divina, notavit Piaſec. *prax. Epiſ. part.2 cap.4.art.11.*

6 Etiam Innocentes generali interdicto ligantur; utpote partes, & membra populi generaliter interdicti, quod refert *ſumm.* Leand. *verb. interdictum perſonale num.* 19. non tamen directè, ſed per accidens ex Engel. *num.*86. notante ſæpius Innocentes poſſe damnum ſentire ſine culpa, non tamen ſine cauſa; quod exemplo belli juſti fit evidens.

7 Interdicto populo, non intelligitur interdictus Clerus, ex *cap. ſi ſententia tit. cit.* ubi expreſsè: -- Si ſententia interdicti proferatur in Clerum, non intelligitur (niſi aliud ſit expreſſum in ea) interdictus populus: nec etiam è converſo. -- Adeoque nec Regulares; quia populus abſolutè pro laicis ſupponit. Ipſo autem Clero abſolutè, & ſimpliciter interdicto, & Regulares exempti interdicuntur, ut advertit Mirand. *Man. Præl. tom. 2. quæſt. 37. art.3. &* Lezz. *ſum. quæſt. Regul. tom 3. verb. interdictum num.5.* qui non comprehendi, teſtatur, ſi in literis, exprimatur, non Clerum, ſed Clericos, interdici.

8 Tempore interdicti *cap. quoniam eodem tit.* conceditur poſſe pueris, & adultis miniſtrari Sacramentum Confirmationis, & Baptiſmatis; Nicol. *lucubrat. lib. 5. tit. 39. num.229.*

Item pęnitentiæ, tam ſanis, quam infirmis, niſi ſint excommunicati, vel cauſam interdicto dederint; & quatenus: vel prius ſatisfecerint, vel ſatisfacere ſint parati, aut de ſatisfaciendo cautionem prę̨ſtiterint, ut in terminis diſponitur *cap. Alma Mater, allegato tit.* Etiam in Eccleſia interdicta per Piaſecum

nu.3.

nu. 3. ſi interdictum ſit generale; alioquin ſi una, vel altera Eccleſia tantum interdicta ſit, & non omnes, in Eccleſia cenſuræ non ſuppoſita.

Item Euchariſtia per modum Viatici exiſtentibus in articulo, vel probabili mortis periculo Antonell. *de Regim. Eccl. lib.* 2. *c. ultimo*, *num.* 6. cum conſueto comitatu deferenda, Thom. Tambur. *lib.* 10 *tr.* 3. *de cenſuris cap.* 1. *num.* 11.

Morientibus in interdicto denegatur per Piaſec. *n* 4. Extrema Unctio, & ſepultura. Ubi excipit Clericos, qui niſi cauſam dederint interdicto, poſſunt in loco ſacro ſepeliri; omiſſis tamen ſolemnitatibus adhiberi ſolitis, & Campanarum ſonitu.

9 Ceterum, relaxato interdicto, ſepulti extra Eccleſiam, ſi cum ſignis pœnitentiæ deceſſerint, ad Eccleſiam transferri, ſervatis ſolemnitatibus, poſſunt per Gloſſ. *in Clem. Nos qui de ſepulturis lib.* 3 *tit.* 3. *verb. eis quibus.* Ubi textus excommunicationis ſententiam dicit in ſepelientes nominatim interdictos: -- A qua nullatenus abſolvantur, niſi prius ad arbitriũ Diœceſani Epiſcopi, eis, quibus per præmiſſa fuerit in jure irrogata, ſatisfactionem exhibuerint competentem. -- Sepeliens non nominatim interdictum, licet peccet, eam non incurrit; ſi tamen eum ſepeliat cum officio Divino, & pompa exequiali, ſolita in Eccleſia, fit irregularis; quia cenſetur tunc exercere actũ ordini Sacerdotali deputatũ Piaſec. *n* 11.

Suſpenduntur etiam tempore interdicti matrimonia, & ordinum promotiones. Vide Antonell. *cit. nu.* 9.

Jure antiquo, interdicti tempore, concedebatur ſemel in hebdomada Miſſam celebrare

pro conficienda Euchariſtia, ubi aſſervari pro infirmis conſuevit. At jure novo Bonifacius VIII. *allegato capite Alma Mater* prædicta ampliavit, & diſpoſuit, ut infra: -- Adiicimus præterea, quod ſingulis diebus in Eccleſiis, & Monaſteriis Miſſæ celebrentur, & alia dicantur Divina officia, ſicut prius: ſub-
10 miſſa tamen voce, & januis clauſis: Excommunicatis, ac interdictis excluſis: & Campanis etiam non pulſatis &c. & infra: in feſtivitatibus verò Natalis Domini, Paſchæ, ac Pentecoſtes: & Aſſumptionis Virginis Glorioſæ, campanæ pulſentur, & januis apertis, alta voce, Divina officia ſolemniter celebrentur: excommunicatis prorſus excluſis, ſed interdictis admiſſis: quibus ob reverentiam dictarum Solemnitatum, & ut ipſi ad humilitatis gratiam, & reconciliationis affectum facilius inclinentur, præfatis diebus participationem permittimus divinorum; ſic tamen, quod illi propter quorum exceſſum interdictum hujuſmodi eſt prolatum, Altari nullatenus appropinquentur.

Quibus Martinus V. addidit Feſtum Corporis Chriſti cum octava, apud Engel. *nu.* 92.

11 Interdictis non prohibetur per Piaſec. *nu.* 8 ingreſſus in Eccleſiam cauſa orationis, & cum divina non celebrantur officia; ad audiendas etiam in ea conciones; & in ſignum Salutationis Angelicæ, horis ſtatutis recitandæ, Campanæ pulſari poſſunt: ſic, ut ad conciones conveniant.

Regulares quicumque, tam exempti, quàm
12 non exempti obſervare tenentur interdictum generale locale (cum moderatione tamen decretalis Alma) dum obſervari viderint ab Eccleſia Cathedrali, Matrice, vel Pa-

ro-

rochiali, per diſpoſita in Clementina ex *fre-quentibus de ſent.excom.lib.* 5. *tit.* 10. ubi, non obſervantes, pęna excommunicationis ligantur. Et id procedit, ut notat Pignatel. *tom.* 10. *conſ.*1.*num.*15. etiam ſi prætendatur illud eſſe nulliter latum.

13 Nec eximuntur ab obſervantia promulgati per Epiſcopum, ut firmat Trid. *ſeſſ.*25 *cap.* 12. *de Regul.* ubi: -- Cenſuræ, & interdicta, nedum à Sede Apoſtolica emanata, ſed etiam ab Ordinariis promulgata, mandante Epiſcopo, à Regularibus in eorum Eccleſiis publicentur, & ſerventur. --

Quo decreto, revocari privilegia Regularibus data à quibus haberent poſſe in feſtis Sanctorum ſui Ordinis ſuſpendere interdi-
14 ctum, quacumque authoritate latum, tenet Donatus *Prax.Reg.tom.*3. *tract.*12. *quæſt.* 86. Et ad antiqua jura reduci, tradit Navarro apud Mirandam *tom.*2.*quæſt.*37.*art.*12. adeoque ad allegatam Clementinam, Regularibus præcipientem cujuslibet interdicti cuſtodiam.

Ideò Greg. XIII. *Conſt. In tanta Bull. Cherub.tom.*2.*pag.*370. ad terminos juris communis, & Concilii Tridentini reduxit alium Pii V. *Et ſi Mendicantium, ibid pag.*227. *ubi nu.*4. declarat privilegia Regularium non comprehendi ſub dicto *cap.*12.*trid.de interdicto*; & ad tenorem ipſorum ea ſuſpendit in Feſtivitatibus, & Octavis Sanctorum Ordinum ipſorum.

Verùm, quatenus eo Concilii decreto non revocarentur ſpecificè ea ſolùm privilegia, quorum vigore quidam Regulares, ſe prorsùs exemptos ab obſervantia interdicti aſſererent, ut probabilius eſt revocari, apud Mi-

rand. *loc. cit.* & tenet Pignat. *nu.* 19. ſed quæcumque alia iiſdem elargita. Nec decretum,
15 neve Conſt Gregorii vim obtinent apud eos, quibus ſpecificè id cum ſufficientibus derogatoriis eſt indultum. Prout Fratribus Ord. Min. conceſſit Clem. VIII. apud Roderic. *coll. Apoſtol. Privil. pag.* 525 *Bulla* 4. prout ſequitur: -- Sacræ Seraphici B. Franciſci Religionis in Sanctam Romanã Eccleſiam merita poſcunt, ut Privilegia, & indulta, illi per Sedem Apoſtolicam conceſſa, non modo conſerventur, ſed etiam amplientur. Cum itaque ſicut accepimus diverſorum Romanorum Pontificum conceſſionibus, Religioni præfatæ indultum ſit, ut temporibus interdicti, quacumque, etiam Apoſtolica authoritate, appoſiti, Feſta Sanctorum ejuſdem Ordinis, Franciſci, nimirum, Bonaventuræ, Antonii de Padua, Ludovici, Bernardini, Claræ, Eliſabeth, ac Martyrum, ſolemni ritu celebrare, perinde, ac ſi interdictum hujuſmodi minimè appoſitum eſſet, liberè poſſint; Feſta verò Sanctorum Didaci, & Portiunculæ in prædicto indulto minimè comprehendantur. Nos Religionem prædictam amplioribus favoribus, & gratiis proſequi volentes, ac indultorum hujuſmodi, & literarum Apoſtolicarum deſuper expeditarum tenores, præſentibus pro expreſſis habentes ſupplicationibus dictæ Religionis per Dilectum Filium Noſtrum Hieronymum Presbyterum Cardinalem Matthejum, Nobis ſuper hoc humiliter porrectis, inclinati, Religioni prædictæ univerſæ, ac cuicumque ipſius Ordinis, ſive Familiæ Conventus, ut in eorum Eccleſiis, feſta etiam prædicti S. Didaci, & Portiunculæ, temporibus in-

interdicti ſolemniter, prout alia feſta prædicta, ac juxta indultorum illi conceſſorum ſeriem, & tenorem, celebrare liberè, & licitè poſſint, authoritate Apoſtolica tenore præſentium concedimus, & indulgemus, ac indulta prædicta ad prædictas S. Didaci, & Portiunculæ feſtivitates extendimus, & ampliamus. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, univerſalibus, Provincialibus, & Synodalibus, Conciliis editis, generalibus, vel ſpecialibus, necnon omnibus illis, quæ in præfatis indultis, & literis Apoſtolicis conceſſum eſt non obſtare; cæteriſque contrariis quibuſcumque. Dat. Tuſculi ſub annulo Piſcatoris 17. Octobris 1595. Pontif. noſtri anno 4.

16 A primis Veſperis Feſtivitates incipere, & ad Completorium diei feſti finiri, notavit Thom. Tambur. *lib.* 10. *de cenſur tract.* 3. *cap.* 1. *de interdicto num.* 8. quia etiam Completorium ad eaſdem feſtivitates ſpectat.

17 In quibus eſt probabile eis qui interdicto locali cauſam non dederint, concedi poſſe Communionem, per ea *cit. cap. Alma ad participationem divinorum idem num.* 11.

Præfatum Privilegium cæteris Regularibus propter communicationem Privilegiorum, non ſuffragari tenet Pignatell. *loc. cit. num.* 32. cum per DD. ſub generali Privilegiorum communicatione non veniant ea, quæ rarò, & cum difficultate conceduntur. Rarò autem, & difficulter Regularibus conceditur poſſe interdicta, etiam ad tempus ſuſpendere, utpote juriſdictioni Prælatorum data, ut populos ſuæ obedientiæ contineant. Et cum Regularibus *c. Epiſcoporum de Privileg in* 6. *lib.* 5. *tit.* 7 eorumdem cuſtodia

ſub

ſub pęnis ibi videndis, præcipiatur; ideò ab illis ad cæteros diſcurri non poteſt, juxta regulam juris, in ſexto, *Quod, quæ à jure exorbitant* (hoc eſt per Gloſſam verb. *quæ* à jure, deviant, vel diſcordant) *nequaquam ad conſequentia ſunt trahenda;* unde niſi in ſpecie aliis item concedatur, vel communicetur, in praxi uti nequibunt.

Et quia Clementina *cum ex eo tit.* 10. *de ſent.excom.* ſit ſpecificè prohibitum Fratribus præfati Ord.Min. admittere ad divina in ſuis Eccleſiis Fratres, & Sorores de Tertio Ordine, dum per ipſos januis clauſis præfata officia peraguntur; dubitatur: An modo eis liceat? & reſolvendum videtur affirmativè propter abſolutè, & generaliter diſpoſita in Concilio generali Lateranenſi ſub Leone Decimo (cujus certè Partes illam legem priorem in pectore habebant) *Conſt. dum intra*, Privilegiorum Regularium moderatoria *Bulla Cherub. tom.* 1. *pag.* 588. ubi -- Et ne cenſura vileſcat Eccleſiaſtica, & minoris au-
19 thoritatis interdicti ſententia reputetur, iidem dicti Tertii Ordinis (ſuperius enumeravit) ad divina audienda in Eccleſiis ſuorum Ordinum tempore interdicti, nullatenus admittantur, ſi cauſam dederint interdicto, vel cauſam ipſam nutriant, ſeu foveant, aut dantibus auxilium, conſilium, vel favorem quoquomodo præſtiterint. -- Hinc à contrario ſenſu infertur: ſi cauſam interdicto non dederint, vel alio quovis modo culpandi quoad id non ſint, admitti non prohiberi.

20 Ad quod facit etiam indultum à Sixto IV. *Conſt.Regim.Bullar.Cherub.tom.*1.*pag.*408.pręfato Ordini factum, & ampliatum ad Fratrum, & Monialium Procuratores, ac utriuſque

que ſexus negotia gerentes; & cum cæteris eorumdem Fratrum Privilegiis, prægnantiſſimis derogatoriis appoſitis, etiam quoad diſpoſitiones conciliares, à Paulo IV. *Conſt. Ex Clementis ſedis*, ex certa ſcientia, confirmatum *ibid pag.* 806 Obſervandum tamen cum modificatione à Leone X. præfixa.

Et hæc de interdicto ſint ſatis, cujus rara eſt praxis, & de quo innumeri Auctores tractant.

CAPUT XXI.

Officialis quoad Legata.

SUMMARIUM.

1 *Dubia ſuper Legatis Bonorum Mobilium.*
2 *Super Legatis factis Fabricæ.*
3 *Super Legatis annuis cum onere.*
4 *Super annuis ſine onere.*
5 *Reſpondetur dubiis poſitis numero primo.*
6 *Et illis ſub numero ſecundo.*
7 *Et aliis ſub num.* 3.
8 *Et cæteris notatis num.* 4.
9 *Sac. Cong. Conc. declarationes.*
10 *Decretum Sacræ Cong. Epiſ. & Regul.*
11 *Valent Legata pro Oleo Lampadis &c.*
12 *Et pro neceſſitatibus Infirmorum.*
13 *Fratres Minores repetere in judicio Legata non poſſunt.*
14 *Legata non debent reduci.*
15 *Fratres per modum eleemoſynæ poſſunt recipere Legata.*
16 *Quo caſu præſtationes Legatorum Fabricæ Sancti Petri debeantur?*
17 *Nec per Syndicum poſſunt in judicio repeti.*

18 *Quis*

18 *Quid ſit vivere cum omnimoda ſpe in divina Providentia.*
19 *Hæredes non ſolventes peccant mortaliter.*
20 *Bona hæreditaria tranſeunt cum onere.*
21 *Quilibet de populo, & Syndicus poteſt inſtare pro adimplemento voluntatis teſtatoris.*

VT in dubiis, quæ impoſterum, quoad Legata Fratribus Minorum de Obſervantia, & Reformatione relicta, potuiſſent oriri, prompta eſſent remedia, & Sanctæ Sedis declarationes non deeſſent, ipſa ſatis providit. Et Ego huc, ex Fagn. *cap. nimis prava de exceſſ. Prælat. pag. mihi* 24. transfero, quas Sac. Congreg. à fel. rec. Urbano VIII. Fratrum Minorum de Obſervantia Conſultationibus præpoſita, edidit, &

1 *Diſtinctio prima de Legatis Bonorum mobilium.*

Articulus Primus. An Fratres Minores, tam de Familia, quàm Reformati, ſint capaces Legatorum Bonorum Mobilium, quæ unica ſolutione, ſeu præſtatione adimplentur, tam in pecunia numerata, quàm in aliis ſpeciebus?

Art. 2. An poſſint eadem legata in judicio, aut extra exigere per ſe ipſos, vel Syndicum Apoſtolicum?

Art. 3. An Fabricæ S. Petri liceat in hujuſmodi Legatis ſe ingerere infra annum, ex quo dies legati ceſſit?

Art. 4. Et quid elapſo anno?

Di-

Diſtinctio ſecunda de legatis factis fabricæ.

Articulus primus. An valeat Legatum annui redditus factum Fabricæ, Sacriſtiæ, vel Eccleſiæ Fratrum Minorum, tam de Familia, quam ex Reformatione?

Art. 2. An liceat Fratribus huiuſmodi legata in judicio exigere per errorem Procuratores, vel Syndicos Apoſtolicos?

Art. 3. An liceat eiſdem erogare prædicta legata in uſus Fratrum, an verò illa omninò converti debeant in uſus à Teſtatoribus præſcriptos?

Art. 4. An Fabricæ S. Petri liceat infra annum ſe ingerere in proprietate horum Legatorum pro Fabrica, vel Sacriſtia tranſigendo cum hæredibus, aut aliàs de eadem proprietate diſponendo?

Art. 5. Et quid tranſacto anno?

Art. 6. An liceat eidem Fabricæ S. Petri ſe immiſcere præſtationibus, ſeu fructibus eorundem Legatorum ab anno decurſis, & non ſolutis?

Art. 7. Et quid infra annum, ex quo ceſſit dies præſtationis?

3 *Diſtinctio tertia de legatis annuis cum onere.*

Articulus primus. An Fratres Minores, tam de Familia, quam Reformati, ſint capaces Legatorum annuorum, quæ fiunt adjecto onere celebrationis Miſſarum?

Art. 2. An iidem poſſint pro his Legatis in judicio experiri agendo, aut Judicis officium implorando?

Art. 3. An poſſint Fratres illa accipere à

ſponte

ſpontè offerentibus celebrando Miſſas ad rationem rei acceptæ?

Art. 4. An poſſint illa ſpontè oblata accipere per ſe ipſos; An verò per Syndicum Apoſtolicum?

Art. 5. An Fratres poſſint hujuſmodi legata extinguere, aut illorum proprietatem vendere, & pretium erogare in uſum Fabricæ, vel Sacriſtiæ?

Art. 6. An liceat Fabricæ Sancti Petri proprietatem eorundem Legatorum cum onere Miſſarum ſibi vendicare, tam elapſo anno, quam antea?

Art. 7. An eidem Fabricæ liceat ſibi vendicare annuas præſtationes decurſas, & non ſolutas, tam antea annum, quam poſt?

4 *Diſtinctio quarta de legatis annuis ſine onere.*

Articulus primus. An Fratres Minores, tam Obſervantes, quam Reformati, ſint capaces Legatorum annuorum ſine aliquo onere, aut modo adjecto, ſaltem ad effectum illa extinguendi, & pretium erogandi in uſus Fabricæ, vel Sacriſtiæ?

Art. 2. An ad hunc effectum poſſint eandem proprietatem in judicio petere per Syndicum Apoſtolicum?

Art. 3. An poſſint illam convertere in uſus Fratrum?

Art. 4. Et quid, ſi cæperint illorum annuas præſtationes accipere?

Art. 5. An poſſint Fratres exigere judicialiter annuas præſtationes eorundem Legatorum in vim Martinianæ?

Art. 6. Et quid poſt ultimum Decr.

S Congregat. hac de re editum ?

Art. 7. An Fratres teneantur proteſtari ſe eſſe incapaces eorundem Legatorum ?

Art. 8. An poſſit illas à ſponte dantibus accipere per ſe ipſos, vel per Syndicos Apoſtolicos ?

Art. 9. An hæredes teneantur illorum præſtationes Fratribus ſolvere in foro conſcientiæ ?

Art. 10. An Fabrica S. Petri jus habeat vendicandi horum Legatorum proprietatem, tam elapſo anno, quam antea ?

Art. 11. Et quid de annuis præſtationibus decurſis, & non ſolutis ?

Art.ult. An hæc omnia procedant, etiam in Legatis annuis ad modicum tempus ?

Die 9. Septembris 1628. Sacra Congregatio Negociis Fratrum Minorum S. Franciſci de Obſervantia à Sanctiſs. Domino Noſtro præpoſita ad ſingulos articulos ſuperius propoſitos ad hunc modum reſpondit, videlicet.

Diſtinctione prima.

5 Ad primum Articulum. Fratres Minores, tam de Familia, quam Reformatos, eſſe capaces Legatorum bonorum mobilium, quæ unica ſolutione, ſeu præſtatione adimplentur, tam in pecunia numerata, quam in aliis ſpeciebus, dummodò tamen hujuſmodi legata ſint in quantitate moderata, & non in fraudem paupertatis.

Ad ſecundum. Fratres quidem nec per ſe ipſos, nec per interpoſitam perſonam poſſe eadem legata in judicio exigere; ſed Syndicum Sedis Apoſtolicæ tantùm Judicis officium

ficium

ficium implorare, dummodo ſimiliter illa in moderata ſint quantitate, & ſine ulla fraude paupertatis, & re ipſa erogentur in Fratrum neceſſitates. Extra judicium verò ità demum legata hujuſmodi accipi poſſe à Fratribus per ſe ipſos, ſi in aliis ſpeciebus conſiſtant,& accipiantur in ea tantùm quantitate, quàm vera, & imminens eorum neceſſitas poſtulet; ſed ſuperfluam, aut pecunias à Syndico tantum poſſe accipi, dum tamen id omne in Fratrum neceſſitates convertatur.

Ad Tertium. Non licere Fabricæ S. Petri in hujuſmodi legatis bonorum mobilium ſe ingerere infrà annũ,ex quo dies legati ceſſit.

Ad quartum. Elapſo anno licere ad præſcriptum ſuarum facultatum.

Diſtinctione ſecunda.

Ad primum Articulum. Valere legatum annui redditus factum Sacriſtiæ, vel fabricæ Eccleſiæ, vel Conventui Fratrum Minorum, tam de Familia, quam de Reformatione, niſi adſit exceſſus in quantitate.

Ad ſecundum. Nec per ſe ipſos, nec per alios, licere Fratribus in judicio exigere hujuſmodi legata, ſed Syndico Apoſtolico dumtaxat.

Ad tertium. Non licere eiſdem annui redditus legata erogare in uſus Fratrum, ſed illa omninò converti debere in uſus à Teſtatoribus præſcriptos.

Ad quartum. Fabricæ S. Petri non licere infrà annum ſe ingerere in proprietate horum legatorum cum Hęredibus tranſigendo, aut aliàs diſponendo de eadem proprietate.

Ad

Ad quintum. Itidem non licere.

Ad ſextum, & ſeptimum, poſſe Fabricam S. Petri ſe immiſcere in præſtationibus, ſeu fructibus eorundem Legatorum ab anno decurſis, & non ſolutis; Non autem infrà annum, ex quo dies præſtationis ceſſit.

Diſtinctione Tertia.

7 Ad primum Art. Fratres Minores, tam de Familia, quam ex Reformatione, nullatenus eſſe capaces legatorum annuorum, quæ fiunt adjecto onere celebrationis Miſſarum.

Intellige de Legatis annuis cum tali onere, quorum jus maneret apud Fratres, & eſſent ipſis Fratribus directè relicta; Hæc enim nec momento retinere poſſunt. Veſpign. *Compend. Privileg. R. Fab. pag. mihi 71. in margine; ſecus eſt de legatis, quorum proprietas manet apud hæredes, & ſunt per iſtos adimplenda, & à Fratribus non per modum annui redditus, ſed titulo Eleemoſynæ recipienda, quod eorum paupertati non repugnat, ſicut non repugnat quotidiana receptio ſtipendiorum, quæ ipſis ſolvuntur dietim pro ſacrificiis, & officiis, quæ celebrant: ea ratione, quod ea, non recipiant vigore civilis obligationis,* Rota in Turriana *Legatorum*, & Roder. *qq. Regul. tom. 2. quæſt. 126. art. 4.*

Ad ſecundum. Non poſſe pro his legatis in judicio experiri, aut Judicis officium implorare.

Ad tertium. Poſſe Fratres illa accipere per modū eleemoſynę à ſpontè offerentibus, celebrando Miſſas ad rationem rei acceptæ, citrà tamē ullam obligationē ad onus perpetuum,

tuum, & dummodò prius proteſtentur ſe illorum capaces non eſſe.

Ad quartum. Syndicum Apoſtolicum, & pro Fratrum neceſſitatibus, non autem Fratres ipſos, etiam per alios, poſſe hujuſmodi legata, utcumque ſpontè oblata, accipere, ſi in pecunia conſiſtant.

Ad quintum. Non poſſe Fratres hujuſmodi legata extinguere, aut illorum proprietatem vendere, & pretium erogare in uſus fabricæ, & Sacriſtiæ.

Ad ſextum. Licere Fabricæ Sancti Petri ad ſuarum facultatum præſcriptum ſibi vendicare eorumdem legatorum proprietatem cum onere Miſſarum celebrandarum, tam elapſo anno, quam antea.

Ad ſeptimum. Similiter licere.

Diſtinctione Quarta.

8 Ad primum Artic. Fratres Minores, tam Obſervantes, quam Reformatos, non eſſe capaces legatorum annuorum, quæ fiunt ſine aliquo onere, aut modo adjecto, niſi ad effectum illa extinguendi, ſeu illorum proprietatem, & pretium convertendi in uſus Fabricæ, vel Sacriſtiæ.

Ad ſecundum. Non Fratres ipſos, ſed Syndicum Apoſtolicum tantùm, poſſe eandem proprietatem in judicio petere.

Ad ſecundum. Poſſe convertere.

Ad quartum. Si Fratres cæperint illorum annuas præſtationes accipere, ne hinc fiat fraus Paupertati, expedire, ut de cætero decernatur, eo caſu non licere amplius fratribus eandem proprietatem vendere, ac pretium in uſus Fabricæ, vel Sacriſtiæ erogare:

gare: Ideòque agendum cum Sanctiſſimo D. Noſtro.

Ad quintum, & ſextum. Fratres nullo modo poſſe in judicio exigere annuas eorumdem legatorum præſtationes.

Ad ſeptimum. Teneri.

Ad octavum. Poſſe illa per modum eleemoſynæ, & à ſpontè dantibus accipere, etiam per ſe ipſos, ſi in aliis ſpeciebus conſiſtant: quod ſi in pecunia, non niſi per Syndicum Apoſtolicum.

Ad nonum. Non teneri.

Ad decimum. Fabricam Sancti Petri nullum Jus habere vendicandi horum legatorum proprietatem, niſi elapſo anno, juxtà ſuas facultates.

Ad undecimum. Similiter non habere jus vendicandi hujuſmodi annuas præſtationes, niſi ab anno decurſas.

Ad Ultimum. Hæc omnia locum non habere in legatis infrà decennium; ſed in his tantùm, quæ fiunt ad decem annos, & ultrà.

9 Quibus acceſſere declarationes aliæ, Sacræ Congregationis Concilii apud Fagnan. *cap. Nulli*, *de rebus Eccleſ. non alien. pag. mihi* 278. *num.* 28. -- quæ cenſuit valere legatum immobilium Fratribus Minoribus, ſub modo licito, nempè ut vendant, & pretium convertant in uſum fabricæ, vel Sacriſtiæ: & idem ſi factum fuit ſimpliciter, quia ſub modo licito factum intelligitur. -- Idem ſub die 11. Auguſti 1629. in una Romana *lib.* 12. *decret. fol.* 138. del legato facto in pecunia ad effectum convertendi in neceſſitates Eccleſiæ, & Conventus. Et in terminis donationis annuæ præſtationis, ſeu ſolu-

tionis

tionis perpetuæ pro emendo pane albo in beneficium, & ſervitium infirmariæ Conventus de Aracæli per modum eleemoſynæ recipiendæ ſub die 2. *Jun.* 1663. apud Lant. *Teat. Reg. verb. legat. n.* 5. & ex errore 1.

10 Et Sac.Congreg. Epiſc.& Reg. quæ ad favorem Minor. de Obſerv. Civitatis Lucanæ ſub die 26. *Martii* 1677. ut in Regeſto ejuſdem, Decretum edidit hujus tenoris. Sacr. Congreg &c. -- Sæpiùs declaravit Fratres Min. de Obſerv. S.Franciſci, quamvis attenta diſpoſitione Exivi de Paradiſo, & Conſtitutione Nicolai III. & Clementis V. ſint incapaces obtinendi cenſus perpetuos, & bona ſtabilia, poſſe tamen per viam puræ, & ſimplicis eleemoſynæ recipere, quidquid ab Executoribus ultimarum voluntatum eis traditur pro celebratione Miſſarum, pro ornamento Eccleſiæ, aliiſque neceſſariis procurandis juxtà doctrinam Divi Bonaventuræ relatam in Conſti. S. Mem. Urbani VIII. incipiente Sacroſanctum Apoſtolatus Miniſterium; atque in præfatis caſibus dictos Executores ultimarum voluntatum curare debere, ut hujuſmodi piæ diſpoſitiones adimpleantur, ne Teſtatorum Animæ debitis ſuffragiis defraudatæ remaneant; quam quidem declarationem, illiuſque tenorem in caſu, de quo agitur, eadem Sac. Congreg. ſervari præcipit, committendo Ordinario Lucenſi pro tempore exiſtenti, ut quatenus alius Executor non exiſtat prænarratam pii Teſtatoris diſpoſitionem executioni demandet.

Decretum aliud huic ſimile editum in cit. Turritana Legatorum die 3. *Auguſti* 1674. confirmavit Clemens X. ſub die 22.

ejuſ-

ejuſdem Menſis, & Anni, *Conſtitutione nuper pro parte Dilecti filii Syndici:* Typis data Matriti in fine Statutorum Victor. 1694.
11 Suſtineri autem, & valere legata ſine onere pro vino, frumento, cera, & paramentis pro celebratione Miſſarum, & oleo lampadis, quæ in eorum Eccleſiis, die, ac nocte ardere debeat: Tenet Roderico *qq. Regul. to.2. par.*126.*art.*2. Cum nec Fratrum Mēdicitati adverſentur, neve ex ipſis aliquod emolumentum, & commodum percipiant, per quod ponantur in ſtatu, ut liberentur ab onere recurrendi ad Menſam Domini, petendo eleemoſynam oſtiatim, ut iiſdem S. Franciſcus injungit; aut ſint certi de quotidiano victu, & veſtitu; quia principaliter, & directè non ſunt facta Fratribus, ſed relicta pro uſu certo cultus divini, præter quem in alios, à præſcriptis à Teſtatoribus, non poſſunt uſus converti; & tenuit Rota *coram Emerix in cit. Turritana Legator.*
12 Quæ ex eodem *art.*4. §.*ult.* probant de legatis pro neceſſitatibus Infirmorum relictis; ad quæ tamen nullum jus habent, ad ea repetenda in judicio; ſed citrà violationem Seraphicæ Paupertatis poſſunt annuatim per modum eleemoſynæ recipere. *Ead ibid.*
13 Quod verò omni jure careant ad repetenda in judicio legata in eorumdem favorem facta cum onere Miſſarum, ſeu officiorum, ſive gratis, ſive alio modo, ſub die 14. *Febr.* 1633. de expreſſo ordine, & mandato S. M. Urbani VIII. Sac. Congreg. Fabricæ Sancti Petri decrevit apud Fagnan. *loco citat. poſt num.*61. & Lant. *in Theat. Reg. verbo Bona Temp. num.*5. & ex iiſdem breviter hìc reſtringo; per quæ certè revocatur Conſtit.

Clement. VII. *Nuper pro parte Lantuſca verb. legata num.3.*

14 -- Primò. Quod hujuſmodi legata per debitores, vel hæredes non extinguantur, vel reducantur per compoſitionem cum Miniſtris Fabricæ faciendam, vel alio quovis modo. --

Secundò. Quod capitale ſemper conſervetur.

15 -- Tertiò. Quod hæredes, vel debitores poſſint liberè, ſi velint dictis Fratribus dare annua legata, per eoſdem Fratres recipienda in eleemoſynam, non autem per eos exigẽda.

-- Quartò. Quod quævis extinctio, reductio, ſeu diminutio capitalis, ſeu proprietatis, aliter abſque ſpeciali Romani Pontificis permiſſione facta, eo ipſo nulla ſit.

-- Quintò. Quod nolentibus dictis hæredibus, vel debitoribus dare ſupradictis Fratribus dictas eleemoſynas, ſeu annuas præ-
16 ſtationes ſolvere, & illas non ſolventibus, elapſis duobus annis, à die maturatæ ſolutionis, eadem Fabrica, & illius Miniſtri id totum, quod ſolutum non fuerat pro præterito, poſſit, & valeat exigere ad ſui beneficium juxta privilegia. Idem ſtatuit ſub 1646. apud Veſpign. *cit.*

17 -- Sextò. Prohibuit Fratribus ſupradictis ſub pœna excommunicationis ipſo facto incurrenda, ne audeant, ſeu præſumant per ſe, nec per alios Syndicos, Miniſtros, ſeu Procuratores, tam Seculares, quam Regulares dictas annuas præſtationes, ſeu legata, nec judicialiter, tam coram quocunque Judice Eccleſiaſtico, quam Seculari Ordinario, vel Delegato, nec aliàs, niſi juxta formam decreti Congreg. Fratrum Min. de Ob-
ſer-

ſervantia S. Franciſci Ciſmont. famil. à SS. D.N. deputata, ab hæredibus, ſeu quibuſvis aliis eorum debitoribus petere; minuſvè dictis hæredibus, ſeu debitoribus facere aliquas receputas pro dictis annuis præſtationibus, niſi pro rata, & pecunia, ſeu eleemoſynis verè, realiter, & cum effectu ipſis Fratribus data, vel ſolutis; nec ſub alia data, niſi ſub ea, qua verè fuerit iiſdem Patribus, aut aliis, eis facta realis ſatisfactio.

18 Quomodo Fratres dicuntur vivere cum omnimoda ſpe in Divina Providentia: recipiendo namque, non ex aliquo jure, ſed eleemoſynaliter, tamquam incerti de conſecutione, conſervant puritatem Regulæ, & ſignificant ſe nullum ſuper legatis habere directum, aut indirectum jus, dominium, poſſeſſionem, aut proprietatem; & ut notat Marchant. *in Reg. S. Franciſci Relect. Theolog. difficult.* 3. *q.* 1. quælibet actio juris, & Juſtitiæ, quæ in his legatis intervenire poteſt, conſumitur inter Teſtatorem, hæredes, Executores, Judices, ementes, vendentes, &c. ad quam Fratres nec directè, nevè indirectè concurrunt.

19 Et licèt, per ipſum, ipſi hæredes, vel executores, ſi diſpoſitioni Teſtatoris non ſatisfacerent, grave contra Juſtitiam peccatum committerent, & ad reſtitutionem tenerentur, reſpectu Teſtatoris, Eccleſiæ, vel Dei; reſpectu Fratrum, in quorum utilitatem relicta ſunt; ſolum interveniret ratio meræ Charitatis, & eleemoſynæ, abſque obligatione civili ex parte Fratrem proveniente; aut ex jure, quod ipſimet Religioſi acquiſiviſſent ſive ad rem, ſive in re, quaſi ea poſſent actione civili repetere.

20 Et quamquam ipſi Fratres judicialiter agere non poſſint contra hæredes defuncti pro adimplemento legatorum, ab iſto præfati non liberantur, ſed ſemper in eis perſeverat obligatio conſcientiæ, & fidelitatis, ratione cujus exequi tenetur teſtamentarias diſpoſitiones; cum enim ad hæredes tranſeant bona hæreditaria cum onere præfixo, nequeunt commodum hæreditatis accipere, onere annexo relicto. Quæ obligatio operatur, ut Civitas, vel Epiſcopus, aliumve Judex imploratus, vel ex officio, poſſit hæredes cogere, ut conſcientiæ ſatisfaciant, & Teſtatorum mandata exequantur, ut piæ defunctorum diſpoſitiones ſuum effectum obtineant.

21 Imò quilibet de populo, & potiori jure Syndicus Apoſtolicus, nomine Romanæ Eccleſiæ, pro eo inſtare poteſt, ut in eadem *Turriana tenuit Rota*.

CAPUT XXII.

Officialis quoad literas Sacr. Penitentiariæ.

SUMMARIUM.

1 *Formula, qua diriguntur Sac. Litt. Pœnit.*
2 *Confeſſarius debet eſſe approbatus ab Ordinario.*
3 *Pro viris tantùm approbatus aperire non poteſt literas conceſſas mulieribus.*
4 *Magiſter in Theologia, quis?*
5 *Eluduntur Licentiati, & alii.*
6 *Gradus Magiſterii non requiritur in Patribus Societatis.*

7 *Le-*

7 *Lectores Jubilati Ordinis Minorum poſſunt litteras exequi.*
8 *Conſtitutio Innoc. XI. id concedentis.*
9 *Quibus ex eis prohibeatur!*
10 *Poſſunt etiam ſimplices Sacerdotes approbari ab Ordinario.*

SOlet Tribunal Sac. Pęnitentiariæ Diplomata, ſeu litteras, in forma Brevis pœnitentibus abſentibus, juxta eorum indigentiam, & preces concedere, pręſertim cum ad Urbem perſonaliter nequeunt accedere.

1 Quas ſæpè ſequenti formula dirigit; discreto Confeſſario, Magiſtro in Theologia, vel decretorum Doctori ex approbatis ab Ordinario per Latorem præſentium ad infraſcripta ſpecialiter eligendo.

Poſteriora verba, *per Latorem eligendo* ſignificant Majorem Pęnitentiarium relinquere in libertate Oratoris electionem Confeſſoris; dummodo ab eodem electus, quicumque ſit, habeat conditiones præſcriptas.

2 *Ex approbatis ab Ordinario* debet eſſe, & ad audiendas Secularium Confeſſiones admiſſus; At non à quocunque Ordinario; nec eſt neceſſe, quod ſit ab illo pœnitentis, ſed ab eo certè, in cujus territorio eſt executurus diploma ſibi præſentatum.

Admiſſus limitatè, aut ratione juvenilis ætatis, & non propter Defectum virtutis, ad audiendas dumtaxat virorum, & non mulie-
3 rum confeſſiones, non poteſt litteras in forma Brevis Sac. Pęnit. ad favorem mulierum expeditas, exequi; Ratio eſt, quia, quoad mulieres, non eſt ab Ordinario approbatus, & Major Pęnitentiarius, ut notat Donat.

Prax. Regul. tom. 3. *tract.* 4. *quaſt* 42. *num.* 2. non intendit per ipſas literas habilitare magis, & approbare, quam habilitatus, & approbatus ſit ab Ordinario, & ſic prædictæ litteræ non cenſentur tali confeſſario directæ.

4 Cum autem litteræ dirigantur *Magiſtro in Theologia, vel decretorum Doctori*, eſt obſervandum Majorem Pænitentiarium non nominare Theologum, ſed Magiſtrum in Theologia, non Canoniſtam, ſed Doctorem in jure Canonico; conſequenter ex tenore literarum ſequitur, eos ſolum poſſe præfatas litteras exequi, qui ad Magiſterii, & Doctoratus dignitatem ſunt evecti.

5 Propterea excluduntur, qui ex communi errore reputantur Magiſtri in Theologia, vel decretorum Doctores, & in re non ſunt tales: Licentiati pariter, Præſentati, & Baccalaurei, quia ex Lezana *Summ. quaſt. Regul. tom.* 4. *verb. litt. Apoſtolicæ n.* 14. non ſunt veri Doctores, & Magiſtri; licèt aliàs Viri doctiſſimi ſint; & Religioſi illi, apud Marcum Paulum Leonis *Prax. ad litt. Majoris Pœniten. par.* 1. *c.* 3. *n.* 50. qui appellantur Magiſtri, & ſecundum ſuarum Religionum inſtituta, quibuſdam Magiſtrorum privilegiis fruuntur; niſi in aliqua Accademia ad Magiſterii gradum fuerint promoti: vel ejuſdem lauream in aliquo ſui Ordinis Collegio, vel ab alio, habente ad id à Sancta Sede facultatem ſuſceperint, Lez. *loco cit.*

6 Limitatur in Patribus Soc. Jeſu, qui ex conceſſione Greg. XIII. Conſtit. Exponi nobis *Bullar. Cherub. tom.* 2. *pag.* 456. poſſunt hujuſmodi litteras aperire; & exequi; licèt ad nullum Magiſterii, vel Doctoratus gra-

dum

dum ſint promoti; dummodo ſint ab Ordinario loci approbati, & ad id à Præpoſito Generali, vel de ipſius licentia, per alium ejuſdem Societatis Superiorem, deſignati; Quod, loco adducto tenet Lezana, hujuſmodi privilegium ab aliis Regularibus non participari.

7 Ejuſdem Sacræ Pœnitentiariæ litteras aperiendi, & executioni mandandi indultum à San. Mem. Innocentio XI. obtinuerunt Lectores Jubilati Ordinis Minorum de Obſerv. prout ſequitur.

8 -- Exponi Nobis nuper fecit dilectus Filius Celſus Maria Bilò de Senis, Commiſſarius Generalis Curiæ Ordinis Fratrum Sancti Franciſci, de Obſervantia nuncupatorum, quod dudum, ſtatim atque dictus Ordo ab Ord. Fratrum Minorum ejuſdem Sancti Franciſci, Conventualium nuncupatorum, Auctoritate Apoſtolica ſeparatus fuit, Fratres Minorum de Obſervantia hujuſmodi, ut quidquid mundani faſtus, atque ambitionis incentivum inducere poſſet, à ſe procul amoverent, ad gradus Doctoratus Artium, & Magiſterii in Sacra Theologia promoveri, & Doctores, ac Magiſtri vocari deſierunt; Nihilò tamen minus ejuſdem ſcientiarum ſtudiis operam dederunt; ſed qui in illis tantùm progreſſi erant, ut alios docere poſſent, ſolo contenti fuerunt, & adhuc ſunt, nomine, & titulo Lectorum actualium, & habitualium, qui etiam, poſt peractam juxta Apoſtolicas, & Ordinis ſui Conſtitutiones, ſaltem triennio Philoſophiæ, & decennio Sacræ Theologiæ Lecturam, Lectores Jubilati fuerunt, & vocantur.

Cum autem ſicut eadem expoſitio ſub-

jungebat, licèt hujuſmodi Lectores Jubilati, quoad rem ipſam, nempe litterarum ſcientiam à Magiſtris in Sacra Theologia, & Doctoribus Artium differre non videantur; quia tamen inter eos eſt nominum, titulorumque diverſitas, nonnulli prætendant, ac etiam per ſententias judicialiter definiant, illos, Doctoribus, & Magiſtris, hujuſmodi in ordine ad aperiendas, & executioni mandandas litteras, per officium Pęnitentiariæ Apoſtolicæ expeditas, quæ ejuſmodi Doctoribus, ſeu Magiſtris, ſuper abſolutione, diſpenſatione, votorumque, ſeu aliorum obligatione, commutatione dirigi ſolent, ac quoad alias prærogativas, pares non eſſe.

Nobis propterea dictus Celſus Maria humiliter ſupplicari fecit, ut in præmiſſis opportunè providere, & ut infrà indulgere, de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Nos igitur, Ordinis primò dicti, decori, & honorificentiæ, quantum cum Domino poſſumus, benignè conſulere, ipſumque Celſum Mariam ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, & à quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pænis à jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus, quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, omnibus, & ſingulis memorati Ordinis Fratrum Minorum Sancti Franciſci de Obſervantia Lectoribus Jubilatis præſentibus, & futuris, ut quaſcumque literas per officium Pęnitentiariæ Apoſtolicæ

hujuſ-

hujuſmodi, pro tempore expeditas, quæ Doctoribus Artium, ſeu Magiſtris in Sacra Theologia directæ fuerint, recipere, aperire, & juxtà illarum formam, & tenorem executioni mandare, nec non quoad alias functiones Eccleſiaſticas, & literarias quaslibet, omnibus, & ſingulis prærogativis, præeminentiis, privilegiis, gratiis, & Indultis, quibus Fratres expreſsè profeſſi aliorum Ordinum Doctores Artium, & in Sacra Theologia Magiſtri, tam de jure, uſu, & conſuetudine, quam aliàs quomodolibet utuntur, fruuntur, & gaudent, uti, frui, & gaudere poſſunt, & poterunt in futurum, pari modo uti, frui, & gaudere liberè, licitè, & validè poſſint, & valeant Authoritate Apoſtolica tenore præſentium concedimus, & Indulgemus.

Cæterum non intendimus per præſentes literas, privilegia, exemptiones, prærogativas, gratias, & Indulta, quæ præfatis Lectoribus Jubilatis, per Apoſtolicas, & Ordinis primo dicti Conſtitutiones, conceſſa ſunt, ullo modo augere, vel minuere, ſed illa in ſtatu, & terminis, in quibus de præſenti reperiuntur, remanere volumus.

Decernentes eaſdem præſentes literas ſemper firmas, validas, & efficaces exiſtere &c. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem ſub annulo Piſcatoris die 27. Novembris 1679. Pontificatus Noſtri Anno Quarto.

I. G. Slutius.

N 5 Regeſt.

Regeſt. 24. Curiæ Ciſmontanæ ab anno
1679. uſque ad 1682. pag. 137.

Ex tenore Conſtitutionis liquet eos ſo-
lum Lectores Jubilatos aperiendi, & præ-
fatas literas exequendi, privilegio gaudere,
9 qui decem annis Theologiam (vel pluri-
bus juxta tempus interpollationis) & ſal-
tem tribus philoſophiam legerit, lauream-
que Jubilationis obtinuerit; Propterea
cuilibet alteri eſt prohibitum; quamquam
vel Lector Jubil. nominetur, vel ab ali-
quo ejuſdem Ordinis Superiore Lauream Ju-
bilationis obtineat. Laureatus enim, &
non juxta ſtatutorum Generalium præ-
ſcripta, & contra Urbani VIII. Conſtitut.
Cum ſicut accepimus 2. *Martii* 1638. nul-
liter Jubilatus cenſetur Sant. *in ſtat. San-
cti Franciſci c.* 5. *ſtatut.* 12. *pag.* 450.

Cum verò ſub iſtis terminis expediun-
tur: *Diſcreto Viro Confeſſori ex approbatis
ab Ordinario per Latorem eligendo*. Poteſt
10 quiſque Sacerdos ab Ordinario approbatus
eas, & aperire, & exequi. In quolibet ta-
men eſt neceſſaria diſcretio, hoc eſt, di-
ſtincta eorum cognitio, quæ in literis con-
tinentur, ut optimi Confeſſarii partes adim-
pleat, & pœnitentis ſibi commiſſi ſpiri-
tuali ſaluti provideat; quod exequi cer-
tè nequit, niſi unius ab alio differentiam
agnoſcat: quod verbum diſcerno, à quo
illud addiectivum *diſcreto*, derivatur, in
ſe includit, Leonis *loco cit. num.* 73.

CAPUT XXIII.

Officialis quoad Ordines Sacros.

SUMMARIUM.

1 *Regulares examinantur ab Ordinariis.*
2 *Ætas præfixa pro Ordinibus Sacris.*
3 *Plures non examinantur, & quando?*
4 *Dimiſſorias propriis ſubditis concedunt Regulares. Vide num. 27.*
5 *Decretum ſuper obſervandis, à Superioribus in conceſſione Dimiſſoriarum.*
6 *Ordinari debent ab Epiſcopo Monaſterii, in quo ſunt de familia.*
7 *Pœnæ contra Tranſgreſſores.*
8 *Privilegia revocantur.*
9 *Revocatur diſpoſitio Pii Quinti.*
10 *Epiſcopi non exercent Pontificalia in aliena Diœceſi.*
11 *Superiores, in quo reprehendendi?*
12 *Quare mortaliter peccent?*
13 *Epiſcopus diſpenſat ſuper interſtitia.*
14 *Eodem die duo Sacri Ordines non conferuntur.*
15 *Determinatur tempus recipiendi Sacros Ordines.*
16 *Quibus fuerit conceſſum poſſe extra tempora ad ordines promoveri.*
17 *Patribus Minorum de Obſervantia limitatè conceditur.*
18 *An aliis ea privilegia ſint communia?*
19 *Quæ rarò conceduntur, non veniunt ſub Generali communicatione.*
20 *Quid operetur Clauſula* ex certa ſcientia.

21 *Clauſulæ appoſitæ in confirmatione Privilegiorum Fratrum Minorum de Obſervantia.*
22 *Reſolutio negativa.*
23 *Ordinatus extra tempora recipit characterem.*
24 *Incurrit ſuſpenſionem ex Conſt. Pii II.*
25 *Si ſuſpenſione durante celebret, fit irregularis.*
26 *Dimiſſoriæ morte concedentis non expirant.*
27 *Non ſemper Regulares poſſunt ordinari ad titulum paupertatis.*

1 COmpetit Epiſcopis jus examinandi, etiam Regulares, circa ſcientiam neceſſariam in promovendis ad Ordines, ad formam Conciliaris diſpoſitionis Tridentini, *ſeſſ.23. cap.12. de ref.* ubi: -- nullus impoſterum ad Subdiaconatus Ordinem ante vigeſimum ſecundum, ad Diaconatus,
2 ante vigeſimum tertium, ad Præsbyteratus ante vigeſimum quintum ætatis ſuę annum, promoveatur; & infra: Regulares quoque nec in minori ætate, nec ſine diligenti Epiſcopi examine ordinentur: privilegiis quibuſcumque, quoad hoc penitus excluſis. --

Plures tamen ex affectu in Religioſas fa-
3 milias id remittunt conſcientię Superiorum atteſtantium in litteris dimiſſorialibus de idoneitate, & Religioſorum ſufficientia, ut obſervat Miranda *Manual. Prælat. tom.1. quæſt.39. art.4.* quorum teſtimonio abſque offenſæ timore ſe confirmare poſſe, tradit Gobat. *Experientiæ Theolog. tract. 8. caſu 11. ſect.1. num 424. pag. mihi* 507. niſi manifeſtè appareat ordinandi ignorantia, apud Thomam Tambur. *lib.7. de Ordine cap.9. num.2. pag. mihi* 84. & experientia doceat

doceat ſibi ex uno, vel altero Monaſterio, inhabiles præſentari.

4 Dimiſſorias propriis ſubditis concedunt Superiores Regularium: ſuper quo tamen eorum limitatur poteſtas ad eas concedendas: ſervatis nimirum modo, & forma à S.C.C. præſcriptis, pro ut ſequitur.

5 -- De mandato Sanctiſſimi Domini Noſtri Clementis Divina providentia Papæ VIII., tenore præſentium, mandatur omnibus, & ſingulis quorumcumque Regularium Superioribus, ut de cætero obſervent, & obſervari faciant ea, quæ in Decreto Sacr. Congr. Concil. Trident. continentur, cujus tenor eſt talis. --

-- Cong. Conc. cenſuit Superiores Regulares poſſe ſuo ſubdito, itidem Regulari, qui præditus qualitatibus requiſitis, ordines ſuſcipere voluerit, literas dimiſſorias concedere, ad Epiſcopum tamen Diœceſanum,
6 nempè illius Monaſterii, in cujus familia ab iis, ad quos pertinet, is Regularis poſitus fuerit: & ſi Diœceſanus abfuerit, vel non eſſet habiturus ordinationes, ad quemcumque alium Epiſcopum, dum tamen ab eo Epiſcopo, qui Ordines contulerit, examinetur, quoad doctrinam, & dum ipſi Regulares non diſtulerint de induſtria conceſſionem dimiſſoriarum in id tempus, quo Epiſcopus Diœceſanus, vel abſuturus, vel nullas habiturus eſſet ordinationes, vel Sedes Epiſcopalis vacaret. Verum, cum à Superioribus Regularibus, Epiſcopo Diœceſano abſente, vel ordinationes non habente, literæ dimiſſoriæ dabuntur, in eis, utique hujuſmodi cauſam abſentiæ Diœceſani Epiſcopi, vel Ordinationum ab eo non habendarum, exprimendum eſſe.

Quod

Quod ſi Regulares ordinandi morentur in Monaſterio nullius Diœceſis, hujuſmodi dimiſſorias concedendas eſſe ad Epiſcopum viciniorem, in eoque procedere omnia, quæ de Epiſcopo Diœceſano ſuperiùs præſcripta ſunt. Quod qui non fecerint, officii, & dignitatis, ſeù adminiſtrationis, ac vocis activæ,
7 & paſſivæ privationis, ac aliàs arbitrio S. D. N. Papæ reſervatas, pœnas incurrent. In quorum &c. Dat. Romæ die 15. Martii Anno 1596. –

Apud Piaſecum *prax. Epiſc parte prima cap. primo art. 2. num.* 24, & ſimilis tenoris Decretum edidit *S. C. Epiſ. & Regul. ſub die* 11. *Junii* 1638. *pag.* 206 *à tergo*, *Oſſervanti*. Floſc. Nicol. *verb. Regulares num.* 35.

Quibus, & per expreſsè diſpoſita in *Conc. Trid ſeſſ. cit. cap.* 8., – unuſquiſque autem à proprio Epiſcopo ordinetur, quod ſi quis ab
8 alio promoveri petat, nullatenus id ei, etiam cujuſvis generalis, aut ſpecialis reſcripti, vel privilegii prætextu, etiam ſtatutis temporibus, permittatur; – derogari privilegiis à *Clemente IV. Conſt. Virtute conſpicuos Bullar. Cherub. tom* 1. *pag.* 161. Ordini Minorum, vel aliis, à Sancta Sede conceſſis, ut poſſint Fratres à quolibet Catholico Antiſtite Ordines ſuſcipere, tradit Lezzana *Summ. qq. Regul. tomo primo cap.* 14. *num.* 12., & Miranda *q.* 38. *art.* 2.

Et non ſubſiſtere eſt certum, quæ habet *Pius V. Conſtit. Et ſi Mendicantium Bullar. Cherub. tomo* 2. *pag.* 227. ubi *num.* 7., ſic loqui-
9 tur; *ſeſſione verò* 23. *cap.* 8. – neminem niſi à proprio Epiſcopo ordinari poſſe ſtatuens, in Regularibus locum non habere, omninò declaramus, ita quod Fratres hujuſmodi præfatos,

ſatos, etiam Sacros Ordines à quolibet Antiſtite, gratiam, & communionem Apoſtolicæ Sedis habente, Ordinarii loci minimè requiſita licentia, in locis, ſeù Domibus Fratrum hujuſmodi, aut alibi, recipere poſſint. — Cum Gregor. XIII. *Conſt. In tanta ibidem pag.* 370. *Conſt. Pii* reduxerit ad terminos *Concilii Trid.* ſic, ut amplius, *per DD.*, non ſubſiſtat in iis, ab eodem ſtatutis, vel declaratis, quæ Concilii adverſentur Decretis, quidquid ex Roderico *ſcribat* Gobat. *cit. num* 407.

Præſertim etiam, quia *Trid. ſeſſ.* 6. *cap.* 5. expreſsè ſtatuit, & pęnis corripit Epiſcopos,
10 qui in aliena Dięceſi Pontificalia exercent, & Ordines conferunt, & Pius oppoſitum declaratione firmat.

Unde, etſi liberum ſit Regularium Prælatis ſuos ad alienum quemvis Epiſcopum mittere, cum Dięceſanus, vel non eſt Ordinationes habiturus, vel Sedes vacat, cum dimiſſoriis exprimentibus cauſam, cur mit-
11 tantur, prout in Decreto; eis tamen eſt interdictum, & inculpatè non agunt, ſi data opera, ad mortem, vel abſentiam proprii Dięceſani, ſuos differant eidem præſentare, ut ordinentur; & ideò reprehendendi Superiores illi, qui ex induſtria eos ad determinatum tempus transferunt de uno ad Monaſterium alterius Dięceſis, habentis Epiſcopum faciliorem, & benigniorem, & ſtatim ad priſtinum poſt Ordinationes reducunt; quia in fraudem legis illa translatio facta cenſetur, & contra finem decreti, diſponentis Regulares ordinandos ab Epiſcopo Dięceſano, illius ſcilicet Monaſterii, *in cujus familia poſiti, vel de cujus familia ſunt*; & non incorporan-

porandos familiæ alterius Conventus, in eum finem, ut effugiant examen Diœceſani prioris Conventus, ubi probabiliter timetur de reprobatione.

12 Unde in caſu Donat. *prax. Regul. tom. 3. tr. 3. q. 10. nu. 2.* eos putat mortaliter peccare, utpotè in re gravi indebitè violantes legem.

Ordines etiam Regularibus conferri debent cum certo temporis intervallo inter unum, & alium, ut diſponit *Trident. ſeſſ. 23.*
13 *ubi cap. 11.*, quo ad Minores, requirit ordinandos debere per temporum intervalla, ſeù interſtitia promoveri; & cum temporis ſpatium non taxet, & arbitrio Epiſcopi relinquat, hic poteſt ex cauſa in interſtitiis diſpenſare, ut uno, eodemque die plures ordines idem recipiat; cui privativè quoad Regulares, ea facultas diſpenſandi tribuitur, ut notavit Miranda *q. 38. art. 7. conclu. prima.*

Quoad verò majores *cap. 12. & 13.*, licèt id Epiſcopo remittat, tamen libertatem non dat, & poteſtatem adimit conferendi eo-
14 dem die eidem duos Sacros Ordines, etiam Regulari, ut expreſsè habet *textus cap. 13. duo Sacri Ordines, non eodem die, etiam Regularibus conferantur, non obſtantibus quibuſcumque &c.*, quibus expreſsè tradit. Miranda *art. 5.* revocari privilegia.

Quoad Interſtitia, annus computari debet Eccleſiaſticè, non Mathematicè, hoc eſt à Sabbato Quatuor temporum Quadrageſimæ, ad ſimile Sabbatum correſpondens in Quadrageſima futura, & à vigilia Pentecoſtes ad vigiliam ejuſdem Feſti anni ſequentis. Qui dies ob varietatem Feſtorum Mobilium ſæpe occurrunt priuſquam duodecimus menſis compleatur. Floſc. Nicolio, *verb. Ordo, nu. 21.*

nu.21.& Lucubrat. Jur. Can. lib. primo, tit. 11.ſub num. 3. Engel. *Colleg. Juris Can. lib.* 1. *tit.* 11. *§.* 2 *ſub nu.* 20.

Tempora ab jure ſtatuta, in quibus per diſpoſita à *Trid. loc. cit. cap.* 8., celebrari debent Ordinationes Sacræ, comprehendunt ſex Sabbata, ex *cap. De eo, de temp. Ord. lib.* 1. *tit.* 11. & apud Thomam Tambur. *lib.* 7. *de Ord. cap.* 10. *num.* 8., quatuor anni temporum, alterum, Dominicam Paſſionis præcedens, & Sabbatum Sanctum: extra quæ ſine ſpeciali indulto Sedis Apoſtolicæ nullus promoveri ad Sacros Ordines poteſt.

Quod ab Alex. VI. obtinuiſſe Ordinem Sancti Hieronymi, & ab Eugenio IV. illum Sancti Benedicti refert Miranda *citat. artic.* 4., & Roderico *reſolut.* 106. *verb. de Ord. Sac. ſub num.* 7., citans Portellum teſtantem, ſe aliud vidiſſe datum à Clemen-
16 te VIII. *de ann.* 1596. Ordini D. Joannis Evangeliſtæ in Portugallia. Pius IV. *Bullar. Cherub. tomo* 2. *pag.* 9. *Conſt. Circumſpecta ſub Kalend. Julii* 1560. §. 62., conceſſit Fratribus, & Capellanis Hoſpitalis Sancti Joannis Hieroſolymitani. Gregorius XIII. *ibidem pag.* 459. *die* 21. *Septembris* 1582. *Conſt. Pium. & utile Patribus Jeſuitis*, cum clauſula: -- præſentis autem gratiæ communicationem omnibus aliis, etiam, qui ſua privilegia cum ipſa Societate copiosè participant, participareque poterunt, quomodolibet in futurum, fieri omninò prohibemus. --

Tandem *ſub die* 30. *Junii* 1625. Urbanus VIII. *Conſtit. Cum ſicut accepimus*, Fratribus Minor. de Obſervantia in partibus Indiarum Occidentalium exiſtentibus id indulſit,

dulſit, pro ut ſequitur. -- Nos ejuſdem &c. & infra: Nobis humiliter porrectis inclinati, omnibus, & ſingulis ejuſdem Ordinis Sancti Franciſci in partibus Indiarum Occidentalium hujuſmodi, tantùm exiſtentibus, expreſsè profeſſis, ut de Superiorum ſuorum licentia, à quocumque, quem maluerint, Catholico Antiſtite, gratiam, & communionem Apoſtolicæ Sedis habente, in propria Diœceſi reſidente, vel in aliena, de Diœceſani loci conſenſu Pontificalia exercente, per eos eligendo, ad omnes, etiam Sacros, & Presbyteratus Ordines, extra tempora, ad id à jure ſtatuta, ac interſtitiis à S. Conc. Trid. deſignatis, minimè ſervatis, annique curriculo non expectato; etiam ſi in unoquoque ex dictis Sac. Ordinibus ſuſceptis, antequam ad alium promoveantur, ſe minimè exercuerint; dummodò tamen ad id idonei reperiantur, & ſervatis, aliàs ſervandis, promoveri, & promoti in illis, etiam in Altaris miniſterio, miniſtrare, liberè, & licitè poſſint, & valeant, Apoſt. auctoritate tenore præſentium concedimus, & indulgemus, ac facultatem impertimur. Non obſtantibus &c. -- *Bullar. Cherub. tomo* 4. *pag.* 91.

18 An autem hæc privilegia ſuffragentur aliis Regularibus propter communicationem privilegiorum. Reſolvendum negativè cum Lezzana *Sum. qq. Regul. tomo* 1. *nu.* 19. Peyr. *de Privileg. tom.* 1. *ad Conſt.* 2. *Sixti IV.* § 11. *n.* 39. Miranda *q. cit. art.* 4., & adhæret Donat. *cit. q.* 26. *nu.* 3. & facit, ut notat Miranda, per ea: *Ordinationes Sacrorum Ordinum ſtatutis à jure temporibus celebrentur:* revocari à Concilio privilegia, eo prius conceſſa, præſertim quia *ſeſſ.* 25. *cap.* 22. de Regularibus, revocatis

quo-

quorumcumque privilegiis, mandat obſervari omnia, & ſingula in ſuperioribus decretis contenta; & cum loquatur, expreſsè non eſt locus conjecturis, & diſtinctioni; conſequenter data ab Eugenio IV. Alex. VI., & Pio IV., qui id contulit *Ann.* 1560., adeoque prius celebratione *ſeſſ.* 23., quæ celebratur 15. *Julii* 1563.

Præſertim etiam, quia ex formula conceſſionis factæ Jeſuitis à Greg. cum clauſula prohibitiva *communicationis*, & ab Urbano VIII. Minoribus, cum clauſula taxativa *loci*, & excluſiva cæterorum, etiam ipſorum Minorum, alibi exiſtentium, apparet S. Sedis mentem eſſe, quod præfatis, alii Regulares,
19 communicantes cum eis in privilegiis, non fruantur; & ſignificare ea eſſe talis conditionis, quod raro, & cum difficultate conceduntur. Privilegia autem, quæ hujus ſunt generis, ut pluribus cumulatis, tradit Pignatell. *tomo* 10. *conſ. prima nu.* 33. non veniunt ſub generali communicatione: & ut notavit Peyrin. ibidem, ſub clauſula generali, non venit id, quod Princeps non eſſet in ſpecie veriſimiliter conceſſurus, & firmat *Rotæ coram* Rojas *deciſ.* 618. *tom.* 2. *p.* 5. *deciſ. Recent. nu.* 17. quod generalis communicatio privilegiorum non trahitur ad ea, in quibus ſpecialiter eſt proviſum.

20 Nec obſtat, quod privilegia Mendicantium ſæpe confirmentur cum clauſula *ex certa ſcientia*, quæ apud Lezzana *tom.* 3. *verb. clauſula num.* 29. æquivalet conceſſioni, & per Donatum *loco cit. ſub nu.* 2. vim habet innovandi conceſſiones, & indulta à Sede Apoſtolica revocata; qua confirmata reperiuntur illa minorum à Clemente VIII. *Bullar. Cherub.*

rub. tom. 3. *pag.* 66. *conſt. Ratio Paſtoralis.* Etenim vis illius reſtringitur per appoſitionem alterius; *in his omnibus, in quibus decretis Concilii Trid. non adverſantur*; quam præfatus Clemens ibidem appoſuit, & ea uſus eſt Innocent. XI. *Conſt. Exponi Nobis nuper, Direct. trium Ordin. conſt.* 5. *pag.* 230. *num.* 95. *ſub anno* 1686., *die* 5. *Septembris*, confirmans præfatas literas Clementis, & ſimiles Pauli V. & Urbani VIII., -- dummodo tamen ſint in uſu, nec ſint revocatæ; aut ſub aliqua revocatione comprehenſæ, ſacriſque Canonibus, & Concilii Trid. decretis, ac poſte-
21 rioribus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis non adverſentur. --

22 Ideò concludendum cum Miranda negativam eſſe ſequendam, utpote *Trident. Decretis* : *& Conſt. Pii II. Cum ex Sacrorum* (*apud Confect. Collect. Privileg.* Mend. *pag. mihi* 236. *verb. Clem. VIII.*) magis conformem, adeoque in praxi magis tutam.

26 Et quamquam tempus Ordinationis, quod Jus præſcribit non ſit de ſubſtantia Ordinis, & ordinatus extrà tempora recipiat characterem, non recipit tamen executionem, & niſi aliquod Sedis Apoſtolicæ Privilegium ei ſuffragetur, ſuſpenſionem incurrit, ut in terminis præfatus Pius allegata Conſtitutio-
24 ne diſponit, ut infra: -- Nos &c. præſenti Conſtitutione perpetuò valitura ſtatuimus, & ordinamus, quod omnes, & ſinguli, qui abſque diſpenſatione canonica, aut legitima licentia, ſive extra tempora à jure ſtatuta, ſive ante ætatem legitimam, vel abſque dimiſſoriis literis, etiam Citramontani à Citramontanis, præterquam ſi in hoc ultimo caſu per Cameram Apoſtolicam, juxta ipſius ſtylum

ordi-

ordinati fuerint, ad aliquem ex Sacris Ordinibus ſe fecerint promoveri, à ſuorum Ordi-
25 num executione ipſo jure ſuſpenſi ſint. Et ſi hujuſmodi ſuſpenſione durante in eiſdem Ordinibus miniſtrare præſumpſerint, eo ipſo in irregularitatem incurrant. -- Et facit *Textus in cap. Conſult. de temporibus Ordinationum lib. 1. tit. 11.* & ibi *Gloſſ. verb. Charact.*

26 Literæ dimiſſoriæ ad Ordines conceſſæ non expirant morte Concedentis, niſi expreſsè per Succeſſorem revocentur; quia ſunt gratia, & Privilegium Nicol. Floſ. *verb. Dimiſſoriæ nu. 1. vide Cap. Officialis quoad Privilegia ſub nu. 26.*

27 Cum ſingula alicujus Religionis Monaſteria deſtruuntur, nequeunt illius Religioſi promoveri ad titulum Paupertatis ex *S. C. C. 17. Aug. 1632. apud* Floſc. Nicol. *verb. Ordo ſub num. 28.*

CAPUT XXIV.

Officialis quoad Pęnas Eccleſiaſticas.

SUMMARIUM.

1 *Quid ſit pœna.*
2 *Diviſio pœnæ.*
3 *Pęna alia latæ, alia ferendæ ſententiæ.*
4 *Pęna ferendæ ſententiæ non incurritur ſtatim commiſſo delicto.*
5 *Quid dicendum de illa ſententiæ latæ.*
6 *Excommunicatus in foro interno, ſi celebret, fit irregularis.*
7 *Ad incurrendam excommunicationem latæ ſententiæ pro foro interno non eſt neceſſe, quod præcedat ſententia declaratoria.*

8 *In*

8 *In quo ſenſu clauſulæ ipſo facto &c. ſint comminatoriæ.*
9 *Limitatur à Tamburino.*
10 *Notorius excommunicatus vitandus.*
11 *Etiam ſi non ſit notorius Clerici percuſſor.*
12 *Notorium Juris, & facti.*
13 *Notorietas an probanda?*
14 *An Reus audiendus?*
15 *Quando Prælatus ſit officio in conſcientia privatus?*
16 *Sententia declaratcria ſæpè ſuper crimine, & non ſuper pęna pronunciat.*
17 *Cum ad pęnam externa actio requiritur, non ſtatim incurritur.*
18 *Inhabilis factus, officia non debet acceptare, & ſua limitatio.*
19 *Dubium reſolvendum, an Prælatus officio privatus, validè miniſtret?*
20 *Ante cauſæ cognitionem nemo eſt privandus.*
21 *Quando pęnæ retrotrahantur?*
22 *Pęna privationis vocis activæ, & paſſivæ ſtatim incurritur.*
23 *In Ordine Minorum de Obſervantia pęnæ non incurruntur, niſi poſt declaratoriam.*
24 *Privatio vocis activæ, & paſſivæ, & Juris Suffragiorum natura.*
25 *Privati voce activa, & paſſiva, quæ poſſint? Et à Divinis ſuſpenſus.*
26 *Privatio actuum legitimorum quid?*
27 *Privatio Juris Suffragiorum diſtincta ab ea actuum legitimorum.*
28 *Privatio officiorum ordinis, ad quæ inhabilitet.*
29 *Libri Fratrum Defunctorum, apud Minores ubi ponendi?*
30 *Pęna ſubtrahentium ex eorum Biblictbecis aliquem furto, & commodantium res ſacriſtię.*

1 Pęna

1 POena in ſenſu proprio ex *cap. Pœnitentia diſt.* 3. eſt *quæ punit, vindicans quod quiſque commiſit;* & dicitur, etiam reordinativa culpæ, quatenus homini infligitur, ut quia per peccatum ab ordine legis defecit, per pęnam reordinetur.

2 Dividitur in Legalem, ſeù Civilem, & in Canonicam, ſeù Eccleſiaſticam; illa ab jure Civili, & Seculari infligitur: de qua ſuo loco DD.: alia ab jure Eccleſiaſtico, & ad præſcriptum Canonum à Prælato Eccleſiaſtico ſtatuitur; & hanc ad noſtrum caſum reſtringimus ad expreſſas in literis Apoſtolicis (ſive ſint Pontificum Conſtitutiones, ſive S.S C.C. Decreta) in quibus ſæpe in tranſgreſſores reſpectivè diſponitur pœna *excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti; privationis vocis activæ, & paſſivæ, actuum legitimorum, & officiorum ordinis, & inhabilitatis ad alia impoſterum obtinenda.*

Sed dubitatur, an ipſo facto, & ante Judicis ſententiam, pęnæ incurrantur? & ob-
3 ſervandum, vel pęna eſt latæ ſententiæ ut ſi dicatur: *ipſo facto, ipſo jure, abſque ulla declaratione* excommunicatur, *anathema ſit* (prout ſæpe in Trid. contra Hæreticos) ſtatim *privationem incurrat &c.* vel eſt ſententiæ ferendæ, & ſolùm ſub verbis cominatoriis, ut *prohibemus* ſub pęna *excommunicationis, intermminatione privationis officii &c.*

4 In ſecundo ſenſu firmant DD. communiter pęnas non incurri ipſo facto & ipſa admiſſione delicti, ſed neceſſe eſſe, ut judex ſententia declaret crimen eſſe commiſſum, & in ea ex notatis ab Hasbenſe *ſum quæſt ſelect. verb. pęna Eccleſiaſtica nu.* 366. exprimat pęnam pro ea taxatam, & ad eam condemnet.

5 In

5 In primo autem conveniunt, quod ſi delicto ſit annexa excommunicatio, ſtatim ac committitur, delinquens in eam incidat; & idem dicendum de interdicto, ſuſpenſione, & irregularitate, quando in iis apponuntur clauſulæ *ipſo facto*, *ipſo jure*, vel quid ſimile, indicans ejuſmodi pęnas, non eſſe ferendas, ſed latas; conſequenter ſecum trahere ſuam executionem, ut notavit Thomas Tamburinus *de cenſuris tract.* 1. *cap.* 1. *num.* 1. *Sanct. ſuper ſtat. S. Franc. c.* 11. *ſtat.* 7. & habetur apud Donat. *to.* 2. *par.* 1. *quæſt. nu.* 1. *ex cap. Paſtoralis de appellationibus lib.* 2. *tit.* 28.

6 Limitat Ameno *pract. crimin. tit. ult.* §. 7 *nu.* 61. ad forum ſolùm internum, adeout, licet committens delictum, habens annexam excommunicationem latæ ſententiæ, ſi ſit Sacerdos, & celebret, priuſquam abſolutionem obtineat, efficiatur irregularis, non teneatur in publico, & foro externo, ut excommunicatum ſe gerere, niſi ſententia declaratoria delicti præceſſerit.

Unde clauſula illa abſque *declaratione*, ſenſum habet, quod ad incurrendam excommunicationem latæ ſententiæ pro foro interno,
7 non eſt neceſſarium, ut poſt delictum commiſſum præcedat ſententia, vel delicti, vel pęnæ, ſed ſat eſſe quod crimen committatur; ut autem quis pro foro externo, & contentioſo ligetur, requiritur, ut ſententia judicis exprimat delictum fuiſſe patratum.

Unde *Ameno tit.* 5 §. 1. *num.* 2. tradit clau-
8 ſulas illas, *ipſo facto ſit excommunicatus*, *ipſo jure privatus remaneat*, pro foro externo eſſe comminatorias, & appoſitas ad incutiendum terrorem.

Et id ex *Suarez* notat eſſe univerſaliter in omni

omni lege, & ſtatuto, ut licet imponatur pœna *ipſo jure*, *aut ipſo facto*, *vel etiam ante ſententiam incurrenda*, tametſi in foro interno liget, pro externo non eſt fulminativa, ſed comminatoria, & irrogari debet per ſententiam, quæ non eſt condemnatoria, ſed declaratoria.

9 Limita, niſi expreſsè aliud ſuperaddatur ſic, ut idem obſervat Tamburin. *n.* 4. *ſine ulla prævia declaratione delicti*, *ſimilive*, *quia*, tunc certè in utroque foro ſtatim excommunicatio ligat, cum in tanta expreſſione voluntatis Superioris non detur aditus præſumendi aliã judicis declarationem eſſe expectandam. Advertas, quod ſi notorium eſſet aliquem in ex-

10 communicationem incidiſſe, etiam in foro externo cenſura ligaretur, imò vitandus eſſet, prout diſponit *Conſt. Leonis X. edita in Concilio Lateranenſi*, quam refert Piaſec. *Prax. Epiſ. p.* 2. *c.* 4. *art.* 13. *nu.* 21 & Bail *ſum. Conc. to.* 1. *v. Cōc. Lateran. ſeſſ.* 11 *pag* 614. *lit. B.* ut ſequitur.

-- Statuimus inſuper, quod ad vitandum ſcandala, & multa pericula, ſubveniendumque conſcientiis timoratis, conſtituimus, ut nemo deinceps à Communione alicujus in Sacramentorum adminiſtratione, vel receptione, aut aliis quibuſcumque Divinis, vel extra, prætextu cujuſcumque ſententiæ, aut cenſuræ Eccleſ., ſeu ſuſpenſionis, aut prohibitionis ab homine, vel ab jure generaliter promulgatæ, teneatur abſtinere, vel aliquem vitare, vel interdictum Eccleſ. obſervare: niſi ſententia, prohibitio, ſuſpenſio, vel cenſura hujuſmodi fuerit, vel contra perſonam, Collegium, Univerſitatem, Eccleſiam; aut locum certum, aut certam, à Judice publicata, & denun-

ciata ſpecialiter, & expreſsè, aut niſi notoriè in excommunicationis ſententiam conſtiterit incidiſſe, quod nulla poſſit tergiverſatione celari, aut aliquo juris ſuffragio excuſari, eum à communione illius abſtineri volumus juxta Canonicas ſanctiones; per hæc tamen hujuſmodi excommunicatos, ſuſpenſos, interdictos, ſeu prohibitos non intendimus in aliquo relevare, nec eis quomodolibet ſuffragari &c. --

Ubi apparet ſolos denunciatos excommunicatos, ſuſpenſos, interdictos, & notorios eſſe vitandos; & licèt ibi idem Piaſecus aſſerat nomine notorii per DD. intelligi notorium Clerici percuſſorem, ad ſenſum ſimilis Conſt. Concilii Conſtantienſis *Inſuper ad evitanda*, quam item *num.* 22. refert, & cum ipſo Nic *prax jur. can. lib.* 5. *tit.* 39. *nu.* 28. adeò ut, ut ibi firmatur, ſolus notorius Clerici percuſſor ſit vitandus, & alibi excommunicati, non niſi poſtquam fuerint denunciati; tamen, quod quicumque excommunicatus, licèt non
11 ſit propter percuſſionem Clerici, ſit vitandus, dummodò ſit Notorius, idem Nicol. *ibidem ſub num.* 31. citans Fagnanum *cap. quod à prædeceſſore de ſchiſmat. nu.* 55. tradit.

Et videtur eſſe ad ſenſum Lateranenſis, cujus Conſtitut. eſt poſterior ea Conſtant; quam ad verbum refert, & ſolùm immutat, ac diſpoſitionem ampliat, *ut vitentur excommunicati, vel denunciati, vel conſtiterit eos notoriè in excommunicationem incidiſſe*. Verum idem Nicolio ibidem notat, ſe non potuiſſe inter acta Concilii Conſtantienſis Conſtitutionem, ex Conſtantienſi citatam, invenire, quam obſervavi nec reperi apud Bail. *cit v. Conc. Conſtantienſe pag.* 472.

Et

Et pro intelligentia ſciendum, aliud eſſe notorium notorietate juris, aliud noto-
12 rietate facti, primum eſt, quod conſtat per veridicam ſententiam, vel per rei confeſſionem in judicio, aut legitimam teſtium depoſitionem, qua res tam clarè, & manifeſtè probata eſt, ut neque coloratè impugnari poſſit.

Secundum illud eſt, quod eſt publicum evidentia facti, hoc eſt, exhibet ſe omnium oculis, vel conſpectui majoris, vel ſaltem magnæ partis alicujus loci, aut viciniæ, ut nulla poſſit tergiverſatione celari: non ſolum in ratione actus, ita quod actus, qui eſt delictum, ſit publicus: verum etiam in ratione delicti, ita quod publicè ſciatur eſſe delictum; unde licet notorium ſit, aliquem ingreſſum fuiſſe in clauſuram Monialium, non eſt tamen notorium, quod ingreſſus fuerit ſine licentia; ideò non cenſebitur hujuſmodi ingreſſus in ratione culpæ notorius.

13 Notorietatem facti probari tradit *Ameno tit.3 §.11. num. 55. & 56.* per duos ſaltem teſtes conteſtes juratos, omni exceptione majores, qui deponant non ſolum ſuper delicto de viſu, ſed etiam, quod fuit factum coram majori parte populi, vel in platea, vel quod ſit toti populo notorium; unde judex, qui non poteſt procedere, niſi in notoriis, ut ſunt Conſervatores Regularium, prius debet probare qualitatem notorii delicti, & ſic probata, pronunciare, quod conſtet de notorietate; & licet aliqui negent, allegatus tamen dicit eſſe tutius ſic ſententiare, ut ex nulla parte poſſit proceſſus impugnari; & priuſquam reus condemnetur, (quamquam notorietate probata,) contra Sanctoro, ſcri-

14 bit eſſe audiendum, quia Judex in praxi certus eſſe non poteſt, quod reus nullam habeat exceptionem ad excuſandum delictum, ſi non in totum, ſaltem in partem, niſi audiatur; poſſet enim adducere ſe Clericum percuſſiſſe ad ſui defenſam, vel per jocum, vel in ſtatu ebrietatis; & diſceſſiſſe à Conventu, aut ob inimicitiam capitalem alicujus ſibi mortem machinantis per venenum, vel ob recurſum ad Superiorem ad iniuſtum declinandum gravamen, vel aliquod aliud juris ſuffragium, afferre; videatur ipſe, & Antonellus *de regim. Eccleſ. lib.* 8. *cap.* 5. *num.* 14 ad quæſitum, *an publicus Clerici percuſſor ſit ſtatim vitandus ante ſententiam Judicis?* & interim ad nos.

Sic pariter, ſi Prælatus committat delictum, cui ipſo facto, & abſque Judicis *declaratione* annexa ſit privatio officii, ſtatim
15 delicto commiſſo eſt in conſcientia officio privatus, ut docet Armeno *tit. ult. cit.* Peyrin. *de Privil. Regul. ad Conſt.* 6. *Julii* 2. *num.* 19. non tenetur tamen ſtatim officium ſuum relinquere, & ipſum renunciare cum jactura ſuæ famæ, & honoris, ut ex Coroliano *refert* Barboſa *tom.* 1. *de jure Eccleſiaſtico lib.* 1. *cap.* 44. *num.* 166. cum jus ad propriam famam conſervandam ex obſervatis à Lezzana *ſumm. quæſt. tom.* 4. *verb. pęna Eccleſiaſtica ſub num.* 8. præponderet juri humano tales pęnas imponenti, & præſumitur, quod lex humana cum adeò gravi detrimento non
16 obliget; ideò eſt ex Peyrin. expectanda Judicis ſententia declaratoria, quæ ſuper crimine, & non ſuper pęna, pronunciet.

Et facit quod habet Engel. *Colleg. univerſ.*
17 *jur. Can. lib.* 1. *tit.* 2. *§.* 3. *num.* 43. quod ſi pænæ ipſo jure latæ, etiam externam aliquam

quam executionem requirant, -- ut amiſſio dominii, confiſcatio bonorum, privatio beneficii, officii &c. pęna, ſtatim commiſſo delicto, non incurritur, ſed expectatur ſententia declaratoria Judicis; ex *cap. cum ſecundum de Hæreticis in 6. lib. 5. tit. 2.* ubi, -- bona hæreticorum (qui gravius, horribilius, & deteſtabilius, quam prædicti delinquunt,) ipſo jure de Fratrum noſtrorum conſilio decernimus confiſcata. Confiſcationis tamen hujuſmodi excutio, vel bonorum ipſorum occupatio fieri non debet per Principes, aut alios Dominos temporales (juxta Gregorii Papæ Prædeceſſoris noſtri declarationem) ante quam per Epiſcopum loci, vel aliam perſonam Eccleſiaſticam, quæ ſuper hoc habeat poteſtatem, ſententia ſuper eodem crimine fuerit promulgata. --

Ideò Prælatus occultis mediis, & ſecreto debet diſpenſationem petere; & ſi ob occultum delictum inhabilis factus eſt ad alia offi-
18 cia, ea de novo nullatenus debet acceptare; ſi id abſque diſpendio famæ, & ſub aliquo honeſto prætextu exequi poterit, ut tradit Donat. *tom. 1. part. 1. quæſt. 34.* qui certè prudenti non deerit.

An autem Superior officio in conſcientia privatus, validè exerceat ea, quæ ſunt officii, ut confirmare electiones, ad profeſſio-
19 nem admittere, excipiendi confeſſiones facultatem concedere, & alia, quæ juriſdictionem in Prælato exigunt; aliis reſolvendum relinquo.

Et interim noto doctrinam Lezanæ *tom. 3. ſum verb. excommunicatio num.* 34. ſcribentis; licèt actus juriſdictionis ab excommunicato

vitando ſacti, ſive in foro interno, ſive externo nullius valoris ſint ob defectum juriſdictionis; facti tamen ab excommunicato tolerato validi ſunt; quamvis enim uſu juriſdictionis careat, Eccleſia tamen, & Reſpublica propter commune bonum illi tribuit eo caſu juriſdictionem; non quidem ita, ut illi liceat exercitium ipſius, ſed tantum, ut valeat, quod efficitur; quæ, an ſit applicabilis caſui? cæteri judicent.

Applicabilem non eſſe, cum delictum, cui eſt annexa privatio officii, vel beneficii, eſt publicum, non obſcure ſignificat Hasbenſis *loc. cit. num.* 364. notans, quod tranſgreſſor legis eo ipſo amittit jus ad officium, ſeu beneficium, ita ut non ſit ampliùs illius Dominus; & licet ei permittatur poſſeſſio, & uſus (quibus ex *cap. licet Epiſcopus de præbendis in* 6. *lib.* 3. *tit.* 4. ante cauſæ cognitionem nemo eſt privandus) ſtatim tamen ac per Judicem
20 pronunciatur ſententia declaratoria criminis commiſſi, retrotrahitur ad omnia officia, & dignitates, quas habuit reus à die perpetrati delicti, & compellitur omnem fructum ab eo tempore perceptum reſtituere; & revocantur omnes contractus per delinquentem initi ratione illorum officiorum, ſeu dignitatum.

21 Ex quo patet, clauſulam *ipſo facto*, habere differentem effectum, quem non habet pœna ferenda, quia hic, poſita declaratione criminis, pęnæ non retrotrahuntur ad diem, quo fuit commiſſum delictum.

Conveniunt Engel Barboſa, & Hasbenſis *loc. cit.* quod cum in lege hæc apponitur clauſula, *qui hoc delictum patraverit, qui non obe-*
22 *diverit &c. ipſo facto, ſtatim*, *ſit voce activa & paſſi-*

paſſiva privatus; ſtatim, crimine commiſſo, tenetur tranſgreſſor eam pęnam ſpontè ſubire ante ſententiam Judicis declaratoriam; quia ad exequendam pęnam privationis vocis activæ, & paſſivæ nulla actio exterior hominis requiritur.

23 In ordine Minorum de Obſervantia pœnæ quæcumque per ipſorum leges, & ſtatuta, appoſitis etiam clauſulis *ipſo facto*, non incurruntur, niſi poſt ſententiam declaratoriam criminis: pro ut expreſsè diſponitur in *Sambucanis cap.7 § 6.nu.*40. -- declaratur, quod quando in ſtatutis pęnæ imponuntur, privationis, carceris, excommunicationis, ſuſpenſionis &c. volumus ad eas non obligari Fratres, niſi ſcienter, & deliberatè deliquerint; & ubi ipſo facto incurrenda imponitur, decernimus in hujuſmodi pęnam neminem incurrere, niſi poſt declarationem à Prælato factam; -- & quidem optimè, ut notavit *Sanctoro de pęnis in genere, cap.*2. cum expediat conſcientias Fratrum, qui ex Regulæ declarationibus ad plura ſub mortali tenentur, pęnis non onerare, & cenſuris.

24 Privatio vocis activæ, & paſſivæ, ſeu juris ſuffragiorum eſt inhabilitas, tam ad ferenda, quàm ad conſequenda ſuffragia: ita ut privatus, nec eligere, nec eligi poſſit ad quodcumque officium ordinis; & ſic privati, licèt non poſſint officia obtinere per viam electionis, non prohibentur, quin alia exerceant, quæ non via electionis conferuntur Hasbenſ. *loc. cit. num.*357.

Et ſic, ut firmat *Ameno tit.* 5. §.1, *num.*7. Provincialis privatus voce, poteſt in electione
25 Guardianorum proponere, & nominare eligendos: hujuſmodi enim propoſitio, licèt

ad electionem ordinetur, electio tamen non poteſt dici.

Definitor, voce activa, & paſsiva privatus, poteſt ſuffragari in omnibus iis, in quibus non fit electio ad officia, adeoque in ſententiando reos, & recipiendo ad Religionem.

Item, Examinator voce privatus poteſt votum dare in approbatione, ſeu reprobatione eorum, qui examini ſe expoſuerunt, vel pro lectura, ordinibus, confeſsione &c.

Et tandem quilibet privatus voce, dare poteſt votum Novitio admittendo ad profeſsionem; & in aliis caſibus in quibus requiritur conſenſus capituli, niſi id per ſpecialia ſtatuta prohibeatur. Et Regularem ſuſpenſum à Divinis, per annum tantum, non privari infra dictum tempus, voto activo in electionibus Superiorum faciendis, niſi talis privatio exprimatur firmavit S.C.C. *in una Romana* 20. *Auguſti* 1628 *lib.*13.*decret.fol.*525.

26 Privatio actuum legitimorum eſt inhabilitatio ad omnia ordinis officia, quæ cum dignitate & ſuperioritate conjuncta ſunt, ut Miniſteriatus, Definitoriatus, Guardianatus; poteſt autem ſic privatus ſacras functiones exercere, ſed non confeſsiones, ſaltem ſecularium; poteſt tamen Monialium Confeſſarius inſtitui, ac Magiſter Novitiorum eſſe, & pro eis ad profeſsionem admittendis ſuffragia dare.

27 Hinc patet diſcrimen inter privationem juris ſuffragiorum, & actuum legitimorum; illa inhabilitat ad eligere, & eligi ad officia ordinis, nimirum Prælaturas, ſed non facit, quin ille, qui ſic eſt privatus, ea adminiſtret, ſi privatio illa ſupervenit poſt adeptam officii poſseſsionem; alia vero actuum legitimo-

timo-

timorum,non ſolùm tollit electiones ad Præ laturas, ſed etiam earum negat exercitium, adeout, ſi adveniat poſt Prælatiam adeptam, tametſi in actu primo, is, cui advenit, non intelligatur privatus officio, privatus tamen remanet exercitio illius.

Actibus legitimis privato, reſpectu Confeſſariatus Monialium conceditur exercitium, & inſtitutio; at reſpectu lecturæ, concionum & Magiſtri Novitiorum, ſolùm exercitium permittitur, & inſtitutio negatur, ut notavit Ameno *tit.6.§.2.nu.*10.

28 Privatio officiorum ordinis inhabilem reddit, nedum ad ſupradicta, ſed etiam ad Confeſſionem, prædicationem, lecturam, paternitatem, & munus viſitationis, non verò ad recipiendos ſacros Ordines, & ad ſacras eorumdem functiones exercendas; ut idem tradit *tit.5 cit.*§.3. At quilibet proprii inſtituti, & Religionis, leges conſulat, cum præfata ipſe firmaverit ad tenorem ſtatutorum Ord. Minor. de Obſer.

29 Privationem officiorum, aliaſque pęnas, Capitulum Generale Ordinis Min. de Obſer. de anno 1633. dicit in Provinciales, & alios, qui defunctorum Fratrum libros ad communes Bibliothecas Conventuum non tranſmittunt; ſuper quo diſponit, ut infra.

-- Adeò nihil penduntur hiſce temporibus Conventuum noſtrorum Bibliothecæ communes; ut quæ aliàs diligentius rectè ſplendorem, nunc vero negligentius deſertæ, dedecus potius Religioni afferre videantur. Ut igitur opportunum adhibeamus tanto malo remedium, præcipimus Provincialibus Miniſtris ſub pęna privationis officiorũ, irremiſſibiliter incurrenda, ut vigilantius curẽt

O 5 de-

defunctorum Fratrum libros fideliter, & quantocitius fieri poterit tranſmittendos in communes Bibliothecas, præcipientes inſuper univerſis Superioribus, cujuſcumque gradus, & dignitatis exiſtant: univerſis etiam ſubditis, ſub pena excommunicationis, ipſo facto incurrenda, & ſub aliis item graviſſimis pœnis ad Superiorum beneplacitum infligendis, ut nullo modo, nec per ſe, nec per Apoſtolicum Syndicum, ſub quovis prætextu, quæſito colore, occaſione, vel cauſa, alienent, vendant, commutent, donent, aut quomodolibet aliter fraudent, vel diſtrahant defunctorum Fratrum libros, aut eos, qui ad particulares Bibliothecas quavis ratione pertineant, vel quocumque modo, ſeu titulo fuerint, etiam deinceps Monaſterio acquirendi. --

Diſpoſitionem Capituli olim confirmavit Urbanus VIII. *& ſub anno* 1685. 16. *Octobris Conſt. Exponi nobis nuper* Innoc. XI. ubi, contra furto ex dictis Bibliothecis ſubtrahentes
30 libros, addit: -- Præterea Pii (V. nimirum) prædeceſſoris noſtri inhærentes, omnibus, & ſingulis perſonis Eccleſiaſticis, Secularibus, & Regularibus cujuſcumque ſtatus, gradus, Ordinis, vel conditionis, exiſtant, etiam ſi Pontificali dignitate præfulgeant, eadem auctoritate harum ſerie mandamus, ne ex Bibliothecis Conventuum, & domorum, Regularium Ordinis prædicti, aut earum aliqua, librum aliquem, aut quaternum, furto ſubtrahere quoquomodo præſumant. Nos enim quoſcumque ſubtrahentes excommunicationis ſententiæ ſubjacere volumus, & decernimus ipſo facto, à qua nullus ab alio, quàm à Nobis, vel Romano Pontifice pro

tem-

tempore exiſtente, poſſit, niſi, dumtaxat in mortis articulo, abſolutionis beneficium obtinere &c. -- *Direct. trium Ord. Conſt. 6. num.* 101. *& num.* 110. refert ejuſdem Innocentii Conſt. confirmantis Sac. Cong. Epiſ. & Reg. dec. prohibentis *ſub die* 14. *Martii* 1680. ſub pęna privationis officiorum Fratribus ejuſdem Ordinis, ne res ſacras ad eorum Eccleſias, & Sacriſtias ſpectantes aliis commodent, niſi acceſſerit conſenſus duarum partium Capituli per ſuffragia ſecreta præſtandus, & à Provinciæ Miniſtro authenticè confirmandus -- nomine autem Capituli in caſu puto intelligi Definitorium Provinciale, vel Diſcretorium Conventuum.

CAPUT XXV.

Officialis quoad Privilegia.

SUMMARIUM.

1 *Quid ſit Privilegium eſſe antiquatum!*
2 *Conſtit. moderatoria Privilegiorum Regularium Leon. X.*
3 *Conſt. Pii IV.*
4 *Greg. XIII. reducit ad terminos Tridentini Privilegia à Pio V. Regularibus data.*
5 *Clauſula, quæ apponi ſolet in confirmatione Privilegiorum.*
6 *Apponitur ab Innocen. X I. confirmante ea Minorum de Obſervantia.*
7 *Quando Trident. expreſsè revocet Privilegia Regularium!*
8 *Privilegiis per Trident. revocatis, non poſſunt Regulares uti, nec in foro conſcientiæ.*
9 *Dubium, an Clauſula* Dummodo &c. *com-*

prebendat Privilegia tacitè à Tridentino revocata?

10 *Sententia aliquorum.*

11 *Reprobatur.*

12 *Exponitur clauſula* Sacriſque Canonibus &c.

13 *Conſt. Greg. XV.* Inſcrutabili.

14 *Alia Clem. X.* Superna.

15 *Quando liceat confeſſariis Monialium ingredi ſepta Monaſteriorum?*

16 *Quid ſignificet clauſula* Motu proprio.

17 *Quando motu proprio gratia concedatur.*

18 *Quid ſubreptio & obreptio ſignificent.*

19 *Communicatio privilegiorum non extenditur ad officia divina.*

20 *Indulgent. privilegio communicationis ſunt communes in Ordine Minorum.*

21 *Amittitur privilegium per ipſius abuſum.*

22 *Et per expreſſam renunciationem.*

23 *Regulares nequeunt renunciare privilegio Exemptionis ſine licentia Papæ.*

24 *Renunciatur privilegiis per non uſum, ſeù uſum contrarium.*

25 *Privilegia conceſſa cum Clauſula* donec voluero, *quanto tempore durent?*

26 *Privilegiatus, etiam re integra, poteſt privilegio uti poſt mortem concedentis.*

1 AMpliſſima à Sede Apoſtolica obtinuerunt Regulares privilegia; Verùm, quia ex eis aliqua jam ſunt antiquata: incompoſſibilia nimirùm cum decretis de novo editis; & alia expreſsè per poſteriores Pontificum Conſtitutiones, & SS. Concil. Trident. ſanctiones, moderata, declarata, & reſpectivè revocata; Ideò aliquas moderatorias, & reſpectivè eorundem revocatorias, ſanctiones, & Conſtitutiones adnotatas exhibeo;

beo; ut in praxi Regulares ſciant, præfatorum uſum contra earum tenorem ſibi eſſe interdictum.

2 Leo X. in Concilio Lateranenſi moderatoriam, & declaratoriam indultorum Mendicantibus, aliorumque Religioſorum Ordinibus in læſionem Epiſcoporum, ut ait, conceſſorum, edidit: *Bull. Cherub. tom.* 1. *pag.* 386. tenoris, qui ſequitur.

-- Dum intra &c. ad conſervandam igitur inter Epiſcopos, & eorum Superiores, Prælatos, & Fratres hujuſmodi &c. & infra. --

§. I. Sacro approbante Concilio, ſtatuimus, & ordinamus, quod Epiſcopi, & eorum Superiores, & alii Prælati præfati, Parochiales Eccleſias ad eoſdem Fratres ratione locorum ſuorum legitimè ſpectantes, quoad ea, quæ ad Parochianorum curam, & Sacramentorum conſervationem, adminiſtrationemque pertinent (ſine tamen Viſitatorum inſolito gravamine, vel impenſa) viſitare, & illarum curam gerentes, & circa illam delinquentes, ſi Religioſi fuerint, juxta ipſius Ordinis Regularia inſtituta, intra ſepta Regularis loci; Seculares verò Presbyteros, & Fratres hujuſmodi beneficia obtinentes, liberè, tanquam ſuę juriſdictioni ſubjectos, punire.

§. II. Tam Prælati, quam Presbyteri ſeculares, qui vinculo excommunicationis ligati non fuerint, Miſſas in Eccleſiis domorum eorumdem, devotionis cauſa celebrare volentes, celebrare poſſint, ipſique Fratres, tales celebrare volentes, libenter recipere debeant.

§. III. Ac ab eiſdem Prelatis ad Proceſſiones ſolemnes pro tempore faciendas requiſiti (dummodo eorum loca ſuburbana, ultra unū mil-

milliare à Civitatibus reſpectivè non ſint remota) accedere.

§. IV. Nec non Superiores eorundem Fratrum, Fratres, quos ad audiendas confeſſiones ſubditorum eorundem Prælatorum pro tempore elegerint, eiſdem Prælatis perſonaliter exhibere, ac præſentare (ſi eos ſibi exhiberi, & præſentari petierint) alioquin eorum Vicariis (dummodo ad Prælatos ultrà duas dietas accedere non cogantur) omninò teneantur; poſſintque illi per eoſdem Epiſcopos, & Prælatos ſuper ſufficienti literatura, & aliqua ſaltem hujuſmodi Sacramenti peritia dumtaxat, examinari; Talibuſque præſentatis admiſſis, vel etiam indebitè recuſatis confitentes *Conſt. quæ incipit Omnis utriuſque ſexus*, quoad Confeſſionem dumtaxat, ſatisfeciſſe cenſeantur.

Verùm indebitè recuſatis confitentes, *cap. offic.* quoad approbationem ab Epiſcopo *nu. 5. ex Trident. ſeſſ. 23. cap. 15.* & ex Sacr Inquiſitionis decreto, notavimus non ſatiſfacere.

§. V. Ipſique Fratres, etiam forenſium, Confeſſiones audire valeant; Laïcos tamen, & Clericos Seculares à ſententiis ab homine latis nullatenus abſolvere poſſint. Euchariſtiæ verò, & Extremæ unctionis, aliaque eccleſiaſtica Sacramenta illis, quorum, etiam infirmorum, ac decedentium confeſſiones audierint, dicentibus proprium Sacerdotem illa ſibi dare denegaſſe, dare nequeant; niſi denegatio ſine legitima cauſa facta, vicinorum teſtimonio probata, aut requiſitio coram Notario publico facta doceretur. Eorundem verò Fratrum obſequio inſiſtentibus Sacramenta hujuſmodi, nullatenus miniſtrare valeant,

leant, niſi illorum durante obſequio.

§. VI. Pacta autem, & conventiones inter eoſdem Fratres, & Prælatos, atque Curatos pro tempore inita valeant; niſi per ſubſequutum Capitulum proximum Generale, vel Provinciale refutata, ac per eos refutatio hujuſmodi intimata debito tempore fuerit.

§. VII. Parochias autem cum Cruce ad levanda funera eorum, qui apud Eccleſias domorum, & locorum eorumdem ſuam elegerint ſepulturam, intrare non poſſint, niſi priùs præmonito, & requiſito, ac recuſante Parochiano Præsbytero; & tunc ſine ejus, ac Ordinarii præjudicio, niſi eiſdem Fratribus ſuper hoc antiqua conſuetudo, quæ ſit in viridi obſervantia, & cum pacifica poſſeſſione, ſuffragetur.

§. VIII. Volentes quoque ſepeliri in habitu eorumdem Fratrum in clauſtro non degentes, ſed in propriis domibus habitantes, in eorum ultima voluntate ſepulturam ſibi eligere poſſint.

§. IX. Quod Fratres ipſi ad Ordines promovendi per Ordinarios de grammatica, & ſufficientia examinari; & dummodò competenter reſpondeant, per eoſdem Ordinarios liberè admitti, ac nullatenùs in eorum Eccleſiis, ſeù domibus, aut aliis eorum locis, ab alio, quam à Diœceſano Epiſcopo, niſi prius ipſo Diœceſano Epiſcopo, vel ejus Vicario, ſuper hoc cum debita reverentia requiſito, & abſque rationabili cauſa contradicente, vel eo à Diœceſi abſente, ad dictos Ordines promoveri debeant.

§. X. Nec ab alieno Epiſcopo conſecrationem Eccleſiæ, vel Altaris, aut Cæmeterii benedictionem petere, ſeù in Eccleſiis, per

eos

eos pro tempore ædificandis, primum lapidem per alienum Epiſcopum poni facere poſſint; niſi ubi Ordinarius bis, aut ter cum debitis reverentia, & inſtantia requiſitus ſine legitima cauſa id recuſaverit.

§. XI. Et abſque Curatorum conſenſu Sponſum, & Sponſam benedicere nequeant.

§. XII. Et ut debitus honor Matrici Eccleſiæ reddatur, tam ipſi Fratres, quàm alii Clerici Seculares, etiam ſuper hoc Apoſtolicæ Sedis privilegio muniti, die Sabbati Majoris hebdomadæ, antequam campanæ Cathedralis, vel Matricis Eccleſiæ pulſaverint, campanam in Eccleſiis ſuis pulſare minimè poſſint; Contrafacientes pœnam centum ducatorum incurrant.

§. XIII. Cenſuras autem per eoſdem Ordinarios latas, & promulgatas, ac in Matrici Eccleſia Civitatum, nec non in Collegiatis, & Parochialibus Eccleſiis Caſtrorum, & Oppidorum reſpectivè ſolemniter publicatas, quando ſuper hoc ab eiſdem Ordinariis requiſiti fuerint, in Eccleſiis domorum ſuarum publicare, ac ſervare.

§. XIV. Et ut Animarum utriuſq; ſexus Chriſti fidelium ſaluti uberius conſulatur, illos, quorum confeſſiones pro tempore audierint, cujuſcumque ſtatus, & conditionis, fuerint, ad ſolvendum decimas, ſive aliam bonorum, ſive fructuum quotam in locis, in quibus decimæ ipſæ, aut ſimilia ſolvi conſueverunt, etiam ſub onere conſcientiarum ſuarum monere, & hortari, ipſiſque etiam illos ſolvere recuſantibus abſolutionem denegare, & ſuper hoc requiſiti, id populo etiam publicè prædicare, & perſuadere teneantur.

§. XV.

§. XV. Conſervatores autem eiſdem Fratribus pro tempore à Sede Apoſtolica deputandi, doctrina, & probitate præſtantes, & in Eccleſiaſtica dignitate conſtituti eſſe debeant, & coram eis per eoſdem Fratres, quibus dati fuerint, ultra duas dietas, à loco ſuæ ſolitæ habitationis, nullus trahi poſſit, privilegiis ſuper hoc aliàs eis conceſſis nullatenus ſuffragantibus.

§. XVI. Excommunicati quoque Ordinem Mendicantium profiteri volentes, ubi de intereſſe Tertii agetur, abſolvi non poſſint, niſi prævia ſatisfactione. Procuratores quoque, & negotiorum geſtores, ac operarii eorumdem Fratrum ſervitiis inſiſtentes, ſententiis excommunicationis promulgatis illaqueati ſint, & eſſe cenſeantur, ſi illis cauſam dederint, aut dantibus conſilium, auxilium, vel favorem præſtiterint.

§. XVII. Fratres autem, & Sorores Tertii Ordinis, nec non Mantellati, Corrigiati, Pizocharæ, Cordellati, & alii quocunq; nomine nuncupati in propriis domibus habitantes, ſepulturam, ubi voluerint eligere, valeant.

§. XVIII. Sed die Paſchatis tantùm Euchariſtiam, nec non Extremam Unctionem, cæteraque Eccleſiaſtica Sacramenta (Pœnitentiæ Sacramento dumtaxat) excepto à proprio Sacerdote recipere, & ad onera, quæ laicis incumbunt perferenda teneantur; ac in foro Seculari coram Judicibus Secularibus conveniri poſſint.

§. XIX. Et ne cenſura Eccleſiaſtica vileſcat, & minoris auctoritatis interdicti ſententia reputetur; iidē dicti Tertii Ordinis ad divina audienda in Eccleſiis ſuorum Ordinum tempore interdicti nullatenus admittantur, ſi cau-

ſi cauſam dederint interdicto, vel cauſam ipſam nutriant, ſeu foveant, aut dantibus auxilium, conſilium, vel favorem quoquomodo præſtiterint.

§. XX. Collegialiter autem viventes, ſeu cum Clauſtralibus habitantes, ac mulieres virginalem, ſeu Cælibem, aut caſtam vidualem expreſſo voto, & ſub dicto habitu, vitam ducentes, privilegiis, quibus Fratres Ordinis, cujus Tertiæ Regulæ habitum geſtant, gaudere debeant.

§. XXI. Omnia etiam, & ſingula ſupradicta ad reliquos Religioſos Ordinum quorumcumque, extendi, & per eos etiam ſervari debere volumus, atque decernimus.

§. XXII. Salvis tamen in reliquis deſuper non expreſſis, tam Epiſcoporum, quam Fratrum, & aliorum Religioſorum prædictorum juribus, quibus per præmiſſa in aliquo præjudicare, ſeu quidquam innovare non intendimus.

Deinde apponit clauſulas derogatorias, &c.

Eorundem privilegiorum, etiam pluries confirmatorum, & innovatorum, revocatoriam conſtitutionem in his, quæ Concilio Trident. adverſantur edidit Pius IV. *Bulla Cherub. tom. 2. pag. 135.* incipit. --
3 *In Principis Apoſtolorum Sede &c.* & infr. -- Nos quibus &c. Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, quod eadem omnia, & ſingula privilegia, exemptiones, Immunitates, facultates, diſpenſationes, conſervatoriæ, indulta, confeſſionalia, Mare magnum, & aliæ gratiæ, in his omnibus, & ſingulis, in quibus illa ſtatutis, & decretis Concilii hujuſmodi con-

contrariantur, ipſo iure revocata, caſſata, & annullata, ac ad ipſius Concilii terminos, atque limites reducta ſint, & cenſeantur; nec quidquam adversùs ipſa decreta, & ſtatuta, quominus ubique, & apud omnes obſerventur, in aliquo ſuffragari poſſe; ſed ea perinde haberi, & reputari debere, ac ſi nunquam emanaſſent, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium declaramus, ac etiam ſtatuimus, & ordinamus. --

4 . Ad terminos Concilii Tridentini, & juris veteris Gregorius XIII. *Conſt. in tanta Bulla Cherub. tom. 2. pag.* 370. omnia reducit privilegia, à Pio V. *Conſt. Incipit. Et ſi mendicantium*; & altera *incipit. Ex ſupernæ*, & illius. *Incipit Adhoc ibidem pag.* 227 Regularibus, & Monialibus conceſſa: ità quod ea tantùm per præfatas literas data perſiſtant indulta, quibus ante hujuſmodi conceſſionem Regulares fruebantur, & Concilio Tridentino non adverſantur; Quæ autem ſint Concilio Tridentino contraria ex ipſa Pii Conſtit. ſatis apparet, & tradit Lezana *Summa qq. Regul. tom. 2. c. 1. ſub n. 16. uſque ad* 58.

5 . Ea eſt Clauſula communis poſt Trident., qua Pontifices utuntur in privilegiorum confirmatione, declarantes ſuæ intentionis eſſe, ſe ea dumtaxat confirmare in his, in quibus decretis Concilii Trident. non adverſantur.

Quam reſtrictivam, & aliàs in noviſſima Fratrum Minorum de Obſervantia Privilegiorum confirmatoria, & approbatoria *Conſt. ſub die 5. Septembr. 1686. Director. trium Ordinum Conſtit. 5. pag.* 230. *num.* 95. appoſuit Innocent. XI. ut ſequitur. -- Prædictas

Cle-

Clementis incip. *Ratio Paſtoralis &c.* ac Pauli, quarum initium: *Injuncti nobis &c.* & Urbani Prædeceſſorum, quæ incipiunt in plenitudine &c. aliorumque Pontificum Succeſſorum literas ſuper præmiſſis reſpectivè emanatas; *dummodo tamen ſint in uſu,*
6 *nec ſint revocatæ, aut ſub alia revocatione comprebenſa, ſacriſque Canonibus, & Concilii Tridentini decretis, ac poſterioribus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis Regularibuſque Ordinis prædicti iuſtitutis non adverſentur*, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium confirmamus, &c.

7 Sub qua exceptiva *dummodo decretis Concilii Trident. non adverſentur* ex communi Doctorum ſenſu comprehenduntur omnia, & ſingula Regularium privilegia, quæ per Trident. expreſsè revocantur per clauſulas, *privilegiis non obſtantibus: vel, etiam ſi exemptum ſe eſſe præſumat; aut ſub cujuſvis privilegii prætextu, ſimilivè*, pluribus ejuſdem Concilii decretis additas. Donat. *prax. Regul. to.*1. *par.*1. *tract.*11. *q.*15. *n.*2. Hasbenſis *Sum. ſelect. qq. ver. privileg. num.*417. Roderic. *reſol.*116. *n.*14. Aliique, &c.

8 Adeout eorum, pro foro etiam conſcientiæ, ſit illicitus uſus, ut concludenter probat decretum Alex. VII. qui ſub anno 1666. *die* 28. *Martii* propoſitionem trigeſimam ſextam ſequentis tenoris damnavit: *Regulares poſſunt in foro conſcientiæ uti privilegiis ſuis, quæ ſunt expreſsè revocata per Concilium Tridentinum.*

9 Dubium autem eſt, an ſub illa comprehendantur etiam alia, per ipſum Tridentin. tacitè reſtricta, & revocata, non per appoſitionem illius derogatoriæ: ſed terminis negativis,

gativis, & prohibitivis, aliquid ipſis Regularibus interdicendo, vel æquivalentibus circa eos diſponendo, & decernendo.

Ut fit *ſeſſ.4. in decreto editione, & uſu Sacrorum librorum: ſeſſ.5. cap.2. de Reformat. de licentia Prædicatoribus neceſſaria, & alibi ſæpè.*

10 Roderico *loco cit.* cum aliis pluribus, quos refert Donat. *num.3.* reſolvit, quod clauſula illa *dummodo &c.* appoſita in conceſſione, aut confirmatione privilegiorum non comprehendit, nec extenditur ad revocanda, & non confirmanda privilegia, quomodolibet ipſi Concilio contraria; ſed dumtaxat ad ea, quæ expreſsè in illo revocatur per præfatam derogatoriam *non obſtantibus &c.* & per ipſam clauſulam eidem adverſantur.

11 Verùm id non ſubſiſtere tradunt Donat. *loco cit.* Peyrin. *tom.2. de privileg. ad Conſtit.* 1. Gregorii XIII. *ſub num.3. in fine.* Lezana *tom.2. quæſt. Regular. cap.1. de juribus & privileg. num.58. in fine.* Miranda *Manual. Prælat quæſt.38. art.4. in fine.* quia ſenſus illius clauſulæ *dummodo &c.* in praxi obtinet, ut notat Peyr. *ibid.* ut deroget non ſolùm, quæ expreſsè à Trident. revocantur, ſed etiam, quæ illi ſunt ſimpliciter contraria; cum & hæc ad ſervanda illæſa Trident. decreta conducant.

Præſertim quia ipſum Tridentin. *ſeſſ.25. de Regul. cap.22.* præcipit obſervanda à Regularibus eſſe omnia, & ſingula in Superioribus decretis contenta, cum expreſſa clauſula derogatoria, *non obſtantibus eorum omnium, & ſingulorum privilegiis ſub quibuſcumque formulis verborum conceptis.*

In ex-

In expreſſis autem non eſt, per Miranda locus conjecturis; adeoque nec diſtinctioni de contentis in decretis, dumtaxat ejuſdem *ſeſſ.* 25., & non aliarum; quia qui totum dicit, nihil excludit.

Et maximè cum Pius IV. *allegat. Conſt. In Principis &c.* abſolutè revocet omnia privilegia, quæ ſtatutis, & decretis Tridentin. contrariantur.

Ad quod item facit prefata formula adhibita ab Innoc. XI. in confirmatione privilegiorum Minorum de Obſervantia, intendente ea ſolùm confirmare, quæ ſub aliqua revocatione &c. non comprehenduntur; revocata autem tacitè per Trident. ſub aliqua revocatione continentur.

12. Clauſula illa, *ſacriſque Canonibus, & decretis Concilii Trident. &c.* ab Innoc. appoſita, non intelligitur de Canonibus, ut notat *loco cit.* Peyrin. *num.* 2. & Donat. *q.* 14. qui ſunt inſerti in corpore juris communis, cujus ſunt partes conſtitutivæ; aliàs frequenter nulla, & otioſa foret quælibet privilegiorum confirmatio; cum ſæpè ex his plura ſint *à Principe contra jus commune conceſſa*; & ferè ſingula privilegia, ſaltem in parte, ſunt contra Sacros Canones; ſed ad illos in ipſo Trident. cum ipſiuſmet Decretis contentis eſt reſtricta.

Unde Canones copulativè, & conjunctivè cum ejuſdem Decretis ſumuntur, non verò diviſivè; & ne dum ſignificatur per dictionem copulativam *Et*: ſed probatur etiam ex *ſeſſ.* 25. *cap.* 20. de Regularibus: -- in cæteris omnibus præfatorum Ordinum privilegia, & facultates, quæ ipſorum perſonas, loca, & jura concernunt, firma ſint,

& il-

& illæſa: - vbi Tridentin. ſtatuit illæſa Regularium privilegia, quæ ſuis non adverſantur Canonibus, & Decretis.

13 Exemptorum privilegia quoad Animarum, & Monialium curam, Sacramentorum adminiſtrationem & Verbi Dei prædicationem reſtrinxit, & limitavit Greg. XV. *Bull. Cherub. to.3. pag.402. Conſt. Inſcrutabili Dei Providentia*; & infra &c.

§. I. Hac generali, ac perpetuò valitura Conſtitutione decernimus, ſtatuimus, & declaramus, ut deinceps, tam Regulares, quam ſeculares, quomodolibet exempti, ſive Animarum curam perſonarum ſecularium, Monaſteriis, ſeu Domibus Regularibus, aut quibuſvis aliis Eccleſiis, vel Beneficiis, ſive Regularibus, ſive ſecularibus incumbentem, exerceant, ſive aliàs Eccleſiaſtica Sacramenta, aut unum ex illis miniſtrent, prævia Epiſcopi licentia, & approbatione, ſive quoquomodo in dictæ curæ exercitio, aut in eorundem Sacramentorum, vel alicujus ex illis adminiſtratione de facto, abſque ulla auctoritate ſe ingerant; in iis, quæ ejuſmodi curam, ſeu adminiſtrationem concernunt omnimodæ juriſdictioni, viſitationi, & correctioni Diœceſani Epiſcopi, tanquam Sedis Apoſtolicæ Delegati, plenè in omnibus ſubiiciantur.

§. II. Ad hæc, tam Regulares, quam ſeculares hujuſmodi, nullis privilegiis, aut exemptionibus tueri ſe poſſint, quominus ſi deliquerint circa perſonas intra ſepta degentes, aut circa clauſuram, vel circa bonorum adminiſtrationem Monaſteriorum Monialium, etiam Regularibus ſubjectarum, ab Epiſcopo loci ſimiliter, tamquam ad hoc Sedis

dis Apoſtolicæ Delegato, quoties, & quando opus fuerit, puniri, & corrigi valeant.

§. III. Confeſſores verò, ſive Regulares, ſeculares, quomodocumque exempti, tam ordinarii, quam extraordinarii, ad Confeſſiones Monialium, etiam Regularibus ſubjectarum, audiendas, nullatenus deputari valeant, niſi priùs ab Epiſcopo Diœceſano idonei judicentur, & approbationem, quæ gratis concedatur, obtineant.

§. IV. Sed & adminiſtrantes bona ad hujuſmodi Monaſteria Sanctimonialium, ut præfertur, etiam Regularibus ſubjectarum, pertinentia, ſive Regulares extiterint, ſive ſeculares quomodolibet Exempti, Epiſcopo loci, adhibitis etiam Superioribus Regularibus, ſingulis annis rationes adminiſtrationis, gratis tamen exigendas, reddere teneantur; ad idque juris remediis cogi, & compelli queant. (Illis de Corpore Obſerv. interdicta eſt hujuſmodi adminiſtratio ab Innocent. XI. *Cap. Offic. quoad Profeſſionem n.* 31. §. 10.

§. V. Liceatque Epiſcopo ex rationabili cauſa Superiores Regulares admonere, ut ejuſmodi Confeſſores, & adminiſtratores amoveant; iiſque Superioribus id facere detrectantibus, aut negligentibus, habeat Epiſcopus facultatem prædictos Confeſſores, & adminiſtratores amovendi quoties, & quando opus eſſe judicaverit.

§. VI. Ac ſimiliter poſſit Epiſcopus unà cum Superioribus Regularibus, quarumcumque Abbatiſſarum, Prioriſſarum, Præfectarum, vel Præpoſitarum eorundem Monaſteriorum, quocunque nomine appellentur, electionibus per ſe, vel per alium

inte-

ntereſſe, ac præſidere; abſque ulla tamen ipſorum Monaſteriorum impenſa.

§. VII. Ac demum habeat Epiſcopus, tamquam dictæ Sedis Delegatus authoritatem coercendi, ac puniendi quoſcumque exemptos, tam ſeculares, quam Regulares, qui in alienis Eccleſiis, aut quæ ſuorum Ordinum non ſunt, abſque Epiſcopi licentia; Et in Eccleſiis ſuis, aut ſuorum Ordinum, non petita illius benedictione, aut ipſo contradicente, prædicare præſumpſerint.

§. VIII. Ita ut Epiſcopi in ſupradictis caſibus, & in prænominatas perſonas, in præmiſſis omnibus, & ſingulis, aut circa ea quoquomodo delinquentes, quoties, & quando opus fuerit, etiam extra viſitationem per cenſuras Eccleſiaſticas, aliaſque pœnas, uti ejuſdem Sedis Delegati, procedere, omnemque juriſdictionem exercere liberè, & licitè valeant. Decernentes ſic per quoſcumque Judices &c. non obſtantibus &c.

Aliam Conſtit. ſuper Regularium privilegiis in concernentibus ipſam Verbi Dei prædicationem, & Sacramenti pœnitentiæ, tam ſecularibus ipſis, quam etiam Monialibus, adminiſtrationem ſucceſſivè edidit Clemens X. *Bull. Cherub. to.5. pag.*494. quæ incipit: *Superna Magni:* & infrà.

§. I. Nos attendentes &c. hac generali, & perpetuò valitura conſtitutione decernimus, ac declaramus.

§. II Regulares, qui in Eccleſiis ſui Ordinis prædicare voluerint teneri ab Epiſcopo Diœceſano benedictionem petere; Prædicare tamen poſſe, quamvis illam non obtinuerint. Quod ſi Epiſcopus benedictionem, ne dum non conceſſerit; Sed etiam

P con-

contradixerit, nec in prædictis quidem Eccleſiis, licere Regularibus prædicare. Eoſque contravenientes ab illo, tamquam Sedis Apoſtolicæ Delegato, cenſuris, aliiſque pœnis Eccleſiaſticis, in vim Conſtit. fel. record. Gregorii XV. Prædeceſſoris Noſtri incipientis: *Inſcrutabili Dei Providentia*, coerceri, & puniri poſſe.

§. III. Epiſcopum tamen abſque juſta & rationabili cauſa contradicere non debere, & hujuſmodi benedictionem teneri, etiam Regulares petere, ſi in quibuſcumque Oratoriis ſui Ordinis ſermonem coram Populo, vel in Eccleſiis, aut ad Crates Monaſteriorum Sanctimonialium eorum juriſdictioni ſubjectarum, licèt clauſis janius, & nullus ſecularis ibi interſit, habere voluerint.

§. IV. Poſſe autem Epiſcopum licentiam conceſſurum Regularibus in Eccleſiis, quæ ſuorum Ordinum non ſunt, prædicare volentibus, illos, quamvis ab Univerſitatibus, aut à Magiſtratibus laicis nominatos, etiam ſi Epiſcopi Anteceſſores, per tempus immemorabile, hanc licentiam abſque examine concedere conſueverint, quoad doctrinam examinare; ſi ita ipſius arbitrio, quod moderatum, & diſcretum eſſe debet, viſum fuerit; Et licentiam prædicandi ſemel iiſdem conceſſam, ob rationabiles cauſas, licèt occultas, prædicationem tamen concernentes, ſuſpendere.

§. V. Non poſſe tamen Epiſcopum generatim prohibere Regularibus, quin in Eccleſiis ſuorum Ordinum prædicent.

§. VI. Ad hæc Religioſos ab Epiſcopo Confeſſiones ſecularium in ſua Diœceſi audiendas approbatus, non poſſe in alia Diœceſi

eas

cas abſque Epiſcopi Diœceſani approbatione audire, quamvis pœnitentes ſubditi ſint ejus Epiſcopi, à quo ipſi Religioſi jam fuerint approbati.

§. VII. Et generaliter approbatos ab Epiſcopo ad perſonarum ſecularium Confeſſiones audiendas, nequaquam cenſeri approbatos ad audiendas Confeſſiones Monialium ſibi ſubjectarum; ſed egere quoad hoc ſpeciali Epiſcopi approbatione.

§. VIII. Atque approbatos pro audiendis Confeſſionibus Monialium unius Monaſterii, minimè poſſe audire Confeſſiones Monialium alterius Monaſterii: itidemque Confeſſores extraordinarios, ſemel deputatos, atque approbatos ab Epiſcopo ad Monialium Confeſſiones pro una vice audiendas; haud poſſe, expleta deputatione, in vim approbationis hujuſmodi illarum Confeſſiones audire; Sed toties ab Epiſcopo eſſe approbandos, quoties caſus deputationis cõtigerit.

§ IX. Cæterum in Monaſteriis, ac etiam Collegiis, ubi juxta Regularia inſtituta vivitur, poſſe, tam Prælatos Regulares, quam Confeſſores Regularium eorundem Monaſteriorum, ſeu Collegiorum audire Confeſſiones illorum ſecularium, qui inibi ſunt verè de familia, & continui commenſales, non autem illorum, qui tantùm ipſis deſerviunt.

§. X. Illos autem Religioſos, qui ad Confeſſiones audiendas idonei generaliter reperti fuerint, ab Epiſcopis generaliter quoque, & indiſtinctè, abſque aliqua limitatione temporis, certorumque locorum, aut generis perſonarum in Diœceſi propria admittendos. Quoad cæteros verò, qui non adeò idonei reperirentur, ſi petierint, ſe admitti, arbitrio Ordi-

nariorum relinqui, ipſos cum limitata facultate, prout eiſdem Ordinariis magis expedire videbitur, probare, & admittere; ſemel autem ſimpliciter approbatos poſſe in Diœceſi Epiſcopi approbantis quovis anni tempore, etiam Paſchali, & quorumcunque, etiam infirmorum, Confeſſiones audire abſque ulla Parochorum, vel ipſius Epiſcopi licentia. De qua tamen Confeſſione teneri dictos Religioſos eorundem infirmorum Parochum illicò certiorem reddere; Et hoc poſſe illis ab Epiſcopo ſub pœna ſuſpenſionis à facultate audiendi Confeſſiones præcipi. Sufficere tamen, ut certioratio hujuſmodi fiat ſaltem per ſcripturam apud ipſum infirmum relinquendam.

§. XI. Et eos, qui dictis Religioſis ſimpliciter approbatis Paſchali tempore confeſſi fuerint, Conſtitutioni, quæ incipit: *Omnis utriuſque ſexus*, quoad Confeſſionem dumtaxat ſatisfeciſſe cenſendos.

§. XII. Regulares verò ad ejuſmodi Confeſſiones audiendas prævio examine ſimpliciter, & abſque ulla temporis præfinitione ab ipſomet Epiſcopo, ſecus autem, ſi ab ejus Vicario, aut ab Anteceſſoribus Epiſcopis approbatos, non poſſe ab eodem, qui ſic approbavit, iterum examinari, aut ab eiſdem Confeſſionibus audiendis ſuſpendi, ſeu licentias illis conceſſas revocari, niſi nova ſuperveniente cauſa, quæ ipſas Confeſſiones concernat: De qua tamen haud neceſſarium eſſe, ut in actis conſtet; nec eam teneri Epiſcopum ipſis Regularibus ſignificare, ſed Sedi Apoſtolicæ dumtaxat, ubi eam ſibi aperiri poſtulaverit.

§. XIII. Porrò ſi Regulares cum ſcandalo,

aut

aut aliàs inhoneſtè vivant, vel aliquod delictum committant, per quod rationabili Epiſcopi judicio videantur à Confeſſionibus ſuſpendendi, in quo ipſius Epiſcopi conſcientiam oneratam eſſe volumus, cum præcipua Miniſtri Sacramenti Pęnitentiæ qualitas ſit vitæ integritas, ac morum honeſtas; utique eam cauſam ad Confeſſionis miniſterium pertinere; ac proinde nihil obſtare, quo minus ob eam poſſit Epiſcopus Regulares a ſemetipſo approbatos ſuſpendere aut repellere à Confeſſionibus audiendis.

§. XIV. Attamen Confeſſiones audiendi facultatem omnibus ſimul unius Conventus Regularibus Confeſſoribus adimi ab Epiſcopo, inconſulta Sede Apoſtolica, nullatenus poſſe.

§. XV. Ex facultatibus per Mare Magnum, aliave privilegia Regularibus, cujuſcumque Ordinis, Inſtituti, aut Societatis, etiam Jeſu, conceſſis, factam eis non eſſe poteſtatem abſolvendi in caſibus ab Epiſcopo ſibi reſervatis; Et per confirmationes dictorum privilegiorum, quas Regulares à Sede Apoſtolica poſt Sacrum Concilium Trident. obtinuerunt, nequaquam revixiſſe privilegia, priùs ab eodem Concilio, aut deinde Apoſtolicis etiam Decretis ſublata, atque extincta, ſi quæ habeant abſolvendi à caſibus Epiſcopo reſervatis.

§. XVI. Et habentes facultatem abſolvendi ab omnibus caſibus Sedi Apoſtolicæ reſervatis, non ideò à caſibus Epiſcopo reſervatis poſſe abſolvere. Poſſe autem Regularem Confeſſorem in ea Diœceſi, in qua eſt approbatus, confluentes ex alia Diœ-

ceſſi à peccatis in ipſa reſervatis, non autem in illa, ubi idem Confeſſor eſt approbatus, abſolvere, niſi eoſdem pœnitentes noverit in fraudem reſervationis ad aliam Diœceſim pro abſolutione obtinenda migraſſe.

§. XVII. Vigore ſupradictorum privilegiorum, nequaquam licere Regularibus, etiam ſatisfacta parte, abſolvere Pænitentes à cenſuris quoad externum, & judiciale forum, & abſolutos ab eis in foro pœnitentiali, utique non cenſeri abſolutos in exteriori judicio, & contentioſo. Quinimò cenſuris Eccleſiaſticis irretitos, & denunciatos ab Epiſcopis cogi poſſe, gerere ſe pro talibus, etiam ſi à Regularibus fuerint abſoluti. Quoties exhibitis aliquibus Regularium Apoſtolicis privilegiis coram Epiſcopo, ab eo judicetur ipſa non ſuffragari caſui, de quo agitur.

§. XVIII. Si dictorum Privilegiorum verba obſcura ſint, & ambigua, non eſſe ad Metropolitanum provocandum; ſed cum ejus ſit interpretari, cujus eſt condere, dictorum Privilegiorum interpretationem Sedis Apoſtolicæ judicio, prout aliàs Conſtitutione Prædeceſſoris Noſtri fel. rec. Clementis IV. ſtatutum fuit, eſſe requirendum.

§. XIX. Derogatoriis utitur, quibus Privilegiis Regularium, etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis, aut per viam communicationis, & extenſionis, vel in limine fundationis, ſivè aliàs quomodocunque conceſſis, etiam in corpore juris clauſis, quo ad ea, quæ præfatis adverſantur, motu proprio, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, pleniſſimè derogat.

15 Et quando, & quomodo ipſis liceat, & eorum Confeſſariis ingredi ſepta Monaſterii, & pro-

& propè illud commorari motu proprio, & non ad alicujus inſtantiam decrevit Alexand. VII. *Conſtit. Felici Bullar. Cherub. tom. 5. pag. 399.* ex qua plura *Cap. Offic. quoad Clauſuram Monialium* notantur.

16 Et clauſula illa *motu proprio* ſignificat præfatas literas non ad aliquorum inſtantiam, & preces, eſſe datas; ſed ex mero ſuo arbitrio, & libertate ſuper in eiſdem contentis, Alexandrum decreviſſe; quod & in aliis Conſtitutionibus obſervandum; in quibus, etiam ſi præceſſerit partis petitio, cum clauſula ipſa *motu proprio* additur, ſignificatur, quod cauſa motiva, & proxima ipſarum edendarum non fuit petitio, ſed ad ipſam Pontificis libertatem eſt revocanda: ut tradit Peyrin. *de privileg. ad Conſtitut. 4. Sixti IV.* § 3. *num.* 1. Donat. *loco cit. Tractatu 9. de clauſul. privil. clauſ. 2. num. 21.* Engel. *colleg Univerſi Juris Canon. lib. 5. titul. 33.* §. 1. *ſub num. 5.* & ex obſervatione *Gloſ-*

17 *ſæ in capite Si motu de præbendis in 6, lib 3. tit. 4. Collatio dicitur facta motu proprio, quando in collatione dicitur, quod fuit facta motu proprio, puta ſi dicamus, Nos motu noſtro proprio, &c.*

Vigore cujus per Donat. *ibid. num 7.* literæ, quæ cum tali clauſula à Pontificibus emanarunt, non poſſunt in dubium revocari & à vitio ſubreptionis, & obreptionis eximuntur, ut ſatis apertè habetur in *textu cit. cap. Si motu*, & Engel. *tradit ibidem* addens ea eſſe pleniſſimè interpretationis, & magis favorabilia.

18 Ubi firmat diſcrimen ab iis, quæ ſine dicta clauſula ad partis preces, & inſtantiam conceduntur; cum iſtæ poſſint ſubreptitiæ;

vel obreptitiæ cenſeri ; obtentæ nimirum, vel tacendo verum, quod obreptio ſignificat, vel exponendo falſum, ut importat ſubreptio. Obripimus enim ait Pratæjus *apud Sanctor. de pœnis cap 29. pag. 372.* cum tacendo aliquod impetramus, quod exprimere neceſſe erat, expreſſumque Principem à conceſſione alienaſſet. Subripimus verò, cum à Principe per falſam rei narrationem aliquid extorquemus, puta reſcriptum, privilegium &c. Unde ad illarum hujus generis veritatem ſubintelligitur ſemper hæc tacita conditio: *Si preces veritate nitantur.* Ut notavit Engel. *loc. cit. lib. 1. tit. 3. n. 7.*

Privilegium datum Prædicatoribus, & Minoribus *Cap. in his de Privileg. lib. 5. tit. 33.* Trident. revocavit. *v. Offic. quoad celebrat. Miſſar. n. 28.*

Privilegia per communicationem acquiri poſſunt; cum ſcilicet Superior privilegium, quod uni ſimpliciter conceſſit, etiam ad alterum extendit, & alteri communicat vi cujus communicationis vix aliquod fuit uni Religioni conceſſum, quod alteri non ſit commune, & ab aliis ex Sedis Apoſtolicæ Indulgentia, niſi aliter expreſsè diſponatur, non participetur.

Sed quia de hoc ſatis Doctores, ad quos, ne pluries repetita refricem, remitto Lectorem; & ſolum obſervo, quod communicatio privilegiorum intelligi debet ſine præjudicio illius, cujus privilegia communicantur, ut tenet Rota *coram Merlino in Ulixbonen. deciſ. 598. num 32. tom. 2. part. 5. deciſ. recent.*

Communicatio ampliſſima privilegiorum
19 unius Religionis alteri facta non ſe extendit

ad

ad officia Sanctorum, prout S. C. *Rituum* 10. *Decembris* 1679. firmavit ad dubia eidem propoſita à Miniſtro Generali Ordinis Minorum de Obſervantia, prout ſequitur.

I. An communicatio, etiam ampliſſima, privilegiorum unius Religionis alteri facta ſe extendat ad Officia Sanctorum?

II. An facultas recitandi officium de aliquo Sancto conceſſa ſpecialiter Minoribus Conventualibus, vel Capuccinis, vel Fratribus Tertii Ordinis Sancti Franciſci; vel Monialibus Sanctæ Claræ, S Eliſabeth, Conceptionis, Annunciationis, ſe extendat ad Fratres Minores de Corpore Obſervantiæ, ſive de Familia, ſive Reformati, ſive Excalceati, ſive Recòllecti dicantur; itaut iſti illa licitè uti poſſint?

III. An facultas recitandi officium conceſſa ſpecialiter Fratribus Minoribus Reformatis Italiæ, ſub hoc nomine ſe extendat ad Obſervantes de Familia, vel Excalceatos Hiſpaniæ, vel Recollectos Galliæ, & è cõverſo?

IV. An eadem facultas, conceſſa ſpecialiter Fratribus Minoribus de Obſervantia Familliæ Ciſmontanæ, ſe extendat ad Fratres ejuſdem Ordinis familiæ Ultramontanæ?

V. An facultas recitandi aliquod officium conceſſa ſpecialiter alicui Provinciæ ſe extendat ad alias Provincias ejuſdem Ordinis, & Inſtituti, aut conceſſa ſpecialiter alicui Conventui, ſe extendat ad alios Conventus ejuſdem Ordinis, vel ſaltem ejuſdem Provinciæ.

Sacra Congregatio reſpondit ad omnia eſſe intelligendum cum moderatione, &

ita declaravit, & prædicta omnia ab omnibus Fratribus Regularis Obſervantiæ, non ſolum de Familia, ſed etiam Reformatis Diſcalceatis, Recollectis, aut alio quovis nomine nuncupatis, ſervari mandavit ſub pœnis præfati Miniſtri Generalis, ejuſque ſucceſſorum pro tempore imponendis contra inobedientes; non obſtantibus quibuſcumque &c.

Moderatio fortè continetur in dictione *ſpecialiter*, quæ certè exprimit conceſſiones uni ſpecificè factas ad alios non extendi. Et facit, quod generalis communicatio privilegiorum non trahitur ad ea in quibus ſpecialiter eſt proviſum, prout tradit Rota *in Ulixbonen.* 11. *Septembris* 1637. *coram Rojas deciſ.* 618. *num.* 17. *tom.* 2. *cit.*

Quo communicationis privilegio extenduntur, etiam Indulgentiæ conceſſæ uni loco, Altari, vel Eccleſiæ Ordinis Minorum, aliis locis, Altaribus, & Eccleſiis ejuſdem, prout in terminis diſpoſuit Innocen. XI. &
20 conſtat ex narrativis Conſtitut. Innoc. XII. prout ſequitur.

... Sua Nobis, & infra, quòd aliàs ad ipſius inſtantiam à fel. recor. Innoc. Papa XI. Prædeceſſore Noſtro, literæ in forma Brevis ſub die 5. Septembris de Anno Domini 1686. emanarunt, in quibus confirmata reperitur communicatio Privilegiorum, & Indulgentiarum, etiam plenariarum, uſque tunc non revocatarum, inter Eccleſias, loca, Confraternitates, Congregationes, Ordines, & perſonas utriuſque ſexus, obedientiæ, vel directioni Miniſtri Generalis Ordinis Fratrum Minorum Sancti Franciſci ſubjectas, à pluribus Romanis Pontificibus,

ipſius Innocentii, & noſtris etiam Prædeceſſoribus, eidem per diverſa privilegia conceſſa, à qua communicatione, prout iteratis vicibus à Sede Apoſtolica extitit declaratum, reſultare dignoſcitur, quod quando decoratum reperitur Altare unius loci, vel una Eccleſia, aut una Confraternitas, ſeu quævis Congregatio, Ordove aliquarum è dictis perſonis, aliqua Indulgentia, ſive plenaria, ſive non: applicabili per modum ſuffragii, vel non applicabili, pro Animabus Purgatorii, ad favorem earundem tantum perſonarum, vel omnium ſimul Chriſti fidelium conceſſa, minimè tamen revocata, qui in eo loco, Altari, vel Eccleſia, Confraternitatum, id, diebus in conceſſione expreſſis, perfecerint, quod per eandem conceſſionem fuerit præſcriptum: In omni loco, Altari, vel Eccleſia, Confraternitatum, Congregationum, Ordinum, & perſonarum præfatarum eadem Indulgentia ab omnibus reſpectivè acquiratur, qui iiſdem diebus eaſdem ibi emiſerint diligentias in conceſſione taxatas.

-- Verùm, ſicut petitio ſubjungebat, prætendentibus nonnullis ſcrupuloſis, quod in præfata Generali communicatione comprehenſa non veniant loca, & Eccleſiæ Terræ Sanctæ, aliarumque partium Orientis, exiſtentium extra Jeruſalem; ad tollenda de medio quæcunque dubia, fuit Nobis pro parte præfati Ordinis humiliter ſupplicatum, quatenus non eſſe excluſa præmemorata loca, & Eccleſias Terræ Sanctæ; & multò minus aliarum partium Orientis, à communicatione mutua, & reciproca, quæ includitur in ea generalitate ampliſſima, ſub qua loquuntur Privilegia, & Conſtitutiones Pontificiæ præ-

fatæ, ad hoc, ut Indulgentiæ ſæpè dictæ eiſdem conceſſæ, & uſque modo non revocatæ, obtineri valeant, ſine ullo dubio in aliis Eccleſiis, Altaribus, & locis piis, ac devotis, ſpectantibus ad perſonas præmemoratæ obedientiæ, vel directioni ſubjectas &c.

-- Nos verò præfatam declarationem cõmiſimus Congregationi dilectorum Fratrum noſtrorum S. R Eccleſiæ Cardinalium Concil. Trid. Interpretum, quę ſub die 16. menſis Julii currentis anni, perpenſis prædictis literis dicti Innoc. XI. prædeceſſoris noſtri, declaravit, prædicta loca, & Eccleſias Terræ Sanctæ, aliarumq; partium Orientis extra Jeruſalem eſſe comprehenſa, ſive comprehenſas, in dictis Privilegiis, Indultis, & Indulgentiis; & deinde ſub die 27. ejuſdem menſis ſententiam prædictæ Congregationis approbavimus, ut in decreto dictæ Congregationis deſuper edito latiùs continetur.

-- Sed quia adhuc poſt prædictum decret. dubitabant nonnulli, an mens dictę Congreg. fuerit ſtabilire, quod pia loca Viæ Crucis, ſeu Calvarii ad recolendam, ſeu meditandam Chriſti paſſionem à præmemoratis perſonis, ſeu ordinibus ad inſtar Stationum Calvarii Montis, juxta diverſa etiam Privilegia Sanctæ Sedis erecta, comprehenſa ſint in præfata mutua communicatione, eadem Congregatio ſub die 12. menſis Novemb. mox elapſi, declaravit etiam præfata pia loca Viæ Crucis, ſeu Calvarii comprehendi in ſæpè dictis literis dicti Innoc. XI. Prædeceſſoris Noſtri, ac proinde frui, ac gaudere poſſe Indulgentiis, & Privilegiis, in eiſdem literis contentis, & expreſſis, ac Nos ſententiam præmemoratæ Congregationis ſub die 15. ejuſdem menſis

Novembris pariter benigni approbavimus; ſicuti in decreto præfatæ Congregationis, deſuper ſimiliter emanato, pleniùs continetur.

Deinde committit executionem literarum Apoſtolicarum, declarationum, & decretorum præmiſſorum, & dat facultatem coercendi pęnis, & cenſuris contradictores. Non obſtantibus &c. Datum Romæ apud S. Majorem 27. Kalend. Januarii 1695. *Rubrica novi Breviarii Franciſcani n.* 182.

21 Amittitur privilegium per ipſius abuſum, ex *cap.* 45. *Contingit de ſent. Excom. lib.* 5. *tit.* 39. ubi Textus habet, quod *privilegia meretur amittere, qui permiſſa ſibi poteſtate abutitur;* ſic, qui in Eccleſia, vel Cæmeterio, ſpe impunitatis delinquit, immunitate Eccleſiaſtica non gaudet, ex *c. Immunitatem lib.* 3. *tit.* 49. eodem titulo; & cum cauſa poteſt beneficium juris à privilegiato auferri, ut tradit Gloſſa *in regulam* 16. *Juris in ſexto, verbo idem:* & facit textus in allegato *cap. Contingit, quod fruſtra legis implorat auxilium, qui committit in legem.*

22 Et per renunciationem expreſſam, ſi ſit datum in favorem particularis perſonæ: *nam liberum eſt cuilibet ſuo Juri renunciare, cap. Si de terra privileg. lib.* 5. *tit.* 33. ſi tamen ſit in favorem Eccleſiæ, vel Communitatis conceſſum, eidem nullus renunciare poteſt; ſic Clerici nequeunt renunciare privilegio Clericali, & fori ex *cap. Si diligenti de foro competenti lib.* 2. *tit.* 2. cum non ſit perſonale, ſed datum toti Collegio Eccleſiaſtico. Nec

23 Regulares privilegio exemptionis ſine licentia Papæ *cap. Cum tempore de arbitris lib.* 1. *tit.* 43. Et ibi Gloſſa: & facit *Rota coram* Remboldo *deciſ.* 456. *&* 461. *coram* Concino

tom.

tomo ſuperius citato; etenim exempti per privilegium exemptionis immediatè ſubduntur Domino Papæ, & Eccleſiæ Romanæ; Ideò, ſine ejus licentia in alium conſentire non poſſunt.

24. Et per tacitam, quæ interpretatione juris cenſetur fieri *per non uſum*, *ſeù uſum contrarium*; & controverſiæ, quanto temporis ſpatio, & quot actibus iſte *non uſus* privilegii, *vel uſus contrarius* debeat fuiſſe continuatus, ſatisfacit Engel *Colleg. Univerſ. Juris Canonici lib. 5. tit. 33.* Ubi varios Textus, & Doctores inter ſe conciliat, ſic ſcilicet, ut qui amiſſioni privilegiorum ex *non uſu*, quadraginta annis præſcribunt, intelligantur de privilegiis ſemel receptis, & ad uſum deductis; qui verò minori tempore, V. G. decem annorum contenti ſunt, exponantur, vel de jure Civili, aut etiam Canonico, quo ad privilegia, quæ nunquam in uſum devenerunt.

25. Item, ſi privilegium concedatur, appoſita clauſula, *donec voluero*, *uſque ad meum beneplacitum*, morte concedentis expirat; cum ea verba ſignificent perſeverantiam voluntatis, quæ morte interrumpitur; ut habet Textus in *cap. Si gratioſè*, *de reſcrip. in 6. lib. 1. tit. 3.* Non ſic, ſi ſub forma ibi expreſſa conferatur: *Secus autem*: Textus loquitur, *ſi uſque ad Apoſtolicæ Sedis beneplacitum gratia concedatur prædicta; tunc enim (quia Sedes ipſa non moritur) durabit perpetuò, niſi à ſucceſſore fuerit revocata*.

26. Et cum ea additur formula, *etiam reintegra*, hoc eſt, etiam ſi Pontifex decedat, priuſquam privilegiatus ſuo utatur privilegio, privilegium non deperditur. Ut expreſsè firmat

Textus

Textus in *cap. Si ſuper de officio Delegati in 6. lib.1.tit.14. & cap. Si cui nulla, de præbend. in 6. lib.3.tit.4.*

Unde ſi quis obtinuerit à Pontifice, vel Epiſcopo, licentiam, aut privilegium audiendi Confeſſiones, abſolvendi à reſervatis, & diſpenſandi in certis caſibus, poterit ſuo uti privilegio (niſi aliter in literis conceſſionis exprimatur) etiam poſt mortem Pontificis, vel Epiſcopi. Præſertim, quia numeratur inter gratias factas, & non faciendas: quarum diſtinctio, juncta gloſſa, videatur *cap. citato, ſi cui nulla, & apud* Layman. *Theolog. moralis lib.* 1. *tract.* 4. *cap.* 23. *num.* 27. & Engel. *loco tit.* ubi iſtis plura addunt, & alia referunt.

CAPUT XXVI.

Officialis quoad Proceſsiones.

SUMMARIUM.

1 *Regulares tenentur accedere ad proceſſiones.*
2 *Aliqui eximuntur.*
3 *Et diſtantes ultra medium milliare.*
4 *Vicarii debent perſonaliter, niſi conſuetudo reſiſtat.*
5 *Ad quas ſint vocandi?*
6 *Decretum S. C. ab Urbano VIII. deputatæ.*
7 *Regularibus non permittitur facere proceſſiones extra Clauſtra.*
8 *Extra Clauſtra in diebus infra octavam Corporis Chriſti poſſunt quocumque die fieri proceſſiones.*
9 *Conſtit. Greg. XIII.*
10 *Conſtit. Innoc. XII. in favorem Fratrum Minorum*

norum de Obſervantia in Indiis exiſtentium.

11 Decretum, de non faciendis eodem die duabus ſimilibus proceſſionibus, non extenditur ad illas faciendas infra Octavam Corporis Chriſti.

12 Regulares non tenentur accedere ad Proceſſiones indictas ab Epiſcopo occaſione ſuæ primæ viſitationis.

13 Quibus pœnis debeant regulares compelli.

14 An uti poſſint Pluviali in Proceſſionibus?

15 An Pluviale ſit ſignum Juriſdictionis?

16 Controverſias de Præcedentia componunt Epiſcopi.

17 Modus præſcribitur à Greg. XIII.

18 Confratres, qui prius ſaccis uſi ſunt, præcedunt.

19 Confirmatio Urbani VIII.

20 Epiſcopus ſine præjudicio partis poteſt alteri locum digniorem concedere.

21 Intra Clauſuram Monialium Proceſſiones ab exteris non poſſunt fieri.

22 Proceſſiones Regularium non tranſeunt per Monialium Eccleſias.

23 De licentia Ordinarii poſſunt in proceſſionibus deferri B.M.V. & SS. Imagines & Statuæ.

1 NON eximuntur Regulares ab onere accedendi ad proceſsiones, ut revocatis privilegiis, ſi quæ habuerint, Leo X. *Conſt. Dum intra* ſæpe allegat: decrevit: -- ac ab eiſdem Prælatis ad proceſsiones ſolemnes pro tempore faciendas requiſiti, dummodo eorum loca ſuburbana, ultra unum milliare, à Civitatibus reſpectivè non ſint remota, accedere. -- Quod expreſsius Trid. *ſeſſ. 25. cap. 13. de regul.* diſpoſuit. -- Exempti autem omnes, tam Clerici Seculares, quàm Regulares, quicumque etiam Monachi, ad publi-

publicas proceſsiones vocati, accedere compellantur; iis tantum exceptis, qui in ſtrictiori
2 clauſura perpetuò vivunt.

Et compelli debent cum edita moderatione à S.C.C. 20. *Julii* 1675. *lib.* 29. *decretorum fol.* 110. & refert Piaſec. *prax. Epiſcop. p.* 2. *c.* 3. *art.* 6. *ſub nu.* 51. ut ſequitur: ſan. mem. Gregor. XIII. decrevit -- Regulares Monaſterii, ultra
3 medium milliare è Civitatibus diſtantis, non poſſe ab Epiſcopo compelli accedere ad proceſsiones, quæ intra Civitatem habentur.

4 Et, niſi conſuetudo reſiſtat, videtur non ſufficere, nec eſſe ad tenorem Concilii, quod per edictum vocentur: quia cum id intendit, expreſsè diſponit, ut *ſeſs.* 24 *de ref. cap.* 18. ubi addit *per edictum*, *etiam publicum*, *vocentur*, ſcilicet examinandi ad Parochiale beneficium; ideò cenſent Peyrin. *de privil. tom.* 1. *ad Conſt.* 2. *Sixti IV.* §. 11. 217. *perſonaliter*, *etiam ad conſuetas*, per aliquem invitari, & vocari debere: quod hìc Romæ praxis confirmat.

5 Verum ad omnes Ordinariis eos vocare non conceditur, ſed *ad ſolemnes*, juxta phraſim Leonis: *& publicas*, ex diſpoſitis à Tridentino, de quibus diſtinctius Pius V. *Conſt. & ſi Mendicantium num.* 26. -- ubi *poſtremo*, *quod cap.* 13. *ſeſſ.* 25. Cautum fuit, quod omnes ſcilicet, tam Clerici, quam Regulares quicumque, ad publicas proceſſiones vocati compellantur, id, quoad Fratres præfatos, de illis tantum proceſſionibus intelligi volumus, ad quas ſecundum conſuetudinem antiquam locorum ſoliti ſunt accedere, vel quæ pro bono pacis Eccleſiæ, vel pro victoria contra infideles indicuntur. --

Et ſub aliis terminis declaravit, S.C.C. apud Peyr. *cit. ad Conſt.* 7. §. 29. -- Ordinarius poteſt præci-

præcipere Regularibus,ut eãt ad proceſsiones publicas, ut puta in feſto Corporis Chriſti, in Litaniis,& Jubileis publicis, faciendis in plebibus,in quibus ipſi habent Monaſteria; dummodo proceſsiones ſint ejus generis, quod in Bulla S.D.N. Pii V. Mendicantibus conceſſa, quæ incipit; Et ſi Mendicantium,publicata 17 Kalen. Junii 1567.comprehendantur; & dummodo Regulares non ſint ex illis Conventibus, Collegia nuncupatis, quæ in eadem Bulla excipiuntur. -- Ex quibus apertè patet præfatam *Conſt. Pii, ut alibi adnotavimus*, non eſſe revocatam à Gregor. XIII., niſi quatenus aliquid ſtatuit, quod Concilio Trid. adverſatur.

Et tandem *ſub 27. Julii 1628. 21. Auguſti, ac 19. Septembris ejuſdem anni*, habita fuit Congregatio particularis de ordine Sanctiſſimi D.N. Urbani VIII., in qua PP., auditis Procuratoribus Ordinum, negotioque maturè diſcuſſo, unanimiter cenſuerunt, poſſe Epiſcopos, pœnis ſibi benevisis, compellere quoſcumque Regulares recuſantes, etiam Monachos, & quomodolibet exemptos, ad infraſcriptas proceſſiones accedere, atque illius intereſſe, exceptis dumtaxat in ſtrictiori Clauſura viventibus, & Monaſteriis ultrà medium milliare à Civitate diſtantibus;nempè in die Feſto Sanctiſs. Corporis Chriſti, in Litaniis majoribus, in Rogationibus, ac in quibuſcumque aliis publicis, & conſuetis, vel pro bono, cauſa; aut honore publico, ab Epiſcopis indictis proceſſionibus; non obſtantibus quibuſcumque privilegiis, conſuetudinibus, vel præſcriptionibus, etiam immemorabilibus, privilegiis, tantum Apoſtolicis, S. Conc. Trident. poſterioribus contra-

rium

rium deſuper diſponentibus minimè ſublatis.

Regularibus autem, & Confraternitatibus in Eccleſiis Regularium eſſe permiſ-
7 ſum, intra eorum Eccleſiæ Clauſtra tantùm, proceſsiones facere, & non extra. Si verò Eccleſiæ Clauſtris careant, eiſdem Regularibus, & Confraternitatibus, licere proceſsiones facere intra ambitum dumtaxat earumdem Eccleſiarum, hoc eſt, prope muros Eccleſiæ, & non extra dictum ambitum, niſi de licentia, & conſenſu, cum Cruce Parochi: privilegiis pariter, ut ſupra, Apoſtolicis contrarium diſponentibus in ſuo robore permanentibus, quibus per hoc decretum minimè cenſeatur derogatum. Pignatell. *tom.* 1. *conſult.* 121. & in terminis quoad proceſsiones faciendas per Regulares extra Clauſtra, refert Donat. *prax. regul. tom.* 1. *p.* 2. *tract.* 13. *q.* 81. *n.* 6. item fuiſſe diſpoſitum à S.C. Rituum, *ſub die* 28. *Februarii* 1628.

8 Extra Clauſtra ad ſolemniter proceſsionem faciendam in quacumque die infra octavam Corporis Chriſti habent Regulares privilegium cum ampliſsimis derogatoriis, apud *Bullar. Cherub. tom.* 2. *pag.* 371. ex conceſsione Gregorii XIII., *Conſt. Cum interdum, ubi* §. 2. *Nos tamen*, & *infra, motu proprio*, -- non ad
9 alicujus nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex mera deliberatione, & certa ſcientia noſtris, univerſis, & ſingulis Clero, & Clericis, ac perſonis Eccleſiaſticis, tam ſecularibus, quàm quorumvis Ordinum, Religionum, & Militiarum, Regularibus, ut litteris Pii prædeceſſoris hujuſmodi non obſtantibus, liceat ipſis, tam die ipſa Dominica infra octavam Corporis Chriſti, quàm aliis

totius

totius octavæ prædictæ diebus, proceſſiones ſuas celebrare, nec ſuper eo, tam ab Ordinis Prædicatorum hujuſmodi, quàm aliis quibuſcumque perſonis, etiam prædictarum, aut quarumvis aliarum literarum, privilegiorum, vel conceſſionum prætextu, ſeu aliàs quomodolibet moleſtari, inquietari, vel perturbari, nec etiam aliquibus cenſuris, vel pęnis, etiam Eccleſiaſticis innodari, ſeu illas incurrere poſſint, tenore præſentium concedimus, & permittimus. --

Et ſpecificum ab Innoc. XII. ſuper hoc obtinuerunt Fratres Ordinis Minorum, prout ſequitur.

10 -- Venerabili Fr. Epiſcopo Quitenſi, ſive dilecto Filio ejus Officiali ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Sua nobis dilectus Filius Fr. Nicolaus de Leon, Lector Jubilatus, S. Inquiſitionis Qualificator, Cuſtos, & Pater Provinciæ Duodecim Apoſtolorum de Lima, Secretarius Gener. Ordinis, & in hac Curia Cauſæ Canonizationis B. Franciſci Solani, & Provinciarum Quiten., & Liman. Fratrum Minorum S. Franciſci Procurator, petitione monſtravit. Quod in cauſa inter dilectos Filios PP. Dominicanos ex una, & PP. Minores de Obſervantia Familiæ Ultramontanæ, & Civitatis Quiten. partibus ex altera. -- Cum S. Rituum Congreg. ſub die decima menſis Februarii de anno Domini milleſimo ſexcenteſimo octuageſimo quinto decreviſſet, & declaraſſet: Competere PP. Dominicanis jus peragendi proceſſionem Sanctiſſimi Corporis Chriſti Dominica infra octavam illius privativè ad PP. Minores de Obſervantia, & ſignanter in Civitate Quiten., ita tamen, ut liceret eiſdem Patribus Mino-

ribus

ribus eadem die Dominica infrà octavam facere proceſſionem intra Clauſtra eorum Conventus. -- Pro parte eorumdem PP. Dominicanorum Provinciæ Quiten. habitus eſt recurſus ad ſan.mem. Innocentium Papam XI. prædeceſſorem noſtrum, ad obtinendam ſpecificam confirmationem prememorati decreti, quam eis idem Innocentius prædeceſſor benignè impertitus eſt, per literas in forma Brevis: *Emanavit*, incipientes, ſub die vigeſima ſexta Martii, ejuſdem anni milleſimi ſexcenteſimi octuageſimi quinti expeditas. Verum cauſa hujuſmodi, cum juribus ex tunc ad Urbem pro Patribus Franciſcanis allatis, iterum coram eadem S Congreg. ad plenum diſcuſſa, ipſamet Congregatio decretum edidit, quo præſcripſit, quid tandem obſervandum ſit ab utraque parte circa prædictam proceſſionem tenoris ſequentis, videlicet: In cauſa Quiten. inter PP. Ordinis Minorum Familiæ Ultramontanæ, Conventus Civitatis Quiten. ex una, & PP. Dominicanos ejuſdem Civitatis ex altera, partibus, à dilecto Filio noſtro Cardinali Pamphilio repropoſita dumtaxat ſuper dubio proceſſionis SS. Corporis Chriſti, eadem Sacr. Congreg. auditis utriuſque partibus, tam in voce, quam in ſcriptis informantibus, -- cenſuit, recedendum à deciſis, & in caſu, de quo agitur, licere Patribus Franciſcanis facere proceſſionem die Dominica infra octavam SS. Corporis Chriſti: ſed PP. Ordinis Prædicatorum de mane, Patribus verò Minoribus de ſero, & ita decrevit, & ſervari mandavit, die vigeſima quarta Martii, milleſimi ſexcenteſimi nonageſimi ſexti. Attamen non acquieſcentibus

præ-

prædictis PP. Ord. Minor. Famil. Ultramon. Conventus Quiten. hujuſmodi decreto in ea tamen parte, in qua hora peragendi proceſsionem ipſis præſcribitur, repropoſito ab eodem Cardinali Pamphilio in Sac. Rituum Congregatione hujuſmodi dubio, eadem Congregat. PP. Dominicanis, licet citatis, non informantibus; -- In deciſis ſuper negocio principali, & licere PP. Franciſcanis facere proceſsionem, etiam de mane, diſtinctis tamen horis, ab Epiſcopo præſcribendis, cenſuit, & ita ſervari mandavit, die ſeptima Aprilis, milleſimi ſexcenteſimi nonageſimi ſexti; -- Sed ab hujuſmodi decreto reclamantibus PP. Dominicanis, propoſita iterum cauſa per præfatum Cardinalem Pamphilium, utraque parte informante, & juribus hinc inde diſcuſsis; Sac. Cong. prædicta reſcribendum cenſuit. -- In deciſis ſuper negotio principali, & licere PP. Franciſcanis facere proceſsionem extra Clauſtra per loca ſolita, etiam de mane, diſtinctis tamen horis ab Epiſcopo, & data electione horæ Patribus Dominicanis, à qua ſemel electa, non liceat ampliùs recedere, & ita decrevit, & ſervari mandavit, die prima Septembris, milleſimi ſexcenteſimi nonageſimi ſexti. -- Verum quia, ſicut eadem petitio ſubjungebat, dicti Patres Franciſcani dubitant, ne executio, & obſervatio decreti hujuſmodi à dictis Patribus Dominicanis forſan impugnari poſsit, & in ſimili eventu idem decretum ſuo fruſtretur effectu; Ideò prædictus Frater Nicolaus ad Nos recurrit, humiliter ſupplicando, quatenus tibi, ut ad executionem dicti decreti juxta illius tenorem, & formam procedas, Apoſtolica auctoritate committere aliaſque ſibi in præmiſsis opportunè

tunè providere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur ſtatum, & merita cauſę hujuſmodi præſentibus pro expreſsis habentes, ipſumque Fratrem Nicolaum à quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pęnis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium tantum conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati; Fraternitati tuæ, Frater Epiſcope, ſive diſcretioni tuæ, fili Officialis, per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus tu, vocatis, qui fuerint evocandi, ad executionem memorati decreti juxta illius formam, & tenorem, auctoritate noſtra, prout de jure, procedas, procedique mandes, & facias. Nos enim tibi, dictos Patres Dominicanos adverſarios, omneſque alios, quos opus erit, etiam per edictum publicum, conſtito de non tuto acceſſu, citandi, illiſque, & quibus videtur, ſub ſententiis, cenſuris, & pęnis inhibendi, contradictores in illas, ſervata forma Concilii Trid., incidiſſe, declarandi, aggravandi, reaggravandi, & interdicendi, auxiliumque brachii ſecularis, ſi ad hoc opus fuerit invocandi, necnon dictos adverſarios ad obſervationem prædicti decreti omnibus juris, & facti remediis compellendi, aliaque in pręmiſsis quomodolibet neceſſaria, & opportuna faciendi, exercendi, & exequendi plenam, & liberam, dicta Apoſtolica auctoritate, earumdem tenore præſentium concedimus facultatem, non obſtantibus præmiſſis, ac Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cęteriſque contrariis quibuſcumque. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem,

rem, Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo nonageſimo ſexto, quinto Kalend. Martii, Pontificatus Noſtri Anno ſexto. --

11 Unde decretum S.C. Rituum de Anno 1633. 9. *Aprilis*, *apud* Floſ. Nicol. *verb. proceſſ. num.* 12. diſponens non eſſe permittendas in eodem loco, & eodem die duas ſimiles proceſſiones, non ampliatur ad præfatas faciendas infra octavam Corporis Chriſti.

Non adeſt apud Ordinarios locorum facultas compellendi Regulares ad intereſſendum proceſſionibus, ab iiſdem, ſed non pro bono
12 publico, ſed occaſione ſuæ viſitationis, indictis, ut notavit Peyrin. *ad Conſt.* 2. *Julii* 2. §. 25. *num.* 66. & decrevit S.C.C. *in Anagina Proceſſionis ſub die* 9. *Decembris* 1662. -- quæ ad dubium, an Fratres ſtrictioris Obſervantiæ potuerint ab Ordinario loci compelli ad proceſſionem indictam, occaſione ſuæ primæ viſitationis; cenſuit, non potuiſſe. -- Lant. *verb. proceſſio*: ubi plura refert ſuper erectione Crucis per Capuccinos in proceſſionibus.

13 Cujus autem generis debeant eſſe pœnæ, quibus ad proceſſiones per locorum Ordinarios poſſunt Regulares compelli, vide *cap. Officialis quoad exemptionem &c.*

An autem poſſint Regulares uti Pluviali in proceſſionibus, de licentia Epiſcopi per eos faciendis, ſi in ea expreſſus non fuerit uſus præfati, reſolvendum ut infra.

-- Supplicante humiliter P. Procuratore Generali Ordinis Minorum Obſervantium S. Franciſci à Sac. Rituum Congregatione declarari infraſcripta dubia. --

14 Primum. -- An Guardiani Ordinis Minorum

norum Obſervantium S. Franciſci Provinciarum Regni Neapolis, obtenta licentia ab Ordinariis locorum oretenus, vel in ſcriptis faciendi ſolemnes proceſſiones per Civitates, vel Oppida extra limites Conventuum ſuæ Religionis, cum Statua, aut Reliquia alicujus Sancti, poſſint Religioſi ſui Ordinis uti Pluviali, licèt in licentia obtenta non fuerit expreſſus uſus Pluvialis?

15 Secundum. -- An uſus Pluvialis in proceſſionibus ſolemnibus ſit teſtimonium, & ſignum juriſdictionis in utente Sacerdote?

Sacra eadem Rituum Congregatio cenſuit reſpondendum.

Ad primum. *Affirmativè*.

Ad ſecundum. *Negativè*, & ita declaravit *die* 21. *Martii* 1699.

16 Controverſias de præcedentia in proceſsionibus publicis, ſeu etiam inter ſeculares Clericos, & Confratres exortas, componere ad Epiſcopum ſpectat, ex Trid. ibidem, cui modus ſuper ea re tenendus præſcribitur à Gregorio XIII. *Conſt. Expoſcit; Bullar. Cherub. tom.2. pag* 467. *ubi* §.3. -- de nobis attributæ poteſtatis plenitudine, volumus, & Apoſto-
17 lica authoritate decernimus, quod quicumque ex dictis Fratribus Mendicantibus, inter ſe de præcedentia hujuſmodi contendentibus, aut Confratribus Confraternitatum prædictarum, inter quos lites, & cauſæ, præmiſſorum occaſione, ortæ jam ſint, ſeu oriri contigerit in futurum, qui in quaſi poſſeſſione præcedentiæ, ac juris præcedendi ſunt, ii (quibuſcumque reclamationibus, proteſtationibus, appellationibus, & aliis ſubterfugiis, prorſus remotis, & ceſſantibus, & poſtpoſitis) in Proceſſionibus, tam publicis,

quàm privatis præcedere debeant; quando verò non probetur aut non conſtet de quaſi poſſeſſione præcedentiæ hujuſmodi, inter Fratres quidem Mendicantes, ii, qui antiquiores in loco controverſiæ, inter Confratres vero inter ſe litigantes, ii, qui prius ſac-
18 cis uſi ſunt, in proceſſionibus tam publicis, quàm privatis, præcedere debeant, ita ut, ſi contigerit nova Monaſteria, aut domus alicujus Ordinis Mendicantium, in loco, in quo alterius Ordinis ex dictis Mendicantibus Monaſteria, aut domus, prius erecta, & inſtituta ſint, ille ordo, qui prius Monaſterium, ſeu domum in loco habuerit, præcedat. -- Quod cum literis diverſis à S.Cong Epiſc. & Reguſ. variis Ordinariis locorum (in terminis ſimilis controverſiæ ortę in Civitatibus Arben. inter Fratres Convent. & Obſervantes: Caſſanen. inter ipſos Conventuales, & PP. Ordinis Prędicatorum, & Ferentina inter iſtos, & Fratres de Obſervantia) directis, confirmatur ab Urbano VIII. *Conſt. Nuper pro parte: die* 18. *Decembr.* 1637. & refert Piaſec. *cit. ſub num.* 52. prout ſequitur; -- nuper & infra: de Venerabilium Fratrum noſtrorum S.R.E.Cardinalium, eiſdem Regularium negotiis præpoſitorum conſilio, præinſertas literas ab eiſdem
19 Cardinalibus, aliàs utcumque in caſibus particularibus emanatas, cum innitantur juſtitię motus proprii Gregorii XIII hac de re editi, & ſint conformes declarationibus Sacrarum Trid.Concil., & Rituum Congregationum, ut, qui ſunt in poſſeſſione præcedentiæ, præcedant; & ubi non probatur, ut non conſtat de poſſeſſione, præcedant ii, qui ſunt antiquiores in loco controverſiæ, eſſe generaliter obſervandas, ubicumque contigerit de eadem

præ-

præcedentia dubitari, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium præcipimus, & mandamus. Decernentes irritum, & inane ſi ſecus, ſuper his à quocumque quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

20 Verumtamen ſi in ipſomet facto proceſſionis occurrat inter partes ſuper præcedentiæ litigium, poteſt Epiſcopus in vim diſpoſitionis Conciliaris, litigantibus pro tunc ſilentium injungere, & uni ex parte locum digniorem concedere, facta eis cautela, quod ſimili actu præjudicium irrogare non intendit juribus ad litem ſi eam promovere velint apud Apoſtolicam Sedem. Ut in terminis tradit Piaſec. *cit. nu.* 53.

21 Intra Clauſuram Monialium fieri non debent ab exteris proceſſiones, neque cum Sanctiſs. Sacramento, ut S. Congr. firmavit 23. *Aprilis* 1602. apud Nicolio Floſcul. *verb. proceſſio nu.* 18. & *nu.* 19 ex S. Congr. *ſub die* 27. *Martii* 1602. refert, permittendum non eſſe,

22 quod proceſſiones Regularium tranſeant per Eccleſias Monialium, licet adeſſet conſuetudo, etiam eis ſubjectarum Lezana *ſum. quæſt. regul. tom.* 4. *verb. proceſſio ſub num.* 11.

23 De licentia Ordinarii poteſt in proceſſione deferri Imago B. Mariæ Virginis cum Baldachino, & intortitiis, prout S.C. apud *Nicol. cit.* 20. *Julii* 1621. ſicut ejuſdem aſſenſu Imagines, & Sanctorum Statuæ, ibidem 15. *Julii* 1647.

CAPUT XXVII.

Officialis quoad Profeſſionem.

SUMMARIUM.

1 *Profeſſio religioſa deſcribitur.*
2 *Annus probationis, & ſextus decimus ætatis, debet eſſe completus.*
3 *Profeſſio, per aliquas horas emiſſa ante tempus præfixum, eſt nulla.*
4 *Annus probationis computatur de momento in momentum.*
5 *Annus eſt favorabilis Religioni, & Novitio.*
6 *Quid dicendum de Anno biſſextili?*
7 *Differentia Anni Civilis, & naturalis.*
8 *Quando incipiat tempus Novitiatus.*
9 *Annus Probationis debet eſſe continuus.*
10 *Quando Novitiatus interrumpatur?*
11 *Quid dicendum de Novitio commorante extra Monaſterium cum licentia Superioris?*
12 *Profeſſio emittenda in manu Superioris.*
13 *Profeſſio, alia expreſſa, alia tacita.*
14 *Quibus Profeſſio tacita inducatur?*
15 *Profeſſio non libera, eſt nulla.*
16 *Cauſæ nullitatis debent deduci coram Ordinario, & Superiore Regulari.*
17 *Cur quinquennium ſit inductum?*
18 *Quinquennium præſcriptionem inducit.*
19 *Elapſo quinquennio, tenetur Profeſſus in Religione perſeverare.*
20 *Reſtitutio in integrum à Sede Apoſtolica obtinetur.*
21 *Excomunicatio abſolutè prolata pro majori ſupponit.*
22 *Non fertur, niſi pro mortali.*

23 *Verba*

23 *Verba imperativa præceptum important.*
24 *Cum Tridentinum præcipit, obligat ſub mortali.*
25 *Verba negativa efficacius obligant.*
26 *Decreta Clem. VIII. ſuper receptione Novitiorum.*
27 *Alia Innoc. X. pro Obſervantibus.*
28 *Apud quos Novitii poſt profeſſionem collocantur in Conventibus Recollectionis.*
29 *Et Clerici per triennium debent in Profeſſoriis manere.*
30 *Apud eoſdem Novitii inſtruendi ſunt de præceptis Regulæ.*
31 *Conſtitutio Sollicitudo Innoc. XI.*
32 *Contractare pecunias politicè, & naturaliter, quid ſit.*
33 *Quid ſignificet Clauſula,* ſine ſtrepitu judicii?
34 *Converſi ad ſtatum Clerici tranſire nequeunt.*
35 *Decretum de eiectis, & eiiciendis editum à S.C. ſpecialiter ab Innoc. XII. deputata.*

1 PRofeſſio Regularis, -- eſt contractus reciprocus obligatorius, quo profitens fidem ſuam adſtringit Deo, & obligatur Religioni, & Religio ipſa, Dei nomine obligatur Religioſo ad retinendum eum, & alendum, & tractandum ſecundum religionis inſtitutum. Ex Sanchez, Hasben. *ſum. ſelec. quæſt. v. profeſſio Regularis.*

2 Ad cujus validitatem exigitur, ut non fiat, niſi anno probationis exacto, & decimo ſexto ætatis completo: pro ut diſponit Trident. *ſeſſ. 25. cap 15. de Regularibus*; ubi: -- In quacumque Religione, tam virorum, quàm mulierum, profeſsio fiat ante decimum ſextum annum expletum; nec qui minori tempore, quam per annum, poſt ſuſceptum habitum, in

probatione ſteterit, ad profeſsionem admittatur; profeſsio autem antea facta ſit nulla, nullamque inducat obligationem ad alicujus Regulæ, vel Religionis, vel Ordinis obſervationem, aut ad alios quoſcumque effectus.

3 Ex quo ſequitur, probationis, & decimum ſextum ætatis annos, debere eſſe completos, adeout nullius valoris ſit profeſsio emiſſa, peracto anno probationis, ipſa die ſuſceptionis habitus, ſed ante horas circiter quinque, & per aliquas horas ante ætatis annum decimum ſextum expletum; quia ſemper verificatur, quod fuerit emiſſa ante decimum ſextum annum completum, & profitens in probatione ſteterit minori tempore, quam per annum; etenim etiam una hora pars temporis dicitur.

4 Propterea probationis annum, ut ſit integer, debere computari de momento in momentum, hoc eſt, ab hora diei, in qua ſuſcipitur habitus, uſque ad eandem horam ultimi diei ejuſdem anni: tenet Miranda *Man. Prelat. tom. 1. quæſt. 22. art. 3. Sanct. ſuper ſtatut. S. Franciſci cap. 2. ſtat. 43*. Lezana *Sum. qq. tom. 1. cap. 2. nu. 10*. Donat. *praxis Regular. tom. 2. par. 2. tract. 9. q. 5*. Fagnan. *cap. ad noſtram de Regularibus*. Pignatel. *tom. 10. conſ. 11. n. 1*. Hasben. *Summa ſelecta qq. verb.* Novitius *num. 318. & verb. profeſſio Regularis num. 423*. refert *Sacr. Congr. ſub die* 21. *Januarii* 1617. *declaraſſe profeſſionem emiſſam non completo anni curriculo, etiam per duas horas tantùm, non valere*.

Non obſtat, quod in favorabilibus dies incepta habeatur pro completa, & conſequenter, quod non ſit expectandum ultimum inſtans; quia id etiam, ut benè advertit Sanctoro,

ctoro, dici poſſet de una hebdomada, quæ reſpectu totius anni pars notabilis non cenſetur; Undè id eſt verum, quando lex, & praxis non reſiſtunt, ut in caſu, in quo cum generaliter loquatur, etiam minimum includit per Donat. *loc.cit.& per* Pignatel. *loco adducto habetur*, quod tempus ordinatum à lege debet eſſe completum ad ultimum uſque momentum.

5 Imò id directè probat intentum, cum ex Fagnan. *nu.* 32. annus probationis inſtitutus, ſit favor, tam Novitii, quàm Religionis: favor Novitii attenditur, ut nullum momentum præripiatur ei ad probandam auſteritatem Religionis, & uſque ad ultimum inſtans ſit in libertate ad ſe alligandum jugo Religionis; cujus favor ex eo habetur, ut probet mores Novitii, & ſibi eum non acquirat, niſi poſt integri anni deliberationem: etenim ſic voluntarios milites habet.

6 In anno biſſextili expectandus eſt etiam dies, qui de novo additur; adeout, qui die v.g. 24. *Martii* habitum ſuſceperit, non poſsit profeſsionem emittere die 23. ejuſdem menſis, propter additionem unius diei factam Februario; quia duo dies eo anno, ſecundum legem, ex Miranda, Lezana, Sanctoro *cit.*, reputantur pro uno; addit Donat. *quæſt.* 6. annos, & dies eſſe computandos ſecundum ritum, & uſum Eccleſiæ, quæ niſi bis dicatur ſexto Kalendas (die nimirum 24. & 25. Februarii) annum expletum non cenſet. Unde Hath. *cit.nu.& v. profeſſio* refert Sac Cong. *ſub* 5 *Junii* 1627. *declaraſſe, nullam eſſe profeſſionem, ſi ſit emiſſa in anno Biſſextili, non expectato lapſu illius diei, qui tum de novo additur.*

7 Concilium diſponens annum debere eſſe completum, de anno naturali, eo ſcilicet, *dies* 365., & ſex horas, continente, qui de momento in momentum computatur, intelligitur ex Fagnan. *ſub num.* 35. *Verbo quartum ibidem*, & non de civili (vulgari, ſeù artificiali) qui 365. diebus abſolvitur ſic, ut, qui ad initium ultimæ diei pervenerit, annum compleviſſe dicatur; & ex eo probatur, quia ex dictis eſt favor, quod tempus probationis protrahatur uſque ad poſtremum momentum.

8 Annus probationis incipit à momento ſuſcepti habitus, vel ab eo, in quo Novitii recipiuntur in Conventibus, à Sancta Sede pro Novitiatu deſignatis, & taxatis, ad effectum, ut ipſi Religionis aſperitates experiantur; & eorum mores, & obſequia ipſa, integro anno probet, ad formam decret. Clementis VIII. *Regularis ſub die* 12. *Martii* 1596.: & Sanctiſsimus *die* 20. *Junii* 1599. ubi Superiores tranſgredientes, ipſo facto privantur omnibus officiis, quæ obtinent, & pœnam vocis activæ, & paſsivæ, ac perpetuæ inhabilitatis ad alia impoſterum obtinenda, incurrunt. *Bull. Cherub. tom.* 3. *pag.* 127.

9 Annus probationis continuus eſſe debet uſque ad profeſsionem incluſivè, ita quod, ſi Novitius ante profeſsionem emiſſam, habitum dimittat, animo Religionem deſerendi; ſi poſtea intra eundem dimiſsionis diem pœniteat, & velit habitum reaſſumere, indigeat nova admiſsione, & receptione, ut iterùm poſsit eſſe Novitius, & annum probationis incipere teneatur, quia ex tunc ſtatum, quam habebat, amiſit.

Et

Et ad id facit, quod Sacr. Congr. apud Fagnan. *nu.* 27. conſulta à Procuratore Generali Ordinis Minorum: an Novitius, *qui à Monaſterio, ut aliam Religionem ingrederetur, abierat, ac duas tantum horas in alio Conventu moram traxerat: ac ſtatim deinde factipœnitens, reverſus fuerat, teneretur incipere novum annum probationis?* Reſpondit *teneri ab eo die, quo rediit.*

10 Idem dicitur apud Hasbenſem *Verb. Novitius*, de eo, qui habitu retento è Conventu aufugeret, etiam animo redeundi, quia jugum Religionis fregit: ſecus de illo, qui ſubitanea paſſione motus habitum deponeret, & ſe veſtibus ſecularibus indueret, non voluntate diſcedendi; dummodo actum retractaret, priuſquam è Conventu egrederetur; etenim expoliatio illa habitus cum effectu egreſſionis coniuncta non fuit, adeoque inſufficiens, ut per eam Novitiatus interrumpi dicatur; ut pluribus cumulatis tradit Sanctoro *loco cit.* & generaliter annus probationis diſcontinuari non dicitur, ſi cum expoliatione habitus non coniungitur egreſſio è Monaſterio: plures alios caſus *ibidem refert* Sanctoro.

Qui intra annum probationis cum habitu, & licentia Superioris extra Monaſterium, aliqua juſta cauſa, egreditur, licèt ibidem per aliquod tempus commoretur, non dicitur per Miranda *cit. art.* 5. annum diſcontinuare,
11 & profeſſio ab eo facta tenet. Rationem affert ex Navarro, ex quo Religioſus manens extra Monaſterium ſub obedientia ſui Superioris, & de ipſius licentia, dicitur reſidere intra illud; & alienum non eſſe tradit Sanctoro *cit.* de quo verificatur, quod per an-

num integrum in probatione ſteterit, tametſi partim fuerit in Monaſterio, partim extra; etenim ſemper ſtetit ſub obedientia ſui Superioris, de ejus licentia, & cum Religionis habitu. In nullo jure ſtatutum eſt, ut Novitius probet, & experiatur omnes aſperitates Monaſterii in eodem, vel in individuo, aut ſpecie, ſed ſufficit, ut eas experiatur in genere, exiſtendo per totum annum ſub obedientia Prælati.

Et patet de Novitio infirmo, qui licet pluribus menſibus in infirmaria extra Conventum, pro Novitiatu taxatum, ſub obedientia Superioris maneat, in fine anni, per DD., validè profeſſionem emittit, quamquam non ſit expertus in individuo omnes aſperitates Monaſterii: hæc habet Miranda.

Limitat Sanctoro, ut ſi exiſtētia extra Monaſterium (excipe tamen caſum infirmitatis) protrahatur ad tres, vel quatuor menſes, annus interrumpatur; hujuſmodi enim egreſſio notabilis cenſetur contra finem probationis, & Pontificum mentem, qui diſpoſuerunt non eſſe alibi Novitios ad probationem recipiendos, quam in Conventibus pro Novitiatu deputatis.

12 Profeſſio emitti debet in manu Superioris habentis poteſtatem incorporandi in Religione, vel de ejus licentia in manu alterius; Miranda *q. 24 orat. 3.* quæ, & non habitus Monachum facit; licet habitus extrinſecè, & ad ſenſum Monachos diſtinguat.

Profeſſio alia expreſſa, alia tacita; expreſſa
13 emittitur verbo in manibus Superioris, ut diximus; an autem nutibus, & ſignis fieri poſſit, affirmat Fagnan. *cap. vidua de Regularibus* loquendo de muto, & ſurdo à nativitate.

Ta-

Tacita, ut nomen ſonat, eſt, quæ fit ſine voce, & ſcriptura, quæ inducitur per exercitium actuum profeſſorum; Unde Novitius ſpontè ſuſcipiens tonſuram Monachalem, ubi corona à ſolis profeſsis geſtari ſolet, efficitur tacitè profeſſus, & tacitam profeſſionem emittere intelligitur, ſi ordines ſacros recipiat ad titulum Religionis, ut notavit Fagnan. *num.* 25. 26. verum, *ut ibidem obſervat*, & tradit Sperell. *deciſ.* 161. *num.* 42. eorum exercitio non inducitur; niſi hic notanda copulativè concurrant.

14 I. Requiritur, ut, qui ſe hujuſmodi actibus immiſcet, ſit Novitius, hoc eſt, in loco probationis exiſtat.

II. Ut actuum exercitium ſpontè, & ſine ulla violentia aſſumat; alioquin à tacita profeſsione excuſatur.

III. Ut ſciat actus ad ſolos profeſſos pertinere, quia data ignorantia, ceſſat præſumptio tacitæ profeſsionis.

IV. Ut habeat animum poſitivum profitendi; quem in foro Eccleſiæ juris præſumptione habuiſſe cenſetur, cum actibus profeſſorum ſe immiſceat; adeout non ſit audiendus ex Fagnan. *nu.* 30., etiam ſi juramento velit contrarium probare.

V. Ut ſit legitimæ ætatis ad profitendum, hoc eſt, ut ſit major annorum ſexdecim ad formam Tridentini.

VI. Ut hujuſmodi actus faciat auctoritate, & conſenſu Superiorum, quorum eſt Religioni incorporare.

VII. Ut Novitius, qui ſe actibus profeſſum immiſcet, per integrum annum poſt ſuſceptum habitum in probatione ſteterit; alioquin non intelligitur tacitè profeſſus,

quia Trident. *cit.cap.*25.irritam declarat profeſſionem antea factam, adeoque & tacitam. Videatur Fagnan. *loco cit. & ibidem cap. ſtatuimus; ac cap. quia ingredientibus de Teſtament. & cap. nullus de Regularibus*, ubi *num.* 10. refert Sacr. Congr. Concil. declaraſſe ſuis decretis Tridentinum, profeſſionem tacitam non excluſiſſe, dummodo ſerventur, quæ in eis diſponit.

15 Non ſubſiſtit profeſſio liberè non emiſſa, ſed per vim, & metum extorta; & quatenus, quis prætendat ſe nulliter profeſſionem emiſiſſe, id probare debet, ad formam decreti Sacroſancti Concil. Trid. quod *ſeſſ.* 25. *cit. cap.* 19. *de Regul. ſtatuit*, ut ſequitur: -- Quicunque Regularis prætendat ſe per vim, & metum ingreſſum eſſe Religionem: aut etiam dicat ante ætatem debitam profeſſum fuiſſe, aut quid ſimile; velitque habitum dimittere quacumque de cauſa, aut etiam cum habitu diſcedere ſine licentia Superiorum, non audiatur, niſi intra quinquennium tantùm à die profeſſionis, & tunc non aliter, niſi cauſas, quas prætenderit, deduxerit coram Superiore ſuo, & Ordinario. Quod, ſi antea habitum ſpontè dimiſerit, nullatenus ad allegandum quamcumque cauſam admittatur; ſed ad Monaſterium redire cogatur, & tanquam Apoſtata puniatur; interim verò nullo privilegio ſuæ Religionis juvetur. --

16 Igitur cauſæ nullitatis debent intra quinquennium à die profeſſionis copulativè deduci coram Ordinario, & Superiore Regulari. Et non auditur ille, qui habitum dimiſerit, niſi priùs reaſſumpſerit, & ad Monaſterium redierit.

17 Quin-

17 Quinquennium Concilium inducit, ut modum adhibeat, & terminum præfigat litigiis, quæ occaſione profeſſionis invalidæ, oriuntur inter Suporiores, & ſubditos. Iſti enim exiſtimantes ſe nulliter profeſſos Superiorum mandata non ſervant, nec regulariter viuunt. Ideò decrevit, ut ex cauſa allegatæ nullitatis, nulli liceat habitum dimittere, niſi infra quinquennium, cauſas coram Superiore, & loci Ordinario deducat eo fine, ut eas ipſi Sac. Cong. Concil. referant, à qua declaratoria nullitatis eſt obtinenda.

18 In præfixione quinquennii inducit Concilium quandam præſcriptionem, qua nulliter profeſſus contra Religionem præſcribit alimenta, victum, nimirum, veſtitum, & habitationem, quoad vixerit; adeò ut, quinquennio expleto, ex *cap. nullitatis profeſſionis*, amplius eiici non poſſit, ſemperque uti filius, & ſubditus in Religione haberi, & tractari debeat.

19 Ex oppoſito, Religio contra eum præſcribit ſuperioritatem, & omnimodam juriſdictionem, adeout ille non poſſit poſtea è Religione exire, ſed teneatur ibi perpetuò convivere ad formam decreti Sacr. Cong. Concil. apud Fagn. *cap. ſi quis de Regul. num.* 48. quæ cenſuit hujuſmodi profeſſos, elapſo quinquennio præfinito in dicto *c.* 19. *ſeſſ.* 25. *de Regul.* nullatenus eſſe audiendos ad allegandas cauſas nullitatis profeſſionis, ſed debere in Religione perſeverare.

20 Limitatur niſi ex juſta cauſa impetraverint à Sede Apoſtolica reſtitutionem in integrum adversùs lapſum quinquennii.

Et uſque dum id obtineant, etiam in foro ani-

animæ, & apud Deum, ad Regulæ obſervantiam tenentur; adeout mortaliter peccent, ſi habitum dimiſerint. Etenim Concil. *eodem cap.* 19. *eos*, ut Apoſtatas eſſe puniendos decernit: pęna autem hujuſmodi Apoſtatis debita eſt excommunicatio, ex *cap: ut periculoſa ne Clerici, vel Monachi in* 6. *lib.* 3. *tit.* 24 quæ, ſi
21 abſolutè proferatur, pro majori ſupponit *cap. ſi quem deſint excom. lib.* 5. *tit.* 39. niſi ex contextu verborum, aliter de mente Legislatoris appareat, ut notavit Engel. *Colleg. uni. jur. can lib.* 5. *tit.* 39 *§.* 2. *nu.* 29. & ferri non poteſt, niſi pro mortali peccato, ut expreſsè habe-
22 tur *cap. Nemo Epiſcoporum cauſa* 11. *quæſt.* 3., ergo nulliter profeſsi, dimittentes habitum contra Concilii prohibitionem, mortaliter peccant, conſequenter ad perſeverandum in Religione ſub mortali culpa aſtringuntur.
23 Præſertim etiam, quia Concilium procedit per verba imperativa *tamquam Apoſtata puniatur*, quæ ex Fagnan. *loco cit. num.* 63. de ſua natura præceptum important. Et quod *imperatur neceſse eſt fieri*, ut diſponit *Textus cap quod præcipitur* C 14. *quæſt.* 1., & cum Concilium præcipit, vim habet obligandi ſub mortali, ut expreſsè firmavit Sacr. Congr. Concil. *apud eundem num.* 40. quæ conſulta,
24 an Epiſcopus incurrat aliquam pęnam non utendo in exemptos juriſdictione, aut in loca exempta, quam ei Concilium concedit &c. *Reſpondit*, nullam pœnam incurrere, ſed in illis caſibus, in quibus decreta Concilii utuntur verbis præceptivis, ſeù obligativis, incurrere peccatum mortale.
25 Et procedit etiam per verba negativa *non audiatur*, quæ efficaciùs obligant, & magis præcisè aſtringunt; Unde DD. communiter dicunt

dicunt præcepta negativa obligare ſemper,& ad ſemper.

26 Inſtitutiones, & decreta ſuper receptione, & Novitiorum educatione generaliter juſſu Clem.VIII.*ſub die* 19. *Maii* 1603. *edita*, refert *Bullar.Cher. tom.*3.*pag* 128. & alia ſpe-
27 cificè emanata de mandato Innoc.X. *die* 15. *Octobris* 1654. reſtricta ad Fratres de Corpore Obſervantiæ (quorum obſervantiam deſiderat, & eis iniungit Sac. Cong. ſuper Diſciplina Regulari, dum poteſtatem facit admittendi ſeculares ad habitum) videri poſſunt apud Lantuſ. *ver. Novitius nu.* 5. ex quo ſummatim neceſſaria huc transfero.

I. Deputantur Conventus pro Novitiatibus,& profeſſoriis.

II. Recipiendi examinantur à Provinciali, & Diffinitorio, & per vota ſecreta approbantur, ſi fuerint idonei reperti.

III. Nullus approbatur pro Clerico, qui decimum quintum, nec pro Laico, qui vigeſimum ætatis ſuæ annum, non expleverit.

IV. Examinatores manu propria examen ſubſcribunt, & Juramento firmant; & obſignatum tranſmittitur ad Superiorem Generalem.

V. Non priùs admittantur ad habitum, quam Superior Generalis miſerit ad Provincialem nomina eorum, quos ipſe præelegerit.

VI. Non admittantur ad profeſſionem, niſi ter in anno, hoc eſt, quarto quoque menſe, per vota ſecreta à majori parte Fratrum habiles fuerint inventi.

VII. Fratres voto careant, niſi in eo Conventu à duobus menſibus fuerint actu de familia.

VIII. Nullus profeſſionem emittat, niſi elapſo

elapſo anno à ſuſceptione habitus.

IX. Si receptus ante profeſſionem expelli contigerit, vel à Religione diſceſſerit, alius in ejus locum ſubrogetur, ſervata forma præſcripta.

X. Poſt profeſſionem emiſſam, ſtatim in loco diſtincto à Novitiatu, & antiquorum profeſſorum habitatione collocetur in eodem Conventu, ſi profeſſorium aderit, vel in alio, ubi reperitur.

XI. In profeſſorio ſub ſtrictiori vivendi modo degant, quam antiquiores profeſſi.

XII. Alterius exterioris obedientiæ officia non debent exercere.

XIII. In profeſſorio permaneant uſque ad ætatem ſuſcipiendi Sacros Ordines, vel ſaltem per triennium poſt profeſſionem.

XIV. Quo tempore poterunt ſtudiis operam dare.

XV. Guardianos, Magiſtros, & cæteros de familia, tam in Conventu Novitiatus, quam Profeſſorii, conſtituat Provincialis unà cum Definitorio.

XVI. In præfatis Conventibus collocentur Religioſi graves, devoti Religioſi obſervantiæ amatores, & vitam communem ſervantea.

Sciendum quod per diſpoſita in Capitulo
28 Generali 1676. Novitii præfati Ordinis, ſtatim poſt profeſſionem, non collocantur ad triennium in profeſſoriis, deputatis ad tenorem Decretorum Innocent. X. ſed ſtatim, ad annum transferuntur ad Conventus Recollectionis, ad formam Statutorum ejuſdem Capituli ab Innocent. XI. *Conſtitut. Militantis* in forma ſpecifica, & cum inſertione confirmatorum *Orb. Seraph. to. 4. p. 217.*

29 Refert Lantuſca *verb. Profeſſoria n.3. S. Cong. ſuper Stat. Reg.* pluries declaraſſe, debere Clericos per triennium permanere in profeſſoriis, tametſi ſint in ætate ſufficienti ad ſuſcipiendos Sacros Ordines.

30 Et quia Innoc. XI. *Conſtit. Sollicitudo Ord. Seraph cit. pag.*223. diſponit recipiendos debere inſtrui de præceptis Regulæ prædicti Ordinis, & præmittendam eſſe proteſtationem priuſquam profeſſionem Novitii emittant. Ideò *Conſt.Textum* exhibeo. *Sollicitudo*, & infrà.

31 §.I. -- Cum itaque (ſicut accepimus) in pluribus Capitulis Generalibus Ordinis Fratrum S.Franciſci nuncupatorum, & noviſſimè in Valliſoletano, quod anno 1670. celebratum fuit, unanimi omnium Fratrum vocalium conſenſu, declaratum, & proteſtatum fuerit in nullo Regulæ eorumdem Fratrum Minorum præcepto, eatenus cum Fratribus Minoribus de Corpore Obſervantiæ, ſive Obſervantes, ſive Refor., ſive Diſcalceati, ſive Recollecti dicantur, diſpenſatum fuiſſe, nec ipſum Obſervantiæ Corpus ullam unquam admiſiſſe, vel admittere diſpenſationem in Regula, ſed potiùs velle pro viribus, Divino favente auxilio, illam purè obſervare, juxtà Summorum Pontificum declarationes à Fratribus Obſervantibus, ſeu de Obſervantia in ſuis Statutis Generalibus recompilatis pro Ciſmontanis anno 166?., & pro Ultramontanis anno 1621.acà Reformatis, Diſcalceatis, & Recollectis in ſuis particularibus Conſtitutionibus reſpectivè admiſſas, & receptas. (Dictio reſpectivè facit, ut ſingulis ſint referenda. -- Gobat *to.2. Oper. Mor. tract.3.c.6. Append.2. ſub n.2. lit. A.*)

§. II.

§. II. Nos pro majori hujus proteſtationis firmitate, & ut in ordine præfato ſtatus, & Regula Fratrum Minorum purè obſervetur, ſingulisque Fratribus prætextus eam tranſgrediendi percludatur, eandem proteſtationem, & declarationem ſupra expreſſam, harum ſerie, auctoritate Apoſtolica, approbantes, & confirmantes, motu proprio, ac ex certa ſcientia, & matura deliberatione Noſtris, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, tenore præſentium declaramus, omnes, & ſingulos Fratres de Corpore Obſervantiæ dicti Ordinis teneri in conſcientia obſervare Regulam Fratrum Minorum S. Franciſci, & præcepta ejus, à fel. record. Nicol. III. & Clem. V. Romanis Pontificibus prædeceſſoribus Noſtris, expoſita, & numerata ad formam Conſt. prædictarum reſpectivè, & ſignanter præter præcepta, quæ non ita frequenter occurrunt, & recitationem Divini Officii, teneri ad jejunia, præcepta in Regula, niſi excuſet neceſſitas: ad incedendum ſine calceamentis, hoc eſt abſque aliquo, quod pedem cooperiat, cujuſcumque illud materiæ ſit, niſi adſit vera neceſſitas à Prælato approbanda: ad non equitandum, niſi infirmitas, vel neceſſitas, judicio Superiorum probata, excuſet: ad utilitatem veſtium juxta prædictas Conſtitutiones reſpectivè: ad non utendum pluribus veſtimentis, quam illis, quæ Regula præſcribit, nempè una tunica cum caputio, & alia ſine caputio, corda, & femoralibus; nam aliud quodvis veſtimenti genus ultra prædicta (excepto mantello ab initio Religionis licito) ut induſia, ſeù camiſiæ, ſudariola, tunicellæ, & ſimilia, ſunt contra Regulam, niſi adſit vera ne-

neceſſitas excuſans à præcepto per Prælatum approbata. --

§. III. -- Ac demum teneri ad capitale præceptum Religionis Fratrum Minorum de non recipiendis denariis per ſe, vel per interpoſitam perſonam. --

§. IV. -- Aliarum enim rerum neceſſarium poſſunt Fratres Minores de Corpore Obſervantiæ hujuſmodi habere uſum, licet non dominium; Denariorum autem, nec dominium, nec uſum: & proinde quævis contrectatio pecuniæ, ſeù denariorum, quæ non ſit purè naturalis, ſeù quæ ſit quovis modo politica, cujuſcumque Domini ſint denarii, ſeù pecunia, Fratribus Minoribus Obſervantibus, ſeù de Obſervantia, eſt omninò prohibita.

§. V. -- Ac propterea omnes, & ſingulas diſpenſationes, conceſſiones, & conſuetudines, ſi quæ contra præmiſſa in Corpore Obſervantiæ Ordinis prædicti reperiantur, motu, ſcientia, deliberatione, & poteſtatis plenitudine paribus, earundem tenore præſentium revocamus, caſſamus, irritamus, annullamus, viribuſque & effectu penitùs, & omninò vacuamus, ac revocatas, caſſatas, irritatas, & nullas, viribuſque & effectu penitùs, & omninò vacuas eſſe, & perpetuò fore decernimus, & declaramus. --

§. VI. -- Declarantes tamen pariter, quod per præmiſſa non prohibentur in dicto ordine Syndici Apoſtolici, cum eorum uſus non ſit diſpenſatio in Regula, ſed modus à Romanis Pontificibus prædeceſſoribus Noſtris proviſus pro puriori illius obſervatione: Sive ejuſmodi Syndici aſſumantur ad preſcriptum Conſt. Nicol. III., & Clement. V.,

præ-

prædeceſſorum præfatorum, ſive ſecundum diſpoſitionem Conſtitutionum rec. mem. Martini IV., & Mart. V., ac Pauli IV., prædeceſſorum pariter Noſtrorum, prout illorum uſus in ſingulis Familiis, Congregationibus, Reformationibus, aut Provinciis Ordinis prædicti reſpectivè fuerit receptus.

§. VII. -- Ut autem in ingreſſu Religionis unuſquiſque de obligationibus, quas aſſumere vult, plenè informetur, ſtatuimus, ut nullus recipiatur ad habitum Regularem in eodem Ordine, niſi priùs plenè informatus ſit de prædictis præceptis Regulæ, obligantibus in conſcientia, & prævia hac notitia, velit probationem ſubire: Nec quiſquam admittatur ad profeſſionem Regularem, niſi priùs examinatus de intellectu Regulæ, & præceptorum ejus, juxta prædicta, & deinde immediatè ante illam, coram tota Communitate fiat ei proteſtatio, quod ad obſervantiam Regulæ, cum omnibus ejus præceptis, tunc numerandis, & exprimendis, obligatur in profeſſione, eamque proteſtationem admittat, & ſub ea profeſſionem faciat.

§. VIII. -- Quia verò efficacius prædicta obſervandi medium eſt exemplum Prælatorum, ſive Superiorum, ideò ſtatuimus pariter neminem eligi poſſe in Prælatum, ſive Superiorem in Ordine prædicto, qui vitam communem Obſervantiæ non ſequatur; hoc eſt, qui frequenter equitet, ſeu infirmitatem, qua ab obligatione pedibus incedendi excuſetur, habeat: qui induſiis, ſeu camiſiis, aut lineis, utatur apud ſe, vel in lecto: qui calceatus incedat: qui jejunia Eccleſiæ, & Regulæ non obſervet:

qui

qui aliquando viſus ſit contrectare pecunias, niſi jam per triennium ſaltem emendatus ſit: qui notabiliter defectuoſus ſit in aſſiſtendo communitatibus Chori, Refectorii, & aliis, prout ſibi in Conſtitutionibus præſcribitur. --

§. IX. -- Porrò electio illius, qui in omnibus præmiſſis vitam communem non ſequatur, irritanda ſit à Prælato, ſive Superiore Generali; capta informatione extra judiciali pro ſua conſcientia ſine ſtrepitu Judicii, cum conſilio, & aſſenſu trium Fratrum, qui Miniſtri Provinciales, vel ſaltem Definitores Provinciæ, ſint, vel fuerint: ipſorum autem conſcientias, ne aut ille expellatur, qui vitam communem ſequatur, aut ille confirmetur, qui eam non obſervet, oneramus. --

§. X. -- Demum, ut omnis occaſio tranſgrediendi præceptum de non contrectandis denariis, ſeu pecuniis, auferatur, omnibus, & ſingulis dicti Ordinis Prælatis, ſive Superioribus in virtute S. Obedientiæ, ac ſub pena privationis ſuorum officiorum injungimus, ut nulli Religioſo ejuſdem Ordinis permittant adminiſtrationem fundorum, reddituum, aut quarumcumque aliarum rerum, & bonorum mobilium, vel immobilium, cujuſcumque Domini illa ſint: & ſignanter, ut nulli Religioſorum ordinis hujuſmodi permittatur adminiſtratio bonorum temporalium alicujus Monaſterii Monialium ſub quovis prætextu, aut nomine, nempè Adminiſtratoris, Syndici, Factoris, Coloni, Superintendentis, Villici, aut alio quovis imaginabili.

Deinde apponit decreta roborantia, & amplas derogationes, *non obſtantibus*, *&c.*

Dat.

Dat. Romæ apud S. Mariam Majo. ſub Annulo Piſcat. die 20. *Novembris* 1679.

Inſtruendi igitur ſunt, eis quamlibet contrectationem pecuniæ, ſeù denariorum, quæ ſit quovis modo politica, & non purè naturalis eſſe interdictam. Contrectare autem
32 pecunias politicè eſt: ipſas recipere in uſum quemcumque civilem, ſive ſit ad emptionem rerum, donationem, mutuum, cambium, depoſitum, civilem conſervationem, ſocietatem, mercaturam, contractum politicum, theſaurizationem, ſimilivè &c.; vel ipſas in aliorum gratiam, & aliorum nomine, adminiſtrare; & generaliter eis prohiberi pecunias, & denarios contrectare, ut ſunt quædam metalla, publica authoritate inſtituta, uti formale inſtrumentum emptionis.

Et ſolùm eis dari, poſſe eas contrectare contractu purè naturali, & materiali, nimirum, ut ſunt metalla, quæ uſibus Fratrum cedere poſſunt, ut notavit Marcant. *in Reg. S. Franciſci cap.* 4. *textu* 1. *quæſ.* 1. *concl.* 1. & *quæſ.* 2. tradit, Fratres eis uti poſſe occaſione Medicinæ parandæ, cum hæc ſcilicet ſine auri, vel argenti mixtura haberi non poſſet. Sic item ad pecuniam à terra levandam, & ad materialiter illam de loco ad locum transferendam, non prohiberi concedit; verùm, ſemper ſcandalum eſſe cavendum, affirmat.

33 Clauſula illa *ſine ſtrepitu judicii*, appoſita ab Inno., & obſervanda in caſu irritandæ electionis, ſignificat apud Paſqualigo ad Laurentium de Franchis *p.* 1. *num.* 708., non eſſe ſervanda, quæ à jure civili, ſeù canonico introducta ſunt, ſed ſatis eſſe ea ſervare, quæ ſunt juris naturalis, & gentium; probationes tamen citationes, defenſiones legitimæ nunquam

quam debent in ſummario proceſſu omitti, utpotè neceſſariæ pro habenda notitia veritatis, & facit Gloſſa *ad Textum cap. Statuta de Hæreticis in 6. lib. 5. tit. 2. verbo Certum eſt, & Clement. ſæpe lib 5. tit. 11. de Verbor. ſignif.* & ibi *Gloſſa* addens per ea verba, poſſe Judicem procedere in cauſa, etiam tempore feriarum, dilationes amputare, exceptiones, & appellationes fruſtratorias expellendó, & litem quantum poterit facere breviorem juxta Engel. *Colleg. Jur. Can lib. 2. tit. 1. nu. 12.*

34 Converſis ad ſtatum Clericalem, & ante, & poſt profeſſionem tranſire interdicitur, per diſpoſita à Clem. VIII. -- Cum ad Regularem, *apud Bullam Cherub. cit. nu. 26.* ubi §. 34. ſtatuitur: ſed qui ad Converſorum habitum recepti fuerint, ad Clericorum ſtatum tranſire, etiam durante tempore probationis, non poſſunt. --

35 Circa eos Regulares, ut incorrigibiles eiiciendos, ſunt obſervanda, quæ ſtatuit *S.C.C. ex facultate S. M. Urbani VIII. ſub die 21. Septembris 1624. Bull. Cherub. tom. 4 pag.* 63., & alia, quæ diſpoſuit *S. C.* à Sanctiſſimó D. N. Innocentio Papa XII. deputata ſuper moderatione Decretorum de Apoſtatis, & ejectis, editorum, tam à *S. C. C.*, quàm à præfato Papa Urbano VIII., & decrevit.

I. -- Quod fugitivi annuatim requirantur, & reſpectivè cogantur ad Clauſtra reverti. --

II. -- Quod annus integer, & qui in prædictis Decretis anni 1624. præſcribitur in penitentia, & jejunio ad eiiciendos incorrigibiles, ad ſex tantùm menſes continuos imposterum coarctetur, & reſtringatur. --

III. -- Quod facultas Generalibus Ordinum

num de conſilio, & aſſenſu ſex ex gravioribus Religioſis, in ſingulis Capitulis, & Congregationibus generalibus ad cauſas eiiciendorum eligendis, attributa, extendatur etiam ad quoſcunque Provinciales, qui electis pariter in Congregationibus Provincialibus ſex gravibus ex propria Provincia Religioſis, à Generali confirmandis, de illorum conſilio, & aſſenſu, cauſas hujuſmodi cognoſcant, & ad effectum eiiciendi incorrigibiles ſuæ Provinciæ, & ejectionem pronunciandi, accedente approbatione Generalis, definiant, ſalva ſemper S. Sedis, & S. C. C. in caſu recurſus, & appellationis, authoritate.

IV. -- Quod imposterum Proceſſus conficiantur juxta Regulas, Conſtitutiones, Ordinationes, & ſtylum cujuſque Ordinis, & Religionis, donec aliter fuerit à S. C. proviſum.

V. -- At quia nimia ſine delectu facilitas recipiendi quoſcumque, Religionis ingreſſum petentes, & à Religione forſan alienos, duram ſatis tractu temporis neceſſitatem parit, eoſdem à Clauſtris eiiciendi, ne ejuſmodi ſemina, quæ à principio ad fructum faciendum, cadunt in terram bonam, paulatim contaminata inordinatis moribus, uſque ad incorrigibilitatem ſubcreſcant in paleas, eadem S. C. annuente S. D. N. ſub interminatione Divini Judicii, nec non privationis vocis activæ, & paſſivæ, ac dignitatum, & officiorum obtentorum, cum inhabilitate ad eadem imposterum obtinenda, quibuſcunque dictorum Ord. Superioribus diſtrictè præcipit, & mandat omnia, & ſingula Decreta S. M. Clem. VIII. regiſtrata poſt Decr. S M. Urb. VIII. de Apoſtatis, & Ejectis incipien. *Regularis, Sanctiſſimus, & Nullus*, unà cum aliis ſubſequentibus

tibus Decretis proviſionibus, ordinationibus, & reſpectivè moderationibus, bis in anno legi, eadem ad unguem ſervari, pęnas in eiſdem contentas innovari, & Capitibus Ordinum intimari, ne hujuſmodi Decretorum Tranſgreſſores, qui in lege gloriantur, per prævaricationem legis Deum inhonorent, & ne militiæ Chriſti tam de facili fiant deſertores, ac profugi. Dat. Romæ die 24. Iulii 1694.

G. Card. Mareſcotus Pro-Præfectus.

R. Pallavicinus S.C.C. Secretarius.

Collectio Bull. Innocentii XII. *pag.* 287. Decret. incipit: *Inſtantibus Procuratoribus Generalibus.*

CAPUT XXVIII.

Officialis quoad Quartam Funeralium.

SUMMARIUM.

1 *Quarta Funeralis deſcribitur.*
2 *Non ſemper, nec ubique datur quarta pars.*
3 *Romæ datur medietas.*
4 *Conſuetudo localis non extenditur.*
5 *Quid nomine Funeralium intelligatur?*
6 *Conſtitutio Pii V.* Et ſi Mendicantium, *revocatur à Greg. XIII., cũ diſponit contra Trid.*
7 *Super ſolutione Quartæ conſuetudo ſervatur.*
8 *Præjudicium Parochorum vitandum.*
9 *De Candelis, quæ ad manus Fratrum dantur, Quarta non debetur.*
10 *Fratres Minorum de Obſervantia Privilegium habent à Sixto IV.*
11 *Referuntur caſus, in quibus iidem à Clem. IV. eximuntur.*
12 *Ordinis Prædicatorum amplum Privilegium enunciatur.*

13 *Quarta non debetur de Miſſis, Legatis &c.*
14 *Exponitur clauſula* ſalvo jure, & juſtitia Eccleſiarum.
15 *Quid ſit neceſſarium, ut Regulares teneantur ad ſolutionem Quartæ?*
16 *Monaſteria erecta poſt Concil. ad Quartam non tenentur.*
17 *Referuntur Decreta S.S.C.C.*
18 *Ex reſtrictione Quartæ ad Quadragenariam quid deducatur?*
19 *Dictio* ante, *appoſita in Decreto Concilii quid ſignificet?*
20 *Monaſteria fundata poſt publicationem Concilii ſunt exempta: & quando?*
21 *Item ſi fuerint erecta intra quadraginta Annos ante publicationem.*
22 *Parochis incumbit probare, Regulares teneri ad ſolutionem Quartæ.*
23 *Authores referentes Privilegia exemptiva Regularium à ſolutione Quartæ.*
24 *Quæ obtinuerint Cœleſtini, Carmelitæ, Minimi, & Prædicatores.*
25 *Privilegia Minorum.*
26 *Quæ Privilegia emanata intra quadragenariū ante publicationē Concilii, Conciliū revocet.*
27 *Moniales eximuntur à ſolutione Quartæ; & quando?*
28 *An Parocho Quarta debeatur, ſi funus transferatur?*
29 *Pompa Exequiarum ſerò, & manè facta, una cenſetur.*
30 *Quarta ſolvitur Parocho, in cujus Eccleſia Defunctus Sacramenta percepit.*
31 *Quid dicendum de habente domicilium in duabus Parochiis?*
32 *Portio non ſolvitur Eccleſiæ, in qua eſt Sepultura Majorum.*

1 QUarta, quæ funeralis dicitur, *eſt*, per Doctores, *quædam Portio à Canonibus inducta, & approbata* (& ideò *Canonica* appellatur) *Parocho, propter Sacramentorum adminiſtrationem debita, ex iis, quæ Regularibus obveniunt, ex quo in ipſorum Eccleſiis eligat quis Sepulturam, & apud eos ſepeliatur.*

Hujuſmodi portio *Quarta* nominatur in Clementina *Dudum de Sepulturis in 6. lib. 3. tit. 17. §. Verum*, ubi diſponitur à Regularibus eſſe prçfatorum quartam partem Parocho ſolvendam. Et in *extravag. Inter cunctas de Privil. lib. 5.* ad medietatem Benedicti XI. extendit. Proptereà liquet, & notavit Antonell. *de Regimine Eccl. lib. 1. cap. 13. num. 7.* Canones in quota non concordare; Et in quibuſdam par-
2 tibus, apud Mirand. *Manual. Prælat. tom. 2. qu. 48. concl. 2.*, eſt medietas: in aliis tertia, vel quarta pars, ſecundum varia jura, & conſuetudines; Quibus in hac materia eſſe ſtandum, nemo dubitat, & firmat Piaſec. *Prax. Epiſ. part 2. cap. 5 art. ultimo ſub n. 45. verb. Quanta. Confect. Sum. Privileg. Mendic. tit. 19. cap. 1. de Sepulturis*, & expreſsè habetur *Cap. Certificari de Sepulturis lib. 3. tit. 28.* ubi exponens Pontifex illud *Salva juſtitia &c.* ait: *Illa juſtitia circa medietatem, vel tertiam, aut quartam partem pro locorum diverſitatibus attendatur.*

3 Unde hìc Romæ datur medietas cereorum, intortitiorum, & candelarum, quæ accenduntur, cum Cadavera deferuntur ad Eccleſias, in quibus ſibi elegerunt Sepulturam; & æquali portione inter Parochum, & alios, etiam Regulares, apud quos tumulantur, dividuntur, ea item, quæ pro celebrandis Divinis Officiis, præſente corpore, & priuſquam terræ tradatur, ac circa Caſtrum

doloris, & in Altaribus accenduntur: Sicut etiam arma, lectum, ornamenta, culcitra, ſeu pannus ſericus, tabulæ, & ſimilia. Et id propter ſpecialem, & antiquam conſuetudinem, quæ vim etiam obtinuit ex Decreto *S.C. Viſit. Apoſt. die* 5. *Octobr.* 1620. *ab Urbano VIII. approbato*, ut refert Paſqual. ad Laurentium *de Franchis prima par. ſub nu.* 28.

4 Quæ tamen conſuetudo, utpotè localis, non extenditur ad alia loca extra Urbem, ut in terminis tradit Donat. *Prax. Reg. tom.* 3. *tract.* 11. *quæſt.* 12. *num.* 2., & facit, quod habet Pignatell. *tom. primo conſult.* 52. *num.* 5. conſuetudinem non tranſire de loco ad locum.

5 Nomine funeralium, ad effectum detrahendi quartam favore Eccleſiæ Parochialis, ex allegata Conſt. Benedicti, veniunt ea, quæ cum funere deferuntur circa cadaver à Domo Defuncti ad Eccleſiam; & quicquid ſit, an præfata fuerit revocata à *Concil. Vien.* ut vult *Gloſſa in Clementina Dudum verb. Funeralibus*, id liquet fuiſse innovatum per Pium V. *Conſt.* & *ſi Mendicantium*. *Bull. Cherub. tom.* 2. *pag.* 227. *num.* 11. *verb. Quarta* his verbis: -- Et ubi ſolvi conſuevit, id tantùm ceræ, & aliorum, quæ in aliquibus partibus deferri contigerit tempore, quo Defunctorum corpora ad Sepulturam deferuntur &c. Sicque intelligi Concilii Decretum, quo ad quartam hujuſmodi ſolvendam, debere cernimus. --

6 Et quo ad hoc non eſt allegata Conſtitutio revocata à Gregor. XIII. in *Conſt. Incipit In tanta idem Bull. pag.* 370. Cùm revocatio Pianæ Conſtitutionis, ejuſdemque reductio ad terminos Concilii per Greg. factæ, reſpiciant

eam,

eam, quo ad ea à Pio Regularibus conceſſa contra formam ejuſdem Concilii; non verò declarationes per ipſum factas, circa modum ſolutionis Quartæ; quippè, cum nil ſpecialiter de hoc Concilium diſpoſuerit, & dumtaxat decreverit Quartam eſſe ſolvendam, & non expreſſerit, in quo hæc Quarta conſiſteret, infertur Conſtitutionem Pii non eſſe ea parte abrogatam, qua declarat conſiſtere in cereis, circa cadaver deferre ſolitis. Ideò in eo ſubſiſtere eſt certum, utpotè declarativam, & non deſtructivam legis Conciliaris, prout notavit Antonel. *ſub nu.* 9. Rota *in Licien Quarta funeralium* 15. *Januarii* 1518. *apud* Paſqual. *ibi.cit.* Lezz. *Sum.qq. Reg.tom.*3. *verb. Quarta funeralis in* 6 Mirand. *loc. item cit.art.* 12.

7 Verùm, etiam in hoc eſt particularis locorum conſuetudo ſervanda, quod ſignificat *Trid ſeſſ.*25.*cap.* 13. *de Ref.* per hæc: *Et eadem portione, quæ antea ſolebat*, & firmavit *S.C.C.* *ſub die* 18. *Julii* 1699. *in una Mantuana Quarta funeralis*, quæ in favorem Regularium adverſus ejuſdem Civitatis Parochos, reſcripſit, ut infra: -- In caſu, de quo agitur ſervandam eſſe conſuetudinem ſolvendi Quartam in medietate cereorum tantùm, quæ deferũtur.

8 Et debitum ſervandæ conſuetudinis eſt in terminis equitatis, quia ex multorum locorum praxi, pompa funeris celebratur intra Eccleſiam, & nihil ferè defertur cum corpore Defuncti; unde ſi in præfatis, & de ſolis iis, quę cum corpore deferuntur, eſſet Quarta ſolvenda, relevans præjudicium Parochi reportarẽt.

9 Et quamvis Piaſec *loc cit part.* 2. *cap.* 3. *art.* 6. *ſub n.* 60. Quartam funeralem aſſerat deberi ex omnibus: dictum limitat, excipiendo

 can-

candelas, quæ ad manus Fratrum dantur; addendo præterquam, de quibus expreſsè in Privilegiis exēptionū cavetur, ne de iis exigatur.

10 Propterea nequit à Fratribus Minoribus exigi de candelis (etiam ubi eſt conſuetudo, ut Quarta ab eis ſolvatur) ex conceſſione ipſis facta à Sixto IV. *Conſt. Regimini, Mare Magnum* nuncupata, *Bull Cher. tomo 1. pag.* 408., ubi §.6. habetur: -- Nec ſimiliter aliqua portio debeatur de his quę ad certos determinatos uſus eiſdem Fratribus, vel eorum domibus in genere, aut in ſpecie: etiam de bonis eorum, quorum cadavera apud eos contigerit ſepeliri; nec etiam in caſibus, in quibus per ejuſdem Clementis, & aliorum Prędeceſſorum noſtrorum ſpecialia Privilegia, Fratres ipſi ab hujuſmodi ſolutione Quartæ ſunt exempti; nec aliquo caſu de candelis, quæ ad manus Fratrum dantur, Quarta aliqua quomodolibet detrahatur. -- Cum ampliſſimis derogatoriis Conſtitutionis Bonifacii VIII. *de una, & duabus dietis, & ſuper Cathedram; & Clementinæ Dudum, ac aliorum in contrarium facientium.*

11 Caſus autem, in quibus eos Clemens IV *Conſt. Virtute conſpicuos* exemit, refert ipſe §. 26. -- **Concedimus, *ait*, quoque vobis, ut de his, quæ in ornamentis, vel pro eis, aut libris, fabrica, luminaribus, anniverſario, ſeptimo, vigeſimo, trigeſimo, ac aliis ad perpetuum cultum Divinum, ſeu pro pitantiis, aut victu ad ſubſtentationem veſtram, vel indumentis, necnon pro annuis cenſibus redimendis, ad quorum ſolutionem aliquæ Domus veſtri Ordinis obligatæ noſcuntur, vel de Domibus, prædiis, & hortis, & locis emendis vobis legantur &c. nulli canonicam juſtitiam, aut** **por-**

portionem aliquam teneamini exhibere. Et ne quis à vobis, vel ultimarum executoribus voluntatum, ſeu decedentium Hæredibus de præmiſſis aliquid exigere, vel extorquere præſumat, diſtrictiùs inhibemus &c.

12 Non minoris amplitudinis Privilegia idem Sixtus *Conſt, Regimini*, *item Mare magnum nominata*, ſacro Prædicatorum Ordini elargitur. Et deinde Pius V. *Conſt. Ad hoc Nos loc. cit. Bull. pag.* 233. *§*. 10. declaravit eos *ad ſolvendam Quartam non teneri de legatis, donatis, ſive quomodolibet elargitis pro Anniverſariis, aut Miſſarum celebratione*. Et generaliter *Conſt. Et ſi Mendicantium nu.* 11. *verb. quartam*; & ubi hanc Regulares ſolvere conſueverunt, decernit: Concilium eſſe intelligendum, eam non deberi *de Miſſis ſeu Legatis, vel aliis Fratribus ipſis, ſeu Monialibus hujuſmodi relictis, aut aliàs quomodolibet donatis*. De quibus nullam deberi notavit Confectius *Summ. Privil. cap. & tit. cit.* ubi, exponens clauſulam *Salvo jure, & juſtitia Eccleſiarum* (qua plures uſi ſunt Ponti-
14 fices, qui conceſſerunt poſſe ſeculares ſepulturam eligere in Eccleſiis Regularium) ait, quod etiam refert Piaſecus *loc. cit. art.* 6. eſſe intelligendam dumtaxat de iis, quæ cum funere deferuntur (niſi conſuetudo juxta ſuperius dicta aliud evincat, vel de aliis juribus Parochialibus diverſis ab exceptis, & expreſſis in Privilegio exemptionis. Quod colligi poteſt ex Mari magno Minorum, & in terminis declaratur in illo Prædicatorum.

15 Ut Regulares ad quartam teneantur, neceſſarium conſideratur; quod Conventus, & Monaſteria fuerint erecta quadraginta annis ante Concilium, & quod totidem annis ſolvere conſueverint.

Quod liquet ex decreto S.C. Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 13. *de Ref.* ubi: -- Decernit ſancta Synodus, ut quibuſcumque in locis, jam ante annos quadraginta, quarta, quæ funeralium dicitur, Cathedrali, aut Parochiali Eccleſiæ ſolita eſſet perſolvi, ac poſtea fuerit ex quocunque privilegio aliis Monaſteriis, hoſpitalibus, aut quibuſcunque locis piis conceſſa, eadem poſt hac integro jure, & eadem portione, quæ antea ſolebat, Cathedrali, ſeu Parochiali Eccleſiæ perſolvatur: non obſtantibus conceſſionibus, gratiis, privilegiis, etiam Mari magno nuncupatis, aut aliis quibuſcumque. --

16 Ideò poſt eos annos erecta non tenentur, ex declaratione Pii V. *Conſt. allegata*, *Et ſi Mendicantium num.* 11. -- Quarta autem funeralium, de qua *ſeſs.* 25 *cap.* 13. nequaquam ſolvere teneantur Monaſteria, quæ à quadraginta annis citra fundata exiſtunt: poſtquam Concilium ipſum loquitur tantùm de Monaſteriis ante annos quadraginta fundatis, quæ ipſam quartam ſolvere conſueverant.

17 Et pluries firmavit S. C. C. *Et in una Pampilonen lib.* 43. *poſitionum fol.* 825. *cenſuit caput* 13 *ſeſſ.* 25. -- non comprehendere Monaſteria, ædificata à quadraginta annis citra, aut quæ in dies ædificantur, aut in futurum ædificabuntur, præſuppoſito, quod hujuſmodi Monaſteria, ejus ſint Religionis, cui à Sede Apoſtolica indultum ſit, ut quartam funeralem ſolvere non teneantur. --

Et *in una Meliten.* 2. *Auguſti* 1607. *lib.* 11. *decret. fol.* 13 *à ter.* S. Cong. cenſuit, ſi Religioni S. Franciſci de Obſervantia ante quadraginta annos ante Concilium à Sede Apoſtolica indultum fuit, ut quartam hujuſmodi ſolvere non teneatur, non teneri ad ſolvendam eam, hanc

hanc Eccleſiam poſt Concilium acquiſitam, tametſi, antequam Religioni prædictæ acquireretur, eam ſolvere dicta Eccleſia conſueviſſet. -- Et *in una Hieracen. lib.* 2. *decr. fol.* 17. *& in una Nullius* 1625. *lib.* 12. *decr. fol.* 203. *à terg. Et in una Auſculana lib.* 30 *decret fol.* 503. 2. *Septembris* 1679. Et alibi ſæpè.

Et *die* 17. *Novembris* 1673. -- S.C. Epiſc. & Reg. cenſuit Monaſteria, quamvis à quadraginta annis citra ędificata, non teneri ad quartam Parochiali Eccleſiæ præſtandam, ſi ſint ejus Religioni, cui à Sede Apoſtolica ante quadraginta annos indultum fuerit, ut quartam ſolvere non teneatur &c. Contrafacientes penis, & cenſuris, ab eorum Ordinariis, ſibi bene viſis, ſeverè eſſe puniendos.

18 Colligitur Tridentinum, ex reſtrictione quartæ, Parochis debitæ in caſu quadragenariæ conſuetudinis, ſupra ipſum legitimè præſcriptæ, ſupponere adhuc ſubſiſtentia, & in viridi obſervantia Privilegia Regularium exemptiva in cæteris caſibus.

Immo, ſi per Concilium eadem, in ordine ad quartam, abrogata fuiſſent, inutilis foret ſæpè à S C.C. adhibita, & repetita diſtinctio inter Conventus, ante, & poſt Concilium erectos.

19 Dictio *ante* poſita in præallegato Concilii decreto non ſignificat annos quadraginta eſſe computandos ſupra ejus initium, ſed ſupra ipſius publicationem, ut in cauſa *Oritana die* 27. *Februarii* 1649. Sac. C.C. reſpondit, -- nimirum Patres Cęleſtinos non teneri ad ſolutionem quartę funeralis, ex Privilegiis eiſdem conceſſis ſupra quadraginta annos ante Concilium Tridentinum publicatum. -- Et notat Antonell. *loc. ſub nu.* 9.

Ex quo habetur, quod cum Cōciliū fuerit,

per Pium IV. *Conſt. Benedictus Deus* 1564. *ſeptimo Kal. Febr.* confirmatum *Bull. Cher. tom. 2. p.* 103. & primo Romæ publicatum; ut tradit etiam Bail. *tom.* 1. *ſum. Concilior. verbo Concilium Trid. ſeſſ.* 3. *de receptione Concilii pag. mihi* 737., & habetur in citata Licien. Mona-
20 ſteria fundata poteſt ejuſdem publicationem, vel etiam intra annos quadraginta, ſcilicet *poſt* 27. *Januarii* 1624. (prout ſimiliter in ea-
21 dem Lycien. & apud Gabat. *tom.* 2. *Operum Moralium tract.* 5. *verb. ubi ſepelien. cap.* 50. *nu.* 76.) ſi erunt illius Religionis, quæ quadraginta annis ante præfatam, Privilegium exemptionis quoad quartam acceperit, & fuerit in poſſeſſione non ſolvendi, & ipſa exempta erunt; ex Regula quod *Dependens ſequitur naturam dependentis*; ſi verò Religioni, cujus ſunt membrum, unquam id fuerit indultum, & ſolvere conſuevit, & illa ad ſolvendum erunt obſtricta, ut tenuit Rota *in Poſnanien. jurium Parochialium* 5. *Maii* 1698. *coram Priolo*.

Niſi ſpecificè eximantur per Privilegium continens expreſſam derogatoriam allegatæ diſpoſitionis cõciliaris, & Clementinę *Dudū*.

22 In caſu, quo Regulares ad quartam præſtandam non teneri ſubſtineant, Parochis probare incumbit quadragenariam conſuetudinem, eoſque quadraginta annis ſupra publicationem Concilii eam ſolvere conſueviſſe, ut in terminis reſpondit S.C.C. *in cauſa Minorum de Obſervantia Provinciæ Poloniæ* 14. *Novembris* 1682. *lib.* 32. *decret. fol.* 476. ubi ad quæſitum, an ad Parochos, vel potius ad Superiores Regulares Conventuum, ſpectet onus probandi, quartam à controverſis Conventibus ſolvi conſueviſſe, vel non, per qua-

dra-

draginta annos ante Concilium? Sacr. Cong. reſpondit, ſpectare ad Parochum. --

Quia verò ad firmandum in caſibus particularibus Privilegium exemptivum à quarta, ſolet in decretis SS. CC. apponi clauſula reſtrictiva, ut, -- ſi Religioni ante annos quadraginta ante Concilium à Sede Apoſtolica indultum ſit: vel præſuppoſito, quod ſit ejus Religionis, cui ſit indultum, ut quartam fu-
23 neralem ſolvere non teneatur. -- Ideò, ut conſtet, quibus id fuerit conceſſum, videri poſſunt *Caſarubios compend. Privileg verb. Canonica portio.* Mirand. *loc. cit. art.* 6 Rota *in Lycien. cit.* Peyrin. *de Privil. ad Conſt. unicam* Pyrrhi §. 11 *pag.* 11. Et plura per extenſum refert ſatis doctum Summarium Typis R. C. A. datum, & in allegata Mantuan. *Quartæ Funeralis* Sac. C.C. per Regulares exhibitum.

24 Et quoad hoc, notandum, Eugenium IV. ſub anno 1404 Conſt. incipit *Ad decorem*, exemiſſe Cęleſtinos: Nicolaum V. qui Eccleſiæ præfuit circa annum 1447. Conſt. incipit *Inter cætera*, Carmelitas. Julium II. quinto Kal. Auguſti 1506. Conſt. incipit, *Et licet juxta* Minimos. Leonem X. Conſt. *Exponi Nobis* 25. *Junii* 1518. & Paulum IV. Conſt *Ex Apoſtolicæ* 9. *Martii* 1556. Prædicatores.

25 Minores Privilegium exemptivum à quarta receperunt ab Alexandro VI. Conſt. *Sacræ Religionis* 5. *Febr.* 1501. *apud* Roderico *collect. Privileg. Apoſtol. tomo* 1. *Bulla* 7. prout ſequitur: -- Sacra &c. Nobis, ut de cætero omnibus, & ſingulis gratiis, privilegiis, libertatibus, immunitatibus, & indultis ſpiritualibus, & temporalibus, tam Fratrum Prædicatorum, quam Hæremitarum Sancti Auguſtini, & B. Mariæ de Monte Carmeli,

omnibuſque aliis Mendicantibus per Sedem Apoſtolicam, vel per Legatos ejuſdem, etiam per literas Apoſtolicas, Mare magnum nuncupatas; etiam quoad exemptionem à ſolutione quartæ, locorum Ordinariis, & Parochialium Eccleſiarum Rectoribus debitæ, à qua vos potiori pro cautela eximimus (quibus directè iiſdem exemptivum Privilegium cōceditur) hactenus conceſſis, quorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum infererentur, haberi volumus pro ſufficienter expreſſis, uti potiri, gaudere liberè, & licitè poſſitis, & debeatis in omnibus, & per omnia, perindè, ac ſi vobis ſpecificè conceſſa fuiſſent, Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, nec non omnibus illis, quæ in literis prędictis conceſſa ſunt non obſtare, cæteriſque contrariis nequaquam obſtantibus, authoritate Apoſtolica, tenore præſentium de ſpecialis dono gratiæ indulgemus, illaque vobis de novo concedimus. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris die 5 Februar. 1501.

Idem conceſſit Leo X. *ſub die* 16. *Febr.* 1514. *Conſt. incip. Affectu benevolentiæ*, apud eundem Roder. *cit. Conſt.* 22 *pag. mihi* 253. Et *ſub die* 30. *Maii* 1525. *Conſt. dum fructus uberes* confirmatur à Clem. VII. Quibus Julius II. 6. *Novemb.* ut tenuit Rota *in Lycien. & idem* Mirand. *& Caſaruh.* notant, itidem Privilegia aliis Mendicantibus conceſſa communicavit, & illa de novo conceſſit, ac expreſsè eos exemit à ſolutione quartæ, ut conſtat ex narrativis allegatæ Conſtitutionis Leonis. Et *ſub anno* 1555. 1. *Julii Bull. Cherub. tom.* 1. *pag.* 806. Paulus IV. *Conſt. Ex Clementi* eorumdem Minorum Privilegia confirmavit, indultumque exemptivum à quar-

ta

ta impertitus eſt, ut ſequitur: -- Ac ab ipſi impoſitionibus, gravaminibus, oneribus, decimis, quarta, & quinta, etiam funeralium, & aliorum quorumcumque eis legatorum, & oblatorum, ac conceſſorum pro tempore, nec non Pedagiis, & Gabellis, ac omnibus, & ſingulis aliis ſupradictis libera penitus immunia; & exempta (ſcilicet, loca, & Monaſteria, Superiores, Fratres, & Moniales) authoritate Apoſtolica, & tenore prædictis etiam concedimus, ac ſtatuimus, & ordinamus. --

Et § 15. apponit clauſulas -- non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionibus ſuper Cathedram Bonifacii, & dudum Conc. vien., ac Clementinæ. Religioſi de Privil. & dudum de ſepulturis, ac etiam Ex frequentibus de ſentent. Excommunicat. & Extravagante ad conditorem Ioannis XXII. cum aliis conſtitutionibus eandem materiam prædictæ extravagantis tangentibus, ſeu concernentibus ac Regulis Cancellariæ Apoſtolicæ, jam editis, & in futurum edendis, ac piæ mem. Bonifacii Papæ VIII etiam prædeceſſoris Noſtri, de una, & in Concilio generali de duabus dietis, editis &c. --

Nec dicendũ prefatas Pauli literas, utpote emanatas, cum ſupra, ſed intra quadraginta annos ante publicationem Concilii, fuiſſe ab eodem inet Concilio abrogatas; quoniam Cõcilium *ſeſſ. & cap. cit.* abrogat ſolum, quoad hoc Privilegia exemptiva, intra quadraginta annos emanata, reſpectu Conventuum, & Mo-
26 naſteriorum erectorũ ſupra quadraginta annos ante ejuſdem publicationem, & quæ per annos quadraginta conſueverint quartam Eccleſiæ Parochiali præſtare; mandans, revocatis ad hunc effectum privilegiis, ſolutionem

eſſe

eſſe continuandam; ut ex ejuſdem liquet lectura,& tenuit Rot. *in Senogalien quarta Funeralis coram Rondanino* 11. *Ianuarii* 1686. & colligi poteſt ex Antonello *loc.cit. n.9.* non verò ante hujuſmodi tempus conceſſa, & poſteà à S.Sede confirmata.

27 Nec Moniales,niſi adſit in contrarium cóſuetudo legitima ad quartam ſolvendam tenentur,ut plúries S.C C.declaraſſe,& pręſertim *in una Albiganen* 16.*Mart.* 1652. *ad c* 13. *ſeſſ.*25.*de Refor.*refert Pignatel. *to.*1.*conſ.*381.

28 Si poſtquam corpus fuerit ſub ſacra reconditum gleba, contingat ad diem ſequentem funus transferri,majori pompa celebrandum, debetur Parocho quarta de intórtitiis, & cereis,quæ occaſione illius accenduntur. Et ſuper hoc referri à Barboſa *de offic.& poteſt. Parochi c.*25.*n.*38.*decret.S.C. Epiſc.& Reg. ſub* 3. *Aug.*1621.*tradit* Donat.*tract.*21.*q.*11. *num.*2. quia præſumitur, quod pompa fuerit in fraudem Parochi translata in ſequentem diem.

29 Extende etiam ad caſum, quo ob fœtorem Cadaveris celebrari exequiæ eodem die non poſſent. Præſertim etiam, quia pompa exequiarum ſero, & mane facta per Remigium Scrofa in examine ejuſdem decreti apud Donat. *cit.* una cenſetur.

30 Notandum, quod Parochus, cui quarta funeralis debeat perſolvi, ille eſſe debet, in cujus Eccleſia defunctus ſolebat Sacramenta recipere,& audire Divina. Ex *cap.cum quis de ſepult.in* 6.*lib.*3.*tit.*12. ubi notat gloſſa,quod habens duo domicilia in duabus Parochiis, ad quæ ſe æqualiter transferat,adeò ut,ſex men-
31 ſibus in uno, & totidem in altero, habitet. ſi in tertia Eccl eſiâ ſepulturam eligat, ſolvenda portio,eſt inter Pręfatarũ Parochos dividẽda.

Sicut

Sicut per medium tradit eſſe ſolvendam eiſdem, dum habens domum, quæ æqualiter ad binas ſpectet Parochias, in tertia ſepeliatur.

32 Et ſi quis, dimiſſis, Eccleſia Parochiali, & Eccleſia, in qua ſepulti ſunt ſui majores, & in qua fuiſſet ipſe ſepultus, ſi non elegiſſet in alia ſepulturam, iſtam in alia Eccleſia eligat, portio canonica ſolvi debet Parochiali, & non ei in qua eſt ſepultura ſuorum majorum, quippe ex obſervatione Gloſſæ *loc. cit.* §. *nota* 1. ſepulchrum majorum non præfertur Eccleſiæ Parochiali; & portio ſolvitur in recompenſationem laborum, quos ſuſtinuit Rector Eccleſiæ Parochialis in celebrando Divina, & adminiſtrando Sacramenta ipſi defuncto.

CAPUT XXIX.

Officialis quoad adminiſtrationem Sacramentorum.

SUMMARIUM.

1 *Fideles ſemel in Anno proprio debent Sacerdoti confiteri.*

2 *Sententia non fertur niſi in ſubditos.*

3 *In abſolvente neceſſaria eſt Iuriſdictio delegata, vel ordinaria.*

4 *Qui veniant nomine proprii Sacerdotis?*

5 *Qui cōfitetur habenti licentiam à ſummo Pontifice, non tenetur ſemel in Anno Paroch confiteri.*

6 *Papa eſt proprius omnium Sacerdos.*

7 *Confeſſione, per Regulares ab Epiſcopo approbatos, audita, ſatisfit præcepto Eccleſiæ.*

8 *Regulares habent privilegium audiendi confeſſiones à Papa.*

9 *Sunt-delegati à Sede Apoſtolica.*

10 *Er-*

10 *Error circa confeſſos apud Regulares.*
11 *Quo tempore non poſſint ſecularium confeſſiones audire?*
12 *Die Paſchatis Reſurrectionis Eucbariſtiam ſecularibus non miniſtrant?*
13 *Seculares, tunc ſumentes Eucbariſtiam in Eccleſiis Regularium nō ſatisfaciūt Præcepto.*
14 *Secus ſi ſint Parochiæ.*
15 *Regulares debent approbari ab Ordinario; quoad Tertiarios.*
16 *Infirmis extra Clauſtra, quæ Sacramenta nequeant adminiſtrare?*
17 *Quæ poſſint ſuis commenſalibus?*
18 *Sponſos benedicere nequeunt.*
19 *Quid dicendum quoad exiſtentes in Grangiis?*
20 *Et quid quoad advenas apud eos infirmos?*
21 *Tempore Paſchali poſſunt audire confeſſiones omnium.*
22 *Aſſerentes, confeſſiones Sacramentales factas apud Religioſos eſſe ſacrilegas, damnantur.*
23 *Religioſo ægrotanti extra Monaſterium Parochus miniſtrat Viaticum.*
24 *Clericus miniſtrans in Ordine, quem non habet, eſt irregularis.*

1 CONCILIUM Lateran.IV. ſub Innoc. III. decrevit, ut Fideles, ſaltem ſemel in anno omnia ſua peccata proprio Sacerdoti confiteantur: & eodem cap. addit: ſi quis autem alieno Sacerdoti voluerit juſta de cauſa ſua confiteri peccata prius licentiam poſtulet, & obtineat à proprio Sacerdote, cum aliter ille ipſum non poſſit abſolvere, vel ligare: Duhamel *Theol. Cler. tom.3. de Sacram. lib.4. diſſert.3. c.3. n.3.* Bail *ſum. Conc. to.1. pag.413. n.21. lit.D.* Et rectè, quia confeſſio Sacramentalis ex Trid. *ſeſſ.14. can 9. de*

Pænit.

Pænit. Sacram. eſt actus Judicialis, non autem nudum miniſterium pronunciandi, & declarandi remiſſa eſſe peccata confitenti. Et c. 7. *habet*, natura verò, & ratio judicii illud expoſcit, ut ſententia, in ſubditos dumtaxat, fera-
2 tur. -- Etenim nullus ligari, vel abſolvi à non ſuo Judice valet; quod cap. poſtremo citato confirmat, ſtatuens, - nullius momenti abſolutionem eam eſſe debere, quam Sacerdos in
3 eum profert, in quem ordinariam, aut ſubdelegatam non habet juriſdictionem. --
4 Nomine proprii Sacerdotis, non veniunt ſoli Parochi, & Curati, quibus animarum cura eſt commiſſa, ſed præter ipſos, primo loco venit Papa, qui eſt maximus, & ſummus Sacerdos in Eccleſia: Epiſcopus, & ejus Vicarius Generalis in propria Diœceſi, aliiq; apud Fag. *c. omnis de Pœn. & rem. pag. mihi* 130. *ſub n.* 56.

Propterea quicumque ſua peccata confitetur habenti licentiam à Summo Pontifice
5 audiendi Confeſſiones, faciendas ex præcepto
. Concilii Later. præcepto Concilii ſatisfacit. Nec tenetur, etiam ſemel in anno, confiteri Parocho, aut alii ulli de hujus licentia; quia Concilium non vult aliud, quam, quod quis ſemel, ſaltem in anno, confiteatur proprio Sacerdoti, aut alii de ejus licentia; qui autem confitetur alicui habenti licentiam à Papa,
6 confitetur illi de licentia proprii Sacerdotis;
. de licentia nimirum Papæ, qui in Eccleſia Catholica eſt proprius omnium fidelium Sacerdos: cujus Diæceſis ex eodem *num.* 17. eſt univerſus Orbis, cujuſque juriſdictio non eſt reſtricta ad ullius Territorii limites.

Conſequenter, qui Regularibus (ab Epiſcopis approbatis) confitentur, præcepto Ec-
7 cleſiæ ſatisfaciunt, quia confitentur haben-

tibus

tibus licentiam, & facultatem à proprio Sacerdote, nimirum à Papa; à quo per Fagn. *loco adducto* recipiunt Regulares licentiam audiendi Confeſſiones ſecularium. Quod etiam notarunt Confect. *ſum. Privil. Ord. Mendicant. tit.* 17. *c.* 15. *concl.* 6. & Donat *praxis reg. to.* 3. *tract.* 4 *q.* 33. inter enim proprios Sacerdotes, multo juſtiùs, connumeratur Rom Pontifex,
8 qui, dependenter ab Epiſcopi approbatione, privilegium audiendi ſecularium confeſſiones, eoſque Sacramentaliter abſolvendi, Regularibus impertitur, & ita, ut qui, illis in Confeſſarios approbatis, tamquam Papæ delegatis, confitentur, perinde ſatisfaciant præcepto Eccleſiæ, ac ſi propriis Parochis confiterentur; cum licentia Papæ majorem, omni ex titulo, vim habeat, quam illa Curati Et facit gloſſa per ea in *c. Si Epiſc. de pæn. & remiſs. in* 6. *verb item* 3 *præſupponendum*, quod -- Quis dicitur habere plures proprios Sacerdotes; ſcilicet, Rectorem Eccleſiæ Parochialis, Epiſcopum, Legatum, & Papam, qui habet generalem curam omnium Chriſtianorum; & ſufficit habere licentiam ab altero iſtorum: Mendicantes verò ſunt Delegati à Sede Apoſtolica. --
10 Unde errorem dicentium Regularibus Confeſſos, iterum Parocho teneri confiteri, etiam ejuſdem Confectio teſtimonio, damnavit Sixtus IV. *Conſt.* 6. & 7. *Regimini, Mare magnum Prædicatorum, & Minorum, reſpectivè nuncupatis, Bullar. Cher. to.* 1. *pag.* 408. & 411. Et Conc. Lateranenſe V. ſub Leone X. declaravit, confeſſos Regularibus ſatisfacere Conſtit. Omnis utriuſque ſexus *v. Conſt. dum intra cap offic. quoad privil. pag.* 218. *n.* 2. §. 4.
11 A Palmarum die uſque ad Dominicam in Albis

Albis ſecularium Confeſſiones valent audire, ex S C. C. decreto *ſub die* 9 *Iul.* 1644. tenoris qui ſequitur S.C. &c. poſt maturam diſcuſſionem cenſuit Archiepiſcopum Burdigalẽſem non poſſe prohibere Regularibus habentibus privilegia Apoſtolica, ut à Dominica Palmar. uſque ad Dominicam in Albis incluſivè adminiſtrare non valeant Sacramentum Confeſſionis, poſſe tamen eiſdem prohibere, ut perſonis ſecularibus in die Paſchatis non adminiſtrent SS. Euchariſtiæ Sacramentum,
12 etiam ſi d. ctæ perſonæ ſeculares, alia die, ſatisfecerint præcepto Eccleſiæ; quam determinationem *ſub die* 7. *Februar.* 1645. *conſt. exponi nobis*, *relatam per* Poncium *curſu Theol. diſp.* 46. *q.* 9. *n.* 121. confirmavit Innoc. X.

Et nedum tempore in decreto expreſſo ſecularium Confeſſiones audire, verum etiam iiſdem pro eodem, valent Sacramentum Euchariſtię miniſtrare, pro ut, propoſito dubio in cauſa Mechlinen. *Miniſtrationis SS. Euchariſtiæ Sacramenti:* -- An PP. Societatis, aliique Regulares poſſint miniſtrare SS. Euchariſtiæ Sacramentum perſonis ſecularibus à Dominica Palmarum uſq; per totam Dominicam in Albis? ead. S.C.C. *die* 31. *Ian.* 1682. reſpon-
13 dit affirmativè, excepto die Paſchatis; ita tamen, ut ſeculares, ſumentes Euchariſtiam in Eccleſiis Regulariũ in aliis diebus à Dominica Palmar ad Dominicam in Alb. incluſivè,
14 nõ ſatisfaciant pręcepto Eccleſiaſtico- Limita, niſi ſint Parochię: & tunc ſoli Parochiani.

Ii verò, qui de Tertio Ordine vocantur, nequeunt in Paſchate ſacram Synaxim à Regularibus ſumere, ut *ſub die* 20. *Decembr.* 1616. apud Peyrin. *ad Conſt.* 4. *Sixti IV. pag.* 42. §. 7. *n.* 49. ſtatuit S.C. Epiſc. & Reg. prout ſequitur,

tur, S.C. &c. ſtatuit juxta multas ejuſd. Congregationis reſponſiones, non poſſe Sacerdotes Regulares audire Confeſſiones Sacramentales mulierum Tertii Ordinis, quæ de pœnitentia dicuntur, niſi fuerint ab Ordinario approbati ad Confeſſiones ſecularium audiendas: quemadmodum nec poſſe illis adminiſtrare Sacratiſs. Euchariſt. Sacramentum in die Paſchatis Reſurr. D.N I.C. decrevit etiã S. C. Conc. *Floſ. Nicol.V. tertiariæ n* 3.

Quod Leo X. *Conſt. dum intra Bull.Cherub. to.*1. *pag.*586. extendit etiam ad Extremam Unctionem, & extra Eccleſiaſtica Sacramenta his verbis: -- Fratres autem, & Sorores Tertii Ordinis, nec non Mantellati, Corrigiati, Pizzocharæ, Cordellati, & alii, quocumq; nomine nuncupati, in propriis domibus habitantes, ſed die Paſchatis tantùm Euchariſtiam, nec non Extremam Unctionem, cæteraque Eccleſiaſtica Sacramenta (Pœnitentiæ Sacramento dumtaxat excepto) à proprio Sacerdote (ſcilicet Parocho) recipere teneantur.

Ibidem in Superioribus prohibet Euchariſtiam, & Extremam Unctionem, miniſtrare infirmis, quorum Confeſſiones audierunt: --, Euchariſtiæ verò, & Extremæ Unctionis aliaque Eccleſiaſtica Sacramenta, illis, quorum, etiam Infirmorum, ac decedentium
16 confeſſiones audierint, dicentibus proprium Sacerdotem illa ſibi dare denegaſſe, dare nequeant, niſi denegatio ſine legitima cauſa facta, vicinorum teſtimonio probata, aut requiſitio coram Notario publico facta doceretur.

Suis autem continuò commenſalibus pro tunc, & non aliàs, Extremam Unctionem, & Euchariſtiam, ex ipſius verbis conceditur miniſtra-

17 niſtrare: *eorundem verò Fratrum obſequio inſiſtentibus, ait, Sacramenta hujuſmodi nullatenus miniſtrare valeant, niſi illorum durante obſequio. v. cap. offic quoad approb. n.20.*

Ubi reſolvit etiam, *quòd abſque Curatorum*
18 *conſenſu Sponſum, & Sponſam benedicere nequeant.* Et non poſſe in ſuis Eccleſiis publicare matrimonia, habetur ex reſponſione S. C. Concilii *ſub die 2. Iulii 1620 ad 6 dub.* ad eandem à Parochis Bononienſibus, cum aliis, deductum, hujus tenoris: *ſe poſſano publicare frà la Meſſa gl'ordini del Sig. Cardinale Arciveſcovo, i matrimonii, & altro, che occorra. Reſpondit publicare matrimonia non poſſe.*

19 Quantùm autem ad famulos, alioſque exiſtentes in Religioſorum prædiis, & Grangiis attendenda eſt reſponſio Sac. Congregationis ab Innocent. X. deputatæ ſuper Controverſiis vertentibus inter Epiſcopum Angelorum in Indiis Occidentalibus, & PP. Jeſuitas: -- propoſito namque utrum Regulares, etiam PP Jeſuitæ, in ſuis prædiis, Officinis, aliiſque ſuis domibus ſecularibus, ſitis intra limites Parochiarum, ad ſe non ſpectant ium, poſſint adminiſtrare Sacramentum Baptiſmátis, ſolemnis Matrimonii, Extremæ Unctionis, & Euchariſtiæ in feſto Paſchatis, famulis, mercenariis, Ruſticis, ſive aliis id genus hominibus ſecularibus, abſque Ordinarii, vel Parochi licentia? Reſpondit non poſſe. -- Quod confirmatur ab eodem Innoc. *Conſtit. cum ſicut Bull. Cherub. tom. 4. pagin. 284. dub. 17.*

20 Et circa Advenas, qui in Monaſteriis infirmantur obſervanda eſt diſpoſitio Sac. Congregat. Concilii, quæ in una Monopolitana

27. Septemb. 1670. ut in lib. 26 decr. fol. 444. -- cenſuit non licere fratribus abſque licentia Epiſcopi, vel Parochi adminiſtrare Sacramenta Advenis, qui in eorum Conventibus infirmantur, & ſi decedant, non poſſe ſepeliri in eorum Eccleſiis.

21 Quoad vero Infirmorum, aliorumq; etiam tempore Paſchali, confeſſiones audiendas ſine licentia Epiſcopi, vel Parochi, noviſſimè conceſſit Clemens X. *Conſt. Superna ſæpius cit. bis vel bis*: -- ſemel autem ſimpliciter approbatos poſſe in Diœceſi Epiſcopi approbantis, quovis anni tempore, etiam Paſchali, & quorumcumque etiam infirmorum, confeſſiones, audire abſque ulla Parochi, vel ipſius Epiſcopi licentia. De qua tamen confeſſione teneri dictos Religioſos, eorundem infirmorum Parochum illicò certiorem reddere; & hoc poſſe ab Epiſcopo ſub pęna ſuſpenſionis à facultate audiendi confeſſiones pręcipi: ſufficere tamē, ut certioratio hujuſmodi, fiat, ſaltem per ſcripturam, apud ipſum infirmum relinquendā.

Eſt prohibitum aſſerere hujuſmodi confeſſiones Sacramentales invalidas eſſe, vel ſacrilegas, uti etiam affirmare, poſſe Parochianum ſuſpicari de non recta hujuſmodi Sacramenti adminiſtratione, per Mendicantes, qui elee-
22 moſynis vivunt, facta ex decret. Alexand. VIII. *die 17. Decemb. 1690.* à quo inter alias hæ duæ propoſitiones fuerunt proſcriptæ.

Prima. -- Confeſſiones apud Religioſos factæ, plereque, vel ſacrilegæ ſunt, vel invalidæ.

Secunda. -- Parochianus poteſt ſuſpicari de Mendicantibus, qui eleemoſynis communibus vivunt, de imponenda minus levi, & incongrua pęnitentia, ſeu ſatisfactione, ob quęſtum, ſeu lucrum ſubſidii temporalis. --

23 Omit-

23 Omittendum non eſt, quod Religioſus ægrotans extra Monaſterium, vel apud ſuos, aut alibi, debet Viaticum, & Sacram Unctionem de manu Parochi ſuſcipere, niſi iſte conſentiat, ut ab ipſis Regularibus miniſtrentur, ut tradit Donat. *prax. Reg. to.* 1 1 1. *tr.* 10. *q.* 9. *n.* 6

24 Nec tacendum, quod Clericus miniſtrans in ordine, quem non habet, irregularis efficitur, ut ſi Diaconus Miſſam celebret, Aquam, vel Nuptias, ſolemniter benedicat, & ſolemniter baptizet abſque licentia Sacerdotis, cui nimirum competit ex officio; ad quod facit *c. ſi quis baptizaverit de Cleric. non ordinat. lib.* 5. *tit.* 28. ubi expreſsè Textus habet: - Si quis baptizaverit, aut aliquod divinum Officium exercuerit, non ordinatus, propter temeritatem abiiciatur de Eccleſia, & numquam ordinetur. -

Verum in eo duo debent concurrere ex Laym. *Theol. mor. lib.* 1. *tract.* 5. *p.* 5. *c.* 3. *n.* 2. Primum, quod in ea re mortaliter peccet, & non excuſetur ignorantia inculpabili; Etenim ut obſervat Thom. Tamb. *lib.* 10. *de Cenſ. tract.* 4. *de Irregul. c.* 4. *q.* 3. §. 4. *plurib. cit.* Irregularitas non incurritur niſi ob culpam mortalem. Secundum, ut ſolemniter; & tamquam ex officio, *ut cit. cap. eti..m obſervat gloſ. verb ſi quis*, exerceatur actus Ordinis, qui ſecundum Eccleſiæ praxim nequit ab eo exerceri, qui ordine caret. Ideò apud ipſum Laym. tradunt dd. irregularem non eſſe, Clericum, qui etiam Dalmatica indutus canit Epiſtolam, vel Evangelium, dummodò Manipulum, vel Stolam non deferat; quæ ſunt Inſigni Diaconi & Subdiaconi reſpectivè.

An autem irregularitatem incurrat Laicus exercens actum Ordinis, quem non habet? nega-

negativè dicendum, ex Nicolio *lucubr. juris Canon.lib.1.tit.1.de juſt.& jure n.2.* referente id à Doctoribus probabiliter teneri; & licèt Textus generalis ſit, reſtringi tamen debet ad caſum Rubricæ, & ſecundum illam explicari. Rubrica autem ſic habet; *de Cler non ordinato miniſtrante;* & alia: *Clericus miniſtrans in pertinentibus ad Ordinem, quem non habet, deponendus eſt;& amplius non ordinandus.* *Vid. cap.Offic.quoad celebratione Miſſar.pag.40.n.7.*

CAPUT XXX.

Officialis quoad Sepulturas.

SUMMARIUM.

1 *In Eccleſiis Regularium datur libertas eligendi ſepulturam.*
2 *Pęnæ inducentium ad electionem ſepulturæ.*
3 *Indebitè ſepelientes tenentur reſtituere.*
4 *Decedentes ſepultura inelecta, tumulantur, vel in ea majorum, vel in Parochiali.*
5 *Cũ quo ſepeliatur mulier, quæ pluribus nupſit?*
6 *Vidua ſepelitur in ſepulcro Mariti.*
7 *Quando uxor non ſepeliatur cum Marito?*
8 *Quid dicendum de Gravida moriente?*
9 *Annus Pubertatis qualis?*
10 *Pater poteſt filio impuberi ſepulturam eligere.*
11 *Quando conſuetudo debeat eſſe quadragenaria?*
12 *Quid dicendum de filio familias.*
13 *An filius ſepeliri debeat in ſepultura Patris, vel Avi?*
14 *Religioſi ſepulturam ſibi eligere nequeunt.*
15 *Quando ſunt ſepeliendi in Parochiali.*
16 *Dubia Sac. Cong. Conc. propoſita.*
17 *Reſolutiones.*

18 *De-*

18 *Decedentes cùm habitu Religioſo ubi ſepeliantur.*
19 *Tertiarii ſepeliuntur in Eccleſiis Regularium, & quando.*
20 *Collegialiter viventes ubi tumulentur?*
21 *Decretum pro Cordigeris.*
22 *Novitius ſepelitur in Monaſterio.*
23 *Famuli pretio à Regularibus conducti ſepeliuntur in Parochiali.*
24 *Canonica portio ſolvitur.*
25 *Si defunctus domicilium habeat in duobus locis, ubi ſepeliendus?*
26 *Quid domicilium ſignificet?*
27 *Quid de habente domum in confinio duarum Parochiarum?*
28 *Quid de Prælatis Eccleſiaſticis?*
29 *Notantur incapaces Eccleſiaſtica ſepultura.*
30 *Quid de duellante?*
31 *Regula reſpondendi provocanti ad duellum.*
32 *Sepulti in Eccleſia, quando ſint exhumandi.*
33 *Cathecumenis conceditur ſepultura.*
34 *Jura Parochialia numerantur.*

1 SIngulis licet ſibi ſepulturam eligere in Eccleſiis Regularium: *Ex Clem. dudum de ſepult. cap. 2 lib. 3. tit. 7.* ubi §. *Hujuſmodi*, habetur: -- hujuſmodi quoque ſtatuto, & ordinationibus noſtris adiicimus, ut Fratres dictorum Ordinum in Eccleſiis, vel locis ſuis, ubilibet conſtitutis liberam (ut ſequitur) habeant ſepulturam, videlicet, quod omnes ad eam recipere valeant, qui ſepeliri elegerint in locis, & Eccleſiis memoratis. -- Quod, & Conſtitutio *dum intra*: Moderatoria privilegiorum Regularium, edita in Concilio Lateranenſi ſub Leone X. ſequentibus confirmat: *Parochias autem cum*

Cruce ad levanda funera eorum,qui apud Eccleſias domorum,& locorum eorum,ubi ſuam elegerint ſepulturam &c.& tenuit Rot *cor.Coccino dec.552.to.2 p.5. deciſ.recent.n.*19. licitum eſſe Chriſtiano eligere ſepulturam in qualibet Eccleſia, etiam ſi non ſit Parochialis; & facit *cap.Fraternitatem hoc titulo lib* 3 *tit.*28.

2 Verùm excommunicationem,Papæ reſervatam, incurrunt,tam Regulares, quam Clerici *Ex Clem.Cupientes: de pœnis lib.*5.*tit.*8. §. *Sanè*, ſi ad eligendam ſepulturam in ſuis Eccleſiis reſpectivè quempiam inducant, vel ad non immutandam electam alliciant.

Et cum Textus loquatur de inductione circa proprias Eccleſias, non ſubiicit cenſuræ, qui inducit ad ſepulturam eligendam in aliena Eccleſia; pænalia enim ſunt ſtrictè interpretanda,Engel.*Colleg.uni.jur. can lib.*111. *tit.*28.*n.*11. intellige ceſſante fraude, & mala fide. Donat. *prax. Regul. to* 11.*q.*27.*n.*4.

3 Apud quos non ſunt ſepeliendi, qui contra tenorem Conſtitutionis in eis ſepulturam elegerint: & indebitè ſepelientes teneri ad reſtituendum, & oſſa defuncti, & quidquid exinde receperint, ſi petatur, habetur *cap. Animarum de ſepult.in* 6.*lib.*3.*tit.*12. addendo quod niſi fecerint, Eccleſiæ ipſæ, apud quas ſepulti fuerint; nec non & Cæmeteria earundem,ex tunc eò ipſo ſint,& tamdiù maneant Eccleſiaſtico ſuppoſita interdicto; donec ab eis facta fuerit reſtitutio plenaria omnium prædictorum.

4 Decedentes ſine ſepulturæ electione, in ea majorum,ſi exiſtat,ſunt tumulandi; ſin autem,in Eccleſia Parochiali, *cap hi*, *qui habet in* 6.*loco cit.* ubi in terminis de moriente ab inteſtato, quantum ad ſepulturam in loco,

ad

ad quem, vel recreationis cauſa, vel ad recolligendos fructus, ſe contulit, diſponit, prout ſequitur. -- Is, qui habet domicilium in Civitate, vel caſtro, quandoque ad villam ruralem ſe transfert recreationis cauſa, vel ut ruralia exerceat in eadem: ſi, non electa ſepultura, decedat ibidem, non in Eccleſia dictæ Villæ, ſed in ſua Parochiali, vel in ea potiùs, in qua majorum ipſius ab antiquo ſepultura extiterit, ſepeliri debebit: dummodo abſque periculo ad ipſam valeat deportari.

5 Et de muliere; quæ pluribus nupſit, dicitur: -- Mulier autem, quæ plures viros habuit ſucceſſivè, ſi ſepulturam non eligat, eſt cum viro ultimo, cujus domicilium retinet, & honorem, tumulanda. --

6 Sic etiam in ſepulcro prædefuncti Mariti eſt ſepelienda Vidua; etiam ſi ad domum Patris rediiſſet, quia hoc privilegium datum eſt perſonæ, non loco; & quia domicilium, & dignitatem Mariti retinet: Unde Regina per viri obitum non amittit nomen, & dignitatem Reginæ. Sperell. *deciſ.88. n.13. & ſeqq.*

7 Generatim in ſepulcro Viri eſt ſepelienda Uxor: limita in caſu, quo non fuerit cognita, nec à Viro traducta; tunc enim nondum domicilium, & cognomen Viri acquiſivit; & in caſu divortii, & ſeparationis à thoro, quia illud tunc amiſit, *ibid. n.17.* & ſi alibi ſepulturam elegerit; *cui ex c. de Uxore de ſepulturis lib.3. tit.28.* eſt liberum eligere ſepulturam, ſicut Viro: & nullam eſſe quoad hoc differentiam inter eos notavit, ibi Gloſſa *verb. de Uxore.*

8 Si Mulier moriatur prægnans, & cum ipſa fœtus in utero; ſi ex ipſo non extrahatur, ſepeliri debet cum Matre in loco ſacro, quia

conſideratur, ut pars ejuſdem uteri; ſi verò extractus fuiſſet, utpotè non baptizatus, in loco non ſacro tumulari debet, relicta Matre ad Eccleſiam, vel Cæmeterium. Sperell. *n.* 19.

Maritus autem non ſepelitur in Uxoris ſepulcro, quia non ſequitur Uxoris domicilium, & dignitatem. Antonell. *de regim. Eccleſiæ lib. c.* 12. §. 1. *num* 13.

9 Filius impubes, hoc eſt minor quartodecimo anno (pubertas enim per Gloſſam ad caput *licet in 6. loco cit. verb. pubertatis:* in muliere duodecimum, & in Viro quartum decimum ætatis annum exigit; eoſque completos per Gloſſam *ad c. ſi Pater, de teſtam. in* 6. *lib.* 3. *tit* 11. *ver. Impuberes,*) utpotè non ſui juris, ſepulturam eligere non poteſt, ex allegato *c. licet*. Propterea ſi impubes moriatur ex ejuſdem diſpoſitione eſt cum ſuis majoribus, vel in Parochiali Eccleſia tumulandus.

10 Et intelligitur, ſi Pater ejuſdem aliam non elegerit; quod poſſe ibidem conceditur. Cum reſtrictione; quod in loco vigeat conſuetudo eligendi ſepulturam filiis impuberibus legitimè introducta, quæ licèt ſit præjudicialis Eccleſiæ particulari, nimirum, vel ei, in qua reperitur Majorum ſepulcrum, vel Parochiali; tamen non infertur eſſe debere conſuetudinem ſpatio quadraginta annorum præſcriptam, quia, ut obſervat Gloſſa *in cap. Cum in tua de conſuetud. in 6. lib. 1. tit. 5. v. conſuetudo, ubi conſuetudo rationabilis eſt, & non contra jus, ſufficit, quod ſit longæva, licet quadraginta annis præſcripta non ſit* & juxta aliquos ſufficit ſpatium decem annorum.

Et licere parentibus, eorum filiis minoribus, qui ad annos pubertatis nondum pervenerint, eligere ſepulturam in quacunque Ec-

clesia,

cleſia, etiam Regularium, nec à Parochis locorum impediri poſſe, aut debere, præſertim ſi in dictis Eccleſiis ſepeliri conſueverint, vel in eis habeant ſepulchrum majorum, firmavit S. Cong. *Epiſc. & Regul. die 5. Julii* 1675. Quadragenaria exigitur in matre, & aliis quibus jus non aſſiſtit, ſicut Patri; ſed reſiſtit, quia conſuetudo contra jus Ca-
11 nonicum debet eſſe præſcripta ſpatio quadraginta annorum. Sperell. *deciſ.* 89. *n.* 20. *& nota text. cap. Licet*, loqui univerſaliter ſine reſtrictione ad filium vivum, aut mortuum.

12 Secus dicendum de filio familias: ex allegato *cap. licet*, cui jus aſſiſtit, & concedit poſſe ſine Patris aſſenſu ſibi ſepulturam eligere.

13 In caſu, quo filii, non electa ſepultura, decederent, ſi Pater, & Avus, eam in Regularium Eccleſia elegiſſent, cæteri verò majores in Parochiali, tumulandi eſſent in ea, in qua ſepulti eſſent Pater, & Avus; quia ab iſtis electa, dicitur ſepultura Majorum, quippe conſideratur filios majorem conjunctionem habere cum iſtis, quam cum aliis aſcendentibus. Sperellus *deciſ.* 88. *num.* 7. *& per* Antonell. *loco cit. num.* 3. veriſimile eſſet, quod niſi filii ab inteſtato deceſſiſſent, proximiorum ſepulturam ſibi elegiſſent.

Undè ſi Proavvs, Avus, & Pater in tribus diverſis locis fuerint ſepulti, & filius inelecta ſepultura decedit, ſepelitur cum Patre *ibid. num.* 4. modo Pater non ex accidenti, nec caſu, ſed electione ſepulturam diverſam ab antiquis ſit ſortitus. Sperell. *ibid. num.* 9.

14 Religioſis, cum velle, & nolle careant,

ſibi ſepulturam eligere interdicitur *cap. Religioſi loco cit. de ſepult.* ideò apud ſua Monaſteria ſunt tumulandi, etiamſi extra ipſa decedant, modo commodè ad ea ferri poſſint; aliàs ſepeliendi ſunt in Parochiali; & id in-
15 telligitur, ſi, dum ſunt in loco remoto, in quo decedunt, in alia Eccleſia ſepulturam non eligant. Gloſſ. *ibid. verb. Aliquis*.

Et ad ipſas Eccleſias per ipſoſmet Regulares aſportari poſſunt, etiam Parochis inconſultis, ex Sac.Cong.Concil.ſub die 2.Iulii 1620., quæ propoſito dubio à Parochis Bononienſibus: videlicet: *morendo Frati: come avviene alle volte, & in particolare de Canonici*
16 *Lateranenſi fuori del Monaſtero in caſa de' loro Parenti, & havendo i Curati amminiſtrati loro i SS.Sacramenti, ſe poſſono i loro Superiori farli portar di notte alla loro Chieſa ſenza dirne coſa alcuna al Curato, e ſenza dargli le ragioni Parochiali*. Reſpondit ad X. *Regulares extra Clauſtra decedentes poſſe ad eorum Eccleſias deferri, etiam Parochis inconſultis*. Peyrin. *de privil. tom.2. ad Conſt.V. Pii V. ſub* §.10.

De Advenis, qui apud Regularium Monaſteria infirmantur, ſi in eis decedant dictum eſt ſuperiori *cap. num.*20.

17 Aliis quibuſdam difficultatibus, quæ occaſione electionis ſepulturæ poſſent oriri; per Pignatel *to.*1. *conſult.* 17. ſatisfit declaratione, & decretis à Sac. Cong. Concil. editis, ad infraſcripta dubia.

I. An ſit valida electio ſepulturæ, quam quis ſive ſanus, ſive infirmus coram Parocho elegerit?

II. An ad validitatem electionis ſepulturæ requiratur teſtamentum in ultima infirmitate, vel ſufficiat, quod eligatur antea per

alium

alium actum publicum, qui teſtamentum non ſit?

III An ſit nulla electio ſepulturæ, quando ipſa eligitur per teſtamentum, factum in vita, & non in mote?

IV. An, qui habet capellam ſuæ familiæ cum propria ſepultura, aut capellam erexerit cũ ſepultura propria, moriens abſq; ſepulturæ electione ſepeliendus ſit in Cathedrali?

V. An validè eligatur ſepultura coram duobus teſtibus?

VI. An electio ſepulturæ per nutus, & ſigna in caſu, quo quis loqui non poſſit, ſit valida?

VII. An Confratres ſodalitatum, non electa ſepultura, poſſint ſepeliri in ſepulcro ſuæ Eccleſiæ?

VIII. An electiones ſepulturæ, quæ jure præſumuntur, ſicut Uxoris reſpectu Mariti, filii reſpectu Patris, eorumque majorum, ac ſervorum reſpectu Dominorũ ſint validæ?

IX. An qui poſt mortem mandat ſuum corpus indui habitu Tertiariorum ſit ſepeliendus in Eccleſia Regulari?

Ad quæ ſub die 13. Febr. 1666. reſpondẽs, declaravit, cenſuit, & decrevit, ut ſequitur.

18 Ad primum. Cenſuit eſſe validam; dummodo Parochus non teſtetur ad proprium commodum.

Ad ſecundum cenſuit non requiri neceſſariò teſtamentum.

Ad tertium Cenſuit non eſſe nullam.

Ad quartum. Non eſſe ſepeliendum in Cathedrali.

Ad quintum. Eſſe validam.

Ad ſextum. Eſſe validam; dummodo ſufficienter conſtet de voluntate Eligentis.

Ad ſeptimum. Negativè.

Ad octavum. Cenſuit, quatenus electa non fuerit ſepultura, Uxorem in ſepulcro ultimi Viri ſepeliendam, filios verò in ſepulcro majorum; ſervos autem in Parochia.

Ad nonum. Cenſuit negativè.

19 Sed neceſſe eſt, ut in ea ſepulturam eligat, ut ſub die 23. Novembr. 1582. Sac. Congreg. Epiſc. & Regul. reſcripſit Epiſcopo Novarienſi. Pignat. *to.* 1. *Conſult.* 17. *num.* 20. ad quod etiam facit alterum ejuſdem Congregationis decretum, editum *ſub die* 19. *Decembr.* 1615. ubi reſolvit, -- decedentes cum habitu Religionis, eis à Superiore, vel alio, ex ejuſdem commiſſione, conceſſo, ſepeliendos eſſe in ipſorum Regularium Eccleſia; dummodo præmoniti fuerint, quod propter habitus conceſſionem, ac receptionem, eorum cadavera apud eoſdem ſunt tumulanda. -- Peyrin. *de Privil. tom.* 3. *cap.* 4. *n* 53. *addit. ad Conſtit. Leonis X. ad ſecundum*.

Et non eſſe de neceſſitate in eorundem Eccleſiis ſepeliendos, bene notatur ex iis, quæ habet Leo X. *Conſt. dum intra Bull. Cherub. tom.* 1. *pag.* 586. -- volentes quoque ſepeliri in habitu eorundem fratrum in clauſtro non degentes, ſed in propriis domibus habitantes, in eorum ultima voluntate ſepulturam ſibi eligere liberè poſſint. --

Et licèt alibi ſepulturam eligant, debent nihilominus Regulares eſſe faciles in concedenda Laicis licentia, ut cum habitu Religionis ſepeliri valeant. Donat. *prax. Regul. tom.* 3. *tract.* 10. *q.* 20.

20 Qua Conſtit. idem Leo in terminis pro Tertiariis addit: -- Fratres autem, & Sorores Tertii Ordinis, nec non Mantellati, Cor-

rigia-

rigiati, Pizocharę, Cordellati, & alii, quocunque nomine nuncupati in propriis domibus habitantes, ſepulturam, ubi voluerint, eligere valeant. -- Unde ſi eam in Eccleſia Regularium eligant, apud ipſos ſepeliendi erunt. Et in caſu, quo, inelecta ſepultura; decederent, licèt in illis commune pro eis ſepulcrum exiſteret, in Parochiali, vel in ea majorum.

Quod certè infertur ex decreto Sac. Cong. Concilii relato à Lantuſ. *verbo Tertiariæ n.* 3. hujus tenoris: *Præterea ſi contingat aliquas ex prædictis Tertiariis* (hoc eſt, quæ virginalem, ſeu Cælibem, caſtamque vidualem vitam traduxerint, expreſſo voto, & ſub Religionis habitu eiſdem, in ætate ſaltem quadraginta annorum conſtitutis, & priùs ab Ordinario loci licentia impetrata à Superiore Regulari conceſſo, (*ibid. num.* 4.) ſine ſepulturæ electione decedere, eas ſic decedentes, ità demum in Eccleſiis Ordinis, cujus habitum aſſumpſerunt, ſi in ipſis earum communis ſepultura reperiatur, ſin minus, in Eccleſiis Parochialibus, ſepeliendas eſſe decernit: -- Ubi liquet decretum reſtringi ad ſolas Tertiarias, quibus præfatæ conditiones aſſiſtunt, & non extendi ad alios Tertiarios Mares, feminaſve in propriis domibus habitãtes.

20 Sine præjudicio tamen jurium Parochialium, & requiſito priùs Parocho, eſt exequendum; quo venire nolente, etiam ipſo invito ad Regularium Eccleſias tranſportari poſſunt: Sperell. *deciſ.* 87. *n.* 16.

21 Tertiarii autem, qui collegialiter vivunt, aut cum clauſtralibus habitant, tumulari debent in Eccleſiis Fratrum, quorum habitum geſtant, etiam invito, ac mini-

mè requiſito Parocho Antonel. *cit. n.25. ex* Lavorio, & ſi ſit conſuetudo, ut Parochus vocetur, ſervanda.

In favorem ſepulturę Cordigerorũ utriuſque ſexus, refert Lantuſc. *v. Confrat. n.* 12. decretum tenoris, qui ſequitur. *Demum circa*
22 *ſepulturam Cordigerorum utriuſque ſexus* S. C. Epiſc. & Reg. in controverſia *Senogall. die* 22. *Novemb.* 1580. ſic obſervari mandavit: -quod ubi adeſt ſepultura communis pro Cordigeris in Eccleſia Fratr. Minor. ubi eſt erecta Confraternitas, ſepeliantur in ea; ubi verò non eſt talis ſepultura, moderentur ſicut cęteri ſeculares, & ſepeliantur in Parochiali Eccleſia, ſi non ſibi elegerint aliundè ſepulturam: -quod certè procedit in caſu mortis, ſepultura inelecta: aliàs à privilegio nil haberent, quia eſt, etiam aliarum ſodalitatum Confraternitatibus commune quod, ſi habeant in propriis Eccleſiis communes ſepulturas, eaſque ſibi eligant, in eis ſunt ſepeliendi.

Neque dicendum privilegium eſſe locale, quia loquitur de Sepultura Cordigerorum, exiſtente, non in tali Eccleſia particulari, ſed in ea Fratrum Minorum.

23 Novitius, qui ſine electione Sepulturæ decedit, in Monaſterio ſepeliendus eſt; etiam ſi ante mortem fuiſſet in propoſito redeundi ad ſeculum, quia hujuſmodi propoſitum non extrahit ipſum à ſtatu Novitiorum; ſicut, nec voluntas mutandi Parochiam liberat à jure Parochiali; ſed requiritur factum ſolvens contractum, quo Novitius ſe tradidit Religioni, ad effectum ipſam experiendi, & hæc ipſum recepit, eo fine, ut ipſum probet. Engel. *cit. n.* 12.

24 Famuli pretio conducti, cæterique merce-

de

de Monaſterio inſervientes, & alii conſimiles, quamquam in Monaſteriis decedant nequeunt à Regularibus, invito Parocho in propriis Eccleſiis ſepeliri; qui per D. D. habet intentionem fundatam in jure ſepeliendi in ſua Parochia omnes ſuos Parochianos, quocumque loco moriantur, niſi alibi, vel Sepulturam elegerint, vel habeant: Et famulus pretio conductus ad Fratrum auxilium non deſinit eſſe ſub jure proprii Parochi, nec ex eo ſit Regularium commenſalis, aut in Monaſterio domicilium acquirit: niſi apud eos Sepulturam eligat.

25 Quo caſu Regulares ipſos tradere Sepulturæ nequeunt, Parocho irrequiſito, & canonica portione, vel quarta, non ſoluta, niſi beneficio exemptionis liberentur. *Vide cap. Officialis quoad Quartam.*

Generatim ſi nec ipſe Defunctus, nevè ejus majores certum Sepulturæ locum ſibi determinaverint, in ſua Eccleſia Parochiali, licèt extra eam decedat, tumulabitur, modo ad ipſam commodè deferri poſſit.

26 Si verò Defunctus in duobus locis æqualiter domicilium habuit, ita, ut in uno ſex menſibus, & totidem in alio, moram fecerit, & Sacramenta æqualiter in duabus Eccleſiis Parochialibus reſpectivè perceperit, in ea ſepelietur, ubi deceſſerit; Et ſi id extra utrumque locum contingat, in ea Sepulturæ dabitur ad quem Prudentum arbitrio poterit faciliùs deportari.

27 Nomine domicilii in caſu venit, ne dum *verum domicilium*, locus nimirum, quem quis eligit ad ibi perpetuò habitandum, ſed etiam *quaſi domicilium*, & locus, in quo per notabile tempus, ſcilicet per majorem anni partem,

quis habitaverit, aut ſaltem animo habitandi advenerit; & quatenus verum domicilium nolit collocare, ut evenit ſcholaribus, ruſticis, famulis, officialibus &c. nihilominus per Doctores ſufficit ad fundandam juriſdictionem fori pœnitentialis ad recipienda Sacramenta, & Eccleſiaſticam Sepulturam. Engel. *ſub n.* 4.

28 Habens domum in confinio duarum Parochiarum cum duabus portis, ex quibus æquali frequentia ad eam pateat aditus, & uni una, altera alteri Parochiæ correſpondeat, illius Parochiæ cenſetur, quæ anteriorem partem domus reſpicit, quia hæc principalis, & nobilior pars illius judicatur. Ant. *cit.* §. 3. *n.* 41 & in ea ſepeliendus eſt ejuſd. Dominus.

29 Epiſcopi, Archiepiſcopi, & Primates in eorum reſpectivè Eccleſiis Cathedralibus tumulantur, in quibus, item earundem Dignitates, Canonici, Capellani, aliique Beneficiati, quamquam in diverſis Parochiis, proprias domos habeant. Capellani aliarum Eccleſiarum in illis ſepeliuntur: dummodo non ſint Capellani amovibiles, quia tunc in propriis Parochiis debent ſepeliri. Antonell *cit. num.* 18. *& alii*.

Quod intelligendum, niſi præfati aliò ſibi pro Sepultura locum elegerint, vel à majoribus electam reperiant.

30 Indigni Eccleſiaſtica Sepultura cenſentur, qui nõ ſunt de Eccleſia, Judęi, & Gẽtiles, &c.

Item Hæretici, eorumque receptatores, defenſores, vel fautores: *cap. quicunque de Hæret. in* 6. *lib.* 5. *tit.* 2.

Manifeſti Uſurarii: *cap. quamquam de Uſur. in* 6. *tit.* 5. *lib.* 5. *& cap. quia in omnibus eodem tit. lib.* 5. *tit.* 19.

Publi-

Publicè excommunicati: *Clement. eos de Sepult. lib. 2 tit. 7.*

Illi, quibus eſt interdictus ingreſſus Eccleſiæ, ſi impœnitentes decedant: *cap. Is cui de ſenten. excom. in 6. lib. 5. tit. 11.*

Item Blaſphemantes Deum, Sanctos, & preſertim Virginem Deiparam, & impęnitentes occumbentes: *cap. Statuimus, de Maledicis lib. 5. tit. 26.*

Monachi, & Religioſi, qui proprietarii moriuntur: *cap. Cum ad Monaſterium de ſtatu Monachorum lib. 3. tit. 35.*

Qui in Paſchate à proprio Sacerdote communionem non receperunt, niſi ante mortem pœnituerint, & de omiſſione notoriè conſtet: *cap. Omnis de pęnit. & remiſ. lib. 5 tit. 38.*, & qui ſemel in anno peccata Sacerdoti non ſunt confeſſi: *ibidem*. Omnes in notorio peccato mortali decedentes, ut Meretrices, Concubinarii, interempti in ipſo crimine, furti, vel adulterii, & alii, nullo dato contritionis ſigno: ex *Gloſſ. in cap. Quia de uſuris lib. 5. tit. 19.*

Qui ſibi morte ex iracundia, & deſperatè inferunt; non autem, ſi ex fatuitate; vel, ſi inflicto ſibimet vulnere lethali, ante mortem pœnituerit, *ibidem*: in dubio tamen præſumi debet, quod peccaminosè ſibi mortem non intulerit; unde non eſſe negandam Sepulturam illi, qui reperitur mortuus in puteo, vel ſuſpenſus: ex *Genuenſi tradit* Gobat. *tom. 2. Operum Moral. tract. 5. ubi ſepeliendus, cap. 50. pag. mihi* 426. *num.* 13., cum potuerit per vim, aut inſidias in puteum proiici, aut ſuſpendi, vel ex furore, & mentis alienatione, id facere. Et ex Zerola *nu.* 15. extenditur etiam ad repertum in camera, etiam clauſa, ſuſpenſum, ſi prius dederit aliqua ſigna melancholiæ;

cum

cum non certò conſtet de ſuſpenſione ipſi ſuſpenſo peccaminoſa, & in dubio debet præſumi aliquem, potiùs benè, quam malè mortuū.

Item, Religioſo tumulo ſunt privandi in ebrietate morientes, dummodo hæc duo ex Gobat. *ibid nu.* 6., conſtent: alterum illorum bibiſſe uſque ad ebrietatem prævīſam, ſic, ut præviderit manifeſtum periculum mortis, ſi ſe inebriaret, quia tunc certè erit verum, eum ſibi mortem violentam inferre, & ne dum in ebrietate, ſed etiam ex ebrietate decedere; Et alterum occubuiſſe, priuſquam rediret ad rationem, quia tunc erit notorium in ſtatu peccati mortalis deceſſiſſe.

Qui in torneamentis cum probabili vitæ periculo, & non, vel recreationis cauſa, vel ad honeſtum armorum eſercitium inſtitutis, occūbunt; *cap. Felicis de torneamentis lib. 5. tit.* 13.

Tandem ab Eccleſiaſtica Sepultura excluduntur decedentes in Duello, etiam privato, ſine Patrinis, & Sociis, cum ordinario tamen vitæ periculo, ex condicto, ſtatuto tempore, & in loco, ad hunc effectum, electo: *Trid. ſeſſ.* 25. *de Refor. cap.* 19., *& Bulla Gregorii XIII. Ad tollendum: Bull. Cherub. tom.* 2 *pag.* 460., *& Clementis VIII. Illius, tom.* 3. *pag.* 13.

Cum verò aliquis lethale vulnus in duello recipit, & extra illud cum Sacramentis Ec-
31 cleſiæ, vel ad minus exhibitis pœnitentiæ ſignis, occumbit, videtur non debere ſepultura in loco Religioſo privari, quia id ex Conſtitut. non colligitur; & Concilium dumtaxat loquitur de morientibus in conflictu: Engel. *Colleg. Jur. Can lib.* 5. *tit.* 28 *num.* 21. Termini enim pœnales ſunt ſtrictè intelligendi.

Et propterea pœnæ Duellantium non extenduntur ad eos, qui inopinato ex iracundia dimi-

dimicant, & non ex condicto, ſtatuto tempore, & loco electo; quia dimicatio eſt potius aggreſſio, & defenſio, quam duellum.

Eum tamen comprehendunt, qui ab altero, ad pugnandum in duello, convitiis, & contumeliis laceſſitus, pugnam, vel ne Principis favorem amittat, aut ne inermis notam incurrat, vel, ut à moleſto provocante ſit liber, amplectens, in duello occumbit; quia Chriſtiano aptiùs medium ad proprium tuendum hono-
32 rem, eſſet provocanti reſpondere; *paratus eſſem, & libenti animo certamen ſuſciperem, ſi per Eccleſiam mihi liceret, & per Pontifices non prohiberetur*. Engel. *cit. nu.* 22.

33 Si horum aliquis contra Sacros Canones fuerit in loco ſacro ſepultus exhumari debet, ex *cap. Sacris de Sepult. lib* 5. *tit.* 28.

Dubium eſt de Cathecumeno. Layman eſſe privandum, tradit, *loc. & n. cit.*, verùm, cum pro Cathecumenis concedat Eccleſia poſſe Miſſarum ſuffragia offerri, ut liquet ex *reſpon. Innocentii III. cap. Apoſtolicam de Presbyt. non baptizat lib.* 3. *tit.* 43. facta Epiſcopo Ferrarien., prout ſequitur: *& in Eccleſia tua juges preces, hoſtiaſque Deo offerri jubeas pro Presbytero memorato* (ſcilicet non baptizato) ſequitur, ut notat Gobat. *Experient. Theol. tract.* 2. *baptiſmi caſu* 18 *ſect.* 2. *nu.* 640. non eſſe ei ſacrum tu-
34 mulum denegandum, ex eo quod, conceſſo principali, & majore, ſoleat concedi acceſſorium, minuſque principale.

35 Jus ſepeliendi Parochianos ad jura Parochialia ſpectat; quæ, ut etiam tenuit Rota *in Averſana Funeralium coram* Coccino *dec.* 152. *tom.* 2 *part.* 5. *deciſ. recent. nu.* 3. conſiſtunt.

I. In eo, quod Parochiani diebus feſtivis audiant Miſſam in Parochia, ut habetur *cap.*

Ut

Ut Dominicis de Parochiis lib. 3. tit. 29. Verùm de conſuetudine hodie non ſervari ea deciſione notatur; & Fideles ſatisfacere præcepto de audienda Miſſa diebus feſtis, ſi illam audiant in Regularium Eccleſiis, nos diximus *cap. Officialis quoad celebrationem Miſſarum num. 4. & 5.*

II. Quod Parochiani percipiant Sacramenta in Eccleſia Parochiali, ſeù à Presbytero dictæ Parochialis.

III. Quod Parochiani in Parochiali ſepeliantur, niſi ſibi eligant in alio loco Sepulturam; quod non negatur, cum id ex *cap. Cum liberum de Sepulturis lib 3 tit. 28.* ſit actus propriæ voluntatis; & niſi adſit in alia Eccleſia Sepulcrum majorum *cap. Fraternitatem tit. & loc cit.*, in quo caſu Parochus habet fundatam intentionem in quartam funeralem ex *Clementina Dudum § hujuſmodi*, niſi conſuetudo, vel Privilegium ei reſiſtat, *vid. cap. Offic. quoad Quartam funeralem.*

IV. Quod Decimæ ſolvantur Parochiali *cap. Cum contingat de Decimis lib. 3. tit. 30.*

V. Quod ei ſint debitæ oblationes; ad quæ etiam ſpectat ſolemnis Nuptiarum benedictio, & illa Domorum Parochianorum Hebdomadà Sanctâ; ſed de hoc ſatis, cum ex profeſſo cæteri tractent.

CAPUT XXXI.

Officialis quoad Syndicum Apoſtolicum.

SUMMARIUM.

1 *Facultas Syndici Apoſtolici.*
2 *Pontifices Syndicum conceſſerunt.*

3 Mi-

3 *Miniſtri nominant Syndicũ, & Papa inſtituit.*
4 *Propriè non eſt Syndicus Fratrum.*
3 *Quid ſignificet nominatio à Fratribus facta?*
6 *Puritas Regulæ non læditur.*
7 *Sententia Sanctoro.*
8 *Sancta Sedes Regulas approbat.*
9 *A quo ſubſtituti inſtituantur?*
10 *Cujus nomine pecunias adminiſtrent?*
11 *Nomine cujus res etiam adminiſtrentur?*
12 *Apud Syndicos non debet permitti, ut deponantur pecuniæ ſupra neceſſitatem.*
13 *Quando liceat ad Syndicos recurrere?*
14 *Quid de pecuniis antequam expendantur?*
15 *Nil juris habent Fratres in pecuniis*
16 *Computus juridicos nequeunt Fratres exigere.*
17 *Syndici non ſunt perſonæ interpoſitæ.*
18 *Syndici dici poſsũt ſubſtituti Amici ſpiritualis.*
19 *Cur facta ſit proviſio Syndici.*
20 *An Guardiani poſſint Syndicos nominare.*
21 *Procurator, & Commiſſarius Generalis Curiæ Syndicos nominant.*
22 *Quæ perſonæ debeant nominari?*
23 *Syndici inſtruendi, & de quibus?*
24 *Clemens VII. privilegia Syndici elargitur.*
25 *Unus pro quolibet Conventu conceditur.*
26 *Inn. XI. confirmat exemptiones Syndicorum.*
27 *Syndici eximuntur ab oneribus cõmunitativis.*
28 *Sunt exempti Repreſſaliis.*
29 *Eximuntur à ſolutione collectarũ, etiam quoad bona exiſtẽtia extra diſtrictum Syndicatus.*

1 NOmine Syndici Apoſtolici venit pia quædam perſona, ex facultate Sedis Apoſtolicæ Ordini Minorum facta, ab ejuſdem Miniſtris Generalibus pro toto Ordine, & Provincialibus pro Provinciis, & Conventibus reſpectivè nominata, eo

fine

fine, ut eiſdem Fratribus res oblatas, & relictas nomine Romanæ Eccleſiæ recipiat, earumque pretium, ſi eas per eum vendi contingat, in Fratrum utilitates (pro ut eis licet ex Regula) quando à præfatis Miniſtris, vel de dictorum aſſenſu, à Fratribus fuerint requiſiti, convertant.

Syndicos conceſſere Nicolaus III. *cap. Exiit de verbo ſignif. lib. 5 tit. 12. §. Si verò:* ubi diſpo-
2 ſuit deputandos eſſe à Sancta Sede, vel Cardinali Protectore; & ſucceſſivè Martinus IV., & V., ac Paulus item IV. *Conſt. ex Clement. Bullar. Cherub. tom. 1. pag.* 806.

Et quamvis in terminis Conſt. Martini, & Pauli, Syndicos nominent præfati Miniſtri;
3 Non inde infertur, quod ipſos inſtituant, quia per ipſos nominati, à Sancta Sede auctoritatem recipiunt, & à Summo Pontifice inſtituuntur Economi, & Procuratores, ut liquet per *textum Pauli IV.* -- Quod Generales per ſe in toto Ordine, & ſinguli Provinciales Miniſtri, poſſint nominare ſpeciales perſonas, quæ non ſint de dicto Ordine Minorum, pro locorum indigentia ſingulorum, quando, & quoties opus fuerit, in ſingulis eorum Conventibus, quas perſonas totaliter nominatas, pro tempore, in iis adminiſtrationem legitimam, & generalem, ac liberam gerere, & ipſos veros, & legitimos Adminiſtratores, Economos, Syndicos, & Actores eſſe de poteſtatis plenitudine conſtituendo, eadem authoritate etiam decernimus; -- quod refert priùs, à Martino IV. diſpoſitum.

4 Nec Fratrum Procurator, & Syndicus, cum verborum proprietate nominatur: quod certè patet, ex quo ipſi ſint, tam in communi, quàm in particulari, quorumcumque bonorum in-

ca-

capaces, adeoque Economi, qui ipſorum nomine temporalia adminiſtret; ſed in ſenſu vero, ſunt Romanæ Eccleſiæ (cujus ſunt bona ipſis Fratribus relicta, ſi dantes ſibi dominium non reſervarunt) Syndici, & Procuratores, ut cætera ejuſdem textus ſuadent; -- qui res ipſas, & rerum ipſarum pretium, & prædictas eleemoſynas nomine Romanę Eccleſiæ recipiant, & recipere poſſint &c. --

5 Unde nominatio à Miniſtris facta, ut notat Marchant. *relect. Theol., & literal. in Regul. Sancti Franciſci difficul. de inſtitut. Synd. reſolut.* 1. *pag. mihi* 41. eſt plura declaratio, quod auctoritas Papæ, ad præfata exequenda, in perſonam nominatam derivat: & quòd legitima facultate, & Romanæ Eccleſiæ nomine, adminiſtret, quæ ſibi commiſit, & modo, quo mandavit, & ordinavit.

6 Ideò in nullo, conſtat ex Martini, & Pauli proviſione, Regulæ puritatem offendi, cum potiùs temporis circumſtantiis, & difficultate, Romam, vel Epiſcopos adeundi, inſpectis (quibus ex Epiſtola Cardinalis Matthæi Ordinis Protectoris, *ſub data quarto Kal. Maii* 1280, Syndicorum inſtitutio committebatur, Marchant. *ibid. difficult.* 2 *pag. mihi* 16. & 39.) ſit facilior modus ab ipſis Pontificibus pro puriori Regulæ obſervantia inventus. Ex dicendis *ſub nu.* 8. *Ord. Seraph. tom.* 2. *lib.* 6. *cap.* 16 §. 4. *pag* 260.

7 Ex alio titulo contineri in Martiniana, & Paulina diſpenſationem relaxativam puritatis Regulæ, tenet cum aliis *Sanctorus Coment. in Conſt. Sancti Franciſci c.* 4. *ſtat.* 4. *pag. mihi* 373. & ſic, ut non liceat Fratribus de Corpore Obſervantiæ, renunciatis privilegiis Regulæ relaxativis, uti Syndico à Martino IV., & V., &

Paulo

Paulo IV. conceſſo; præſertim, quo ad illum actum recipiendi, nomine Romanæ Eccleſię, pecunias, & rerum pretium, eaſque in Fratrum neceſſitates, de Miniſtrorum aſſenſu, & dum fuerit requiſitus, expendendi.

Ne dum, quia, ut ipſe ex Patre Zimenez notat, Fratres ſint veri domini, & diſpoſitores talium eleemoſynarum; cùm eis liberè utantur pro quolibet uſu; ſed etiam, quia vix eleemoſynæ pecuniariæ ad manus Syndicorum perveniant, quæ à Fratribus quæſtuatæ non ſint; & nulla alia quoad hoc reperiatur inter Syndicos, & Cippos (iiſdem Fratribus per Clement. V. *Clement. Exivi* §. *Porrò*: tum in Eccleſia, ſive alibi, interdictos ad recipiendas offerentium, ſeù donantium pecunias) differentia, quam, quod Cippi ſint inanimes Syndici, Syndici verò animati Cippi; quos ſemper cum pecuniarum ſumma ad Fratrum neceſſitates paratos habere, puritati Regulæ repugnat, & theſaurizationem, Fratre Minore indignam, ſapit.

Cæterum nihil concludenter inferri con-
8 tra puritatem Regulæ ex diſpoſitione Syndici à præfatis Pontificibus ſtatuta; eſt certum ex ejuſdem Sanctæ Sedis oraculo; in cujus manu eſſe ipſam Regulam declarare, modoſque idoneos, & accomodos ad puram ejuſdem obſervantiam approbare, & diſponere tradit in terminis Marchant *loco cit. diſſ.* 3. *q.* 2. *ſeſſ.* 3. *fundam primo, pag.* 35. *ex textu: Frater Franciſcus promittit obedientiam, & reverentiam Domino Papæ Honorio, ac Succeſſoribus ejus canonicè intrantibus, & Eccleſiæ Romanæ*. Virtute cujus promiſſionis approbatio Regulæ, ipſius declaratio, & expoſitio in manu Pontificum reſignata eſt.

Et facit quod Innocent. XI. *ſub die* 20. *Novembris* 1679. Conſt.edidit, incipit *Sollicitudo Paſtoralis:* ſuper pura Regulæ obſervantia, in qua præmiſſis revocatione, caſſatione, & nullitate omnium, & ſingularum diſpenſationum, conceſſionum, & conſuetudinum, quæ Regulæ, & puritati repugnarent, ſubdit; -- Declarantes tamen pariter, quod per præmiſſa nō prohibentur in dicto Ordine Syndici Apoſtolici, cum eorum uſus non ſit diſpenſatio in Regula; ſed modus à Romanis Pontificibus prædeceſſoribus Noſtris proviſus pro puriori illius obſervatione: ſive ejuſmodi Syndici aſſumantur ad præſcriptum Conſtitutionum Nicolai III., & Clementis V., ſive ſecundum diſpoſitionem Conſtitutionum rec. mem. Martini IV., & Martini V., & Pauli IV. (& ex hoc liquet Pauli Conſtitutionem non eſſe ſubreptitiam, ut vult Sanctoro.) Prædeceſſorum pariter Noſtrorum, prout illorum uſus in ſingulis Familiis, Congregationibus, Reformationibus, aut Provinciis, Ordinis prædicti, reſpectivè fuerit receptus. --

Ideò conſtat, cum per Pontifices prohibeantur Cippi, & non Syndici, illorum uſum, & non Syndicorum, puritati Regulæ adverſari: & non eſſe inter Cippos, & Syndicos paritatem.

Imò, ſi ejuſdem ratio ſubſiſteret propter ejuſdem identitatem, applicanda eſſet Syndico, per Nicolaum III. §. *Si verò res*, conceſſo, & perſonæ, §. *Quo caſu*, per Fratres nominatæ, & præſentatæ: ac Donantium ſubſtitutis, §. *Sic in iſtis*, cum quæ his, ex Declarationibus Nicolai III., & Clem. V., conveniunt, eadem ſimili modo competere Syndicis appareat; nam.

I. Subſti-

I. Subſtituti, vel ab ipſo Donante, vel à Fratribus de voluntate Donantis inſtituun-
9 tur, prout Nicolaus §. *Quo caſu*. Sic Procuratores, ſive Syndici, per Pontificem, ut Dominum rerum, & pecuniarum, vel de Pontificis voluntate, per Miniſtros Generales pro toto Ordine, & Provinciales pro Provinciis, & ipſarum Conventibus, nominantur.

10 II. Subſtituti, res, & pecunias adminiſtrandas nomine Donantium, recipiunt, eaſque ex intentione, & Donantium voluntate erogare tenerentur in uſus Fratrum, ſecundum Regulam licitos, prout à Miniſtris, & Cuſtodibus (ſub quibus comprehenduntur etiam Guardiani) fuerint requiſiti; Idem §. *Ita ta-*
11 *men*, & §. *In ea non*; Syndici pariter nomine Papæ, utpotè legitimi Domini, res, & pecunias apud ſe depoſitas, recipiunt, & eas, juxta ejus intentionem, & ipſius nomine, adminiſtrant in uſus, Fratribus ſecundum Regulam licitos, eiſdem per præfatos ſignificatos, vel, quod idem eſt, prout ab eis ſunt requiſiti.

III. Fratres ſcienter non poſſunt permittere, nec rogare, ut Donantes plus deponant apud Subſtitutos, quam neceſſitates eorum exigant; Nicolaus §. *Caveant tamen.* Pari modo ſi Guardiani conſentiant, vel permittant plus pecuniæ apud Syndicos deponi, quam
12 Fratrum neceſſitates præſentes, præteritæ, & imminentes (hoc eſt, quæ quaſi incipiunt eſſe) requirant, Regulæ ſunt tranſgreſſores; Unde apparet contra Sanctoro non eſſe à Pontificibus conceſſos ad theſaurizationem.

IV. Nequeunt Fratres recurrere ad Subſtitutos, quibus à Donante ſunt commiſſæ pecuniæ, niſi pro præterita, imminenti, & præſenti
13 neceſſitate. Idem Nicolaus § *Articulum iſtum*, §. Et

§. *Et quia oportet*, §. *Sic in iſtis:* & Clemens ſub §. *Porro* addit: -- Cum etiam recurſus ad amicos ſpirituales expreſsè tantùm in duobus caſibus ſecundum Regulam concedatur: *videlicet:* pro neceſſitatibus infirmorum, & Fratribus induendis: idque piè, & rationabiliter, conſiderata neceſſitate vitæ; ad alias neceſſitates Fratrum, pro tempore occurrentes, ceſſantibus eleemoſynis, ſeù etiam ingruentes, ſæpe dictus Prædeceſſor duxerit extendendum; attendant Fratres præfati, quod pro nullis cauſis aliis, quam prædictis, vel ſimilibus, in via, vel alibi currere licet eis ad amicos hujuſmodi: ſive ſint dantes pecunias: ſeù Deputati per ipſos, ſive Nuncii, vel Depoſitarii, ſeù alio quovis nomine appellentur, etiam ſi conceſſi per eandem declarationem modi circa pecuniam, integrè ſervarentur; -- Adeout ſi contra diſpoſitionem Nicolai, dicantur per Clementem tranſgreſſores Regulæ; quia *ubi aliquid alicui generaliter probibetur, quod expreſſè non conceditur, intelligitur denegatum;* Nec aliter eis permittitur ad Syndicos recurſus.

V. Sicut Donans poteſt quacumque hora, & momento priori ad converſionem pecuniæ
14 in rem Fratribus licitam, eam de manu Subſtituti repetere: Nicolaus §. *Ità tamen:* ſic Pontifex poteſt pecunias in manu Syndici, nomine ſuo, depoſitas, repetere, & in alium uſum convertere.

VI. Nil juris habent Fratres in pecunia, in manibus Subſtituti exiſtente, quod tradit idē
15 Nicol. *cit.* §. his verbis: -- In ipſa pecunia nihil omninò Fratres juris habent, nec adminiſtrationem, ſeù diſpenſationem: nec contra perſonam nominatam, vel non nominatam ab eis, cujuſcumque conditionis exiſtat, in judicio,

cio, vel extra, actionem, proſecutionem, aut aliquid aliudvis intentent; qualitercumque perſona prædicta in commiſſione hujuſmodi ſe habeat. *Et Clemens V. §. Denique addit:* Curare Fratres vigilanter neceſſe eſt, quod cum ex cauſis prædictis, & modis, habentes pecunias deputatas pro ipſorum neceſſitatibus recurrere oportebit ad tenentes ipſas; quicumque hi fuerint, principales, vel Nuncii, in omnibus ſic ſe gerant, quod ſe cunctis oſtendant in dictis pecuniis (ſicut nec habent) penitùs nil habere; Quapropter præcipueque, & qualiter pecunia expendatur, computumque exigere de expenſa: eam quoque repetere, ſive deponere, aut deponi facere capſulam pecuniæ, vel ejus clavem deferre: hos actus, & conſimiles, ſibi Fratres illicitos eſſe ſciant; prædicta enim facere ad ſolos Dominos pertinet, qui dederunt, & eos, quos ipſi deputaverunt ad hoc ipſum; -- ſic nec in ea Syndicis com-
16 miſſa aliquod jus, & proprietatem habent, à quibus juridicos computus exigere nequeunt, nec pecunias repetere, neque curare, quod apud eos auctoritativè per ſe, vel per alios deponantur; ſed dumtaxat ad eos, uti ad Subſtitutos, & Syndicos Domini Papæ licet dirigere (ſi per ſe ipſas, vel alios nolint neceſſitatibus Fratrum occurrere) perſonas, quæ eleemoſynis neceſſitatibus Fratrum intendunt provideri; & ſolum poſſunt rogare Syndicos: ut expoſitis neceſſitatibus ſucurrere velint, Ut tradit Nicol. §. *Ità tamen*. Unde apparet quod requiſitio illa à Paulo appoſita non eſt auctoritativa, ſed conſultiva dumtaxat, & deprecativa.

Si aliquando *Syndici* videantur computus reddere: actus ille non eſt juridicus in debito,

vel obligatione fundatus, ſed eſt quædam naturalis, & charitativa informatio Superioribus exhibita, ad oſtendendam propriam fidelitatem (ad quam Fratres poſſunt eos exhortari) ut juxta eorundem inſtructionem, & juxta eleemoſynarum notitiam, ſciant, quid ſuper recurſu, ex Regula permiſſo, quoad neceſſitates Fratrum, iidem Superiores poſſint ſecundum Regulæ puritatem agere.

VII. Subſtituti Donantium interpoſita Fratrum perſona, nec eſt, nec poteſt dici ex
17 Nicol. §. *Ad majorem &c.* -- Declaramus: *ait*, quod Fratres (prefatis modis, ut prædicitur circa pecuniam in ſupportandis eorum præteritis, & ingruentibus neceſſitatibus obſervatis) non intelligantur, nec dici poſſint per ſe, vel per interpoſitam perſonam pecuniam recipere contra Regulam, vel profeſſionis ſui Ordinis puritatem; cum manifeſtè pateat ex præmiſſis, ipſos Fratres non ſolum à receptione, proprietate, dominio, ſive uſu ipſius pecuniæ: verum etiam à contrectatione qualibet ipſius, & ab ea pecunia penitùs alienos. Sic de Syndico dicendum: -- Nam interpoſita perſona illa dicitur, quæ nomine Fratrum pecunias recipit, eas eorum auctoritate, & beneplacito expendendas.

Ille autem pecunias, quarum nedum receptio, proprietas, & dominium, ſed etiam uſus eſt Fratribus per Nicolaum interdictus, nec nomine Fratrum recipit nec ipſorum auctoritate expendit.

VIII. Subſtituti Donantium dicuntur Subſtituti amici ſpiritualis, perſonæ ſcilicet, ex amore Dei, vel devotione ad Fratres, ſpontè, vel rogatè, dantis pecuniam pro neceſſitatibus Fratrum, quibus aliter provideri

nequit, niſi mediante pecunia; ſic Syndici di-
18 cuntur Subſtituti amici ſpiritualis, Papæ *nimirum*, qui impotens per ſe ipſum expendendi pecunias in Fratrum uſus, eas erogandas committit perſonæ per Fratres nominatæ; imò & ipſis participativè ratione miniſterii poteſt nomen amici ſpiritualis convenire juxta textum Clementis *cit*. §. *Porrò*.

Et ſi dubitetur: cum Syndicus Subſtituto Donantium æquipolleat, cur ejuſdem proviſio fuerit à Sancta Sede inducta? Reſpondetur
19 ex verbis *Conſt. Inn. XI Ad puriorem Regulæ obſervantiam:* imò & faciliorem. *Ord. Seraph. cit. nu.* 6. Cum facilius ſit, uni dumtaxat perſonæ, ſecundum poſteriores diſpoſitiones Martini, & Pauli electæ, ſignificare, quæ ad puram Regulæ obſervantiam conducunt, & ſunt ad hunc finem per perſonam electam exequenda, quam pluribus aſſumptis juxta alterã Nicolai.

Poſſe Guardianos, obtenta ad id à Provincialibus facultate, Syndicos nominare, tradit Roderic. *qq. Regul. tom. 3. q.* 39. *art.* 1.; imò & aliis Fratribus videtur poſſe à Miniſtris concedi, per ea, quæ habentur allegata *Conſt. Pauli IV. Nimirum:* -- quod Generalis per ſe in to-
20 to Ordine, & ſinguli Provinciales Miniſtri, ac Cuſtodes univerſi (*limita ad Superiores Cuſtodiarum*) pro tempore exiſtentes, ipſius Ordinis Fratrum Minorum in ſuis Provinciis, & Cuſtodiis reſpectivè, & ad hoc (*nota*) ab eis reſpectivè deputati Fratres pro tempore, poſſint nominare ſpeciales perſonas &c. --

Conſequenter etiam ex conceſſione Miniſtri Generalis legitimè nominantur ab ejuſdem Ordinis Procuratore, & Commiſſario Generali Romanæ Curiæ; imò id eos obti-
21 nuiſſe à Martino V. refert *Sanct. cap. 8. pag.*

mihi

mihi 662. ex declaratione Eugenii IV. *ibidem cap.* 4. *ſtatut.* 4 *pag.* 373. literas autem Martini, & Eugenii confirmat Sixtus IV. *Conſt. Dum fructus uberes. Confect privileg. Regular.* Mend. *p.* 1 *pag* 77.

Cæterum à quovis nominentur, non ſunt nominandæ, niſi perſonæ, quæ ſint probatæ vitæ, & ſingularis fidei, ac aptæ, ut valeant ſuper qualitate ſuſcipiendi miniſterium inſtrui,
22 ejuſdemque obligationes percipere. Unde Prælati, qui ſibi, quoad hoc poteſtate commiſſa, abutuntur, vel idiotas, ſimplices, & ineptas nominando perſonas, vel debitas omittendo inſtructiones; cum radix, & cauſa ſint peccatorum, quæ ob Syndicorum ignorantiam committuntur; aut per non rectam adminiſtrationem contra intentionem Papæ, vel Donantium, aut per indebitum Fratrum recurſum extra caſus per Regulam licitos, eos unius dumtaxat peccati reos non cenſet Marchant. *cit pag.* 85. Ideò à Superioribus de Corpore Obſervantiæ per ſe, vel per alios ſunt in praxi inſtruendi, ut optimè idem notavit Marchant. locis allegatis.

23 I. Qualiter ea, quæ ipſis ſunt commiſſa, debeant nomine Papæ, vel Donantium adminiſtrare.

II. Qualiter, ſi Donans pecuniam pro determinatis neceſſitatibus, non liceat Syndicis aliquid immutare abſque Donantis voluntate, & ejuſdem condeſcentione; quod verum etiam eſt de eleemoſynis teſtamento relictis, ſi legans neceſſitatem ſpecificaverit; secùs autem; quia tunc eam poterunt alia applicare.

III. Qualiter non poſſint pecuniam nomine Eccleſiæ, aut Donantium recipere ad ſuperfluitates, & pretioſitates; aut in fraudem

paupertatis, & quæ ſapiat theſaurizationem in futurum; cum authoritas ipſorum per Pontifices ſit reſtricta, ad modos per Regulam Fratribus licitos.

IV. Qualiter, cum res pro Fratrum utilitate datas, repetere, defendere, ac exigere in judicio debeant, id ſolius Pontificis, vel Donantium nomine faciant, nullatenùs eo Fratrum directè, vel indirectè aſſumpto.

V. Qualiter, quando ſunt dandæ quitantiæ, & faciendæ receputæ, eas ſuo nomine, tamquam adminiſtratores Papæ, vel Eccleſię, faciant, eo Fratrum ſemper omiſſo; poſſunt tamen dicere ſe pro neceſſitatibus Fratrum, talem eleemoſynam recepiſſe. Similiter ſi contractus faciant, aut ſpondeant pro aliqua re, Fratres concernente, id nunquam nomine Fratrum, ſed ſuo exequi debeant.

VI. Qualiter omnes res, vel per Fratres humili mendicatione acquiſitæ, vel eiſdem quomodolibet oblatæ, & relictæ (ſi tamen Donans ſibi dominium non reſervaverit, quia eo caſu ipſe retinet) in Dominium Romanæ Eccleſiæ tranſeant, ejuſq; nomine adminiſtrẽt.

VII Qualiter pecuniæ in neceſſitates Fratrum titulo laboritii, ſive temporalis, ſive ſpiritualis ut pro Miſſis, Officiis Divinis, Prædicationibus, Sepulturis, oblatæ, nomine Romanæ Eccleſiæ à Syndicis recipiantur, & adminiſtrentur; & ad eam pertineant.

VIII. Qualiter ad Syndicos ſpectet rem non Fratribus utilem, in alias eiſdem utilem, convertere: & pecuniam, quæ ex re, ſic non utili, provenit, poſſint convertere in quamcumque aliam, cujus uſum Fratribus, ex Pontificia declaratione Nicolai non eſt interdictus. Quæ omnia, cum aliis eſſe in praxi à Supe-

pe-

perioribus de Corpore Obſervantiæ ſervanda, notavit Marchant. loc s. citatis.

Sunt à Sancta Sede præfatis Syndicis intuitu laborum, quos continuò in Fratrum beneficio, quocumque tempore, & occaſione, ſuſtinent, conceſſa indulta; quibus privilegio fori gaudent, & à Laica poteſtate eximuntur: quamquam enim, & ipſi regulariter ſint Laici, tamen ſunt per Roderic. *loc. cit. q.* 40 *art.* 4. aliquo modo ſpiritualibus annexi; utpotè ab eadem deputati pro ſervitio Fratrum, ut res, iſtis pro neceſſitatibus oblatas, nomine Romanæ Eccleſiæ adminiſtrent; apud quem *art primo, & ſecundo* videri poſſunt ea à Regibus Hiſpaniarum conceſſa; dum alia Pontificum, & S.S. C.C. recentiora, hìc ex originalibus adducimus.

Clemens VII. concedit hujuſmodi Syndicis, vel Procuratoribus Privilegium fori in cauſis civilibus, criminal. & mixtis, motis, & movendis *Bullar. Cherub. tom.* 1. *pag.* 671.

24 -- Dum conſideramus aſſiduos labores, & vigilias, quos dilecti filii Syndici, & Procuratores Domorum, & Monaſteriorum Fratrum Minorum Sancti Franciſci Regularis Obſervantiæ, & Monialium Sanctæ Claræ, Conceptionis, & Annunciationis, Ordinum, & Sororum Tertiæ Regulæ Sancti Franciſci, ſuſtinere non ceſſant, meritò nos obligant, ut animarum ſuarum ſaluti conſulamus, ipſoſque à quibuſvis moleſtiis, & injuriis, ſibi pro tempore illatis, quantum cum Deo poſſumus, relevemus. --

25 -- Idcircò uni Syndico, & Procuratoribus hujuſmodi, cum illius Uxore, & liberis, præſenti, & futuro ſingulæ Domui, & Monaſterio prædictis, pro tempore ſervientibus,

quod de cætero perpetuis futuris temporibus, ipſi, & eorum quilibet, omnibus, & ſingulis indulgentiis,& peccatorum remiſſionibus, favoribus,& gratiis, quibus Fratres Ordinis Obſervantiæ prædictorum utuntur, potiuntur, gaudent, ſeù uti, potiri, & gaudere poterunt, quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere poſſint, & valeant. --

-- Et inſuper in quibuſvis cauſis, & rebus ipſos Syndicum, & Procuratorem concernentibus, civilibus, criminalibus, & mixtis, nonniſi coram Judicibus Converſatoribus Domorum illorum, quarum ipſe Syndicus,& Procurator fuerit, de Juſtitia reſpondere teneatur, auctoritate Apoſtolica concedimus, & indulgemus. --

-- Inhibendo ſub excommunicationis latæ ſententiæ pęna univerſis, & ſingulis Judicibus, Commiſſariis Eccleſiaſticis, & Secularibus,quacumque auctoritate fulgentibus, ne de cauſis, contra dictos Syndicos, & Procuratores, motis,& movendis, directè, vel indirectè, quovis quæſito colore, ſeù prætextu, ſe intromittere quomodolibet de cætero audeant, vel præſumant. Decernentes quoſcumque proceſſus contra dictos Syndicos, & Procuratores, per alios, quam dictos Conſervatores, in cauſis dumtaxat contra eos motis, & movendis,habendos,& ſententias ferendas,nullos, & invalidos, nulliuſque roboris, vel momenti fuiſſe, & eſſe, ac irritum, & inane, ſi ſecùs ſuper his à quoquam quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. --

-- Non obſtantibus præmiſſis, ac Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, nec non Ordinum prædictorum, juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis auctoritate

alia

alia roboratis, & ſtatutis, & conſuetudinibus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Volumus autem, quod præſentium tranſumptis manu publici Notarii ſubſcriptis, & ſigillo alicujus Epiſcopi, ſeù perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, munitis, eadem prorsùs fides, tam in judicio, quàm extra illud adhibeatur, quæ adhiberetur, ſi præſentes originales literæ eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris die 16. Aprilis 1526. Pontificatus Noſtri Anno Tertio.

Ex *nu.* 25. conſtat privilegium fori concedi dumtaxat uni ſolùm Procuratori pro uno quoque Conventu, quod *ſub die* 27. *Novembris* 1650 firmavit S.C. Boni Regiminis; Ideò ſi aliis ejuſdem diſtrictus literæ Procuræ concedantur, abuſivè, & non in ſenſu proprio, & per Sedem Apoſtolicam inducto, Procuratores nominantur.

An autem ad Hoſpitiorum Syndicos privilegium extendatur? videtur affirmativè reſolvendum, nedum quia Hoſpitia ſunt Domus Fratrum Minorum; ſed etiam quia Pontifex ea comprehendit ſub ly *Domorum*: cum ibi non promiſcuè, & ſynonimè accipiat Domum, & Monaſterium; ſed pro diverſis; ad quod facit Rota *deciſ.* 427. *coram* Coccino *nu.* 10. *tom.* 2 *p.* 5. *Deciſ Rec. nu.* 10. tradens dictionem, &, diverſitatem copulatorum deſignare.

Innocentius XI. confirmat in forma ſpecifica Decreta variarum SS Congreg. emanata ſuper exemptione, & Privilegiis præfatorum Syndicorum.

26 — Aliàs pro parte dilecti filii Franciſci Mariæ Tagliaferri Procuratoris Generalis, Ordinis Fratrum Minorum Sancti Franciſci, de

Obſervantia nuncupatorum, Congregationi Venerabilium Fratrum Noſtrorum S. R. E. Cardinalium negociis, & Conſultationibus Epiſcop., & Regular. præpoſitæ, expoſito, quod dudum nonnulli Romani Pontifices, & præſertim fel. record. Nicolaus III., & Nicolaus IV., Martinus IV., & Martinus V., & Eugenius IV. Prædeceſſores Noſtri, ut vera Obſervantia, Regulæque puritas in ordine prædicto vigeret, & magis augeretur. Fratreſque ipſius Ordinis ab omni dominio, & proprietate alieni conſervarentur, ſtatuerant, & ordinaverant, ut unicuique Conventui dicti Ordinis aſſignaretur unus Procurator, ſive Syndicus Apoſtolicus, qui omnes eleemoſynas, tam pecuniarias, quam aliarum rerum colligere, illaſque ſolus in neceſſitates Fratrum præfatorum applicare deberet. --

§. I. -- Et ſubinde recor. mem. Clemens Papa VII. etiam Prædeceſſor Noſter, intuitu laborum, quos ejuſmodi Syndici in beneficio dictorum Fratrum, quocumque tempore, & quavis occaſione aſſiduè ſuſtinebant, eoſdem Syndicos à foro ſeculari exemerat, volens, ut in cauſis, tam civilibus quam criminalibus, & mixtis, non niſi coram Judicibus Conſervatoribus eorundem Fratrum Minorum de Obſervantia de juſtitia reſpondere tenerentur, & aliàs pro ut in ipſius Clementis Prædeceſſoris literis, deſuper in ſimili forma Brevis die 16. Aprilis 1526. expeditis, pleniùs dicitur contineri. --

§. II. -- Ac in eadem expoſitione ſubjuncto, quod nonnulli dicerent, privilegium hujuſmodi in aliqua ſui parte ampliùs in uſu non eſſe, alii verò prætenderent, illud Syndicis prædictis, ratione eorum officii tantum, non au-

autem, uti talibus perſonis, competere, unde fiebat, ut Fratres prædicti non ſine Paupertatis, & Regulæ, quam profitentur, ſuarumque conſcientiarum detrimento, neminem ampliùs reperire poſſent, qui eorum Syndici, ſive Procuratoris munus in ſe ſuſcipere, eumque laborem aſſumere vellent. --

§. III. -- Ideoque pro parte præfati Franciſci Mariæ Procuratoris Generalis dictæ Congregationi Cardinalium ſupplicato, ut non ſolum auctoritate Apoſtolica confirmaretur dictum privilegium, ſed etiam illud Syndicis, ſive Procuratoribus hujuſmodi, uti talibus perſonis competere declararetur. --

§. IV. -- Emanavit ab eadem Congregatione Cardinalium decretum tenoris ſequentis, videlicet: Sacra Congregatio EE. S R.E. Cardinalium Negotiis, & Conſultationibus Epiſcoporum, & Regularium præpoſita, attenta remiſſione libelli per SS.D. Noſtrum facta, referente Eminentiſſ. Norfolch, cenſuit danda eſſe Oratori decreta, aliàs edita, nempè ſuper præmiſsis ſervandam eſſe præfatam Conſtitutionem ſan. mem. Clementis VII. prout præſentis decreti tenore omninò ſervari mandat, & præcipit. -- Romæ 28. Martii 1686.

Gaſpar Cardinal Carpineus.

B. Panciaticus Secretarius.

§. V. -- Porrò cum dictus Franciſcus Maria Procurator Generalis prænarrata pariter expoſuiſſet Congregationi, etiam Venerabilium Fratrum Noſtrorum ejuſdem S. R. E. Cardinalium, ſuper Immunitate Eccleſiaſtica, & controverſiis juriſdictionalibus Deputatorum: hæc Congregatio cenſuit, danda

T 5 eſſe

eſſe decreta anteriora,tenoris,qui ſequitur,videlicet: Sacra Congregatio ſuper Immunitate Eccleſiaſtica, & controverſiis juriſdictionalibus, habita ſub hac die 26. Martii 1686 circa expoſita in præſenti ſupplici libello,dixit,danda eſſe decreta,ut infrà die 31. Maii 1639. Fanen. Provincialis Fratrum Minorum Obſervan. Sancti Franciſci, ſacra &c. cenſuit, reſpondendum Epiſcopo,ut quoad exemptionem Syndici Fratrum Min Obſer loci de Cartoceto faciat Bullam Clementis VII. obſervare, ſi in eo concurrant requiſita ejuſdem Bullæ. --

§. VI. -- Die 17. Novembris 1642. Peruſina,Fratres Sancti Franciſci Min.Obſer Sacra &c.cenſuit ſervandam eſſe Bullam Clem.VII. circa privilegium fori, & exemptionis Syndicorum, & Procuratorum Ordinis Fratrum Minorum S. Franciſci de Obſervantia. --

§. VII. -- Die 4. Auguſti 1654. Fanen. Epiſcopus: An Syndicus Fratrum Min.de Obſervantia S. Franciſci gaudere debeat privilegio fori. Sacra &c. cenſuit, hujuſmodi Syndicum gaudere privilegio fori juxta Conſtitutionem Clem. VII.

§ VIII. -- Die 23. Maii 1645. Romana Pater Commiſſarius Generalis Curiæ querit: An Syndici, & Procuratores Apoſtolici Conventuum ſuæ Religionis gaudeant privilegio fori,etiam in cauſis, tam civilibus,quam criminalibus,& mixtis,motis ante inſtitutionem officiorum virtute Bullæ Clem fel. rec. Papæ VII. Sacra Congr. reſpondit. Syndicos Conventuum Ordinis Fratrum Minor. de Obſervantia S. Franciſci ex Bulla fel. recor. Clem. VII. gaudere privilegio fori, tam in cauſis civilibus, quàm criminalibus, & mixtis, etiam motis ante eorum deputationem, ſeu in-

inſtitutionem in officium Syndicatus. --

§. IX. -- Die 23. Maii 1645. Recinaten. An Syndicus Monialium Sanctæ Claræ gaudeat privilegio fori, prout gaudent Syndici Fratrum Min. de Obſervantia, Sacra &c. cenſuit, hujuſmodi Syndicum gaudere debere privilegio fori, in quorum fidem &c. -- Datum Romæ ſub hac die 20. Aprilis 1686.

Loco † Sigilli.

I. Patriarcha Antiochen Secr.

§. X. -- Cum autem, ſicut idem Franciſcus Maria Procurator Generalis Nobis nuper exponi fecit, ipſe decreta hujuſmodi, quo firmius ſubſiſtant, & ſerventur exactius, Apoſtolicæ confirmationis noſtræ Patrocinio cõmuniri plurimum deſideret. Nos ipſius Franciſci Mariæ Procuratoris Generalis votis hac in re, quantum cum Domino poſſumus favorabiliter annuentes, eumque ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, & à quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis à jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, ſupplicationibus ejus nomine Nobis ſuper hoc humiliter porrectis inclinati, decreta præinſerta à memoratis Congregationibus Cardinalium reſpectivè emanata auctoritate Apoſtolica tenore præſentium approbamus, & confirmamus, illiſque inviolabilis Apoſtolicæ firmatis robur adiicimus, ſalva tamen ſemper in præmiſſis auctoritate earundem reſpectivè Congregationum Cardinalium. Decernentes ipſas præſentes literas ſemper, firmas, validas, &

T 6 effica-

efficaces exiſtere, & fore, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere, ac illis, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit pleniſſimè ſuffragari, & ab eis reſpectivè inviolabiliter obſervari.

§. XI. -- Sicque in præmiſsis per quoſcumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obſtan. præmiſsis, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, nec non quibuſvis, etiam juramento confirmatione Apoſtolica, vel quavis alia firmitate roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis illorum tenores præſentibus pro plenè, & ſufficienter expreſsis, & de verbo ad verbum inſertis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, ad præmiſſorum effectum, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſsè derogamus; cæteriſque contrariis quibuſcumque. Volumus autem, ut earundem pręſentium literarum tranſumptis, ſeu exemplis, etiam impreſsis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in Eccleſiaſtica dignitate conſtitutæ, munitis, eadem prorſus fides ubique locorum habeatur, quę ipſis pręſentibus haberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. -- Datum Romæ apud S. Petrum ſub annulo Piſcatoris die 19. Junii 1686. Pontificatus Noſtri anno decimo.

Syndici hujuſmodi non poſſunt compelli ad exercenda munia publica Communitatis, nec conveniri, niſi coram Judice Conſervatore.

27 -- Ita reperitur in libro Decretorum Sacræ Congregationis ſuper Immunitate Eccleſiaſtica, & controverſiis juriſdictionalibus ſub die 10. Maii 1669. videlicet: Sacra Congregatio inhærendo declarationibus alias factis cenſuit; Procuratorem, & Syndicum Fratrum Minorum de Obſervantia ex Bull. fel. recor. Clement. VII. gaudere privilegio fori, tam in cauſis civilibus, quàm in criminalibus, & mixtis; & inſuper non poſſe compelli ad exercenda munia publica [illegible] munitatis, neque à quoquam poſſe moleſtari, niſi coram legitimo Conſervatore. Romæ hac die 7. Januarii 1699.

Declaratio R. P. D. Auditoris Sanctiſſimi, lite conteſtata, & partibus auditis: quod Syndici Apoſtolici hujuſmodi non ſunt comprehenſi in revocatione Patentatorum; adeoque eos eſſe tantùm ſubjectos Judicibus Conſervatoribus.

In Nomine Domini. Amen.

28 -- Fidem facio per præſentes Ego Curiæ Cauſarum Cameræ Apoſtolicæ Notarius infraſcriptus, qualiter in actis meis die 23. Novembris 1694. coram Illuſtriſs. & Reverendiſs. Domino Auditore Sanctiſsimi pro Religione Patribus Minor. de Obſer. S. Franciſci principalibus, Canamellinus unus ex SS. D. N. Papæ Curſoribus retulit in ſcriptis, ſe die 16. Novembris 1694. domi dim: cop: ci-

citaſſe D. Franciſcum Mariam Panaram, ex adverſo Procuratorem aſſertum Illuſtriſſ. & Reverendiſſ. D. Vicarii Apoſtolicæ Ripæ Tranſonæ exadverſo principalis ad viden. per Illuſtriſſimum D. declarari, Syndicos Apoſtolicos Religionis Min. de Obſer. non eſſe comprehenſos in revocatione literarum Patentium, ſive declarationis Patentatorum, & proinde eoſdem Syndicos eſſe tantum ſubjectos Conſervatoribus dictæ Religionis, & exemptos reſpectivè à juriſdictione Epiſcoporum, & propterea mandari Syndicum nulliter, & indebitè in carceribus detentum per dictum Reverendiſs. Vicarium Apoſtolicum Adverſarium excarcerari & remitti ad dictum Conſervatorem, & interim videndum ſibi inhiberi, ne audeat quidquam innovare, ſeu attentare ſub pœnis &c. aliiſque arbitrio &c. & decretum &c. ad primam diem inſtante Religione Patrum Min de Obſer. S. Franciſci principalibus, ſive &c. Qua quidem die adveniente relatione facta comparuit D. Ludovicus Buſſius Procurator petiit, ut ſupra; Et tunc Illuſtriſs. & Reverendiſs. D. Auditor Sanctiſ. declaravit Syndicos Apoſtolicos Religionis Minorum Obſer non eſſe comprehenſos in decreto revocationis literarum Patentium, ſive declarationis Patentatorum, & proinde eoſdem Syndicos eſſe tantum ſubjectos Conſervatoribus dictæ Religionis, & exemptos, reſpectivè à juriſdictione Epiſcoporum: Procuratoribus hinc inde præſentibus omni &c. & aliàs latius, prout in actis meis &c. ad quæ &c. In quorum fidem &c. -- Dat Romæ hac die 10. Feb. 1699.

Ita eſt Marcus Joſeph Peluſius Curiæ Cauſarum Cam. Apoſtolicæ Not. &c.

Loco ✠ Sigilli.

Syn-

Syndici gaudentes privilegio fori ſunt exempti à Repreſaliis.

S P O L E T A N A.

29 -- Inſtantibus Monialibus Monaſteriorum Sanctiſſimæ Trinitatis, S. Pontiani, & S Catharinæ pro declaratione, Agentes dictorum Monaſteriorum eſſe exemptos à Repreſaliis, Sac. Congreg. ſuper Immunitate Eccleſiaſtica, & controverſiis juriſdictionalibus habita ſub die 14. Januarii 1698. cenſuit, Syndicos tantùm, gaudentes privilegio fori eſſe exemptos à repreſaliis. -- Romæ hac die 7. Jan. 1699.

G. Card. Carp.

Loco ✠ Sigilli.

I. Vallem. Secretarius.

Sacra Congregatio Boni Regiminis declarat Syndicos Apoſtolicos exemptos à ſolutione Collectarum pro oneribus communitativis, non ſolum in loco Syndicatus, ſed etiam, ubi eorum bona reperiuntur.

30 Extra. *All'Illuſtre, e Molto Reverendo Signore, come fratello, il Preſidente di Urbino. Peſaro.* Intus vero. *Illuſtre, e Molto Reverendo Signore come fratello. Ogni volta, che à V. S. coſti, che Ludovico Gabuccini ſia ſtato legitimamente eletto per Syndico Apoſtolico delli Frati Minori Oſſervanti del Convento di Santa Maria Nuova di Fano, e che in quella Città nõ ſi trovino altri, che lui Deputato à tal carica, Ella farà, che al medeſmo per li beni, che poſſiede in alcuni luoghi di co-*

teſti

teſtaſtato venga fatta buona l'eſentione dal pagamento delle Collette per li peſi communitativi, eſſendo ſtato altre volte dichiarato dalla Sagra Congregatione, che à tali Miniſtri attuali di eſſa Religione compete l'eſentione ſudetta; e Dio la proſperi Roma 24. Gennaro 1699.

Di V.S.

Come Fratello.

Il Cardinal Spada.

Franceſco Caffarelli Secret.

CAPUT ULTIMUM.

Officialis quoad Tertiarios.

SUMMARIUM.

1. *Aſſignantur genera Tertiariorum.*
2. *Votum ſolemne Religionis non includitur in voto ſimplici Caſtitatis.*
3. *Sacra Congregatio multa præſcribit, quoad Tertiarios.*
4. *Quibus per diſpoſita in Decreto, privilegia conveniant.*
5. *Viri debent collegialiter, vel cum Clauſtralibus, vivere.*
6. *Dictio, etiam, eſt ampliativa.*
7. *Collegialiter viventes, habere poſſunt Oratorium, & Campanas.*
8. *Viaticum, & Extremam Unctionem quando à Parocho recipiant.*
9. *Tertiarii ſubduntur Superioribus Ordinum, vide num. 12.*
10. *Jus conferendi habitum non eſt apud Miniſtros ſeculares.*
11. *Nova Confirmatio, & Conceſſio.*
12. *Extenditur ad Tertiarios in propriis domibus habitantes.*

13. Su-

13 *Superiores recipiunt ad profeſſionem.*
14 *Negato minori, non conceditur majus.*
15 *Formula profeſſionis.*
16 *Dubium ſuper promiſſione facta.*
17 *Quæ contenta in regula obligent ad mortale.*
18 *Solum propoſitum non conſtituit votum.*
19 *Diſtinctio propoſiti à promiſſione.*
20 *Tranſgrediens propoſitum non peccat.*
21 *Super quo monendi ante profeſſionem.*
22 *Congregationes Tertii Ordinis extra Clauſtra erectæ Superiori obediunt.*
23 *Capucini interdicta collatio habitus.*
24 *Continuatio litis.*
25 *Congregatio ſuper diſciplina regulari erigitur.*
26 *Decretum Sacræ Congregationis ſuper collatione habitus Tertiariis, oblatis, &c.*
27 *Pœnæ in Tranſgreſſores.*
28 *Forma, & qualitas habitus conferendi iis de Tertio Ordine S. Franciſci.*
29 *Habitus formalis, & materialis Religioſorum.*
30 *Heremitis & aliis conferunt habitum Superioris Ordinis S. Franciſci.*

1 VArii ſunt Tertiariorum, ſeu eorum, qui de Tertio Ordine nuncupantur, ſtatus, quorum, omiſſis iis, (utpotè verè Clauſtralibus, & Religioſis) quibus Leo X. *Conſt. Inter cætera. Bull. Cherub. to. 1. pag.* 618. aptavit Regulam à S. Franciſco pro ſecularibus inſtitutam, & à Nicolao IV. *Conſtit ſupra Montem ibid. pag.* 185. approbatam, & auctam, idem Leo *Conſtit. dum intra*, edita in Concilio Lateranenſi, *eod. tom. pag.* 586. meminit, & plura circa eos diſponit, prout ſequitur: Fratres autem, & Sorores Tertii Ordinis, necnon Mantellati, Corrigeati, Pizocharæ, Cordellati, & alii, quocumque nomi-

nomine nuncupati, in propriis domibus habitantes, ſepulturam, ubi voluerint, eligere valeant. Sed die Paſchatis tantùm Euchariſtiã,
1 necnon Extremam Unctionem, cęteraque Eccleſiaſtica Sacramenta, (Pęnitentiæ Sacramento dumtaxat excepto) à proprio Sacerdote recipere, & onera, quæ laicis incumbunt perferenda teneantur, ac in foro ſeculari coram Judicibus ſecularibus conveniri poſſint. Collegialiter autem viventes, ſeu cum Clauſtralibus habitantes, ac Mulieres virginalem, ſeu cælibem, aut caſtam vidualem, expreſſo voto & ſub dicto habitu vitam ducentes, privilegiis, quibus Fratres Ordinis, cujus Tertiæ Regulæ habitum geſtant, gaudere debeant. --

2 Et *Conſt. Nuper in Sacro Lateranenſi Concilio*, & infra. -- Nos ad tollendum omne dubium, motu proprio, & ex certa ſcientia, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, harum ſerie decernimus, & declaramus, quod in præmiſſis de voto ſolemni Religionis minimè intelligi debeat; ita ut mulieres virginalem, ſeu cęlibem vitam ſimpliciter voventes, etiam in conſanguineorum, & affinium ſuorum, aut propriis domibus, vel ſeorſim habitantibus, privilegiis, & immunitatibus prędictis, in omnibus, & per omnia frui, & gaudere debeant.

3 Quibus *ſub die* 20 *Decembris* 1616. acceſſit decretum S. C. Epiſ. & Reg. *apud* Lantuſc. *verb. Tertiariæ*, *&* Peyrin. *ad Conſt.* 4 *Sixti IV.* *§.* 7 *pag.* 42. Nicol. Floſc. *verb Tertiariæ num.* 2. infraſcripti tenoris: - Ad tollendas omnes contentiones inter Epiſcopos, & Superiores Regulares ſuper immunitate, & exemptione Tertiariarum, quæ in domibus privatis degunt, vulgo *Bizzocbe*, ſeu alio quovis nomine nuncupatarum: in primis, & ante omnia in me-

memoriam revocat ea, quæ S.C.C. in eadem ſententia reſpondit, videlicet

§. I. -- S. Congr. Conc. ſæpius reſpondit, minimè poſſe Sacerdotes Regulares mulieres Tertii Ordinis, quas de pęnitentia, vel Bizzochas vocant, confeſſiones Sacramentales audire, niſi fuerint ab Ordinario approbati ad Confeſſiones perſonarum ſecularium audiendas, quemadmodũ, nec poſſe illis Sacroſanctũ Euchariſtię Sacramentũ adminiſtrare in die Paſchatis Reſurrectionis S.D N. Jeſu Chriſti. --

§. II. -- Verum, quoad ſepulturam, atque alia Privilegia, Fratres Tertiarios, Mantellatos, Corrigeatos, alioſque ſimiles, ita demum Ordinis, cujus Tertiæ Regulæ habitum aſſumpſerunt, privilegiis potiri, & ab Ordinarii juriſdictione exemptos eſſe, ſi viri colligialiter vivant, aut cum Clauſtralibus habitent, mulieres virginalem, ſeu cęlibem, aut caſtam vidualem, expreſſo voto, & ſub habitu, vitam traduxerint, quemadmodum cavetur Conſt. Conc. Later. ſub Leone X, quæ habetur ſeſſ. 21. in fine. --

§. III. -- Hoc autem voto Mulierum alia duo, ſcilicet, Paupertatis, & Obedientiæ, nequaquam includi, quinimo hujuſmodi mulieres, ſi virginalem, aut cęlibem ſimpliciter, & expreſsè voverint, etiam in conſanguineorum, & affinium ſuorum, aut propriis domibus, vel ſeorſim habitantes, ſupradictis privilegiis Ordinis, cujus Tertiæ Regulæ habitum deferunt, exemptioneque ab Ordinarii juriſdictione frui debere, ut idem Leo poſteà declaravit Conſtit. edita die 1. Martii 1518. --

§. IV. -- An autem prædictæ qualitates in hujuſmodi Tertiariis concurrant Ordinarii loci eſſe judicium. --

§. V.

§.V. -- Præterea, ſi contingat aliquas ex prædictis Tertiariis ſine ſepulturæ electione decedere, eas ſic decedentes, ita demum in Eccleſiis Ordinis, cujus habitum aſſumpſerunt, ſi in ipſis earum communis ſepultura reperiatur; ſin minus, in Eccleſijs Parochialibus ſepeliendas eſſe decernit: --

-- Superioribus autem Regularibus ſufficienti facultate ad id à Sancta Sede Apoſtolica ſuffultis (Capucinis exceptis,) liberè Mulieres ad hujuſmodi habitum recipere, atque ad ipſos veſtiendi eas officium pertinere; non autem ad habitum admittendas, & recipiendas eſſe, niſi probatæ vitæ, ac bonis moribus præditas, ac in ætate, ſaltem quadraginta annorum, conſtitutas, quæ de proprio habeant, unde ſufficienter vivere poſſint, & non cum aliis viris, quàm cum Conſanguineis, vel affinibus in primo tantùm gradu ſibi conjunctis, cohabitent, & ab Ordinario loci, licentia prius impetrata, qui non aliter eam concedat, niſi de prædictis, prævio examine diligenti, ſibi conſtiterit. --

§ VI.-- Verum in hujuſmodi habitu concedendo, & reſpectivè deferendo, omninò à velo ſupra caput, quod ſuperjectum vocant, & à pectorali, quod vulgò dicitur *Sottogola*, & à patientia, abſtinendum eſſe; quinimò eas, quæ ſupradicta tria, vel aliquod ipſorum, deferre comprehenſæ fuerint, illa dimittere, etiam per cenſuras Eccleſiaſticas, ab ordinariis locorum compellendas eſſe decernit. --

§.VII. -- Supradictis verò decretis mulieres Tertii Ordinis, quæ collegialiter vivunt non comprehendi, quinimò eas diſpoſitioni Conſtitutionis Pii V editæ Romæ anni 1596. 4. Kal. Julii, quæ incipit circa Paſtoralis &c.

geni-

penitus ſubjacere expreſsè declarat, non obſtantibus, &c. --

4 Ex quibus liquet præfatorum diſpoſitionem extendi ad Tertiarios, qui collegialiter vivunt, cum Clauſtralibus habitant, & in propriis domibus degunt; & privilegia item reſtringi ad eos, qui ſimul degunt in aliqua communi domo ſub Tertiariorum habitu, & Regula à S. Sede approbata (ſine expreſſa tamen profeſſione votorum ſubſtantialium Religionis, ut à verè Tertii Ordinis Religioſis diſtinguantur;) & alios ſub eodem habitu cum Clauſtralibus habitantes, ac mulieres virginalem cælibem, aut caſtam vidualem vitam ſimplici voto promittentes.

5 Et quamquam per ibi expreſsè diſpoſita, ut viri privilegiis fruantur Ordinis, cujus Tertiæ Regulę habitum aſſumunt, exigatur, vel quod collegialiter vivant, aut cum Clauſtralibus habitent, & excludantur cæteri, qui in ſuis domibus plena libertate ſub habitu Tertiariorum vivunt, utpotè puri ſeculares, reſpectu tamen Tertiariarum mulierum textus non poſcit, vel quod ſint collegialiter unitæ, vel cum Clauſtralibus habitent, ſed eis ea communicat privilegia, & ab Ordinarii juriſdictione eximit, ſi habeant requiſita expreſſa in reſponſo Sacræ Congregationis *num.* 3. *allegat.* ut notavit Piaſec. *prax. Epiſc. par.* 2. *cap.* 3. *art.* 7. *ſub num.* 11.

Et videtur loqui indefinitè, & generaliter, de mulieribus, tam collegialiter unitis, quam proprias manſiones inhabitantibus; quod concludenter probatur per appoſitam dictionem, *etiam*, quæ ut notavit Lezzana *ſumm. quæſt. Reg. tom.* 3. *verb. dictio, num* 20. unum caſum, ut magis dubium, exprimit, &

aliium

alium includit; &, ut minus dubitabile, in caſu tacet, & ſupponit, id collegialiter unitis cōvenire. Et expreſsè idem Leo *Conſt. Ea quæ. Orb Seraph. to 2. lib. 12. c. 7. n. 175. pag. mihi* 846. infra medium in favorem Sororum Tertii Ordinis S. Franciſci collegialiter viventium, diſponit: -- Et inſuper omnibus, & ſingulis Prælatis, tam Regularibus, quam ſecularibus, &
7 Parochiarum Eccleſiarum Rectoribus, cæteriſque perſonis ſub excommunicationis latæ ſententiæ pęna, inhibemus, ne dictas Sorores, juxta privilegia dictorum Fratrum, Oratoria cum Campanili humili, & Campana, ac in illis Sacramentum Euchariſtiæ in loco decenti, & honeſto, necnon Oleum Sanctum pro ipſarum uſu tantùm, & Cęmeterium benedictum habere, in quo Sororum decentium Corpora per earum Confeſſorem ſepeliri poſſint, ac in eiſdem Oratoriis aquam benedictam ſolemniter benedici, Miſſaſque ſecundum earum devotionem cantari, & celebrari facere liberè, & licitè poſſint, &c. --
8 Verùm, ubi eſſet conſuetudo, quod à Parocho Viaticum, & Extremam Unctionem reciperent, vel, de ejus licentia, à Sacerdote Regulari, ſervanda eſt.
9 Tertiarii alii, viri, nimirum non collegialiter viventes, & fœminæ, non ducentes vitam cælibem, & virginalem, ſed matrimonio unitæ, directioni, & obedientiæ Superiorum Ordinum, quorum ſunt Tertiarii ſubduntur, prę. ſertim in iis, quæ ad ſpiritualem animę profectum ſpectant, Lezz. *loc. cit. n.* 41. Et ſpecificè quoad eos Tertii Ordinis S. Franciſci, reperitur pluries per literas Apoſtolicas conceſſum Ordini Minor. de Obſerv. & poſtremo *die* 28. *Julii* 1657. *Orb. Seraph. tom. cit. c.* 5. *num.* 107.

pag.817. indulſit Alex. VII. *Conſt*. *Exponi Nobis*,& infra, Prædeceſſorum Pontificum literis enunciatis,ſubdit: -- Per quas omnes perſonæ dicti Tertii Ordinis de Pęnitentia ſubmittunt obedientiæ,correctioni, & directioni Miniſtrorum Generalis,& Provincialium pro tempore exiſtentium dicti Ord. Min. de Obſerv. ita quod poſſint eaſdem perſonas Tertii Ordinis hujuſmodi corrigere, & delinquentes caſtigare ad ablationem habitus, ſeu mantelli procedendo, ſimiliterque prædictis Miniſtris memoratis Ord.Fratr Min.de Obſerv.nuncupatorum facultas conceditur præſtandi illis, quos idoneos viderint,habitum Tertii Ordinis prædicti; nec non aſſignandi,& deputandi pro ipſis Tertiariis unum Religioſum de eadem Obſervantia in Viſitatorem, & inſtructorem ipſorum &c. præſcriptas Bullas Pontificias, nec non Conſtitutiones Ordinis hujuſmodi, ſervari authoritate Apoſtolica tenore pręſentium, mandamus, & præcipimus &c. -- Et tenuit Rota *coram Merlino in Ulixbonen juris conferendi habitum* 23. *Junii* 1636. *deciſ*. 598. *n*.24. *to*.2. *p*.5. *deciſ*. *recent*.

10 Ex quibus patet jus præſtandi præfatis habitum non eſſe apud ſeculares Miniſtros Congregationis ejuſd. Tertii Ord. prout in terminis Rota *ibid*. *n*.25. etenim ad quem ſpectat privatio habitus ad eumdem debet ſpectare collatio ejuſdem,atque receptio; & ſuper hujus generis controverſia allegata Conſtitutio Alexandri firmavit; ſed cumulativè apud Ordinis Minorum Superiores, tam de Corpore Obſervantiæ, quam Conventuales; privativè etiam quoad Ordinarios, ex diſpoſitione Sixti IV. *Conſt*. *Romani Pontific*. *Orb*. *Seraph cit*. *c*. 12. *pag*. 893. -- ubi: necnon vobis,& ſucceſſoribus ve-

veſtris,pro tempore exiſtentibus,Generali, & Provincialibus Miniſtris, & Vicariis, prænominati de Obſervantia dicti Ordinis Fr. Min. ac eoſdem Miniſtros FF. & Sorores Tertii Ord. &c. volenteſque ad ipſum Tertium Ordinem,& illius vivendi modum aggregari, recipiendi, & habitum, ſive mantellum, juxta morem dicti Ordinis,eis exhibēdi;ac ipſis Miniſtris,Fratribus,ac Sororibus Tertii Ordinis, Viſitatorem, ſive Confeſſorem dicti Ordinis Fratr Minor. Conventualium, vel de Obſervantia nuncupatorum, prout eis plus placuerit,ad id,moribus,vitæ ſanctimonia,& ætate, idoneum &c. aſſignandi, eadem authoritate licentiam concedimus, & etiam facultatem; Diſtrictius inhibentes locorum Ordinariis,& aliis quibuſcumque perſonis cujuſvis ſtatus, gradus, vel conditionis exiſtant, & quacumq; authoritate fungantur, ne prætextu quarumlibet litterarum,& facultatum,eiſdem forſan conceſſarum, & pro tempore concedendarū, de premiſſis,quæ ad vos ſpectant,ſe quomodolibet ingerere præſumant; ac decernentes ex nunc irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his per quoſcumque,quavis authoritate,ſcienter, vel ignoranter,contigerit attentari: nō obſtantib. &c. & apud Bordon *Bull.Terz Ord.Bul.*159.

11 Quod ibidem confirmat Julius II. *Conſt.ex-poni Nobis Bulla* 189. atque denuò concedit, cùm addat: Et pro potiori cautela vobis, in Miniſtros Fratres, & Sorores dicti Tertii Ordinis ſuperioritatem, juriſdictionem, viſitationem, correctionem, coercitionem perpetuis futuris temporibus damus &c. Non obſtantibus &c.

12 Nec dicendum, præfata non ampliari, nec extendi ad Tertiarios ſeculares, pleno jure in pro-

propriis domibus, cum uxoribus, & filiis viventes; nam Julius II. in ea Conſtitutione utitur terminis illimitatis, *omnes, & ſingulos*; adeoque non reſtrictis ad collegialiter tunc viventes, ſed ampliandis etiam ad præfatos, tamquam propriè inſtitutos à S. Franciſco. Ex *Caſarub. in comp. Privil verb. Tertiariorum Regula nova §. Ex prædictis*. Verum in eos ſeculares non habent Minores propriam, & coactivam juriſdictionem, cum repugnet puritati Ordinis S. Franciſci habere juriſdictionem in eos, qui ſunt meri Laici, ut ſunt præfati; dependentiam tamen aliquam, & ſubjectionem habent erga Fr. Min. atque ſub eorum protectione, & ſpirituali regimine vivunt, quos in viam ſalutis dirigunt, imbuendo ſpiritualibus monitis, & illos tractando, uti eorum diſciplinæ alumnos, & ab eodem fonte ſcilicet D. Franciſco deſcendentes, ut firmavit Rota *cit. n. 1. & ſeqq.*

Et facit, quod Alexander VII. enunciatam Conſtitutionem edidit contra ſecularem Miniſtrum Congregationis Tertii Ordinis, in Conventu Fratrum Minorum de Obſervantia Mexicanæ Urbis erectæ, qui uſurpata poteſtatis plenitudine, & authoritatis independentia ad habitum, & profeſſionem dicti Ordinis Fratres præſumebat admittere, eoſque præfato privare, qui, tamquam verum ſpiritualem Superiorem, recognoviſſent ejuſdem Congregationis Viſitatorem, ex Religioſis Conventus electum, ut ex narrativis ejuſdem patet, & refert *Orb. Seraph. cit. pag* 816.

13 Ne dum ad habitum præfatorum Ordinum Superiores admittere, eoque juxta qualitatem delicti privare valent; verum etiam, eis juriſdictio conceditur recipiendi ad Profeſ-

V

feſſionem eos, quibus habitum præſtitere, quod exprimit Sixt. IV. per ea *ad illius vivendi modum aggregari:* Quod quidem profeſſione obtinetur, non emittenda in manibus ſecularis,) & impropriè Miniſtri, ſed potius Aeconomi, & Adminiſtratoris ejuſd. Tertii Ord.) cui, cum habitus ſit interdicta collatio; concludenter ſequitur omni prorſus authoritate carere ad recipiendos Fratres conſodales ad Profeſſionem; Quia ex adnotatis à Marcant. *in Reg. S. Franciſci c.2. tit. 1. q 2. concl. 1. Cui, quod minus eſt, nimirum recipere ad habitum,*
14 *non conceditur; nec quod magis eſt, concedetur, nimirum recipere ad Profeſſionem;* Sed in manibus eorumdem Superiorum, vel aliorum de ipſorum licentia, ut tradit Lezz. *cit. n.21. vid. Offic. quoad Confraternit. n.10.*

Et in terminis habetur in Conſtit. *Ad fructus* Pauli III. *Director. trium Ord. pag. mihi 26.* continente ſtatuta, ſpecificè edita pro Tertiariis proprias domos inhabitantibus, ubi, *c.2.* -- Fratres, & Sorores, poſtquam per unum integrum annum, habitum probationis detulerint, ſi converſatio laudabilis fuerit, per habentem facultatem Miniſtri Generalis, recipiendi ad hunc tertium ſtatum ſolummodò, & non per alios, ad Profeſſionem recipiantur. -- Et noviſſimè obſervavit P Petr. de Almandrelio *Eſcudo Seraphico art. 7. pag. mihi 515.*

Formula Profeſſionis à Conſodalibus in manibus Prælati, ſeu Viſitatoris facienda.

15 *Io frà N. prometto à Dio Onnipotente, & alla B. Maria ſempre Vergine, & al B. S. Franceſco, & à tutti i Santi del Cielo; & à voi Padre, d'oſſervare tutto il tempo di mia vita la Regola de' Frati di Penitenza, inſtituita dal P. S. Franceſco, e per Papa Nicolò IV. confermata:*

mata ; & i comandamenti di Dio, e diſodisfare come conviene, per le traſgreſſioni, che commetterò contro queſto modo di vivere ogni volta, che ſarò dimandato dal mio Viſitatore.

Tunc Prælatus ad Profeſſionem recipiens: *Et io, ſe queſto oſſerverai, da parte di Dio ti prometto la vita eterna.*

Quæ formula eſt ad tenorem diſpoſitionis capitis ſecundi ejuſdem Regulæ à Nicolao IV. approbatæ.

16 Sed dubitatur, an per eam promiſſionem inducatur nova obligatio ad obſervanda Præcepta Divina; adeò ut, ſi aliquod ex eis Profeſſus tranſgrediatur, committat duplex peccatum: alterum cauſà præcepti trangreſſi, & alterū ratione voti violati; & de hac promiſſionis circūſtātia teneatur ſe accuſare, ubi ſua approbato Confeſſori manifeſtaverit peccata?

Et videtur affirmativè reſolvendum. Quippe, cum ſit promiſſio Deo facta, voti obligationem inducit; conſequenter contra eam peccatum mortale committitur qualificatum circumſtantia ſacrilegii, utpotè contra Religionem aperiendam ideò in Confeſſione, ex quo novam ſpeciem malitiæ contineat.

17 Negativa tamen eſt verior, & communior per Lezz. *cit. n.* 19. Peyrin. *de Privil. ad Conſt.* 18. *Julii II* §. 2. Donat. *prax. reg. to.* 2. *p.* 1. *tract.* 16. *q* 8. Et ad tenorem *c.* 20. *Regulæ à Nicolao IV.* confirmatæ, ubi ipſe Pontifex firmat: -- Cæterum in præmiſſis omnibus, ad quæ Fratres veſtri Ordinis, non ex Divinis præceptis, vel ſtatutis tenentur Eccleſiæ, nullum ipſorum ad mortalem culpam volumus obligare, ſed impoſitam ſibi pęnitentiam pro tranſgreſſionis exceſſu, prompta humilitate recipiat, & efficaciter ſtudeat adimplere. -- Et ſub

iiſdem terminis repetit Paulus III. *cit. c.* 10.

Ideò ad rationem in contrarium,ex allegatis dicitur, illud *Promitto*, quo profitentes utuntur, votum non ſignificare, ſed purum
18 propoſitum. Per quod ſolùm ex obſervatis à *Thoma Tamb.explicat.decal.lib.*3.*c.*11. votum non conſtituitur, etiam ſi millies firmiſſimè repetatur,ex Gobat. *to.*3.*oper.mor.* 1.*p.caſu* 1. *n.*7. quia: Ad votum non ſufficit deliberata voluntas aliquid faciendi, vel omittendi (per propoſitum ſignificata) ſed ulterius eſt neceſſaria promiſſio, voluntas nimirùm, ſe Deo
19 obligandi:Quod exigitur ab ipſa ſpecifica natùra voti, obligationem, ad aliquid omittendum, vel faciendum, per Doctores importantis. Quam in caſu non induci, eſt certum, ex intentione Pontificum præfatum vivendi modum approbantium, & nolentium ad culpam, ex dictis, obligare.

Ideò conſtat, promiſſionem verbis expreſſam,à proprio ſignificato eſſe alienam,& cum propoſito confundi, ſimilemque eſſe ei, qua quis confeſſario promittit, ſe impoſterum amplius non peccare; quia confunditur cum propoſito, per quod certè juxta communem, nova non inducitur obligatio. Et ſi furan-
20 do, v. g. peccet, non ideò id contingit, quia propoſitum tranſgreditur, ſed quia, contra Præceptum *non furandi*, operatur.

21 Unde monet Almandrelius, quod priuſquam Profeſſionem emittant,debent à Prelatis inſtrui, ut ſciant, præfatos Pontifices noluiſſe eos ex vi Profeſſionis, & Regulæ obligare ad culpam mortalem, vel venialem, ne propter ignorantiam,& errorem exiſtiment, ſe ad promiſſa in vim promiſſionis ſub culpa obligari.

Nec

Nec obſtat, quod Nicolaus culpam venialem taceat; quia notat Lezz. *cit*. Regulã Tertiariorum, ſic fuiſſe receptam, ut nec ad venialem obliget, quod per expreſſa in Regulis pro Tertiariis Dominicanorum, & Servitarum deducit. Et tradit Leo X. *c*. 10. Regulæ ab eodem pro Tertiariis Clauſtralibus editæ *Conſt. n*. 1. *cit*. ubi -- omnia, & ſingula in præſenti Regula contenta, ſunt conſilia, ad facilius ſalvandas animas viatorum: & nulla ſunt obligatoria ad peccatum mortale, vel veniale, niſi humano, vel divino jure, aliquis aliàs eſſet obligatus. Obligantur tamen F. & Sorores facere pęnitentias ſibi à Superioribus impoſitas, quando ſuper hoc requirũtur; ad tria vota eſſentialia, & tenentur ad clauſurã illę, quæ ipſã expreſsè ſervare voverint, prout ibi clarè.

22 Et, ſive Congregationes Tertii Ordinis erigantur in Oratoriis exiſtentibus intra Clauſtra Conventuum, vel in Eccleſiis Fratrum, aut in loco tertio, & extra illa, ſemper habitus neceſſariò conferendus eſt à Superiore, vel Viſitatore electo, & in eorum manibus Profeſſio emittenda; ut ex dictis ſatis patet.

23 Capucinis eſt abſolutè à Sede Apoſtolica hujuſmodi habitus interdicta collatio, ut *ſub die* 20 *Decembr*. 1616. à S. C. Conc. Et quamquam *ſub die* 31. *Januarii* 1620. obtinuerint favorabile decretum, id tamen non aliter, quam cum clauſula: *Dummodo Mulieres à Tertiariarum Capucinarum habitu admittendæ ad formalem, materialemque ejuſdem Religionis habitum, ſervato in reliquis omnibus Decreto, admittantur*. Quia tamen numquam ad Sacræ Congregationis notitiam adduxerunt privilegia, quæ offendi, & reſtringi priori decreto aſſerebant, revocata iterum li-

24 te ad examen, *ſub die* 29. Novembr 1653. ead. S.C. decrevit: *Non licere eiſdem Capucinis Mulieres ad habitum Tertiariarum recipere, ſed id competere Fratribus Tertii Ordinis* (cum quibus liſerat.) Et appellatione per Capucinos interpoſita, contra eos, decretum hujus tenoris emanavit: -- In cauſa Galliæ inter Fratres Tertii Ord. S. Franciſci, ex una, & Capucinos ex altera *die* 15. *Maii* 1655 S. Cong. Conc omnibus maturè perpenſis, cenſuit ſervandū eſſe decret. S. Congr. editum *die* 20. *Decemb*. 1616.

Et cum iterum conquererentur Capucini prædictum Decretum adverſari poſteriori edito 1620. *die* 5. *Junii* 1655. S Cong cenſuit *ſtandum eſſe in decreto ſub die* 15. *Maii præteriti*: Quod *ſub die* 30. *Junii* 1655. confirmavit Alex. VII *Conſt. emanavit nuper*. Et *ſub die* 9. *Julii* 1656. *S.C. Epiſc. & Reg* præfatis Capucinis præcepit eſſe ſervanda, & Breve Alexandri, & S C. Conc. Decreta.

Tandem cum tot Apoſtolicis decretis parere renuerent, *ſub die* 30. *Martii* 1672. iterum eis ſtrictè præcipitur, ut à munere admittendi ad Tertii Ordinis habitum, præ ſertim Mulieres, eaſque ſpiritualiter dirigendi, impoſterum omninò abſtinerent, quibus *ſub die* 10. *Octob*. 1672. acceſſit confirmatio Clem. X. *Conſt. Exponi Nobis*, qui in terminis diſponit, ut infrà: -- Præfatis Fratribus Minoribus, Capucinis nuncupatis, ne impoſterum in admittendis Mulieribus ad habitum Tertii Ordinis S. Franciſci, ſive in ipſis dirigendis, ſe ingerant, authoritate Apoſtolica tenore præſentium interdicimus, ac prædictis Fratribus Capucinis perpetuum ſuper præmiſſis ſilentium imponimus *Orb. Seraph. loc. cit pag.* 803. & *ſeq.*

Super

Super admiſſione ad habitum, ejuſdemque conceſſione Tertiariis, cum Clauſtralibus habitantibus, ſervari debet Decretum Congregationis ſuper ſtatu Regularium (quam licèt Innocentius XII. *ſub die 4. Auguſti* 1698 *Conſtit. Debitum* extinxerit, & ſuppreſſerit, ſingulas tamen facultates, eidem quomodocumque à Prædeceſſoribus conceſſas, illis exceptis, quas Congregationi ſuper diſciplina Regulari, præfatis literis inſtitutæ, impertitus eſt, in
25 Congregationem Epiſcoporum, & Regul. tranſtulit) ex ſpeciali mandato ſan. mem. Clementis X. *ſub die* 16. *Maii* 1675. ea de re editum, tenoris, qui ſequitur.

26 -- Et ſi decretis Sacræ Congregationis ſuper ſtatu Regularium de mandato Summorum Pontificum Innocentii X. & Alexandri VII. iam pridem editis pro Novitiis recipiendis, ſtatutum ſit, ut omnes, qui ad habitũ probationis ſe recipi poſtulaverint, diligenter examinentur, ac per vota ſecreta approbentur, quotquot idonei reperti fuerint, ætate, aliiſque requiſitis ad præſcriptum Apoſtolicarum Conſtitutionum, ac ſtatutorum Ordinis; nec quiſpiam cenſeatur habilis ad hujuſmodi habitum ſuſcipiendum, ut Clericus, niſi annum ætatis ſuæ decimum quintum, neque ut Converſus, niſi annum vigeſimum expleverit: nihilominus in pluribus Religionibus Italiæ, & Inſularum adjacentium, aliquibus ab hinc annis introductum eſt, ut recipiantur adoleſcentes Laici, non quidem pro Converſis, ut annum probationis incipiãt, & finito tempore Novitiatus admittantur ad Profeſſionẽ, ſed pro Tertiariis, vel oblatis, ſeu donatis, eiſque tradatur habitus, ut vocant, ſine Caputio, illis dari conſueto, ut ſic inſerviant alicui

Religioſo particulatim, aut pluribus], vel omnibus communiter: & multoties pueri, & adoleſcentuli recipiantur in Monaſteriis, non ut Novitii, ſed ut hoſpites, ſeu poſtulantes ſe recipi pro Clericis ad habitum probationis, & parva veſte induti, plures menſes, quinimo, & annos, ſic detinentur intra Clauſtra, donec compleverint annum ætatis decimum quintum, Clericis, ut ſupra præſcriptum ad annum Novitiatus inchoandum, idque prætextu, ut interea fiat experimẽtum de ipſorum indole, & aptitudine ad Religionem: & aliquando etiam in eadem veſte iidem pueri, adoleſcentuli admittantur in Novitiatibus, & cum Novitiis degant, ad hoc, ut eorum voces pueriles in Choro cum vocibus Profeſſorum miſceantur, dum Divina peraguntur officia, quoniam verò ſecundùm Canonicas ſanctiones, & juris regulas, cum quid una via probibetur alicui, & ad id alia non debeat admitti, & memorati abuſus irrepſerint in fraudem legis, & eluſionem decretorum, ut ſupra editorum, in Religionum diſpendium, ac non ſine multorum admiratione, & ſcandalo: idcircò eadem Sacra Congregatio, ut in dies creſcat in Eccleſia Dei Sacrorum Religionum ſplendor, & veneratio, ex ſpeciali mandato Sanctiſſimi D. N. D. Clementis Divin. Prov. PP. X. hoc præſenti Decreto, in virtute S. Obedientiæ præcipit omnibus, & ſingulis Superioribus Generalibus, Provincialibus, & localibus, quocumque nomine, ac titulo appellatis, quorumcumque Ordinum, & Congregationum, tam Mendicantium, quam non Mendicantium, ut de cætero neminem pro Tertiariis, vel oblatis, ſeu donatis, aut commiſſis,

vel

vel ſervientibus, nec pro hoſpitibus, ſeu poſtulantibus, vel cantoribus, aut alio quocumque nomine nuncupatis, aut quovis habitu indutis, vel induendis, ſub quovis prætextu, vel cauſa, aut quæſito colore, recipiant, ſeu admittant ad habitum intra Clauſtra, niſi vigeſimum ætatis ſuæ annum expleverint; omneſque ſic receptos, ſeu admiſſos (iis tantùm exceptis, qui completa ætate annorum quindecim pro Clericis, ſeu Choriſtis in habitu Novitiorum annum probationis agunt) à Monaſteriis, ſeu domibus Regularibus omninò amoveant, & eiiciant infra terminum duorum menſium, inchoandum à die intimationis præſentis Decreti, faciendæ Procuratoribus eorumdem Ordinum, & Congregationum in Romana Curia exiſtentibus. --

27 -- Quod ſi prædicti Superiores præſenti decreto per omnia non paruerint, aut in aliqua ejus parte contravenerint, pęnam privationis dignitatum, & officiorum, quæ tunc temporis obtinebunt, ac perpetuò inhabilitatis ad illa, vel alia impoſterum obtinenda, vociſque activæ, & paſſivæ ipſo facto, abſq; alia declaratione incurrant, non obſtantibus, quoad omnia ſupraſcripta, privilegiis, indultis, & conſuetudinibus, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Dat. Romæ die 16. Maii 1675.

G. Cardinalis Carpineus.

P. Fagnanus Secretarius.

Die 12. Menſe Julii, & anno, quibus ſupra, ſupradictum decretum affixum, & publicatum fuit ad Valvas Curiæ in acie Campi Floræ, ac aliis locis ſolitis, & conſuetis Urbis, per me Io: Baptiſtam Faina.

Pro D. Marco Aurelio Pullicea Mag. Curſ.

28 Forma, & qualitas habitus conferendi Ter-

tiariis Ordinis S.Franciſci in propriis domibus manentibus præſcribitur à Nicolao IV. & Paulo III. & iſte addit iis eſſe concedendam Ghordam, & eſſe ſervandam locorum conſuetudinem, *vide c. Officialis quoad Confraternit. n.*10 nec poſſe Fratres de Corpore Obſervantiæ cogi ad præſtandum, ſive viris, ſive mulieribus habitum materialem, & formalem propriæ Religionis, firmavit S.C. Epiſc & Reg. *in una Reatina, die* 12. *Aug* 1689. *ut in Regeſt.* 27.*Ciſmontanæ Curiæ pag.*68. *& ſub die* 27. *Martii* 1700. *coram A.C. Petra, Cauſa Patrono Roccho Matthæucci*, fuit pronunciatum in cauſa Sarnen. obſervationis Bullarum, in terminis ſimilis controverſiæ.

-- Chriſti nomine invocato. Pro tribunali ſedentes, & ſolum Deum pręoculis habentes, per hanc noſtram definitivam ſententiam, quã de juris Peritorum conſilio in his ſcriptis ferimus, in cauſa, & cauſis, quæ primo, & in prima coram Nobis verſæ fuerunt, & vertuntur inſtantiis inter RR.PP Fratres Min. Obſerv. Convent S. Franciſci Civitatis Sarni, Actores ex una, & RR.PP FF. Conventua'es Convẽtus de Fuce dictæ Civitatis reos Conventos, ex altera, partibusde, & ſuper obſervatione Bullarum ab Innocentio IV ſub dat 13. Junii 1246. incip. Vota devotorum Eccleſiæ, Nicolao IV. ſub dat. 8. Auguſti incipien. Unigenitus Dei Filius, & Sixto IV ſub dat. 15. Decembris 1471. incipien. Romani Pontificis providentia circumſpecta, & ab Alexandro VII. ſub dat 18. Julii 1657. incipien. Exponi Nobis &c. emanatarum, ac reſpectiva exequutione earundem ſuper facultate iiſdem PP. Min. Obſer. conceſſa induendi, & regendi Fratres Tertii Ordinis Seraphici P. S. Fran-

Franciſci,de pœnitentia nuncupatos, ſeu Tertiarios, & illos induendi habitu, & cingendi cingulo, ſeu corda, ad formam prædictarum Bullarum conceſſo ſeu conceſſa, necnon juxta formam, & uſum communem Religionis juxta Pontificias Conſtitutiones, nec non ad tenorem literarum Monitorialium per prædeceſſorem noſtrum expeditarum, dicimus, declaramus, decernimus, pronunciamus, & definitivè ſententiamus, dictas Bullas ſuperius recenſitas obſervandas, & exequendas fore, & eſſe, prout exequi, & obſervari volumus, & pro effectu hujuſmodi exequutionis dicimus, declaramus & definitivè ſententiamus dd. RR. PP. Obſervantes manutenendos, & quatenus opus ſit, reintegrandos fore, & eſſe ad quietam, & pacificam poſſeſſionem induendi dd. Fratres Tertii Ordinis de pœnitentia, ſeu Tertiarios nuncupatos, illoſque regendi, ut ſupra, mandatumque de manutenendo, & reintegrando, decernendum & relaxandum fore, & eſſe, prout decernimus, & relaxamus, & ita dicimus, pronuntiamus, decernimus, & declaramus, ac definitivè ſententiamus, non ſolùm iſto, ſed & omni alio meliori modo &c.

Item pari noſtra ſententia dicimus, declaramus, decernimus, pronuntiamus, & definitivè ſententiamus DD. PP. FF. Conventuales Conventus de Fuce d. Civitatis, niſi intra 15. dies intimationis præſentis noſtræ ſententiæ, ſeu infraſcripti mandati de manutenendo, reſpectivè eis facien. computandos, realiter, & cum effectu eidem ſententiæ, ac noſtro mandato de manutenendo paruerint, ex nunc, prout ex tunc, ſuſpenſionem à Divinis, interdicti ingreſſus Eccleſiæ,

aliaſque Eccleſiaſticas ſententias, cenſuras, & pænas in præfatis Bullis contentas, & comminatas damnabiliter incidiſſe, & incurriſſe, ipſoſque ita ſuſpenſos, & interdictos, & cenſuris Eccleſiaſticis ſuppoſitos, ac declaratos, publicè denunciandos, & ab omnibus Chriſtifidelibus, uti tales habendos, & evitandos, prout arctius evitari mandamus; literaſque declaratorias deſuper neceſſarias, & opportunas decernere, relaxare fore, & eſſe prout declaramus, decernimus, concedimus, & relaxamus, victoſque victoribus in expenſis condemnamus, quorum taxationem Nobis, vel cui de jure, impoſterum reſervamus: Et ita dicimus, declaramus, pronunciamus, & definitivè ſententiamus; non ſolum iſto, ſed etiam omni meliori modo &c.

Die 27. Martii 1700.

Ita pronunciavi V. Petra.

Bellus Notarius.

Non video, ex quo inferatur Fratres de Corpore Obſervantiæ debere mulieribus, & viris, conferre Tertii Ordinis habitum, & Cordam, materialem, & formalem propriæ Religionis, ut nequeant eiſdem eumdem, & eamdem præſtare ejuſdem coloris, & materiæ, cum eo, & ea, quem, & quam deferunt
29 Conventuales; ſi enim ſimilis coloris, & materiæ, (ſeu eadem, ut dicitur *Saja*) qua ipſi veſtiuntur, habitum deferunt Tertii Ordinis S. Franciſci Clauſtrales, viri, & mulieres, & eodem funiculo cinguntur; quare ea deferre, cum ipſis univocè, in qualitate, & groſſitie, eis, qui de Tertio Ordine dicuntur, non licebit; eiſque à præfatis Obſervantibus conferri non poterint?

Religioſos, non materia, ſed forma habi-

tus extrinſecè diſtinguit. Sic Clericì Regulares ſunt, etiam quoad habitum, inter ſe diſtincti: tametſi pro eo eadem materia utantur. Diſtinguitur Dominicanorum habitus ab eo Servitarum, Auguſtinianorum, Carmelitarum &c. at non in qualitate materiæ: nec dici poteſt Servitas eo Auguſtinianorum uti, licèt ſimilem in materia, & colore geſtent, quia in forma non conveniunt; ſic ad caſum noſtrum; & tunc eſſet contra Obſervantes juris remediis agendum, cum Tertiariis materialem, & formalem habitum, Conventualibus proprium, conferrent, vel præſtare prætenderent.

30 Nulli habitum Ordinis Franciſcani, ſive ſint Heremitæ, ſive Tertiarii, niſi in ſcriptis à præfati Ordinis Superioribus licentiam obtinuerit, deferre conceditur, prout diſpoſuit Gregorius IX. *Conſt. Quia confuſio*: Paulus II. *Conſt. Regularem vitam*, qui illum deferentes cenſuris & pęnis ſupponunt, & Urbanus VIII. *ſub die* 5. *Octobris* 1638. *Cum ſicut dilectus* omnibus, & ſingulis locorum Ordinariis, & Nunciis, ubivis terrarum conſtitutis, & degentibus, decreto præcipit, ne de cætero quemquam Tunicam oblongam Tertii Ordinis S. Franciſci, cum, vel ſine mantello, abſque Superiorum prædicti Ordinis licentia inſcriptis obtenta, quoquomodo deferre permittant: utque ſi aliquem prçmiſſorum tranſgreſſorem repererint, illum carceri mancipandum, & tali habitu exeundum, & arbitrariis pœnis mulctandum irremiſſibiliter curent.

Ex quibus apparet jus conferendi habitum competere prædicti Ordinis Superioribus, privativè quoad alios omnes, etiam Ordinarios;

Super enunciatarum Conſtitutionum obſervantia *ſub die* 21. *Martii* 1686. decretum edidit S Cong. Epiſc. & Regul. cui Innocentius XI ſupplicem remiſit libellum, eidem ea de re exhibitum à Procuratoribus Generalibus Minor. de Obſer. Reformatorum, & Capuccinorum, cujus tenor eſt.

Sac Congr. &c. ſtante remiſſione libelli per SS.D.N. facta, & attentis narratis cenſuit, injungendum, prout præſentis decreti tenore injungit Ordinariis locorum, ut ſupradictas Conſtitutiones Apoſtolicas juxta earum tenorem executioni omninò demandent *Regeſt.* 26 *Ciſmont.nu.* 384.

Et hæc ſint ſatis, quæ omnia, & ſingula in Superioribus titulis contenta, infallibili Sanctæ Romanæ Eccleſiæ, quæ eſt columna, & firmamentum veritatis, judicio, & authoritati ſubmitto.

FINIS.

R E-

RERUM NOTABILIUM REPERTORIUM.

Videantur Titulorum Summaria.

Primus numerus paginam, ſecundus marginalem innuit.

ABBATISSA.

Vide Summarium pag. prima.

Cùm Ordinarius non vult intereſſe electioni, facta ſubſiſtit, p.8.n.15.

Poteſt intereſſe per ſe, vel per alium, non *alios*, ibid. & p. 204.n.64.

Quid importet præſidere, p.10.n.20.

Sub titulo Præſidentis poteſt abſoluto triennio regere Monaſterium, p.11.n. 24.

Ægrotantium ſuffragia recipiuntur juxta conſuetudinem, p.204.n. 63.

Electioni Abbatiſſæ non poteſt intereſſe Notarius ibid.n.64.

Sine ejus præſentia facta ſubſiſtit ibid.

ABSOLUTIO.

Vide Summarium pag.12.

Sacerdos in Ordinatione recipit juriſdictionem abſolvendi ſolùm in actu primo ibid.n.1.

Abſolutio à venialibus ſine approbatione eſt nulla p 30.n.23.

Regulares nequeunt abſolvere à cenſuris quoad forum externum p.330.n.14. §. 17.

ALIENATIO.

Eſt Regularibus interdictum bona Eccleſiaſtica alienare p.46.n.25.

Alienatio facta ſine ſolemnitate non ſubſiſtit. ibid.

Nec dominium directum, nec utile alienare poſſunt. ibid.n.26.

Nec per vim tranſactionis p.47. n.27.

Quid de rebus exigui valoris. pag.48.n. 28.

Mobilia pretioſa quoad alienationem æquiparantur im-

immobilibus p. 48.nu.29.
Unde res dicantur mobiles. ibid.
Fratres de Obſervantia non poſſunt per ſe ipſos alienare, & vendere p. 52.n.32.
Quid de Capellis, & ſepulturis p.53.n. 34.
Res Sacriſtiæ à Fratribus Min. de Obſ. quomodo commodanda p. 311.n.30.

ALTARE.

Privilegia celebrandi in Altari portatili, ſunt revocata p.93.n.27.
Nec in Clauſtro ſuper eo celebrari poteſt. p.94.n.30.
Altare portatile non eſt Oratorium. p. 94

ANNUS.

Annus quadrageſimus in eligenda in Abbatiſſam, debet eſſe completus. p.4.n.7.
Annus naturalis, & artificialis. p.358.n.7.
Duo dies in Biſſextili pro uno reputantur. p.257.n.6.
Dies ſpatium lucis ſignificat, quod eſt inter ortum, & occaſum Solis. p.199. n.55.
Annus præſcriptus ad eiiciendos incorrigibiles reducitur. p.373.nu.35.

APPROBATIO.

Vide Summ. pag.18.
Quid ſit approbatio. p.13. n.1.
Non ſufficit ſe præſentare Epiſcopo. p. 21.n.4.
Approbatione Epiſcopi relaxatur juriſdictio. p.23. nu 9.
Sacerdos, cui confitetur Regularis extra Ordinem, debet eſſe ab Epiſcopo approbatus. p.31.n.24.
Regulares generaliter idonei reperti abſque limitatione admittuntur. p.23.n.10.& p.328.n.14.§.10.
Generaliter admiſſi, non poſſunt ab eodem Epiſcopo iterum examinari. p.329.n 14. 5.13.
Licentias audiendi Confeſſiones poteſt revocare Capitulum ſede vacante. p.27. n.18.
Sine Superioris licentia non poteſt Regularis Confeſſiones ſecularium audire. p.31. n.24.
Licentia audiendi Confeſſiones non expirat morte concedentis. ibid.& p.339. n.26.

BENEDICTIO.

Vide Summ. pag.32.
Regulares benedicunt Candelas, Cineres, & Pal-

mas.

mas. pag 37. num. 19.
Poſſunt mulieres ad purificationem admittere. p.27.n.18.
Nequeunt Sponſum, & Sponſam benedicere. p.316. n.2.§.xi.

BONA MOBILIA, ET IMMOBILIA.

Vid. Sum. pag. 38.

C A M P A N A.

Die Sabbati Sancti priùs pulſant Campanæ Matricis. pag.56.n.2.p.316.n.2.§.xii.
Campanæ tempore interdicti quando pulſari poſſunt. p.262.n.10. & ibid.n.11.

CASUS RESERVATUS.

Reſervare caſus quid importet? p.12.n.2.
Actus reſervationis eſt localis. p.13.n. 2.
Differentia inter caſum, & excommunicationem reſervatam. p.14. n.4.
In Articulo mortis nulla eſt reſervatio. p. 23. n.10

C E N S U R A.

Regulares ſervant cenſuras ab Epiſcopis latas. p 172.n.10. p.316.n.2.§.13.

C I T A T I O.

In citatione non omittitur dies certa. p.180.n.6.
Citatio continens tempus ad comparendum non ſufficiens, pro non facta cenſetur. ibid.
Regulares ab Epiſcopis citati, quando comparere debeant. p.221.n.43.

C L A U S U L A.

Decreti irritantis, actum ſecus geſtum annullat pag.3 n.4.& p.183. n.13.
Omnem conſuetudinem tollit. ibid.
Clauſula *dummodo quotidie ſeptem Miſsæ celebrentur*. p.256.n.28.
Clauſula ad ſeptennium. p.257.n.29.
Intellectus reſcripti quoad clauſulas petitur ex mente Principis. p. 242. n.10.
Indulgentiæ cum clauſula *Univerſis Chriſti Fidelibus*. p.244.n.13.
Clauſula *non obſtantibus Privilegiis* removet ordinariæ juriſdictionis obſtacula. p.209.n.7.
Diſpoſitio Concilii generalis continet clauſulam derogatoriam ad futuras diſpoſitiones. p.214 n.21.

Clau-

Clauſula *quovis Privilegio non obſtante*. p.213.n.21.
Clauſula *ſalva juſtitia,&c.* p.375.n.2. & p.379.n.14.
Clauſula *ſine ſtrepitu judicii* exponitur. p.372.n.33.
Clauſula *ex certa ſcientia*. p.295. n.20.
Clauſula exceptiva *dummodo Decretis Conc. Trid. non adverſentur*. p.320.n.7.
Clauſula *Sacriſque Canonibus*. p.322. n.12.
Clauſula *motu proprio*. p.331. n.16.
Clauſula *ipſo facto &c.* p.300. n.5.
Clauſula *abſque declaratione*. ibid. n. 7.

CLAUSURA.

Vide Sum. pag.95.
Juriſdictio circa clauſuram non competit Regularibus privativè quoad Epiſcopum. p.105. n.16.

CONCIONATOR.

Vide Sum. p.109.
Quæ Prædicatio habeat tractum ſucceſſivum? p.111.n.5.
Regulares debent ſe conformare Evangeliis, & Epiſtolis. p.221.n.42.

CONFESSARIUS MONIALIUM.

Vid. Summ. p.117.

CONFRATERNITATES.

Vid. Summ. p.122.

CONSERVATORES.

Vid.Summ. p.132.

CONVENTUS.

Vid. Summ. p.141.

DECIMÆ.

Regulares tenentur ad Decimas prædiales. p. 174. nu.21.
Excipiuntur non poſſidentes p.175. n.22.
Quando teneantur Moniales. ibid. n.23.
Regulares non tenentur ad Synodaticũ. p.174.n.19.
Nec ad charitativum ſubſidium. ibid.n.20.

DELICATA.

Vid. Summ. p.157.

DICTIO.

Dictio *fortè* eſt dubitativa. p.48.n.28.
Dictio *ſtatim* moraliter intelligitur. p. 162. n.8.
Dictio *ante* exponitur. p.381.n.19.
Dictionis *reſpectivè* ſenſus. p.367.

Dictio *ſpecialiter* non extendit conceſſionem. p. 334. nu. 19.
Dictiones *obreptio*, & *ſubreptio* explicantur. p. 332. nu. 18.
Dictio *tantùm* eſt taxativa, & excluſiva. p. 295. n. 19
Dictionis etiam ſenſus. p. 441. n. 6.

DIETA.

Continet viginti milliaria. p. 34. n. 7.

ECCLESIA.

Non ſunt impediendi Fideles, quin diebus Dominicis Divina audiant in Eccleſiis Regularium. p. 57. nu. 4.
Fideles ſatisfaciunt præcepto de audienda Miſsa in Eccleſiis Regularium. p. 58. n. ibid.
Presbyteri ſeculares recipiendi à Regularibus benignè p. 60. nu. 8.
Eccleſia Romana eſt cæterarum Caput, & Magiſtra. p. 207. n. 2.
Quælibet Eccleſia naſcitur ſubjecta Eccleſiæ Romanæ. ibid.
Extra Eccleſiam nullus omninò. p. 223. n. 48.
Una eſt exemptorum, & non exemptorum Eccleſia. ibid.
Non poteſt Parochus ingredi Eccleſias Regular. cum Stola, & Cruce. p. 226. n. 5.
Eſt in Eccleſia poteſtas concedendi Indulgentias. p. 234. n. 2.
Regulares in propriis Eccleſiis tenentur Epiſcopis erigere Baldachinum. p. 215. n. 24.
Epiſcopi poſſunt ad Eccleſias Regularium accedere cum Cruce, & alia in eis exequi. p. 214. nu. 20. & ſequentibus.

ELECTIO.

Vid. Summ p. 176.
Electio eſt aſſumptio unius ex pluribus. p. 187. n. 26.
Electio eſt libertatis, & confirmatio neceſſitatis. pag. 226.
Per confirmationem confertur juriſdictio. ibid.

EXCOMMUNICATIO.

Excommunicantur alienantes Bona Eccleſiæ. p. 46. nu. 25.
Excommunicantur ingredientes ſine licentia Clauſuram

ſuram Monialium . p.104. & 105.n.15. & 17.
Excommunicantur Moniales exeuntes è Monaſteriis extra caſus permiſſos . ibid.
Excommunicantur Mulieres ingredientes Monaſteria Virorum. p.147. n.11.
Excommunicantur Regulares eas admittentes. pag.148.n.12.
Nequeunt Epiſcopi cenſurare exemptos, niſi in caſibus ab Jure expreſſis. p.216.n.28.
An poſſint eos excõmunicatos declarare.p.218.n.33.
Regulares ligantur excommunicatione lata ab Epiſcopo contra accedentes ad Monaſteria Monialium, & quando . p.219.n.36.
Excommunicatio major fertur pro culpa mortali. p.364.n.21.
Actus facti ab excommunicato tolerato ſunt validi. p.306.n.19.

EXEMPTIO.

Vid. Summ. p.205.
Formula, qua exemptio conceditur. p.207.n 2.
Qui Regulares non ſint exempti ab onere intereſſendi lectioni caſuum conſcientiæ. p.172.n.12.

EXEQUIÆ.

Vid. Summ. p.224.

FESTUM.

Vid.Summ.p.228.

HABITUS.

Habitus eorum, qui de Tertio Ordine S. Franciſci dicuntur.p.130. n.10.& p.453.n.28.
Habitus extrinſecè Regulares diſtinguit . p.460.nu. 12. p. 455.n.29.
Heremitis ſoli Superiores Ord. Minorum habitum concedunt. p.456.n.30.

IMMUNITAS.

Qui Immunitatem offendit, Immunitate non gaudet. p.337.n.21.

INDULGENTIA.

Vid. Summ. p.233.
Indulgentia Portiunculæ Anno Jubilei non ſuſpenditur. p.244.n.15.
Indulgentia Privilegio communicationis ſunt communes inter Minores. p.334. n.20.

IGNORANTIA.

Decretum irritans, etiam ignorantes ligat. p.4.n.5. & p.184.n.16.
Ignorantia excuſat à pęna. p.184.n. 18.
Ignorantia præſupponitur in Muliere, & Minori. p.4.n.5.

INTERDICTUM.

Vid. Summ. p.258.

JURISDICTIO.

Regulares habent juriſdictionem à Papa. p.23.n.9. & p.390.n.8.
Juriſdictio, alia delegata, alia ordinaria. p.30.n.23.
Non approbatus caret juriſdictione. ibid.
Epiſcopi in Eccleſiis Regularium non poſſunt ſine eorum licentia actus juriſdictionis exercere. pag. 214.n 22, & 23.
Mendicantes ſunt delegati à Sede Apoſtolica. p.390. nu.8.
Uſus Pluvialis non eſt ſignum juriſdictionis. p.349. nu.15.
Coactiva juriſdictio in Laicos repugnat Puritati Regulæ S.Franciſci. p.445.n.12.
Epiſcopis in exemptos aliquando delegata, aliquando ordinaria datur juriſdictio. p.208 n.7.
Ex actibus à Delegato exercitis non probatur juriſdictio. ibid.n.8.
Juriſdictio proprio adhæret Territorio. p.208, n.7.

JURAMENTUM.

Præmittendum electionibus. p.190.n 34.
Juramenti cauſa. p.190.n.35.
De incognito jurare non licet. ibid.

LEX.

Vid. Summ. pag.168.
Lex extra Territorium non ligat. p.171.n.7.
Per leges Synodales cogi poſſunt Regulares, curam Animarum habentes, ad intereſſendum lectioni caſuum conſcientiæ. p.172. n. 12.
Quælibet lex ad bonũ publicũ ordinatur. p.170.n.6.
Lex juriſdictionis, & diæceſana. p.173.n.14., & n.16.
Cum lex generaliter loquitur, etiam minimum includit. p.355.n.4.

LE-

LEGATA.
Vid. Summ. p.267.
LICENTIA.
Ad licitum ingreſsum in Clauſuram Monialium, requiritur Ordinarii, vel Superioris licentia. p.104. nu.15.
Ubi conſuetudine conceditur ſimul ab utroque, obſervetur. p 104. ibid.
Facultas eas concedendi non competit Regularibus privativè quoad Epiſcopum. ibid. n.16.
LIBRI.
Extrahentes furto libros è Bibliothecis Fratrum Minorum excommunicantur. p.310. n.30.
LITERÆ S. POENITENTIARIÆ.
Vide Summ. p. 280.
MISSA.
Vid. Summ. pag.54.
Epiſcopi poſſunt in Eccleſiis Regul. Miſs. in Pontificalibus celebrare. pag. 113. n.20.
NOTORIUM.
Juris, & facti. p.303. n.12.
NOVITIUS.
Novitii Min. de Obſ. inſtruendi etiam, quod Profeſſis ejuſdem Regulæ eſt interdicta contrectatio pecuniæ. p. 372. n.32.
Contrectare pecunias politicè, & civiliter, quid ſit. ib.
OFFICIUM DIVINUM.
Communicatio Privilegiorum non extenditur ad Officia Divina. p. 332 n.19.
ORDINES.
Vid. Summ. pag.287.
Diaconi, & Subdiaconi inſignia propria, Stola, & Manipulus p. 395. n.24.
Clericus exercens actum Ordinis, quem non habet, irregularitatem incurrit. p.60. & p.395. n.24.
POENA ECCLESIASTICA.
Vid. Summ. p. 297.
PRÆSCRIPTIO.
Ad præſcribendum quale ſpatium temporis exigatur. p.175. nu.24.
Bona fides ad præſcribendum eſt neceſſaria. ibid. num.25.

PRIVILEGIUM.

Vid. Summ. pag. 311.

Privilegia acquiruntur per communicationem. p. 332 n. 18.

Communicatio Privilegiorum non trahitur ad ea, in quibus ſpecialiter eſt proviſum. ibid. n. 19.

Sub generali communicatione Privilegiorum, non veniunt ea, quæ rarò, & cum difficultate conceduntur. pag. 265.

Amittuntur Privilegia per non uſum. p. 338 n. 24.

Quando Privilegium non expiret morte concedentis. p. 338. n. 25.

Regularis non poteſt renunciare Privilegio exemptionis. p. 208. n. 4. & p. 337.

Nec Clerici Privilegio fori. ibid.

PROCESSIO.

Vid. Summ. p. 339.

Mulieres tempore Proceſſionum poſſunt ingredi Clauſtra Conventuum. p. 249 n. 13.

PROFESSIO.

Vide Summ. p 352.

Ante, & poſt Profeſſionem prohibitum eſt Converſis ad Sacerdotium tranſire. p. 373. n. 34.

Profeſſio à Secularibus de Tertio Ordine emittitur in manibus Superioris, & non Miniſtri Secularis. p. 130. n. 10. & p. 446. n. 13.

Profeſſio, & non habitus, facit Monacum. pag. 360. nu. 12.

QUARTA FUNERALIS.

Vid. Summ. p. 373.

QUÆSTUATIO.

Ordo quæſtuandi inter Conventus. p. 150. n. 27.

Quando Regul. teneantur oſtendere Ordinario licentiam Superiorum, dum velint eleemoſynas quærere. p. 279. n. 38.

Poteſt Epiſcopus impedire immoderatas quæſtuationes. p. 220. n, 40.

Poſſunt Regulares colligere Uvas, & Frumentum &c. priùs Parocho. p. 220. n. 39.

SACRAMENTORUM ADMINISTRATIO.

Vid. Summ. p. 387.

SEPULTURA.

Vide Summ. p.396.

SIMONIA.

Simoniacè electus Prælaturam dimittere debet. p.193.nu.41.

SYNDICUS APOSTOLICUS.

Vid. Summ. p.414.

TERTIARII.

Vid. Summ. p.437.

Diſtinctio Confraternitatis Cordigerorum à Tertio Ord.S.Franciſci. p.130. n. 10.

Tertiarii coram Judicibus Secularibus conveniuntur. p.313.n.2.

Si cauſam dederint interdicto non admittuntur ad Divina &c. ibid. nu. 2.

Viventes intra Clauſtra dicuntur verè de familia. pag.29.n.22.

VISITATIO.

Poſsunt Epiſcopi viſitare Confraternitates Laicorum exiſtentes in Eccleſiis Regul. p.125.n.4.

Quando poſsint ipſarum Altaria. p.126.n.5.& 6.

Conventus non ſuppreſsi quando Viſitationi Epiſcopi ſubſint. p.155.n.23.

Epiſcopi nequeunt viſitare Eccleſias, Sacriſtias &c. exemptorum. p.220.n.41.

Poſsunt ipſorum Eccleſias viſitare in concernentibus curam Animarum,& Sacramentorum adminiſtrationem. p.209.n.10.p.313.n.2.§.1. p.323.nu. 13.§.1.

VOTUM.

Non conſtituitur ſolo propoſito. 447.n.18.

Differentia inter propoſitum, & promiſſionem. ibid.nu.19.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Digitized by Google

Digitized by Google